INSTITUTUL NAȚIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE
"COSTIN C. KIRIȚESCU"

TEZAUR

Sumar general
Volumul I-LXXXVI

Academia Română

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

SUMAR
vol. I-LXXXVI

Volumul I

CAIET DE LUCRU NR. 1 / 1990 _____ 1

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI – OPINII, SUGESTII, RECOMANDĂRI. PROBLEME ŞI PROPUNERI
rezultate din dezbaterea organizată în cadrul Institutului de Economie Naţională . 5

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Sinteza problemelor restructurării şi dezvoltării industriei româneşti 27
1. Cu privire la structura producţiei industriale 27
2. Cu privire la investiţii, fonduri fixe şi capacităţi de producţie 28
3. Cu privire la resursele de materii prime şi energetice 29
4. Cu privire la potenţialul de cercetare ştiinţifică şi dezvoltare tehnologică 31
5. Cu privire la competitivitatea şi promovarea schimburilor economice internaţionale 32
6. Cu privire la protecţia mediului înconjurător 34
7. Cu privire la mecanismul de funcţionare a industriei 34

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Sinteza discuţiilor privind strategia dezvoltării economice a României 38
I. Măsuri necesare în perioada imediat următoare 38
II. Direcţii de acţiune în perioada de tranziţie 42

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Concepţii privind dezvoltarea economică şi socială a României 44

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Direcţii de acţiune pe termen mediu şi lung pentru restructurarea economică 62
I. Propuneri pentru organizarea şi desfăşurarea activităţii de comerţ exterior 64

II. Structura comerţului exterior 66
III. Forme de comerţ exterior 66
IV. Orientare geografică 67
V. Organizaţii şi organisme economice internaţionale 68
VI. Instrumente de politică comercială şi valutară 68
VII. Alte aspecte 69
VIII. Propuneri de măsuri imediate 69

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

Probleme ale strategiei dezvoltării economiei româneşti – Sinteză 71
A. Comerţ interior şi servicii 71
B. Turismul şi calitatea vieţii 75

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Restructurarea agriculturii şi restructurarea gândirii în domeniul economiei agrare 81

CAIET DE LUCRU NR. 2 / 1990 _____ 83

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI – OPINII, SUGESTII, RECOMANDĂRI

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Concepţia privind restructurarea economiei naţionale 87
I. Obiectivul şi principiile restructurării economiei 88
II. Schimbări structurale pe sectoare macroeconomice 90

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Restructurarea agriculturii şi a mediului rural 116
I. Introducere: necesitatea unei abordări globale 116
II. Etapa măsurilor imediate 118
III. Etapa măsurilor de tranziţie 119
IV. Etapa măsurilor pe termen lung pentru participarea agriculturii la realizarea economiei optimale 121

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII – Centrul de Cercetări Turistice

Strategia dezvoltării turismului românesc - Proiect 122
Strategia generală 123

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Proprietatea 132
Concepţia asupra economiei optimale 134

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la planificare 137

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

I. Finanţe – credit – buget 143
II. Preţuri 148

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI
ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Organizarea şi conducerea industriei 150

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Relaţii economice externe 156

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

I. Considerente generale 170
II. Probleme de cercetat 173

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Puncte de vedere asupra strategiei în domeniul protecţiei mediului
înconjurător 176
1. Situaţia actuală 176
2. Asupra strategiei în domeniul protecţiei mediului 177

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII –
CENTRUL DE CERCETĂRI PENTRU COMERŢ ŞI SERVICII

Concepţia de dezvoltare a comerţului interior şi serviciilor, cu impact
favorabil asupra calităţii vieţii, în condiţiile restructurării
economiei româneşti 180
Introducere 180
Etapa măsurilor imediate 181
Perioada de tranziţie 182
Realizarea economiei optimale 185

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Forţa de muncă şi veniturile populaţiei 186

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la planificarea economiei 189

CAIET DE LUCRU NR. 3-I / 1990 _____ 195

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI – OPINII, SUGESTII, RECOMANDĂRI

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Puncte de vedere cu privire la materialele cuprinse în Caietul de lucru nr. 2 al Institutului Naţional de Cercetări Economice 199

1. Consideraţii generale 199

2. Observaţii de profil 200

3. Propuneri 203

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

Sugestii referitoare la completarea Caietului de lucru nr. 2 (Cătălin ZAMFIR, Gheorghe BARBU, Ion BUŞILĂ, Radu VRÂNCEANU, Gabriel MĂŢĂUAN, Constantin BUDIANU) 206

Spre o societate centrată pe creşterea calităţii vieţii 213

Alternative 213

Probleme de termen scurt 214

Probleme de termen mediu 216

Recomandări 218

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Sinteza observaţiilor şi propunerilor la temele din Caietul de lucru nr. 2 (Cătălin ZAMFIR, Gheorghe BARBU, Ion BUŞILĂ, Radu VRÂNCEANU, Gabriel MĂŢĂUAN, Constantin BUDIANU) 220

Idei şi propuneri cu privire la reconstrucţia şi restructurarea economică a României (dr. Radu CIURILEANU) 227

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Consideraţii privind restructurarea ramurilor economice 234

Industria siderurgică 234

Industria aluminiului 238

Industria constructoare de maşini 239
Produse program şi servicii informatice 244
Industria chimică 245
Industria de rafinare a ţiţeiului 247
Industria uşoară 250
Industria prelucrătoare a lemnului 254

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Opinii privind restructurarea economiei şi mecanismul de funcţionare a acesteia 257
1. Cu privire la concepţia asupra economiei optimale. 257
2. Cu privire la principiile restructurării economiei naţionale. 257
3. Cu privire la direcţiile restructurării economiei naţionale. 259
4. Cu privire la factorii creşterii economice. 260
5. Cu privire la proprietate. 260
6. Cu privire la finanţe – credit – buget. 261
7. Cu privire la relaţiile economice externe. 262
8. Cu privire la planificare. 263
9. Cu privire la forţa de muncă. 264
10. Cu privire la organizarea industriei. 264
11. Cu privire la renaşterea satului. 265
12. Cu privire la dezvoltarea comerţului interior, a serviciilor pentru populaţie şi a construcţiilor de locuinţe. 265

Cu privire la dezvoltarea regională 267

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Direcţii în restructurarea agriculturii şi a mediului rural 271

CENTRUL TERITORIAL DE CERCETĂRI ECONOMICE – CRAIOVA

Opinii privind dezvoltarea teritorială a unei economii optimale în România 281

CAIET DE LUCRU NR. 3-II / 1990 285

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI – OPINII, SUGESTII, RECOMANDĂRI

Cu privire la obiectivul şi principiile restructurării economiei

(Steliana PERŢ) 291
Un punct de vedere în prefigurarea economiei româneşti
(Sorica SAVA) 297
Premise şi principii generale ale economiei „optimale”
(George GEORGESCU) 302
În legătură cu restructurarea economiei naţionale
(Constantin GRIGORESCU) 307
Despre o economie „optimală”?
(Eufrosina IONESCU) 311
Reflecţii privind definirea mecanismului viitor de funcţionare
a economiei româneşti (Mircea CIUMARA) 316
Consideraţii asupra devenirii economiei naţionale
(Sorin TĂNĂSESCU) 319
Pentru ce economie optăm? (Reghina CREŢOIU) 326
Principii şi trăsături ale economiei „optimale”. Mecanism de funcţionare
(Ioan BRATU) 329
Puncte de vedere privind principiile şi trăsăturile economiei optimale
(Mariana STANCU) 332
Cu privire la principiile noii concepţii de dezvoltare
a economiei româneşti (Camelia CĂMĂŞOIU) 335
Principii şi trăsături ale economiei „optimale” (Mihai ION) 336
Consideraţii asupra unor principii de politică economică
(Cristian POPA) 339
Economia optimală în contextul creşterii ciclice (Mihail DIMITRIU) 343
Sfera socială – element fundamental de referinţă pentru gândirea privind
dezvoltarea economică (Maria POENARU) 352
Cu privire la utilizarea venitului naţional pentru consum şi acumulare
(Georgeta DUMITRESCU) 354
Consideraţii privind evoluţia consumului populaţiei în contextul
trecerii la o economie optimală (Hildegard PUWAK) 356
Conducerea şi organizarea economiei naţionale (Ion BRATU) 361
Unele aspecte ale relaţiei dintre ocuparea forţei de muncă şi stimularea
materială în perioada de tranziţie (Florin Marius PAVELESCU) 365
Creşterea nivelului tehnic al produselor – opţiune în strategia
restructurării industriei constructoare de maşini (Steliana SANDU) 369

CAIET DE LUCRU NR. 4 / 1990 _____ 373

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI – OPINII, SUGESTII, RECOMANDĂRI

PARTEA I - Strategia dezvoltării economiei româneşti – Opinii..... 377
Elemente ale concepţiei asupra reformei economice (Costea MUNTEANU) 377
I. Obiective pe termen lung (deceniul anilor ’90)..... 377
II. Obiective pe termen mediu (până în 1995)..... 378
III. Obiective pe termen scurt (anii 1990-1991) 378
Restructurarea industriei constructoare de maşini 380
I. Măsuri în perioada premergătoare alegerilor 380
II. Măsuri în intervalul 1-3 ani 380
Propuneri privind strategia economiei naţionale şi cea de comerţ exterior (Ana BAL) 383
A. În ceea ce priveşte dezvoltarea de ansamblu a economiei naţionale... 383
B. În sfera comerţului exterior obiectivul să fie demonopolizarea treptată a sferei comerţului exterior 384
Stimularea exporturilor - propuneri de îmbunătăţire (dr. Adrian CONSTANTINESCU) 387
Către o nouă economie naţională (Adrian BRĂTESCU)..... 393
Direcţii ale dezvoltării relaţiilor economice internaţionale ale României (Romulus PALADE) 395
Elemente pentru o strategie pe termen mediu a creşterii economice orientată social (dr. Radu TITIRCĂ) 397
Obiective ale reformei economice (Anda MAZILU) 399
I. Obiective economice pe termen scurt..... 399
II. Obiective economice pe termen mediu 399
III. Obiective economice pe termen lung 400
Restructurarea pe baze ştiinţifice a mecanismelor şi instrumentelor de stimulare a activităţii de comerţ exterior (Sofia ANDREOIU) 401
Unele considerente privind rolul fundamental al sectorului terţiar în contextul strategiei dezvoltării optimale a României (Agnes GHIBUŢIU) 404

PARTEA a II-a - Probleme ale participării României la diviziunea internaţională a muncii 409
Industria petrolieră..... 409

Industria chimică 410
Propuneri de măsuri privind optimizarea exportului de laminate din oţel, în anul 1990 412
1. Aspecte conjuncturale 412
2. Măsuri de adaptare a ofertei de export la exigenţele pieţei externe 412
Propuneri de măsuri privind desfăşurarea exportului de aluminiu al României în condiţii de optim economic, în anul 1990 şi în perspectivă .. 415
A. Situaţia conjuncturală 415
B. Aluminiu primar blocuri 415
C. Semifabricate şi produse de aluminiu 416
D. Pieţe potenţiale la exportul de aluminiu al României 417
Posibilităţi actuale de valorificare cât mai eficientă a potenţialului existent în industria de construcţii şi a materialelor de construcţii din România, prin realizarea de construcţii în URSS 418
Posibilitatea menţinerii cimentului la export, în condiţii de eficienţă 423
a. Conjunctura internaţională 423
b. Direcţii pentru restructurarea producţiei şi promovarea exportului de ciment al României în condiţii de eficienţă 423
Cerinţe actuale ale pieţei internaţionale a produselor industriei uşoare 425
A. Ţesături textile 425
B. Îmbrăcăminte 426
C. Încălţăminte 427
Unele măsuri de optimizare a producţiei şi comerţului exterior cu bunuri de consum din ramura industriei uşoare, industriei alimentare, industriei lemnului şi materialelor de construcţie 428
I. Măsuri de primă urgenţă 428
II. Măsuri pe termen mediu şi lung 428
Cerinţe actuale ale pieţei internaţionale a produselor lemnoase 430
A. Plăci derivate din lemn 430
B. Mobilă 430
Unele orientări privind strategia dezvoltării relaţiilor economice ale României cu ţările din estul Europei (Georgeta MICU) 432

PUNCTE DE VEDERE NR. 1 / 1990 437

Consideraţii despre fundamentele teoretice ale Proiectului Rugină de refacere şi stabilizare economică şi financiară (dr. Gheorghe DOLGU) .. 441

I. Noul program de cercetare a economiei 441
II. Unele observaţii asupra programului de cercetare în economie..... 447

NOTĂ cu privire la studiul prof. Anghel Rugină, intitulat: „Un miracol economic în România liberă... este încă posibil” (dr. Costin KIRIŢESCU) 453

Observaţii cu privire la planul de refacere şi stabilizare economică şi financiară propus de profesor Anghel Rugină cu titlul: „Un miracol economic în România liberă... este încă posibil” (Ştefan MIHAI) 461

NOTĂ privind propunerile prof. Anghel Rugină pentru rezolvarea economiei româneşti (dr. Constantin IONETE) 464

PUNCTE DE VEDERE NR. 2 / 1990 _____ 467

Privatizarea – prilej de însănătoşire a economiei, nu de creare a unor false iluzii (dr. Aurel IANCU) 471

NOTĂ În prezentul material vom face câteva referiri la lucrarea „Privatizarea. De ce? Cum? Pentru cine?” de dr. Constantin Cojocaru, Bucureşti, 1990 (dr. Gheorghe ZAMAN) 479

Remarci generale pe marginea „variantei Cojocaru” de privatizare (Vasile PILLAT) 482

NOTĂ (dr. Mircea CIUMARA)..... 486

INDEX DE AUTORI..... 498

Volumul II

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1/1990 _____ 1

I. RESTRUCTURAREA RAMURILOR ECONOMIEI NAŢIONALE

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Structuri economice în concordanţă cu noile structuri politice (dr. Aurel IANCU) 5

Dezvoltarea selectivă şi mecanismul economic (Lucian CROITORU)..... 10

Unele probleme privind asigurarea economiei naţionale cu materii prime şi energie (dr. Viorica RĂDUCANU, Rodica MIROIU, Florina POPA, Doina ZAFIU, Angela FILIP) 17

Valorificarea rezervelor de elemente utile din haldele de mină, iazuri de decantare şi zguri metalurgice (Cristian SIMA) 19

Industria siderurgică românească între prezent şi viitor (Teodor POPESCU) 20

Elemente de diagnoză a dezvoltării actuale a industriei construcţiilor de maşini şi de fundamentare a strategiei de restructurare a acesteia în perspectivă (Olga MIHĂESCU, Victor PLATON) 23

I. Principalele caracteristici ale dezvoltării actuale a industriei construcţiilor de maşini 23

II. Elemente pentru conturarea strategiei de restructurare şi dezvoltare a industriei construcţiilor de maşini 24

Probleme privind restructurarea şi dezvoltarea industriei electronice, electrotehnice şi informatice (Elena PELINESCU) 30

Puncte de vedere cu privire la procesul de restructurare a industriei chimice şi petrochimice româneşti (Nicoleta HORNIANSCHI) 35

Puncte de vedere asupra unor probleme ale dezvoltării economice în perioada de tranziţie (Lucian ALBU) 41

Punct de vedere cu privire la preţ ca expresie bănească a relaţiei dintre producători şi beneficiari (Alexandru MIHĂILESCU) 43

Propuneri privind formarea şi utilizarea forţei de muncă în procesul restructurării economice (Stela POPESCU, Aura SUTARU, Cristina SUCIU) 47

Protecţia mediului înconjurător (Gheorghe MANEA) 49

II. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Probleme actuale ale dezvoltării economice şi ale perfecţionării mecanismului economic din Ungaria (Francisc SZABO, Gertrud BORDON, Nicoleta ISAR) 71

I. Aspecte actuale privind situaţia economică şi socială din Ungaria. Politica economică pe 1990 71

II. Reforma relaţiilor de proprietate. Privatizarea 83

III. Intervenţia statului în economie 88

IV. Efecte ale restructurării economice 95
V. Relaţiile economice externe ale Ungariei 97
VI. Unele propuneri cu privire la transformarea mecanismului economic românesc desprinse din documentarea efectuată în Ungaria 103
III. DOCUMENTARE SELECTIVĂ
CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
Aprecieri asupra perspectivelor economiei româneşti dinainte de revoluţia din decembrie 1989 (Mihaela AVRAM) 106
Eficienţa, consolidarea, reforma – calea spre o economie sănătoasă (Vladimir VAINESCU) 107
Situaţia economiei austriece în 1989 şi perspective pentru 1990 (Elena MĂRGULESCU) 111
Situaţia economică a italiei în 1989 (Mihaela AVRAM) 114
Necesitatea democratizării situaţiei economice în RDG (Elena MĂRGULESCU) 115

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 2/1990 _____ 119
PARTEA I – PROMOVAREA RELAŢIILOR DE PIAŢĂ 123
1. Elemente strategice de trecere la economia de piaţă. Privatizarea (dr. Aurel IANCU) 123
2. Cerinţe ale trecerii la economia de piaţă (Lucian CROITORU) 143
3. Preţul ca element important al relaţiei economice dintre producători şi beneficiari. Elemente privind reforma preţurilor (dr. Alexandru MIHĂILESCU) 153
4. Autonomie decizională optimă la nivelul întreprinderilor industriale (Daniel MĂRGUŞ) 156
5. Restructurarea cadrului de organizare şi conducere a industriei (Vasile DAN, Ruxandra ISAIC-MANIU, Daniela MITRAN, Emil STAN) 160
6. Ocuparea şi utilizarea eficientă a forţei de muncă în condiţiile restructurării economiei (Stela POPESCU, Cristina SUCIU, Aura SUTARU) 164
7. Amplificarea contribuţiei ştiinţei şi tehnologiei la dezvoltarea economiei (dr. Corneliu RUSSU, Olga MIHAESCU, Elena PELINESCU) 168
8. Modificări necesare în procesul investiţional şi în activitatea

de cooperare economică internaţională (Constantin PANAITESCU, Roxana BOB) 174

PARTEA A II-A – RESTRUCTURAREA RAMURILOR INDUSTRIALE 178

1. Probleme fundamentale ale restructurării ramurilor economiei nationale. Principii generale (dr. Vasilie BOGDAN, Lucian CROITORU, dr. Aurel IANCU, dr. Alexandru MIHĂILESCU, dr. Corneliu RUSSU) 178
2. Elemente privind reconsiderarea relaţiilor interramuri (Lucian ALBU, Elena MOISE, Luiza ISĂCESCU) 181
3. Unele probleme generale ale restructurării şi dezvoltării industriei româneşti (Elena PELINESCU) 185
4. Restructurarea bazei energetice şi de materii prime (dr. Viorica RĂDUCANU, Elena COJOCARU, Florina POPA, Doina ZAFIU, Marius BULEARCĂ, Angela FILIP, Cristian SIMA) 187
5. Restructurarea industriei bunurilor de consum (dr. Vasilie BOGDAN, Mariana VANIA) 195
6. Probleme privind restructurarea industriei siderurgice româneşti (Teodor POPESCU) 205
7. Puncte de vedere privind restructurarea industriei construcţiilor de maşini (Olga MIHĂESCU, Victor PLATON) 208
8. Probleme privind restructurarea şi dezvoltarea industriei electronice, electrotehnice şi informatice (Elena PELINESCU) 215
9. Cu privire la restructurarea industriei chimice (Nicoleta HORNIANSCHI) 217
10. Turismul, quo vadis? (Mihail GONDOS, Anca PETROVICI) 221

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3/1990 _____ 225

I. RECONSTRUCŢIA ŞI RESTRUCTURAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

1. Opinii privind restructurarea economiei româneşti (dr. Constantin GRIGORESCU) 229
2. Proprietatea – forme şi tendinţe (dr. Gheorghe ZAMAN) 235
3. O abordare globală a problematicii restructurării (dr. George GEORGESCU) 243
4. Opţiuni şi perspective ale realizării unui sistem economic performant în România (Aurelian DOCHIA) 246

5. Inflaţia - implicaţii economico-sociale în perioada de tranziţie (Vergiliu IORDACHE) 255
6. Posibilităţi de ameliorare a situaţiei mediului înconjurător (dr. George GEORGESCU) 259
7. Puncte de vedere privind restructurarea în domeniul finanţelor şi creditului (dr. Aurel BEREA, dr. Constantin IONETE, Emil GHIZARI) 262
8. Strategia dezvoltării economice în profil teritorial (Carmen CORDUNEANU, Alexandru JIVAN, Emil SURDU) 264

II. FORŢA DE MUNCĂ

1. O problemă cardinală: ocuparea şi folosirea (eficientă) a forţei de muncă (dr. Steliana PERŢ) 274
2. Perfecţionarea pregătirii profesionale a forţei de muncă în condiţiile transformărilor profunde din economie (Gabriela PREDOŞANU) 280

III. RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE: TURISMUL

1. Strategia dezvoltării turismului românesc (Gheorghe BARBU) 285
2. Punct de vedere asupra dezvoltării turismului românesc (Gloria DINCĂ) 293

IV. RESTRUCTURAREA LA NIVEL MICROECONOMIC

1. Direcţii de acţiune în vederea asigurării competitivităţii întreprinderilor (Marcela NANEŞ) 299
2. Sisteme de organizare a firmei occidentale (Marina RUDĂREANU) 303

V. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

1. Unele probleme actuale ale economiei Cehoslovaciei (dr. Vasilie BOGDAN, Rodica MIROIU, Marta-Christina SUCIU) 309
2. Reforma economică în R.D. Germană. Consideraţii cu privire la o nouă metodă de planificare, elaborare a balanţelor şi încheiere a contractelor (dr. Hilde PUWAK) 323
3. Inflaţia în condiţiile reformelor economice (Vladimir VIŞINESCU) 333

VI. DIN PRESA STRĂINĂ DE SPECIALITATE

1. Opinii austriece privind politica de investiţii a României în perioada dictaturii (Elena MĂRGULESCU) 339

I. ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE SPRE O ECONOMIE DE PIAŢĂ

1. Consideraţii asupra perioadei de tranziţie (Gabriel MĂŢĂUAN, Radu VRÂNCEANU) 347
2. Consideraţii asupra destinelor economiei româneşti (Maria NEDER) 351
3. Aspecte privind tranziţia spre o economie de piaţă în România (Rodica EMANOIL) 355

II. RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE

1. Agricultura – prezent şi viitor 362
2. Unele noi opinii privind strategia dezvoltării comerţului interior (dr. Virgil ADĂSCĂLIŢEI, Ilie MARMANDIU, Victor NICOLAE, dr. Ana Lucia RISTEA) 373
3. Probleme fundamentale ale dezvoltării turismului românesc (Ioan ISTRATE) 376

III. FORŢA DE MUNCĂ ŞI REPARTIŢIA VENITURILOR

1. Unele probleme ale relaţiei dintre ocuparea forţei de muncă şi evoluţia nivelului preţurilor în perioada de tranziţie (Florin PAVELESCU) 382
2. Veniturile populaţiei (Maria MOLNAR) 387
3. Unele probleme ale repartiţiei şi salarizării (Ovidiu NANEŞ) 390
4. Estimări cu privire la necesarul minim de trai în România, în anii 1990 şi 1995 (Maria MOLNAR, Maria POENARU) 397

IV. TEORIE ECONOMICĂ

1. Întrebări şi răspunsuri cu privire la unele relaţii dintre politica şi ştiinţa economică (dr. Constantin CIUTACU) 408

V. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE 418

1. Aspecte ale dezvoltării economice în URSS (Vasile PILLAT, Dinu GAVRILESCU, dr. Gheorghe ZAMAN) 418
2. Restructurarea sistemului bancar sovietic (Vladimir VIŞINESCU) 448
3. Contractele de plan şi rolul lor în sporirea performanţelor întreprinderilor publice franceze (Mihaela AVRAM) 452
4. Dificultăţi în faţa ţărilor est-europene care au păşit pe calea reformelor structurale (Vladimir VIŞINESCU) 455

5. Japonezii îşi reanalizează strategia economică faţă de Europa prin prisma desăvârşirii realizării pieţei interne unice a C.E.E. în 1992 (Vladimir VIŞINESCU) 457

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5/1990 _____ 459

I. ECONOMIA ROMÂNESCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE SPRE O ECONOMIE DE PIAŢĂ

1. Mica producţie individuală şi aportul ei la producţia socială (Vergiliu IORDACHE) 463

II. RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE

1. Sistemul agroalimentar naţional şi dezideratul descentralizării, privatizării şi al desfăşurării activităţii economice pe principiile economiei de piaţă (Dinu GAVRILESCU, Mihaela COSTEA, Mariana GRODEA, Adrian PAŞOVEANU, Ion PĂDURARU, Angela POPESCU, Valeriu SIMA) 472
2. Tendinţe ale indicatorilor sintetici ai dezvoltării agriculturii în perioada 1991-1995 (Simona BARA, Minodora MOLDOVAN, Filon TODEROIU) 487
3. Consideraţii asupra posibilităţilor de dezvoltare a turismului românesc (Maria NEDER) 493

III. FORŢA DE MUNCĂ. IMPLICAŢIILE ECONOMICE ALE REDUCERII DURATEI SĂPTĂMÂNII DE LUCRU

1. Consideraţii introductive (dr. Steliana PERŢ) 499
2. Precizări conceptual-metodologice (dr. Steliana PERŢ) 503
3. Durata săptămânală a muncii. Particularităţi, tendinţe, comparaţii internaţionale (dr. Steliana PERŢ) 511
4. Implicaţii economice şi sociale ale reducerii duratei săptămânii de muncă. Estimări globale (dr. Constantin CIUTACU, Doru MIHALCEA) 522
5. Impactul reducerii săptămânii de lucru asupra ocupării forţei de muncă în sectorul de servicii. Estimări (Ovidiu NANEŞ) 534
6. Efecte ale reducerii săptămânii de lucru asupra timpului liber şi turismului de week-end (Ion IONESCU, dr. Gheorghe BARBU, dr. Ion ISTRATE, Gloria DINCĂ, dr. Petre BARON) 539
7. Amenajarea timpului de muncă. Tipologii de programe

(Gabriela PREDOŞANU, Florin PAVELESCU) 550

IV. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

1. Scopuri, direcţii principale, etape şi măsuri imediate ale reformei economice din R.D.G. (Maria POENARU). 567
2. Relaţiile de proprietate în U.R.S.S. (Vladimir VIŞINESCU)..... 589

INDEX DE AUTORI 592

Volumul III

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6/1990

I. RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE: AGRICULTURA

1. Viitorul agriculturii şi agricultura viitorului în România (Dan MORARU) 5
2. Consideraţii privind formele de proprietate şi organizare economico-socială în agricultură, în perioada de tranziţie spre economia de piaţă (Constantin BOLOCAN) 10
3. Tipologia comunităţilor rurale (Elena BECA) 14
4. Tendinţe demografice şi socioculturale ale comunităţilor rurale (Violeta FLORIAN) 16
5. Stabilirea noilor funcţii de planificare pe toate treptele organizatorice în condiţiile trecerii la o economie de piaţă în agricultură (dr. Dumitru TUDORACHE, Radu PATACHI) 20
6. Perfecţionarea planificării financiare în strategia dezvoltării agriculturii (dr. Dumitru TUDORACHE) 26
7. Acţiunea preţurilor în condiţiile tranziţiei agriculturii spre o economie de piaţă (Radu PATACHI, dr. Dumitru TUDORACHE, Anca BERINDEI, Dan MORARU, Camelia TOMA, Mircea NICOLAU) 31
8. Contribuţii privind perfecţionarea activităţii de cercetare în domeniul preţurilor produselor agricole (dr. Dumitru TUDORACHE, Radu PATACHI, Anca BERINDEI, Dan MORARU, Camelia TOMA, Mircea NICOLAU) 44
9. Descentralizarea activităţii de investiţii în agricultură în scopul utilizării raţionale a resurselor interne şi a capitalului străin (dr. Dumitru TUDORACHE, Radu PATACHI) 52

10. Gestiunea economică a exploataţiilor agricole
(Cornelia SCUTARU) 56

II. FINANŢE

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE
Convertibilitatea monedei naţionale – cerinţe şi posibilităţi de implementare
(Nicoliţa ANTONESCU) 64

III. MODERNIZAREA PRODUCŢIEI

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ
1. Fundamentarea acţiunilor de modernizare a producţiei unităţilor economice
(Romeo CONSTANTIN) 78
2. Cadru metodologic privind elaborarea, fundamentarea,
urmărirea şi realizarea acţiunilor de organizare a producţiei 79

IV. CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE
Modalităţi pentru stimularea capacităţii creative în general şi a cercetării ştiinţifice
în special (Rodica BĂLĂNESCU,
Carmen CORDUNEANU) 94

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/1990

*I. ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE
SPRE O ECONOMIE DE PIAŢĂ*

1. Economia de piaţă în strategia dezvoltării economico-sociale
a României (Gheorghe MANEA) 109
2. Probleme actuale ale atragerii capitalului străin în România
(Doina RĂCHITĂ) 121
3. Dezvoltarea economică în profil teritorial în România 126

II. RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE

a. AGRICULTURA
1. Entropia în agricultură (Cornelia SCUTARU) 137
2. Funcţia antientropică a cercetării ştiinţifice
şi a tehnologiei în agricultură (Dumitru DUMITRU) 140
3. Sistem de evaluare a entropiei producţiei agricole
(Dinu GAVRILESCU, Cornelia SCUTARU) 147
4. Efectul intensificării agriculturii asupra randamentului energetic
(Costul intervenţiei antientropice) 150
b. CONSTRUCŢII DE MAŞINI

Idei privind strategia dezvoltării construcţiei de maşini româneşti în perspectivă (Maria CARTAS, Aurelian RĂDULESCU) 153

III. CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ

Dezvoltarea biotehnologiilor în România, comparativ cu alte ţări şi tendinţe de evoluţie în acest domeniu (Gheorghe MANEA) 156

IV. LEGISLAŢIE ECONOMICĂ

Analiza legislaţiei referitoare la investiţiile de capital străin, în vigoare în România până la edictarea Decretului-lege nr. 96/1990 (Cristina BUMBAC) 166

V. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

1. Sistemul bancar în Grecia (dr. Alexandru MIHĂILESCU, Constantin ROTARU) 180
2. Economia mondială în 1989 şi perspectivele pentru 1990 194

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/1990

PROMOVAREA RELAŢIILOR DE PIAŢĂ

1. Trecerea la economia de piaţă - Scurte observaţii şi propuneri (dr. Aurel IANCU) 205
2. Funcţionarea economiei şi restructurarea producţiei (Lucian CROITORU) 213
3. Preliminarii la procesul de privatizare în industrie (dr. Vasile BOGDAN, Lucian CROITORU, dr. Aurel IANCU, dr. Alexandru MIHĂILESCU, dr. Petru ROTARU) 235
4. Formarea preţurilor şi concurenţa în condiţiile tranziţiei la economia de piaţă (dr. Alexandru MIHĂILESCU) 243
5. Probleme ale atragerii capitalului străin în vederea restructurării industriei româneşti (Gabriela CONDOPOL) 251
6. Utilizarea creditelor externe în realizarea schimbărilor structurale din economie - potenţial şi limite (Vasile VIEZUINĂ, Mihaela CIMPOEAŞU) 255
7. Puncte de vedere privind descentralizarea economiei şi autonomia unităţilor (dr. Corneliu RUSSU) 261
8. Organizarea şi funcţionarea întreprinderii şi asociaţiei de întreprinderi în condiţiile trecerii la economia de piaţă (dr. Corneliu RUSSU, Vasile DAN, Ruxandra ISAIC MANIU, Daniel MĂRGUŞ) 274

9. Cerinţe actuale pentru reducerea ciclului cercetare–dezvoltare–proiectare–investiţii (Roxana BOB) 286
10. Probleme actuale şi de perspectivă ale forţei de muncă (Christina SUCIU) 289
11. Realităţi şi perspective privind ocuparea forţei de muncă în contextul restructurării economiei româneşti (Aura SUTARU) 294
12. Probleme ale protecţiei sociale în procesul de trecere la economia de piaţă (Stela POPESCU) 299
13. Necesitatea elaborării unei strategii de protecţie a mediului înconjurător în România (Gheorghe MANEA) 304
14. Modelul existenţial în societatea industrială: muncă–habitat–timp liber–călătorii (Anca PETROVICI) 308

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9/1990

I. RESTRUCTURAREA RAMURILOR INDUSTRIALE

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

1. Probleme ale revizuirii raporturilor intersectoriale (Lucian Liviu ALBU) 317
2. Modalităţi de sprijinire de către stat a restructurării capacităţilor de producţie în industrie (Ileana FARMACHE) 320
3. Aspecte privind rolul guvernului şi al unor pârghii şi instrumente economice în implementarea strategiei de restructurare a ramurilor industriale (Elena PELINESCU) 326
4. Problematica, conţinutul şi modul de abordare a strategiilor de ramură în condiţiile trecerii la o economie de piaţă (Olga MIHĂESCU) 343
5. Deconstrucţia economiei (Mihail GONDOŞ) 348
6. Punerea în valoare a resurselor naturale luând în considerare avantajul comparativ (dr. Viorica RĂDUCANU) 356
7. Restructurarea economică şi eficienţa exploatării resurselor minerale (dr. Viorica RĂDUCANU, dr. Ecaterina DEACONESCU, Elena COJOCARU, Rodica MIROIU, Florina POPA, Doina ZAFIU, Marius BULEARCĂ, Angela FILIP) 360
8. Recuperarea şi utilizarea resurselor energetice secundare refolosibile (Cristian SIMA) 368
9. Restructurarea industriei textile şi a confecţiilor (Mihai STOICA, Nona CHILIAN, Mariana Vania, Mihaela PĂRĂLUŢĂ) 370
10. Probleme ale restructurării industriei alimentare (Elena GHEORGHIU, dr. Silvia MARINESCU-PAŞOI, Dorin SAVU) 374

11. Probleme economice ale creşterii calităţii ofertei
la unele produse alimentare de origine vegetală (Doina TĂTARU) 378
12. Cerinţe privind conţinutul strategiei naţionale de restructurare
a industriei metalurgice rezultând din analiza premiselor existente
în România şi a tendinţelor de pe plan mondial (Teodor POPESCU)..... 385
13. Elemente determinante în procesul de restructurare şi reorientare
a industriei chimice româneşti (Nicoleta HORNIANSCHI) 391

II. CALITATEA VIEŢII

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

Unele consideraţii privind calitatea vieţii populaţiei vârstnice
în România (Cornel ALECSE, Hilde PUWAK) 396

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10/1990 _____ 403

I. *PROBLEME ALE TRANZIŢIEI ROMÂNIEI SPRE ECONOMIA DE PIAŢĂ*

1. Productivitatea socială a muncii în România
(Analiză comparativă cu 119 ţări) (dr. Constantin GRIGORESCU) 405
2. Regimul valutar ca instrument al procesului
de restructurare a economiei româneşti (Ramona ANDRU) 421

II. CALITATEA VIEŢII

1. Diagnoza calităţii vieţii – date preliminare
(dr. Ioan MĂRGINEAN, Gheorghe SOCOL) 430
2. Strategii economice de creştere a calităţii vieţii (Bogdan IATAN) 450
3. Transformarea modurilor şi a stilurilor de viaţă sub impactul trecerii la
economia de piaţă (Laura URSE) 456

III. FORŢA DE MUNCĂ – VENITURI

1. Consideraţii cu privire la veniturile individuale în economia de piaţă
(Gabriel MĂŢĂUAN, Radu VRÂNCEANU) 460
2. Coordonate ale stabilirii salariului minim în anul 1990
(Maria POENARU, Maria MOLNAR) 467

IV. TURISM – SERVICII

1. Capitalul străin – sursă importantă pentru modernizarea bazei turistice din
România (dr. Gheorghe BARBU)..... 487
2. Aspecte privind sfera serviciilor în condiţiile unei economii
concurenţiale (Mariana STANCIU) 490

INDEX DE AUTORI 495

Volumul IV

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1990 _____ 1

RECONSTRUCŢIA ŞI RESTRUCTURAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Câteva sugestii de restructurare şi dezvoltare a economiei româneşti în prezent şi în perspectivă (Mihaela Otilia IONESCU) 5

Opinii privind restructurarea economiei româneşti (Valentina NICOLAE) 15

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Consideraţii asupra destinului economic al României (Florin BONCIU) 17

Destinele economiei româneşti 20

Perspectivele economiei româneşti (Ştefan TRIFĂNESCU) 24

Observând o nouă economie (dr. Napoleon POP) 27

RELAŢIA PLAN-PIAŢĂ

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la planificarea economiei (Ionel DESMIREANU) 31

Consideraţii cu privire la planificare şi dirijism în economia românească (Valeria POP şi Julieta NĂSTASE) 35

INTEGRAREA ECONOMIEI NAŢIONALE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Direcţii de acţiune pentru o integrare eficientă a economiei româneşti în economia mondială 39

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Situaţia actuală şi perspectivele sistemului economiei naţionale a R.D. Germane (Maria POENARU, Elena PELINESCU, Roxana BOB, Teodor POPESCU) 41

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Iniţiativa particulară şi activitatea cooperatistă în R.D. Germană (Marilena EVANGHELIU) 52

DEZBATERI ŞTIINŢIFICE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Reuniunea de constituire a grupului pentru dialog economic, Bucureşti, 23.02.1990 54

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1990 _____ 55

RECONSTRUCŢIA ŞI RESTRUCTURAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la opţiunile macroeconomice (Georgiana TOMESCU) 59

Opinii privind restructurarea economiei româneşti (Lucreţia ALEXANDRU) 62

RELAŢIA PLAN-PIAŢĂ

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Unele consideraţii despre planificare în condiţiile economiei de piaţă (Miron BIJI şi Vladimir CALMUSCHI) 64

Cu privire la planificare (Marioara IORDAN) 69

RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Probleme fundamentale ale restructurării agriculturii şi mediului rural 73

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Consideraţii privind restructurarea unor ramuri ale industriei prelucrătoare (Marin COMŞA, Ionel FLORESCU, Mădălina DOGARU) 83

INTEGRAREA ECONOMIEI NAŢIONALE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Poziţia României în comerţul internaţional cu feroaliaje şi metale neferoase speciale (Cristina BUMBAC) 89

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Principalele tendinţe ale pieţei internaţionale a lucrărilor de construcţii (Nicolae OS) 91
Probleme economice actuale în R.D. Germană (Romaniţa GÂDINCEANU) 99

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1990 _____ 103

RECONSTRUCŢIA ŞI RESTRUCTURAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Restructurarea economiei naţionale şi doctrina liberalismului economic (Victor STOICA, Veronica SIDOROV, Adina LUNGU) 107

RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII – CENTRUL DE CERCETĂRI TURISTICE

Pentru o sporire a încasărilor valutare din activitatea de turism (dr. Petre BARON) 119

FORŢA DE MUNCĂ

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Consideraţii cu privire la ocuparea forţei de muncă şi şomaj (Maria SCARLAT, Dorin JULA) 121
Cu privire la evoluţia populaţiei şi resurselor de muncă în perioada următorilor 5 ani (Doina ŞTEFU, Gabriela FRENŢ) 124

INTEGRAREA ECONOMIEI NAŢIONALE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Aprecieri privind dezvoltarea relaţiilor economice ale României cu statele latino-americane (Rodica Maria RĂDULESCU) 127

SISTEMATIZAREA TERITORIULUI ŞI AGRICULTURA ROMÂNEASCĂ

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Problematica satului românesc (Narciza NICA) 131

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Polonia: stare excepţională în economie. În acest an o creştere a preţurilor cu 620%! (Valeriu IOAN-FRANC, Romaniţa GÂDINCEANU) 137

CORESPONDENŢE INTERNAŢIONALE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Convorbiri cu dl F. KERNSTOCK (Austria, specialist în arbitraj valutar şi consultanţă economică), Ph.RIEGER (Austria, fost preşedinte al Băncii Naţionale) şi J.M. SACHS (Austria, Ministerul Federal pentru Afaceri Economice) (consemnate de dr. dr. Napoleon POP) 137

DEZBATERI ŞTIINŢIFICE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Reuniunea grupului pentru dialog economic (II) 143

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Dezbaterea temelor cuprinse în planul de cercetare ştiinţifică pe anul 1990 (I) 146

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1990 _____ 149

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la dezvoltarea sistemului rural (Pompilia LUPU, Silvia CARAGEA, Ileana DUMITRESCU, Şerban EPURE, Benone MURARIU) 153

RELAŢIA PLAN-PIAŢĂ

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Dezvoltarea liberei iniţiative (Vasile UIFALEAN) 158

RAMURI ALE ECONOMIEI NAŢIONALE

INSTITUTUL PENTRU CERCETARTEA CALITĂŢII VIEŢII – CENTRUL DE CERCETĂRI TURISTICE

Implicaţii ale reducerii săptămânii de lucru asupra turismului de week-end (dr. Ioan ISTRATE şi Ion IONESCU) 161

INTEGRAREA ECONOMIEI NAŢIONALE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Regimul tarifar aplicabil exporturilor româneşti în unele ţări capitaliste (Radu TITIRCĂ şi Florin BONCIU) 164

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Dificultăţi şi obstacole în practica societăţilor cu capital străin constituite în unele ţări est-europene (Călin VASLAN) 169
Rolul restructurării organizatorice a unităţilor economice în integrarea eficientă a capitalului străin în economie. Opţiunea ungară (Anda MAZILU)..... 173

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR ÎNTRE RAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Aspecte privind restructurarea economiei bulgare (Constantin PANAITESCU) 177

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Dificultăţi actuale cu care se confruntă economia sovietică (Mihaela JULEAN)..... 184
Prisunic-France la Moscova? (Valeriu IOAN-FRANC) 186

DEZBATERI ŞTIINŢIFICE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Reuniunea grupului pentru dialog economic (III)..... 188

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1990 _____ 189

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

CENTRUL TERITORIAL DE CERCETĂRI ECONOMICE IAŞI

Dezvoltarea economică în profil teritorial..... 193

INTEGRAREA ECONOMIEI NAŢIONALE ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

CAER-ul: Ce este şi ce ar putea deveni (Constantin EVANGHELIU)..... 200

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Rolul Maghrebului (Algeria, Maroc, Tunisia, Libia, Mauritania) în perspectiva dezvoltării relaţiilor economice externe ale României (Marcel MOLDOVEANU)..... 205
Preţurile de export – instrument de asigurare a competitivităţii pe pieţele externe (Florin BONCIU) 208

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Incidenţe ale creării pieţei unice asupra industriei constructoare de autoturisme din CEE 213

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR ÎNTRE RAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Probleme actuale privind derularea procesului de restructurare a economiei URSS (Daniel MĂRGUŞ) 218

LEGISLAŢIE ECONOMICĂ INTERNAŢIONALĂ

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Legea investiţiilor străine în R.S.F. Iugoslavia (extrase din legislaţia R.S.F. Iugoslavia) 226

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1990 _____ 229

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII – CENTRUL DE CERCETARI TURISTICE

Probleme fundamentale ale restructurării turismului românesc 233
Capitolul I - Locul şi rolul turismului în economia naţională 235
Capitolul II - Diagnoza turismului românesc 240
Capitolul III - Direcţii de restructurare a turismului românesc 248
Capitolul IV - Efecte scontate 259

PROBLEME ECONOMICE NR. 7/1990 _____ 263

ECONOMIA DE PIAŢĂ CONTEMPORANĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ
(dr. Sorica SAVA, Eufrosina IONESCU)

I. Concept şi trăsături 267
II. Modele teoretice de economie de piaţă 278
III. Tipuri concrete de economie de piaţă 282

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/1990 _____ 291

ECOMOND DATA - 3/1990

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluţia cotaţiilor de bursă şi a preţurilor de tranzacţie pe pieţele externe la principalele mărfuri 295
Tendinţe demografice în anul 1990 (Florica TODIRAŞCU) 301

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Inflaţia în unele ţări în curs de dezvoltare şi în ţările mici membre ale OCDE 307
Tendinţe pe piaţa internaţională a covoarelor manuale (Emilia ALDEA, Ioana MISU, Ane-Maria DIMA, Ovidiu MĂLUREANU) 309

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Credit francez de 2 miliarde franci pentru Ungaria (Aida SARCHIZIAN) 325
Problema satelor în Bulgaria (Romaniţa GÂDINCEANU) 327

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1990 _____ 331

RECONSTRUCŢIA ŞI RESTRUCTURAREA ECONOMIEI NAŢIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Opţiuni pentru o structură economică mixtă (Emilia PUIANU) 335

INTEGRAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ÎN ECONOMIA MONDIALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Opinii preliminare cu privire la definirea strategiei colaborării României cu ţările est-europene (Georgeta MICU, Alexandrina POPA) 344

RELAŢII ECONOMICE BILATERALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Orientări privind dezvoltarea relaţiilor bilaterale dintre România şi Cehoslovacia (Ana BAL) 354
Unele aspecte ale dezvoltării relaţiilor economice româno-polone (Evdochia CRAIU) 356

FINANŢELE INTERNAŢIONALE – ÎNCOTRO?

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Banca Europeană pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare – o certitudine? (Aida SARCHIZIAN) 358

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Cooperarea economică şi financiară a URSS cu ţările în curs de dezvoltare (Carmen ZAROFESCU)..... 359

DOCUMENTARE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Din activitatea consiliului de miniştri al CEE în semestrul II 1989. Principalele hotărâri adoptate (Valeriu IOAN- FRANC, Aida SARCHIZIAN)..... 363

DEZBATERI ŞTIINŢIFICE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Din activitatea grupului pentru dialog economic (IV) 369

PROBLEME ECONOMICE NR. 10-11/1990 _____ 371

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE, PRIVATIZAREA ŞI TRECEREA LA ECONOMIA DE PIAŢĂ

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Revoluţia privatizării (Sorin GUGONEA) 375

Elemente ale strategiei de trecere la o economie de piaţă în unele ţări est-europene..... 384

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Privatizarea şi piaţa bursieră: unele aspecte (Cristian POPA) 392

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Privire retrospectivă asupra evoluţiei cadrului juridic privind reglementarea regimului societăţilor cu capital străin constituite în Ungaria (Emilia PUIANU) 398

LEGISLAŢIE ECONOMICĂ INTERNAŢIONALĂ

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

R.D. Germană – Decretul din 25.I.1990, cu privire la înfiinţarea şi activitatea întreprinderilor cu participare străină 404

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Legislaţia iugoslavă cu privire la regimul capitalului străin (Emilia PUIANU) 414

CONJUNCTURA ECONOMIEI MONDIALE, TRIM. I. 1990

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

America Latină (Rodica RĂDULESCU) 421
Asia (Ecaterina PATILEA, Mihail POPA, Romulus PALADE) 425
Orientul Mijlociu (Doina DANCIU, Marta ILIESCU, Mirela SIMION)..... 432

MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Din activitatea Grupului pentru dialog economic 440

PROBLEME ECONOMICE NR. 12/1990 _____ 441

TURISMUL ÎN ROMÂNIA
(dr. Petre BARON, dr. Ioan ISTRATE, dr. Vasile GLĂVAN,
Stelian BORDEANU, Ion IONESCU)..... 445
De la regres la criză..... 445
O nouă strategie 446
Etapizări..... 447
Concluzii 448

TURISMUL MONDIAL
(dr. Ioan ISTRATE şi Maria STAN)..... 450
Cifre şi fapte din turismul mondial 450
Conferinţa internaţională despre statisticile turismului 452
Dezvoltarea turismului în regiunea Potosi, Bolivia..... 453
Lupta contra eroziunii plajei de nisip din Malta 453
Formarea personalului în domeniul comercializării destinaţiilor turistice 454
O „premieră” pentru turismul social internaţional 454
Turismul alternativ..... 455
Institut Superior Internaţional de Turism la Tanger..... 455
Anul european al turismului 456
Turismul în Japonia..... 456
Turismul în anii ’90..... 456
Turismul şi mediul înconjurător în Europa Mediteraneeană: spre
o strategie ecoturistică pentru anii ’90 457

LA ORIZONT, TURISMUL VIITORULUI
(dr. Ioan ISTRATE, Marie-Jeanne STĂNESCU, Andreea Ileana DANIELESCU) ... 459
Statisticile turismului la orizontul anilor 2000 ... 459
Estimări ale specialiştilor ... 461
Noi centre existente de turişti. Noi destinaţii ... 463
Influenţe ... 465
Viitorul se clădeşte acum ... 467
Cine vor fi clienţii hotelului în viitor ... 469
Forţa de muncă ... 470
Noi tehnologii ... 472
Noi mecanisme ... 473

SĂ APLICĂM DIN EXPERIENŢA INTERNAŢIONALĂ
(dr. Ioan ISTRATE) ... 475
A cunoaşte, a gândi, a face ... 475

DEZBATERI ŞTIINŢIFICE. TÂRGURI. STUDII (Maria STAN) ... 478
Seminar privind inovaţiile tehnologice şi impactul lor asupra turismului ... 478
Prima sesiune a comisiei de hotelărie, restauraţie şi turism a Organizaţiei Internaţionale a Muncii ... 479
Târguri de turism ... 480
Studii de valorificare turistică în Venezuela ... 481

PROBLEME ECONOMICE NR. 13-14/1990 ... 483

ECOMOND: CONJUNCTURA ECONOMIEI MONDIALE. TRIMESTRUL I 1990

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ
Bulgaria (Otilia NEGUŢ) ... 487
Cehoslovacia (Ana BAL) ... 492
R.D. Germană (Gabriel MUNTEANU) ... 498
Polonia (Evdochia CRAIU) ... 503
Ungaria (Nicoleta ISAR) ... 508
URSS (Alexandrina POPA) ... 512
R.S. Vietnam (Ioan Mihail STOIAN) ... 521
Iugoslavia (Marilena IVAN) ... 523
R.P. Chineză (Georgeta MICU) ... 528

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
Indicele sintetic IEM al preţurilor internaţionale, instrument de analiză a rezultatelor activităţii de comerţ exterior (dr. Napoleon POP) 535
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ
Evoluţia preţurilor internaţionale ale produselor de bază în luna februarie 1990 545
Prognoza Băncii Mondiale asupra evoluţiei preţurilor la produse de bază până în anul 1995 (Zenovia-Doina PENEA)..... 553

PROBLEME ECONOMICE NR. 15-16/1990 563
ECOMOND: CONJUNCTURA ECONOMIEI MONDIALE. TRIMESTRUL I 1990
INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ
Produse siderurgice, metale neferoase, metale preţioase (Octavian RĂDULESCU (coordonator), Liviu TIMIŞ, Cristina BUMBAC, Marian PETRESCU, Ştefan NICOLAE, Mariana PREDA, Dinu DINULESCU, Doina SĂVOIU, Eugen CURTAŞU) 567
1. Laminate din oţel..... 569
2. Feroaliaje 573
3. Metale neferoase 580
4. Metale preţioase 594
Produse agroalimentare şi materii prime agricole (Monica BĂLŢATU, Virginia CÂMPEANU, Ane-Maria DIMA, Lucia IORDACHE, Ioana MASU, Cornelia PĂUNESCU, Ovidiu MĂLUREANU, Ileana POPA)..... 597
1. Cereale..... 598
2. Carne 601
3. Zahăr..... 604
4. Uleiuri vegetale comestibile 606
5. Bumbac..... 609
6. Lână..... 611
7. Piei brute de bovine..... 614
8. Cherestea de răşinoase..... 616
Ţiţei, produse petroliere, cauciuc natural, uree (Petre PRISECARU (coordonator), Mariana PAPATULICĂ, Cornel CIOBANU, Laurenţiu BĂLŢATU) 619

Volumul V

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/1990 _____ 1

Economia românească în perioada de tranziţie

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Consideraţii asupra strategiei de dezvoltare a economiei româneşti (Cezar BOTEL) 5

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII 10

Sistemul economic şi bunăstarea (Cătălin ZAMFIR) 10

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ 11

Influenţa ciclităţii asupra perspectivelor de dezvoltare a economiei româneşti (Mircea CIUMARA) 11

Cu privire la restructurarea economiei (Georgeta DUMITRESCU) 13

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ 15

Aspecte ale eficienţei introducerii şi extinderii progresului tehnic în agricultură (Elena-Antineea STROE, Anca-Daniela DOCHIN) 15

Dezvoltarea industriei siderurgice şi valorificarea subproduselor rezultate în cadrul acesteia (George GEORGESCU) 22

Propuneri privind recuperarea şi valorificarea căldurii în centralele termoelectrice pe cărbune (Ileana NISULESCU) 24

Aprecieri şi propuneri privind valorificarea subproduselor rezultate din industria cocsochimică (Camelia CĂMĂŞOIU, Angela BĂRBULESCU) 26

Eficienţa extinderii progresului tehnic în industria lemnului (Gheorghe ZAMAN, Astridel RĂDULESCU) 28

INSTITUTUL DE CERCETĂRI COMERCIALE 30

Pentru o diversificare a funcţiilor şi mijloacelor de exprimare ale comerţului cu ridicata (Viorica IONAŞCU) 30

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII – CENTRUL DE CERCETĂRI TURISTICE

Consideratii cu privire la dezvoltarea turismului românesc (Liviu PLOP) 31

DEZVOLTAREA URBANĂ ŞI SISTEMATIZAREA TERITORIULUI

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

Cu privire la problema locuinţelor (Mircea KIVU) 33

RELAŢIA PLAN-PIAŢĂ

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Preţurile şi restructurarea mecanismelor economice (Nicolae FLORIAN) 36

RELAŢII ECONOMICE BILATERALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Stadiul actual al relaţiilor economice româno-ungare şi perspective ale dezvoltării acestora (Nicoletta ISAR) 38

PROBLEME ECONOMICE NR. 18/1990 _____ 41

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Probleme actuale ale conducerii unităţilor economice (dr. Ioan BRATU, Mihai ION) 45

Sugestii privind perfecţionarea conducerii şi organizării activităţii de promovare a progresului tehnic (dr. Camelia CĂMĂŞOIU) 49

Pentru promovarea unei politici sociale active (Maria POENARU, Maria MOLNAR) 55

BIBLIOECOMOND. TENDINŢE ÎN DEZVOLTAREA ECONOMICĂ. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

R.P. Bulgaria - date monografice (Otilia NEGUŢ, Ana BAL) 58

R.S.F. Iugoslavia – date monografice (Marilena IVAN, Marian PETRESCU) 66

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Economia ţărilor membre ale CEE în 1989 şi perspective pentru anul 1990 (Mihaela AVRAM) 77

Irlanda şi redresarea economică (Vladimir VIŞINESCU) 78

PROBLEME ECONOMICE NR. 19/1990 _____ 81

ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Repere în procesul trecerii la economia de piaţă (Florin BONCIU) 85

STRATEGII ÎN COMERŢUL INTERNAŢIONAL

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Economia contemporană şi comerţul internaţional (dr. Napoleon POP) 88

Protecţionismul – încotro? (Sorin GUGONEA) 93

Aspecte legate de raportul de schimb al României în anii ’80 (dr. Ion ANTON, M. MIRON, Z. PENEA) 105

REGIMUL INVESTIŢIILOR STRĂINE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Negocierile GATT cu privire la măsurile investiţionale cu efecte în domeniul comerţului (Florin BONCIU) 108

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Trăsături ale sistemului de planificare francez (Eugen ANDREESCU) 111

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Legea întreprinderilor din R.S.F. Iugoslavia 115

PROBLEME ECONOMICE NR. 20-21/1990 _____ 121

BIBLIOECOMOND

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

URSS (Alexandrina POPA) 125

Economia spaniolă, prezent şi perspective 141

R.S. Vietnam (Ioan Mihail STOIAN) 156

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Suedia: schimbări în structura industriei şi a mecanismului economic (dr. Aurel IANCU, Emil GHIZARE, Carmen DAMSA) 161

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Marea Britanie (Ana Maria STĂNCESCU) 200

ECOMOND DATA nr. 5/1990

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Evoluţia cotaţiilor de bursă şi a preţurilor de tranzacţie ale principalelor mărfuri pe pieţele externe 205

PROBLEME ECONOMICE NR. 22/1990 _____ 213

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Prezentarea comparativă a principalelor prevederi ale legislaţiei referitoare la înfiinţarea şi funcţionarea societăţilor mixte

I. Bulgaria (Serghei MĂRGULESCU) 217

II. Republica Federativă Cehă şi Slovacă (Ana BAL) 223

III. R.D. Germană (Gabriel MUNTEANU) 230

IV. Polonia (Evdochia CRAIU) 234

V. Ungaria (Nicoleta ISAR) 240

VI. Câteva concluzii referitoare la conţinutul legislaţiei privind societăţile mixte din ţările est-europene (Ana BAL) 246

MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Grupul pentru dialog economic 250

ECOMOND DATA nr. 6/1990

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Evoluţia cotaţiilor de bursă şi a preţurilor de tranzacţie ale principalelor mărfuri pe pieţele externe 251

PROBLEME ECONOMICE NR. 23/1990 _____ 257

FINANŢE. CREDIT. PROBLEME VALUTARE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Transferul invers de resurse financiare din ţările recent industrializate (Emilia PUIANU) 261

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Reforma financiară în R.S.F. Iugoslavia 267

Procesul inflaţionist în economia sovietică (Anca CIOBANU) 273

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Convertibilitatea rublei (Serghei MĂRGULESCU) 277

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Modificări ale sistemului fiscal canadian (Vladimir VIŞINESCU) 284

FORŢA DE MUNCĂ. LEGISLAŢIA MUNCII

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Creşterea numărului locurilor de muncă din sectorul serviciilor din SUA: avantaje şi inconveniente (Silviu TOMA) 286

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Obiectivele şi trăsăturile legii pentru operaţii de comerţ exterior a Iugoslaviei (Marilena IVAN)..... 289

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Unele probleme ale aplicării principiului legăturilor directe dintre întreprinderi în URSS (Alexandru ORASCU) 292

PROBLEME ECONOMICE NR. 24-25/1990 _____ 295

ESTUL EUROPEI SPRE ECONOMIA DE PIAŢĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Bulgaria: Calea spre Europa şi privatizarea (Reghina CREŢOIU) 299

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Republica Cehă si Slovacă – Un pas către o eficienţă sporită – Privatizarea economiei (Romaniţa GÂDINCEANU)..... 303

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Legislaţia privind investiţiile de capital străin în unele ţări est-europene (Dorin ALDEA)..... 316

Schimbarea climatului economic în ţările în curs de dezvoltare (Astridel RĂDULESCU) 326

EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI

Grecia – din experienţa unei economii de piaţă (Alexandru MIHĂILESCU)..... 339

DOCUMENTAR. NOTE. PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Bugetul de stat al Bulgariei pe 1990 (Mariana ABABI) 347
Bugetul de stat al Republicii Federative Cehă şi Slovacă, pe anul 1990 (Mariana ABABI) 348
Bugetul de stat al Poloniei în anul 1990 (Mariana ABABI) 351
Bugetul de stat al URSS pe anul 1990 (Mariana ABABI) 353

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Conferinţa „Reformele economice în ţările est-europene”, Helsinki, 27-29.03.1990 (sub auspiciile ONU) (Daniel DĂIANU) 356

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Comerţul est-vest, 1986-1990: condiţii favorabile dezvoltării în continuare a acestuia (Mariana STĂNCESCU) 360

PROBLEME ECONOMICE NR. 26-27/1990 _____ 365

STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI. IDEI. OPINII. COMPARAŢII INTERNAŢIONALE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Restructurarea industriei de rafinare a petrolului în ţările industrializate (Mariana PAPATULICĂ) 369
Direcţii de restructurare şi retehnologizare a industriei de rafinare în România (Mariana PAPATULICĂ) 374

RESTRUCTURAREA INDUSTRIEI CHIMICE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Restructurarea industriei chimice în ţările capitaliste dezvoltate (Laurenţiu BALŢATU) 380
Progrese în relocalizarea unor subramuri ale industriei chimice (Corneliu CIOBANU) 390
Situaţia actuală a producţiei şi comerţului exterior cu produse chimice ale României. Comparaţii cu situaţia şi strategia unor ţări vest şi est-europene (Corneliu CIOBANU, Elena TATAR-MOISESCU) 402
Retehnologizarea în industria chimică (Elena TATAR-MOISESCU) 409
Restructurarea industriei chimice în România (Petre PRISECARU) 416

PROBLEME ECONOMICE NR. 28/1990 _____ 421

EUROPA RĂSĂRITEANĂ ŞI REFORMA ECONOMICĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Matricea reformelor economice în ţările est-europene
(Ana BAL, Serghei MĂRGULESCU, Ioan Mihail STOIAN) 425
1. Trăsăturile caracteristice ale actualului proces de reformă 425
2. Principiile fundamentale ale reformei economice 427
3. Implementarea secvenţială a reformei 437
4. Consecinţele politice ale reformei 440
5. Concluzii 442

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1990 _____ 447

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Turismul internaţional românesc (Elena-Rodica DĂNESCU) 451
A. Coordonate ale evoluţiei fenomenului turistic
în actualul context internaţional 451
B. România în cadrul turismului internaţional 457
C. Propuneri de acţiune în direcţia amplificării turismului
internaţional al României 470

PROBLEME ECONOMICE NR. 30/1990 _____ 479

AGRICULTURA

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Piaţa produselor agroalimentare în ţările est-europene
(Cornelia PĂUNESCU) 483
Mutaţii în structurile agricole în ţările est-europene
în perioada 1980-1990 (Cornelia PĂUNESCU) 490

PRIORITĂŢI ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Idei privind strategia dezvoltării construcţiei de maşini
în România (Teodor GALETEANU, Ovidiu-Liviu OLARU,
Octavian STOICESCU, Aurelian RĂDULESCU, Ion ENACHE,
Alexandrina ION, Gheorghe MATEI) 495

PUNCTE DE VEDERE – PRIVATIZAREA

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Umbrele privatizării – o discuţie cu prof.ing. Zdenek HABA
(Romaniţa GÂDINCEANU) 510

PROBLEME ECONOMICE NR. 31-32/1990 _____ 513

POLITICI SOCIALE CONTEMPORANE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITAŢII VIEŢII

Notă asupra ediţiei 517

Strategii noneconomice de creştere a calităţii vieţii (Mihaela CZOBOR) 518

Politica socială vest-germană (Maria NEDER) 523

Elemente de politică socială în Marea Britanie (dr. Ioan MĂRGINEAN) 528

Polonia: Constante ale preocupărilor
de politică socială (Emilian POPESCU) 532

Aspecte ale politicii sociale în Statele Unite ale Americii
(Viorel GHEORGHE, Mihaela CODIN) 537

Trăsături definitorii ale politicii sociale în Suedia (Mihaela GRADU) 544

Crearea unui spaţiu european – deziderat
al pieţei comune (Doina CĂLIN) 548

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Sisteme de alocaţii, asigurări de şomaj, legătura
cu serviciile de ocupare (Rodica EMANOIL) 552

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Impozitele ecologice – modalitate de asigurare a unui
mediu înconjurător curat (Carmen ZARAFESCU) 560

CRONICI ÎNTÂRZIATE

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Conferinţa: „Schimbări şi restructurări în economia mondială”
(Atena, 30 martie – 2 aprilie 1990) 568

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1990 _____ 575

ROMÂNIA ÎN EUROPA

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

90 de întrebări pe care trebuie să şi le pună directorii întreprinderilor ce vor să exporte în Comunitatea Economică Europeană 579

CENTRUL DE CERCETĂRI TURISTICE 586

Integrarea turistică în Europa (Ioan ISTRATE) 586

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ 594

Atragerea de capital străin in România prin zonele libere industriale (Mihaela MIRON) 594

RĂSFOIND PRESA STRĂINĂ

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Bulgaria - Fiecare al zecelea bulgar este ameninţat cu şomajul (Romaniţa GÂDINCEANU, Valeriu IOAN-FRANC) 606

RFCS – Întotdeauna vor exista bogaţi şi săraci! (Romaniţa GÂDINCEANU, Valeriu IOAN-FRANC) 607

PROBLEME ECONOMICE NR. 34/1990 _____ 611

ROMÂNIA ÎN EUROPA

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Piaţa internaţională a cimentului şi restructurarea industriei cimentului (Nicolae ŞTEFAN) 615

I. Aspecte privind unele tendinţe actuale de restructurare a industriei cimentului pe plan internaţional 615

II. Evoluţia producţiei mondiale de ciment pe principalele zone producătoare, în perioada 1980-1988 618

III. Evoluţia consumului mondial de ciment în principalele zone şi ţări consumatoare în perioada 1980-1988..... 622

IV. Comerţul internaţional, cu ciment 626

V. Evoluţia preţurilor medii ale cimentului în comerţul exterior al R.F. Germania în perioada 1980-1989..... 633

VI. Orientări de bază privind posibilităţile de restructurare a industriei şi comerţului românesc cu ciment în următoarea perioadă 635

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Pe piaţa bulgară domneşte criza - preţurile au tendinţe ascendente (Romaniţa GÂDINCEANU, Valeriu IOAN-FRANC) 640

Polonia: Şocul preţurilor se menţine
(Romaniţa GÂDINCEANU, Valeriu IOAN-FRANC) 642

ECOMOND DATA NR. 7/1990

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluţia indicilor preţurilor de export ai R.F.G. 644

Evoluţia cotaţiilor de bursă şi a preţurilor de tranzacţie
ale principalelor mărfuri pe pieţele externe..... 647

Evoluţia cursurilor valutare..... 649

PROBLEME ECONOMICE NR. 35/1990 _____ 651

AGRICULTURA ŞI POLITICA CONTEMPORANĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Politici comerciale în domeniul comerţului internaţional
cu produse agricole (Dragoş NEGRESCU) 655

MEDIUL ÎNCONJURĂTOR ŞI STRATEGIA COMPETITIVITĂŢII

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Protecţia mediului – factor de importanţă crescândă în strategia
competitivităţii internaţionale (Iolanda DĂDUlANU VASILESCU) 668

INTREPRINDEREA – O NOUĂ ABORDARE

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Dimensiunea socioorganizatorică a întreprinderii (Mihaela MIRON) 684

Dinamica activităţii întreprinderilor în anii ’80..... 684

Revoluţia în marketing - o piaţă de lansare a concepţiei moderne
de conducere a întreprinderii..... 685

Dimensiunea socioorganizatorică a întreprinderii 687

INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI
STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Propuneri de statut privind conducerea organizatorică
şi funcţionarea întreprinderii (Daniel MARGUŞ) 688

PROBLEME ECONOMICE NR. 36-37/1990 _____ 695

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE

Prof.dr. Klaus MACKSCHEIDT - Ordinea economică de piaţă în R.F. Germania – Bazele instituţionale, instrumentele de impozitare şi expunerea la risc 699

Prof.dr. Klaus MACKSCHEIDT - Securitatea socială în R.F.G. Principii de constituire, finanţare, stadiul discuţiei privind reforma 713

Prof.dr. Joachim HENTZE - Politica de personal a întreprinderii în procesul adaptării la condiţiile economiei de piaţă 734

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/1990 _____ 747

PUNCTE DE VEDERE

„Ce s-a întâmplat în 1989?" (Lybo SIRC) 751

Scrisoare deschisă domnilor Walesa, Menem, Havel, Maiziere şi altor câţiva (Ing.dr. Francis HEKKING) 757

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Rolul previziunii pe termen lung în elaborarea politicilor ştiinţei şi tehnologiei (dr. Ana Maria SANDI, dr. Camelia CĂMĂŞOIU, dr. Gheorghe ZAMAN, Romeo CONSTANTIN) 766

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Ce este un centru de comerţ internaţional? (Mihaela ILIE CONSTANTINESCU) 773

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Un pas către o eficienţă sporită în economia cehoslovacă – privatizarea (Romaniţa GÂDINCEANU, Valeriu IOAN-FRANC) 778

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/1990 _____ 791

ANUL 1992 – ŞI CASA COMUNĂ A EUROPEI

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Piaţa unică – efectul asupra lumii din afara Comunităţii Europene (Ilinca SMIGELSCHI) 795

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Europa – încotro? (Valentina BUXAR) 799

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ 816

Grecia – Dificultăţi economice majore în contextul creării pieţei europene unice (Florina OLTEANU) 816

ECOMOND DATA NR. 8/1990

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluţia cotaţiilor de bursă şi a preţurilor de tranzacţie ale principalelor mărfuri pe pieţele externe 819

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1990 _____ 825

Zonarea turistică a României (dr. loan ISTRATE) 829

Introducere 829

Zonarea turistică în literatura română de specialitate 830

Zonele turistice ale României 836

Priorităţi în dezvoltarea zonelor turistice 848

Dezvoltarea în perspectivă a zonelor turistice 854

Priorităţi la nivel naţional 856

În loc de concluzii 858

INDEX DE AUTORI 862

Volumul VI

BULETINUL NR. 1(a) _____ 1

Cuvânt înainte (Academician Tudorel POSTOLACHE) 11

Direcţii ale abordării şi soluţionării crizei economice structurale în România (dr. Gheorghe ZAMAN) 17

Aprecierea nivelului dezvoltării economico-sociale a României comparativ cu alte ţări în contextul trecerii la economia de piaţă (dr. Constantin GRIGORESCU) 25

Economia României în faţa cerinţelor de restructurare sistemică (dr. Sorica SAVA) 31

Restructurarea economiei naţionale (Ion MIHAI) 42

Redresarea economiei româneşti în perioada de tranziţie la economia de piaţă (Maria RUDĂREANU) 48

Probleme privind modernizarea conducerii economiei naţionale (dr. Ioan BRATU) 52

Cu privire la strategia de protecţie a mediului înconjurător (dr. Camelia CĂMĂŞOIU) 61

Unele aspecte privind ieşirea din criză a economiei româneşti (Maria SIMION) 68

Consideraţii privind modalităţile de eliminare a fenomenelor de criză şi de ridicare a eficienţei economiei româneşti (Romeo CONSTANTIN) 71

Probleme ale dezvoltării proprietăţii private în România (Steliana SANDU) 86

Cercetarea ştiinţifică în perspectiva trecerii la economia de piaţă în România (Zizi GOSCHIN) 90

Elemente de fundamentare a politicii ştiinţei în România (Steliana SANDU) 92

Consideraţii privind actuala criză din economia românească, posibilităţi de depăşire a acesteia şi de dezvoltare în perspectivă a economiei româneşti (Marcela NANEŞ) 95

Desfăşurarea procesului de privatizare (Reghina CREŢOIU) 113

Pragmatismul – coordonată a strategiei (Cristian POPA) 116

Piaţa muncii, organizare, funcţionare (dr. Steliana PERŢ, dr. Constantin CIUTACU) 122

Probleme ale ocupării forţei de muncă feminine în perioada de tranziţie la economia de piaţă în România (Gabriela PREDOŞANU) 142

Politica de salarii – componenta fundamentală a strategiei dezvoltării economiei naţionale (Valentina VASILE) 148

Dezvoltarea sectorului serviciilor – factor al creşterii gradului de ocupare a forţei de muncă şi al dinamizării activităţii economice (Florin-Marius PAVELESCU) 155

Reconversiunea profesională şi recuperarea forţei de muncă – mecanisme de ajustare a pieţei muncii şi combatere a şomajului (Constanţa MIHĂESCU) 161

Alte probleme care ar necesita abordări (răspunsuri) în elaborarea strategiei tranziţiei (dr. Steliana PERŢ) 166

Unele consideraţii privind strategia dezvoltării economiei naţionale (Maria POENARU) 168

Strategia dezvoltării sociale, politica socială în perioada de tranziţie (Maria MOLNAR, Maria POENARU) 173

Probleme privind adoptarea unei politici în domeniul consumului familiei în perioada de tranziţie (Grigore VÂLCEANU) 176

Problema locuinţelor în România în contextul politicii sociale actuale/ în perspectivă (Vergiliu IORDACHE) 187

Politica de asigurări sociale – pensii (Kosztan LADISLAU) 198

Familia şi tranziţia la economia de piaţă (Georgeta DUMITRESCU) 201

Probleme privind adoptarea unei politici în sprijinul familiei (Livia CHISĂGIU) 208

Patrimoniul industrial şi structura sa în deceniul patru în România (dr. Victor AXENCIUC) 213

Documentar retrospectiv - perioada interbelică românească (dr. Gheorghe DOBRE) 218

Probleme actuale ale crizei economiei româneşti (Doina RĂCHITĂ) 221

Strategia integrării est-europene (Rodica DĂNESCU, Luana DULGHERU, Nicuşor RUIU, Cristian HANU) 227

Consideraţii privind cadrul tranziţiei la economia de piaţă (Gabriel MUNTEANU) 231

Unele sugestii pentru strategia fazei de tranziţie (Iulian DĂNESCU) 234

Tranziţia la economia de piaţă - probleme generale (Octavian RĂDULESCU) 237

Cadrul mondial al tranziţiei, cu dimensiunile sale economice şi politice (Emilia ALDEA) 244

Opinii privind tranziţia României la economia de piaţă
(Maria CARTAS).....246

Unele aprecieri privind restructurarea industriei româneşti constructoare
de utilaj petrolier pentru trecerea la economia de piaţă (Ion ENACHE).....253

Sugestii privind strategia fazei de tranziţie
(Elena TĂTAR-MOISESCU).....256

Strategia în domeniul energetic (Petre PRISECARU).....262

Restructurarea industriei chimice româneşti
(Corneliu CIOBANU).....268

Direcţii de restructurare a industriei de rafinare a ţiţeiului în România
(Mariana PAPATULICĂ).....271

Restructurarea industriei chimice a României
(Laurenţiu BĂLŢATU).....282

Cadrul mondial al tranziţiei la economia de piaţă
(Agnes GHIBUŢU).....289

Strategia trecerii la economia de piaţă (Liviu TIMIŞ).....292

Restructurarea relaţiilor economice ale României cu ţările din America
Latină (dr. Rodica RĂDULESCU).....295

Propuneri de măsuri privind ameliorarea situaţiei economice actuale
a ţării (Mihail POPA).....297

Unele consideraţii privind definirea strategiei României în raporturile
de colaborare cu statele africane (Marcel MOLDOVEANU).....299

Cadrul mondial al tranziţiei cu dimensiunile sale economice şi politice - teze
privind industria alimentară (Cornelia PĂUNESCU).....301

Cadrul mondial al tranziţiei cu dimensiunile sale economice şi politice
(Anemaria DIMA).....303

Cadrul mondial al tranziţiei României la economia de piaţă din punctul
de vedere al industriei constructoare de nave (Matei GHEORGHE).....305

Cadrul mondial al tranziţiei la economia de piaţă
(Ecaterina STĂNCULESCU).....307

Cadrul mondial al tranziţiei României la economia de piaţă din punctul de vedere al industriei autoturismului (Sarmiza PENCEA) 309

Rolul şi importanţa turismului în economia de piaţă (Liliana NEACŞU) 312

Principii generale ale unei strategii a tranziţiei la economia de piaţă (rezultate din analiza experienţei parcurse de ţările est-europene în aplicarea reformelor economice) (Ana BAL) 313

Câteva aprecieri pe termen scurt şi mediu privind piaţa internaţională a lucrărilor de construcţii (Rodica NEGESCU) 317

Tendinţe în evoluţia integrării economice vest-europene (Cornel ALBU) 319

Sugestii privind cadrul internaţional al tranziţiei la economia de piaţă (Ştefan TRIFĂNESCU) 321

Agricultura României în perioada de tranziţie – pregătirea integrării europene (Virginia CÂMPEANU) 323

Unii parametri necesari de comparaţie între România şi ţările pieţei comune în procesul de restructurare în agricultură (Lucia IORDACHE) 325

Sugestii pentru strategia fazei de tranziţie (Iolanda DĂDUIANU-VASILESCU) 337

Restructurarea economiei în perioada de tranziţie şi în perspectivă (dr. Corneliu RUSSU) 346

Elemente strategice ale perioadei de tranziţie; problema monopolului şi a demonopolizării (dr. Aurel IANCU) 356

Importanţa liberalizării preţurilor în procesul tranziţiei (Cristian DRĂGAN) 369

Liberalizarea preţurilor în condiţiişe predominării monopolurilor şi ale necesităţii evitării blocajelor în procesul de restructurare a industriei (dr. Alexandru MIHĂILESCU) 371

Politica monetară şi aranjamentele cursului de schimb (Lucian CROITORU) 376

Aspecte de ordin financiar-valutar ale procesului de restructurare a industriei (dr. Alexandru MIHĂILESCU) 394

Investiţiile – factor de influenţă al dezechilibrelor economice (Elena MOISE, Maria-Luisa ISĂCESCU) 397

Surse de finanţare a investiţiilor (Ramona BRATU) 402

Posibilităţi de dezvoltare a pieţei obligaţiunilor în scopul atragerii economiilor şi transformării acestora în capital (Anişoara ULCELUŞE) 407

Asigurarea unei rate reale pozitive a dobânzii – măsură indispensabilă recâştigării credibilităţii sistemului bancar în perioada de tranziţie (Valentin LAZEA) 414

Posibilităţi de înlăturare a blocajelor în procesul de restructurare a industriei (Roxana BOB) 418

Modificări semantice în procesul de tranziţie la economia de piaţă (Radu ŞERBULESCU) 421

"Supravieţuirea" – concept oportun pentru economia actuală a României (Gheorghe MANEA) 426

Restructurarea cadrului de organizare şi conducere a industriei (Vasile DAN, Ruxandra ISAIC-MANIU) 435

Autonomia întreprinderilor (Daniel MARGUS, Cătălina BONCIU, Cristina BULATA, Florentina RADU) 461

Implicaţiile autonomiei decizionale în activitatea de personal a întreprinderii (Cătălina BONCIU) 468

Aspecte ale reformei economice (Olga MIHĂESCU) 472

Surse ale unor dezechilibre din economie şi posibilităţi de atenuare a acestora în perioada de tranziţie (dr. Lucian ALBU) 484

Aspecte ale restructurării industriei (Elena PELINESCU) 487

Principii şi direcţii principale de restructurare în ramuri ale industriei prelucrătoare studii de caz (Teodor POPESCU) 510

Cerinţe şi direcţii principale ale procesului de restructurare în industria chimică şi petrochimică (Nicoleta HORNIANSCHI) 516

Industria de textile – încălţăminte (Mihaela PĂRĂLUŢĂ) 523

Retrospectivă şi perspective în restructurarea industriei alimentare (Elena GHEORGHIU) 529

Gestiunea economică a resurselor naturale în condiţiile economiei de piaţă (dr. Viorica RĂDUCANU) 545

Gestiunea economică a energiei (Marina BĂDILEANU) 554

Industria energiei electrice şi termice (Florina POPA) 557

Considerente privind extracţia şi prelucrarea minereurilor de fier (Elena COJOCARU) 565

Asigurarea cu resurse de minerale neferoase a economiei naţionale (Angela FILIP) 569

Industria extractivă a substanţelor minerale nemetalifere (Doina ZAFIU) 572

Gestiunea economică a resurselor minerale neregenerabile (Marius BULEARCĂ) 578

Reconsiderarea rolului turismului într-o viziune integratoare (Anca PETROVICI) 583

Formarea şi adaptarea profesională a forţei de muncă – posibilă alternativă de atenuare a dezechilibrelor de pe piaţa muncii (Marta Christina SUCIU, Aura SUTARU) 592

Amplificarea rolului învăţământului superior în conturarea dimensiunii culturale a reformei (Steluţa POPESCU, Marta Christina SUCIU) 605

Ecodezvoltarea mozaicată – suport teoretic pentru o strategie de dezvoltare economică a României (Gheorghe MANEA) 609

Cerinţe ale procesului de restructurare în domeniul protecţiei mediului (Victor PLATON) 618

Cerinţele protecţiei mediului şi restructurarea economică (Rodica MIROIU) 620

Dezvoltarea industriei energetice şi protecţia mediului înconjurător (Sabin MUSCALU) 628

INDEX DE AUTORI 633

Volumul VII

BULETINUL NR. 1(b) _____ 1

Mecanisme economice de tranziţie a agriculturii la economia de piaţă
(Dumitru DUMITRU, Filon TODEROIU).....13

Despre strategia privind tranziţia sectorului agroalimentar la economia
de piaţă – contribuţie preliminară (Dinu GAVRILESCU).....17

Mecanism de funcţionare a pieţelor produselor agricole
(Radu PATACHI , Anca BERINDEI).....26

Mutaţii structurale în raportul cerere – oferta de produse agricole
(Simona BARA, Minodora MOLDOVAN).....31

Teze pentru strategia restructurării agriculturii şi dezvoltării
şi în condiţiile economiei de piaţă (Nicolae BELLI).....41

Obiectivele principale ale dezvoltării agriculturii. Tematică
(Marin POPESCU).....46

Structura agrară – concept, tendinţe (Constantin BOLOCAN, Ileana ŢÎRLEA)....55

Organizarea activităţii de elaborare a strategiei (Constantin BOLOCAN).....59

Influenţa inflaţiei asupra rentabilităţii exploataţiei agricole
(Cornelia SCUTARU).....62

Necesitatea reconsiderării rolului exploataţiei agricole în economie
(Cornelia SCUTARU, Cecilia ALEXANDRI).....67

Starea economiei naţionale în procesul tranziţiei
(Aurelia SÂRBU, Maria-Mihaela COSTEA).....73

Teze privind strategia trecerii la economia de piaţă (Eugen BURCEA).....80

Fundamentarea producţiei agricole vegetale şi animale ca funcţie orientativă la
nivelul agriculturii (Gheorghe AVRĂMIŢĂ).....85

Strategia de dezvoltare a unui sistem alimentar sustenabil şi echilibrat
(Angela POPESCU).....88

Probleme actuale şi de perspectivă ale economiei agroalimentare
din România, în tranziţia la economia de piaţă (Valeriu SIMA).....94

Puncte de vedere privind viitorul agriculturii româneşti
(Valentin BOHATEREŢ).....100

Posibilităţi de integrare a politicilor agrare cu cele ale mediului
înconjurător în România (Mariana MĂNĂSTIREANU).....106

Patru zone conflictuale ale universului rural în perioada tranziţiei
spre o economie concurenţială (Violeta FLORIAN).....113

Asigurarea informaţională şi cu tehnică de calcul la nivel microeconomic în agricultură (Cecilia ALEXANDRI) 114

Aspecte ale retehnologizării în producţia vegetală (Marioara RUSU) 117

Proprietatea privată şi publică şi formele de organizare în condiţiile trecerii la economia de piaţă (Eftimie RISTEA) 121

Impactul tranziţiei agriculturii la economia de piaţă asupra unor produse agroalimentare (Alide AIVAS) 126

Integrarea agenţilor economici din lanţul agroalimentar al producţiei de lapte şi produse lactate (Mariana GRODEA) 129

Puncte de vedere privind strategia dezvoltării agriculturii în contextul înfăptuirii economiei de piaţă în România (Aurelian IFTIMESCU) 131

Creditarea exploataţiei agricole în perioada de tranziţie (Camelia ŞEBĂNESCU) 133

Strategia asigurării mijloacelor tehnice necesare agriculturii (Mirela RUSALI) 141

Indicatorii economici ai exploataţiei agricole în contextul tranziţiei spre economia de piaţă (Elena SIMA) 146

Teze privind strategia trecerii la economia de piaţă, restructurarea şi încurajarea agriculturii (Nicolae CIOBOTARU) 153

Puncte de vedere privind strategia trecerii la economia de piaţă (Nicolae TURLIU) 156

Câteva opinii personale privind perfecţionarea cadrului juridic şi privatizarea în agricultură (Ion BUNESCU) 162

Propuneri pentru creşterea producţiilor agricole şi reorganizarea mecanizării în condiţiile pluralismului formelor de proprietate din agricultură (Varujan MARGHARIAN) 165

Fezabilitatea agenţilor economici din domeniul producţiei nutreţurilor combinate (Ion MARIN) 170

Gestionarea lucrărilor de îmbunătăţiri funciare în condiţiile tranziţiei la economia de piaţă (Gabriela NEDELCU) 174

Teze privind agricultura - ramura prioritară a economiei (Liviu MATEESCU) 177

Privatizarea – factor primordial de orientare a agriculturii
(Liviu MATEESCU) 181

Strategii în creşterea nivelului calităţii vieţii rurale
(Mara Monica STAICU) 184

Teze privind strategia trecerii la economia de piaţă a agriculturii
(Maria TOMESCU) 187

Institutul de prognoză economică (Ionel DESMIREANU) 190

Institutul de prognoză economică: funcţionarea pieţei bunurilor
şi serviciilor în ţara noastră (Ana-Maria CIUMARA) 197

Probleme ale elaborării scenariilor macroeconomice privind
dezvoltarea României în perspectivă (Marin COMŞA, Nicuşor
AFLOROAIEI, Mădălina DOGARU) 204

Cerinţe ale perfecţionării metodelor şi tehnicilor
de prognoză a dezvoltării economico-sociale
(Ionel FLORESCU, Anişoara MIHAIL) 208

Structurarea teritoriului naţional pentru crearea cadrului
necesar implementării acţiunilor de politică regională
(Gabriela FRENŢ, Simion GYONGYI) 211

Elemente privind promovarea unei strategii active în asigurarea
echilibrului pe piaţa muncii (Dorin JULA) 216

Necesitatea elaborării şi înfăptuirii unei noi politici regionale,
de amenajare a teritoriului ţării noastre (Narciza-Adela NICA) 221

Consideraţii privind politica activă pe piaţa
forţei de muncă din ţara noastră (Maria SCARLAT) 224

Managementul reformei (Victor STOICA) 229

Cîteva opinii în legătură cu problematica stategiei de tranziţie a României la
economia de piaţă (Lucreţia ALEXANDRU) 245

Consideraţii privind descentralizarea, planificarea şi dezvoltarea locală, în
condiţiile trecerii ţării noastre la economia de piaţă (Ileana DUMITRESCU) 253

Implicaţii ale progresului tehnic asupra dezvoltării agriculturii private
(Angela GĂBURICI) 257

Analiza stării actuale a economiei româneşti
(Mihaela Ottilia IONESCU, Mioara IORDAN) 263

Elaborarea unor studii prospective, planuri şi programe de acţiune pentru realizarea obiectivelor politicii regionale (Pompilia LUPU, Şerban EPURE) 274

Planificarea în economia de piaţă (Valeria POP)..... 278

Probleme ale tranziţiei la un sistem economic de piaţă (Georgiana TOMESCU)..... 284

Crearea unui fond special de investiţii pentru dezvoltarea energeticii atomoelectrice româneşti (Aurel VLĂDUCU)..... 287

Consideraţii privind atributele şi desfăşurarea activităţii de planificare în perioada tranziţiei la economia de piaţă (Julieta CALITOIU)..... 289

Conţinutul stării tranziţionale şi relaţia complementării industriei româneşti la sistemul comunităţii europene (Vladimir CALMUSCHI)..... 292

Unele aspecte privind procesul privatizării în economia românească (Ionel DUMITRU) 297

Organizarea la nivelul colectivităţilor locale a unui sistem de intervenţie economică în favoarea mai ales a întreprinzătorilor locali (Ioana MUNTEANU) 302

Finanţele locale şi reformă economică (Dan MIHĂILĂ)..... 306

Rolul statului în crearea condiţiilor necesare dezvoltării componentelor economiei de piaţă în România (Daniela GHICA) 309

Strategia ieşirii din criză şi dezvoltarea economică viitoare a României (Ion SOARE) 311

Rolul factorului monetar în combaterea crizei şi în redresarea economiei (prof.dr.Costin C. KIRIŢESCU)..... 314

Natura şi specificitatea crizei economice româneşti (dr. Constantin IONETE) 318

Reforma economică şi ieşirea din criză (Marin CONSTANTIN)..... 328

Teze privind depăşirea actualei crize economice şi dezvoltarea viitoare a economiei româneşti (Carmen CORDUNEANU, Rodica BĂLĂNESCU)..... 336

Puncte de vedere privind tezele ieşirii din criza economică a României (Oprea VASILOIU) 351

Consecinţele procesului de liberalizare a preţurilor în contextul crizei actuale din societatea românească. propuneri vizând posibile corecţii ale efectelor acestei acţiuni (Cili BUGEANU) 356

Câteva aspecte privind ieşirea din criza economică (Mihaela VOICULESCU)...360

Unele puncte de vedere privind sistemul de preţuri în contexul crizei economice din România (Liana PETRESCU, Iolanda PETRINI) 363

Teze privind ieşirea din criză şi dezvoltarea economică viitoare (Mariana TOMA).....369

Teze privind sistemul preţurilor în industria extractivă (Ioan PREDOI) 372

Teze privind ieşirea din criză şi dezvoltarea economică viitoare (Anca CIOBANU, Claudia BURTESCU).....376

Unele aspecte privind strategia ieşirii din criză a economiei româneşti (Felicia MIHĂILĂ).....380

Teze privind ieşirea din criză şi dezvoltarea economică viitoare (Carolina CHILOM) 381

Unele aspecte privind restructurarea sistemului informaţional economico-financiar (Florica OPRIŞAN).....383

Teze privind ieşirea din criză şi dezvolarea economică viitoare a României (Petre BREZEANU) 387

Politica socială în perioada de tranziţie (dr. Cătălin ZAMFIR).....393

Probleme de organizare (dr. Cătălin Zamfir).....395

Dimensiunea socială a tranziţiei la economia de piaţă (dr. Ioan MĂRGINEAN) 396

Calitatea vieţii în perioada de tranziţie: câteva probleme (Gheorghe SOCOL)....404

Elemente ale strategiei generale din ţara noastră în continuarea procesului tranziţiei la economia de piaţă (dr. Gheorghe BARBU).....408

Teze privind direcţiile de acţiune ale perioadei de tranziţie (Constantin Dan RĂDULESCU).....412

Strategia perioadei de tranziţie (Doru MARCEL, Mihaela CZOBOR) 414

Orientări strategice în domeniul social (Georgeta GHEBREA) 418

Politica demografică pe termen scurt (I) (dr. Vladimir TREBICI).....434

Familia în perioada de tranziţie (Georgeta MITREA) 445

Calitatea relaţiilor sociale. Rezolvarea pe cale democratică a conflictelor (dr. Ana BĂLAŞA).....452

Delincvenţa juvenilă în perioada de tranziţie
(Margareta BALAŞ, Margareta FLESNER) 455

Şomajul în contextul tranziţiei (Mirela ZECHERIU) 458

Unele propuneri pentru protecţia şi asistenţa socială a persoanelor vârstnice în perioada de tranziţie (dr. Hildegard PUWAK) 462

Propuneri de măsuri de sporire a eficienţei sociale a politicii antişomaj şi a politicii sociale de protecţie a vârstnicilor, rezultate din studierea experienţei internaţionale şi a condiţiilor ţării noastre în perioada de tranziţie la economia de piaţă (Maria NEDER) 465

Protecţia socială a persoanelor handicapate (Livius MANEA) 469

Punctul de vedere sociologic cu privire la devianţă şi modul de rezolvare socială a problemelor devianţei (Elena BECA) 472

Orientări de bază în domeniul politicii veniturilor populaţiei
(Bogdan IATAN) 475

Problematica veniturilor populaţiei în perioada de tranziţie – transformări şi perspective (Ovidiu DÎMBEAN-CREŢA) 480

Sărăcia – aspect social al politicii sociale din perioada de tranziţie la economia de piaţă în România (Gheorghe BARBU) 489

Preţurile de consum şi puterea de cumpărare (Marius-Daniel LEFTER) 491

Problematica generală a tezelor ince privind "strategia dezvoltării economice în perspectivă" (dr. Hildegard PUWAK) 493

Orientare de bază privind consumul populaţiei
(dr. Hildegard PUWAK, Doina CĂLIN) 495

Teze privind politica socială în domeniul locuirii. Situaţia fondului locativ la sfârşitul anului 1989 (Mircea KIVU) 502

Elemente strategice de dezvoltare a serviciilor sociale în perioada de tranziţie
(dr. Maria MOLDOVEANU, dr. Andrei NOVAK, Narcisa FORNEA) 507

Teze privind reforma social-economică în perioada de tranziţie la economia de piaţă (Mariana STANCIU) 518

Teze privind reforma sferei serviciilor umane în perioada tranziţiei la economia de piaţă (Mariana STANCIU) 520

Teze privind strategia înfăptuirii economiei de piaţă în România
(Iuliana GHINDA) 522

Schiţa de evaluare a mutaţilor postrevoluţionare din domeniul educaţie fizică şi sport (Emilian POPESCU) 527

Probleme ale culturii în contextul strategiei de trecere la economia de piaţă (Cornelia COSTIN) 533

Probleme referitoare la turism în continuarea procesului de tranziţie la economia de piaţă (dr. Gheorghe BARBU) 536

Calitatea vieţii de muncă (Sandu ILIE) 538

Aspecte social-economice ale timpului parţial de muncă în condiţii de tranziţie (Mictat GÎRLAN, Silvia IFTIMIE) 541

Teze cu privire la "Strategia tranziţiei la economia de piaţă" (Ştefan MIHAI) 544

Teze cu privire la modelarea macroeconomică în condiţiile tranziţiei la economia de piaţă (acad. Emilian DOBRESCU) 548

Teze privind integrarea României în structurile europene şi mondiale (dr. Gheorghe DOLGU) 550

Teze pentru o strategie a trecerii la economia socială de piaţă (dr. Mircea CIUMARA) 554

Informatica (dr. Dan MATEESCU) 556

Utilizarea modelelor demo-economice în perioada de tranziţie (Liviu Stelian BEGU) 559

INDEX DE AUTORI 561

Volumul VIII

ANALE NR. 1-2/1991 _____ 1

Activitatea Institutului Naţional de Cercetări Economice în anul 1990 5

Schiţa de strategie a trecerii la economia de piaţă - moment de referinţă în gândirea economică din ţara noastră 8

Sinteze ale lucrărilor elaborate de INCE în anul 1990 17

Lucrările elaborate în cadrul programului general de cercetare 19

Manifestări ştiinţifice 157

Colocviul româno-german "Economia de piaţă şi statutul social - Dialog despre obiectivele reformei şi etapele acesteia", Bucureşti, 4 octombrie-2 noiembrie 1990 159

Dezbaterea privind "Planul Rugină" 166

Comemorări: Profesorul VIRGIL N. MADGEARU 199

Ipostaze ale economicului în opera profesorului Virgil Madgearu (Tudorel POSTOLACHE) 201

Locul lui Virgil N. Madgearu în ştiinţa economică şi cultura românească (Ion BULBOREA) 206

Virgil N. Madgearu – cercetător al economiei româneşti interbelice (Gheorghe DOBRE) 212

Modalităţi şi procedee de investigaţie în cercetarea economică la Virgil Madgearu (Victor AXENCIUC) 218

Destinul istoric al concepţiei economice a lui Virgil N. Madgearu (Mircea CIUMARA) 223

Profesorului Virgil Madgearu – amintiri (prof. dr. Lucian TURDEANU) 226

Publicaţii 228

1. Cărţi 228

2. Reviste 228

3. Buletine, caiete de studii 230

ANALE NR. 3/1991 _____ 255

PROIECTE DE PRIVATIZARE ÎN CONTEXTUL GENERAL AL TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ (academician Tudorel POSTOLACHE, profesor la Academia de Studii Economice, preşedintele Consiliului Ştiinţific al Institutului Naţional de Cercetări Economice) 259

MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE

Ciclul "Orientări şi tendinţe în cercetarea economiei şi a calităţii vieţii" organizat de Consiliul Ştiinţific al INCE 277

Sesiunea de comunicări "Gândire şi practică în cercetarea calităţii vieţii", Bucureşti, Aula Academiei Române, 19 martie 1991 279

Cuvânt de deschidere (acad. Mihai DRĂGĂNESCU, preşedintele Academiei Române) 281

Calitatea vieţii – perspective mondiale şi româneşti (prof. dr. Cătălin ZAMFIR) 283

Problema calităţii vieţii în modelarea macroeconomică (acad. Emilian DOBRESCU) 289

Demografia şi calitatea vieţii (prof. dr. Vladimir TREBICI) 295

Obiective şi rezultate ale activităţii ştiinţifice a Institutului de Cercetare a Calităţii Vieţii (dr. Ioan MĂRGINEAN) 300

Tendinţe şi orientări în investigarea bunăstării populaţiei şi avuţiei naţionale (dr. Lucian TURDEANU, dr. Vasile V. DUMITRESCU) 305

Calitatea vieţii familiale – între estimări, predicţii şi soluţii sau scurtă meditaţie prospectivă psihosocială (dr. Iolanda MITROFAN) 310

Calitatea vieţii vârstnicilor (prof. dr. Constantin BĂLĂCEANU-STOLNICI) 316

Stilul de viaţă şi promovarea sănătăţii (conf. dr. Cristian-Adrian HAVRILIUC) 323

Probleme ale tinerilor din ferspectiva (analizei) calităţii vieţii (dr. Dumitru BAZAC) 327

Despre fiabilitatea umană (conf. dr. Adrian MIHALACHE) 332

Calitatea vieţii în perioada de tranziţie (dr. Ioan MĂRGINEAN, Gheorghe SOCOL) 339

Aspecte ale cercetării nivelului de trai al populaţiei (dr. Viorel GHEORGHE, Andrei NOVAK, Mariana STANCIU) 345

Abordări conceptual-metodologice privind modul şi stilul de viaţă (Marcel DORU) 351

Politici sociale. Obiective şi instrumente de realizare (Livius MANEA, Emilian POPESCU) 356

Calitatea vieţii de muncă (dr. Hildegard PUWAK, dr. Ana BĂLAŞA, dr. Ion ZARĂ) 363

Discuţii (dr. Gheorghe RĂBOACĂ) 369

Sesiunea de comunicări “Cercetarea economică din perspectiva epistemologică” Bucureşti, Aula Academiei Române, 12 aprilie 1991 373

Cuvânt de deschidere (academician Tudorel POSTOLACHE) 374

Cercetarea economică (profesor dr. Mircea MALIŢA, membru corespondent al Academiei Române) 378

Implicaţiile economice în medicina contemporană (acad. Ştefan MILCU) 383

Confluenţe în domeniul managementului (dr. Corneliu RUSSU) 387

Demersul epistemologic al evaluării tehnologiei în procesul tranziţiei la economia de piaţă (dr. Gheorghe ZAMAN) 395

Semnificaţii noi ale ştiinţei economice (dr. Sorica SAVA) 403

Consideraţii epistemologice în legătură cu trecerea la economia de piaţă în România (dr. Nicolae NISTORESCU) 411

Contribuţii româneşti la epistemologia economică (dr. Gheorghe DOBRE) 416

Cu privire la mecanismul de restructurare a ştiinţelor economice (dr. Aurel IANCU) 420

Colocviul româno-german "Economia de piaţă şi statul social" – Dialog despre obiectivele reformei şi etapele acesteia, Bucureşti, 4 octombrie-2 noiembrie 1990 429

Ordinea economică de piaţă în Germania: bazele instituţionale, instrumente de impozitare, bilanţ de rezultate şi expunere la risc (prof. dr. K. MACKSCHEIDT, Universitatea din Köln) 431

Securitatea socială în Germania. Principii de constituire, finanţare, stadiul discuţiei privind reforma (prof. dr. Klaus MACKSCHELDT, Universitatea din Köln) 448

Planificarea şi funcţionarea întreprinderii în condiţiile riscului specific economiei de piaţă (profesor dr. Joachim HENTZE, Universitatea Tehnică – Braunscheweig) 469

Piaţa muncii şi politica pieţei muncii în Germania (Hartmut SEIFERT, Institutul de Cercetări Economice al Ligii Sindicatelor Germane) 479

Politica de personal a întreprinderii în procesul adaptării la condiţiile economiei de piaţă (prof. dr. Joachim HENTZE, Institutul de Ştiinţe Economice al Universităţii Tehnice Braunschweig) 499

INDEX DE AUTORI _____ 523

Volumul IX

ANALE NR. 4-5/1991 _____ 1

Sesiunea "TRANZIŢIA LA ECONOMIA DE PIAŢĂ ŞI CERCETAREA ECONOMICĂ", Bucureşti, 29-30 mai 1991, Muzeul Naţional de Istorie

Pentru elaborarea teoretică a problematicii noii tranziţii la economia de piaţă în România în context est şi general european (acad. Tudorel POSTOLACHE) 9

Tranziţia la economia de piaţă – o provocare pentru ştiinţa economică (Vasile PILAT) 19

Discursul d-lui prim-ministru Petre Roman 34

Evaluarea nivelului dezvoltării economico-sociale a României în context european şi mondial (dr. Constantin GRIGORESCU) 37

Natura şi specificitatea crizei economice româneşti (prof. univ. dr. Constantin IONETE) 50

Tendinţe şi procese de durată în evoluţia economică a României (prof. univ. dr. Victor AXENCIUC) 62

Modelarea macroeconomică şi tranziţia la economia de piaţă (acad. Emilian DOBRESCU) 70

Preocupări privind trecerea la noi abordări în cercetările din domeniul prognozei şi planificării economice (Ionel DESMIREANU) 77

Probleme teoretice ale trecerii la un nou echilibru economic (dr. Aurel IANCU) 84

Probleme teoretice şi metodologice ale prognozei în condiţiile tranziţiei la economia de piaţă (prof. univ. dr. Mircea COŞEA) 120

Consideraţii asupra rolului mecanismelor monetare în sprijinirea economiei de piaţă (prof.univ.dr. Costin KIRIŢESCU) 126

Direcţii ale cercetării macroeconomice privind tranziţia României la economia de piaţă (dr. Gheorghe ZAMAN) 133

Tendinţe şi rezultate ale cercetării relaţiilor interramuri şi a structurilor industriale (dr. Corneliu RUSSU) 140

Restructurări conceptuale şi de mecanisme în domeniul finanţelor, monedei şi preţurilor generate de tranziţia la economia de piaţă (Ion SOARE) 148

Dimensiunea socială a tranziţiei. probleme teoretice
(prof. univ. dr. Cătălin ZAMFIR) 157

STUDII ALE INSTITUTULUI DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Privatizarea şi locul acesteia în formarea economiei de piaţă
(Dorin ALDEA) 162

Piaţa muncii în România. Teorie şi practică (dr. Steliana PERŢ) 167

Funcţiile întreprinderii în condiţiile economiei de piaţă (dr. Ioan BRATU) 183

Cercetarea ştiinţifică în economia de piaţă (Steliana SANDU) 197

Protecţia mediului înconjurător, obiectiv strategic durabil al deceniului
actual (dr. Camelia CĂMĂŞOIU) 209

Probleme sociale ale tranziţiei la economia de piaţă
(Maria POENARU, Maria MOLNAR) 213

Coordonate şi instrumente ale politicii familiale (Grigore VÂLCEANU) 219

Noi orientări teoretice privind politica economică (Cristian POPA) 248

Tranziţia la economia de piaţă în ţări est-europene (Rodica DĂNESCU,
Luoana DULGHERU, Cristian HANU, Nicuşor RUIU) 262

STUDII ALE INSTITUTULUI DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE

Preţurile în contextul tranziţiei (dr. Alexandru MIHĂILESCU) 293

Descentralizarea conducere activităţilor industriale în contextul sporirii
autonomiei întreprinderilor (Ruxandra ISAIC-MANIU) 299

Probleme ale determinării valorii de piaţă a întreprinderilor
(Ileana FARMACHE) 321

Alternative de asigurare a economiei cu resurse energetice primare
şi minereuri (dr. Viorica RĂDUCANU) 334

Strategii industriale în contextul restructurare economiei
(Olga MIHĂESCU) 342

Raporturile industrie-agricultură în economia modernă (Lucian ALBU) 351

Abordări conceptuale şi metodologice ale protecţiei mediului înconjurător (Gheorghe MANEA) 360

O nouă provocare a tranziţiei: riscul în marketing (Alina GOIA) 370

Sisteme de gestiune economică a unor resurse reproductibile (Marian CÎRSTIAN) 375

Surse de finanţare a întreprinderilor în economia de piaţă (Ramona BRATU) 381

Autonomia decizională a întreprinderii şi rezolvarea conflictelor colective de muncă (Cătălina BONCIU) 388

Reconsiderarea competenţelor decizionale la nivel macroeconomic corespunzător cerinţelor descentralizării economiei - autonomia întreprinderilor (Daniel MĂRGUŞ, Cătălina BONCIU, Cristina BULATA, Florentina RADU) 397

STUDII ALE INSTITUTULUI DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Modalităţi de reglare a proceselor specifice pieţei bunurilor şi serviciilor (Ana Maria CIUMARA) 404

Funcţiile pieţei forţei de muncă; mecanisme de asigurare a ocupării forţei de muncă şi de orientare profesională a acesteia (Dorin JULA) 409

Planificarea orientativă în condiţiile actuale ale economiei româneşti; concept, funcţii, probleme metodologice (Francisc SZABO) 417

Elemente de fundamentare a politicii regionale în ţara noastră (Narciza-Adela NICA) 421

Scenarii privind evoluţia în perspectivă a economiei româneşti (Marin COMŞA) 433

Zonarea economică a teritoriului ţării noastre din perspectiva realizării noilor obiective ale politicii regionale (Gyongyi SIMION) 437

STUDII ALE INSTITUTULUI DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

Reforma sistemului financiar în cadrul tranziţiei la economia de piaţă (Rodica BĂLĂNESCU) 441

Elemente de definire a obiectivelor şi subsistemelor politicii monetare şi de credit în procesul de tranziţie (Cezar BOŢEL) 451

Reforma şi liberalizarea preţurilor: determinări, consecinţe, limite şi perspective (Constantin MARIN).....461

Mutaţii structurale ale sistemului valutar-financiar în etapa tranziţiei la economia de piaţă (Surica ROSENTULER).....471

Aspecte de natură financiar-monetară în procesul tranziţiei la economia de piaţă (Claudia BURTESCU, Gheorghe GHIGEANU, Petre BREZEANU, Dorina ANTOHI, Ligia MĂRCUŢĂ, Roxana ROCŞOREANU, Liliana DUMITRU).....476

ANALE nr. 6/1991 _____487

Sesiunea de comunicări "AGRICULTURA ROMÂNIEI ÎN CONTEXTUL TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ", Bucureşti, 26-27 iunie 1991

Cuvânt înainte (Dumitru DUMITRU).....495

Orientări actuale privind agricultura ca obiect al cercetării ştiinţifice (acad. David DAVIDESCU) 501

Viitorul pădurilor României (acad. Constantin D. CHIRIŢĂ) 507

Ştiinţa şi tehnologia în agricultura contemporană: tendinţe, efecte sociale şi economice (prof. univ. dr. Ioan PUIA, dr. Viorel SORAN) 512

Biotehnologii în cultura plantelor (dr. Nicolae SĂULESCU, dr. Ana POPESCU).....525

Reformele agrare şi dezvoltarea social-economică a României (sec. XIX-XX) (dr. Damian HUREZEANU) 533

Reconstituirea proprietăţii ţărăneşti. Limite şi consecinţe (dr. Mircea CIUMARA).....540

Agricultura – victimă şi agent al poluării mediului înconjurător; armonizarea dezvoltării agriculturii cu păstrarea echilibrului ecologic (dr. ing. Corneliu RĂUŢĂ). 545

Resursele de apă şi gospodărirea lor, ca formulă fundamentală a strategiei dezvoltării durabile (prof. univ. dr. docent Simion HÎNCU, prof. univ. dr. Adrian GĂZDARU).....554

Conceptul de aşezare rurală în geografia românească (prof. univ. dr. Vasile CUCU, Petre DEICA).....564

Resursele de muncă din agricultură şi formarea noului tip de fermier agricol (prof. univ. dr. Mircea BULGARU) 569

Problemele zonei montane în cadrul strategiei de trecere a României la economia de piaţă (dr. Radu REY) 587

Agricultura şi teoria economică. Tranziţia agriculturii româneşti la economia de piaţă: strategie şi cost social (Dumitru DUMITRU, dr. Marin POPESCU) 592

Organizarea şi mecanismul de funcţionare a pieţelor produselor alimentare (Radu PATACHI, Anca BERINDEI). 605

Formarea noilor structuri agrare: pluralismul formelor de proprietate şi al exploataţiilor agricole (Constantin BOLOCAN) 613

Exploataţia agricolă familială şi cooperaţia - viabilitate şi competitivitate (Eugen BURCEA) 619

Modelarea economică în gestiunea exploataţiei agricole (Cornelia SCUTARU) 624

Integrarea agroalimentară (pe exemplul producţiei de lapte i al produselor lactate) (Valeriu SIMA, Mariana GRODEA) 632

Echivalenţii subvenţiei la producător şi la consumator în agricultură: experienţe şi efecte sociale (Filon TODEROIU) 640

"Societatea rurală" - starea actuală şi remodelarea structurilor economico-sociale (Aurelia SÂRBU, Violeta FLORIAN). 652

Metode de analiză a deciziilor de dezvoltare a agriculturii, previziune şi intervenţii de reglare (dr. Simona BARA) 658

Valoarea adăugată şi consumurile intermediare în agricultură (Elena SIMA) 664

Metode de analiză economică a exploataţiilor agricole (Camelia ŞERBĂNESCU) 668

Proprietatea funciară şi exploataţia agricolă în economia de piaţă (prof. univ. dr. Nicolae BELLI) 674

Reconstituirea proprietăţii ţărăneşti:efecte economice şi sociale previzibile (pe exemplul jud. Sălaj) (dr. ing. Victor HĂLMĂJAN, ing. Mihail ŞTEFĂNESCU) 688

Calitatea vieţii în mediul rural între proiect şi realitate – calitatea vieţii comunităţilor rurale (Silviu TOMA) 700

Alcătuirea noilor structuri agrare şi implicaţiile social economice (pe exemplul comunei Belceşti, judeţul Iaşi) (conf. univ.dr. Constantin DROPU). 705

Retehnologizarea agriculturii concepte şi strategii (dr. ing. Petre SĂBĂDEANU) 713

Priorităţi în conservarea şi creşterea potenţialului productiv al resurselor de sol (dr. Ion MUNTEANU, Mihai PARICHI) 722

Sisteme de irigaţii: organizare, gestiune, eficienţă (dr. ing. Aurel LUP). 730

Biotehnologiile în creşterea animalelor (dr. Ioan CUREU). 740

Modelarea proceselor de formare a recoltelor: optim tehnic şi optim economic (Gheorghe OLTEANU) 749

Optimizarea conversiei furajelor pe baza modelării matematice şi a simulării proceselor metabolice la animale (dr. docent Gh. BURLACU, Radu BURLACU). 760

Tendinţe pe termen lung în producţia agricolă a României în contextul ciclurilor mondiale (dr. Victor AXENCIUC) 766

Legea fondului funciar şi rezolvarea problemei agrare (prof. dr. Letiţia ZAHIU) 772

Agricultura României şi integrarea europeană: premise, condiţii, efecte (Virginia CĂMPEANU) 777

Economia agroalimentară concepte, structuri, perspective (Dinu GAVRILESCU). 786

INDEX DE AUTORI 795

Volumul X

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1/1991 _____ 1

ASIGURAREA ECONOMIEI NAŢIONALE CU RESURSE ENERGETICE PRIMARE

Introducere 7

Capitolul 1. Probleme actuale şi de perspectivă ale asigurării economiei naţionale cu energie primară 9

Capitolul 2. Posibilităţi de asigurare a consumului de energie primară cu resurse energetice primare 20

2.1. Tendinţele consumului de energie primară 21

2.2. Tendinţele producţiei de energie primară şi posibilităţile de substituţie a combustibililor 23

2.3. Acoperirea necesarului de energie primară din producţia internă 26

Capitolul 3. Alternative ale evoluţiei industriei extractive a resurselor energetice primare 34

1.1. Ţiţeiul 34

3.1.1. Posibilităţi de descoperire a noi rezerve în funcţie de resursele financiare şi materiale alocate ramurii 36

3.1.2. Asigurarea necesarului de capacităţi de producţie şi a gradului de utilizare a acestuia în activitatea de foraj şi extracţie a ţiţeiului 42

3.1.3. Unele aspecte sociale şi ecologice specifice ramurii 45

3.2. Gazele naturale 46

3.2.1. Posibilităţi de descoperire a noi rezerve 47

3.2.2. Asigurarea capacităţilor de producţie şi a gradului de utilizare a acestora în activitatea de extracţie. Variante de prognoză ale producţiei 51

3.3. Lignitul şi cărbunele brun 57

3.4. Huila 67

Capitolul 4. Aportul hidroenergiei, al energiei nucleare şi al resurselor energetice refolosibile la acoperirea necesarului de energie 75

4.1. Hidroenergia 75

4.2. Energia nucleară 85

4.3. Surse neconvenţionale de energie 96

4.4. Recuperarea şi utilizarea resurselor energetice refolosibile 104

4.4.1. Situaţia actuală a recuperării resurselor energetice refolosibile 105

4.4.2. Perspectiva recuperării resurselor energetice refolosibile 111

Capitolul 5. Posibilităţi de completare din import a necesarului de resurse energetice primare 116

5.1. Gradul de dependenţă de piaţa externă în asigurarea consumului de resurse energetice 117

5.2. Elemente de optimizare a importului de resurse energetice 122

Capitolul 6. Concluzii 133

Anexe 139

Lista lucrărilor publicate în colecţia Institutului de Economie Industrială (din 1990 Institutul de Cercetare a Relaţiilor Interramuri şi a Structurilor Industriale) "Studii de Economie Industrială" 150

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 2/1991 _____ 157

DIAGNOZA CALITĂȚII VIEȚII

Cuvânt înainte 162

I. Calitatea vieţii – obiect al cercetării ştiinţelor sociale 163

1. Cadrul teoretic 163
2. Valori, viaţă spirituală şi calitate a vieţii 168
3. Proiectarea cercetării 172

II. Componentele calităţii vieţii 177

1. Standardul economic al gospodăriei 177
1.1. Veniturile populaţiei 177
1.2. Locuinţa 183
1.3. Înzestrarea gospodăriei 184
2. Condiţiile locale de viaţă 187
2.1. Mediul ambiant 187
2.2. Servicii 189
3. Relaţiile sociale 198
3.1. Mediul social 198
3.2. Viaţa de familie 201
4. Munca şi timpul liber 209
4.1. Calitatea umană a muncii 209
4.2. Timpul liber 218
5. Dimensiunea subiectivă a calităţii vieţii 225
5.1. Valoarea subiectivă a prezentului în elaborarea proiecţiilor referitoare la calitatea vieţii 225
5.2. Satisfacţie/insatisfacţie în viaţă 232

III. Analiza comparativă a calităţii vieţii 236

Anexe 249

CALITATEA SERVICIILOR PENTRU POPULAŢIE

1. Argument pentru necesitatea cercetării 277

2. Aspecte critice privind teoria generală a serviciilor 281

3. Calitatea serviciilor acordate populaţiei gratuit sau cu înlesniri de plată 284

3.1. Serviciile pentru ocrotirea sănătăţii 284

3.1.1. Studiu-pilot privind calitatea serviciilor sanitare 294

3.1.2. Propuneri pentru reorganizarea serviciilor sanitare 302

3.2. Serviciile de asigurări sociale.....306

3.2.1. Dimensiuni ale funcţionării sistemului de asigurări sociale...307

3.2.2. Direcţii ameliorative.....337

3.3. Serviciile de asistenţă socială.....365

3.3.1. Solicitanţii serviciilor de asistenţă socială 367

3.3.2. Tipurile de servicii specifice asistenţei sociale 371

3.3.3. Factorii care determină complexitatea serviciilor specifice asistenţei sociale.....373

3.3.4. Analiza calităţii serviciilor de asistenţă socială.....377

3.3.5. Indicatori ai calităţii serviciilor de asistenţă socială 382

3.3.6. Propuneri de îmbunătăţire a activităţii de asistenţă socială ..384

3.4. Serviciile de învăţământ 392

3.4.1. Axe calitative ale serviciului învăţământ superior 400

3.4.2. Studiu-pilot.....409

3.5. Serviciile culturale.....411

3.5.1. Oportunitatea serviciilor culturale.....413

3.5.2. Serviciile culturale în România.....420

4. Serviciile plătite 428

4.1. Clasificarea serviciilor pentru populaţie existente în prezent în ţara noastră 428

4.2. Situaţia consumului de servicii plătite în ţara noastră în perioada 1980-1989 431

4.3. Analiza situaţiei existente în sfera serviciilor pentru populaţie, conturarea principalelor probleme pe tipuri de servicii 433

4.4. Propuneri pentru ameliorarea sistemului 436

5. Aspecte ale evaluării costurilor şi eficienţei serviciilor.....439

6. Concluzii şi propuneri pentru ameliorarea sistemului.....449

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE nr. 5/1991 _____453

POSIBILITĂŢI DE RESTRUCTURARE A CAPACITĂŢILOR DE PRODUCŢIE ÎN INDUSTRIE, ÎN CONDIŢIILE CREŞTERII AUTONOMIEI ÎNTREPRINDERILOR

Cuvânt introductiv 458

Capitolul 1. Modalităţi de sprijinire de către stat a restructurării capacităţilor de producţie din industrie 461

1.1. Sprijinirea modernizării capacităţilor de producţie, respectiv a diminuării acestor capacităţi în ramurile aflate în criză 471

1.2. Sprijinirea ramurilor de vârf şi a ridicării nivelului tehnic al producţiei .. 476

1.3. Susţinerea creării şi extinderii întreprinderilor mici şi mijlocii..... 479

Capitolul 2. Posibilităţi de orientare a investiţiilor în vederea restructurării capacităţilor de producţie 484

2.1. Tendinţe înregistrate pe plan mondial în domeniul investiţiilor 484

2.2.1. Posibilităţi de finanţare a investiţiilor în vederea restructurării capacităţilor de producţie 489

2.2.1. Rolul autofinanţării în susţinerea procesului investiţional 489

2.2.2. Alte surse de finanţare a investiţilor 497

Capitolul 3. Evaluarea întreprinderii – premisă a restructurării capacităţilor producţiei; probleme teoretice şi metode de determinare a valorii întreprinderii 501

3.1. Premise teoretice ale evaluării 503

3.2. Metode de determinare a valorii întreprinderii..... 508

3.2.1. Valoarea substanţială 510

3.2.2. Goodwill-ul şi elementele care îl determină 523

3.2.3. Valoarea de randament 530

INDEX DE AUTORI _____533

Volumul XI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6/1991 _____1

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE – SINTEZE

Partea I

Cuvânt înainte 7

EVALUAREA NIVELULUI DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ A ROMÂNIEI COMPARATIV CU 118 ŢĂRI 9

Nivelul dezvoltării economico-sociale a României în context mondial şi european 11
Profilul dezvoltării României comparativ cu ţările Europei 16
Produsul naţional brut (PNB) pe locuitor 21
Productivitatea socială a muncii 24
Indicatori ai cercetării ştiinţifice şi dezvoltării tehnologice 30
Consumul total de energie pe locuitor 35
Valoarea adăugată din industria prelucrătoare pe locuitor 39
Randamentul la cereale 43
Randamentul la lapte 47
Numărul de tractoare la 1.000 hectare 50
Consumul de îngrăşăminte chimice la hectar 54
Exportul pe locuitor 58
Indicatorii turismului internaţional 61
Ponderea populaţiei neagricole în totalul populaţiei active 64
Ponderea populaţiei urbane în populaţia totală 70
Disponibilităţile alimentare de calorii pe locuitor-zi 73
Consumul mediu zilnic de proteine de origine animală pe locuitor 77
Numărul de medici la 10.000 de locuitori 79
Numărul de paturi de spital la 10.000 locuitori 80
Ponderea elevilor din învăţământul secundar în totalul populaţiei de vârstă corespunzătoare 83
Ponderea studenţilor în populaţia de 20-24 ani 87
Numărul de aparate tv la 1.000 de locuitori 90
Speranţa de viaţă 93

PIAŢA MUNCII ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE LA ECONOMIA DE PIAŢĂ ÎN ROMÂNIA 97

Dimensiuni, caracteristici şi tendinţe ale formatării şi funcţionării pieţei muncii 99
echilibrul cererii şi ofertei de forţă de muncă 120

Repere ale creării unui nou sistem informaţional în domeniul forţei de muncă 140

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/1991 _____ 149

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE – SINTEZE

Partea a II-a (multiplicată în nr. 7/1991)

PROBLEMATICA PROPRIETĂŢII ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA ACTUALĂ 157

ROLUL ÎNTREPRINDERII ÎN CONDIŢIILE DESCENTRALIZĂRII CONDUCERII ŞI TRECERII LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 169

Îmbunătăţirea organizării şi conducerii forţei de muncă în condiţiile tranziţiei întreprinderilor la economia de piaţă 170

Organizarea şi conducerea activităţilor de cercetare dezvoltare 178

Posibilităţi de perfecţionare a organizării şi conducerii funcţiunii comerciale în condiţiile creşterii autonomiei întreprinderilor 181

Conducerea şi organizarea specializării în producţia şi relaţiile contractuale de cooperare în perioada de tranziţie la economia de piaţă 187

Gestiunea economico-financiară a întreprinderilor în condiţiile trecerii la economia de piaţă 195

ECONOMIA CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE 203

MINIMUL DE TRAI (PRAGUL DE SĂRĂCIE) ÎN ROMÂNIA 213

ASPECTE ECONOMICO-SOCIALE ALE POLITICII FAMILIALE ÎN ROMÂNIA

Familia şi politica familială 221

Familia şi reproducerea populaţiei în România 228

Veniturile familiei – instrument al politicii familiale 243

UNELE PROBLEME ALE REFORMELOR ECONOMICE ÎN BULGARIA ŞI URSS

Problemele reformei economice în Bulgaria 247

Evoluţii în concepţia programelor de reformă a economiei în URSS 259

PROBLEMATICA COMUNITĂŢII ECONOMICE EUROPENE ÎN PERSPECTIVA REALIZĂRII PIEŢEI UNICE 272

DEZVOLTAREA INDUSTRIEI MECANIZATE ÎN ROMÂNIA, 1859-1914 286

ROMÂNIA ECONOMICĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN - 1938 293

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/1991 _____ 297

POLITICI ORIENTATE SPRE ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII VIEȚII – partea I

Introducere 303

I. POLITICA SOCIALĂ ŞI CALITATEA VIEŢII 305

1.1. Conceptul de politică socială 305
1.2. Calitatea vieţii şi politicile calităţii vieţii 306
1.3. Controverse în jurul politicii sociale 307

II. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE ÎN DOMENIUL POLITICILOR SOCIALE 312

2.1. Politicile sociale în ţările est-europene 312
2.1.1. Polonia 313
2.1.2. URSS 330
2.1.3. Ungaria 343
2.2. Politici sociale în ţări cu economie de piaţă 353
2.2.1. Comunitatea Economică Europeană 353
2.2.2. Germania 378
2.2.3. Suedia 400
2.2.4. Marea Britanie 407
2.2.5. *Statele Unite ale Americii 411*
2.2.6. Venezuela 419

Partea a II-a (multiplicată în nr. 9/1991)

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9/1991 _____ 435

POLITICI ORIENTATE SPRE ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII VIEȚII – partea I

Introducere 441

III. STRATEGII ECONOMICE ŞI NONECONOMICE DE ÎMBUNĂTĂŢIRE A CALITĂŢII VIEŢII 443

3.1. Strategii economice 443
3.1.1. Consideraţii generale 443
3.1.2. Repere şi principii ale strategiei de îmbunătăţire a calităţii vieţii . 445

3.1.3. Strategii economice în perioada de tranziţie *448*
3.2. Strategii noneconomice 456
3.2.1. Calitatea globală a vieţii sociale *456*
3.2.2. Calitatea sediului politic *458*
3.2.3. Calitatea educaţiei *465*
3.2.4. Calitatea vieţii de muncă *466*
3.2.5. Calitatea vieţii de grup *467*
3.2.6. Calitatea mediului cultural *469*

IV. POLITICA SOCIALĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 472

4.1. Rolul politicii sociale în etapa de tranziţie spre o economie de piaţă 472
4.2. Principii de elaborare a programelor de protecţie socială 477
4.3. Direcţii de acţiune 485

ANEXE 489

INDEX DE AUTORI 497

Volumul XII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10/1991 _____ 1

ECONOMIA CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE ŞI A DIFUZĂRII PROGRESULUI TEHNIC

1. Cuvânt introductiv 7

2. Delimitări noţionale şi probleme metodologice 11

2.1. Delimitări noţionale de bază 11
2.2. Precizări noţionale şi teoretice-metodologice ale inputurilor în activitatea de cercetare-dezvoltare 20
2.3. Aspecte ale estimării valorice a cheltuielilor cu cercetarea-dezvoltarea 28

3. Aspecte şi tendinþe ale inputurilor cercetării şi dezvoltării 45

3.1. Dinamica şi modificări structurale ale cheltuielilor cu cercetarea-dezvoltarea 53
3.2. Dinamica şi modificări structurale ale ocupării forţei de muncă 87

4. Forţele pieţei, strategii şi politici în domeniul cercetării şi dezvoltării 102

The economy of scientific research..... 117

L'economie de la recherche scientifique 120

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE nr. 11/1991 _____ 123

PIAȚA MUNCII ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA DE TRANZIȚIE LA ECONOMIA DE PIAȚĂ. DIMENSIUNI. CARACTERISTICI. TENDINȚE

Cuvânt înainte 129

CAPITOLUL I. Piaţa muncii. Concept. Caracteristici. Tendinţe 130

1. Concept. Caracteristici. Funcţii. Mecanisme 131
2. Piaţa muncii în condiţiile economiei planificate supercentralizate. Unele aprecieri..... 142
3. Repere ale creării şi funcţionării pieţei muncii în perioada de tranziţie 148

Note şi referinţe bibliografice 157

CAPITOLUL II. Oferta de forţă de muncă în România în perioada 1990-2005 .. 160

2.1. Evoluţia demografică şi incidenţa sa asupra ofertei de forţă de muncă 162
2.2. Elasticizarea ofertei de forţă de muncă..... 170
2.3. Efecte ale restructurării şi retehnologizării asupra ofertei de forţă de muncă 176

Note şi referinţe bibliografice 178

CAPITOLUL III. Cererea de forţă de muncă. Caracteristici şi tendinţe 180

3.1. Concept. Tipuri de cerere de forţă de muncă 180
3.2. Cererea de forţă de muncă în România. Nivel. Perspective..... 183
3.3. Capacitatea de absorbţie a forţei de muncă..... 196

Note şi referinţe bibliografice 199

CAPITOLUL IV. Echilibrul între cererea şi oferta de forţă de muncă, abordări teoretico-metodologice în perspectiva tranziţiei la economia de piaţă 200

4.1. Conceptul de echilibru economic şi ocuparea forţei de muncă..... 200
4.2. Condiţii, factori şi pârghii posibile de asigurare a stării de echilibru în ocuparea forţei de muncă 210
4.3. Factori şi pârghii de echilibru ale cererii şi ofertei de forţă de muncă 217

4.4. Variante-scenarii privind echilibrul ocupării forţei de muncă în România 241
Surse bibliografice 259

CAPITOLUL V. Repere pentru crearea unui sistem informaţional în domeniul forţei de muncă 260

5.1. Cerinţe ale unui nou sistem informaţional în domeniul pieţei muncii 262
5.2. Sistemul de indicatori 264
5.3. Colectarea şi organizarea informaţiilor 275
5.4. În loc de concluzii 281
Note şi referinţe bibliografice 287

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE nr. 12/1991 _____ 289

RESURSE ENERGETICE PE PLAN MONDIAL

CAPITOLUL 1. Strategii şi politici energetice 295

CAPITOLUL 2. Tendinţe pe plan mondial privind industria extractivă a ţiţeiului 302

CAPITOLUL 3. Tendinţe pe plan mondial privind industria extractivă a gazelor naturale 312

CAPITOLUL 4. Tendinţe pe plan mondial privind industria extractivă a cărbunelui 327

CAPITOLUL 5. Tendinţe pe plan mondial privind energia nucleară şi hidroenergia 338

CAPITOLUL 6. Surse de energie neconvenţionale 353

CAPITOLUL 7. Resursele energetice refolosibile 366

CAPITOLUL 8. Perspectivele energeticii mondiale 372

INDEX DE AUTORI _____ 385

Volumul XIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1-2/1991 _____ 1

ROMÂNIA ÎN ANUL 1990

Reformă, tranziţie, speranţe (Teodor NICOLAESCU) 5

Starea economiei româneşti la 31.XII.1990.....26

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluţia economiei americane la sfârşitul anului 1990.....39

ECOMOND DATA NR. 9/1990

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ 45

Evoluţia cotaţiilor de bursă şi a preţurilor de tranzacţie ale principalelor mărfuri pe pieţele externe 45

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1991 _____ 51

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Caracteristici ale regimurilor investiţiilor externe de capital practicate într-o serie de ţări europene occidentale (Sofia ANDREOIU) 54

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Polonia la ora adevărului (Romaniţa GÂDINCEANU) 110

Polonia: deocamdată, un milion de şomeri.....81

Polonia: şocul liberalizării preţurilor.....83

Cum trăieşte o familie în Polonia? 85

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Management, conducere modernă sau autocratică (Mihaela MIRON).....87

PROBLEME ECONOMICE NR. 4-5-6/1991 _____ 93

CUVÂNT ÎNAINTE.....96

Consolidarea legală a procesului de privatizare (M. MEYER).....103

Program general de privatizare (D. GRINDEA).....110

Proceduri de privatizare (J.P. PLATT).....120

DISCUŢII PE MARGINEA TEMELOR EXPUSE.....134
Unele consideraţii privind repartizarea gratuită a întregii averi naţionale către populaţie (D. GRINDEA) 139
Legea contractelor în economia de piaţă (J.P. PLATT) 142
Activitatea bancară de investiţii în contextul privatizării (A. POPPER).....147
DISCUŢII PE MARGINEA TEMELOR PREZENTATE.....156
Cadrul contabil (R.J. de REINA) 162
DISCUŢII PE MARGINEA TEMELOR EXPUSE.....170
Strategii de privatizare pe plan mondial (R.J. de REINA) 173
Rolul comunicaţiilor în restructurarea economiei. Marketingul (A. HALL) 179
Formarea de societăţi mixte (L. SAVA).....187
DISCUŢII PE MARGINEA TEMELOR EXPUSE.....193
Principii financiare şi operaţionale ale cooperării (L. SAVA).....196
DISCUŢII PE MARGINEA TEMELOR EXPUSE.....201
În loc de concluzii (A. POPPER).....221

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8/1991 _____ 235

1. Cadrul teoretico-metodologic al elaborării indicatorilor calităţii vieţii 238
1.1. Abordarea problemei 239
1.2. Încercări de definiţie.....246
2. Domenii şi indicatori ai calităţii vieţii 250
3. Lista de indicatori ai calităţii vieţii.....256
4. Note bibliografice şi alte trimiteri 295

PROBLEME ECONOMICE NR. 9-10/1991 _____ 263

RESTRUCTURAREA SISTEMULUI DE PREŢURI ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE SPRE ECONOMIA DE PIAŢĂ (NECESITATE, OPORTUNITATE, DIRECŢII) (Constantin MARIN)

INTRODUCERE 269
CAPITOLUL I - Starea actuală a economiei şi a sistemului de preţuri; elemente de diagnostic 272

CAPITOLUL II - Redimensionarea parametrilor funcţionali ai economiei. acumularea, procesul investiţional şi formarea preţurilor 275
Preţurile şi procesul investiţional 276
Factorii reglatori în economia de piaţă 278
CAPITOLUL III - Crearea mediului concurenţial 281
Demontarea monopolului producătorului 281
Restructurarea raportului de forţe din economie 284
Autonomizarea şi atomizarea producătorilor (ofertei) 285
- Delimitări în sfera conducerii 286
- Atomizarea producătorilor 287
- Privatizarea sectorului public 288

Restricţii, disfuncţionalităţi şi modalităţi de eliminare în procesul demonopolizării producţiei 290
CAPITOLUL IV - Necesitatea şi premisele relansării producţiei 294
CAPITOLUL V - Liberalizarea preţurilor 299
Repere şi strategii de liberalizare a preţurilor 299
Liberalizarea treptată a preţurilor 302
Liberalizarea accelerată (“şoc”) a preţurilor 305
Acumulările concrete şi stadiul actual al mecanismului formării preţurilor 307
CONCLUZII 311
Lista selectivă a lucrărilor consultate 314

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12/1991 _____ 317

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

Consideraţii asupra necesităţii unui nou sistem de pensii în ţara noastră (Camelia GHEORGHE) 321

DOCUMENTAR

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Clauza naţiunii celei mai favorizate (Valeriu VELCIU) 327

FINANŢE INTERNAŢIONALE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Noi reglementări valutare în URSS 342

INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ

Teleroboţii (Luoana DULGHERU) 350

INFORMARE FAPTICĂ, nr. 1/1991

Canada - principalii indicatori economico-financiari, 1970-1989 353

CORESPONDENŢE INTERNAŢIONALE

Camera economică federală a Austriei şi Biroul Comercial al Ambasadei Austriei la Bucureşti

Principii ale economiei de piaţă 357

PROBLEME ECONOMICE NR. 13-14/1991 _____ 367

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Asistenţa pentru Europa de Est serveşte oare la ceva? (Christian HOCEPIED) 371

INSTITUTUL DE CONJUNCTURĂ ŞI MARKETING PENTRU COMERŢUL INTERIOR

Politica în domeniul forţei de muncă în Ungaria (Csaba HALMOS) 393

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Activitatea de marketing în România. Confruntarea cu mutațiile în comportamentul consumatorului occidental (Mihaela MIRON) 413

CORESPONDENŢE DIN STRĂINĂTATE

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Conjunctura economică a Austriei 419

PROBLEME ECONOMICE NR. 15-16/1991 _____ 431

STUDII DE PIAŢĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Piaţa internaţională a geamurilor şi restructurarea industriei geamurilor (Ştefan NICOLAE) 434

SĂ FACEM CUNOŞTINŢĂ CU

INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ

Agricultura şi cercetările economice în Moldova Sovietică
(D. GAVRILESCU, R. PATACHI, C. BOLOCAN, C. ZORCA) 454

COOPERARE INTERNAŢIONALĂ

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Regimul investiţiilor externe şi al societăţilor cu participare străină
la capital în Indonezia, Israel şi Kenia (Ioana FEIER).....480

ECOMOND DATA NR. 1/1991

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluţia cotaţiilor de bursă şi a preţurilor de tranzacţie
ale principalelor mărfuri pe pieţele externe..... 499
Evoluţia cursurilor valutare (medii lunare)..... 500
Evoluţia indicilor preţurilor de export ai RFG..... 501

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/1991 _____505

INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE

ELEMENTE DE RESTRUCTURARE ALE SISTEMULUI FISCAL
ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE SPRE ECONOMIA DE PIAŢĂ

Economia sistemului fiscal în ştiinţa finanţelor
(Carmen CORDUNEANU).....509
Trăsături esenţiale ale taxei pe valoarea adăugată
(Rodica BĂLĂNESCU).....516
Impozitul general pe venitul personal (Dorina ANTOHI).....522
Unele aspecte privind problema veniturilor invizibile
(Roxana ROCSOREANU).....528

ECOMOND DATA Nr. 2/1991

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Evoluţia cotaţiilor de bursă şi a preţurilor de tranzacţie
ale principalelor mărfuri pe pieţele externe.....531
Evoluţia indicilor preţurilor de export ai RFG.....532
Evoluţia cursurilor valutare.....535

PROBLEME ECONOMICE NR. 18-19-20/1991 _____537

TIMPUL LIBER - TEORIE ŞI CERCETĂRI EMPIRICE

PARTEA I. TIMPUL LIBER ŞI CALITATEA VIEŢII.
CONSIDERAŢII TEORETICE (Marcel DORU)

Capitolul I. Timpul liber 543

1.1. Conceptul 543
1.2. Două ipostaze ale relaţiei muncă – timp liber 548
1.3. Timpul liber ca realitate socială 551

Capitolul II. Rolul timpului liber în creşterea calităţii vieţii 554

2.1. Aspiraţia către libertate 554
2.2. Etape ale contribuţiei timpului liber la creşterea calităţii vieţii 556
2.3. Contribuţia societăţii 560

Capitolul III. Câteva direcţii posibile ale analizei empirice
a relaţiei timp liber-calitatea vieţii 562

Note şi trimiteri bibliografice 564

PARTEA II. TIMPUL LIBER AL ELEVILOR (Laureana URSE)

Capitolul I. Cadrul teoretico-metodologic 565

Capitolul II. Rezultatele cercetării 568

2.1. Timp de muncă-aspiraţii-timp liber 568
2.2. Părinţii şi timpul liber 575
2.3. Timpul liber al elevilor 576
2.3.1. Radioul şi televiziunea 577
2.3.2. Muzica şi filmul 581
2.3.3. Lectura 588
2.3.4. Alte activităţi 594
2.4. Timpul liber – sursă de satisfacţie 595
2.5. Concluzii 597

Tabele anexă 599

INDEX DE AUTORI 613

Volumul XIV

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/1991 _____ 1

INSTITUTUL DE CONJUNCTURĂ ŞI MARKETING PENTRU TURISM

NOI ORIENTĂRI ÎN DEZVOLTAREA TURISMULUI ROMÂNESC
(dr. Ioan ISTRATE, Cristina MAIER)

Introducere.....5

I. De la premise la direcţii de acţiune.....5

II. Turismul românesc prin prisma teoriilor de dezvoltare turistică.....7

III. Cadrul general al concepţiei dezvoltării turismului românesc 10

IV. Evaluarea impactului dezvoltării turismului.....14

4.1. Impactul economic 14

A. Crearea de noi locuri de muncă 15

B. Dezvoltarea regională.....16

C. Competiţia intersectorială.....17

D. Inflaţia.....18

E. Efectul multiplicator.....19

4.2. Impactul sociocultural 22

4.3. Impactul ecologic 25

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23/1991 _____ 31

Agricultura în dubla ipostază – factor economic şi client al restului economiei 37

Mutaţii cantitative şi structurale în cererea de produse agroalimentare 44

Oferta agriculturii de tranziţie – estimări de nivel şi structură 56

Marketingul în practica organizării pieţelor produselor agricole (necesităţi, oportunităţi, direcţii).....65

Formarea noilor structuri agrare: proces economico-social complex şi de durată.....74

Structura agrară – concept – tendinţe.....83

Organizarea activităţilor economice prin integrare, în sfera agroalimentară.....86

Premise metodologice ale abordării ştiinţifice a dezvoltării rurale 93

Indicatorii calităţii vieţii rurale 98

Indicatori demografici în mediul rural 103

Sărăcia rurală 107

Modalităţi de cuantificare a deciziilor de politica economică pentru susţinerea agriculturii 113

Unele particularităţi ale retehnologizării în producţia vegetală 118

Analiza economică a exploataţiilor agricole - aspecte metodologice 124

Propuneri pentru internalizarea costurilor privind protecţia mediului înconjurător în agricultură 131

PROBLEME ECONOMICE NR. 24-25/1991 _____ 137

REEVALUAREA LOCULUI ŞI ROLULUI INDUSTRIEI CHIMICE ŞI PETROCHIMICE ÎN COMPLEXUL ECONOMIC NAŢIONAL (Laureana URSE, Marcel DORU)

Introducere… 143

Capitolul I. Locul şi rolul industriei chimice şi petrochimice româneşti în complexul economic naţional 145

Capitolul II. Starea actuală a funcţionării aparatului productiv al ramurii în raport cu cerinţele unei activităţi economice eficiente 155

Capitolul III. Evoluţia şi tendinţele înregistrate pe plan mondial în dezvoltarea industriei chimice 160

Capitolul IV. Priorităţi în procesul de restructurare a industriei chimice şi petrochimice din România 166

Anexa 1. Evoluţia structurii producţiei marfă pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice în perioada 1985-1989 181

Anexa 2. Ponderea consumului energetic al diferitelor subramuri şi grupe de produse din industria chimică în consumul energetic al ramurii şi gradul de valorificare al energiei consumate 182

Anexa 3. Nivelurile principalilor indicatori de caracterizare a activităţii economico-productive şi de CS-DT în principalele subramuri ale industriei chimice 183

Anexa 4. Evoluţia producţiei marfă pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice în perioada 1985-1989 184

Anexa 5. Evoluţia valorii medii a fondurilor fixe din activitatea totală, pe principalele subramuri din industria chimică şi petrochimică, în perioada 1985-1988 185
Anexa 6. Consumul mediu de energie electrică pe tona de sodă caustică (100% NaOH) electrolitică în România şi în unele ţări membre ale CAER 186
Anexa 7. Consumurile specifice de materii prime şi de energie pentru fabricarea sodei calcinate, în România şi în Anglia 186
Anexa 8. Consumul cumulat de energie la fabricarea amoniacului în România şi în alte ţări membre ale CAER 187
Anexa 9. Performanţele tehnologice comparative ale instalaţiilor de obţinere a ureei, în funcţiune, în România şi SUA (anul 1987) 188
Anexa 10. Cantităţile totale de substanţe poluante deversate în mediu, în anul 1987 de către unităţile MIChP 189
Anexa 11. Evoluţia efectivului personalului muncitor din principalele ubramuri ale industriei chimice şi petrochimice în perioada 1985-1988 190
Anexa 12. Evoluţia gradului de înzestrare a muncii în perioada 1985-1988, în principalele subramuri ale industriei chimice 191
Anexa 13. Evoluţia beneficiilor (+) sau pierderilor (-) nete din activitatea totală, pe principalele subramuri din industria chimică şi petrochimică, în perioada 1985-1988 192
Anexa 14. Evoluţia ratei rentabilităţii în activitatea totală în perioada 1985-1988, pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice 193
Anexa 15. Evoluţia consumului specific de energie electrică în perioada 1985-1988, pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice 194
Anexa 16. Evoluţia eficienţei brute a fondurilor fixe pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice în perioada 1985-1988 195
Anexa 17. Evoluţia eficienţei nete a fondurilor fixe în perioada 1985-1988 pe principalele subramuri ale industriei chimice şi petrochimice 196

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1991 _____ 197

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

PROBLEMA LOCUINŢELOR ÎN URSS

I. DIAGNOZA 201
A. Parametri de cantitate *202*
B. Aspecte de calitate *205*
C. Administrarea şi repartiţia actuală a locuinţelor – între acceptare şi dezavuare *207*
II. REFORMĂ 211
A. Cadrul oficial *212*
B. Principalele prevederi *213*
C. Presiunea cererii neacoperite *214*
D. Resursele – restricţii şi căi de suplimentare *216*
III. ÎNTRE RELAŢII DE PIAŢĂ ŞI PROTECŢIE SOCIALĂ 220
A. Locuinţe – bun social sau obiect al relaţiilor de piaţă? *220*
B. Protecţia socială în sfera locativă *221*

PROBLEME ECONOMICE NR. 27-28/1991 _____ 225

STUDIU REFERITOR LA DEZVOLTAREA STATISTICILOR PRIVIND PROTECŢIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ŞI A AŞEZĂRILOR UMANE (Ştefan NICOLAE, Florica TODIRAŞCU)

Introducere 231

A. Caracteristici ale statisticilor mediului 235

B. Cadrul pentru dezvoltarea statisticilor mediului – CDSM 235
A. Activităţi sociale şi economice, evenimente naturale 237
B. Incidenţa asupra mediului de activităţi 238
C. Reacţii ale incidenţelor asupra mediului 238

C. Obiectivele şi structura Raportului privind dezvoltarea CDSM 238
I. Statistici asupra aşezărilor omeneşti 241
A. Noţiunea de aşezări umane 241
B. Preocupări privind aşezările umane 241
C. Probleme generale de metodologie 243

II. Statistici privind aşezările umane: concepte şi metode 246
A. Activităţi sociale şi economice, evenimente naturale 246
A.1. Creşterea şi evoluţia aşezărilor umane 246
A.2. Alte activităţi 246
A.3. Evenimentele naturale 253
B. Incidenţe ale activităţilor/evenimentelor asupra mediului 253
B.1. Statutul construcţiilor şi al infrastructurilor 254
B.2. Starea resurselor necesare vieţii 258
B.3. Sănătatea şi bunăstarea populaţiei în aşezările umane 261
C. Reacţii la incidenţele asupra mediului ambiant 266
C.1. Politici şi programe privind aşezările omeneşti 266
C.2. Supravegherea nivelului poluării şi lupta împotriva poluării 268
C.3. Prevenirea catastrofelor naturale şi reducerea riscurilor 272
D. Inventare, stocuri şi condiţii de referinţă 272
D.1. Stocurile de clădiri şi infrastructuri 272
D.2. Inventare privind mediul înconjurător 274

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1991 _____ 277

ASPECTE ALE REFORMEI DIN MAI MULTE ŢĂRI ALE EUROPEI DE EST

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ

Europa de Est

Colapsul economic al Răsăritului 281
Europa Centrală: pieţe noi – speranţe noi 282
Sisteme ajutătoare în perioada inflaţiei 284

Cehoslovacia

Primii paşi ai reformei 287
Planul reformei economice în Republica Federativă Cehă şi Slovacă 296
Elemente de frânare a inflaţiei 298
Limitări în intervenţiile asupra reglementării preţurilor 299
Sistemul de licenţe pentru export-import 300

Polonia

Polonia se îndreaptă către fundamentalism? 303

Date statistice despre reforma economică 304
Întreprinderi privatizate 305
URSS 306
Înaintea uraganului social? 306
Există spaţiu pentru manevră? 308
Posibilitatea firmelor din Vest de a vinde în URSS 310
Clubul băncilor la Moscova 311

PROBLEME ECONOMICE NR. 30-31-32/1991 _____313

INDUSTRIA DIN ROMÂNIA INTERBELICĂ

CUVÂNT ÎNAINTE 319

PARTEA I. INDUSTRIA EXTRACTIVĂ DIN ROMÂNIA, ÎNTRE ANII 1921 ŞI 1939 320

1. Regimul de exploatare şi de valorificare a zăcămintelor miniere, în perioada interbelică 321
2. Structura industriei extractive în perioada interbelică 329
3. Dinamica producţiei industriale extractive în perioada interbelicăx 331
4. Factorii de creştere a producţiei industriei extractive, în România interbelică 352

PARTEA A II-A. INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE ÎN ROMÂNIA INTERBELICĂ 379

CAPITOLUL I. PRODUCŢIA INDUSTRIALĂ 379

1. Dinamici 379
2. Structuri 390

CAPITOLUL II. FACTORII DE CREŞTERE 403

1. Forţa de muncă 403
2. Productivitatea muncii 408

CAPITOLUL III. CÂTEVA SEMNIFICAŢII 419

NOTE BIBLIOGRAFICE 430

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1991 _____ 439

NIVELUL DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE A ROMÂNIEI COMPARATIV CU ALTE ŢĂRI (evaluare pe baza unui indicator sintetic agregat) (dr. Constantin GRIGORESCU)

I. Aspecte teoretice şi metodologice 443

II. Dimensiunile indicatorului sintetic agregat. Variante. Semnificaţii. Decalaje. 448

III. Poziţia României în ierarhia mondială şi europeană. Mărimea indicatorilor şi decalaje 459

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35/1991 _____ 465

PROPRIETATEA PRIVATĂ – BAZA ECONOMICĂ A DEMOCRATIZĂRII SOCIETĂŢII ROMÂNEŞTI

În loc de prefaţă 469

Privatizarea soluţie sigură de protejare a populaţiei României în tranziţia spre economia de piaţă 470

Capitolul 1. Cu ce începem Marea Reformă? 472

Capitolul 2. Cadrul juridic necesar realizării economiei de piaţă 482

Capitolul 3. Proiectul guvernamental pentru privatizare 487

Capitolul 4. Anteproiect: Legea privatizării 499

4.1. Expunere de motive 499

4.2. Legea privatizării 500

4.3. Adnotări şi comentarii la Anteproiectul privind "Legea privatizării" 512

În loc de concluzii 527

INDEX DE AUTORI 522

Volumul XV

PROBLEME ECONOMICE NR. 36-37/1991 _____ 1

BULETINUL SEMINARULUI ŞTIINŢIFIC
"MODELAREA ECONOMIEI NAŢIONALE", NR. 1

Modelarea macroeconomică şi tranziţia la economia de piaţă
(acad. Emilian DOBRESCU) 7

Interpolare, aproximare, ajustare (dr. mat. Dan MATEESCU) 14

Studiu preliminar cu privire la blocul "Populaţie şi forţă de muncă"
(Anca DACHIN, Elena Antineea STROE) 35

Un model agregat al agriculturii (Gheorghe AVRĂMIŢĂ, Simona BARA,
Minodora MOLDOVAN, Filon TODEROIU) 76

Studiu preliminar cu privire la blocul "social"
(dr. Hildegard PUWAK, drd. Liviu Stelian BEGU) 83

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/1991 _____ 113

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

Cuvânt înainte 117

Aspecte conceptual-metodologice privind sărăcia (Doina CĂLIN) 118

Scalele de echivalenţă în măsurarea sărăciei (dr. Hildegard PUWAK) 140

Impozitul negativ – soluţie şi necesitate (Bogdan IATAN) 148

Metodologii de determinare a pragului sărăciei (Gheorghe BARBU) 156

PROBLEME ECONOMICE NR. 39-40/1991 _____ 169

ELEMENTE DE FUNDAMENTARE A POLITICII REGIONALE
ÎN CONDIŢIILE ACTUALE ALE ECONOMIEI ROMÂNEŞTI

Introducere 175

I. Conţinutul, obiectivele şi căile de realizare a politicii regionale.
Locul şi rolul planificării regionale în politica regională 176

1. Rolul politicii regionale în dezvoltarea economică şi socială 177

2. Tipurile de acţiune şi obiectivele politicii regionale 181
3. Posibilităţi de acţiune în politica regională 185
4. Consideraţii privind programele de dezvoltare a unităţilor administrativ-teritoriale 195
II. Aspecte teoretice şi practice privind structurarea teritoriului naţional pentru cerinţele politicii regionale 201
1. Structuri teritoriale ale spaţiului naţional 201
2. Criterii şi modalităţi de zonare economică 205
3. Corelaţia: structuri teritoriale-politici regionale în unele ţări europene 209
4. Consideraţii privind structurarea teritoriului ţării noastre 222
Anexă 236
Bibliografie 246

PROBLEME ECONOMICE NR. 41-42-43/1991 _____ 249

PROBLEME ALE ŞOMAJULUI
- CU PRIVIRE SPECIALĂ LA RATA DE ŞOMAJ -

1. Argumente pentru măsurarea şi analiza sistematică a şomajului 255
2. Delimitări conceptuale. Definiţia internaţională standard (BIT). Definiţii naţionale. Elemente comune. Deosebiri 260
2.1. Precizări preliminare 260
2.2. Populaţia activă 263
2.3. Populaţia ocupată 263
2.4. Definiţia internaţionala standard (BIT) a şomajului 266
2.5. Subocuparea (şomaj parţial) 271
3. Rata de şomaj 273
3.1. Concept 273
3.2. Modalităţi de calcul şi exprimare 273
4. Surse de date. Modalităţi de colectare a acestora 277
4.1. Surse de date 278
4.2. Modalităţi de colectare a datelor utilizate în diferite ţări 282
5. Măsurarea statistică a şomajului în România 288
5.1. Cu privire la statistica ocupării şi şomajului 288
5.2. Conceptul de “şomer” în statistica din România 290

5.3. Surse de date. Colectarea, prezentarea şi difuzarea acestora 292

6. Remarci finale. Propuneri 295

Anexae 300

PROBLEME ECONOMICE NR. 44-45-46-47/1991 _____ 323

ABORDĂRI CONCEPTUALE, METODOLOGICE ŞI LEGISLATIVE ALE PROTECŢIEI MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR SPECIFICE ŢĂRII NOASTRE

INTRODUCERE 331

Capitolul 1. NECESITATEA PUNERII SUB CONTROL A FENOMENULUI POLUĂRII INDUSTRIALE ÎN ROMÂNIA 333

1.1. Poluarea industrială şi necesitatea unei strategii a protecţiei mediului înconjurător 334

1.2. Locul protecţiei mediului în procesul restructurării industriale 337

1.3. Reactualizarea cadrului legislativ al protecţiei mediului 340

1.4. Diminuarea efortului social şi stimularea întreprinderilor industriale în scopul reducerii intensităţii fenomenului de poluare 344

Capitolul 2. DEZVOLTAREA ECONOMICĂ ŞI POLUAREA – SUPORT TEORETIC PENTRU O STRATEGIE NAŢIONALĂ DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 349

2.1. Relaţia dezvoltare/poluare în lumina lucrărilor Clubului de la Roma 350

2.2. Poluarea mediului şi creşterea entropiei sistemelor economice 351

2.3. Abordări recente ale relaţiei dezvoltare/poluare 355

2.4. Relaţia dezvoltare economică/poluare în viziunea specialiştilor români .. 360

2.5. Suport teoretic pentru elaborarea unei strategii de protecţie a mediului înconjurător în România 361

Capitolul 3. ELEMENTE METODOLOGICE PENTRU EVALUAREA POTENŢIALULUI POLUANT AL PLATFORMELOR INDUSTRIALE – BAZA DE ELABORARE A STRATEGIILOR DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 367

3.1. Cadrul teoretic: abordarea entropică a proceselor de fabricaţie şi poluarea mediului; cuantificarea potenţialului poluant 368

3.2. Metodologie de evaluare a potenţialului poluant al platformelor industriale376

Capitolul 4. PÂRGHIILE ECONOMICE – MIJLOACE DE CONTROL ŞI PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 379

4.1. Abordarea economică a protecţiei mediului înconjurător 379

4.2. Experienţa mondială privind utilizarea pârghiilor economice în asigurarea protecţiei mediului înconjurător 382

4.3. Aspecte privind utilizarea pârghiilor economico-financiare în asigurarea protecţiei mediului în ţara noastră 389

4.4. Propuneri de perfecţionare a pârghiilor şi instrumentelor economice utilizate în scopul protecţiei şi refacerii mediului înconjurător 395

Capitolul 5. "INTERNALIZAREA" EXTERNALITĂŢILOR, CALE DE DIMINUARE A EFORTULUI SOCIAL ŞI DE STIMULARE A ACTIVITĂŢII ÎNTREPRINDERILOR ÎN SCOPUL REDUCERII IMPACTULUI PROCESELOR DE FABRICAŢIE INDUSTRIALĂ ASUPRA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 400

5.1. Precizări noţionale 401

5.2. Necesitatea "internaţionalizării" externalităţilor 404

5.3. Oportunitatea abordării externalităţilor în ţara noastră 407

5.4. Propuneri de internalizare a costurilor privind protecţia mediului înconjurător 411

5.5. Eforturi preconizate şi efecte scontate ca urmare a aplicării strategiei de protecţie a mediului; caracterul productiv şi eficienţa cheltuielilor pentru acţiunile antipoluante 418

CONCLUZII 425

ANEXE 427

Anexa 3.1. Elemente metodologice pentru evaluarea potenţialului poluant al proceselor de producţie de pe o platformă industrială 427

Anexa 4.1. Evoluţia valorii fondurilor fixe pentru protecţia mediului înconjurător pe principalii beneficiari în perioada 1985-1989 439

Anexa 4.2. Evoluţia personalului ocupat în acţiuni de protecţia mediului înconjurător în ţara noastră în perioada 1985-1989 440

Anexa 4.3. Observaţii referitoare la proiectul "Legii privind protecţia mediului înconjurător" 441

Anexa 4.4. Tarife unice pentru serviciile specifice organelor de gospodărire a apelor, propuse de Comisia guvernamentală pentru elaborarea Programului economic al Guvernului 444

Anexa 4.5. Penalităţi pentru abateri de la normele privind prelevarea apelor din surse şi evacuarea apelor im purificate, propuse de Comisia guvernamentală pentru elaborarea Programului economic al Guvernului 445
Anexa 4.6. Evoluţia şi structura subvenţiilor pentru protecţia mediului în Elveţia, în perioada 1970-1988..... 447
Anexa 5.1. Metode de optimizare a cheltuielilor destinate acţiunilor antipoluante şi efectelor poluării asupra mediului. Reducerea gradului de poluare la nivelul optim 448
Lista lucrărilor publicate în colecţia Institutului de Economie Industrială (din 1990 Institutul de Cercetare a Relaţiilor Interramuri şi a structurilor industriale) "Studii de economie industrială" **456**

INDEX DE AUTORI _____ 446

Volumul XVI

ROMANIAN ECONOMIC DIGEST - JANUARY 1991 _____ 1
INTRODUCTION 5
THE REVOLUTION, THE PARTIES AND THE GOVERNMENT 5
THE TRANSITION 6
1. Conceptuality and actions 6
2. Abolishing the state's interference.....7
3. Privatization 8
4. Price liberalization.....8
PROGRAMMING TIE DEVELOPMENT 9
1. Priorities 9
2. Social Protection 10
3. Money and Convertibility.....11
4. Budget and taxation.....12
PROMOTION OF FOREIGN INVESTMENT.....12

THE REFORM OF THE FOREIGN TRADE.....14
1. Partners' discomfort.....14
2. The necessary approach.....15
3. A new institutionalization.....16
REORGANIZATION OF BANKING SYSTEM IN ROMANIA.....17
INDUSTRY ON THE WAY OF RESTRUCTURE.....18
PROMOTION OF FOREIGN CAPITAL INVESTMENT IN ROMANIA.....19
AGRICULTURE AND LAND OWNERSHIP.....21

ROMANIAN ECONOMIC DIGEST - MARS 1991_____23
POINTS DE VUE:
QUELQUES ASPECTS DE LA PRIVATISATION EN ROUMANIE.....27
ROMANIAN ECONOMIC DIGEST - DECEMBRE 1991 _____31
POINTS DE VUE:
LA RECHERCHE SCIENTIFIQUE, DEROULEE AU CADRE
DE L'INSTITUT NATIONAL DE RECHERCHES ECONOMIQUES.....37

CALITATEA VIEŢII - TEORIE ŞI PRACTICĂ SOCIALĂ _____61
Introducere (Hildegard PUWAK).....67
Cuvânt de deschidere (N.N. CONSTANTINESCU).....69
CALITATEA VIEŢII - CONCEPT, METODOLOGIE, REZULTATE
Calitatea vieţii – perspective mondiale şi româneşti (Cătălin ZAMFIR).....74
Calitatea vieţii – obiect al cercetării ştiinţelor sociale (Gheorghe SOCOL).....80
Configurarea coordonatelor de bază ale calităţii vieţii (Elena ZAHARIA).....86
Calitatea vieţii sau valoarea umană a vieţii? (Mihai PÎRLOG).....91
Creşterea economică şi calitatea vieţii (Iosefina MOROŞAN).....95
Cum sunt oamenii, cum este lumea (Elena BECA).....99
Posibilităţi de descriere a calităţii percepute a vieţii (Maria NEDER).....102
Rolul indicatorilor obiectivi în percepţia calităţii vieţii (Georgeta MITREA).....108
Dezvoltarea umană şi calitatea vieţii (Bogdan IATAN).....113

Fiabilitatea – dimensiune a calităţii vieţii (Adrian MIHALACHE) 117

Calitatea vieţii în demografie (Vladimir TREBICI) 122

Relevanţa unor indicatori demografici în studiul calităţii vieţii (Vasile GHEŢĂU) 129

Calitatea vieţii populaţiei vârstnice (Hildegard PUWAK) 135

Indicatori ai calităţii vieţii persoanelor handicapate (Livius MANEA) 140

Participarea politică în România (Ioan MĂRGINEAN) 144

Aspecte privind calitatea vieţii politice a perioadei preelectorale în România (Marius BORĂNESCU) 156

Consideraţii asupra raportului dintre participarea politică şi calitatea vieţii (Cornelia COSTIN) 160

Politica regională şi calitatea vieţii (Narciza-Adela NICA) 165

Calitatea vieţii, indicator al stării de sănătate (Dan ENĂCHESCU, Dana MINCĂ) 168

Speranţa de viaţă fără incapacitate - măsură indirectă a calităţii vieţii (Aurelia MARCU, Mihai Gr. MARCU) 174

ASPECTE ALE NIVELULUI DE TRAI ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

Preferinţele economice - probleme teoretice (Emilian DOBRESCU) 181

Constant şi variabil în politica socială din ţările est-europene (Emilian POPESCU) 185

Probleme referitoare la evoluţia nevoilor populaţiei din România (Gheorghe BARBU, Marius LEFTER) 191

Mecanismele economiei de piaţă şi consumul în România (Victor NICOLAE) 199

Corelaţia consum-venit şi alternative de dezvoltare a agriculturii (Simona BARA, Minodora MOLDOVAN, Filon TODEROIU) 208

Veniturile familiei - instrument al politicii familiale (Georgeta DUMITRESCU) 211

Complementaritatea surselor de venit, mijloc de autoprotecţie individuală (Ovidiu DÎMBEAN-CREŢA) 216

Aspecte teoretico-metodologice privind măsurarea sărăciei (Viorel GHEORGHE) 223

Programe de eliminare a sărăciei (Petru IVANOF) 227

Consideraţii privind nivelul minim de trai în România (Marius BORĂNESCU, Doina CĂLIN) 232

Problematica indexării salariilor în raport cu evoluţia preţurilor (Traian LAZĂR) 237

Implicaţii ale liberalizării preţurilor în consumul populaţiei (Marius LEFTER) 242

Impozitarea - factor de stimulare a performanţelor şi pârghie regulatoare în distribuţia veniturilor populaţiei (Iuliana GHINDĂ) 247

Aspecte critice privind teoria economică a serviciilor (Mariana STANCIU) 250

Dimensiunile calităţii serviciilor (Dan C. STEGĂROIU) 253

Cererea de educaţie şi calitatea vieţii (Andrei NOVAK) 258

O nouă configuraţie a pieţei bunurilor şi serviciilor în România (Aurel VAINER) 261

Politica demografică şi serviciile sociale (Constanţa MIHĂESCU) 265

Implicaţiile majorării preţurilor agricole asupra nivelului preţurilor cu amănuntul la unele produse alimentare de bază (Cili BUGEAN, Mihaela VOICULESCU) 271

Modele de consum ale unor categorii socioprofesionale (Camelia GHEORGHE) 275

Calitatea vieţii şi inocuitatea produselor alimentare (Dumitru DIMA, Dorina STĂNESCU, Rodica PAMFILIE) 280

Probleme de merceologie în trecerea la economia de piaţă (Dumitru DIMA, Ion DIACONESCU) 285

Modelarea procesului de răspândire a informaţiei ca factor determinant asupra nivelului de nevoi şi aspiraţii ale oamenilor (Teodor CZOBOR, Mihaela CZOBOR, Gabriel SEBE) 290

Constant şi variabil în politica socială din ţările est-europene (Emilian POPESCU) 294

Dimensiuni ale stilului de viaţă (Mihaela CZOBOR) 299

Mecanisme de generare a modurilor de viaţă (Mariana STANCIU) 303

Idealuri şi timp liber (Laureana URSE).....307

Schimbare socială - diferenţiere socială, stiluri de viaţă alternative
(Florica VASILIU).....313

Armonizarea relaţiilor sociale - componentă
importantă a calităţii vieţii (Ioan BOGDAN) 318

Influenţe ale dezvoltării turismului asupra calităţii vieţii (Valentin LAZEA).....321

CALITATEA VIEŢII DE MUNCĂ

Piaţa muncii - nivelul de trai şi protecţia socială (Gheorghe RĂBOACĂ).....332

Managementul şi calitatea vieţii la nivelul regiilor autonome şi societăţilor
comerciale (Mihail DUMITRESCU).....337

Calitatea forţei de muncă - premisă a calităţii vieţii
(Marta-Christina SUCIU).....340

Incidenţe ale progresului tehnic asupra conţinutului
muncii şi structurii forţei de muncă (Ovidiu Ioan NANEŞ).....343

Efectul modificărilor din sistemul de învăţământ
asupra ofertei de forţă de muncă (Florin PAVELESCU).....351

Surse ale conflictelor industriale (Ana BĂLAŞA).....358

Sisteme de protecţie socială a fensionarilor - studiu comparativ pe ţări
(Camelia GHEORGHE).....363

Unele probleme ale protecţiei sociale a forţei de muncă feminine
(Gabriela PREDOŞANU).....369

Locul şi rolul sistemului de pensii şi asistenţă socială
în determinarea calităţii vieţii (Liviu POTLOGEA) 376

Noi posibilităţi de acţiune pentru ameliorarea
condiţiilor de viaţă şi de muncă (Emilian M. DOBRESCU).....384

Sinteza discuţiilor.....388

INDEX DE AUTORI.....392

Volumul XVII

ANALE NR. 1/1992 _____ 1

CALITATEA VIEŢII '92 – ANCHETĂ NAŢIONALĂ (3)

INTRODUCERE 7

1. RESURSE MACROECONOMICE PENTRU NIVELUL DE TRAI 12

2. LOCUINŢA ŞI ÎNZESTRAREA GOSPODĂRIEI 15

3. VENITURILE POPULAŢIEI 21

4. ELEMENTE DE STRATIFICARE SOCIALĂ ŞI ESTIMAREA SĂRĂCIEI ÎN ROMÂNIA 31

5. PERCEPŢIA CALITĂŢII VIEŢII 39

6. CONFLICTELE ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ 52

7. TEMERILE DE ZI CU ZI ALE POPULAŢIEI 58

8. SATISFACŢIA FAŢĂ DE VIAŢĂ 61

9. EVOLUŢIA CALITĂŢII VIEŢII ŞI PERCEPŢIA SCHIMBĂRII 68

LISTA CERCETĂTORILOR ŞI ASISTENŢILOR PARTICIPANŢI LA REALIZAREA CERCETĂRII 79

ANALE NR. 2/1992 _____ 81

CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ ŞI DEZVOLTAREA TEHONOLOGICĂ ÎN CONDIŢIILE TRANZIŢIEI

CUVÂNT INTRODUCTIV 87

PARTEA I
ELEMENTE DE REFERINŢĂ DIN EXPERIENŢA INTERNAŢIONALĂ PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI ÎN DOMENIUL ŞTIINŢEI ŞI TEHNOLOGIEI ÎN ROMÂNIA

CAPITOLUL 1 - STRATEGII ŞI POLITICI ALE ŞTIINŢEI ŞI TEHNOLOGIEI (ST) 91

1.1. Stadiul şi amploarea preocupărilor pe plan internaţional 91
1.2. Elementele comune şi specifice 93

1.3. Domenii, instrumente şi factori de promovare 96

CAPITOLUL 2 - SISTEME INSTITUŢIONALE..... 98

2.1. Nivelul deciziei politice 99
2.2. Nivelul strategic 102
2.3. Nivelul operaţional 104

CAPITOLUL 3 - DIFUZAREA PROGRESULUI TEHNIC 110

3.1. Aspecte teoretico-metodologice 110
3.2. Instrumente şi factori de difuzare tehnologică 124
3.3. Politici guvernamentale de promovare, difuzare şi aplicare a tehnologiilor şi produselor noi 139
3.4. Concluzii 154

PARTEA A II-A
CONTRIBUŢII LA ELABORAREA STRATEGIEI ÎN DOMENIUL ŞTIINŢEI ŞI TEHNOLOGIEI ÎN ROMÂNIA

CAPITOLUL 4 - EVALUAREA STADIULUI REFORMEI SISTEMULUI ST 159

4.1. Reglementări privind organizarea şi funcţionarea sistemului ST în perioada de tranziţie la economia de piaţă 159
4.2. Cadrul instituţional al sistemului ST: rol, interdependenţe şi instrumente..... 162
4.3. Priorităţi în cercetare-dezvoltare 164
4.4. Finanţarea activităţilor cercetare-dezvoltare 165
4.5. Formarea, recrutarea şi stimularea personalului de cercetare..... 165

CAPITOLUL 5 - DOMENII PRIORITARE DE ACŢIUNE PENTRU TRANSFORMAREA ŞI DEZVOLTAREA SISTEMULUI ST ÎN ROMÂNIA 167

5.1. Dezvoltarea sistemului instituţional al ST 168
5.2. Sistemul de finanţare şi contracte..... 169
5.3. Evaluarea activităţii de cercetare..... 169
5.4. Difuzarea şi valorificarea rezultatelor cercetării ştiinţifice 170
5.5. Privatizarea..... 171

CAPITOLUL 6 - FINANŢAREA CERCETĂRII-DEZVOLTĂRII. TENDINŢE INTERNAŢIONALE ŞI POSIBILITĂŢI DE SOLUŢIONARE ÎN ROMÂNIA 173

6.1. Unele tendinţe ale CD în ţările dezvoltate 173

6.2. Particularităţi ale evoluţiei după anul 1989 a activităţii de cercetare-dezvoltare în România 187
6.3. Posibilităţi de soluţionare a finanţării CD în România 194

INDEX DE AUTORI 207

Volumul XVIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1-2-3/1992 _____ 1

COSTUL SOCIAL AL REFORMEI ÎN ROMÂNIA

CUVÂNT ÎNAINTE 5

CAPITOLUL I - COSTURILE SOCIALE. PROBLEME TEORETICO-METODOLOGICE 7

1. Conţinut al principii metodologice 7
2. Coordonate privind evaluarea costurilor sociale ale reformei în România 11

CAPITOLUL II - EVALUĂRI PRIVIND COSTUL SOCIAL AL LIBERALIZĂRII PREŢURILOR 34

1. Liberalizarea preţurilor, inflaţia şi costul social al reformei economice 34
2. Costul social al liberalizării preţurilor. Concept şi posibilităţi de evaluare ... 40
3. Scăderea puterii de cumpărare a veniturilor – componentă a costului social al liberalizării preţurilor 42
4. Sărăcia şi costul social al liberalizării preţurilor 60

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1992 _____ 95

MINIMUL DE TRAI (PRAGUL DE SĂRĂCIE) ÎN ROMÂNIA

CUVÂNT ÎNAINTE 101

1. MINIMUL DE TRAI – INSTRUMENT AL POLITICII SOCIALE ÎN CONDIŢIILE ACTUALE 103

2. CONŢINUTUL CATEGORIEI MINIM DE TRAI 105

3. ESTIMĂRI CU PRIVIRE LA MINIMUL DE TRAI ÎN ROMÂNIA 110

3.1. Consideraţii privind alegerea metodei 110
3.2. Precizări metodologice 114
3.3. Rezultate ale estimărilor 118

4. PROBLEME ALE ASIGURĂRII MINIMULUI DE TRAI..... 121

4.1. Elemente de analiză a gradului de acoperire a minimului de trai..... 121
4.2. Asigurarea minimului de trai şi perfecţionarea repartiţiei veniturilor 126

PROBLEME ECONOMICE NR. 5-6/1992 139

GRUPURI SOCIALE DEFAVORIZATE ŞI POLITICI PENTRU ASISTENŢA LOR SOCIALĂ – PERSOANELE VÂRSTNICE

PRECIZĂRI INTRODUCTIVE 146

I. TENDINŢE ÎN EVOLUŢIA DEMOGRAFICĂ DIN ROMÂNIA. IMPLICAŢII ECONOMICE ŞI SOCIALE ALE ÎMBĂTRÂNIRII POPULAŢIEI 147

II. DIAGNOZA CALITĂŢII VIEŢII POPULAŢIEI VÂRSTNICE ÎN ROMÂNIA 153

1. Proiectarea cercetării 153
2. Dimensiuni ale calităţii vieţii la populaţia vârstnică neinstituţionalizată 155
2.1. Adaptarea vârstnicilor la modul de locuire şi la schimbările intervenite în viaţa socială 155
2.2. Starea de sănătate şi nevoile de asistenţă medico-sociale 158
2.3. Condiţiile de locuit şi cerinţe specifice privind habitatul 160
2.4. Venituri. Consum. Putere de cumpărare..... 162
2.5. Activităţi casnice şi de petrecere a timpului liber. Relaţiile sociale 170
3. Evaluarea calităţii vieţii vârstnicilor instituţionalizaţi 173
3.1. Aspecte privind reţeaua de asistenţă socială specializată pentru îngrijirea bătrânilor 173
3.2. Rezultatele cercetărilor efectuate în căminele pentru bătrâni..... 173

III. EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE ÎN DOMENIUL PROTECŢIEI SOCIALE A POPULAŢIEI VÂRSTNICE 177

IV. CONCLUZII ŞI PROPUNERI PRIVIND ÎMBUNĂTĂŢIREA CALITĂŢII VIEŢII POPULAŢIEI VÂRSTNICE DIN ROMÂNIA 184

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 219

PROBLEME ECONOMICE NR. 7/1992 _____ 223

PUNCTE DE VEDERE

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII

Comunitatea Europeană – piaţa unitară şi politica socială 227

Instrumentele politicii sociale în domeniul educaţiei şi învăţământului (Geogeta Ghebrea) 231

Stadiul actual şi perspectivele asistenţei medicale din România (dr. Andrei Novak) 236

Despre o viitoare reformă a sistemului de pensii în Germania: motive, strategii, efecte (dr. Hildegard Puwak) 240

Delincvenţa juvenilă. Cauze, factori şi direcţii de prevenire (Margareta Flesner) 245

Consideraţii cu privire la indicatorii utilizabili pentru exprimarea intensităţii fenomenului inflaţionist în România (Gheorghe Barbu) 249

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/1992 _____ 259

BUGETUL ŞI SISTEMUL FISCAL (experienţe internaţionale)

I. PROBLEME BUGETARE 265

II. SISTEMUL FISCAL 279

III. PRINCIPII DE BAZĂ, FUNCŢII ŞI PRIORITĂŢI ECONOMICO-SOCIALE
ALE POLITICII FISCALE A SUEDIEI 290

Mecanismul impozitării 292

Funcţiile reglatoare ale sistemului fiscal. Facilităţi şi sancţiuni 296

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1992 _____ 301

INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ

Cu privire la modelele teoretice ale economiei de piaţă pornind de la categoriile specifice acesteia 305

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ

Bătălia secolului XXI: situaţia forţelor celor trei mari poli 317

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ
GATT: Proiectul actului final al Rundei Uruguay oferă o şansă unică liberalizării comerţului 323

INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ
Depăşirea obstacolelor în comerţul internaţional – între posibilităţi şi realizări 326

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/1992 _____ 329

TAXA PE VALOAREA ADĂUGATĂ ÎN ECONOMIA CONCURENŢIALĂ

1. ÎN LOC DE INTRODUCERE 335

2. APARIŢIE SI EVOLUŢIE 337

3. FORME, PRINCIPII ŞI METODE CUNOSCUTE ÎN PRACTICA TAXEI PE VALOAREA ADĂUGATĂ 339

4. ASPECTE PRIVIND MODUL DE FUNCŢIONARE A TAXEI PE VALOAREA ADĂUGATĂ 343

4.1. Sfera de aplicare 343
4.1.1. Operaţiile impozabile 344
4.1.2. Operaţiile exonerate de la plata taxei pe valoarea adăugată 348
4.1.3. Locul de impozitare 350
4.1.4. Regimul exporturilor şi operaţiilor asimilate 353
4.2. Baza de impozitare şi exigibilitatea taxei pe valoarea adăugată 355
4.3. Nivelul şi numărul cotelor 360
4.4. Regimul deducţiilor 361

5. ANALIZA UNOR PROBLEME CONCEPTUALE ŞI STRUCTURALE CU IMPLICAŢII ECONOMICO-SOCIALE 373

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12-13-14/1992 _____ 377

CUVÂNT ÎNAINTE 385

Partea I
TENDINŢE ÎN EVOLUŢIA POPULAŢIEI MONDIALE, CONSECINŢE ŞI POLITICI ÎN DOMENIUL POPULAŢIEI

Introducere 389

CAPITOLUL 1 - DIMENSIUNILE CREŞTERII POPULAŢIEI MONDIALE.

PARTICULARITĂŢI ALE CREŞTERII ÎN REGIUNILE DEZVOLTATE ŞI ÎN REGIUNILE MAI PUŢIN DEZVOLTATE 391

CAPITOLUL 2 - RELAŢIA POPULAŢIE-ECONOMIE 393

CAPITOLUL 3 - TRANZIŢIA DEMOGRAFICĂ MODERNĂ 399

CAPITOLUL 4 - UNELE CONSECINŢE PE PLAN ECONOMIC ŞI SOCIAL ALE TENDINŢELOR PREVIZIBILE PRIVIND EVOLUŢIA POPULAŢIEI ÎN REGIUNILE DEZVOLTATE, ŞI MAI PUŢIN DEZVOLTATE 403

CAPITOLUL 5 - POLITICI ÎN DOMENIUL POPULAŢIEI..... 409

Partea a II-a
POLITICA FAMILIALĂ ÎN ROMÂNIA.
OBIECTIVE ŞI INSTRUMENTE DE REALIZARE

CAPITOLUL 6 - FAMILIA ŞI POLITICA FAMILIALĂ 425

6.1. Familia – celulă economică şi socială 425
6.1.1. Definiţia, caracteristicile şi structura familiei..... 425
6.1.2. Principalele funcţii ale familiei în societate 428
6.1.3. Forme de organizare familială..... 431
6.1.4. Familia şi alte forme de convieţuire a cuplului; familia – componentă dezirabilă de structurare a populaţiei..... 433
6.2. Politica familială 436
6.2.1. Politica familială în interferenţă cu politica demografică; politica familială – componentă cu caracter integrator a politicii sociale 436
6.2.2. Necesitatea, conceptul şi conţinutul politicii familiale 441
6.2.3. Obiectivele politicii familiale..... 445
6.2.4. Instrumente ale politicii familiale..... 447

CAPITOLUL 7 - POLITICA FAMILIALĂ ŞI FUNCŢIA BIOLOGICĂ A FAMILIEI ROMÂNEŞTI..... 452

7.1. Familia românească şi principalii factori economico-sociali determinanţi452
7.2. Evoluţia căsătoriilor (nupţialităţii) şi a fertilităţii matrimoniale în perioada prerevoluţionară..... 455
7.2.1. Evoluţia nupţialităţii 455
7.2.2. Fertilitatea căsătoriilor 459
7.2.3. Disoluţia familiei şi influenţa ei asupra fertilităţii legitime sau matrimoniale 466
7.3. Măsuri de asistenţă socială a familiei vizând realizarea funcţiei sale biologice în societatea socialistă..... 470

7.4. Obiective şi mijloace (măsuri) ale politicii familiale promovate de noua societate în vederea stimulării fertilităţii matrimoniale 475

CAPITOLUL 8 - OBIECTIVE ŞI INSTRUMENTE ALE POLITICII FAMILIALE ÎN DOMENIUL VENITURILOR 487

8.1. Introducere. Privire generală asupra politicii familiale în domeniul veniturilor 487

8.2. Necesitatea intervenţiei statului în realizarea veniturilor familiei 488

8.3. Veniturile – instrument al politicii familiale 493

8.3.1. Veniturile familiale 494

8.3.2. Prestaţiile familiale 505

8.3.3. Sistemul fiscal 509

8.3.4. Alte instrumente ale politicii familiale în domeniul veniturilor 512

8.4. Rolul agenţilor economici în formarea resurselor necesare funcţionării instrumentelor politicii familiale în domeniul veniturilor 517

CAPITOLUL 9 - OBIECTIVE ŞI INSTRUMENTE ALE POLITICII FAMILIALE ÎN DOMENIUL CONSUMULUI ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 521

9.1. Obiective ale politicii familiale în domeniul consumului 522

9.2. Situaţia actuală a consumului familiei în România 531

9.3. Instrumentele economice în politica consumului familiei 538

9.4. Necesitatea şi direcţiile de îmbunătăţire a consumului familiei 547

CAPITOLUL 10 - ASPECTE ALE POLITICII FAMILIALE ÎN DOMENIUL CONDIŢIILOR DE LOCUIT (ANALIZĂ RETROSPECTIVĂ ŞI OPŢIUNI STRATEGICE) 552

10.1. Locuinţa – un element esenţial al calităţii vieţii individului şi familiei sale552

10.2. Consideraţii cu privire la protecţia socială a familiei în domeniul locuirii, până la Revoluţia din 1989 555

10.3. Elemente ale politicii familiale în domeniul locuirii, în perioada postrevoluţionară 564

10.4. Obiective şi instrumente (mijloace) ale politicii familiale privind asigurarea cu spaţiu locativ a individului şi familiei sale. Opţiuni strategice la orizontul anului 2005 572

10.5. Mijloace (instrumente) 581

INDEX DE AUTORI _____ 583

Volumul XIX

PROBLEME ECONOMICE NR. 15-16-17/1992 _____ 1

EVALUAREA CALITĂŢII SERVICIILOR SOCIALE (învăţământ şi asistenţă medicală)

ASPECTE TEORETICE ŞI METODOLOGICE PRIVIND EVALUAREA CALITĂŢII SERVICIILOR SOCIALE 7

1. Definirea şi funcţiile serviciilor sociale 7
2. Precizări conceptuale privind evaluarea calităţii serviciilor sociale 8
3. Criteriile generale de evaluare a calităţii serviciilor sociale 9
4. Criteriile specifice de evaluare a calităţii serviciilor sociale 10
5. Schema criteriilor şi indicatorilor de evaluare a calităţii serviciilor sociale .. 10

ANALIZA COMPARATIVĂ A PRINCIPALILOR INDICATORI AI SISTEMULUI DE ÎNVĂŢĂMÂNT DIN ROMÂNIA ŞI DIN ALTE ŢARI EUROPENE 13

1. Schema indicatorilor utilizaţi în evaluarea calităţii serviciului de învăţământ 13
2. Indicatorii de asigurare 16
   - 2.1. Indicatorii de asigurare cu resurse umane 16
   - 2.2. Indicatorii de asigurare cu resurse financiare 23
3. Indicatorii de cuprindere 26
   - 3.1. Rata de cuprindere în grădiniţe a copiilor de 3-6 ani 26
   - 3.2. Rata brută de cuprindere în nivelul I (6-13 ani) 27
   - 3.3. Rata brută de cuprindere în nivelul II (secundar) 28
   - 3.4. Rata brută de cuprindere în nivelul III 28
   - 3.5. Ponderea studenţilor cuprinşi în anul I, în raport cu numărul absolvenţilor de liceu 29
   - 3.6. Ponderea studenţilor ce revin la 100.000 de locuitori 30
   - 3.7. Structura învăţământului secundar 32
4. Indicatorii de activitate 34
   - 4.1. Structura şi piramida şcolară 34
   - 4.2. Stocul de învăţământ din cadrul sistemului. Coeficientul de complexitate 35
   - 4.3. Structura şi piramida absolvenţilor nivelurilor de învăţământ 36

4.4. Stocul absolvenţilor. Coeficientul de complexitate 37

ANALIZA COMPARATIVĂ A PRINCIPALILOR INDICATORI AI SERVICIULUI DE ASISTENŢĂ MEDICALĂ DIN ROMÂNIA, COMPARATIV CU ALTE ŢĂRI EUROPENE 39

1. Schema indicatorilor utilizaţi în evaluarea calităţii serviciului de asistentă medicală 39
2. Indicatorii de asigurare 41
   2.1. Indicatorii resurselor umane 42
   2.2. Indicatorii resurselor materiale 49
   2.3. Indicatorii resurselor financiare 53
3. Indicatorii de adresabilitate (de activitate) 55
   3.1. Numărul de consultaţii acordate unui locuitor 55
   3.2. Numărul de tratamente acordate unui locuitor 56
   3.3. Numărul de investigaţii de laborator (radiografii, radioscopii, analize) ce reveneau unui locuitor 57
4. Indicatorii de morbiditate şi mortalitate 58
   4.1. Indicatorii de morbiditate 58
   4.2. Indicatorii de incapacitate temporară de muncă 60
   4.3. Indicatorii de mortalitate 61
5. Durata medie de viaţă 65
6. Asigurarea cu personal medical 66
7. Indicatorul de asigurare cu resurse umane (IARU) 67

PROBLEME ECONOMICE NR. 18/1992 _____ 71

ÎNVĂŢĂMÂNTUL (MUTAŢII-COSTURI-PERSPECTIVE)

EDUCAŢIA – O NOUĂ CRIZĂ. ÎNVĂŢĂMÂNTUL ROMÂNESC ÎN CONTEXT INTERNAŢIONAL 77

1. Cercetarea fenomenului de criză a educaţiei 77
2. Impactul crizei asupra utilizării resurselor materiale şi umane în învăţământ 78
3. Efectele crizei educaţiei în planul pregătirii generale a populaţiei 84
4. Relaţia formare-ocupare a forţei de muncă în condiţiile crizei 88
5. Specificitatea crizei educaţiei în ţările est-europene. Cazul României. Repere strategice de dezvoltare a învăţământului românesc. 91

Bibliografie selectivă 98

PROBLEME ECONOMICE NR. 19-20/1992 _____ 99

COSTUL VIEŢII – PROBLEME TEORETICO-METODOLOGICE ALE MĂSURĂRII ACESTUIA

1. Delimitări conceptuale 106

2. Modalităţi de calcul şi exprimare a evoluţiei costului vieţii 111

2.1. Precizări metodologice 111

2.2. Tipuri de indici ai preţurilor 112

2.3. Modalităţi de exprimare a costului vieţii în diferite ţări 114

2.3.1. Indicele preţurilor de consum (IPC) 114

2.3.2. Indicele costului vieţii (ICV) 117

3. Măsurarea statistică a costului vieţii în România 125

3.1. Scurtă retrospectivă istorică 125

3.2. Metodologia actuală utilizată pentru aprecierea evoluţiei costului vieţii.. 126

3.3. Limite ale indicelui preţurilor de consum în evaluarea costului vieţii. Unele soluţii posibile 127

4. Cu privire la unele direcţii posibile în cercetările privind măsurarea costului vieţii 133

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/1992 _____ 149

FORMAREA AGRICULTURII DURABILE – OPŢIUNE PENTRU SOLUŢIONAREA PROBLEMEI SECURITĂŢII ALIMENTARE A ROMÂNIEI

1. Agricultura durabilă: un concept cu contradicţii binare şi multipolare 155

2. Noua structură agrară: pericole şi şanse pentru securitatea alimentară 157

3. Componenţa economică a agriculturii durabile: formarea capitalului 160

4. Inserţia agriculturii în mecanismele pieţei: variabile macroeconomice cu funcţii de reglare 162

5. Dimensiunea ecologică a agriculturii: victimă şi agent al poluării, posibilităţi de armonizare cu mediul înconjurător 163

6. Disparităţi în venituri şi calitatea vieţii. Protecţia socială: cine protejează? pe cine? care sunt efectele scontate? 165

PROBLEME ECONOMICE NR. 22/1992 _____ 167

SĂRĂCIA ÎN ROMÂNIA – DISTRIBUŢIA TERITORIALĂ ŞI INTENSITATEA

MANIFESTĂRII FENOMENULUI SĂRĂCIEI

Introducere 173

1. Repartizarea pe judeţe a populaţiei în stare de sărăcie 173
2. Distribuţia zonală a sărăciei 175
3. Incidenţa sărăciei, pe categorii socioprofesionale 179
4. Aspecte privind structura pe categorii socioprofesionale a familiilor în stare de sărăcie 181
5. Principalele caracteristici ale distribuţiei veniturilor populaţiei în sărăcie .. 184
6. Estimări privind concentrarea sărăciei în rândul populaţiei 186

PROBLEME ECONOMICE NR. 23-24/1992 _____ 193

REFORMA ÎN ŢĂRILE EST-EUROPENE – EXPERIENŢE, REZULTATE, ANALIZĂ COMPARATĂ

INTRODUCERE (PRELIMINARII) 199

1. PROGRAMELE DE STABILIZARE ŞI UNELE MĂSURI DE LIBERALIZARE, APLICATE ÎN ŢĂRILE EST-EUROPENE ÎN ANII 1990-1991 203
   1.1. Concepţii şi conţinutul concret al acestora 203
   1.2. Evaluări ale rezultatelor programelor de stabilizare 209
2. EXPERIENŢA PRIVATIZĂRII ÎN ŢĂRILE EST-EUROPENE 215
3. REGIMUL INVESTIŢIILOR STRĂINE 229
4. LIBERALIZAREA COMERŢULUI EXTERIOR 234
5. CONVERTIBILITATEA 237
6. ALTE COMPONENTE ALE REFORMELOR ECONOMICE 240
   6.1. Reforma sistemului bancar 240
   6.2. Reforma sistemului de impozite 241
   6.3. Crearea unui sistem de protecţie socială 242
7. CONCLUZII 245
   7.1. Reevaluări ale concepţiilor şi programelor de reformă din perspectiva celor doi ani parcurşi 245
   7.2. Evaluări critice ale derulării reformelor economice 248
8. UNELE “DILEME” ALE REFORMELOR ECONOMICE DIN ŢĂRILE EST-EUROPENE 257

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 260

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1992 _____ 261

PRIVATIZAREA ÎN ROMÂNIA – TEORIE ŞI PRACTICĂ

FUNDAMENTE TEORETICE ŞI PRACTICE ALE PRIVATIZĂRII ÎN ROMÂNIA 267

1. Privatizarea – conţinut, delimitări noţionale 267
2. Obiectul privatizării – potenţial cantitativ şi calitativ 269
3. Obiectul privatizării 272
4. Metode şi forme de privatizare 274
5. Elaborarea strategiei privatizării 280
6. Cadrul instituţional 285
7. Aspecte ale privatizării în ţări dezvoltate cu economie de piaţă 288

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1992 _____ 295

CALITATEA VIEŢII ’92- ANCHETĂ NAŢIONALĂ (3)

1. Resurse macroeconomice pentru nivelul de trai 301
2. Veniturile populaţiei 302
3. Elemente de stratificare după venit şi proprietate 303
4. Estimarea sărăciei în România 304
5. Percepţia calităţii vieţii 305
6. Starea conflictuală în societatea românească 308
7. Temerile de zi cu zi ale populaţiei 309
8. Satisfacţia faţă de viaţă 310

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1992 _____ 333

DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI REALIZAREA OBIECTIVULUI STRATEGIC – SECURITATEA ALIMENTARĂ A ROMÂNIEI (STUDIU PRELIMINAR)

PREFAŢĂ 339

INTRODUCERE 341

PARTEA I. EVOLUŢIA AGRICULTURII DUPĂ ANUL 1989 343

1. EVOLUŢIA PROCESULUI DE RESTRUCTURARE A PROPRIETĂŢII ŞI A EXPLOATAŢIILOR AGRICOLE 345

1.1. Structura proprietăţii în agricultură la sfârşitul anilor '80 345

1.2. Formarea proprietăţii private şi a gospodăriei ţărăneşti de tip familial 347
1.3. Privatizarea sectorului de stat din agricultură 350

2. EVOLUŢIA PRODUCŢIEI AGRICOLE 353

2.1. Evoluţia principalelor produse agricole 353
2.2. Autoaprovizionarea şi consumul alimentar..... 354
2.3. Posibilităţile populaţiei de achiziţionare a produselor agroalimentare 354
2.4. Formarea capitalului în agricultură 355

3. PROCESUL INSTITUIRII ŞI FUNCŢIONĂRII MECANISMELOR PIEŢEI..... 357

PARTEA A II-A. CONTINUAREA REFORMEI. DIRECŢII DE ACŢIUNE PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII DURABILE 359

1. CONSOLIDAREA NOII STRUCTURI AGRARE 361

1.1. Formarea şi consolidarea gospodăriei ţărăneşti comerciale bazată pe munca familiei 361
1.2. Organizarea cooperaţiei gospodăriilor ţărăneşti familiale şi funcţionarea acesteia pe principiile economiei de piaţă 362
1.3. Privatizarea societăţilor comerciale agricole cu capital de stat şi restructurarea activităţii acestora..... 362
1.4. Privatizarea activităţii de cercetare aplicativă, de dezvoltare şi de extension 363
1.5. Organizarea şi funcţionarea serviciilor pentru agricultură..... 363

2. STRUCTURA PRODUCŢIEI, NIVELUL DE AUTOAPROVIZIONARE ŞI INTEGRAREA AGRICULTURII PE PIAN REGIONAL, EUROPEAN ŞI MONDIAL 366

2.1. Tendinţe în evoluţia producţiei agricole 366
2.2. Oferta şi cererea de produse..... 367
2.3. Structura producţiei şi integrarea agriculturii pe plan regional, european şi mondial..... 368

3. DEZVOLTAREA AGRICULTURII DURABILE PE BAZA SURPLUSULUI ECONOMIC 370

3.1. Tendinţe în formarea surplusului economic..... 370
3.2. Surse de sporire a capitalului 371
3.3. Formarea capitalului uman 372

4. DEZVOLTAREA AGRICULTURII DURABILE PE BAZA CONSOLIDĂRII SISTEMULUI INSTITUŢIONAL AL ECONOMIEI DE PIAŢĂ 373

4.1. Utilizarea de stabilizatori pentru echilibrul pieţelor 374

4.2. Piaţa factorilor de producţie 377

4.2.1. Piaţa funciară 377

4.2.2. Piaţa tractoarelor şi a maşinilor agricole 379

4.2.3. Piaţa îngrăşămintelor şl a altor substanţe chimice 379

4.2.4. Piaţa muncii 380

4.2.5. Piaţa serviciilor 380

4.3. Piaţa produselor agricole. Măsuri de stabilizare 381

5. INSTITUŢIILE SCHIMBĂRII. PARTENERIATUL PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII 386

5.1. Instituţionalizarea parteneriatului 386

5.2. Obiective şi programe parteneriale de dezvoltare a agriculturii şi zonelor rurale 387

5.3. Tipurile de parteneri şi relaţiile parteneriale 389

PROBLEME ECONOMICE NR. 28-29-30-31/1992 _____ 345

DEZECHILIBRE MACROECONOMICE ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE ŞI MODALITĂŢI DE ATENUARE A ACESTORA

INTRODUCERE 399

CAPITOLUL 1 - DEZECHILIBRE ŞI TRANZIŢIE 401

1.1. Tendinţe în gândirea economică 401

1.2. Tipologia modelelor şi a dezechilibrelor 407

1.3. Surse ale unor dezechilibre şi ajustări macroeconomice în perioada de tranziţie 420

CAPITOLUL 2 - ELEMENTE DE POLITICĂ INVESTIŢIONALĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 426

2.1. Consideraţii generale 426

2.2. Evoluţia pe plan internaţional a procesului investiţional la sfârşitul deceniului 9 426

2.3. Câteva consecinţe economice inter şi intrasectoriale generate de factorul investiţional 432

2.4. Consideraţii privind aportul capitalului străin în perioada de tranziţie în România 439

CAPITOLUL 3 - DEMONOPOLIZARE INDUSTRIALĂ ŞI TRANZIŢIE 445
3.1. Consideraţii generale 445
3.2. Prezentarea teoretică a problemei competitivităţii 449
3.3. Situaţia concurenţei în industria românească, studii de caz 453
3.4. Modalităţi de stimulare a competitivităţii în industria românească 464
CAPITOLUL 4 - DEZECHILIBRE ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE ŞI IMPLICAŢII ASUPRA CALITĂŢII VIEŢII DE MUNCĂ ... 473
4.1. Noi dimensiuni ale calităţii vieţii în perioada de tranziţie 474
4.2. Calitatea vieţii de muncă – componentă esenţială a calităţii vieţii 480
4.3. Politica calităţii vieţii de muncă – parte integrantă a politicii calităţii vieţii 485
CAPITOLUL 5 - DEZECHILIBRUL DINTRE CEREREA ŞI OFERTA DE MUNCĂ ŞI MODALITĂŢILE DE ATENUARE A ACESTUIA 494
5.1. Aspecte teoretico-metodologice ale evidenţierii dezechilibrului dintre cererea şi oferta de muncă 494
5.2. Posibile alternative de atenuare a dezechilibrului dintre cererea şi oferta de muncă în ţările dezvoltate cu economie de piaţă 498
5.3. Dezechilibrul dintre cererea şi oferta de muncă în România în perioada de tranziţie şi unele modalităţi de atenuare a acestuia 507
CAPITOLUL 6 - DEZECHILIBRE ECONOMICO-FINANCIARE ŞI UNELE MODALITĂŢI DE REDRESARE 521
6.1. Consideraţii asupra blocajului economic actual 521
6.2. Aspecte privitoare la fenomenele inflaţioniste 525
6.3. Aspecte privitoare la procesul de finanţare 531
6.4. Aspecte privind problemele financiar-valutare 539
6.5. Unele modalităţi de redresare financiar-valutară 542
6.6. Căi de atenuare a dezechilibrelor în structura dimensională a întreprinderilor 548
ANEXE 550
BIBLIOGRAFIE 565
LISTA lucrărilor publicate în colecţia INSTITUTULUI DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ (din 1990 INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE) “STUDII DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ” 567

INDEX DE AUTORI _____ 573

Volumul XX

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/1992 _____ 1

ANALIZA COMPARATIVĂ A NIVELULUI DE TRAI ÎN REPUBLICA MOLDOVA ŞI ÎN ROMÂNIA

Cuvânt înainte 7

Precizări metodologice 8

I. Populaţia 9

II. Nivelul de trai 13

1. Veniturile populaţiei 13
2. Consumul populaţiei 19
3. Condiţii de locuit 23
4. Gospodăria comunală 23
5. Condiţii asigurate populaţiei în domeniile ocrotirii sănătăţii, culturii şi învăţământului 24
   5.1. Ocrotirea sănătăţii 24
   5.2. Cultura şi arta 24
   5.3. Învăţământul 25

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1992 _____ 29

DEZVOLTAREA REGIONALĂ ŞI AMENAJAREA TERITORIULUI – COMPONENTĂ A STRATEGIEI TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ

I. Consideraţii privind ştiinţa amenajării teritoriului 35

II. Aspecte ale practicii amenajării teritoriului în unele ţări europene 39

III. Principalele coordonate ala strategiei dezvoltării regionale şi amenajării teritoriului în ţara noastră 54

Bibliografie 61

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35/1992 _____ 63

EVALUAREA CALITĂŢII UNOR SERVICII SOCIALE ŞI AUTORITĂŢI PUBLICE (cercetare efectuată în municipiul Bucureşti – iunie 1992)

I. Aspecte teoretice şi metodologice 69
I.1. Aspecte teoretice 69
I.2. Elaborarea eşantionului şi validarea reprezentativităţii acestuia 70
1.3. Alte aspecte metodologice 72
II. Evaluarea percepţiei calităţii unor servicii sociale 74
II.1. Învăţământul 74
II.2. Asistenţa medicală 77
II. 3. Cultura 79
II.4. Asistenţa socială 91
III. Evaluarea percepţiei calităţii unor autorităţi (instituţii) publice 95
III.1. Primăria 95
III.2. Armata 96
III.3. Poliţia 97
III.4. Serviciul român de informaţii 99
III.5. Garda financiară 101
III.6. Autorităţile judecătoreşti 102
III.7. Partidele politice 103
III.8. Parlamentul 104
III.9. Preşedintele ţării 105
III.10. Guvernul Stolojan 105
IV. Fenomenul corupţiei în societatea românească 109
V. Beneficiarii serviciilor sociale şi instituţiilor publice 111
VI. Importanţa percepută a serviciilor sociale şi instituţiilor publice şi gradul de satisfacţie oferit de acestea 113
VII. Gradul de satisfacţie oferit de unele servicii sociale şi instituţii publice 118
VIII. Aprecieri finale 125

PROBLEME ECONOMICE NR. 36-37/1992 127

MODELAREA PROCESELOR ECONOMICE

Schema unui macromodel experimental 134
Caracterizarea stării şi evoluţiei agriculturii prin utilizarea modelării economico-matematice 145
Probleme ale modelării produsului intern brut (crearea şi utilizarea) 151

Proiecţii privind produsul intern brut cu ajutorul unui model macroeconomic 155

Posibilităţile de integrare şi utilizare a balanţei legăturilor dintre ramuri într-un model de prognoză 172

Elemente pentru modelarea formării produsului intern brut în agricultură 175

Câteva consideraţii cu privire la modelarea calitativă macroeconomică 181

Cu privire la componenta socială în modelarea macroeconomică 184

Comensurarea ofertei agriculturii – limite şi unele posibilităţi de modelare 193

Modele ale dobânzii. încercări de endogenizare a ratei dobânzii 197

Specificitatea modelării evoluţiei fenomenelor demoeconomice în perioada de tranziţie 200

Model algoritmic pentru evaluarea indicatorilor de gestiune a exploataţiei agricole 205

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/1992 _____ 211

Avertisment 215

PUNCTE DE VEDERE

FUNCŢIA DE PRODUCŢIE LA PUNCTUL CULMINANT AL SIMPLITĂŢII ANALITICE ŞI EXACTITĂŢII MATEMATICE - Modelul SIMPLEX liniar-omogen 216

Modelul liniar-omogen al procesului de producţie materială 217

Comparaţie cu realitatea 221

Împotriva fetişizării metodelor matematice cele mai înalte în ştiinţa economică 222

Aplicaţii grafice şi analitice 224

PROBLEME ECONOMICE NR. 39-40/1992 _____ 229

TENDINŢE ALE RAPORTULUI DINTRE VENITURILE SALARIAŢILOR ŞI PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA ŞI NIVELUL MINIM DE TRAI

Precizări referitoare la conţinutul lucrării 238

Diferenţele procentuale între venituri (salarii, inclusiv indemnizaţii pentru copii sau pensii) şi nivelurile minime de trai (nivelul decent – ND, nivelul ajustat în funcţie de posibilităţile actuale ale economiei naţionale – NT, pragul de subzistenţă – NS) 240

I. Cazul familiilor de salariaţi constituite dintr-o persoană..... 240
II. Cazul familiilor monoparentale (un adult + un copil de vârstă şcolară) 240
III. Cazul familiilor de salariaţi constituite din două persoane adulte..... 241
IV. Cazul familiilor de salariaţi constituite din trei persoane
(doi adulţi + un copil de vârstă şcolară)..... 242
V. Cazul familiilor de salariaţi constituite din patru persoane
(doi adulţi + doi copii de vârstă şcolară)..... 242
VI. Cazul familiilor de salariaţi constituite din cinci persoane
(doi adulţi + trei copii de vârstă şcolară)..... 243
VII. Cazul familiilor de salariaţi constituite din şase persoane
(doi adulţi + patru copii de vârstă şcolară)..... 243
VIII. Cazul familiilor de pensionari de asigurări sociale de stat..... 244
Cazul familiilor constituite dintr-o persoană – un salariu de mărime medie ... 245
Cazul familiilor constituite dintr-o persoană – un salariu minim..... 245
Cazul familiilor constituite dintr-o persoană – o indemnizaţie de şomaj 246
Cazul familiilor monoparentale (un adult + un copil şcolar)
– un salariu mediu şi o pensie alimentară 246
Cazul familiilor monoparentale (un adult + un copil şcolar)
– un salariu minim şi o pensie alimentară..... 247
Cazul familiilor constituite din două persoane adulte
– două salarii de mărime medie..... 247
Cazul familiilor constituite din două persoane adulte
– un salariu mediu, unul minim..... 248
Cazul familiilor constituite din două persoane adulte
– un salariu mediu (soţia casnică)..... 248
Cazul familiilor constituite din două persoane adulte
– două salarii minime..... 249
Cazul familiilor constituite din două persoane adulte
– un salariu mediu şi o indemnizaţie de şomaj..... 249
Cazul familiilor constituite din trei persoane (doi adulţi + un copil şcolar)
– două salarii de mărime medie..... 250
Cazul familiilor constituite din trei persoane (doi adulţi + un copil şcolar)
– un salariu mediu, unul minim..... 250
Cazul familiilor constituite din trei persoane (doi adulţi + un copil şcolar)
– un salariu mediu (soţia casnică)..... 251
Cazul familiilor constituite din trei persoane (doi adulţi + un copil şcolar)
– două salarii minime..... 251

Cazul familiilor constituite din trei persoane (doi adulţi + un copil şcolar) – un salariu mediu şi o indemnizaţie de şomaj 252
Cazul familiilor constituite din patru persoane (doi adulţi + doi copii şcolari) – două salarii medii 252
Cazul familiilor constituite din patru persoane (doi adulţi + doi copii şcolari) – un salariu mediu, unul minim 253
Cazul familiilor constituite din patru persoane (doi adulţi + doi copii şcolari) – un salariu mediu (soţia casnică) 253
Cazul familiilor constituite din patru persoane (doi adulţi + doi copii şcolari) – două salarii minime 254
Cazul familiilor constituite din patru persoane (doi adulţi + doi copii şcolari) – un salariu mediu şi o indemnizaţie de şomaj 254
Cazul familiilor constituite din cinci persoane (doi adulţi + trei copii şcolari) – două salarii medii 255
Cazul familiilor constituite din cinci persoane (doi adulţi + trei copii şcolari) – un salariu mediu, unul minim 255
Cazul familiilor constituite din cinci persoane (doi adulţi + trei copii şcolari) – un salariu mediu (soţia casnică) 256
Cazul familiilor constituite din cinci persoane (doi adulţi + trei copii şcolari) – două salarii minime 256
Cazul familiilor constituite din cinci persoane (doi adulţi + trei copii şcolari) – un salariu mediu şi o indemnizaţie de şomaj 257
Cazul familiilor constituite din şase persoane (doi adulţi + patru copii şcolari) – două salarii medii 257
Cazul familiilor constituite din şase persoane (doi adulţi + patru copii şcolari) – un salariu mediu, unul minim 258
Cazul familiilor constituite din şase persoane (doi adulţi + patru copii şcolari) – un salariu mediu (soţia casnică) 258
Cazul familiilor constituite din şase persoane (doi adulţi + patru copii şcolari) – două salarii minime 259
Cazul familiilor constituite din şase persoane (doi adulţi + patru copii şcolari) – un salariu mediu şi o indemnizaţie de şomaj 259
Cazul familiilor de pensionari constituite din două persoane – două pensii medii 260
Cazul familiilor de pensionari constituite din două persoane – o pensie medie, una minimă 260
Cazul familiilor de pensionari constituite din două persoane – două pensii minime 261

Cazul familiilor de pensionari constituite din două persoane – o pensie medie 261
Cazul familiilor de pensionari constituite dintr-o singură persoană – o pensie medie 262
Cazul familiilor de pensionari constituite dintr-o singură persoană – o pensie minimă 262
Evoluţia alocaţiei pentru copii în contextul evoluţiei altor indicatori ai nivelului de trai 263
Principalele concluzii ce se desprind din datele şi graficele prezentate 266

PROBLEME ECONOMICE NR. 41-42/1992 _____ 269

POLITICI DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR LA NIVEL DE ÎNTREPRINDERE (III – INSTRUMENTE DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR)

Prefaţă 275
Introducere: politici de protecţie a mediului înconjurător 276
1. Diverse tipuri de instrumente referitoare la protecţia mediului 280
1.1. Criterii principale de opţiune privind instrumentele economice 280
1.2. Costul protecţiei mediului înconjurător 281
1.3. Un principiu de bază: "cine poluează plăteşte" 283
1.4. Mijloace şi instrumente utilizate în cadrul politicilor de protecţia mediului 285
1.4.1. Criterii posibile pentru evaluarea instrumentelor existente 285
1.4.2. Instrumente de reglementare 286
1.4.3. Instrumente economice (redevenţe, ajutoare financiare, sisteme de consignaţie, crearea de pieţe, stimulente financiare) 288
2. Instrumente economice: avantaje, punere în aplicare, limite 293
2.1. Unele orientări privind utilizarea instrumentelor economice 293
2.1.1. Definiţia şi scopurile utilizării instrumentelor economice 294
2.1.2. Avantaje generale, avantaje intrinseci 294
2.1.3. Tipuri de redevenţe utilizate în protecţia mediului înconjurător: de "deversare" (déversement), "pentru serviciul făcut", "pe produs" 296
2.1.4. Permise negociabile 297
2.1.5. Sisteme de consignaţie 298
2.2. Punere în aplicare 298
2.2.1. Aspectul financiar al utilizării instrumentelor economice 298

2.2.2. Modalităţi curente de aplicare şi calcul ale instrumentelor economice specifice 300
2.3. Consecinţe economice directe şi indirecte 301
2.3.1. Unele consecinţe economice posibile ale utilizării instrumentelor economice 301
2.3.2. Repercusiuni economice indirecte ale politicilor de protecţia mediului 301
3. Modalităţi de gestionare a mediului înconjurător 303
3.1. Poziţia Camerei Internaţionale de Comerţ în legătură cu utilizarea noţiunii de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător 303
3.2. Noi orientări în politica de protecţie a mediului înconjurător în Suedia ... 307
3.3. Noţiunea de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător în SUA 316
3.4. Noţiunea de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător în cadrul companiei British Petroleum 324
3.5. Noţiunea de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător în cadrul companiei Royal Dutch/Shell 332
3.6. Noţiunea de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător în cadrul companiei Ciba-Geigy 337
3.7. Noţiunea de "contabilitate" în domeniul protecţiei mediului înconjurător în cadrul companiei Rhône-Poulenc 338
Bibliografie 342

PROBLEME ECONOMICE NR. 43/1992 _____ 343

STAREA DE ŞOMAJ ŞI COMPORTAMENTUL ŞOMERILOR

Introducere 349
1. Metodologia cercetării 352
2. Trecutul profesional al şomerilor 354
3. Starea de şomaj 357
4. Comportamentul pasiv/activ de căutare a unui loc de muncă 360
5. Relaţia şomer-oficiu de forţă de muncă 363
6. Percepţia implicaţiilor asupra câtorva aspecte ale vieţii 366
Concluzii 373

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/1992 _____ 377

PUNCTE DE VEDERE

ECONOMIA ROMÂNIEI ÎNAINTE ŞI DUPĂ 1990. O ANALIZĂ A FAPTELOR 381

I. Cum a lăsat regimul comunist economia românească? 381

II. Ce s-a întreprins în timpul guvernării FSN între 28 iulie 1990 şi 26 septembrie 1991? 385

III. Unde a ajuns economia României printr-o guvernare de coaliţie? 394

PROBLEME ECONOMICE NR. 45/1992 _____ 395

CALITATEA VIEŢII ROMÂNILOR ŞI MAGHIARILOR DIN ROMÂNIA

Au maghiarii o "soartă" mai rea? 399

PROBLEME ECONOMICE NR. 46-47/1992 _____ 409

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1992

Scurtă prezentare: CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ 415

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1992 418

I. Analele Institutului Naţional de Cercetări Economice 418

II. Studii şi cercetări economice 418

III. Probleme economice 419

IV. Romanian Economic Digest 421

V. Revista română de economie 425

VI. Economia României – evoluţii pe termen scurt 426

VII. Alte lucrări ale institutelor 426

INDEX DE AUTORI _____ 428

Volumul XXI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/1992 _____ 1

RESTRUCTURĂRI ÎN ECONOMIA NAŢIONALĂ ÎN VEDEREA CREŞTERII EFICIENŢEI ECONOMICE ŞI A CALITĂŢII VIEŢII (PARTEA I)

INTRODUCERE 7

CAPITOLUL 1 - MODIFICĂRI ALE RAPORTULUI DINTRE INDUSTRIE ŞI AGRICULTURĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE ŞI ÎN PERSPECTIVĂ 9

1.1 Consideraţii teoretice privind evoluţia raportului dintre industrie şi agricultură 9

1.2. Evoluţii pe termen lung 22

1.3. Modificări ale raportului dintre industrie şi agricultură în condiţiile trecerii la economia de piaţă 44

CAPITOLUL 2 - MODIFICĂRI ÎN SECTORUL SECUNDAR, DIN PERSPECTIVA ÎMBUNĂTĂŢIRII OFERTEI TURISTICE, ÎN VEDEREA RESTRUCTURĂRII ECONOMIEI NAŢIONALE 63

2.1. Turismul în procesul reconstrucţiei economice 64

2.2. Caracteristici definitorii ale ofertei turistice naţionale 82

2.3. Conexiuni între turism şi celelalte sectoare ale spaţiului economic naţional96

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/1992 _____121

STRATEGII ŞI POLITICI ALE PROTECŢIEI MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN ŢĂRI CU ECONOMIE DE PIAŢĂ

CUVÂNT ÎNAINTE 127

CAPITOLUL 1 - DEZVOLTAREA DURABILĂ: O ABORDARE TEORETICĂ A PREMISELOR MULTIDIMENSIONALE..129

Referinţe bibliografice 136

CAPITOLUL 2 - TENDINŢE PE PLAN MONDIAL PRIVIND PROTECŢIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 138

2.1. Probleme privitoare vizând protecţia mediului 138

2.2. Analiza stării şi tendinţelor factorilor de mediu; acţiuni la nivel internaţional privind protecţia mediului ambiant 141

2.3. Gestiunea şi conservarea ecosistemelor terestre: resuse reînnoibile 150

2.4. Deşeurile şi substanţele chimice periculoase 159

2.5. Sănătatea umană şi riscurile faţă de accidente 161

2.6. Opinia publică 165

Referinţe bibliografice 172

CAPITOLUL 3 - STRATEGII ŞI POLITICI PRIVIND PROTECŢIA

MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN CEE 173
3.1. Direcţiile principale ale strategiei şi politicii de protecţie a mediului în contextul dezvoltării durabile 174
3.2. Mijloace şi instrumente de realizare a obiectivelor strategice 177
Referinţe bibliografice 201
CAPITOLUL 4 - STRATEGIA ŞI POLITICILE DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN SUA 202
4.1. Caracterizarea generală a stării mediului înconjurător 202
4.2. Obiectivele strategice prioritare ale protecţiei mediului 211
4.3. Măsuri şi instrumente de politică privind protecţia mediului 218
4.4. Concluzii 227
Referinţe bibliografice 228
CAPITOLUL 5 - STRATEGII ŞI POLITICI ALE MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN CANADA 230
5.1. Caracterizarea generală a impactului stării economiei asupra factorilor de mediu 230
5.2. Obiectivele prioritare ale strategiei de protecţie a mediului înconjurător în concepţia dezvoltării durabile 235
5.3. Măsuri şi mijloace de realizare a politicilor mediului înconjurător 241
5.4. Rolul statului şi al opiniei publice 247
Referinţe bibliografice 262
CAPITOLUL 6 - STRATEGIA ŞI POLITICA PROTECŢIEI MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN FRANŢA 265
6.1. Starea factorilor de mediu 266
6.2. Obiective şi mijloace de realizare 272
6.3. Creşterea economică şi protecţia mediului înconjurător 283
Referinţe bibliografice 286

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6/1992 _____ 287

INFLAŢIE ŞI INDEXARE – METODE DE CERCETARE STATISTICĂ ŞI DE ANALIZĂ ECONOMICĂ

Introducere: ŞOCURILE TRANZIŢIEI 293

Partea I

ELEMENTE DE TEORIE...

1. CONCEPUL DE INFLAŢIE 303

1.1. Teorii specifice economiei etatizate 303
1.2. Inflaţia în contextul economiei de piaţă..... 310
1.3. Creşterea economică, inflaţia şi şomajul în economia de piaţă..... 315

2. METODE STATISTICE DE CERCETARE A INFLAŢIEI.....322

2.1. Elemente de structurare a unui sistem de indicatori statistici ai inflaţiei 323
2.2. Principii generale de determinare a indicelui preţurilor 328
2.3. Procedee de eşantionaj utilizabile în cercetarea statistică a inflaţiei 337

Partea a II-a

…ŞI DE PRACTICĂ ECONOMICĂ

3. APLICAŢII ALE METODELOR TRADIŢIONALE DE DETERMINARE A INDICILOR PREŢURILOR 345

3.1. Condiţiile specifice de organizare a cercetării statistice a inflaţiei din ţara noastră 345
3.2. Trăsături ale variantei tranzitorii de determinare a indicilor preţurilor 349
3.3. Procesele inflaţioniste în perioada de tranziţie a României la economia de piaţă 353

4. CERCETARE EXPERIMENTALĂ A INFLAŢIEI PERCEPUTE ŞI A CELEI AŞTEPTATE.....362

4.1. Câteva aspecte metodologice 362
4.2. Primele rezultate..... 365

5. INDEXAREA VENITURILOR POPULAŢIEI 370

5.1. Compensaţii fixe sau indexare curentă? 371
5.2. Riscurile spiralei inflaţioniste 379
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 399

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7-8/1992 _____401

INSTRUMENTE ECONOMICE PENTRU STIMULAREA ECONOMISIRII ŞI TRANSFORMĂRII ECONOMIILOR ÎN CAPITAL – O PERSPECTIVĂ INSTITUŢIONALĂ

INTRODUCERE 409

PARTEA I. PROBLEME ALE CREĂRII ECONOMIILOR ŞI DEZVOLTĂRII PIEŢEI FINANCIARE ÎN ROMÂNIA 411

CAPITOLUL 1 - AGENŢII ECONOMICI ŞI PRODUCEREA ECONOMIILOR 413

1.1. Descrierea agenţilor economici care produc economiile 413
1.2. Procesul economisirii – definiţii şi clasificare 414
1.3. Motivaţia economisirii şi factorii de care depinde nivelul economiilor ... 415
1.4. Legăturile existente între agenţii economici conform circuitului fluxurilor financiare şi de bunuri 418
1.5. Producerea şi utilizarea economiilor 419
1.6. Guvernul – agent economic producător şi utilizator de economii 420
1.7. Model matematic exprimând legătura dintre economiile sectorului privat şi investiţii 422
1.8. Paradoxul economisirii 425
1.9. Contextul actual al economiei româneşti şi posibilităţile de creştere a volumului economiilor capitalizate 428

CAPITOLUL 2 - ROLUL BĂNCILOR ŞI AL ALTOR INSTITUŢII FINANCIARE NEBANCARE ÎN STIMULAREA ECONOMISIRII ŞI ÎN TRANSFORMAREA ECONOMIILOR ÎN CAPITAL 433

2.1. Instrumente de realizare a economisirii 433
2.2. Sistemul bancar şi instituţiile financiare nebancare 441
2.3. Sistemul financiar-bancar românesc 457

CAPITOLUL 3 - PIAŢA FINANCIARĂ ŞI ROLUL SĂU ÎN CREAREA CAPITALULUI DIN INDUSTRIE 467

3.1. Posibilităţi de dezvoltare a pieţei obligaţiunilor în scopul atragerii economiilor şi transformării acestora în capital 469
3.2. Mobilizarea capitalurilor prin emisiunea şi comercializarea acţiunilor societăţilor comerciale. 479

CAPITOLUL 4 - POSIBILITĂŢI DE STIMULARE A ECONOMIILOR ŞI INVESTIŢIILOR PRIN MECANISMUL DE IMPOZITARE 491

4.1. Sistemele de impozitare şi implicaţii asupra procesului de economisire şi investire 492
4.2. Experienţa legislativă românească comparativ cu alte aspecte din legislaţia internaţională cu privire la influenţa structurii bazei de impozitare asupra economiilor şi investiţiilor 499

4.3. Concluzii legate de corelarea modalităţilor de impozitare din ţara noastră cu subiecţii economici, în scopul impulsionării investiţiilor de capital..... 515

CAPITOLUL 5 - DRENAREA IMOBILIZĂRII MONETARE ÎNTR-O ECONOMIE ÎN TRANZIŢIE: CAZUL ROMÂNIEI 519

5.1. Premise metodologice..... 519
5.2. Cauzele imobilizării monetare 521
5.3. Drenarea imobilizării monetare..... 525
5.4. Efectele drenării imobilizării monetare asupra procesului de economisire..... 529
5.5. Concluzii: eficacitatea programelor de macrostabilizare..... 530

PARTEA A II-A. UTILIZAREA ECONOMIILOR INTERNE ŞI EXTERNE PENTRU FINANŢAREA INVESTIŢIILOR.....533

CAPITOLUL 6 - SURSE DE FINANŢARE A INVESTIŢIIILOR. CREDITAREA INVESTIŢIILOR ÎN INDUSTRIE.....535

6.1. Sursa de finanţare a investiţiilor 536
6.2. Tipuri de credite pentru investiţii şi probleme ale utilizării lor în România 548
6.3. Probleme ale acordării creditelor pentru investiţii 556

CAPITOLUL 7 - PROBLEME ALE ATRAGERII ECONOMIILOR EXTERNE ÎN ROMÂNIA, ÎN CONDIŢIILE CONCURENŢEI EST-EUROPENE PE ACEST PLAN, ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE SPRE ECONOMIA DE PIAŢĂ 565

7.1. Formele de atragere a economiilor externe şi situaţia lor în România 568
7.2. Cauze pentru care investitorii străini preferă alte ţări est-europene mai mult decât România 577
7.3. Domenii de interes ale investitorilor străini şi posibilităţi de stimulare a infuziei de capital străin spre domeniul românesc productiv..... 584
7.4. Propuneri de atragere şi canalizare a economiilor externe spre sectoarele productive din România 589

CAPITOLUL 8 - ELEMENTE DE STIMULARE A CREĂRII ŞI ORIENTĂRII CAPITALULUI INTERN SPRE FIRME MICI ŞI MIJLOCII 593

8.1. Aspecte privind evoluţia şi caracteristicile întreprinderilor mici şi mijlocii în contextul economiilor naţionale în unele ţări europene 593

8.2. Elemente stimulative şi restricţii în formarea şi desfăşurarea activităţii întreprinderilor mici şi mijlocii în perioada de tranziţie 599

8.3. Probleme ale constituirii şi dezvoltării capitalului firmelor mici şi mijlocii 605

CONCLUZII 611

LISTA lucrărilor publicate în colecţia INSTITUTULUI DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ (DIN 1990 INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE) "STUDII DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ" 632

INDEX DE AUTORI _____ 638

Volumul XXII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9/1992 _____ 1

RESTRUCTURĂRI ÎN ECONOMIA NAŢIONALĂ ÎN VEDEREA CREŞTERII EFICIENŢEI ECONOMICE ŞI A CALITĂŢII VIEŢII (PARTEA A II-A)

CAPITOLUL 3 - ADAPTAREA PROFESIONALĂ A FORŢEI DE MUNCĂ ÎN CONDIŢIILE RESTRUCTURĂRII ECONOMIEI 7

3.1. Consideraţii teoretico-metodologice şi conceptuale 7

3.2. Experienţe internaţionale privind adaptarea profesională a forţei de muncă 11

3.2.1. Aspecte privind cadrul instituţional constituit pentru adaptarea profesională a forţei de muncă în ţările dezvoltate 11

3.2.2. Principalele forme de adaptare profesională a forţei

de muncă practicate în ţările dezvoltate *14*
3.2.3. Consideraţii cu privire la principalele surse utilizate în ţările dezvoltate pentru finanţarea programelor de adaptare profesională *19*
3.3. Orientări şi tendinţe în adaptarea profesională a forţei de muncă, în ţările dezvoltate 25
3.3.1. Flexibilizarea funcţională a forţei de muncă sub impactul progresului ştiinţifico-tehnic *30*
3.3.2. Noile tehnologii educaţionale şi impactul lor asupra procesului de adaptare profesională *34*
3.4. Adaptarea profesională a forţei de muncă în condiţiile restructurării economiei 37
3.5. Realităţi şi perspective privind ocuparea forţei de muncă în condiţiile restructurărilor din economie 52
3.6. Piaţa muncii – prezent şi perspective 65
3.7. Reconversia profesională a forţei de muncă – principală modalitate de reducere a şomajului 72

ANEXE 77

Lista lucrărilor publicate în colecţia Institutului de Economie Industrială (din 1990 Institutul de Cercetare a Relaţiilor Interramuri şi a structurilor industriale) "Studii de Economie Industrială" 106

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10-11/1992_____113

PIAŢA MUNCII ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE. MECANISME ŞI POLITICI DE OCUPARE A FORŢEI DE MUNCĂ ŞI COMBATERE A ŞOMAJULUI

Cuvânt înainte 119

CAPITOLUL 1 - PIAŢA MUNCII ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE ÎNTRE OCUPARE ŞI ŞOMAJ. MECANISME ŞI POLITICI DE AJUSTARE A CERERII ŞI OFERTEI DE FORŢĂ DE MUNCĂ 121

1.1. Contextul economico-social al liberalizării şi funcţionării pieţei muncii . 122
1.2. Progrese şi limite în funcţionarea pieţei muncii în România 130
1.3. Spre o strategie a ocupării şi folosirii forţei de muncă. Dispozitive de promovare a ocupării şi ajustare a cererii şi ofertei de forţă de muncă 154

Note şi surse bibliografice 167

CAPITOLUL 2 - POLITICI DE ACUMULARE ŞI INVESTIŢII ŞI OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ 185

2.1. Repere introductive 185
2.2. Politica de acumulare, investiţii şi ocupare a forţei de muncă până în 1989 192
2.3. Evoluţiile economiei româneşti în condiţiile derulării procesului de reformă economică şi impactul asupra acumulării, investiţiilor, salariilor, profitului şi ocupării 217
Note şi surse bibliografice 233

CAPITOLUL 3 - DEZVOLTAREA SECTORULUI DE SERVICII ŞI OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ 256

3.1. Clarificări noţionale 256
3.2. Capacitatea sectorului de servicii de ocupare a forţei de muncă 258
3.3. Evoluţii ale ocupării forţei de muncă în servicii pe plan internaţional 262
3.4. Starea actuală a ocupării forţei de muncă în sectorul de servicii în României 268
Note bibliografice 283

CAPITOLUL 4 - ÎNVĂŢĂMÂNTUL ŞI PIAŢA FORŢEI DE MUNCĂ 285

4.1. Consideraţii preliminare 285
4.2. Cererea pentru forţă de muncă şi imperativele sale asupra învăţământului 291
4.3. Impactul învăţământului asupra ofertei de forţă de muncă 303
4.4. Piaţa forţei de muncă specifică învăţământului 331
4.5. Câteva concluzii finale 335
Note bibliografice 338

CAPITOLUL 5 - RECONVERSIUNE PROFESIONALĂ- REOCUPARE-REINTEGRARE 346

5.1. Conţinut. Funcţii 346
5.2. Probleme ale recalificării-reocupării forţei de muncă în perioada de tranziţie 350
5.3. Alternative. Cât şi modalităţi de eficientizare a acţiunilor de recalificare a forţei de muncă 361
Note bibliografice 367

CAPITOLUL 6 - CERINŢE, POSIBILITĂŢI ŞI MECANISME DE FLEXIBILIZARE A PIEŢEI FORŢEI DE MUNCĂ FEMININE 369

6.1. Procese şi tendinţe recente pe piaţa forţei de muncă feminine 369
6.2. Tranziţia şi problematica ocupării forţei de muncă feminine în România 379
6.3. Mecanisme de ajustare a cererii şi ofertei de forţă de muncă feminină. Cerinţe şi posibilităţi 391
Note bibliografice 402

CAPITOLUL 7 - SALARIUL – PÂRGHIE DE ECHILIBRU PE PIAŢA MUNCII 411

7.1. Salariul – mecanism de reglare a funcţionării pieţei forţei de muncă 411
7.2. Politica salarială 428
7.3. Negocierea salariilor. Rolul lor în funcţionarea pieţei muncii 438
7.4. Coordonate ale politicii salariale în procesul continuării continuării reformei economice 443
Note şi referinţe bibliografice 450

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/1992 _____ 459

ÎNTREPRINDEREA – AGENT AL ECONOMIEI DE PIAŢĂ

CAPITOLUL 1 - CONCURENŢA, MONOPOL ŞI TIPOLOGIA ECONOMIILOR DE PIAŢĂ 465

1.1. Economia de piaţă. Trăsături caracteristice şi tipologii 465
1.2. Concurenţă şi monopolul 471
1.3. Mecanismul de piaţă în corelaţie cu tipurile de pieţe concurenţiale 479
1.4. Problema pieţei concurenţiale în România 482

CAPITOLUL 2 - RESTRUCTURAREA SISTEMULUI UNITĂŢILOR INDUSTRIALE 489

2.1. Tendinţe privind concentrarea producţiei şi rolul revenit întreprinderilor nici şi mijlocii în cadrul sistemului unităţilor industriale din unele ţări dezvoltate 489
2.2. Elemente pentru fundamentarea opţiunilor privind restructurarea sistemului unităţilor industriale în ţara noastră 505

CAPITOLUL 3 - CREAREA ŞI DEZVOLTAREA FIRMELOR MICI ŞI

MIJLOCII 516

3.1. Evoluţia şi caracteristicile întreprinderilor mici şi mijlocii în contextul economiilor naţionale în unele ţări europene 516

3.2. Elemente stimulative şi restricţii în formarea şi desfăşurarea activităţii întreprinderilor mici şi mijlocii în perioada de tranziţie 522

3.3. Probleme ale constituirii şi dezvoltării capitalului firmelor mici şi mijlocii 528

CAPITOLUL 4 - FORME DE ASOCIERE A ÎNTREPRINDERILOR ÎN ECONOMIA DE PIAŢĂ 533

4.1. Abordări teoretice privind constituirea asociaţiilor de întreprinderi. Tipuri de asociere practicate în unele ţări dezvoltate 533

4.2. Elemente pentru fundamentarea opţiunilor privind constituirea asociaţilor de întreprinderi în ţara noastră 543

CAPITOLUL 5 - MARKETINGUL STRATEGIC ÎN CONTEXTUL TRECERII LA ECONOMIA DE TIP CONCURENŢIAL 554

5.1. Marketingul schimbărilor strategice impuse de trecerea la economia de piaţă. Relaţia planificare strategică – planificarea de marketing 556

5.2. Planificarea strategică în marketing privită ca proces 561

5.3. Selecţia strategiilor şi definirea programelor de afaceri 565

5.4. Căi şi modalităţi de dezvoltare a marketingului strategic în întreprinderi 568

INDEX DE AUTORI 571

Volumul XXIII

ANALE NR. 1/1993 1

STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII AGRICULTURII ŞI INDUSTRIEI ALIMENTARE. OBIECTIVE, DIRECŢII ŞI MIJLOACE DE ACŢIUNE PENTRU CONTINUAREA REFORMEI ÎN SECTORUL AGROALIMENTAR

INTRODUCERE 7

PARTEA I
EVOLUŢIA AGRICULTURII ŞI INDUSTRIEI ALIMENTARE
ÎN PERIOADA 1989-1992

1. EVOLUŢIA PROCESULUI DE RESTRUCTURARE A PROPRIETĂŢII ŞI A EXPLOATAŢIILOR AGRICOLE 11
   1.1. Structura proprietăţii în agricultură la sfârşitul anilor '80 11
   1.2. Formarea proprietăţii private şi a gospodăriei ţărăneşti de tip familial 14
   1.3. Privatizarea sectorului de stat din agricultură 17
   1.4. Privatizarea industriei alimentare 20
2. EVOLUŢIA PRODUCŢIEI AGRICOLE ÎN PERIOADA 1989-1992 22
3. EVOLUŢIA PRODUCŢIEI INDUSTRIEI ALIMENTARE 27
4. COMERŢUL EXTERIOR AGRICOL ÎN PERIOADA 1989-1992 29
5. PROCESUL INSTITUIRII ŞI FUNCŢIONĂRII MECANISMELOR PIEŢEI 31

PARTEA A II-A
CONTINUAREA REFORMEI, OBIECTIVE,
DIRECŢII ŞI MIJLOACE DE ACŢIUNE

I. OBIECTIVE 35
   1.1. Tendinţe previzibile în evoluţia principalelor produse agricole în perioada 1993-1996 35
   1.2. Evoluţia producţiei industriei alimentare în perioada 1993-1996 42
   1.3. Creşterea eficienţei sectorului agroalimentar prin integrarea în piaţa comună, cu Republica Moldova, pe plan regional şi mondial 43
   II. DIRECŢII ŞI MIJLOACE DE ACŢIUNE 45
   2.1. Privatizarea în agricultură şi industria alimentară 45
   2.2. Integrarea agriculturii în mecanismele economiei de piaţă. Pieţele agricole şi consolidarea sistemului instituţional al economiei de piaţă 52
   2.3. Organizarea şi funcţionarea pieţelor agricole 57
   2.4. Cercetarea ştiinţifică şi formarea profesională a producătorilor agricoli 62
   2.5. Parteneriatul pentru dezvoltarea agriculturii 63
   2.6. Protecţia socială a producătorilor agricoli 67
   2.7. Formarea şi perfecţionarea cadrului juridic 69

ANALE NR. 2-3/1993 _____ 69

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE - 1992

1. INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1992 78

1.1. Teme prioritare de cercetare economică 78
1.2. Aspecte semnificative din activitatea de cercetare a institutelor din cadrul INCE 82
1.3. În unele lucrări pe diverse teme elaborate în cadrul institutelor INCE 91
1.4. Manifestări ştiinţifice 91
1.5. Relaţii internaţionale în domeniul cercetării economice 92
1.6. Activitatea publicistică şi editorială 94
1.7. Asistenţă de specialitate acordată; relaţii de colaborare 95
1.8. Activitatea de doctorat, cursuri şi seminarii 95
1.9. Activitatea consiliilor ştiinţifice 96

2. SINTEZE ALE LUCRĂRILOR DE CERCETARE REALIZATE ÎN INSTITUTELE COMPONENTE ALE INSTITUTULUI NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE 98

2.1. INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE 98
2.2. INSTITUTUL DE ECONOMIE NAŢIONALĂ 134
2.3. INSTITUTUL DE ECONOMIE MONDIALĂ 154
2.4. INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE 183
2.5. INSTITUTUL DE ECONOMIE AGRARĂ 198
2.6. INSTITUTUL DE FINANŢE, PREŢURI ŞI PROBLEME VALUTARE 224
2.7. INSTITUTUL DE PROGNOZĂ ECONOMICĂ 258
2.8. INSTITUTUL DE GERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII 262

3. LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1992 DE CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ 288

REVISTA ROMÂNĂ DE ECONOMIE nr. 1-2/1993 _____ 293

Convertibilitatea ţărilor Europei Centrale şi Orientale în confruntarea cu faptele (Henri BOURGUINAT) 306

Aspecte macroeconomice ale tranziţiei spre economia de piaţă în România (Constantin GRIGORESCU, George GEORGESCU, Grigore VÂLCEANU) 328
Privatizarea în România. Realizări, dileme, dificultăţi (Gheorghe ZAMAN) 340
Şomaj-inflaţie o provocare pentru economia în tranziţie? (Constantin CIUTACU) 361
Aspecte teoretico-metodologice ale determinării costului copilului (Georgeta DUMITRESCU) 376
Potenţialul de muncă al României în context european (Diana ROŞU) 386
Învăţământul românesc. Posibile reflecţii pentru tranziţie (Luminiţa CHIVU) 396
O politică economică de performanţă europeană: Cazul protecţionismului românesc interbelic (Gheorghe DOBRE) 407
Liberul schimb şi protecţionismul în practica României (Victor AXENCIUC) 415
Aspecte ale evoluţiei doctrinei protecţioniste în România (1860-1940) (Eugen GHIORGHIŢĂ) 422
Politica schimburilor economice externe ale României în perioada interbelică (Adrian PLATON) 435
Coordonate economice ale drepturilor de proprietate (Sorica SAVA) 441
O analiză cuprinzătoare a principalelor structuri şi tendinţe în sectorul servicii din câteva economii dezvoltate (Constantin GRIGORESCU, Mihai ŞTEFAN) 452
O lucrare de referinţă privind economia României în context european (Gheorghe DOBRE) 461
Zilele de studii şi cercetări economice franco-române (Grigore VÂLCEANU) 463
O dezbatere ştiinţifică privind politicile economice în România antebelică (Gheorghe DOBRE) 464
Alternative şi opinii în procesul reformei (Grigore VÂLCEANU) 465
Simpozionul internaţional "Tranziţia de la politica ştiinţei şi tehnologiei la politica inovării. Cadrul legislativ pentru ştiinţă, tehnologie şi inovare" (Cristina CROITORU) 467

Din activitatea editorială a Institutului
de Economie Naţională (Grigore VÂLCEANU) 468
Index de autori 461

Volumul XXIV

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/1993 _____ 1

LA ORIZONT ECONOMIA DE PIAŢĂ - Probleme fiscale şi bugetare

INTRODUCERE 7

I. CADRUL GENERAL AL REFORMEI FISCALE ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 7

II. ANALIZA INSTRUMENTELOR DE IMPOZITARE FOLOSITE ÎN ROMÂNIA, DIN PERIOADA 1990-1991 15

III. PERSPECTIVA CADRULUI FISCAL 24

1. Orientările de bază în fundamentarea politicii fiscale 24
1.1. Unele obiective de reducere a instabilităţii ciclice şi conjuncturale a economiei româneşti 27
2. Sisteme de impunere specifice economiei de piaţă 36
2.1. Impozitul pe venitul individual 36
2.2. Impozitul pe societăţi (corporaţii) 42
2.3. Taxa pe valoarea adăugată 52
2.4. Impozitul pe cifra de afaceri 55
2.5. Unele metode concrete de determinare a cifrei de afaceri şi a valorii adăugate, precum şi importanţa acestor indicatori în analiza economică 56
2.6. Accizele 60
2.7. Impozitarea activelor financiare 61
2.8. Tendinţe în fiscalitatea locală 66
3. Impactul impunerii asupra veniturilor populaţiei 71
4. Teoria politicii fiscale - principii de bază 74
4.1. Evaluarea funcţiei stabilizatoare a politicii fiscale 75
4.2. Stabilizarea automată şi măsuri discreţionale 81
4.3. Contestarea teoretică a funcţiei stabilizatoare a politicii fiscale 86
4.4. Intervalul de acţiune al politicii fiscale 90

IV. PROBLEME BUGETARE 91
1. Definiţia bugetului. Scurt istoric 91
2. Cauzele deficitului bugetar în economia românească postrevoluţionară 93
3. Funcţiile bugetului, statului în perioada de tranziţie spre economia de piaţă 96
3.1. Politica cheltuieli lor publice 98
3.2. Politica veniturilor bugetare 100
4. Deficitul bugetar şi modalităţi de finanţare 102
4.1. Concepte şi tendinţe 102
4.2. Modalităţi de finanţare a deficitului bugetar 103
4.3. Datoria publică în ţările de est şi central europene 109
5. Bugetul şl inflaţia 115
5.1. Impactul inflaţiei asupra bugetului 115
5.2. Elaborarea bugetului în condiţiile inflaţiei 117
5.3. Impactul bugetului asupra inflaţiei 118

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3/1993 _____ 123

POLITICI DE INOVARE ÎN INDUSTRIILE PRELUCRĂTOARE

INTRODUCERE

SEMNELE DE ÎNTREBARE CU PRIVIRE LA ROLUL INOVĂRII ÎN RESTRUCTURAREA ECONOMIEI ŞI ÎN TRANZIŢIA LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 129

Capitolul 1 - IMPACTUL PROGRESULUI TEHNIC REALIZAT PRIN INOVARE ASUPRA ECONOMIEI 131

Capitolul 2 - CARACTERISTICILE POLITICILOR DE INOVARE ÎN ECONOMIA DE PIAŢĂ 141

Capitolul 3 - CONDIŢII ECONOMICE, ORGANIZATORICE, INSTITUŢIONALE, LEGISLATIVE ALE DESFĂŞURĂRII PROCESELOR DE INOVARE ÎN ŢARA NOASTRĂ 151

Capitolul 4 - ELEMENTE ALE UNEI POLITICI DE INOVARE ÎN PERIOADA DE RESTRUCTURARE A ECONOMIEI ROMÂNEŞTI 169

Bibliografie 189

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 4-5/1993 _____ 193

FORME DE ASOCIERE A ÎNTREPRINDERILOR ŞI RELAŢIILE DE DEPENDENŢĂ FUNCŢIONALĂ ÎN CADRUL ACESTORA

CUVÂNT INTRODUCTIV 199

Capitolul 1 - RESTRUCTURĂRI ALE SISTEMULUI PRODUCTIV AL INDUSTRIEI DIN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE 201

1.1. Tendinţe privind concentrarea producţiei şi rolul revenit întreprinderilor mici si mijlocii în cadrul sistemului productiv al industriei 201

1.2. Aspecte privind sporirea dimensiunii întreprinderii în condiţiile economiei de piaţa 216

Capitolul 2 - MODALITĂŢI DE ASOCIERE A ÎNTREPRINDERILOR ÎN CONDIŢIILE EC0N0MIEI DE PIAŢĂ 226

2.1. Abordări teoretice privind constituirea asociaţiilor, grupurilor de întreprinderi 226

2.2. Forme de internalizare a activităţilor 231

2.3. Tipuri de asociere a întreprinderilor practicate în unele ţări dezvoltate 234

2.4. Tipuri de asociere a întreprinderilor în industria ţării noastre 246

ANEXE 265

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6/1993 _____ 393

COMPORTAMENTUL AGENŢILOR ECONOMICI ÎN CONDIŢII DE INFLAŢIE ŞI HIPERINFLAŢIE ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

INTRODUCERE 401

PARTEA I

POLITICA DE STABILIZARE ŞI ANTICIPĂRILE ADVERSE

Capitolul 1 - PARTICULARITĂŢILE PROCESULUI INFLAŢIONIST ŞI POLITICA DE STABILIZARE ÎN ROMÂNIA 405

1.1. Particularităţile procesului inflaţionist in România 405

1.2. Politica de stabilizare economică a României 408

1.3. Politica fiscală a României 410

1.4. Experienţe analoage României în domeniul stabilizării 412

1.5. Limitele politicii de management al cererii agregate şi necesitatea trecerii ia politica ofertei 414

Capitolul 2 - CREDIBILITATE ŞI STABILIZARE - ANTICIPĂRILE INERŢIALE ŞI NECESITATEA UTILIZĂRII POLITICII VENITURILOR 423

2.1. Sursele de neîncredere 423
2.2. Abordarea ortodoxă şi ancorele sale nominale 425
2.3. Cererile de salarii incompatibile cu echilibrul economic şi deteriorarea ancorei rată de schimb 426
2.4. Abordarea heterodoxă. Avantaje şi dezavantaje 428
2.5. Politica veniturilor bazată pe controlul salariilor 432

Capitolul 3 - RESTRUCTURAREA ÎNTREPRINDERILOR CU CAPITAL MAJORITAR DE STAT 445

3.1. Obiectivele restructurării întreprinderilor industriale cu capital majoritar de stat 447
3.2. Întreprinderile cu capiul majoritar de stat cu statut de monopol şi oligopol 448
3.3. Modul de negociere a preţurilor 451
3.4. Problema şomajului tehnic 453
3.5. Comportamentele către maximizarea salariilor şi problema restructurării 454
3.6. Arieratele şi blocajul financiar 456
3.7. Sindicatele şi solidaritatea negativă dintre ele 457
3.8. Politica industrială - alternative 459
3.9. Crearea condiţiilor pentru declanşarea competiţiei interne şi externe 461

Capitolul 4 - PRIVATIZAREA ÎNTREPRINDERILOR CU CAPITAL MAJORITAR DE STAT (ÎN CONDIŢII DE INFLAŢIE) 464

4.1. Punerea în competiţie prin privatizare a societăţilor comerciale cu capital majoritar de stat 464
4.2. Efectele inflaţiei asupra evaluării societăţilor comerciale în procesul privatizării 470
4.3. Introducerea şi comercializarea titlurilor de proprietate pe piaţa financiară 477

PARTEA A II-A

COMPORTAMENTUL ÎNTREPRINDERILOR SI BĂNCILOR ÎN CONDIŢII DE INFLAŢIE ŞI MĂSURI PENTRU

STIMULAREA OFERTEI

Capitolul 5 - REACŢII DE ADAPTARE ALE FIRMELOR MICI ŞI MIJLOCII CU CAPITAL PRIVAT ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 483

5.1. Factori de influenţă ai activităţii firmelor mici şi mijlocii în perioada de tranziţie 483

5.2. Impactul sistemului legislativ asupra sectorului firmelor mici şi mijlocii 486

5.3. Procesul inflaţionist şi reacţii de adaptare ale firmelor mici şi mijlocii 490

Capitolul 6 - COMPORTAMENTUL INTERMEDIARILOR FINANCIARI ÎN CONDIŢII DE INFLAŢIE 495

6.1. Impactul inflaţiei asupra băncilor 495

6.2. Comportamentul sistemului bancar în România 503

Capitolul 7 - MĂSURI NECESARE PENTRU CONTINUAREA PROCESULUI DE REFORMĂ 519

LISTA lucrărilor publicate în colecţia INSTITUTULUI DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ (DIN 1990 INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE) "STUDII DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ" 526

INDEX DE AUTORI _____ 533

Volumul XXV

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/1993 _____ 1

CREATIVITATEA - o perspectivă sociologică

CUVÂNT ÎNAINTE 7

1. CERCETAREA CREATIVITĂŢII DIN PERSPECTIVA

SOCIOLOGICĂ - Scop. Obiective. Ipoteze. Metode şi tehnici de cercetare. Colectivitatea investigată 8
1.1. Scopul, obiectivele şi ipotezele cercetării 8
1.2. Metode şi tehnici de cercetare 11
1.3. Colectivitatea investigată 12
2. DEFINIŢII ALE CREATIVITĂŢII 14
3. CREATIVITATEA ÎN CONCEPŢIA SUBIECŢILOR 18
4. TRĂSĂTURI ALE PERSONALITĂŢII CREATOARE 19
5. DESTINUL CREATOR 22
6. FACTORII CREATIVITĂŢII 26
7. CREATIVITATE ŞI PROFESIE 36
8. IMPLICAŢIILE SPECIALIZĂRII PROFESIONALE 44
9. EVALUAREA CREATIVITĂŢII 46
10. SUCCES ŞI EŞEC ÎN CREAŢIE 52
11. CREATIVITATE ŞI LECTURĂ. ROLUL INFORMAŢIEI ÎN PROCESUL CREAŢIEI 55
12. PROPUNERI ALE SUBIECŢILOR ÎN VEDEREA REDRESĂRII ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ŞI REAŞEZĂRII VALORILOR ÎN SOCIETATE 60
13. DESPRE ELITE ŞI ELITISM 63
14. MESAJE CĂTRE FACTORII DE PUTERE 68
15. CONCLUZII 70
Bibliografie selectivă 72

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8-9/1993 _____ 77

POTENŢIALUL UMAN AL UNOR ŢĂRI DIN SPAŢIUL EST ŞI SUD-EST-EUROPEAN

CUVÂNT INTRODUCTIV 83
Capitolul 1 - POTENŢIALUL DEMOGRAFIC 89
1.1. Repere demografice generale 90
1.1.1. Efectivul populaţiei 90

1.1.2. Densitatea geografică a populaţiei 91
1.1.3. Ritmul mediu anual de creştere a populaţiei 92
1.2. Structura demografică 94
1.2.1. Structura pe sexe a populaţiei 94
1.2.2. Structura pe vârste a populaţiei 94
1.2.3. Raportul de dependenţă 96
1.3. Mişcarea naturală a populaţiei 98
1.3.1. Natalitate şi fertilitate 98
1.3.2. Mortalitate generală şi mortalitate infantilă 101
1.3.3. Speranţa de viaţă la naştere 103
1.4. Situaţia demografică a României în perioada 1990-1992 104
1.4.1. Efectivul populaţiei 104
1.5. În loc de concluzii 108

Capitolul 2 - FORŢA DE MUNCĂ 114
2.1. România - ţară cu un potenţial uman de mărime medie 114
2.1.1. Populaţia în vârstă de muncă - populaţie potenţial activă (P.VM.) 116
2.1.2. Caracterizare generală a P.VM. 116
2.2. Structura pe vârste şi vârsta medie a populaţiei în vârstă de muncă 117
2.3. Populaţia activă 120
2.3.1. Rata de activitate a populaţiei 120
2.3.2. Rata de activitate 122
2.3.3. Diferenţele dintre ratele de activitate 122
2.4. Populaţia ocupată 124
2.5. Rata de dependenţă economică 125
2.6. Forţa de muncă feminină 127
2.7. Tendinţe ale evoluţiei forţei de muncă 129
2.8. Dinamica ocupării în corelaţie cu evoluţia principalilor indicatori economici 132

Capitolul 3 - DURATA MUNCII 142
3.1. Tipologia duratei muncii 142
3.2. Impactul reducerii duratei muncii asupra mărimii şi utilizării potenţialului uman 151
3.3. Posibile evoluţii ale timpului de muncă în România 155

Capitolul 4 - STRUCTURA OCUPĂRII FORŢEI DE MUNCĂ 163
4.1. Premise conceptual-metodologice 163

4.2. Structura sectorială a populaţiei ocupate 165
4.3. Structura populaţiei ocupate în sectorul industrial 171
4.4. Structuralitatea ocupării forţei de muncă în sectorul de servicii 175
4.5. Structurile forţei de muncă după statusul ocupaţional..... 177
4.6. Nivelul de pregătire profesională - factor de influenţă a structurilor forţei de muncă 180
4.7. Concluzii..... 182

Capitolul 5 - ŞOMAJUL SI POTENŢIALUL DE MUNCĂ..... 185
5.1. Şomajul - componentă a potenţialului de muncă?..... 185
5.2. Repere, posibilităţi şi limite ale formării unei pieţe regionale a muncii ... 189
5.3. Dimensiunea globala a şomajului..... 191
5.4. Structura populaţiei în şomaj 194
5.5. Şomajul de lungă durată 204
5.6. Distribuţia teritorială a şomajului..... 207
5.7. Scurte concluzii..... 211

Capitolul 6 - COSTUL FORŢEI DE MUNCĂ..... 232
6.1. Precizări conceptuale..... 232
6.2. Aspecte ale evoluţiei costului forţei de muncă..... 235
6.3. Incidenţe ale evoluţiei preţului forţei de muncă 242
6.4. În loc de concluzii 248

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10/1993 _____ 253

ESTIMAREA CHELTUIELILOR NECESARE ÎNTREŢINERE UNUI STUDENT (STUDENTE) ÎN ROMÂNIA

1. ASPECTE AVUTE ÎN VEDERE..... 259

2. ELEMENTE DE CALCUL 263

3. O VARIANTĂ ECONOMICOASĂ DE CHELTUIELI..... 266

4. CREŞTERI POSIBILE ÎN VIITORUL APROPIAT 269

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11/1993 _____ 285

TENDINŢE ALE EVOLUŢIEI CERERII ŞI OFERTEI BUNURILOR DE CONSUM DE FOLOSINŢĂ ÎNDELUNGATĂ

INTRODUCERE 391

Capitolul 1 - CONSIDERENTE PRIVIND PIAŢA BUNURILOR DE CONSUM DE FOLOSINŢĂ ÎNDELUNGATĂ 292
1.1. Cererea si oferta, elemente corelative ale pieţei 292
1.2. Factorii cererii şi ofertei bunurilor de consum de folosinţă îndelungată 295
Capitolul 2 - REPERE ALE EVOLUŢIEI PIEŢEI MOBILEI ÎN ROMÂNIA.... 298
2.1. Situaţia - pieţei mobilei sub, incidenţa conjuncturii economice actuale, şi a unor factori de influenţa specifici 298
2.2. Tendinţe previzibile în evoluţia pieţei mobilei..... 303
Capitolul 3 - PI AŢA BUNURILOR DE UZ CASNIC, MENAJERE..... 307
3.1. Caracteristici generale ale bunurilor menajere 307
3.2. Analiza ierarhică, şi ordinea de cumpărare a bunurilor de folosinţă îndelungată 309
3.3. Oferta de bunuri de consum de uz casnic, menajere 316
3.4. Proiecţii ale cererii de bunuri de uz casnic, menajere..... 317
Capitolul 4 - ANALIZA EVOLUŢIEI ŞI PROIECŢIA ÎNZESTRĂRII POPULAŢIEI CU UNELE BUNURI DE FOLOSINŢĂ ÎNDELUNGATĂ DE UZ CULTURAL 325
4.1. Incidenţe ale unor factori de influentă pe piaţa televizoarelor şi radioreceptoarelor 325
4.2. Proiecţii ale evoluţiei cererii, ofertei si înzestrării populaţiei cu televizoare şi radioreceptoare 330

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/1993 _____ 337

CREAREA ŞI FUNCŢIONAREA PIEŢEI BUNURILOR DE PRODUCŢIE

CUVÂNT INTRODUCTIV 343

Capitolul 1 - PIAŢA BUNURILOR DE PRODUCŢIE, SFERĂ DE CUPRINDERE, FACTORI DETERMINANŢI, POSIBILITĂŢI DE COMENSURARE..... 344
1.1. Conceptul, sfera de cuprindere şi trăsăturile specifice pieţei bunurilor de producţie 344
1.1.1. Particularităţile cererii de bunuri de producţie 346
1.1.2. Particularităţile ofertei de bunuri de producţie 347
1.1.3. Particularităţile relaţiilor economice pe piaţa bunurilor de producţie..... 348

1.2. Factorii ce influenţează echilibrul pieţei bunurilor de producţie 349
1.3. Probleme metodologice privind comensurarea cererii şi ofertei de bunuri de producţie 355

Capitolul 2 - CARACTERISTICI ALE EVOLUŢIEI PIEŢEI BUNURILOR DE UTILIZARE PRODUCTIVĂ DIN TARA NOASTRĂ 361
Anexa A 382

Capitolul 3 - CONDIŢII NECESARE PENTRU CREAREA ŞI FUNCŢIONAREA PIEŢEI BUNURILOR DE PRODUCŢIE ÎN ROMÂNIA 387

Capitolul 4 - O ANALIZĂ COMPARATIVĂ ÎNTRE PIAŢA BUNURILOR DE CONSUM ŞI UNELE PIEŢE ALE BUNURILOR DE PRODUCŢIE PRIVIND REACŢIA AGENŢILOR ECONOMICI LA LIBERALIZAREA PREŢURILOR 399

Bibliografie 418

INDEX DE AUTORI 421

Volumul XXVI

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1993 1

Reflecţii pe marginea simpozionului "INTEGRAREA ECONOMICĂ A REPUBLICII MOLDOVA CU ROMÂNIA" (Chişinău, 7-9 decembrie 1992) 5

PROBLEME ECONOMICE NR. 2-3/1993 19

ACTIVITATEA INSTITUTULUI NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1992

I. Teme prioritare de cercetare economică 24
II. Activitatea reprezentativă de cercetare a institutelor din cadrul INCE 27
III. Contribuţii la dezvoltarea cercetării economice 35
IV. Manifestări ştiinţifice 36

V. Relaţii internaţionale în domeniul cercetării economice 37

VI. Activitatea publicistică şi editorială 39

VII. Asistenţă de specialitate acordată; relaţii de colaborare 40

VIII. Activitatea de doctorat, cursuri şi seminarii 41

IX. Activitatea consiliilor ştiinţifice 41

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1993 _____ 93

SITUAŢIA SOCIAL-ECONOMICĂ A COPILULUI ÎN ROMÂNIA: PROPUNEREA UNUI PROGRAM PRIORITAR DE URGENŢĂ DE PROTECŢIE

INTRODUCERE 97

1. Copiii – grupul cel mai expus şi mai afectat de consecinţele negative ale tranziţiei 98

2. Copiii reprezintă în momentul de faţă grupul cel mai puţin protejat din punct de vedere economic 99

3. Sprijinul economic sub forma bunurilor şi serviciilor 101

ANEXE 105

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1993 _____ 113

RESTRUCTURAREA INDUSTRIEI ÎN STRATEGIA DEZVOLTĂRII ECONOMIEI NAŢIONALE ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE

1. Poziţii de principiu în fundamentarea restructurării industriei. Caracteristici ale mediului economic şi impactul lor asupra restructurării 117

2. Oportunităţi şi constrângeri pentru procesul de restructurare decurgând din stadiul reformei 120

3. Fundamentarea politicii structurale în industria prelucrătoare 124

ANEXE 134

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1993 _____ 139

POPULAŢIA DE ROMI - SITUAŢIA SOCIO-ECONOMICĂ ŞI COORDONATELE UNUI PROGRAM DE SPRIJIN

Introducere 144
Metodologia cercetării 146
Caracteristicile eşantionului studiat 147
Estimarea populaţiei de romi 148
Atitudinea faţă de romi în societatea românească tradiţională 150
Romii în regimul socialist 152
Câteva caracteristici ale situaţiei actuale a romilor 153
Tipul de familie şi căsătoria 153
Natalitatea 154
Condiţiile de locuire 157
Dotarea gospodăriei 157
Profesii/calificare 160
Nivelul şcolar 160
Venituri 162
Standardul de viaţă 164
Probleme ale populaţiei de romi 165
Resursele disponibile ale populaţiei de romi 172
Strategii de abordare a problemelor populaţiei de romi 175

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8-9-10/1993 _____ 179

GESTIUNEA RESURSELOR NATURALE ÎN CONDIŢIILE ECONOMIEI DE PIAŢĂ

Capitolul I - GESTIUNEA RESURSELOR NATURALE ELEMENTE INTRODUCTIVE 183
Capitolul II - EVALUAREA RESURSELOR NATURALE 187
1. Concepte şi tipologii 187
2. Evaluarea resurselor de substanţe minerale utile 195
Capitolul III - ATRAGEREA ÎN CIRCUITUL ECONOMIC A RESURSELOR DE SUBSTANŢE MINERALE UTILE 203

1. Analiza situaţiei actuale 204
2. Activitatea de cercetare ştiinţifică 211
3. Activitatea de exploatare 213
4. Forme de cooperare cu capitalul privat 217
Capitolul IV - PROBLEME PRIVIND ALOCAREA RESURSELOR NATURALE ÎN PERIOADA TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 226
1. Diferenţieri privind modul de alocare a resurselor naturale, corespunzător celor două tipuri principale de economie: economia de piaţă şi cea planificată centralizat 227
2. Particularităţi ale procesului de alocare a resurselor naturale în perioada de tranziţie 229
2.1. Raporturile de piaţă în perioada de tranziţie 234
2.2. Concurenţa în condiţiile menţinerii unui sector de stat şi a dezvoltării proprietăţii private. Probleme ale monopolului 235
Capitolul V - VALORIFICAREA RESURSELOR NATURALE 241
1. Indicatori de caracterizare a energo şi materialintensivităţii economiei 242
2. Direcţii de acţiune pentru valorificarea eficientă a resurselor naturale 248
3. Măsuri de reducere a energo şi materialintensivităţii economiei 251
BIBLIOGRAFIE 256

PROBLEME ECONOMICE NR. 11/1993 _____ 259

EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST: DECLIN SAU PROGRES?

Tensiunile bugetare 263
O abordare graduală a tranziţiei 263
Trei grupări 264
Reţelele comerciale 265
Deschiderea către vest 265

Franţa în contextul european de azi 266
Riscuri şi...riscuri 267
BULGARIA – O TRANZIŢIE CALMĂ 268
Perspective economice 268
Politica comercială 269
Politica industrială 269
Evaluarea riscurilor investiţiilor în Bulgaria 270
UNGARIA – CONTROLUL ASUPRA DATORIEI EXTERNE 271
Perspective economice 271
Politica comercială 272
Politica industrială 273
Evaluarea riscurilor investiţiilor în Ungaria 273
POLONIA – EXCEDENT COMERCIAL 274
Perspective economice 274
Politica comercială 275
Politica industrială 276
Evaluarea riscurilor investiţiilor în Polonia 276
ROMÂNIA – DOUĂ MARI OBIECTIVE 277
Perspective economice 277
Politica comercială 278
Politica industrială 278
Evaluarea riscurilor investiţiilor în România 279
REPUBLICA CEHĂ – CONTINUAREA REFORMELOR 280
Perspective economice 280
Politica comercială 281
Politica industrială 281
Evaluarea riscurilor investiţiilor în Cehia 281

REPUBLICA SLOVACĂ – PRAGMATISM 282
Perspective economice 282
Politica comercială 282
Politica industrială 283
Evaluarea riscurilor investiţiilor în Slovacia 283
LETONIA ŞI ATUURILE SALE 284
Perspective economice 284
Politica comercială 284
Politica industrială 285
Evaluarea riscurilor investiţiilor în Letonia 285
RUSIA – REGULI DE JOC INSTABILE 286
Perspective economice 286
Politica comercială 287
Politica industrială 287
Evaluarea riscurilor investiţiilor în Rusia 287

PROBLEME ECONOMICE NR. 12/1993 289

CORELAŢIA INFLAŢIE-ŞOMAJ ÎN CONJUNCTURA ECONOMICĂ A ANILOR 1991-1992 293

PROBLEME ECONOMICE NR. 13-14/1993 305

COMPETITIVITATEA, PROGRESUL TEHNIC ŞI PROTECŢIA MEDIULUI - FACTORI ÎN RESTRUCTURAREA RAMURILOR INDUSTRIALE ŞI A ACTIVITĂŢII AGENŢILOR ECONOMICI

PARTEA I
AJUSTĂRI STRUCTURALE ÎN VEDEREA CREŞTERII COMPETITIVITĂŢII ACTIVITĂŢII ECONOMICE

1. Industria metalurgică 310
2. Industria chimică şi petrochimică 313
3. Industria uşoară 317

PARTEA A II-A
CERINŢELE PROTECŢIEI MEDIULUI ÎN STRATEGIA RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI

4. Poluarea şi protecţia mediului înconjurător în România 320

5. Elemente de fundamentare a restructurării cu luarea în considerare a restricţiilor ecologice 324

6. Impactul ecologic al exploatării resurselor minerale..... 330

7. Reflectarea cerinţelor de protecţie a mediului în strategia restructurării industriei producătoare de energie electrică şi termică 333

PARTEA A III-A
PROGRESUL TEHNIC ÎN STRATEGIA ŞI POLITICILE AGENŢILOR ECONOMICI

8. Locul agentului economic în strategia restructurării industriei..... 336

9. Strategia inovării prin produse la nivelul unei firme industriale..... 338

10. Incidenţele progresului tehnic în procesul de adaptare a aparatului productiv (cu exemplificare în industria mijloacelor de tehnică de calcul electronic)..... 343

PROBLEME ECONOMICE NR. 15/1993 _____ 347

O ANALIZĂ COMPARATIVĂ, ÎNTRE PIAŢA BUNURILOR DE CONSUM ŞI UNELE PIEŢE ALE BUNURILOR DE PRODUCŢIE, PRIVIND REACŢIA AGENŢILOR ECONOMICI LA LIBERALIZAREA PREŢURILOR __ 351

PROBLEME ECONOMICE NR. 16/1993 _____ 371

ASIGURAREA ÎN SERVICIILE DE ASISTENŢĂ MEDICALĂ

Trecere în revistă a caracteristicilor instituţionale 376

Cazul Braziliei 378

Brazilia după 1983 380

Concluzii şi recomandări generale ale studiului 383

Escaladarea costurilor 384

Alocarea de resurse şi recomandări..... 385

Stimulente de tehnologie medicală 385
Acces şi echitate..... 386

PROBLEME ECONOMICE NR. 17-18-19/1993 _____ 387

SATUL ROMÂNESC CONTEMPORAN _____ 391
PREFAŢĂ 391
Capitolul 1- FENOMENE ŞI PROCESE DETERMINATIVE PENTRU STAREA ACTUALĂ A SISTEMULUI RURAL 393
Capitolul 2 - DIMENSIUNILE STĂRII ACTUALE A MEDIULUI RURAL ANALIZA DIAGNOSTIC 397
2.1. Structuri demoetnografice 397
2.1.1. Structuri demografice..... 399
2.1.2. Fenomene şi evenimente demografice 400
2.1.3. Mentalitatea populară şi structurile comportamentale..... 407
2.2. Structuri economice 411
2.2.1. Resursele naturale..... 411
2.2.2. Capitalul uman..... 418
2.2.3. Evoluţia aşezărilor rurale 425
2.3. Tipologia comunităţilor rurale..... 429
2.4. Dimensiunea social-culturală 440
2.4.1. Gospodăria rurală..... 440
2.4.2. Familia rurală 442
2.4.3. Mobilitatea instructiv educaţională a populaţiei 448
2.4.4. Comunicare, transmiterea informaţiei şi participarea la cultură în satul românesc 451
2.4.5. Tendinţa de mondializare a informaţiei şi a modelelor culturale..... 455
2.4.6. Aspecte ale relaţiei socioculturale rural-urban 458
2.5. Dimensiunea etnofolclorică..... 460
2.5.1. Tradiţie şi continuitate a fenomenelor etnografice 460
2.5.2. Dinamica folclorului rural literar, muzical-coregrafic..... 463
2.5.3. Viabilitate folclorică: aspecte ale fondului

folcloric activ şi ale fondului folcloric pasiv
(conservat în memoria păstrătorilor de folclor) 465
2.5.4. "Folclorul de consum" şi mass-media 466

Capitolul 3 - RELAŢIA RURAL-URBAN CONTRADICŢII, OBSTACOLE, CONFLICTE 469

Capitolul 4 - SCHIMBĂRI ÎN FORMULAREA STRUCTURILOR RURALE 477

THE CONTEMPORARY ROMANIAN VILLAGE 481

LA VILLAGE ROUMAIN CONTEMPORAIN 483

PROBLEME ECONOMICE NR. 20/1993 _____ 485

ANALIZA EVOLUŢIEI INDUSTRIEI CHIMICE ROMÂNEŞTI ÎN PERIOADA 1990-1992

1. CARACTERIZARE DE ANSAMBLU 489

2. ANALIZA SITUAŢIEI DIN PRINCIPALELE SUBRAMURI 495

2.1. Produse anorganice de bază 495

2.2. Produse organice de bază 497

2.3. Îngrăşăminte chimice 498

2.4. Fire şi fibre chimice 499

2.5. Materiale plastice (inclusive răşini) 499

2.6. Cauciuc sintetic 500

2.7. Antidăunători 501

2.8. Coloranţi, lacuri şi vopsele 501

2.9. Detergenţi şi săpunuri 501

2.10. Medicamente 502

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/1993 _____ 515

INTERVENŢIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂŢII ECONOMICE ÎN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE - EXPERIENŢE, REZULTATE - JAPONIA

PREFAŢĂ 519

JAPONIA 520

1. Rolul statului în dezvoltarea şi modernizarea economiei 520

2. Instituţii implicate în orientarea activităţii economice 525

3. Strategia şi politicile economico-sociale 531

3.1. Strategia de dezvoltare 531
3.2. Politica economică 532
3.3. Politica socială 539

4. Instrumente şi pârghii generale de orientare a activităţii economice 540

4.1. Planificarea şi conducerea guvernamentală 540
4.2. Pârghii folosite de către guvern 543

5. Concluzii 545

PROBLEME ECONOMICE NR. 22/1993 _____ 551

INTERVENŢIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂŢII ECONOMICE ÎN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE - EXPERIENŢE, REZULTATE - FRANŢA

1. Intervenţionalismul statal – o prezenţă permanentă în economia franceză 555

2. Economia franceză – o economie mixtă în continuă transformare 558

2.1. Impactul sectorului public asupra economiei 558
2.2. Privatizarea – coordonată a strategiei de dezvoltare în perioada 1986-1991 560

3. Pârghii şi instrumente de intervenţie a statului în orientarea comportamentului agenţilor economici 564

3.1. Planul – instrument de conturare a strategiei de dezvoltare 565
3.2. Instrumentele bugetare 569
3.3. Fiscalitatea 573
3.4. Preţurile şi politica în domeniul concurenţei 575
3.5. Legislaţia şi reglementările 580

4. Orientări recente privind principalele modalităţi de intervenţie a statului în economia franceză 581

INDEX DE AUTORI _____ 584

Volumul XXVII

PROBLEME ECONOMICE NR. 23/1993 _____ 1

INTERVENŢIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂŢII ECONOMICE ÎN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE- EXPERIENŢE, REZULTATE- MAREA BRITANIE

1. Evoluţia intervenţiei statului în economie 5
2. Dimensiunea şi aria de cuprindere a sectorului public 7
2.1. Cheltuielile publice şi impozitarea 8
2.2. Principalele surse de venit ale bugetului statului 10
2.3. Implicarea sectorului public în producţie 12
3. Modalităţile de intervenţie a statului în economie 13
4. Experienţa privatizării întreprinderilor publice 18
4.1. Cauzele şi scopurile privatizării 19
4.2. Alegerea metodelor de privatizare 19
4.3. Formele de vânzare a întreprinderilor de stat. 20
4.4. Cumpărătorii întreprinderilor 21
4.5. Privatizarea întreprinderilor şi mecanismul de reglare a activităţii lor 23
4.6. Activitatea întreprinderilor privatizate 24
5. Creşterea capitalului de risc şi dezvoltarea firmelor mici în Marea Britanie 25
6. Politicile guvernului şi competitivitatea internaţională 27
7. Evoluţii recente în politica economică 29

PROBLEME ECONOMICE NR. 24/1993 _____ 35

SCHIMBĂRI INTERVENITE ÎN STRUCTURA ŞI CONŢINUTUL COMPONENTELOR ORGANIZATORICE ALE ÎNTREPRINDERILOR DIN ROMÂNIA

1. Schimbări intervenite în structura de organizare a regiilor autonome şi a societăţilor comerciale 42
2. Modalităţi practice de adaptare a structurilor organizatorice ale

întreprinderilor la cerinţele economiei de piaţă şi unele consecinţe ale acestora 48

3. Adaptarea şi perfecţionarea conţinutului componentelor organizaţionale şi modificările interne ale acestora 53

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1993 _____ 65

COSTUL SECURITĂŢII SOCIALE ÎN ROMÂNIA

1. Introducere 69

2. Securitate socială. Concept 70

3. Costul securităţii sociale în România. Evaluare 72

3.1. Pensii 73
3.2. Şomaj 74
3.3 Prestaţii familiale 75
3.4. Sănătate 76
3.5. Asistenţă socială 77
4. Comparaţii cu alte ţări 85

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1993 _____ 95

JUSTIŢIA SOCIALĂ ŞI ECONOMIA DE PIAŢĂ

Piaţa contra justiţiei sociale 100

Economia socială de piaţă 105

Piaţa in ajutorul sistemelor sociale 109

Capitalismul un sistem just? 114

Justiţia regulilor sociale 119

Justiţia comportamentelor individuale 124

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1993 _____ 129

PROBLEME ACTUALE LE REFORMEI ECONOMICE ÎN GERMANIA DE EST - PERSPECTIVE PENTRU 1992-1993

1. Introducere 133

2. Starea economiei est-germane. Perspective pentru 1992-1993 136

3. Privatizarea 156

PROBLEME ECONOMICE NR. 28/1993 _____ 167

ŞOMAJ-INFLAŢIE. O PROVOCARE PENTRU ECONOMIA ÎN TRANZIŢIE

1. Repere introductive 171
2. Problematica actuală a şomajului şi inflaţiei în economia României 175
3. Căi de combatere a şomajului şi inflaţiei 182

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1993 _____ 189

ASPECTE ALE REFORMEI ECONOMICE ÎN REPUBLICA FEDERATIVĂ CEHĂ ŞI SLOVACĂ _____ 193

1. Cadrul economic general 193
2. Procesul de privatizare 196
   2.1. Reprivatizarea 196
   2.2. Mica privatizare 197
   2.3. Marea privatizare 199
3. Aspecte ale politicilor de stabilizare a economiei 204
   3.1. Politica bugetară 204
   3.2. Politica monetară 206
   3.3. Politica veniturilor 212
   3.4. Politica valutară 214
4. Concluzii 215

PROBLEME ECONOMICE NR. 30/1993 _____ 217

PROBLEME ALE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ ÎN BULGARIA

1. Începuturile tranziţiei. Opinii privind căile de ieşire din criză 221
2. Programele de reformă economică şi primele rezultate 226
3. Programele partidelor politice 229
4. Programul economic al guvernului 232

5. Probleme ale privatizării întreprinderilor de stat şi obşteşti 238

6. Probleme ale reformei în agricultură 244

7. Unele idei privind perspectivele economiei bulgare 248

PROBLEME ECONOMICE NR. 31-32/1993 _____ 221

MINIMUL DE TRAI - INSTRUMENT UTIL PENTRU DETERMINAREA DIMENSIUNILOR SĂRĂCIEI ŞI PENTRU O POLITICĂ SOCIALĂ ADAPTATĂ LA REALITĂŢI

Capitolul I – NIVELUL MINIM DE TRAI – INDICATOR SINTETIC DE MARE COMPLEXITATE 255

1. Elementele de definire a nivelului minim de trai 256
2. Metode de stabilire a nivelului minim de trai 259
3. Scalele de echivalenţă – instrument de determinare a minimului de trai al unei familii 265

Capitolul II – PREMISE ALE STABILIRII NIVELULUI MINIM DE TRAI ÎN ROMÂNIA 269

1. Elementele de calcul caracteristice metodei normative 269
2. Premise ale determinării minimului de trai pe baza metodei structurale 274

Capitolul III – VARIANTE ALE NIVELULUI MINIM DE TRAI 276

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1993 _____ 303

INTRODUCERE ÎN CORPORATISMUL LUI MIHAIL MANOILESCU

Spiritualitatea neamului, valoarea supremă a reconstrucţiei 308

Doctrina corporatistă 310

Corporaţiile, nucleul statului 313

Principiile esenţiale ale organizării corporatiste 315

Coordonarea corporatistă a naţiunii 317

Echilibrul corporativ 318

Statul corporatist (solidarist şi productivist) 321

Şomajul în statul corporatist 323

Sindicatele 325

Organigrama statului corporatist..... 326

PROBLEME ECONOMICE NR. 34/1993 _____ 329

INTERVENŢIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂŢII ECONOMICE ÎN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE - EXPERIENŢE, REZULTATE - SUEDIA

1. Coordonate ale modelului economic suedez..... 333

2. Obiectivele strategice ale economiei Suediei şi implicarea statului în definirea şi realizarea lor 338

3. Derularea politicii economice şi sociale în Suedia şi modul de intervenţie a statului pe domenii specifice 341

3.1. Politica industrială şi intervenţia statului în orientarea restructurării economice..... 341

3.2. Politica în domeniul cercetării-dezvoltării. Componenţa tehnică a dezvoltării şi suportul guvernamental în Suedia 343

3.3. Politica comercială în Suedia – implicarea statului în elaborarea şi derularea sa 345

3.4. Politica regională şi sprijinirea de către stat a întreprinderilor mici şi mijlocii..... 347

3.5. Politica fiscală - element esenţial de intervenţie a statului în economia Suediei..... 348

3.6. Politica agrară în Suedia şi principalele instrumente de reglementare a pieţei interne în acest sector 352

3.7. Politica socială şi importanţa ei în “modelul suedez”..... 354

4. În loc de concluzii 356

PROBLEME ECONOMICE NR. 35/1993 _____ 359

*PEDEAPSA, CRIZA ŞI LECŢIA DE ISTORIE SAU INFLAŢIE, ÎN LOC DE BUNĂSTARE SOCIALĂ*_____ 363

PROBLEME ECONOMICE NR. 36/1993 _____ 373

INTERVENŢIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂŢII ECONOMICE ÎN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE - EXPERIENŢE, REZULTATE - STATELE UNITE ALE AMERICII

1. Situaţia economică 378
2. Direcţii de acţiune ale statului 381
3. Reglementarea mecanismului de funcţionare a economiei 383
4. Bugetul - instrument de intervenţie a statului în economie 386
5. Sistemul de impozitare 388
6. Creditul, dobânda şi masa monetară 390
7. Investiţii şi subvenţii 392

PROBLEME ECONOMICE NR. 37/1993 _____ 397

DETERMINĂRI ŞI INCIDENŢE ALE CLIMATULUI ORGANIZAŢIONAL

1. Motivaţia şi satisfacţia în muncă a personalului 404
1.1. Structura organizatorică – motivare – satisfacţie – integrare 405
1.2. Salariul şi rolul său în motivarea şi satisfacţia personalului 408
1.3. Autorealizarea personală – factor determinant al motivaţiei şi satisfacţiei în muncă 410
1.4. Contextul de desfăşurare a muncii 414
2. Participare – dialog – parteneriat 419
2.1. Delimitări conceptuale 419
2.2. Împliniri şi deficienţe în desfăşurarea relaţiilor de parteneriat 420
2.3. Opinii şi oportunităţi privind îmbunătăţirea climatului organizaţional 424

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/1993 _____ 431

COSTUL SOCIAL AL LOCUIRII (HABITATULUI) ÎN PERIODA DE TRANZIŢIE

1. Criza de locuinţe în contextul politicii locative actuale 435
2. Formarea relaţiilor de piaţă şi politica socială în domeniul locuirii 442
3. Costul social al reformei în domeniul locuirii (habitatului) 450
3.1. Concept şi posibilităţi de evaluare 450
3.2. “Costul social” al asigurării cu locuinţe a populaţiei în perioada de tranziţie 452

3.3. Aspecte ale politicii chiriilor în condiţiile trecerii la economia de piaţă 464
3.4. Costul social al asigurării gradului de confort al locuirii (subvenţiile de preţ pentru combustibil şi energie) 467
3.5.Costul social al ameliorării infrastructurii aşezărilor umane 472

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/1993 _____ 475

RAŢIONALITATEA ECONOMICĂ A DESCHIDERII REPUBLICII MOLDOVA SPRE VEST. DILEME ŞI STRATEGII

INTRODUCERE 479
1. Deschiderea economică spre Vest - necesitate 479
2. Alternativele în deschiderea economică externă a Republicii Moldova 482

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1993 _____ 487

PERCEPŢIA CALITĂŢII INSTITUŢIILOR PUBLICE. AUTOEVALUAREA STĂRII DE SĂNĂTATE - Anchete naţionale: iulie 1993

I. Aspecte metodologice 491
II. Percepţia calităţii mediului social-politic 493
1. Încrederea în autorităţile publice 493
2. Încrederea în serviciile publice 494
3. Preocuparea societăţii pentru categoriile de populaţie defavorizate 496
4. Protecţia asigurată de societate 497
5. Primăriile şi aşteptările populaţiei 498
6. Atitudinea faţă de partidele politice 500
7. Corupţia în societatea românească 501
8. Mass-media şi calitatea vieţii 503
8.1. Timpul afectat de populaţie pentru citirea presei, lectură, audierea radioului şi vizionarea emisiunilor de televiziune 503
8.2 Timpul folosit, comparative cu perioada anterioară lui decembrie 1989 504
8.3.Cumpărarea ziarelor, revistelor şi cărţilor 506
III. Autoevaluarea stării de sănătate 508
1. Aspecte ale stării de sănătate a populaţiei 508

2. Percepţia problemelor de sănătate 509
3. Autoaprecierea stării de sănătate a populaţiei 510
4. Variabilele care influenţează starea de sănătate a populaţiei 511
5. Starea actuală de sănătate comparativ cu aceea din ultimii doi ani 512
IV. Concluzii 513

PROBLEME ECONOMICE NR. 41-42/1993 _____ 417

ALCOOL ŞI ALCOOLISM DIN PERSPECTIVA CALITĂŢII VIEŢII

INTRODUCERE 521

PARTEA I
IPOSTAZELE ŞI PROBLEMELE ASOCIATE ALCOOLULUI

Capitolul 1. ALCOOLUL - COMPONENTA NORMALĂ A CONSUMULUI ALIMENTAR 523

Capitolul 2. ALCOOLUL - AXA A UNUI STIL PATOLOGIC DE VIAŢĂ 526

Capitolul 3. O SCHIŢĂ DE TIPOLOGIE A EFECTELOR GENERALE ALE CONSUMULUI EXCESIV DE ALCOOL 529

Capitolul 4. ABUZUL DE ALCOOL – VARIANTĂ A ABUZULUI DE NARCOTICE 535

Capitolul 5. LUPTA CU ALCOOLISMUL - CĂI ŞI REZULTATE 538

PARTEA A II-A
CARACTERIZAREA PRELIMINARĂ A PROBLEMATICII SOCIALE GENERATE DE ALCOOL ÎN ROMÂNIA

Capitolul 6. PERMISIVITATE ŞI RESTRICŢIE ÎN TRADIŢIA AUTOHTONĂ 552

Capitolul 7. POLITICA ECONOMICO-SOCIALĂ RECENTĂ - SURSĂ DE ANOMALII ÎN DOMENIUL BĂUTURILOR ALCOOLICE 554

Capitolul 8. PREMISE ACTUALE ALE CONSUMULUI DE ALCOOL (DIN DATELE STATISTICE LA NIVEL NAŢIONAL) 557

Capitolul 9. DIFERENŢIERI ÎN CONSUMUL DE ALCOOL REFLECTATE ÎN STATISTICA BUGETELOR DE FAMILIE 560

Capitolul 10. CONSUMUL DE ALCOOL ÎN ROMÂNIA: PENETRAŢIE, NIVEL ŞI UNII INDICATORI DE CONSECINŢĂ..... 567

Capitolul 11. ELEMENTE DE CAZUISTICĂ A ETILISMULUI ÎN PRACTICA MEDICALĂ - UN SONDAJ ÎN RÂNDUL SPECIALIŞTILOR..... 572

POSTFAŢĂ 575

PROBLEME ECONOMICE NR. 43/1993 _____ 581

O NOUĂ CONCEPŢIE ASUPRA JUSTIŢIEI SOCIALE

1. Conceptul de justiţie socială la Hayek şi Nozick 586

2. O definiţie individualistă a justiţiei 592

3. O interpretare din perspectiva metautilităţii a concepţiei lui J. Rawls 597

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/1993 _____ 601

INTERVENŢIA STATUTULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂŢII ECONOMICE ÎN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE - EXPERIENŢE, REZULTATE- CANADA

INTRODUCERE 605

1. Modalităţi de intervenţie a statului în economie 606

2. Evoluţia strategiilor şi politicilor de intervenţie a statului în economie 609

2.1. Strategii şi politici de intervenţie a statului în economie până în 1984 609

2.2. Strategii şi politici de intervenţie a statului în economie după 1984..... 613

3. Canada în anii ‘90 615

PROBLEME ECONOMICE NR. 45-46/1993 _____ 625

CRIZA AUTOMOBILULUI ROMÂNESC SUB ŞOCURILE TRANZIŢIEI (Consideraţii asupra unor probleme economice privind evoluţia producţiei şi a înzestrării populaţiei cu bunuri de consum durabile, pe exemplul automobilului)

Introducere 629
1. Industria bunurilor de consum durabile în contextul dezvoltării 631
2. Locul industriei de automobile în economie şi societate 636
3. Conjunctura internaţională a industriei de automobile 638
3.1. Evoluţii pe plan mondial 638
3.2. Evoluţii în Europa de Est 640
4. Agravarea crizei automobilului românesc sub efectul programelor de reformă 643
4.1. Prima dimensiune: modificarea ciclului industrial pe fondul unui declin cronic al producţiei 643
4.2. A doua dimensiune: transformarea automobilului românesc într-un bun rar 648
4.3. Atreia dimensiune: îmbătrânirea parcului naţional de automobile 652
5. Industria naţională de automobile sub incidenţa schimbărilor previzibile 656
5.1. Conjunctura economică internă la sfârşitul anului 1992 şi începutul acestui an 656
5.2. Schimbări previzibile, pe termen scurt şi mediu, ale conjuncturii interne 660
6. Observaţii, opinii şi concluzii 664
6.1. Cauze sigure ale declinului economic 664
6.2. Redefinirea doctrinei tranziţiei 668

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/1993 677

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 1993 681

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1993 684
I. Analele Institutului Naţional de Cercetări Economice 684
II. Studii şi cercetări economice 684
III. Probleme economice 686
IV. Romanian Economic Digest 690
V. Revista română de economie 692

VI. Economia României - evoluţii pe termen scurt 693
VII. Alte lucrări ale institutelor 693
VIII. Calendarul manifestărilor ştiinţifice organizate de INCE 695
IX. Lucrări realizate 695

INDEX DE AUTORI _____ 696

Volumul XXVIII

ECONOMIA ROMÂNIEI – EVOLUŢII PE TERMEN SCURT _____ 1

EVALUĂRI PRIVIND COŞUL ŞI BUGETUL DE CONSUM

Cuvânt înainte 9

Partea I
ASPECTE METODOLOGICE ŞI EVALUĂRI

1. Precizări conceptual-metodologice 13
2. Coşul şi bugetul alimentar 16
3. Produse nealimentare 22
4. Servicii 26
5. Bugetul total de consum 28

Partea a II-a
COMPONENŢA ŞI VALOAREA COŞULUI DE CONSUM

1. Componenţa şi valoarea coşului de consum pentru o familie de salariaţi compusă din patru persoane 35
   1.1. Produse alimentare 35
   1.2. Produse nealimentare 37
   1.3. Servicii 41
2. Componenţa şi valoarea coşului de consum pentru o familie de pensionari compusă din două persoane 44
   2.1. Produse alimentare 44
   2.2. Produse nealimentare 46
   2.3. Servicii 50

ANEXE SALARIAŢI 52
ANEXA nr. 1. PRODUSE ALIMENTARE 52
ANEXA nr. 2. PRODUSE NEALIMENTARE 60
ANEXA nr. 3. SERVICII 76
ANEXA nr. 4. PRODUSE ALIMENTARE 82
ANEXA nr. 5. PRODUSE NEALIMENTARE 90
ANEXA nr. 6. SERVICII 101

BUSINESS IN ROMANIA - BETWEEN CHALLENGES AND NEW OPPORTUNITIES

BUSINESS IN ROMANIA - BETWEEN CHALLENGES AND NEW OPPORTUNITIES 107

ROMANIA - TRANSITION FROM WHERE - TO WHAT

ROMANIA - TRANSITION FROM WHERE - TO WHAT 115

AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY PRESENT

AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY PRESENT - STATUS OF DEVELOPMENT, OBJECTIVES, DIRECTIONS AND MEANS OF ACTION FOR CONTINUING THE REFORMS IN THE AGRICULTURAL AND FOOD SECTOR 123

Introductory Chapter 127

FIRST PART
AGRICULTURE AND FOOD INDUSTRY DEVELOPMENT DURING THE PERIOD 1989-1992

1. Ownership and farms restructuring process development 131
1.1. Ownership breakdown in agriculture in the late 80's 131
1.2. Set up of private ownership and of family peasant household 134
1.2.1. The set up of land private ownership 134
1.2.2. Setup of the production means private ownership 136
1.3. Privatization of agricultural state sector 137
1.4. Privatization of food industry 140

2. Evolution of agricultural output during 1989-1992 141

3. The agricultural foreign trade between 1989-1992 148

4. The process of setting up and acting in a market economy 150

SECOND PART
CONTINUATION OF REFORM, TARGETS,
TRENDS AND MEANS OF ACTION

1. Targets 155

1.1. Predictable trends in the evolution of the main agricultural products between 1993-1996 155

1.2. The evolution of the industrial food production in 1993-1996 162

1.3. The increase of the efficiency of the food industry sector according to the association to the European Community and cooperation at regional and world level 163

2. Ways and means of action 165

2.1. Privatization in agriculture and in the food industry 165

2.1.1. Establishing and consolidating the peasant trading household based on family work 165

2.1.2. Privatization of state-owned commercial companies in agriculture and restructuring of their activity 167

2.1.3. Privatization of the research activity and of the extension activities 168

2.1.4. Organization and functioning of the services for agriculture 168

2.1.5. Food industry privatization 171

2.2. Agriculture integration into market economy mechanisms. Agromarkets and market economy institutional system consolidation 171

2.2.1. Market economy institutional system consolidation 172

2.3. Agro-markets organization and functioning 176

2.3.1. Production factors market 176

2.3.2. Land market 176

2.3.3. Tractors and agricultural machines market 178

2.3.4. Fertilizers and other chemical market 178

2.3.5. Labour market 179

2.3.6. Services market 179

2.3.7. Agricultural produces market 180

2.4. Research and farmers training 181

2.5. The partnership for agriculture development 182

2.5.1. Institution of partnership 182

2.5.2. Objectives and partnership programs for rural and agriculture development 183

2.5.3. The partner's types and relations 185

2.6. Farmers social protection 185

2.7. The establishment and improvement of juridical framework 187
LA TRANSITION ET LA MODELISATION MACROECONOMIQUE
LA TRANSITION ET LA MODELISATION MACROECONOMIQUE 191
INDEX DE AUTORI _____ 203

Volumul XXIX

ANALE NR. 1/1994 _____ 1
ECONOMIA SOCIALĂ ŞI ECONOMIA DE PIAŢĂ ÎN ROMÂNIA
POLITICA SOCIALĂ ŞI ECONOMIA DE PIAŢĂ ÎN ROMÂNIA 7
Cuvânt înainte 7
I. SEMNIFICAŢIA SOCIALĂ A TRANZIŢIEI DE LA ECONOMIA DE COMANDĂ LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 8
II. CONŢINUTUL POLITICII SOCIALE 18
III. REFORMA SISTEMULUI DE PROTECŢIE SOCIALĂ ŞI DE SERVICII SOCIALE 25
1. Politica socială a statutului socialist 25
2. Opţiuni, fundamentale de reformă 28
3. Probleme şi soluţii posibile pentru reforma sistemului de protecţie socială şi de servicii sociale 31
3.1. Alegerea modelului. Argumente pentru un model dezvoltat de protecţie socială şi de servicii sociale 31
3.2. Gradul de suportabilitate. Reducerea prealabilă a presiunii asupra sistemului 33
3.3. Constituirea resurselor pentru programele sociale. Bugetul securităţii sociale 36
3.4. Impozitarea. Fiscalitate rezonabilă şi eficientă 38
3.5. Asigurările sociale. Contribuţii ale beneficiarilor, întreprinderilor şi ale statului 42
3.6. Prestaţiile de asistenţă socială 49
3.7. Serviciile sociale. Reorientare şi dezvoltare 53
IN LOC DE ÎNCHEIERE 58

BIBLIOGRAFIE 60

ANALE NR. 2/1994 _____ 61

EXPERIENCES DES PAYS COMMUNAUTAIRES ET MOYENNES ENTERPRISES DANS LE PROCESSUS DE LA RESTRUCTURATION INDUSTRIELLE EXPERIENCES DES PAYS COMMUNAUTAIRES ET CONCLUSIONS POUR LA REFORME ECONOMIQUE DE ROUMANIE

I-ÈRE PARTIE 69

POLITIQUES INDUSTRIELLES ET POLITIQUES VISANT LES PME DANS LA COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE 69

1.1. Les politiques industrielles de la CE et de ses pays membres; points communs et spécifiques 70

1.2. Mutations structurelles au sein du secteur manufacturier des pays communautaires 81

1.3. La présence des PME dans le tissu industriel des pays communautaires ... 87

1.4. Politiques et mesures visant les PME 95

1.5. Aspects significatifs des politiques suivies dans la CE visant les PME. Enseignements utiles pour les réformes économiques des pays de l'ECO 105

II-ÈME PARTIE 113

LE RENFORCEMENT DU RÔLE DES PME DANS LA RESTRUCTURATION ET LA CROISSANCE DE LA COMPÉTITIVITÉ DE L'INDUSTRIE ROUMAINE. ACCOMPLISSEMENTS ET PERSPECTIVES 113

2.1. Le contexte macro-économique 114

2.2. La réforme de l'entreprise et ïe développement du secteur privé 122

2.3. La politique industrielle 130

2.4. L'état de début du secteur des PME dans l'industrie; points forts et défaillances 138

2.5. Mesures prises et prévues visant les PME. Contraintes et directions d'action 147

2.6. Mesures fondées sur l'expérience des pays communautaires proposés pour le renforcement du secteur des PME 157

BIBLIOGRAPHIE 172

CHANGES TO SURVIVE FOR THE INDUSTRIAL ENTERPRISES IN TRANSITION

NON-TECHNICAL SUMMARY 183

PART I
ECONOMIC ENVIRONMENT OF THE ENTERPRISES IN TRANSITION (EXOGENOUS FACTORS FOR ENTERPRISES BEHAVIOUR)

1. THE FIRST PHASE OF REFORM PROCESS-WHAT AND HOW MANY CHANGES FOR ENTERPRISES ENVIRONMENT 188

2. INSTITUTIONAL CHANGES AS FACTORS FOR ENTERPRISES BEHAVIOUR 193

2.1. The steady of setting up the basic market-functioning institutions 193

2.2. The organizational, functional and operational capability of administration institutions 199

2.3. The functioning of the institutions for the structural adjustment policies 200

3. MACROECONOMIC POLICIES AS FACTORS OF ECONOMIC ENVIRONMENT FOR ENTERPRISES BEHAVIOUR 203

3.1. Prices policy 204

3.2. Monetary policy 206

3.3. Fiscal and budgetary policy 208

3.4. Foreign exchange policy 210

4. STRUCTURAL ADJUSTMENT POLICIES AS FACTORS OF ENTERPRISES BEHAVIOUR 213

4.1. Key problems for structural adjustment issues 214

4.2. Reform of the enterprise and the development of private sector 216

4.3. Privatization of state owned commercial companies 222

4.4. Industry restructuring 225

5. REALITIES OF ECONOMIC ENVIRONMENT FEATURES IN TRANSITION AND THEIR IMPACT ON MARKET-ORIENTED-BEHAVIOUR OF THE ENTERPRISES 229

5.1. First reform policies and their impact in the economic agents environment 'and behaviour 229

5.2. New reform steps; features and implication under economy' performances 230
5.3. Features of economic environment induced by the reform policies promoted 233
5.4. Significance of stabilization policies for the industry and economic agents outcomes..... 235

PART II
ENDOGENOUS FACTORS FOR ENTERPRISES-BEHAVIOUR IN REFORM PERIOD

6. KEY PROBLEMS OF THE ENTERPRISES 246
6.1. Features of the production function..... 246
6.2. Efficiency and competitiveness problems..... 249
6.3. Financial problems 253
6.4. Organizational and managerial problems 256
7. BEHAVIOUR TENDENCIES OF STATE ENTERPRISES IN PREVIOUSLY ENVIRONMENTAL AND INTERNAL CONDITIONS..... 260
7.1. Output behaviour and determinants..... 260
7.2. Efficiency determinants. Profit equation 264
7.3. Cost structure and some behavioural tendencies..... 267
8. REQUISITE OBJECTIVES FOR THE SURVIVAL STRATEGIES OF THE ENTERPRISES 270

PART III
STRATEGIES FOR SURVIVAL — THE MINIMAL CONDITION FOR THE STRATEGIC BEHAVIOUR OF THE ENTERPRISES IN TRANSITION

REFERENCES SELECTED 304

ANALE NR. 4/1994 _____ 303

AGRICULTURA ROMÂNIEI ÎN TRANZIŢIE
- Procese macro şi microeconomice, implicaţii sociale -

INTRODUCERE 315

Capitolul 1. POLITICI AGRICOLE ŞI ALIMENTARE, STRUCTURI DE PRODUCŢIE ŞI PROBLEME FUNCIARE 318

1.1. Securitatea alimentară - obiectiv strategic al dezvoltării economico-sociale a României 319
1.2. Politicile agroalimentare şi structura producţiei agricole 324
1.3. Politici agricole şi alimentare şi probleme funciare 327
Bibliografie 333

Capitolul 2. ABORDĂRI MACROECONOMICE ALE REFORMEI ÎN AGRICULTURĂ 334

2.1. Modelul structural al formulării deciziei de dimensionare a ofertei de produse agricole 334
Bibliografie 344
2.2. Preliminarii la o politică de stabilitate a ofertei de produse agricole 344
2.3. Cadrul structural şi economic al formării capitalului în agricultura 352
Bibliografie 359
2.4. Alternative de comensurare a formării capitalului în agricultură 359
Bibliografie 369
2.5. Impactul economic al protecţiei mediului în agricultură 370
Bibliografie 375
2.6. Analiza comparativă a potenţialului economic şi agroalimentar al României şi Republicii Moldova 376
Bibliografie 380
2.7. Agricultura României în cifre 381

Capitolul 3. VARIABILE MACROECONOMICE CU FUNCŢII DE REGLARE ŞI FORMARE A PIEŢELOR 383

3.1. Variabile macroeconomice cu funcţie de reglare 383
Bibliografie 391
3.2. Piaţa produselor agroalimentare 392
Bibliografie 402
3.3. Piaţa funciară. Preţul pământului 402
Bibliografie 410

Capitolul 4. EXPLOATAŢIA AGRICOLĂ ŞI MEDIUL MICROECONOMIC 412

4.1. Concepte şi strategii microeconomice în agricultură - studiu preliminar . 412
Note bibliografice 420
4.2. Cooperarea şi asocierea în agricultură 421
4.3. Studiul activităţii de mecanizare a agriculturii 423

4.4. Aprovizionarea cu factori de producţie în perioada trecerii la economia de piaţă 425
4.5. Activitatea de valorificare şi desfacere a producţiei agricole..... 426
Bibliografie..... 428
4.6. Structuri manageriale..... 429
Bibliografie..... 432

Capitolul 5. RESURSELE UMANE ALE GOSPODĂRIEI RURALE, CARACTERISTICI, DIMENSIUNI, STRUCTURI 434

5.1. Timpul de muncă în agricultură 434
5.2. Structuri sociocupaţionale ale forţei de muncă în gospodăria rurală..... 437
5.3. Paritatea veniturilor şi calitatea vieţii rurale 441
5.4. Pluriactivitatea şi comportamentul economic al gospodăriilor rurale 442
Bibliografie selectivă..... 444

Capitolul 6

PARTICIPĂRI LA SESIUNI NAŢIONALE - REZUMATE 445

Capitolul 7

PARTICIPĂRI LA SESIUNI INTERNAŢIONALE – REZUMATE 453

INDEX DE AUTORI..... 462

Volumul XXX

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1/1994 _____ 1

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1993

I. TEME PRIORITARE DE CERCETARE..... 7

II. ACTIVITATEA REPREZENTATIVĂ DE CERCETARE A INSTITUTELOR DIN COMPONENTA INSTITUTULUI NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE 12

III. ELABORAREA DE STUDII OPERATIVE PRIVIND PROBLEMELE ACTUALE ALE ECONOMIEI ROMÂNEŞTI, ACORDAREA DE ASISTENŢĂ DE SPECIALITATE ŞI CONTRACTE DE COLABORARE... 14

IV. MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE..... 17

V. RELAŢII INTERNAŢIONALE ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ECONOMICE 18

VI. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ ŞI EDITORIALĂ 19

VII. ACTIVITATEA DE DOCTORAT, CURSURI ŞI SEMINARII 21

ANEXA nr. 1. Studii sectoriale şi de sinteză elaborate în cadrul temei "Stadiul actual al economiei naţionale şi continuarea reformei", cu participarea cercetătorilor din INCE 23

ANEXA nr. 2. Lucrări elaborate în cadrul temelor prioritare "Stadiul actual al economiei naţionale şi continuarea reformei" şi "Strategia tranziţiei la economia de piaţă" şi teme de cercetare specifice institutelor (finalizate în anul 1993) 27

ANEXA nr. 3. Participarea institutelor la elaborarea termenilor din "Dicţionarul economic enciclopedic" 37

ANEXA nr. 4. Studii operative privind problemele actuale ale economiei româneşti 39

ANEXA nr. 5.1. Manifestări ştiinţifice desfăşurate în anul 1993 42

ANEXA nr. 5.2. Principalele sesiuni ştiinţifice ale anului 1993 48

ANEXA nr. 6. Deplasări în străinătate ale cercetătorilor din INCE 61

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 2/1994 _____ 61

SGERN - POLITICI ŞI INSTRUMENTE ECONOMICO-FINANCIARE PENTRU APLICAREA SISTEMULUI DE GESTIUNE ECONOMICĂ A RESURSELOR NATURALE ŞI A ENERGIEI (SGERN)

INTRODUCERE 68

Capitolul 1. MODALITĂŢI DE INTEGRARE A SGERN ÎN SISTEMUL ECONOMIC NAŢIONAL ŞI ÎN CEL AL AGENŢILOR ECONOMICI 72

1.1. Prezentarea generală a SGERN 73

1.2. Principalele instrumente economico-financiare necesare pentru funcţionarea SGERN 82

Capitolul 2. PROCEDURI ŞI ACŢIUNI NECESARE IMPLEMENTĂRII SISTEMULUI DE GESTIUNE ECONOMICĂ A ENERGIEI (SGEE) 89

2.1. Posibilităţi şi limite de implementare a SGEE 89

2.2. Instrumente economico-financiare destinate se faciliteze implementarea SGEE şi să asigure funcţionarea corespunzătoare a acestuia 97

Capitolul 3. PROCEDURI ŞI ACŢIUNI NECESARE IMPLEMENTĂRII SGERN LA NIVELUL AGENŢILOR ECONOMICIDIN INDUSTRIA EXTRACTIVĂ, FORESTIERĂ ŞI DE PRELUCRARE PRIMARĂ 106
3.1. Posibilităţi şi limite de implementare a SGERN 106
3.2. Obiective şi elemente operaţionale pentru implementarea SGERN 112
3.3. Instrumente economico-financiare destinate să faciliteaze implementarea SGERN şi să asigure funcţionarea corespunzătoare a acestuia 119
Capitolul 4. PROCEDURI ŞI ACŢIUNI NECESARE IMPLEMENTĂRII SGERN LA NIVELUL AGENŢILOR ECONOMICI DIN ACTIVITĂŢILE DE RECICLARE A MATERIALELOR REFOLOSIBILE..... 128

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/1994 _____ 135

OBIECTIVE ŞI COMPORTAMENTE ALE SOCIETĂŢILOR COMERCIALE PE ACŢIUNI ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE LA ECONOMIA DE PIAŢĂ

CUVÂNT INTRODUCTIV 143
Capitolul 1. TENDINŢE ÎN TEORIA COMPORTAMENTULUI ÎNTREPRINDERII 144
1.1. Consideraţii teoretico-metotodologice privind conţinutul noţiunii de comportament economic al întreprinderii..... 144
1.2. Caracteristici esenţiale si limite ale abordării marginaliste a comportamentului întreprinderii 149
1.3. Elemente definitorii ale abordării moderne a comportamentului întreprinderii..... 154
1.4. Trăsături caracteristice şi limite ale modelelor de întreprindere 163
Capitolul 2. MANIFESTĂRI COMPORTAMENTALE ALE ÎNTREPRINDERILOR ÎN CONDIŢIILE MODIFICĂRII CONSTRÂNGERILOR EXTERNE 179
2.1. Consideraţii teoretice privind rolul politicilor economice ale statului în determinarea comportamentului întreprinderilor..... 179
2.2. Comportamente economice ale întreprinderilor din ţări dezvoltate 182
2.3. Comportamente economice ale societăţilor comerciale pe acţiuni în perioada de tranziţie..... 191
comportamentului de piaţă..... 207
OPISUL ANEXELOR 213

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6-7/1994 _____ 231

PROTECŢIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR - COMPONENTĂ MAJORĂ A POLITICII MACRO ŞI MICROECONOMICE

Cuvânt înainte 241

Capitolul 1. PROBLEMA COSTURILOR POLUĂRII 244

1.1. Scurtă trecere în revistă a noţiunii de economia mediului înconjurător ("Environmental Economics") 244

1.2. Problema externalităţilor în cadrul economiei mediului înconjurător 255

1.3. Problema externalităţilor într-o economie avansată din punct de vedere industrial (S.U.A.) 257

Capitolul 2. POLITICI DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR (abordare generală) 282

Capitolul 3. POLITICI DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR LA NIVEL MACROECONOMIC 286

3.1. Aspecte generale. Instrumente de protecţie a mediului înconjurator la nivelul macroeconomic 286

3.2 Tipologia instrumentelor de protecţie a mediului înconjurător 297

3.3. Instrumente economice: avantaje, punere în aplicare, limite 310

Capitolul 4. POLITICI DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR LA NIVEL MICROECONOMIC 321

4.1. Modalităţi de gestiune a mediului înconjurător 321

4.2. Politici de protecţie a mediului înconjurător la nivel de întreprindere - studii de caz 361

Capitolul 5. ABORDĂRI SECTORIALE IMPACTUL PRODUCŢIEI DE ENERGIE ELECTRICĂ ASUPRA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 375

5.1. Cadrul mondial al binomului energie – poluare 375

5.2. Încercare de cuantificare a emisiei de poluanţi (CO_2, SO_2, NO_x şi particule) produsă de centralele termice pe bază de cărbune, păcură şi gaze naturale existente în România. Metodologie 417

CONCLUZII 430

ANEXE 434

BIBLIOGRAFIE 436

INDEX DE AUTORI _____ **441**

Volumul XXXI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/1994 _____ 1

PROBLEME ACTUALE ALE RELANSĂRII ACTIVITĂŢII ECONOMICE

INTRODUCERE 7

Capitolul 1. DECLINUL PRODUCŢIEI ŞI PRINCIPALELE CAUZE ALE ACESTUIA ÎN CONDIŢIILE TRANZIŢIEI 8

1.1. Aspecte semnificative ale evoluţiei economiei româneşti în condiţiile tranziţiei 8

1.2. Evoluţii recente în ţările europene aflate în tranziţie 12

1.3. Principalele cauze ale declinului producţiei în condiţiile tranziţiei României spre economia de piaţă 15

Capitolul 2. ADAPTAREA OBIECTIVELOR STRATEGICE ALE AGENŢILOR ECONOMICI LA CERINŢELE STABILIZĂRII ŞI RELANSĂRII CREŞTERII ECONOMICE 22

2.1. Necesitatea adaptării obiectivelor strategice ale firmelor la noile condiţii ale tranziţiei 24

2.2. Noile obiective ale firmelor în tranziţie la economia de piaţă 27

2.2.1. Dezvoltarea pieţelor, diversificarea producţiei şi maximizarea profitului 29

2.2.2. Construirea noilor strategii de firmă şi controlul realizării acestora 39

2.3. Rolul planificării strategice în cadrul adaptării agenţilor economici la cerinţele stabilizării şi relansării creşterii economice 45

2.3.1. Planificarea strategică a firmei 46

2.3.2. Planul de afaceri - instrument al planificării strategice 49

Capitolul 3. POSIBILITĂŢI DE RELANSARE A ACTIVITĂŢII AGENŢILOR ECONOMICI PRIN PROMOVAREA MANAGEMENTULUI STRATEGIC 52

3.1. Percepţia la nivel microeconomic a unor elemente ale politicilor guvernamentale m economia românească 52

3.2. Managementul strategic - modalitate de integrare a întreprinderilor într-un mediu economic dinamic 58

Capitolul 4. MECANISMUL RATEI DOBÂNZII ŞI IMPACTUL SĂU ASUPRA DINAMICII PROCESELOR ECONOMICE 69

4.1. Aspecte teoretice privind rata dobânzii 69

4.2. Rata reală a dobânzii ca instrument de stimulare a creşterii economice 72

4.3. Unele implicaţii privind sistemul financiar-bancar 76

Capitolul 5. UTILIZAREA RATEI DOBÂNZII ŞI A CURSULUI DE SCHIMB PENTRU STABILIZAREA MACROECONOMICĂ ÎN CONDIŢIILE SPECIFICE ROMÂNIEI 81

5.1. Echilibrarea balanţei de plăţi ca obiectiv al politicii macroeconomice 81

5.2. Condiţiile specifice României 84

5.3. Scenarii privind politicile ratei dobânzii şi cursului de schimb 87

Capitolul 6. FLUIDIZAREA PROCESELOR ECONOMICE PRIN FUNCŢIONAREA MECANISMELOR BURSIERE 103

6.1. Rolul burselor în economiile moderne 103

6.1.1. Caracteristicile pieţelor bursiere 104

6.1.2. Relaţia dintre piaţa bursieră şi piaţa reală 106

6.1.2.1. Influenţa pieţei bursiere asupra pieţei reale 106

6.1.2.2. Sensibilitatea pieţei bursiere 111

6.1.2.3. Rigiditatea pieţei reale 115

6.2. Bursa în economiile de tranziţie 116

6.2.1. Bursele de mărfuri 117

6.2.2. Bursele de valori 119

Capitolul 7. NECESITATEA UNUI SISTEM COMUNICAŢIONAL ÎN SPRIJINUL RELANSĂRII ECONOMICE 123

7.1. Strategia comunicării - componentă a mecanismului de relansare economică 123

7.2. Specificitatea sferei administraţiei publice pentru comunicare 125

7.3. Specificitatea comunicării pentru instituţiile publice 129

LISTA LUCRĂRILOR PUBLICATE ÎN COLECŢIA INSTITUTULUI DE ECONOMIE A INDUSTRIEI (INSTITUTUL DE CERCETARE A RELAŢIILOR INTERRAMURI ŞI A STRUCTURILOR INDUSTRIALE) - "STUDII DE ECONOMIE INDUSTRIALĂ" 140

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9-10/1994 _____ 139

PIAŢA MUNCII ÎN ROMÂNIA - ocupare, flexibilitate, dezvoltare umană

INTRODUCERE 155

Capitolul 1. FLEXIBILITATEA PIEŢEI MUNCII: MOTIVAŢIE, TIPOLOGIE, APLICAŢII 159

1.1. Piaţa muncii: moment de bilanţ 160
1.2. Flexibilitatea pieţei muncii. De ce? Capcane şi dileme ale flexibilităţii ... 173
1.3. Flexibilitate, cum? Tipologia flexibilităţii 179
1.4. Repere ale relansării ocupării şi ale flexibilizării pieţei muncii 185
Note şi referinţe bibliografice 191
Anexe 196

Capitolul 2. POLITICI DE STIMULARE A CREĂRII DE NOI LOCURI DE MUNCĂ 203

2.1. Dimensiunile politicilor de ocupare şi creare de locuri de muncă 203
2.2. Evaluarea politicilor de ocupare a forţei de muncă în România după primii ani de tranziţie 204
2.3. Politici de stimulare a creării de noi locuri de muncă 226
2.3.1. Determinante monetar-financiare ale politicilor economice şi de ocupare a forţei de muncă 226
2.3.2. Combaterea inflaţiei - condiţie primară indispensabilă pentru politicile de stimulare a creşterii economice şi a ocupării forţei de muncă 237
2.3.3. Schiţă pentru politici posibile de stimulare a ocupării forţei de muncă 245
Anexe 251

Capitolul 3. REAJUSTĂRI STRUCTURALE - OCUPARE ŞI MOBILITATE A FORŢEI DE MUNCĂ 266

3.1. Piaţa forţei de muncă - scenă principală de desfăşurare a procesului de reajustări structurale 266
3.2. Mobilitatea structurii ocupaţionale a forţei de muncă în cursul perioadei de tranziţie (1990-1992) 270
3.3. Influenţa modificării legăturilor din interiorul sistemului economic asupra posibilităţilor de ocupare a forţei de muncă 278
3.4. În loc de concluzii 288
Anexe 292

Capitolul 4. DIMENSIUNI REGIONALE ALE PIEŢEI MUNCII ÎN ROMÂNIA 297
4.1. Argumente pentru o gestionare descentralizată a pieţei muncii 297
4.2. Caracteristici teritoriale ale ofertei de forţă de muncă 298
4.2.1. Dimensiunea cantitativă a ofertei 298
4.2.2. Evoluţia posibilă a ofertei de muncă la nivel regional 301
4.2.3. Dimensiunea calitativă a ofertei de muncă. Deosebiri 302
4.3. Caracteristici teritoriale ale cererii de forţă de muncă 305
4.3.1. Aprecieri generale 305
4.3.2. Diferenţe regionale în dotarea cu factori de producţie 305
4.4. Diferenţe regionale ale structurii de ocupare a forţei de muncă 309
4.4.1. Particularităţi regionale ale ocupării în agricultură 309
4.4.2. Coordonate teritoriale ale ocupării în industrie 312
4.4.3. Diferenţe regionale privind ocuparea în servicii 315
4.5. Repere ale unei politici regionale de ocupare 317
Note bibliografice 319
Capitolul 5. FLEXIBILITATEA SALARIALĂ 320
5.1. Flexibilitate salariată: concept, forme de manifestare 320
5.2. Flexibilitatea salarială în perioada de tranziţie - o necesitate pentru România? 326
5.3. Elemente de flexibilitate în politica salarială actuală. Carenţe, Rezultate 328
5.3.1. Salariile şi echilibrele macroeconomice 328
5.3.2. Formarea salariilor - un proces la criză? 340
5.3.3. Moderarea creşterii salariale. Intenţii şi efecte 342
5.3.4. Efecte ale garantării în plată a salariului minim 346
5.3.5. Negocierile salariate. Partenerii sociali - factori activi ai restructurării şi flexibilităţii pieţei muncii? 352
5.4. Încotro - în planul politicii salariale? 353
5.4.1. Argumente în favoarea iminenţei schimbării 353
5.4.2. Către o nouă politică salarială 360
Note bibliografice 365
Anexe 369
Capitolul 6. FORMAREA PROFESIONALĂ – MECANISM AL FLEXIBILITĂŢII PIEŢEI MUNCII. POSIBILITĂŢI ŞI LIMITE 378
6.1. Consideraţii introductive 378
6.2. Coordonate legislative-instituţionale ale formării profesionale 380

6.3. Formarea profesională în acţiune 381
6.4. Priorităţi ale pilotării formării profesionale 396
6.4.1. Descentralizare. Modulare, individualizare 397
6.4.2. Convergenţa acţiunii actorilor sociali. Parteneriat. Cofinanţare 397
6.4.3. Promovarea unor noi dispozitive (mecanisme) de formare profesională 399
6.4.4. Formarea formatorilor 400
6.4.5. Adaptări legislativ-instituţionale 400
Note bibliografice 401
Anexe 402

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11/1994 _____ 387

PROPRIETATEA ÎN TEORIA ŞI PRACTICA ECONOMICĂ - abordări conceptuale

CUVÂNT ÎNAINTE 410

1. ESENŢA PROPRIETĂŢII. CONFRUNTĂRI DE IDEI ÎN JURUL ACESTEIA 413

1.1. Proprietatea ca raport natural 413
1.2. Proprietatea ca raport social de voinţă 417
1.3. Proprietatea ca raport economic 419
1.4. Definirea conceptului de proprietate 422

2. PROPRIETATEA SUB RAPORT ISTORIC 424

2.1. Tipuri şi forme istorice de proprietate. Delimitări teoretico-metodologice 426
2.2. Proprietatea comună şi privată - tipuri fundamentale de proprietate în societate 426
2.3.Concepţii despre tipuri şi forme de proprietate 427
2.4. Proprietatea comună primitivă - Eva străbună a proprietăţii 428

3. PROPRIETATEA SOCIALISTĂ. CRIZA EI CONTEMPORANĂ - CRIZĂ DE LEGITIMITATE ISTORICĂ SAU DE CONCEPŢIE? 432

3.1. Proprietatea socialistă - o abatere de la istorie? 432
3.2. Faptele - cartea de vizită a ideilor 433
3.3. Criza proprietăţii socialiste - criză de concepţie 434
3.4. China: Un nou model de proprietate socialistă? 441

4. PROPRIETATEA PRIVATĂ. LOCUL ŞI IMPORTANŢA EI ÎN PROGRESUL SOCIETĂŢII 451

4.1. Mica şi marea proprietate privată 451
4.2. Legitimitatea socială a actualei proprietăţi private 454
4.3. Forţele şi limitele interne ale proprietăţii private 459
4.4. Proprietatea privată se transformă astăzi structural? 462
4.5 Tehnostructura şi proprietatea 464
4.6. Proprietatea şi libertatea. Interes individual şi general 471

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/1994 _____ 457

POLITICI FISCAL-BUGETARE ORIENTATE SPRE RELANSAREA ECONOMICĂ

Capitolul 1. RELANSAREA ECONOMICĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 482

1.1. Starea economiei 482
1.2. Conceptul de relansare economică 485
1.3. Specificul relansării în perioada de tranziţie 487
1.4. Factorii, condiţiile, obiectivele şi alternativele relansării economice în procesul tranziţiei 490
1.5. Agentul economic în procesul relansării economiei 492

Capitolul 2. STRUCTURI ALTERNATIVE ALE POLITICILOR FISCAL-BUGETARE ORIENTATE SPRE SPORIREA PRODUCŢIEI ŞI CREŞTEREA PROFITULUI AGENŢILOR ECONOMICI 503

2.1. Conexiuni Intre agregatele fiscal-bugetare şi influenţele acestora asupra mecanismului financiar al agenţilor economici 503
2.2. Cicluri şi circuite financiare declanşate de alternativele politicii bugetar-fiscale şi efectele lor asupra mecanismului financiar al agentului economic, solvabilitate, lichiditate, capacitate de plată 508
2.3. Strategia agenţilor economici în condiţiile alternativelor de politici bugetar-fiscale; realizarea obiectivelor propuse (profit şi rentabilitate) 511

Capitolul 3. ECHILIBRUL BUGETAR DINAMIC – CERINŢĂ ESENŢIALĂ A RELANSĂRII ECONOMIEI ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 517

3.1. Echilibrul economic în perspectiva schimbării 517
3.2. Echilibrul bugetar dinamic în cadrul echilibrului economic 519

3.3. Concepţii referitoare la deficitul bugetar 521
3.4. Realizări privind echilibrul bugetar în primii patru ani ai tranziţiei 524
3.5. Datoria publică şi finanţarea deficitului bugetar 526
3.6. Alternative ale politicii deficitului bugetar în perspectivă 530
3.7. Reconsiderarea deficitului bugetar în cadrul circuitului financiar global . 533

Capitolul 4. MECANISMELE FISCALE ALE RELANSĂRII ECONOMIEI LA NIVEL MICROECONOMIC 537

4.1. Mediul fiscal al activităţii agentului economic 537
4.2. Efectele translaţiei fiscale asupra comportamentului agenţilor economici 539
4.3. Efectele microeconomice ale impozitelor 540
4.4. Evoluţia fiscalităţii în perioada 1990-1993 541
4.5. Cerinţe ale adecvării comportamentului agenţilor economici la condiţiile economiei de piaţă 545
4.6. Impactul fiscalităţii asupra relansării economice 546

Capitolul 5. POLITICI BUGETARE ADECVATE SUSŢINERII RELANSĂRII ECONOMIEI 549

5.1. Consideraţii generale privind politica bugetară 549
5.2. Coordonatele politicii bugetare în condiţiile relansării economiei 551
5.3. Aspecte privind politica bugetară în perioada 1991-1993 552
5.4. Concluzii şi propuneri alternative privind politica bugetară în vederea relansării economice 556

Capitolul 6. INTEGRAREA ŞI ARMONIZAREA POLITICILOR ŞI INSTRUMENTELOR FISCAL-BUGETARE ÎN ANSAMBLUL POLITICILOR ECONOMICE VIZÂND RELANSAREA 559

6.1. Relansarea sistemului economic global 559
6.2. Interdependenţa dintre instrumentele relansării 560
6.3. Politica fiscal-bugetară 560
6.4. Politica monetară 563
6.5. Politica valutară 566
6.6. Politica preţurilor şi salariile 567

Concluzii 569

INDEX DE AUTORI **573**

Volumul XXXII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1994 _____ 1

DIMENSIUNEA IMPERATIVĂ A INTEGRĂRII ECONOMICE A REPUBLICII MOLDOVA CU ROMÂNIA

INTRODUCERE 7

1. INTEGRAREA ECONOMICĂ – NECESITATE MULTIDIMENSIONALĂ 8

1.1. Dimensiunea politică internaţională 8

1.2. Dimensiunea economică 15

2. ROMÂNIA ŞI INTEGRAREA 17

3. INTEGRAREA ÎN VIZIUNEA CHIŞINĂULUI 20

4. OBIECTIVELE MAJORE ALE INTEGRĂRII 26

5. CONCEPTUL DEZIRABIL AL INTEGRĂRII 30

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1994 _____ 33

IMPACTUL STRATEGIEI DE DEZVOLTARE A ÎNTREPRINDERILOR ASUPRA ADAPTĂRII STRUCTURILOR ORGANIZATORICE LA CONDIŢIILE ECONOMIEI DE PIAŢĂ

1. ADAPTABILITATEA PERMANENTĂ A CADRULUI ORGANIZAŢIONAL AL ÎNTREPRINDERILOR LA FACTORII ŞI CONDIŢIILE ÎN CONTINUĂ SCHIMBARE 39

2. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ÎNTREPRINDERII ÎN CONDIŢIILE ECONOMIEI DE PIAŢĂ 43

2.1. Conţinutul strategiei 44

2.2. Tipologia strategiilor 49

2.3. Cerinţele şi elementele strategiei 51

2.4. Etapele elaborării strategiei de dezvoltare 54

3. STRATEGIA DEZVOLTĂRII, FACTOR PRIMORDIAL AL ADAPTĂRII CADRULUI ORGANIZAŢIONAL AL ÎNTREPRINDERII LA NOILE CERINŢE 58

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1994 _____ 65

RESTRUCTURAREA CONDUCERII ACTIVITĂŢII ECONOMICE

INTRODUCERE 72

1. PRINCIPIUL DESCENTRALIZĂRII CONDUCERII ACTIVITĂŢII ECONOMICE 75

2. PRINCIPIUL SPORIRII EFICIENŢEI ECONOMICO-SOCIALE 78

3. PRINCIPIUL DIVERSIFICĂRII FORMELOR DE PROPRIETATE 81

4. PRINCIPIUL REDUCERII TREPTATE A INTERVENŢIEI DIRECTE A STATULUI ÎN ACTIVITATEA AGENŢILOR ECONOMICI 83

5. PRINCIPIUL LIBERTĂŢII ECONOMICE DE ACŢIUNE 86

6. PRINCIPIUL RAŢIONALIZĂRII STRUCTURII DIMENSIONALE A UNITĂŢILOR ECONOMICE 88

7. PRINCIPIUL IMPORTANŢEI PRODUSELOR SAU SERVICIILOR PENTRU DESFĂŞURAREA NORMALĂ A ACTIVITĂŢII ECONOMICO-SOCIALE 91

8. PRINCIPIUL ADÂNCIRII SPECIALIZĂRII AGENŢILOR ECONOMICI 93

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1994 _____ 95

INTERVENŢIA STATULUI ÎN ORIENTAREA ACTIVITĂŢII ECONOMICE ÎN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE - BELGIA

1. STATUL ŞI DEZVOLTAREA ECONOMICĂ 102

2. COORDONATE ALE POLITICII DE INTERVENŢIE A STATULUI ÎN ECONOMIE 106

2.1. Politica monetară 106
2.2. Politica bugetară 108
2.3. Politica fiscală şi sistemul de impozitare 112
2.4. Politica în domeniul preţurilor şi concurenţei 115

3. ALTE FORME DE INTERVENŢIE A STATULUI ÎN ECONOMIE 121

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1994 _____ 123

TURCIA - UN EXEMPLU DE ECONOMIE DESCHISĂ

1. INTRODUCERE 130
2. CONDIŢIILE ECONOMICE ÎN PERIOADA 1950-1980 134
3. PERIOADA DE DUPĂ 1980 ŞI POLITICA DE STABILIZARE 136
4. CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI 141
REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 142

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1994 _____ 143

PROBLEME TEORETICO-METODOLOGICE ALE PROTECŢIEI COPILULUI

1. NECESITATEA PROTECŢIEI COPILULUI 150
2. RELAŢIA: INVESTIŢIA DEMOGRAFICĂ - COSTUL COPILULUI 154
3. PRECIZĂRI TEORETICO-METODOLOGICE PRIVIND COSTUL COPILULUI 156
4. EVALUAREA COSTULUI COPILULUI 160

PROBLEME ECONOMICE NR. 7/1994 _____ 169

CONCEPŢIA ECONOMISTULUI MIHAIL MANOILESCU PRIVIND SCHIMBURILE INTERNATIONALE ŞI PRODUCTIVITATEA MUNCII NAŢIONALE

MIHAIL MANOILESCU - ORIENTAREA COMERŢULUI INTERNAŢIONAL ÎN FUNCŢIE DE PRODUCTIVITATEA MUNCII NAŢIONALE 176
O CONCEPŢIE ORIGINALĂ ASUPRA SCHIMBURILOR INTERNAŢIONALE 177
COMPETIŢIA CÂŞTIG INDIVIDUAL - CÂŞTIG NAŢIONAL 179
ECHILIBRUL INDUSTRIE-AGRICULTURĂ 182
CORELAŢIA INDUSTRIALIZARE-ECHILIBRU ECONOMIC 184
IMPLICAŢII ŞI CONCLUZII 187

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/1994 _____ 187

VARIABILELE ECONOMICE ALE SECTORULUI FORESTIER CU IMPACT ASUPRA POLITICII DE PROTECŢIE A MEDIULUI

1. COSTURI PENTRU PROPRIETARII PĂDURII
SAU PENTRU CEI CARE SUNT DIRECŢI INTERESAŢI 196

2. COSTURI PENTRU COMUNITATEA UMANĂ 197

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1994 _____ 203

SCHIŢĂ TEMATICĂ PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE SOCIAL-ECONOMICĂ A ROMÂNIEI

NOTĂ PRELIMINARĂ 211

I. INTERESUL NAŢIONAL ŞI OBIECTIVELE REPREZENTATIVE 213

Obiective scop 213
Obiectiv mijloc 214

II. VECTORII TRANZIŢIEI ŞI ECONOMIEI DE PIAŢĂ 216

Relaţii de proprietate şi structuri de exploatare 216
Mecanismele pieţei 217
Segmentele pieţei 218

III. EVOLUŢIA UNUI SECTOR CRITIC: PIAŢA MUNCII 220

IV. DE LA STRUCTURILE IMPLICATE DE INDUSTRIALIZAREA
CLASICĂ LA CELE POSTMODERNE 222

V. INTERDEPENDENŢA DEZVOLTARE ECONOMICĂ -
DEMOCRAŢIE 224

VI. REFORMA ŞI STABILIZAREA SISTEMULUI PROTECŢIEI
SOCIALE 225

VII. EDUCAŢIE, CULTURĂ, TRADIŢIE 227

VIII. INTEGRAREA COMUNITAR-EUROPEANĂ A ŢĂRII NOASTRE 228

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/1994 _____ 227

POSIBILITĂŢI DE ASIGURARE A ECONOMIEI NAŢIONALE CU ENERGIE ŞI MATERII PRIME ÎN CONDIŢIILE INTEGRĂRII ECONOMICE A ROMÂNIEI CU REPUBLICA MOLDOVA

INTRODUCERE 235

Capitolul 1. POTENŢIALUL ACTUAL DE RESURSE MINERALE AL
ROMÂNIEI ŞI CEL AL REPUBLICII MOLDOVA 236

1.1. Metode şi tehnici de evaluare a potenţialului mineral al subsolului 236
1.2. Rezervele şi producţia de resurse minerale 237

Capitolul 2. INFRASTRUCTURA SISTEMULUI ENERGETIC AL REPUBLICII MOLDOVA 243

2.1. Infrastructura energiei electrice 243
2.2. Infrastructura energiei termice 247

Capitolul 3. POSIBILITĂŢI DE INTEGRARE A SISTEMULUI ENERGETIC NAŢIONAL AL ROMÂNIEI CU CEL AL REPUBLICII MOLDOVA 251

Capitolul 4. POSIBILITĂŢI DE ASIGURARE A INDUSTRIEI CU ENERGIE ŞI MATERII PRIME ÎN CONDIŢIILE INTEGRĂRII ECONOMICE A ROMÂNIEI CU REPUBLICA MOLDOVA 256

Anexa A 259

Anexa B 261

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12/1994 _____ 259

DOCUMENTAR EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST: CĂTRE O NOUĂ IALTĂ

EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST: CĂTRE O NOUĂ IALTĂ 268

Europa de Est - netă rămânere în urmă 268
Perspective pentru anul 1994 269
Macrostabilizarea necesară 271
Bulgaria - datorii şi embargou 272
Ungaria - miza finanţărilor 275
Polonia - pe calea cea bună 277
România - mari incertitudini 279
Republica Slovacă - un nou start 281
Slovenia - democraţie şi performanţă 283
Republica Cehă - noi privatizări 285
Estonia - o evoluţie calmă 287
Kazakhstan - desprindere dificilă 289
Letonia - datorii neînsemnate 290
Lituania - largă majoritate 292
Rusia - într-un context preocupant 294
Ucraina - bilanţ sumbru 295

PROBLEME ECONOMICE NR. 13/1994 _____ 295

TIPOLOGIA AGENŢILOR ECONOMICI ŞI A STRUCTURILOR ORGANIZATORICE

1. DIVERSITATEA AGENŢILOR ECONOMICI 306

2. AVANTAJE ŞI DEZAVANTAJE ALE PRINCIPALELOR TIPURI DE AGENŢI ECONOMICI 309

3. TIPURI DE STRUCTURI ORGANIZATORICE 320

3.1. Structura ierarhică (piramidală, liniară)..... 320
3.2. Structura funcţională 322
3.3. Structura ierarhică-funcţională..... 324
3.4. Structura pe produse 325
3.5. Structura geografică sau teritorială..... 326
3.6. Structura matriceală..... 327
3.7. Structura organizatorică de tip reţea (sistemică, cibernetică)..... 328
3.8. Alte tipuri de structuri..... 329

PROBLEME ECONOMICE NR. 14-15/1994 _____ 327

COMUNICAŢIILE ÎN ECONOMIA DE PIAŢĂ

1. SCHIMBĂRILE INTERVENITE ÎN CIRCUITUL ECONOMIC ŞI EFECTELE ASUPRA SISTEMULUI DE COMUNICAŢII 339

1.1. Formularea problemei..... 339
1.2. Diversificarea surselor de venituri în sectorul comunicaţiilor 342
1.3. Politica tarifară..... 350

2. PROCESUL DE PRIVATIZARE ÎN DOMENIUL COMUNICAŢIILOR 360

2.1. Monopolul în comunicaţii..... 360
2.2. Privatizarea în comunicaţii 367
2.3. Politici de liberalizare în comunicaţii 369

3. REFORMA COMUNICATIILOR IN ROMANIA 376

PROBLEME ECONOMICE NR. 16-17-18/1994 _____ 375

DE CE INTEGRARE ŞI NU REINTEGRARE, ACUM

1. REÎNTREGIREA - DREPT ISTORIC ŞI DE NEAM 388

1.1. Dreptul istoric - concept complex, multidimensional..... 389
1.2. Dreptul istoric contemporan - drept al forţei sau forţă a dreptului? 391
2. FACTORII FAVORIZANŢI AI REÎNTREGIRII 393
2.1. Entitatea comună - confruntări de idei..... 393
2.2. Dreptul teritorial-naţional – drept imprescriptibil 395
2.3. Viitorul inevitabil comun al românilor de pe ambele maluri ale Prutului 396
3. FACTORI CARE FRÂNEAZĂ PROCESUL REÎNTREGIRII 398
3.1. Starea de slăbiciune şi instabilitate generală a României 398
3.2. Evoluţiile interne ale Republicii Moldova 400
4. FORŢELE POLITICE DIN REPUBLICA MOLDOVA ŞI UNIREA..... 417
4.1. Problema cheie - independenţă, nu unire, acum..... 417
4.2. Recunoaşterea de către România a independenţei Moldovei - 4 argumente 418
4.3. Reîntregirea în gândirea şi acţiunea actualelor forţe politice din Republica Moldova 420
5. RUSIA ŞI UCRAINA ÎN FAŢA REÎNTREGIRII ROMÂNILOR 433
5.1. Rusia - istorie şi actualitate faţă de problema Basarabiei 433
5.2. Ucraina - cheia reîntregirii noastre? 440
6. ÎN LOC DE CONCLUZII 445
ANEXE 447

PROBLEME ECONOMICE NR. 19-20/1994 _____ 455

CRIZA TRANZIŢIEI: CRIZĂ PREDOMINANT INSTITUŢIONALĂ

1. REZULTATELE APLICĂRII A DOUĂ TIPURI DE REFORME..... 470
2. DILEMA VITEZELOR REFORMEI 473
3. LOGICA POLITICILOR DE REFORMĂ EŞALONATE ÎN TIMP 476
4. SISTEMUL INSTITUŢIONAL ŞI PRINCIPALELE SALE TRĂSĂTURI.... 479
5. LOGICA INTERNĂ A SISTEMULUI INSTITUŢIONAL SOCIALIST ŞI URMĂRILE SPARGERII ACESTEIA 483
6. VIDUL INSTITUŢIONAL ŞI DISONANTE ÎN TRANSFORMĂRILE INSTITUŢIONALE 487

6.1. Liberalizarea preţurilor, un pas necesar însă insuficient pentru umplerea vidului 487
6.2. Descentralizarea responsabilităţilor prin privatizare - cheia înlăturării vidului 488
6.3. O variantă pentru grăbirea clarificării dreptului de proprietate 491
6.4. Respectarea reglementărilor şi vidul instituţional 494

7. STATUL ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 496

7.1. Constructivism raţional şi realitate 497
7.2. Necesitatea unei autorităţi statale sporite 499
7.3. Două modele de state puternice şi semnificaţiile lor 500
7.4. Competiţia ca bază a democratismului liberal în economie şi în politică 503
7.5. Forme de competiţie şi de strategii pentru autoritate 505
7.6. Cooperare: necesitate, limite şi efecte secundare 509

8. CONCLUZII 513

ANEXE 514

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/1994 _____ 505

MARILE SISTEME CONTEMPORANE DE INTELIGENŢĂ ECONOMICĂ

1. JAPONIA 523

O practică ancestrală 523
Un sistem multiform 523
Rolul CIRO şi MITI 524

2. SUA 527

Un dispozitiv "strălucitor" 527
Provocarea competitivităţii 530

3. GERMANIA 533

Un mecanism centralizat 533
Patriotismul economic 535
O practică în plină expansiune 536
Întrebările tip, pe care un şef de întreprindere trebuie să şi le pună în raport cu concurenţa 537

INDEX DE AUTORI 539

Volumul XXXIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 22/1994 _____ 1

ASPECTE ALE COMUNICAŢIILOR INTRA ŞI INTER-ORGANIZAŢIONALE

PROCESUL COMUNICAŢIONAL PILON AL FLEXIBILIZĂRII MECANISMULUI ECONOMIC 7

POSIBILE PERSPECTIVE DE ABORDARE A PROCESULUI COMUNICĂRII 10

COMUNICAŢIA DE TIP TRANZACŢIONAL ŞI ELEMENTELE SALE DE EFICIENŢĂ 11

CARACTERISTICI ALE CULTURILOR NAŢIONAL-ORGANIZAŢIONALE CE INFLUENŢEAZĂ COMUNICAŢIA 14

PRINCIPII ALE UNEI COMUNICAŢII EFICIENTE INTRA ŞI INTER-ORGANIZAŢIONALE PENTRU ECONOMIA ROMÂNEASCĂ 20

PROBLEME ECONOMICE NR. 23-24/1994 _____ 21

SPAŢIUL RURAL: INERŢII ŞI NOI DINAMICI

INTRODUCERE 28

Capitolul 1. GOSPODĂRIA RURALĂ ÎN DIVERSE CONTEXTE TERITORIALE - TIPOLOGIE, STRATEGIE, MODELE FUNCŢIONALE 30

1.1. Cadrul geoeconomic local 30

1.2. Gospodăria şi spaţiul domestic 32

1.3. Funcţiile gospodăriei rurale şi alocarea venitului 36

1.4. Strategiile gospodăriei rurale 45

Capitolul 2. SPAŢIUL MONTAN SUCEAVA: PERICOLE ŞI ŞANSE ÎNTR-O ZONĂ ECONOMICĂ DEFAVORIZATĂ 51

2.1. Componente ale strategiei de dezvoltare ale spaţiului montan - de la conceptul sectorial la conceptul global tridimensional: demografic şi sociocultural, economic şi instituţional 52

2.2. Instituţiile schimbării: de la statul providenţă la parteneriatul pentru dezvoltarea rurală 54

Capitolul 3. ZONA MONTANĂ DIN JUDEŢUL SUCEAVA ÎN TRANZIŢIE: OBIECTIVE, PREMISE, MIJLOACE DE INTERVENŢIE PENTRU REALIZAREA UNUI PROIECT DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 57

3.1. Locul zonei de munte Suceava în economia naţională şi regională 57

3.2. Dimensiunea demografică şi socioculturală a zonei de munte din judeţul Suceava 67

3.3. Dimensiunea economică 75

3.4. Pluriactivitatea gospodăriilor agricole familiale din zona de munte Suceava 90

3.5. Implicaţiile instituţionale în elaborarea şi aplicarea unor politici de dezvoltare rurală în condiţiile descentralizării 97

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 99

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1994 _____ 99

TENDINŢE DEMOGRAFICE NOI ŞI POLITICI ÎN DOMENIUL POPULAŢIEI (experienţe în unele ţări europene şi în România)

I. TENDINŢE NOI ÎN PROCESELE DEMOGRAFICE 108

1. Dinamica fertilităţii 108

2. Familia şi numărul de copii doriţi 112

3. Mortalitatea 120

4. Migrarea internaţională 122

5. Anexe 127

II. UNIVERSALITATE ŞI SELECTIVITATE ÎN ACORDAREA PRESTAŢIILOR FAMILIALE ÎN ROMÂNIA. COMPARAŢII CU ALTE ŢĂRI 139

1. Mărimea familiei şi veniturile medii pe o persoană 139

2. Perfecţionarea sistemului de acordare a alocaţiilor de stat pentru copii 142

3. Cu privire la reducerea sarcinilor fiscale pentru familiile cu copii 145

4. Anexe 151

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1994 _____ 155

NOI TENDINŢE ÎN POLITICILE DE CREŞTERE ECONOMICĂ

1. GREUTATEA SPECIFICĂ A POLITICILOR ANTINFLAŢIONISTE FAŢĂ DE POLITICILE DE CREŞTERE ECONOMICĂ 166

2. CREŞTEREA ECONOMICĂ PE CALEA MĂRIRII POTENŢIALULUI FACTORILOR DE PRODUCŢIE 170

3. TRECEREA DE LA PROMOVAREA EXPORTURILOR LA EXPORTURI DETERMINATE DE CREŞTEREA ECONOMICĂ 173

4. IMPORTANŢA EXPERIENŢEI POZITIVE ÎN DEZVOLTAREA ECONOMICĂ A ALTOR ŢĂRI 179

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1994 _____ 173

INTEGRAREA ECONOMICĂ A ROMÂNIEI CU REPUBLICA MOLDOVA. COMPARAŢIE CU UNELE INIŢIATIVE DE INTEGRARE DIN SUD-ESTUL ASIEI

1. ASPECTE DECURGÂND DIN APARIŢIA UNOR GERMENI DE INTEGRARE ECONOMICĂ ÎN INDOCHINA 186

2. ASPECTE DECURGÂND DIN PROCESUL DE INTEGRARE ÎN "ZONA ECONOMICĂ CHINEZĂ" 190

3. ASPECTE DECURGÂND DIN ÎNCERCĂRILE DE REUNIFICARE A COREEI 196

3.1. Reunificarea celor două state române 198

3.2. Încadrarea reunificării României în obiectivele generale ale marilor puteri 199

PROBLEME ECONOMICE NR. 28/1994 _____ 197

MODELE DE CONSUM AGROALIMENTAR

INTRODUCERE 210

CRITERII ALE DEZVOLTARII DURABILE 214

INSTRUMENTE ALE POLITICII DE MEDIU CE CONDUC LA O EXPLOATARE DURABILĂ A RESURSELOR 216

BIBLIOGRAFIE 221

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1994 _____ 215

INFLAŢIA ŞI COMBATEREA EI

1. PRINCIPALELE TEORII ALE INFLAŢIEI 229
2. POSIBILITĂŢI DE COMENSURARE A FENOMENULUI INFLAŢIONIST 236
3. POLITICI ANTIINFLAŢIONISTE 244
4. INFLAŢIA ÎN CONTEXTUL TRANZIŢIEI 249
4.1. Inflaţia în România în perioada tranziţiei 249
4.2. Inflaţia în ţările sud-est europene 251

PROBLEME ECONOMICE NR. 30-31/1994 _____ 249

COMPORTAMENTUL ÎNTREPRINDERILOR MICI PRIVATE

INTRODUCERE 264
1. CONCEPTUL DE COMPORTAMENT AL FIRMEI 267
1.1. Definire şi caracteristici 267
1.2. Tipologie 271
1.3. Instrumente de apreciere 274
1.4. Norme comportamentale 277
2. ELEMENTE GENERALE ŞI SPECIFICE ALE COMPORTAMENTULUI ÎNTREPRINDERILOR MICI PRIVATE 282
2.1. Analiza pieţei şi a comportamentului consumatorului 282
2.2. Alegerea căii de iniţiere a afacerii 285
2.3. Angajarea în relaţii de franchising 287
2.4. Definirea strategiei de produs 289
2.5. Asigurarea capitalului necesar 291
2.6. Asigurarea forţei de muncă necesară 292
2.7. Stabilirea politicii de preţuri 294
2.8. Elaborarea planului de afaceri 297
2.9. Planificarea strategică şi operaţională 300

PROBLEME ECONOMICE NR. 32-33/1994 _____ 291

CERINŢE ŞI PERSPECTIVE ALE MODERNIZĂRII INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR

INTRODUCERE 309

Capitolul 1. CĂI ŞI MODALITĂŢI DE MODERNIZARE A INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR FEROVIARE 311

1.1. Evoluţia cererii şi ofertei de transport feroviar şi modernizarea căilor ferate 311

1.2. Alinierea standardelor infrastructurii feroviare româneşti la cele europene 318

1.3. Coordonate ale unei politici de aliniere a standardelor infrastructurii şi transporturilor feroviare la cerinţele europene 325

Capitolul 2. POLITICA INVESTIŢIONALĂ ÎN MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR RUTIERE 330

2.1. Necesităţi şi perspective ale modernizării infrastructurii rutiere 330

2.2. Obiective şi criterii în fundamentarea politicii investiţionale pentru infrastructura rutieră 334

2.3. Priorităţi investiţionale şi consecinţe în aplicarea politicii de investiţii, în domeniul infrastructurii rutiere 338

BIBLIOGRAFIE 345

PROBLEME ECONOMICE NR. 34/1994 _____ 335

STADIUL REFORMEI ÎN AGRICULTURĂ

1. INTRODUCERE 353

1.1. Analiza macroeconomică 1989-1994 353

1.2. Agricultura 353

2. PRIVATIZAREA ŞI RESTRUCTURAREA 355

2.1. Privatizarea proprietăţii 355

2.2. Structurile de capitalizare 357

2.3. Structurile de producţie 359

2.4. Vitalitatea reformei structurale 362

3. REFORMA PREŢURILOR ŞI SUBVENŢIILE 364

3.1. Politici de preţuri 364

3.2. Subvenţiile 365

3.3. Evoluţia preţurilor şi elasticitatea cererii 366

3.4. Incidenţa "foarfecelui preţurilor" 368

4. POLITICI COMERCIALE 371

4.1. Structura pieţelor de desfacere 371
4.2. Marketingul agricol 371
4.3. Politici de sprijin comercial 372
4.4. Comerţul exterior 373

5. REFORMA CREDITULUI 375

5.1. Cererea de credit 375
5.2. Subvenţiile de credit 376
5.3. Parităţile creditului 376

BIBLIOGRAFIE 378

PROBLEME ECONOMICE NR. 35/1994 _____ 367

PREŢUL – REZULTANTA INTERACŢIUNII LEGITĂŢILOR PIEŢEI ŞI A MODULUI DE MANIFESTARE A AUTORITĂŢII PUBLICE

1. PREŢURILE, CAUZĂ ŞI EFECT ÎN PROCESUL DE RESTRUCTURARE A ECONOMIEI 386

2. SUPRAVEGHEREA FORMĂRII PREŢURILOR, ATRIBUT AL AUTORITĂŢII PUBLICE 391

2.1. Orientarea programelor de producţie pentru atenuarea dezechilibrelor existente în economie, depăşirea crizei economice 391
2.2. Asigurarea echilibrării raportului cerere-ofertă, menţinerea mediului concurenţial 394
2.3. Adaptarea politicii financiar-fiscale şi de preţuri scopurilor propuse pe plan economic 397
2.4. Asigurarea unei protecţii sociale reale pentru diminuarea efectelor negative ale tranziţiei şi convulsiilor sociale 401

3. CORELAŢIA PREŢ-CALITATE 403

PROBLEME ECONOMICE NR. 36/1994 _____ 391

EFECTE ALE POLITICII FISCALE

1. IZVOARE TEORETICE ALE POLITICII FISCALE 414

2. TEORIA MODERNĂ A POLITICII FISCALE 419

3. EVIDENŢE EMPIRICE PRIVIND EFECTELE PE TERMEN SCURT ŞI EFECTELE PE TERMEN LUNG ALE POLITICII FISCALE 426

4. SCHIŢA METODOLOGICĂ A UNUI MODEL MACROECONOMIC AVÂND CA PARAMETRU DE COMANDĂ POLITICA FISCALĂ 430

5. MODEL ECONOMETRIC PENTRU CUANTIFICAREA DINAMICII ECONOMIEI ASCUNSE BAZAT PE CURBA LAFFER DEZVOLTATĂ. ESTIMĂRI PENTRU ECONOMIA ROMÂNEASCĂ 438

PROBLEME ECONOMICE NR. 37/1994 _____ 427

DEZECHILIBRE,TRANZIŢIE ŞI STABILIZARE

1. DISTORSIUNI STRUCTURALE 451

2. EVOLUŢII RECENTE 455

3. TRANZIŢIE ŞI STABILIZARE..... 458

3.1. Dinamica PIB-ului..... 458

3.2. Dinamica producţiei industriale 463

PROBLEME ECONOMICE NR. 38-39/1994 _____ 449

TRANSFORMAREA SISTEMULUI ECONOMICO-SOCIAL, DEZVOLTAREA PIEŢELOR ŞI PROPRIETATEA

1. MODIFICĂRI ÎN DINAMICA PRIVATIZĂRII 473

1.1. Starea critică a privatizării ipotecă prospectivă a transformărilor 473

1.2. Alternative la ancorarea politicii de privatizare în masă..... 476

1.3. Evoluţii în structurile de proprietate agricolă..... 480

1.4. Traiectoria procesului de privatizare 487

2. TRANSFORMĂRI SOCIO-ECONOMICE ŞI MACROSTRUCTURA 490

2.1. Tranziţia şi noile structuri socio-economice 490

2.2. Transformări macrostructurale..... 492

3. ORGANIZAREA ŞI GENERALIZAREA PIEŢELOR..... 494

3.1. Pieţele de bunuri şi servicii 494

3.2. Organizarea pieţelor financiar-bancare..... 504

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1994 _____ 507

TIPOLOGIA POLITICILOR MACROECONOMICE

1. CRITERII ÎN ABORDAREA POLITICILOR MACROECONOMICE 532

2. POLITICI DE STABILIZARE 534

3. POLITICI STRUCTURALE 541

PROBLEME ECONOMICE NR. 41/1994 _____ 531

DETERMINĂRI, CONFLUENŢE ŞI RESTRICŢII ÎN ELABORAREA STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE

INTRODUCERE 555

MECANISMUL DE RESTRUCTURARE. IMPACTUL ACESTUIA ASUPRA CONFIGURAŢIEI STRUCTURALE A PRODUCŢIEI INDUSTRIALE 556

FACTORI DETERMINANŢI, RESTRICŢII ŞI INFLUENŢA ACESTORA ASUPRA CONFIGURAŢIEI STRUCTURILOR DE PRODUCŢIE 565

PROBLEME ECONOMICE NR. 42/1994 _____ 555

PROBLEME TEORETICO-METODOLOGICE ALE ABORDĂRII ECONOMIEI ASCUNSE

1. REMARCI GENERALE 580

2. DEFINIREA ŞI SFERA DE CUPRINDERE 582

3. MĂRIMEA ŞI DINAMICA ECONOMIEI NEGRE 584

4. CONSIDERAŢII PRIVIND EXPANSIUNEA ECONOMIEI SUBTERANE ÎN PERIOADA TRANZIŢIEI 589

BIBLIOGRAFIE 595

ANEXĂ 596

PROBLEME ECONOMICE NR. 43-44/1994 _____ 579

STATUL ŞI ÎNTREPRINDERILE ÎN CONDIŢIILE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ - PROBLEMATICA RAPORTULUI STAT- ÎNTREPRINDERI ÎN ECONOMIA CONCURENŢIALĂ

1. RAPORTUL STAT - ÎNTREPRINDERI ÎN ECONOMIA MODERNĂ, PERSPECTIVE TEORETICE-METODOLOGICE 604

1.1. Noţiuni generale asupra statului modern 605

1.2. Întreprinderea - un sistem deschis către mediu 607

1.3. Caracteristici esenţiale ale raportului stat-întreprindere în economia modernă 609

2. INTERVENŢIONISMUL STATAL - ÎNTRE CONTROVERSE ŞI REALITĂŢI 613

2.1. Teoriile economice şi intervenţia statului 613
2.2. Statul în opinia diferitelor grupuri de interese 616
2.3. Intervenţionismul statal în practica economică a ţărilor occidentale 618

3. STATUL ŞI ÎNTREPRINDERILE ÎN TRANZIŢIE 623

3.1. Încercare de diagnoză 623
3.2. Opinii, reflecţii, oportunităţi privind rolul statului şi raporturile sale cu întreprinderile în perioada de tranziţie 637

PROBLEME ECONOMICE NR. 45-46/1994 _____ 637

STATUL ŞI ÎNTREPRINDERILE ÎN CONDIŢIILE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ - IMPACTUL CADRULUI INSTITUŢIONAL ASUPRA ORGANIZĂRII ŞI FUNCŢIONĂRII ÎNTREPRINDERILOR

1. IMPACTUL CADRULUI INSTITUŢIONAL ASUPRA ORGANIZĂRII ŞI FUNCŢIONĂRII ÎNTREPRINDERILOR 663

1.1 Cadrul instituţional al statului de drept 663
1.2. Reorganizarea întreprinderilor de stat 668
1.3. Disfuncţionalităţi manifestate în activitatea întreprinderilor 672
1.4. Incidenţa unor instituţii de stat asupra activităţii economice a întreprinderilor 686
1.5. Concluzii şi propuneri 706

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/1994 _____ 691

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1994

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 1994 718

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1994 722

I. Analele Institutului Naţional de Cercetări Economice 722
II. Studii şi cercetări economice 722
III. Probleme economice 723

IV. Romanian Economic Research Observer (Observateur de la recherche economique Roumaine) 725
V. Alte lucrări ale institutelor 726
VI. Revista Română de Turism (ediţie bilingvă româno-engleză)..... 727
VII. Calendarul manifestărilor ştiinţifice organizate de INCE 728
VIII. Lucrări realizate în regimeditorial prin editura "Expert" 729

INDEX DE AUTORI _____ 730

Volumul XXXIV

ALTE LUCRĂRI ALE INSTITUTELOR, 1994_____ 1

FORMAREA ŞI REPARTIZAREA VENITURILOR ŞI AVERILOR ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE SPRE ECONOMIA DE PIAŢĂ..... *3*

Capitolul 1.

1.1. Producţia, valoarea adăugată brută şi produsul intern brut 7
1.2. Societăţile şi cvasisocietăţite nefinanciare 16
1.3. Gospodăriile populaţiei..... 18
1.4. Administraţia publică 20

Capitolul 2. VENITURILE ŞI CHELTUIELILE AGENŢILOR ECONOMICI..... 22

2.1. Venituri, cheltuieli, rezultate financiare şi eficienţă pe total economie şi pe principalele safe ramuri 22
2.2. Destinaţiile date profitului net pe ansamblul economiei şi pe principalele sale ramuri..... 27

Capitolul 3. VENITURILE ŞI CHELTUIELILE POPULAŢIEI 32

3.1. Veniturile şi cheltuielile familiilor de salariaţi..... 33
3.2. Veniturile fi cheltuielile familiilor de ţărani 40
3.3. Veniturile şi cheltuielile familiilor de pensionari de asigurări sociale..... 43

Capitolul 4. VENITURILE ŞI CHELTUIELILE STATULUI ŞI ALE ALTOR ENTITĂŢI PUBLICE 50

4.1. Indicatori financiari şi corelaţii macroeconomice. Unele comparaţii internaţionale 50
4.2. Unele probleme legate de provenienţa resurselor financiare publice 53
4.3. Unele probleme legate de destinaţia cheltuielilor publice 58

Capitolul 5. EVOLUŢIA AVERILOR; MUTAŢII ÎN STRUCTURA ACESTORA 61

5.1. Repartizarea activului total şi a profitului total aparţinând agenţilor economici, pe forme de proprietate 61
5.2. Investiţii străine de capital 63
5.3. Mijloacele fixe ale întreprinderilor pe total economie şi în principalele ramuri ale acesteia 66
5.4. Mijloacele fixe în agricultură 68

ÎNCHEIERE 72

TRANSFORMAREA PROPRIETĂŢII, A SISTEMULUI ECONOMICO-SOCIAL ŞI DEZVOLTAREA PIEŢELOR 79

ANEXE 81

POLITICI MONETARE ŞI FISCALE 113

POLITICA MONETARĂ 117

I. OBIECTIVELE ŞI INSTRUMENTELE POLITICII MONETARE 117

1. Obiectivele generale ale politicii monetare 117
1.1. Stabilitatea preţurilor 117
1.2. Ocuparea forţei de muncă 119
1.3. Creşterea economică 120
1.4. Stabilizarea balanţei de plăţi 121
2. Probleme fundamentale ale politicii monetare 121
2.1. Divergenţe/incompatibilităţi între obiective 121
2.2. Dilema regulii fixe sau politici discreţionare 123
3. Obiectivele intermediare ale politicii monetare 123
3.1. Oferta de bani din economie 124
3.2. Creditul 126
3.3. Rata dobânzii 126
3.4. Cursul de schimb al monedei naţionale 127
4. Instrumentele politicii monetare 127
4.1. Operaţiunile pe piaţa monetară 128
4.2. Mecanismul scontării 132

4.3. Rezervele obligatorii 136
4.4. Alte instrumente de politică monetară..... 137

II. MECANISMUL DE TRANSMISIE AL POLITICILOR MONETARE: CE RELEVĂ EXPERIENŢA POSTBELICĂ MONDIALĂ 140

1. Contextul istoric 140
2. Evoluţia politicii monetare în ultimele două decenii 142
3. Uniunea Europeană: principalele trăsături şi implicaţii pentru politica monetară..... 146

III. POLITICA MONETARĂ ÎN ROMÂNIA POSTCOMUNISTĂ: O PRIVIRE CRITICĂ 148

1. Politica monetară..... 148
2. Politica valutară..... 153
3. Corelaţii între politica monetară şi a cursului de schimb..... 163

IV. ORIENTĂRI DE PERSPECTIVĂ PRIVIND POLITICA MONETARĂ 170

1. Interdependenţa dintre reformă, restructurarea economică şi politica monetară..... 170
2. Proiecţii privind principalele variabile monetare 178

POLITICA FISCALĂ 180

1. Obiectivele reformei impozitelor 180
2. Reforma impozitului pe venitul personal şi a impozitului pe veniturile corporaţiilor..... 185
2.1. Impozitul pe venitul personal 186
2.2. impozitul pe venitul corporaţiilor 187
3.1. Efectele asupra preţurilor 193
3.2. Efecte asupra forţei de muncă 194
3.3. Efectele asupra economisirii..... 195
3.4. Efecte în alocarea resurselor..... 196
3.5. Efecte asupra inovării..... 196
3.6. Unele cerinţe pentru ca ratele scăzute de impozitare să determine creşterea economică..... 197
4. Structura cheltuielilor guvernamentale..... 198
4.1. Cheltuielile de capital 201
4.2. Ajustarea cheltuielilor pentru bunuri şi servicii 202
4.3. Cheltuielile cu transferurile şi subvenţiile 203
5. Răspunsul politicii fiscale la şocuri..... 204
5.1. Răspunsurile politicii fiscale la o creştere a veniturilor..... 204
5.2. Răspunsurile politicii fiscale la o scădere a veniturilor *205*

POVERTY PATTERN AND ALTERNATIVES FOR THE PROTECTION OF THE POOR IN POST-COMMUNIST ROMANIA *209*

I. PRECARIOUS LIVING CONDITIONS IN THE ROMANIAN COMMUNIST REGIME 213

II. DRAMATIC FALL IN THE LIVING STANDARD DURING THE POST-COMMUNIST PERIOD. SIGNIFICANT INDICATORS 216

III. THE SIZE OF POVERTY. MAIN SOCIAL CATEGORIES AFFECTED BY THE SCOURGE OR POVERTY 219

IV. SOCIAL SAFETY NET. POSSIBLE OPTIONS AND GUIDELINES 223

REFERENCES AND FOOTNOTES 228

ROMANIA'S ASSOCIATIONWITH EUROPEAN UNION. INTEGRATION PERSPECTIVES *231*

1. INTRODUCTION 235

2. FOREIGN TRADE REFORM 237

3. THE MAIN TRADE PROVISIONS OF THE EUROPE AGREEMENT 240

4. OTHER PROVISIONS OF THE EUROPE AGREEMENT 242

5. THE TRADE BETWEEN ROMANIA AND THE EU 244

6. SOME POSSIBLE FUTURE ISSUES IN THE TRANSITION TOWARD ECONOMIC INTEGRATION OF ROMANIA INTO THE EU 248

7. CONCLUSIONS AND FINAL REMARKS 251

INDEX DE AUTORI **253**

Volumul XXXV

ANALE NR. 1-2/1995 ..... **1**

INTEGRAREA ECONOMICĂ A ROMÂNIEI CU REPUBLICA MOLDOVA – Concepte – strategii - politici 3

CUVÂNT ÎNAINTE (MIHAI ŞTEFAN, NICOLAE BELLI) 4

CUVÂNT DE DESCHIDERE (N.N. CONSTANTINESCU) 9

CUVÂNT DE DESCHIDERE (MARCEL DINU) 11

SECŢIUNEA I - CONCEPTE ŞI STRATEGII DE INTEGRARE MACRO ŞI MICROECONOMICĂ 14

1. Condiţii şi obstacole în calea integrării celor două state româneşti 14
2. Strategii în domeniul integrării economice internaţionale 19
3. De ce integrare şi nu reîntregire, acum? 24
4. Premise istorice ale integrării Republicii Moldova cu România 35
5. Consecinţe ale dezechilibrelor regionale asupra proceselor de integrare economică 39
6. Facilităţi şi dificultăţi în intensificarea fluxurilor industriale dintre România şi Republica Moldova 44
7. Integrarea la nivel microeconomic între agenţii economici din Republica Moldova şi România 48
8. Crearea spaţiului economic românesc - calea către reintegrare 55
9. Susţinerea integrării intraromâne - între opţiune politică şi necesitate economică 58
10. Potenţialul integrator al zonelor economice libere moldo-române. Organizare şi funcţionare 64
11. Experienţe recente si acţiuni de perspectivă în colaborarea CENTROCOOP, BANKCOOP din România cu agenţi economico-bancari din Republica Moldova 70

SECŢIUNEA A II-A REFORMELE ECONOMICE ŞI INTEGRAREA, EVALUĂRI ALE TRANZIŢIEI ŞI STRATEGII PRIVIND CONTINUAREA REFORMEI 74

1. Reforma economică. Analiză şi perspective în Republica Moldova 74
2. Dezetatizarea proprietăţii şi privatizarea 86
3. Privatizarea în România şi Republica Moldova: similitudini şi discrepanţe 95
4. Cooperarea internaţională tehnico-ştiinţifică a României în perioada de tranziţie 97
5. Evoluţia populaţiei si fenomenele demografice în Republica Moldova 101
6. Probleme principale ale nivelului de trai al populaţiei din România şi din Republica Moldova 106
7. Evoluţia costului şi calităţii vieţii în Republica Moldova, în 1992 -1993 112
8. Direcţii de perfecţionare a metodologiei de determinare a unor indicatori ai calităţii vieţii în scopul asigurării comparabilităţii 118

SECŢIUNEA A III-A - ALTERNATIVE ŞI OPŢIUNI ALE INTEGRĂRII ÎN DOMENIUL INDUSTRIEI ŞI ENERGETICII 121
1. Posibilităţi de asigurare a industriei cu energie şi materii prime, în condiţiile integrării economice a României cu Republica Moldova..... 121
2. Potenţialul actual de resurse minerale al României şi cel al Republicii Moldova..... 124
3. Formarea sistemului energetic unic ca temelie a integrării economice 127
4. Posibilităţi de integrare a sistemului energetic naţional al României cu cel al Republicii Moldova..... 128
5. Probleme ale sectorului de comunicaţii în contextul apropierii economice dintre România şi Republica Moldova 131
SECŢIUNEA A IV-A - STRUCTURI AGRARE ŞI AGROALIMENTARE: POTENŢIAL ŞI CONVERGENTE INTEGRATOARE..... 137
1. Strategia dezvoltării agriculturii din Republica Moldova şi posibilităţile de convergenţă cu economia agroindustrială din România 137
2. Ştiinţa agricolă din spaţiul românesc. Contribuţii la integrarea sectorului agroalimentar 144
3. Evaluări comparative ale potenţialului agroalimentar al României şi al Republicii Moldova din perspectiva integrării lor economice..... 148
4. Evoluţia tehnologiilor agrare în condiţiile privatizării 154
5. Reforma agrară şi utilizarea forţelor de muncă în agricultură 157
6. Deservirea tehnică în condiţiile restructurării complexului agroindustrial..... 162
7. Posibilităţi şi limite ale agriculturii ecologice în spaţiul economic românesc .. 166
8. Privatizarea în agricultură prin transfer de proprietate şi creştere economică .. 169
SECŢIUNEA A V-A - POLITICI FINANCIARE, BANCARE ŞI MONETARE 173
1. Scenarii posibile de integrare monetară între România şi Republica Moldova..... 173
2. Evoluţia preturilor în România şi în Republica Moldova în condiţiile tranziţiei interne şi ale contextului internaţional 178
3. Tendinţele inflaţioniste în perioada de tranziţie la economia de piaţă în Republica Moldova 183
4. Regim valutar şi curs de schimb în tranziţie 187
5. Baze de date distribuite de indicatorii macroeconomici ai sistemului de conturi naţionale..... 191

SECŢIUNEA A VI-A - RELAŢIILE ECONOMICE EXTERNE ALE ROMÂNIEI ŞI REPUBLICE MOLDOVA 197
1. Specificitatea integrărilor economice 197
2. Posibilităţile de penetrare a Republicii Moldova pe pieţele mondiale competitive 203
3. Privire asupra colaborării dintre statele române în perspectiva europeană şi mondială 208
4. Europa: orizont 2000 214
5. Integrarea energetică în Europa. Implicaţii pentru România şi Republica Moldova 219
GHID privind prescurtările folosite 225

ANALE NR. 3/1995 _____ 227

METAMAXIMIZARE: AVUŢIE ŞI JUSTIŢIE *229*
PREFAŢĂ 233
Capitolul 1 - O DEFINIŢIE ECONOMICĂ A COERCIŢIEI 235
1.1. Definiţii anterioare 235
1.2. Definirea coerciţiei 241
1.3. O reprezentare grafică a coerciţiei 243
Capitolul 2 - LIBERTATE ŞI EFICIENŢĂ 248
2.1. Libertatea ca principiu moral 248
2.2. Funcţia de metautilitate 249
2.3. Interacţiuni posibile şi tipul concret de personalitate 255
2.4. Interacţiunea personalităţilor şi comportamentul 256
Capitolul 3 - IDEEA DE JUSTIŢIE ŞL PERSONALITĂŢILE UMANE 274
3.1. RAWLS 274
3.2. NOZICK 279
3.3. BUCHANAN 281
3.4. Raţiunea regulii unice de justiţie socială 286
Capitolul 4 - O NOUĂ CONCEPŢIE ASUPRA JUSTIŢIEI SOCIALE 292
4.1. Conceptul de justiţie socială la Hayek şi Nozick 293
4.2 De la metamaximizare Ia o definiţie individualistă a justiţiei 300
4.3. O interpretare din perspectiva metautilităţii a concepţiei lui J. Rawls asupra justiţiei sociale 306

Capitolul 5 - CRITICA UNUI MODEL DE EVOLUŢIE INSTITUŢIONALĂ DIN PERSPECTIVA METAUTILITĂŢII 310
ABSTRACT - METAMAXIMIZATION: WEALTH AND JUSTICE 322

ANALE NR. 4/1995 _____ 329
DEMOGRAFIE CONTEMPORANĂ 331
CUVÂNT ÎNAINTE 335
COMENTARIA IN DEMOGRAPHIAM (I) 337
COMMENTARIA IN DEMOGRAPHIAM (II) 349
COMMENTARIA IN DEMOGRAPHIAM (III) 391
POLITICA DEMOGRAFICĂ 401
DEMOGRAFIA ROMÂNEASCĂ: ÎNCOTRO ? 416
POPULAŢIA MONDIALĂ ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ 422
MEMORIU PRIVIND ÎNFIINŢAREA „INSTITUTULUI DE DEMOGRAFIE AL ACADEMIEI ROMÂNE” 430
INDEX DE AUTORI _____ 439

Volumul XXXVI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 1/1995 _____ 1
METODE ŞI TEHNICI DE PREVIZIUNE UTILIZATE ÎN ŞTIINŢA REGIONALĂ 3
Capitolul 1 - COORDONATELE METODOLOGICE ALE ŞTIINŢEI REGIONALE 7
1. Cadrul metodologic al ştiinţei regionale 7
2. Principalele etape ale evoluţiei metodelor în ştiinţa regională 12
BIBLIOGRAFIE 22
Capitolul 2 - PRACTICA INTERNAŢIONALĂ ÎN MODELAREA ECONOMICĂ MULTIREGIONALĂ 25
1. Etapele premergătoare elaborării modelelor economice multiregionale 25

2. Sfera de cuprindere a modelelor economice multiregionale 27
3. Aspecte legate de mărimea modelelor economice multiregionale 29
4. Modelarea cererii şi ofertei 32
5. Estimarea relaţiilor naţional-regionale 33
6. Modelarea relaţiilor interregionale 36
7. Evaluarea măsurilor de politică regională prin intermediul modelelor economice multiregionale 38
8. Utilizarea modelelor economice multiregionale 41
9. Perspectivele modelării economice multiregionale 44

BIBLIOGRAFIE 47

Capitolul 3 - METODE DE ESTIMARE A EFECTELOR POLITICILOR REGIONALE 49

1. Necesitatea evaluării efectelor politicilor regionale 49
2. Principalele metode de cercetare a efectelor politicilor economice regionale 51
3. Tehnici multidimensionale de evaluare a efectelor politicii economice regionale 60
4. Metode utilizate de CEE pentru estimarea efectelor investiţiilor acordate ţărilor membre, din Fondul European de Dezvoltare Regională 62

BIBLIOGRAFIE 70

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 2-3/1995 _____ 73

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1994 ..... *75*

I. Teme prioritare de cercetare 79
II. Activitatea specifică de cercetare a institutelor din componenţa Institutului Naţional de Cercetări Economice 83
III. Elaborarea de studii operative privind problemele actuale ale economiei româneşti, acordarea de asistenţă de specialitate şi contracte de colaborare 84

IV. Manifestări ştiinţifice 87
V. Relaţii internaţionale în domeniul cercetării economice..... 90
VI. Activitatea publicistică şi editorială 94
VII. Activitatea de doctorat, cursuri şi seminarii 98
VIII. Activitatea consiliului ştiinţific al INCE..... 99
IX. Probleme speciale 100

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 4/1995 _____ 167

CREAREA ŞI DEZVOLTAREA ECONOMIEI DE PIAŢĂ - Abordări occidentale *169*

Capitolul 1 - ABORDĂRI OCCIDENTALE ALE TRANZIŢIEI ÎN ŢĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST..... 173

1.1. O încercare a istoriei - tranziţia la economia de piaţă..... 173
1.2 Abordări iniţiale 174
1.3 Noi optici şi dezbateri asupra tranziţiei..... 188
REFERINŢE BIBLIOGRAFICE..... 197

Capitolul 2 - ABORDĂRI INSTITUŢIONALISTE ALE TRANSFORMĂRILOR ECONOMICE DIN CENTRUL ŞI ESTUL EUROPEI..... 200

2.1. Introducere 200
2.2. Instituţionalismul şi teoria economică 201
2.3. Caracteristicile principale ale abordărilor instituţionaliste ide transformărilor din centrul şi estul Europei 203
2.4. Crearea contextului socio-economic..... 205
2.5. Crearea şi dirijarea pieţei 209
2.6. Concluzii 212
REFERINŢE BIBLIOGRAFICE..... 214
BIBLIOGRAFIE..... 215

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 5/1995 _____ 217

SISTEM DE ANALIZE PREVIZIONALE PENTRU FUNDAMENTAREA STRATEGIILOR ŞI PROGRAMELOR MACROECONOMICE..... *219*

INTRODUCERE 223

Capitolul 1 - PROBLEME METODOLOGICE ŞI CERINŢE ALE ELABORĂRII SISTEMULUI DE ANALIZE PREVIZIONALE 226

1.1. Probleme metodologice generale ale elaborării analizelor previzionale 226

1.2. Cerinţe ale abordării sistemice în explorarea viitorului 232

Capitolul 2 - SFERA DE CUPRINDERE A ANALIZELOR PREVIZIONALE 241

2.1. Clasificarea analizelor previzionale în funcţie de amploarea câmpului de analiză 242

2.2. Corelaţii necesare în procesul de elaborare a analizelor previzionale 249

Capitolul 3 - ABORDAREA ANALIZELOR PREVIZIONALE DIN PUNCTUL DE VEDERE AL ORIZONTULUI DE TIMP (SCURT, MEDIU, LUNG) 254

3.1. Consideraţii generale 254

3.2. Trăsături ce deosebesc analizele previzionale pe termen scurt de cele pe termen mediu şi lung 255

3.3. Aspecte specifice diverselor ţări privind activitatea de previziune şi abordarea acesteia din punctul de vedere al orizontului de timp 262

3.4. Unele aspecte specifice României în perioada de tranzitie, în legătură cu abordarea analizelor previzionale din punctul de vedere al orizontului de timp (scurt, mediu, lung) 263

Capitolul 4 - ASPECTE PRIVIND CORELAREA CERCETĂRILOR PROSPECTIVE NAŢIONALE CU TENDINŢELE PE PLAN MONDIAL, ÎN CONTEXTUL ECONOMIC ACTUALAL ROMÂNIEI 266

4.1. Utilizarea comparaţiilor internaţionale în fundamentarea şi elaborarea programelor perioadei de tranziţie la economia de piaţă 266

4.2. Integrarea analizelor referitoare la mediul extern în elaborarea lucrărilor de previziune privind relaţiile economice internaţionale 270
4.3. Reflectarea în studiile naţionale de previziune a procesului de integrare economică europeană 271
4.4. Integrarea în cadrul Comunităţii Economice Europene 274

Capitolul 5 - CADRUL INSTITUŢIONAL AL ACTIVITĂŢII PREVIZIONALE MACROECONOMICE 277

5.1. Cadrul instituţional al activităţii previzionale în România 277
5.2. Câteva trăsături specifice privind funcţionarea cadrului instituţional al activităţii previzionale în alte ţări 278
BIBLIOGRAFIE 280

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 6/1995 _____ 283

TRANZIŢIA ŞI COMPORTAMENTUL SOCIETĂŢILOR COMERCIALE PE ACŢIUNI DIN INDUSTRIE 285

1. Ajustarea microeconomică – cerinţă esenţială a succesului reformei economice 290

2. Comportamente generale ale societăţilor comerciale pe acţiuni din industrie 306

3. Comportamente ale întreprinderilor din unele domenii industriale din România 316

4. Cerinţe ale schimbării comportamentului societăţilor comerciale 319

Lista lucrărilor publicate în colecţia Institutului de Economie a Industriei (Institutul de Cercetare a Relaţiilor Interramuri şi a Structurilor Industriale) „Studii de economie industrială” 339

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 7/1995 _____ 347

POSIBILITĂŢI DE CONSTITUIRE A SURSELOR DE FINANŢARE A LOCUIRII ÎN ROMÂNIA *349*

INTRODUCERE 353

PARTEA I - CERCETARE PRIVIND INSTITUŢIILE SPECIALIZATE ÎN FINANŢAREA LOCUIRII DIN SECTORUL PUBLIC ŞI PRIVAT 355

1. Piaţa locuinţelor – element esenţial în procesul echilibrării cererii cu resursele de finanţare 355
2. Intervenţia statului în domeniul locuirii 359
3. Mecanismul finanţării locuirii în perioada de tranziţie 364

PARTEA a II-a - STRATEGIA FINANŢĂRII SUBSISTEMULUI LOCUIRII ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE • NECESITATE, OPERAŢIONALITATE, FINALITATE 377

1. Integrarea strategiei finanţării subsistemului locuirii în procesele transformative ale tranziţiei 377
2. Obiective şi condiţionări strategice în finanţarea locuirii 381
3. Resurse financiare si evoluţia probabilă a acestora 383
4. Operaţionalizarea strategiei de finanţare şi variabilele de mediu 385
5. Proprietatea şi strategia finanţării în subsistemul locuirii 390
6. Coordonatele şi orientările unei strategii a finanţării subsistemului locuirii 394
7. Instituţii, instrumente şi mecanisme în strategia de finanţare a subsistemului locuirii 398

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 8/1995 _____ 405

IPOTEZA MAXIMIZĂRII PUTERII ŞI TEORIA ECONOMICĂ *407*

Introducere 411

Capitolul 1 - IPOTEZA MAXIMIZĂRII PUTERII - UN MODEL ANALITIC ALTERNATIV PENTRU TEORIA ECONOMICĂ INSTITUŢIONALĂ 412

Capitolul 2 - PARADOXUL CLASICILOR 425

Capitolul 3 - TEORIA ECONOMICĂ ORTODOXĂ A DISTRIBUŢIEI -O TEORETIZARE EXTINSĂ A ECONOMIEI LUI ROBINSON CRUSOE 433

Concluzii 451

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 9/1995 _____ 453

TREI STUDII: Întreprinzătorul lui Schumpeter şi birocraţia lui Max Weber; Interacţiunea dintre resursele naturale şi tehnologice. Raportul dintre bunăstare şi resursele naturale; Progresul tehnic în cumpăna dintre continuitate şi discontinuitate 455

ÎNTREPRINZĂTORUL LUI JOSEPH SCHUMPETER ŞI BIROCRAŢIA LUI MAX WEBER 459

Ordinea-principiul de funcţionare şi scopul birocraţiei weberiene 460

INTERACŢIUNEA DINTRE RESURSELE NATURALE ŞI TEHNOLOGIE. RAPORTUL DINTRE BUNĂSTARE ŞI RESURSELE NATURALE 471

PROGRESUL TEHNIC ÎN CUMPĂNA DINTRE CONTINUITATE ŞI DISCONTINUITATE 488

Coexistenţa sistemelor tehnice „rivale” 489
Redundanţa, o risipă? 490
Progresul tehnic nu este numai un proces de escaladare 491
Logica invenţiei şi stocul de informaţie 491
Roata, această minunată formă geometrică 492
Un accelerator: reţeaua de transfer tehnologic 493

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 10-11/1995 _____ 495

OPTIMUL UTILIZĂRII RESURSELOR NATURALE ŞI A ENERGIEI ÎN CONDIŢIILE ECONOMIEI DE PIAŢĂ (1994-1995). Fluxuri şi pieţe internaţionale de materii prime şi energie (1994) *497*

INTRODUCERE 501

Capitolul 1 - Teorii clasice şi actuale privind relaţia dintre potenţialul naţional de resurse naturale, profilul economiei şi schimburile internaţionale 503

1.1. Teorii clasice ale avantajului comparativ şiunele accepţiuni moderne ale acestora 504

1.2. Teoria tradiţională a înzestrării naţiunilor cu factori de producţie. Caracteristici şi limite 506

1.3. Teorii moderne ale înzestrării cu factori de producţie 508

1.4. Avantajul comparativ în condiţiile tendinţelor actuale de integrare economică a statelor 516

Capitolul 2 - Teoria pieţelor şi utilizarea eficientă a resurselor naturale 519

2.1. Piaţa. Formele pieţei 519

2.2. Piaţa resurselor naturale 522

2.3. Piaţa şi industria extractivă 527

2.4. Bursele de mărfuri 530

Capitolul 3 - Înzestrarea cu resurse energetice, orientarea structurii economiei şi fluxurile internaţionale de resurse energetice şi de energie 537

3.1.Ţiţeiul 540

3.2. Gazul natural 546

3.3. Cărbunele 551

3.4. Energia electrică 556

3.5. Înzestrarea cu resurse energetice şi structura economiei României 561

Capitolul 4 - Înzestrarea cu resurse minerale neenergetice, orientarea structurii economiei şi fluxurile internaţionale de materii prime 565

4.1. Resurse minerale neenergetice 565

4.2. Lemn şi produse din lemn de primă prelucrare 587

4.3. Înzestrarea cu resurse neenergetice şi structura economiei 595

Capitolul 5 - Consideraţii finale 597

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 12/1995 _____ 599

REFLECŢII ASUPRA ASOCIERII ŞI ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ *601*

Probleme ale asocierii şi aderării la Uniunea Europeană (dr. Sorica SAVA) 605

Orientări doctrinare privind viitorul integrării europene (dr. Gheorghe ZAMAN) 614

Decalajele economice şi sociale între România şi ţările Uniunii Europene (dr. Constantin GRIGORESCU) 623

Aderarea României la Uniunea Europeană din perspectiva liberalizării şi funcţionării pieţei muncii (dr. Steliana PERŢ) 630

Convergenţe în tranziţia sistemelor ştiinţei şi tehnologiei din estul şi vestul Europei (Steliana SANDU) 645

Zonele economice libere - instrumente importante ale realizării integrării economice (dr. Emilian DOBRESCU) 654

INDEX DE AUTORI _____ 664

Volumul XXXVII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1995 _____ 1

CATASTROFĂ, HAOS ŞI SINTEZĂ SINERGETICĂ FUNDAMENTE TEORETICO-METODOLOGICE ALE STUDIERII SISTEMELOR ECONOMICE DINAMICE ÎN CONDIŢII DE NONLINEARITATE, DISCONTINUITATE ŞI HAOS *3*

1. Introducere 9

2. Câteva consideraţii teoretico-metodologice de ordin general 10

3. Premise ale abordării nonlineare şi discontinue a economiei 12

4. Matematica discontinuităţii şi izvoarele sale 16

5. Încheiere 25

Bibliografie selectivă..... 29

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1995

PERCEPŢIA POPULAŢIEI PRIVIND SERVICIILE SOCIALE ŞI AUTORITĂŢILE PUBLICE - Anchetă naţională: iulie 1994 33

I. Aspecte metodologice 37

II. Probleme ale evaluării serviciilor sociale şi a autorităţilor publice 39

III. Cum răspund instituţiile publice aşteptărilor populaţiei 44

IV. Factorii care au determinat aprecierile populaţiei 49

1. Percepţia calităţii asistenţei sociale şi a stării de sănătate..... 49
2. Aspecte privind învăţământul 51
3. Aprecierile populaţiei privind activitatea primăriilor 52
4. Aprecierile populaţiei privind activitatea poliţiei..... 53
5. Aprecieri privind corectitudinea autorităţilor judecătoreşti 54
6. Aprecieri privind activitatea parlamentului 54
7. Aprecierile populaţiei privind partidele politice 55
8. Activităţile guvernului în aprecierea populaţiei 56
9. Aprecierile populaţiei privind activitatea preşedintelui ţării..... 56
10. Percepţia populaţiei privind activitatea Oficiului pentru controlul calităţii produselor 58

V. Protecţia oferită populaţiei de către societate..... 59

VI. Percepţia fenomenului corupţiei în societatea românească 60

VII. Timpul mediu zilnic acordat de populaţia ţării citirii presei, lecturii, vizionării televiziunii şi audierii radioului..... 62

VIII. Concluzii 64

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1995

REFORMA SISTEMULUI MONETAR INTERNAŢIONAL ŞI ALTE OPINII REFORMATOARE..... *71*

1. Reforma întreprinsă de FMI 75

2. Alte opinii reformatoare 83

Bibliografie selectivă 96

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1995

EUROPA, CONCEPŢIILE ŞI STRATEGIILE NOASTRE • Alocuţiunea Primului Ministru al Republicii Cehe, Domnul Vaclav Klaus, prezentată ia sesiunea din 30 ianuarie 1995 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei *101*

Europe, Our Visions and Our Strategies • The speech delivered by Mr. Vaclav Klaus, the Prime Minister of the Czech Republic, on the occasion of the Session of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe held on 30 January 1995 110

PROBLEME ECONOMICE NR. 5-6/1995

DINAMICA POPULAŢIEI ŞI A CHELTUIELILOR PENTRU PENSII ÎN ROMÂNIA *117*

1. Creşterea cheltuielilor pentru pensii pe plan internaţional în ultimele decenii. Reducerea substanţială a ponderii persoanelor vârstnice aflate sub pragul sărăciei în ţările dezvoltate 121

2. Evoluţia numărului de pensionari şi a cheltuielilor pentru pensii în România în perioada de tranziţie 123

2.1. Caracteristici esenţiale. Deteriorarea stării materiale a pensionarilor 123

2.2. Constituirea fondurilor pentru pensii. Creşterea contribuţiilor de asigurări sociale. Probleme privind asigurarea echilibrului bugetelor de asigurări sociale 126

2.3. Pensionările anticipate. Raţiuni şi efecte pe plan economic şi social 129

3. Îmbătrânirea demografică în perspectivă şi dinamica cheltuielilor pentru pensii 133

3.1. Tendinţe în principalele ţări capitaliste dezvoltate în perioada 1980-2050 133
3.2. Impactul îmbătrânirii demografice a populaţiei României asupra evoluţiei cheltuielilor pentru pensii în perioada 1992- 2020 137
3.2.1. Ritmul şi proporţia îmbătrânirii demografice: trecut, prezent şi viitor 137
3.2.2. Dinamica raportului de dependenţă 144
3.2.3. Evaluări privind influenţa îmbătrânirii demografice asupra creşterii numărului de pensionari şi a cheltuielilor pentru pensii 152

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8/1995

MODELE DE CONSUM ALIMENTAR ŞI POLITICI ECONOMICO-SOCIALE 177

INTRODUCERE 181

PARTEA I - Starea actuală a consumurilor alimentare şi factorii de influenţă 182

1. Principalele evoluţii economice 182

2. Populaţia 185

3. Veniturile, cheltuielile şi consumul populaţiei 186

3.1. Veniturile populaţiei 186
3.2. Consumul alimentar 187
3.3. Cheltuielile alimentare în bugetele de familie 189

4. Evoluţia producţiei agricole 192

5. Eficienţa politicii alimentare practicate 199

PARTEA a II-a - Proiecţia consumurilor alimentare şi politici de susţinere a acestora 204

1. Consumurile alimentare şi structurile producţiei agricole aferente 204

2. Eficienţa consumurilor alimentare proiectate 211

3. Principalii determinanţi ai realizării, pe termen mediu a unor modele de consum alimentar echilibrate nutritiv 216

3.1. Politica agricolă 218

3.2. Protecţia socială a populaţiei 220
3.3. Politica veniturilor salariale 224
3.4. Protecţia consumatorilor 226

Bibliografie 230

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1995 .....

LIBERALIZĂRILE FINANCIARE ŞI FUNCŢIONAREA SISTEMULUI BANCAR ROMÂNESC ÎN PERIOADA 1991-1993 233

1. Structura restricţiilor financiare în România 237

2. Stress-ul financiar şi estimări ale dimensiunii acestuia 246

2.1. Natura creditelor neperformante în economia României 248
2.2 Evoluţia creditelor neperformante şi solvabilitatea băncilor de stat 249
2.3. Impactul creditelor neperformante 258
2.4. Constrângerile sistemice in calea rezolvării problemei 259

3. Efectele macroeconomice ale dificultăţilor financiare ale întreprinderilor şl băncilor 262

4. Sectorul bancar şi măsurarea subvenţiilor acordate prin ratele dobânzii 270

Concluzii 275

PROBLEME ECONOMICE NR.10-11/1995 .....

ECONOMIA DE PIAŢĂ ÎN CHINA - UN NOU MODEL DE DEZVOLTARE 279

1. Experimentul chinez - model unic de gândire şi practică economică 284

1.1. Schimbarea mentalităţilor, în primul rând 284
1.2. Mediul agricol - sursă ideatică a reformei economice 288
1.3. Restructurarea prin "distrugere creatoare" 289
1.4. Terapie graduală sau terapie de şoc? 290
1.5. Politicul la remorca economicului? 292
1.6. Restructurarea sistemului politic chinez 296
1.7. Experimentul chinez şi gândirea economică internaţională 297

2. Necesitate, perioade şi strategii 301

2.1. Câştigul de eficienţă - motivaţie fundamentală 301
2.2. Perioade succesive şi obiective distincte 301
2.3. Strategia până în anul 2050 303

3. Principalele caracteristici ale sistemului economic de piaţă chinez 305

3.1.O nouă structură a proprietăţii: legitimitatea proprietăţii private 305
3.2. Conectarea valorilor pieţei la valorile socialismului 306
3.3. Reabilitarea profitului, criteriu al eficienţei şi progresului 306
3.4. Marketizarea mecanismului de funcţionare a întreprinderilor de stat 306
3.5. Reforma structurilor economice în agricultură 310
3.6. "Inventarea" întreprinderilor rurale 310
3.7. Deschiderea economică externă 312

4. Strategia deschiderii externe 314

4.1. Afluxul de investiţii externe 314
4.2. Deschiderea externă a unor zone şi localităţi 318

5. Miracolul economic chinez - 1979-1993 323

PROBLEME ECONOMICE NR. 12/1995 .....

CRITERII DE IERARHIZARE A PRIORITĂŢILOR INVESTIŢIONALE ÎN INFRASTRUCTURA TRANSPORTURILOR 329

INTRODUCERE 333

1. Legăturile dintre sistemul de transport şi activitatea economică 334

2. Criterii, indicatori şi metode de evaluare a investiţiilor în infrastructura transporturilor 340

PROBLEME ECONOMICE NR. 13/1995 .....

CONSTITUIREA SISTEMULUI DE CATEGORII ALE VALORII • Reconsiderări teoretice şi istorico-documentare asupra valorii şi economiei de marfă, regăsite într-un impas actual al gândirii şi practicii economico-sociale deopotrivă 351

1. Introducere. Criza teoriei 355

2. Etalonul şi valoarea. Un punct de vedere marxist 364

3. Etalonul, moneda şi titlul valoric. Definitivarea sistemului categorial..... 375

Bibliografie selectivă..... 389

PROBLEME ECONOMICE NR. 14/1995 .....

STATUL ŞI ÎNTREPRINDERILE ÎN CONDIŢIILE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ - STRATEGIA MACROECONOMICĂ ŞI ROLUL SĂU ÎN ORIENTAREA DEZVOLTĂRII 397

1. Decizii colective şi strategii economice 403

2. Obiectivele strategiilor economice 408

2.1. Creşterea, obiectivul central al strategiei economice..... 409

2.2. Utilizarea deplină a forţei de muncă sau asigurarea unui nivel ridicat de utilizare a acesteia..... 409

2.3. Stabilitatea nivelului mediu al preţurilor, adică absenţa inflaţiei 410

2.4. Asigurarea echilibrului exterior 411

2.5. Eficienţa economică 412

2.6. Distribuţia echitabilă a veniturilor..... 412

2.7. Ocrotirea mediului ambiant 412

3. Modalităţi şi instrumente ale politicilor şi strategiilor economice 414

A. Modalităţi de intervenţie economică 414

1. Funcţiile bugetare..... 414

2. Acţiunile monetare..... 416

3. Acţiunile directe asupra mecanismelor economice 417

B. Instrumente ale intervenţiei economice 419

1. Instrumente bugetare 419

2. Instrumente monetare şi financiare 422

3. Intervenţia directă a statului 423

4. Strategiile de realizare a politicilor economice 425

A. Strategia absorbirii şocurilor 425

B. Strategia de creştere..... 434

1. Politica de asanare bugetară 434

2. Coordonarea între politica monetară şi bugetară..... 435

3. Compatibilitatea politicilor economice a marilor ţări industrializate 435

C. Strategia de reindustrializare 436

5. Unele aspecte privind strategia de dezvoltare macroeconomică în România 438

PROBLEME ECONOMICE NR. 15/1995 .....

STATUL ŞI ÎNTREPRINDERILE ÎN CONDIŢIILE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ - MUTAŢII MANAGERIALE CERUTE DE TRANZIŢIA ÎNTREPRINDERILOR LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 443

PROBLEME ECONOMICE NR. 16/1995 .....

DIMENSIUNEA ECONOMICĂ A AGRICULTURII DURABILE, CREATOARE DE SURPLUS ECONOMIC 461

1. Input-urile şi output-urile agriculturii 466
2. Eficienţa macroeconomică a agriculturii, sursă de surplus economic 472
3. Factorii de producţie - premise ale surplusului economic al agriculturii 477
4. Foarfecele preţurilor 483
5. Exportul de produse agricole, excedente, deficite, curs de schimb 486
6. Protejarea şi subvenţionarea agriculturii 490

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/1995 .....

REFORMA COMERŢULUI EXTERIOR ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 495

1. Reforma economică în România 499
2. Reforma în domeniul comerţului exterior 502
3. Evoluţia comerţului exterior în perioada de tranziţie 505
4. Asocierea României la Uniunea Europeană. Comerţul, avantajele comparative şi specializarea 508
5. Perspectivele integrării României în Uniunea Europeană 511
6. Concluzii 516

Referinţe bibliografice **523**

PROBLEME ECONOMICE NR. 18/1995 .....

DESINCRONIZAREA FAZELOR CICLULUI ECONOMIC ÎN ŢĂRILE MEMBRE. OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ *527*

OCDE: Desincronizarea fazelor ciclului economic în ţările membre 531

Studiu OCDE asupra ocupării forţei de muncă 535

PROBLEME ECONOMICE NR. 19/1995 .....

INDUSTRIA ŞI PROTECŢIA MEDIULUI – PRIORITĂŢI DE ETAPĂ ÎN ROMÂNIA *543*

1. Aspecte teoretice şi metodologice ale protecţiei mediului la nivelul agenţilor economici 547
2. General şi particular în caracterizarea fenomenului de poluare industrială în România 550
3. Cerinţe pe termen scurt, mediu şi lung pentru protecţia mediului înconjurător, pe tipuri de agenţi economici 556
4. Eforturi financiare de punere sub control a fenomenului de poluare Ia nivelul diferitelor categorii de agenţi economici din industrie 560
5. Aspecte manageriale ale unităţilor industriale de producţie din România 563

INDEX DE AUTORI _____ 568

Volumul XXXVIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 20-21 /1995 _____ 1

ANALIZA COMPARATIVĂ A UNOR DIMENSIUNI CALITATIVE ALE SISTEMELOR DE EDUCAŢIE ŞI ÎNVĂŢĂMÂNT DIN DIFERITE ŢĂRI ALE LUMII 3

1. În pragul unei ere noi - era capitalurilor intelectuale 7

2. Caracteristici comune şi particularităţi ale sistemelor actuale de educaţie şi învăţământ 12

2.1. Educaţie preşcolară 12
2.2. Învăţământul obligatorul 14
2.3. Învăţământul secundar - ciclul al doilea (liceal, profesional) 18
2.4. Al treilea nivel de învăţământ 19
2.5. Învăţământul pentru adulţi 22

3. Raporturile de dependenţă ale populaţiei tinere şi vârstnice faţă de populaţia aptă de muncă şi influenţele acestora asupra evoluţiei sistemelor de educaţie şi învăţământ în ultimele două decenii 23

4. Cheltuielile cu învăţământul la nivel mondial; principalele modalităţi de finanţare practicate în Europa şi America de Nord 27

5. Aspecte privind privatizarea celui de-al treilea nivel de învăţământ şi consecinţe ale acesteia în planul calităţii activităţii de pregătire a studenţilor 34

Bibliografie selectivă 43

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23-24 /1995 45

IMPACTUL SOCIO-UMAN AL EXPLOATĂRII LIGNITULUI ÎN ZONA OLTENIEI 47

Capitolul 1 - CADRUL TEORETICO-METODOLOGIC AL CERCETĂRII 51

Capitolul II - REFLECTAREA ACTIVITĂŢII REGIEI AUTONOME A LIGNITULUI ÎN ECONOMIA ŞI ÎN CONDIŢIILE DE VIAŢĂ ALE POPULAŢIEI DIN JUDEŢUL GORJ 58

1. Activitatea din cadrul RAL - componentă principală a economiei judeţene 58

2. Influenţa industriei carbonifere asupra condiţiilor de viaţă ale populaţiei locale 59

3. Condiţiile pentru învăţământ şi cultură în judeţul Gorj 61

4. Reflectarea efectelor exploatărilor carbonifere din Oltenia în opinia populaţiei locale 61

5. Condiţiile de viaţă din zona carboniferă a Olteniei în opinia populaţiei locale 63

6. Opinii despre rolul regiei în dezvoltarea unor servicii social-economice şi despre calitatea acestora 67

Capitolul III - RELAŢIILE REGIEI AUTONOME A LIGNITULUI CU PROPRIETARII DE PĂMÂNT ŞI LOCUINŢE 72

1. RAL şi proprietatea funciară particulară 73

2. Raporturile RAL cu proprietarii de locuinţe din zona de activitate a întreprinderii 75

3. Tensiuni şi conflicte în relaţiile RAL cu proprietarii de pământ şi locuinţe 77

4. Opinii despre modul de rezolvare a diferendelor şi despre legislaţia privitoare la raportările RAL cu proprietarii de pământ şi locuinţe 79

Capitolul - IV CALITATEA PERCEPUTĂ A VIEŢII 83

1. Viaţa de muncă 83

2. Calitatea mediului natural de viaţă 89

3. Starea de sănătate 93

4. Starea conflictuală 94

5. Temerile populaţiei 95

6. Satisfacţia faţa de viaţă 95

Capitolul V - IMPACTUL ACTIVITĂŢII MINIERE DIN ZONA OLTENIEI ASUPRA PROBLEMATICE SANITARE LOCALE 98

CONCLUZII 104

PROBLEME ECONOMICE NR. 25 /1995 _____ 107

ROLUL RESTRUCTURĂRII SELECTIVE A RAMURILOR INDUSTRIALE ÎN PROCESUL DE TRANZIŢIE LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 109

1. Strategii de dezvoltare şi politici de restructurare a ramurilor industriale 113

2. Elemente pentru conturarea politicilor de restructurare 119
3. Concluzii 121

ANEXE 123

PROBLEME ECONOMICE NR. 26-27-28/1995 _____ 127

READAPTAREA PROFESIONALĂ A PERSOANELOR CU HANDICAP – EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE 129

1. Definirea conceptului de persoană handicapată 133

2. Aspecte practice ale evaluării handicapului 136

3. Numărul persoanelor handicapate şi procentajul lor în populaţia totală 138

4. Perspectiva istorică asupra readaptării profesionale a persoanelor handicapate 140

5. Elementele constitutive ale readaptării profesionale 147

5.1. Evaluarea capacităţilor profesionale şi de adaptare în muncă 147

5.2. Orientarea profesională a persoanelor handicapate 150

5.3. Pregătirea profesională şi reciclarea 151

5.4. Plasamentul în muncă 152

6. Necesitatea abordării problematicii readaptării profesionale a persoanelor handicapate 155

6.1. Frecvenţa handicapului 155

6.2. Unele tendinţe de utilizare redusă a forţei de muncă 155

6.3. Schimbările produse în piramida vârstelor 156

6.4. Costul social ridicat pe care l-ar impune susţinerea persoanelor handicapate prin sistemul de securitate socială 156

6.5. Schimbările survenite în natura muncii 156

6.6. Urbanizarea 157

6.7. Declinul rolului familiei 157

6.8. Rolul readaptării profesionale în susţinerea moralului persoanelor handicapate 157

7. Constrângeri existente in calea readaptării profesionale a persoanelor handicapate 159

7.1. Absenţa personalului calificat 159

7.2. Absenţa posibilităţilor de pregătire profesională de, încadrare în muncă 161

7.3. Atitudinile 162

7.5. Obstacolele arhitecturale 165

7.6. Lipsa coordonării 166

8. Experienţa internaţională în domeniul readaptării profesionale 167

BIBLIOGRAFIE **197**

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1995 _____ 205

FAMILISMUL – COMPORTAMENT ECONOMIC 207

1. Reforma statului pentru o societate consolidată familial 211

2. Schimbări în componenţa familiei şi epuizarea economiilor 216

3. Cererea şi oferta 219

4. Familia şi proprietatea privată 222

5. Familia - creuzetul concurenţei 224

6. Statul şi familia 228

7. Comportamentul economic al familiilor 233

7.1. Comportamentul economic la întemeierea familiilor 233

7.2. Comportamentul economic în viaţa familiilor 234

8. De la individualism la familism 237

PROBLEME ECONOMICE NR. 30-31/1995 _____ 239

COSTUL SOCIAL AL LOCUIRII (HABITATULUI) ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE ÎN ROMÂNIA 241

1. Criza de locuinţe în contextul politicii locative actuale 245

2. Formarea relaţiilor de piaţă şi politica socială în domeniul locuirii (habitatului) 251

3. Costul social al reformei în domeniul locuirii 260

3.1. Concept şi posibilităţi de evaluare 260

3.2. "Costul social" al asigurării cu locuinţe a populaţiei în perioada de tranziţie 261

3.3. Aspecte ale politicii chiriilor în condiţiile trecerii la economia de piaţă 274

3.4. Costul social al ameliorării condiţiilor 278

4. Costul social al reabilitării 284

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/1995 _____ 293

PIERDERILE TERITORIALE ALE ROMÂNIEI ÎN VARA ANULUI 1940 - BILANŢ DEMOGRAFIC - 295

România "rotundă ca o medalie" 300

Basarabia, Nordul Bucovinei şi Ţinutul Herţa 303

Cadrilaterul 305

Transilvania de Nord 305

După cincizeci şi cinci de ani 309

BIBLIOGRAFIE 313

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1995 _____ 315

EVOLUŢIA POLITICII AGRICOLE COMUNITARE ŞI IMPLICAŢII ALE VIITOAREI LĂRGIRI A UNIUNII EUROPENE 317

1. Organizarea Pieţei Comune sub PAC1 323

1.1. Până în 1992 323

1.2. Reforma MacSharry 323

2. Acordul Rundei Uruguay din martie 1994, efectiv din 1 iulie 1995 324
2.1. Suportul intern 324
2.2. Subsidii de export 324
2.3. Acces la piaţă 325
2.4. N.B.: Obligaţia UE 326
2.5. Clauzele de salvgardare 326
2.6. Cotele de acces minim 330
2.7. Culturi arabile 330
3. Cheltuieli sub PAC1 334
4. Relaţiile ca ţările Central/Est-Europene (TCEE) 338
4.1. Acorduri (asocieri) Europene 338
4.2. Revizuirea Acordurilor Europene 338
4.3. Accesul 339
4.4. Politica agricolă 340

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35-36/1995 _____ 345

ASPECTE ALE PROTECŢIEI MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 347

Capitolul I - SCURTĂ TRECERE ÎN REVISTĂ A EVENIMENTELOR CARE AU DUS LA CONŞTIENTIZAREA PE PLAN MONDIAL A PROBLEMELOR LEGATE DE PROTECŢIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 351

Capitolul II - EVOLUŢIA ISTORICĂ A LEGĂTURII DINTRE CONCEPTUL DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ ŞI CEL DE MEDIU ÎNCONJURĂTOR 357

Capitolul III - TEZELE EXISTENTE ÎN PREZENT PE PLAN MONDIAL PRIVIND LEGĂTURA DINTRE CREŞTEREA ECONOMICĂ ŞI PROTECŢIA MEDIULUI 362

Capitolul IV - SEMNIFICAŢIA CONCEPTULUI INTITULAT "SUSTAINABLE DEVELOPMENT"(DEZVOLTARE ECONOMICĂ CARE SE AUTOSUSTINE) 370

Capitolul V - TENDINTE ÎN EVOLUŢIA SECTORULUI INDUSTRIAL AL UNIUNII EUROPENE 372

Capitolul VI - BINOMUL ENERGIE – POLUARE ÎN VIZIUNEA CEE 379

Capitolul VII - STABILIREA UNUI CADRU INSTITUŢIONAL POTRIVIT PENTRU ELABOREAREA POLITICILOR DE PROTECŢIE A MEDIULUI: PREŢURI ŞI INTEGRARE 390

Capitolul VIII - CONCEPEREA UNOR POLITICI EFICIENTE DIN PUNCT DE VEDERE ECONOMIC 398

Capitolul IX - POLITICI ECONOMICE ÎNDREPTATE CĂTRE REALIZAREA CREŞTERII ECONOMICE DURABILE CARE IA ÎN CALCUL COMPONENTA ECOLOGICĂ 416

Capitolul X - MĂSURILE PROPUSE DE DG XI (divizia mediului înconjurător) A UNIUNII EUROPENE PRIVIND PROTECŢIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN CADRUL ACESTEIA 434

Capitolul XI - CONŢINUTUL INDICATORILOR STATISTICI UTILIZAŢI ÎN DOMENIUL PROTECŢIEI MEDIULUI 441

Capitolul XII - PREVIZIUNEA ÎN DOMENIUL PROTECŢIEI MEDIULUI ... 449

Capitolul XIII – MANIFESTĂRI DE ULTIMĂ ORĂ PE PLAN MONDIAL, UN – KLIMAKONFERENZ, BERLIN 1995 462

Capitolul XIV - IMPLICAŢIILE ECOLOGICE ALE TRANZITIEI ECONOMICE ÎN FOSTELE ŢĂRI COMUNISTE (studiu de caz UNGARIA) 464

CONCLUZII ŞI PROPUNERI 467

INDEX DE AUTORI _____ 473

Volumul XXXVIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 37-38/1995 1

UNIUNEA EUROPEANĂ: GENEZA ŞI INSTITUŢIILE SALE *3*

1. Preliminarii necesare 7

2. Statele Unite ale Europei - Ascendenţă ideatică a Uniunii Europene? 8

3. Integrarea europeană: origini şi evoluţii 13

4. Tratatul de la Roma. Dispoziţiile sale generale 18

4.1. Obiective generale 18
4.2. Premise şi condiţii necesare integrării 19

5. Realizarea pieţei comune şi transformarea ei în piaţă unică 21

5.1. Crearea Pieţei Comune 21
5.2. Crearea Pieţei Unice Europene 30

6. Instituţiile Uniunii Europene 36

6.1. Parlamentul European - organ deliberativ şi de control 36
6.2. Consiliul European - autoritate supremă a UE 38
6.3. Consiliul de Miniştri - organ decizional 39
6.4. Comisia Europeană - organ de iniţiativă şi execuţie 41
6.5. Curtea de Justiţie Europeană 49
6.6. Curtea de Conturi 50
6.7. Comitetul Economic şi Social (CES) 50
6.8. Comitetul Regiunilor (CR) 51
6.9. Consiliul de Asociere (CA) 51
6.10. Comitetul Parlamentar Mixt şi de Asociere (CPMA). 51

7. Mecanismul luării deciziilor 53

8. Mecanismul de finanţare a Uniunii Europene 55

8.1. Formarea veniturilor 55
8.2. Evoluţia cheltuielilor comunitare 59

Bibliografie **68**

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/1995 71

EXPORTURILE ŞI DECLARAŢIILE DE ÎNCASARE VALUTARĂ 73

A. PIAŢA EXPORTURILOR ŞI RISCUL DE NEPLATĂ 77

B. DECLARAŢIILE DE ÎNCASARE VALUTARĂ 82

C. CERINŢE LEGISLATIVE 85

D. PROCESUL DE URMĂRIRE A EXPORTURILOR 102

Anexa 104

Completarea formularelor DIV 104

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1995 107

POPULAŢIA RURALĂ ÎN TRANZIŢIE - schimbare şi continuitate 109

Introducere 113

Caracteristici demosociale ale gospodăriei rurale 114

Dimensiunea funciară a gospodăriei rurale 117

Şefii gospodăriilor rurale 118

Atitudini şi opinii 122

Perceperea schimbării 127

Bibliografie 130

PROBLEME ECONOMICE NR. 41/1995 131

REFORMELE ECONOMICE ÎN ŢĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST - Probleme ale proprietăţii şi privatizării în Ungaria 133

1. TRANZIŢIA ÎN ECONOMIA UNGARIEI. CADRUL LEGISLATIV 137

1.1. Dificultăţi şi perspective în economia Ungariei 137

1.2. Măsuri legislative în procesul de tranziţie 139

1.3. Experienţa Ungariei în privinţa procedurilor legii falimentului 141

2. Evoluţii ale privatizării şi efecte înregistrate în perioada tranziţiei 146

2.1. Caracteristici şi abordări noi ale privatizării în Ungaria 148
2.2. Concluzii 153

3. Dezvoltarea sectorului privat în industrie 155

3.1. Cauze ale încetinirii procesului de privatizare 160
3.2. Mediul de afaceri. Aspecte favorabile şi nefavorabile 163

4. Privatizarea în opinia publică din Ungaria 168

Surse bibliografice **178**

PROBLEME ECONOMICE NR. 42/1995 _____ 179

POSIBILITĂŢI DE FINANŢARE A MODERNIZĂRII INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR 181

Introducere 185

1. Caracteristici ale infrastructurii transporturilor 186

2. Trăsături ale investiţiilor 190

3. Resurse interne de finanţare a modernizării reţelei de transport 193

3.1. Necesităţi ale alinierii reţelei naţionale de transport la cerinţele europene 193
3.2. Acoperirea costurilor infrastructurii rutiere 196

4. Restricţii în atragerea unor fonduri externe 204

5. Concluzii 208

PROBLEME ECONOMICE NR. 43/1995 _____ 211

TEORIA COSTURILOR COMPARATIVE ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ ROMÂNEASCĂ DE LA MIHAI EMINESCU LA MIHAIL MANOILESCU. GÂNDIREA ECONOMICA A LUI VIRGIL MADGEARU. GÂNDIREA ECONOMICĂ A OMULUI POLITIC NICOLAE TITULESCU 213

TEORIA COSTURILOR COMPARATIVE ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ. ROMÂNEASCĂ DE LA MIHAI EMINESCU LA MIHAIL MANOILESCU 217

GÂNDIREA ECONOMICĂ A LUI VIRGIL MADGEARU 225

GÂNDIREA ECONOMICĂ A OMULUI POLITIC NICOLAE TITULESCU 231

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/1995 _____ 237

REFORMELE ECONOMICE ÎN ŢĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST.

Probleme ale proprietăţii şi privatizării în Federaţia Rusă 239

Introducere 243

1. Evoluţia programelor de reformă 245

2. Privatizarea în Federaţia Rusă 247

3. Cine sunt de fapt cei mai mari deţinători de acţiuni 257

4. Progresele în procesul micii privatizări 265

Bibliografie 266

PROBLEME ECONOMICE NR. 45-46/1995 _____ 269

EVALUAREA PERCEPŢIEI AUTORITĂŢILOR PUBLICE ŞI SERVICIILOR SOCIALE - Anchetă naţională: iulie-august 1995 271

ASPECTE METODOLOGICE 275

EŞANTIONUL INVESTIGAT 280

REZULTATELE CERCETĂRII 282

Aşteptările populaţiei 282

Autorităţile publice 283

Ierarhizarea instituţiilor publice 318

SURSELE DE INFORMARE UTILIZATE DE POPULAŢIE PENTRU CUNOAŞTEREA ACTIVITĂŢII AUTORITĂŢILOR PUBLICE 322

ÎNCREDEREA POPULAŢIEI ÎN MASS-MEDIA 326

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/1995 335

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1995 337

Centrul de Informare şi Documentare Economică
în anul 1995 341

I. ANALELE INSTITUTULUI NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE346

II. CAIETELE GRUPULUI CONSULTATIV PE PROBLEMELE ECONOMICO-SOCIALE - PREŞEDINŢIA ROMÂNIEI..... 346

III. LUCRĂRILE COMISIEI DE ELABORARE A STRATEGIEI NAŢIONALE DE PREGĂTIRE A ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 347

IV. STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE..... 347

V. PROBLEME ECONOMICE..... 348

VI. ECONOMIA ROMÂNIEI, EVOLUŢII PE TERMEN SCURT..... 351

VII. REVISTA ROMÂNĂ DE ECONOMIE..... 352

VIII. ROMANIAN ECONOMIC RESEARCH OBSERVER (OBSERVATEUR DE LA RECHERCHE ECONOMIQUE ROUMANIE)..... 352

X. CALENDARUL MANIFESTĂRILOR ŞTIINŢIFICE ORGANIZATE DE INCE..... 354

XI. LUCRĂRI REALIZATE ÎN REGIM EDITORIAL PRIN EDITURA EXPERT 354

INDEX DE AUTORI **356**

Volumul XL

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 1/1996 **1**

REGIMURILE PUBLICE DE PENSII - conţinut şi reforme actuale în ţări cu economie dezvoltată -.....*3*

1. CUVÂNT ÎNAINTE 7

2. ELEMENTE CONSTITUTIVE ALE MECANISMELOR DE FUNCŢIONARE A REGIMURILOR PUBLICE DE PENSII 9

2.1. Regimuri publice de pensii 9
2. 2. Principiul solidarităţii sociale şi finanţarea cheltuielilor pentru pensiile de asigurări sociale. Poziţia dominantă a principiului repartiţiei în raport cu principiul capitalizării. Rolul statului 12
2.3. Formule de calcul a pensiei individuale în regimurile generale de asigurări. Formula franceză şi respectiv germană 13
2.4. Transferul de venituri în cadrul aceleiaşi generaţii şi între generaţii 16
2.5. Creşterea cheltuielilor pentru pensii. Rolul îmbătrânirii demografice şi al maturizării regimurilor de pensii 18

3. MERSUL REFORMEI REGIMURILOR GENERALE DE PENSII DE ASIGURĂRI SOCIALE ÎN UNELE ŢĂRI ALE UNIUNII EUROPENE 21

3.1. Obiective şi principalele direcţii de acţiune 21
3.2. Frânarea creşterii numărului de pensionari. Creşterea vârstei legale pentru pensionare. Limitarea pensionărilor anticipate 22
3.3. Elemente mai riguroase de calcul a pensiei. Modificarea bazei de calcul a salariilor în funcţie de care se determină mărimea pensiei. Considerarea rolului ratei de înlocuire pentru asigurarea unui nivel de trai decent 22
3.4. Reducerea cotizaţiilor de asigurări sociale plătite de patroni 24
3.5. Noi surse de venituri pentru bugetele de asigurări sociale 26
3.6. Extinderea asigurărilor private de pensii 27
3.7. Particularităţi ale reformelor pe ţări 30

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 2/1996 _____ 43

STRUCTURI INERŢIALE ALE MANAGEMENTULUI RESURSELOR FINANCIARE ŞI ALE COMPORTAMENTULUI FINANCIAR AL FIRMEI ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 45

1. MANAGEMENTUL ŞI RESURSELE FINANCIARE ALE AGENŢILOR ECONOMICI 49

2. FORME ŞI DIMENSIUNI INERŢIALE ALE MANAGEMENTULUI FINANCIAR ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 53

2.1. Natura şi conţinutul inerţialităţii financiare 54
2.2. Forme ale inerţialităţii financiare 55
2.3. Dimensiunile inerţialităţii financiare 59

3. ASPECTELE INERŢIALE ÎN POLITICA FINANCIARĂ A SOCIETĂŢILOR COMERCIALE CU CAPITAL MAJORITAR DE STAT 62

3.1. Inerţia şi politica financiară - cadru de definire 63
3.2. Inerţia operativă şi nivelul capacităţii de finanţare 64
3.3. Inerţia strategică şi politica financiară a societăţilor comerciale cu capital majoritar de stat 68
3.4. Concluzii 74

BIBLIOGRAFIE 76

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 3-4/1996 _____ 77

ALTERNATIVE DE ALOCARE A RESURSELOR NATURALE ŞI A ENERGIEI ÎN CONDIŢIILE INTEGRĂRII EUROPENE A ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ... 79

INTRODUCERE 83

CAPITOLUL 1 - PERSPECTIVE ALE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN STRUCTURILE ECONOMICE ALE U.E. 85

1.1. Condiţii impuse ţărilor asociate pentru integrarea în Uniunea Europeană .. 85
1.2. Cerinţe ale integrării României în structurile industriale ale UE 88
1.3. Potenţialul actual al industriei româneşti 93
1. 4. Avantaje şi dezavantaje ale aderării României la UE 97

CAPITOLUL 2 - CERINŢE ŞI POSIBILITĂŢI ALE INTEGRĂRII SECTORULUI ENERGETIC AL ROMÂNIEI ÎN STRUCTURILE EUROPENE 102

2.1. Cerinţe privind sectorul energetic generate de integrarea economiei româneşti în structurile europene 103
2.2. Potenţialul de resurse naturale şi energie al României 113
2. 3. Concordanţe şi neconcordanţe între cerinţele integrării sectorului energetic în structurile europene şi potenţialul de resurse energetice şi energie 120

CAPITOLUL 3 - CERINŢE ŞI POSIBILITĂŢI DE INTEGRARE A INDUSTRIEI EXTRACTIVE A MINEREURILOR ŞI DE PRELUCRARE PRIMARĂ ÎN STRUCTURILE ECONOMICE ALE UNIUNII EUROPENE 123

3.1. Cerinţele privind sectorul de extracţie a minereurilor generate de integrarea României în UE 123
3.1. Potenţialul de minereuri 130
3. 3. Concordanţe şi neconcordanţe între cerinţele integrării industriei extractive a minereurilor şi de prelucrare primară în structurile UE şi potenţialul existent 132

CAPITOLUL 4 - REALOCAREA RESURSELOR NATURALE ŞI A ENERGIEI ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN VEDEREA INTEGRĂRII ACESTEIA ÎN STRUCTURILE EUROPENE 134

4.1. Premisele teoretico-metodologice ale problematicii alocării resurselor naturale şi a energiei 134
4. 2. Probleme specifice ale realocării resurselor naturale şi a energiei în condiţiile integrării europene 137

CAPITOLUL 5 - DIRECŢII NECESARE DE ACŢIUNE, POSIBILITĂŢI EXISTENTE ŞI EFORTURI FINANCIARE IMPLICATE DE ELIMINAREA NECONCORDANŢELOR DINTRE CERINŢELE INTEGRĂRII EUROPENE A ECONOMIEI ROMANEŞTI ŞI POTENŢIALUL ACESTEIA DE RESURSE NATURALE ŞI DE ENERGIE 154

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 5-6/1996 _____ 173

PROBLEME ALE PIEŢELOR PRINCIPALELOR PRODUSE AGROALIMENTARE 175

Cuvânt înainte 179

MĂSURAREA ECONOMICĂ ÎN AGRICULTURĂ - ÎNTRE RIGORILE INTEGRĂRII EUROPENE ŞI "LAG"-UL METODOLOGIC 180

Filon TODEROIU

FACTORII DETERMINANŢI AI CERERII SOLVABILE DE PRODUSE AGROALIMENTARE ÎN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA 1991-1994 196

Cecilia ALEXANDRI

VECTORUL PREŢURILOR REALE ÎN ROMÂNIA COMPARATIV CU UNIUNEA EUROPEANĂ ŞI CU ŢĂRILE ASOCIATE 210

Camelia ŞERBĂNESCU

PIAŢA ZAHĂRULUI - STRUCTURI ŞI MECANISME ECONOMICE DE REGLARE 227

Mihaela COSTEA

PIAŢA TOMATELOR ŞI CARTOFULUI: STRUCTURI ŞI MECANISME ECONOMICE DE REGLARE 235

Daniela GIURCĂ

PIAŢA LAPTELUI - COMPONENTE TEHNOLOGICE ŞI MECANISME ECONOMICE DE REGLARE 245

Mariana GRODEA

PARTAJUL SURPLUSULUI ECONOMIC PE FILIERA AGROALIMENTARĂ PE EXEMPLUL RELAŢIEI GRAU-PAINE TIP STANDARD 251

Angela POPESCU

IMPLICAŢIILE ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ ASUPRA COMERŢULUI SĂU EXTERIOR AGRICOL 257

Iuliana PRESURĂ

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 7-8/1996 _____ 271

CRITERII DE REFERINŢĂ ÎN PROCESUL RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI • STRUCTURA PIEŢEI, COMPORTAMENTUL SOCIETĂŢILOR COMERCIALE PE ACŢIUNI ŞI PERFORMANŢELE ACESTORA •..... 273

1. ABORDĂRI MODERNE ÎN TEORIA ŞI PRACTICA ŢĂRILOR DEZVOLTATE PRIVIND STRUCTURA PIEŢEI, COMPORTAMENTUL ŞI PERFORMANŢELE ÎNTREPRINDERII ŞI RELAŢIA DINTRE ACESTEA ÎN PROCESUL RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI 277

1.1. Teorii ale economiei industriale privind rolul revenit concurenţei în relaţia dintre structura pieţei, comportamentul întreprinderii şi performanţele acesteia 277

1.2. Natura concurenţei şi rolul ei în economiile de piaţă moderne 282

1.3. Natura comportamentului întreprinderii şi a performanţelor în economiile de piaţă moderne 291

1.4. Structuri ale pieţei şi performanţe în cazul unor ramuri industriale 295

1.5. Comportamente manifestate în cazul unor ramuri ale industriei în procesul de restructurare 306

2. POSIBILITĂŢI ŞI LIMITE ALE APLICĂRII CRITERIILOR DE REFERINŢĂ ÎN PROCESUL RESTRUCTURĂRII ÎN CONDIŢIILE PERIOADEI DE TRANZIŢIE LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 315

2.1. Modalităţi de operaţionalizare a criteriilor de referinţă în procesul de restructurare 315

2.2. Structuri ale pieţei şi performanţe în cadrul unor ramuri, subramuri ale industriei din ţara noastră 320

2.3. Opţiuni şi cerinţe în aplicarea criteriilor de referinţă în procesul de restructurare 323

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 9/1996 _____ 329

STATUL – AGENT AL VIEŢII ECONOMICE 331

INTRODUCERE 335

1. INTERVENŢIA STATULUI ÎN ECONOMIE - RETROSPECTIVĂ ISTORICĂ ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ 336

1.1. Statul intervenţionist 336

1.2. Statul liberal 339

2. STATUL - AGENT AL VIEŢII ECONOMICE ACTUALE 343

a) informaţiile pe care se bazează deciziile agenţilor economici în cadrul doctrinei keynesiene: 346

1) premisele doctrinei monetariste: 346

2) postulatele "economiei ofertei": 346

3) informaţiile şi postulatele (*) "noii economii clasice": 346

3. TIPURILE ACTUALE DE STAT INTERVENŢIONIST ŞI CARACTERUL MIXT AL ECONOMIILOR CONTEMPORANE 352

3.1. Statul (neo) liberal 352

3.2. Welfare state (Statul-providenţial, protector sau asistenţial) 354

3.3. Statul (neo)corporatist 358

3.4. Economia mixtă 363

4. MĂSURAREA INTERVENŢIEI STATULUI ÎN ECONOMIE 365

5. PRINCIPII DOCTRINARE ALE INTERVENŢIEI STATULUI ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ACTUALĂ 369

5.1. Apărarea suveranităţii naţionale 369
5.2. Puterea politică 373
5.3. Componentele avuţiei naţionale şi politica dezvoltării lor 374
5.4. Adversarii economiei naţionale organice 375
5.5. Expansionismul extern 379
5.6. Intervenţionismul de stat 380
5.7. Politicile economice de ramură şl teritoriale 381
5.8. Ieşirea din recesiune 385
5.9. Progresul etic 386

6. INTERVENŢIA STATULUI ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN COMUNITATEA EUROPEANĂ 387

6.1. Falimentul progresiv 388
6.2. "Dictatura de dezvoltare" 390

BIBLIOGRAFIE 394

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 10/1996 _____ 397

CERCETĂRI PRIVIND EFECTELE ECONOMICO-SOCIALE ALE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 399

INTRODUCERE 403

PARTEA I - INTEGRAREA ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ – PROCES FUNDAMENTAL AL EVOLUŢIEI ŢĂRII NOASTRE LA SFÂRŞITUL MILENIULUI AL ll-LEA Şl ÎNCEPUTUL MILENIULUI URMĂTOR 405

CAPITOLUL 1 - SITUAŢIA ACTUALĂ A ROMÂNIEI - PREZENTARE COMPARATĂ 406

CAPITOLUL 2 - CALENDARUL OPERAŢIUNILOR PREGĂTITOARE INTEGRĂRII 408

CAPITOLUL 3 – SCENARII ALE INTEGRĂRII 412

PARTEA A II-A - EVIDENŢIEREA URMĂRILOR POTENŢIALE ALE INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 414

CAPITOLUL 4 - URMĂRI PENTRU UNIUNEA EUROPEANĂ ALE INTEGRĂRII ŢĂRILOR CENTRAL ŞI EST-EUROPENE 415

CAPITOLUL 5 - URMĂRI PENTRU ŢĂRILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE 417

CAPITOLUL 6 - URMĂRI PENTRU ROMÂNIA 419

CONCLUZII 422

OPINII ALE UNOR REPUTAŢI SPECIALIŞTI REFERITOARE LA INTEGRAREA EUROPEANĂ 424

ANEXE 426

PRESCURTĂRI UTILIZATE ÎN LUCRARE 441

BIBLIOGRAFIE 442

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 11/1996 _____ 445

RELAŢIILE ECONOMICE ŞI POLITICE DINTRE CEI TREI POLI AI LUMII ACTUALE: STATELE UNITE ALE AMERICII, UNIUNEA EUROPEANĂ, JAPONIA *447*

LISTA DE PRESCURTĂRI 451

1. LOCUL CELOR TREI POLI ÎN LUME 453

1.1. Istoricul evoluţiei ponderii celor trei poli în comerţul mondial 453
1.2. Tendinţe în economia mondială 453
1.3. Statele Unite ale Americii 455
1.4. Uniunea Europeană 458
1.4.2. Uniunea Europeană azi *459*
1.5. Japonia 464
1.6. Trei modele de dezvoltare: american, renan, japonez 465

2. RELAŢIILE DINTRE CEI TREI POLI 468

2.1. Statele Unite ale Americii - Uniunea Europeană 468
2.2. Statele Unite ale Americii - Japonia 469
2.3. Uniunea Europeana - Japonia 470
2.4. Statele Unite ale Americii - Uniunea Europeană - Japonia 471

2.5. Peisaj cu teoria comerţului internaţional 475

3. CEI TREI POLI ŞI ROMÂNIA 476

3.1. România azi 476
3.2. Europa văzută de români 478
3.3. Locul României în sferele de interese ale celor trei poli 478
3.4. Viitorul relaţiilor României cu cei trei poli 479
3.5. Concluzii şi propuneri 479

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 482

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 12/1996 _____ 485

SCHIMBĂRI ALE COMPORTAMENTULUI MONETAR ÎN PERIOADA 1990-1995 487

INTRODUCERE 491

1. PREŢURI ŞI BANI 492

2. MONEDA 496

3. RATA DOBÂNZII 498

3.1. Teoria generală keynesiană a ratei dobânzii 499

4. POLITICA MONETARĂ 505

4.1. Canalele de transmisie ale politicii monetare 505
4.2. Obiectivele generale ale politicii monetare 507
4.3. Obiectivele intermediare ale politicii monetare 509
4.4. Instrumentele politicii monetare 511

5. STABILIZAREA ŞI RELANSAREA MACROECONOMICĂ - OBIECTIVE PRINCIPALE ALE ETAPEI ŞI CONSECINŢELE LOR ASUPRA COMPORTAMENTULUI MONETAR 514

6. REPRIMAREA INFLAŢIEI 520

6.1. Inflaţia. Nivelul şi cauzele ei 520
6.2. Beneficiarii şi perdanţii inflaţiei 526
6.3. Reprimarea inflaţiei 529

7. FUNCŢIONAREA MECANISMULUI STRUCTURAL AL POLITICII MONETARE ÎN PERIOADA 1990-1995 531

7.1. Momente, obiective şi etape ale creării mecanismului politicii monetare şi valutare româneşti după 1989 532
7.2. Politica de drenare a excesului de masă monetară 536
7.3. Politica ratei dobânzii 540
7.4. Politica de credit 542
7.5. Politica valutară 546
7.6. Sinteză: nivelul atins de obiectivele generale şi intermediare ale politicii monetare 549

ANEXA NR. 1 552

ANEXA NR. 2 559

BIBLIOGRAFIE 563

INDEX DE AUTORI 564

Volumul XLI

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1996 1

FALS ŞI ADEVĂR ÎN TEORIILE SCHIMBURILOR INTERNAŢIONALE 3

ARGUMENT 7

1. PROTECŢIONISMUL MANOILESCIAN SAU IRAŢIONALITATEA PROTECŢIONISMULUI 9

1.1. Durata fizică – coordonată unică a muncii 10
1.2. Creşterea productivităţii muncii-fenomen acauzal 12
1.3. Corespondenţa biunivocă dintre nivelurile de productivitate şi ramuri 15
1.4. Caracterul nelimitat al capitalului 17
1.5. Forţa de muncă nu este preexistenţă 19
1.6. Critica teoriei ricardiene a avantajelor comparative 20
1.7. Critica teoriei avantajelor absolute a neoclasicilor 21
1.8. Consecinţele implicate de teoria productivităţii aferente 24
1.9. Concluzii 26

2. CARACTERUL DUAL AL TEORIEI AVANTAJELOR COMPARATIVE 27

2.1. Introducere 27
2.2. Premise simplificatoare şi inconsecvenţe 27
2.3. Teoria avantajelor comparative şi realitatea operaţiunii de switch dublu ... 29
2.4. Concilierea teoriei avantajelor comparative cu teoria avantajelor absolute 30
2.5. Concluzii 32

3. CONCLUZII 33

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1996 _____ 34

RESTRUCTURAREA SECURITĂŢII SOCIALE ŞI ECONOMIA 36

1. SECURITATEA SOCIALĂ ŞI PROTECŢIA SOCIALĂ. ASPECTE CONCEPTUALE 42

1.1. Definiţii 42
1.2. Controverse actuale privind conceptul de securitate socială 44

2. CORELAŢIA: SECURITATE SOCIALĂ - DEZVOLTARE ECONOMICĂ. ASPECTE TEORETICE ŞI PRACTICE ÎN CONTEXTUL REFORMEI 49

2.1. Importanţa securităţii sociale în economia naţională 49
2.2. Finanţarea 58

Anexă 63

Note şi referiri bibliografice 67

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1996 _____ 69

ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A SECURITĂŢII SOCIALE ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 71

PARTEA ÎNTÂI - 75

1. PROBLEMELE SOCIALE ALE TRANZIŢIEI 75

2. CRITERII ŞI PRINCIPII DE ORGANIZARE ADMINISTRATIVĂ A

SECURITĂŢII SOCIALE 79
2.1. Autonomia administrativă 81
2.2. Unificarea instituţională 82
3. ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A SECURITĂŢII SOCIALE ÎN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE 84
4. STRUCTURI ORGANIZATORICE ALE SECURITĂŢII SOCIALE ÎN ROMÂNIA 88
5. ELEMENTE DE STRATEGIE A ORGANIZĂRII SECURITĂŢII SOCIALE 91
PARTEA A DOUA 94
1. STRUCTURII ADMINISTRATIVE ŞI INSTITUŢII DE ASISTENŢĂ SOCIALĂ ÎN UNELE ŢĂRI DEZVOLTATE 94
2. ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A ASISTENŢEI SOCIALE ÎN ROMÂNIA 98
BIBLIOGRAFIE 102

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1996 103
REFORMA SISTEMULUI MONETAR INTERNAŢIONAL ŞI ALTE OPINII REFORMATOARE 105
1. REFORMA ÎNTREPRINSĂ DE FMI 109
2. ALTE OPINII REFORMATOARE 117
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 131
ANEXE 132

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1996 135
LECŢIILE TRANZIŢIEI: CAZUL ROMÂNIEI 137
1. CÂTEVA CARACTERISTICI ALE ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ÎNAINTE DE 1989 141

2. ESENŢA STRATEGIEI TRANSFORMĂRILOR DUPĂ 1989 143

3. PRACTICA DE PÂNĂ ACUM A REFORMEI
ŞI CONSECINŢELE EI 145

4. STRUCTURA SOCIALĂ DE CLASĂ LA CARE CONDUCE
PRACTIC GESTIONAREA DE PÂNĂ ACUM A TRANZIŢIEI 155

5. CÂTEVA ÎNVĂŢĂMINTE DIN EXPERIENŢA ROMÂNEASCĂ A
TRANZIŢIEI 157

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1996 _____ 159

AUDIO-VIZUAL ÎN SPRIJINUL TRANZIŢIEI ECONOMICE
ÎN ROMÂNIA 161

INTRODUCERE 165

1. SFERA PUBLICĂ ŞI TRANZIŢIA LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 166

2. CARACTERUL DE INDUSTRIE AL PROGRAMELOR DE
TELEVIZIUNE ŞI RADIO CU SUBIECTE ECONOMICE 168

3. TENDINŢE ALE MESAJULUI ECONOMIC PE FONDUL STĂRII DE
SPIRIT A SOCIETĂŢII DE TRANZIŢIE 181

4. CONCLUZII ŞI PROPUNERI 186

ANEXE 195

BIBLIOGRAFIE 201

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8-9/1996 _____ 202

*FENOMENUL LECTURII ÎN MEDIUL RURAL. ROLUL CĂMINULUI
CULTURAL 204*

I. CÂT SE CITEŞTE ÎN MEDIUL RURAL DUPĂ 1989? 208

II. LECTURĂ, TELEVIZIUNE, RADIO, PRESĂ ÎN MEDIUL RURAL 212

1. Timpul consacrat, lecturii şi altor activităţi culturale 214
2. Achiziţii culturale 220

3. Schimbări survenite în perioada postdecembristă în ce priveşte timpul acordat unor activităţi culturale 221
4. Căminele culturale şi problemele lor 221

III. FENOMENUL LECTURII ŞI CĂMINUL CULTURAL RURAL 227

IV. DINAMICA LECTURII LA SATE. SPRE O NOUĂ IDENTITATE A CĂMINULUI CULTURAL 238

V. CONCLUZII 244

ANEXA 246

GRAFICE 248

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/1996 _____ 260

EFECTE RESTRUCTURATIVE ALE PRIVATIZĂRII DE MASĂ 262

1. DIVERSITATEA EFECTELOR 266

2. SCHIMBĂRI ÎN MANAGEMENT 268

3. SUPRADIMENSIONAREA ACŢIONARIALĂ A FONDURILOR PROPRIETĂŢII PRIVATE 270

4. DIMENSIUNEA SOCIALĂ A PRIVATIZĂRII DE MASĂ 273

5. FONDURILE DE RESTRUCTURARE 275

6. MĂRIREA PARTICIPĂRII FPS LA SOCIETĂŢI PRIVATIZATE ÎN MASĂ 277

7. CREŞTEREA NUMĂRULUI DE FALIMENTE 279

8. PORTOFOLII DIVERSIFICATE 281

9. ALTE EFECTE 282

ÎNCHEIERE 284

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12/1996 _____ 288

REFORMELE ECONOMICE ÎN ŢĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST -

probleme ale proprietăţii şi privatizării în Bulgaria.....*290*

1. PROBLEME CONCEPTUALE ŞI CADRUL LEGISLATIV 294

1. Probleme conceptuale.....294
2. Cadrul legislativ 299

2. STRATEGIA ŞI PROGRAMUL DE PRIVATIZARE.....303

3. DESFĂŞURAREA PROCESULUI DE PRIVATIZARE ÎN MASĂ.....316

4. EVOLUŢIA PRIVATIZĂRII ÎN DIVERSE RAMURI ALE ECONOMIEI BULGARE.....322

1. Privatizarea în agricultură.....322
2. Privatizarea în ramura construcţiilor 326
3. Privatizarea în ramura transporturilor.....328

5. REZULTATE ŞI PROPUNERI PENTRU MODIFICAREA STRATEGIEI DE REFORMĂ ÎN BULGARIA.....334

1. Situaţia sectorului de stat din economie 335
2. Creşterea producţiei şi a vânzărilor în sectorul privat 337
3. În loc de concluzii 339

PROBLEME ECONOMICE NR. 13-14-15/1996 _____342

DREPTURILE DE PROPRIETATE.....*344*

CUVÂNT ÎNAINTE.....348

1. DREPTURILE DE PROPRIETATE - ARANJAMENT INSTITUŢIONAL ESENŢIAL AL SISTEMULUI ECONOMIC 349

2. ESENŢA ŞI ATRIBUTELE DREPTURILOR DE PROPRIETATE 352

3. BAZA ECONOMICĂ A DREPTURILOR DE PROPRIETATE.....359

4. STRUCTURA DREPTULUI DE PROPRIETATE.....362

4.1. Dreptul de posesiune (jus possiendi) 362
4.2. Dreptul de folosinţă (fus utendi) 364
4.3. Dreptul de uzufruct (jus fruendi).....367
4.4. Dreptul de dispoziţie (fus abutendi) 367

5. DINAMICA DREPTURILOR DE PROPRIETATE ÎN PERIOADA DE

TRANZIŢIE A ROMÂNIEI 369
5.1. Premisele formării noilor drepturi de proprietate 369
5.2. Drepturile de proprietate şi mediul economic de piaţă 372
5.3. Drepturile de proprietate constituţionale 386
5.4. Proprietatea publică şi drepturile titularilor săi 389
5.5. Proprietatea privată şi drepturile titularilor săi 402

6. DREPTURILE DE PROPRIETATE ALE INVESTITORILOR STRĂINI 410
6.1. Necesitate şi factori 410
6.2. Drepturile de proprietate ale investitorilor străini în legislaţia românească 413
6.3. Evoluţia şi caracteristicile investiţiilor străine în România 418

PROBLEME ECONOMICE NR. 16/1996 _____ 426

ŢĂRILE UNIUNII EUROPENE ● integrare şi protecţie socială 428

1. RELAŢIA INTEGRARE - PROTECŢIE SOCIALĂ: "CONSIDERAŢII GENERALE" 432
1.1. Impactul integrării asupra protecţiei sociale în ţările membre 433
1.2. Schimbările structurale în sistemele de protecţie socială 436
1.3. Nivelul protecţiei sociale în ţările comunitare: decalaje şi tendinţe 438

2. PROBLEME ACTUALE ALE PROTECŢIEI SOCIALE ÎN ŢĂRILE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE 441
2.1. Crizele sistemelor de protecţie socială 441
2.2. Costurile protecţiei sociale: structură, nivel, tendinţe 444
2.3. Reforma protecţiei sociale: coordonate principale 452

CONCLUZII 457

REFERIRI BIBLIOGRAFICE, NOTE 459

PROBLEME ECONOMICE NR. 17-18/1996 _____ 468

Implicaţii economice ale restructurării sistemului de comunicaţii 470

INTRODUCERE 474

CAPITOLUL 1 - PARTICULARITĂŢI ALE FUNCŢIONĂRII MECANISMELOR DE PIAŢĂ ÎN ECONOMIA SERVICIILOR DE COMUNICAŢII 475

1.1. Efectul de reţea 477
1.2. Piaţa echipamentelor şi oferta de servicii 485
1.3. Rolul monopolului în comunicaţii 490

CAPITOLUL 2 - DIRECŢII ŞI MIJLOACE DE RESTRUCTURARE A SISTEMELOR DE COMUNICAŢII 493

2.1. Controlul monopolului 494
2.2. Privatizarea în comunicaţii 497

CAPITOLUL 3 - EFECTE ECONOMICE ALE RESTRUCTURĂRII 499

3.1. Politica de demonopolizare 499
3.2. Politici de privatizare în telecomunicaţii 502

CONCLUZII 507

BIBLIOGRAFIE 510

ANEXA 512

PROBLEME ECONOMICE NR. 19-20-21/1996 _____ 520

VENITUL MINIM GARANTAT ÎN SISTEMELE DE SECURITATE SOCIALĂ 522

INTRODUCERE 526

1. ELEMENTE ALE STRATEGIEI DE COMBATERE A SĂRĂCIEI 532

1.1. Politici şi instrumente **532**
1.2. Exigenţe privind strategia combaterii sărăciei 541

2. SECURITATEA SOCIALĂ ŞI COMBATEREA SĂRĂCIEI 544

2.1. Rolul prestaţiilor băneşti de asigurări sociale şi al alocaţiilor familiale ... 545
2.2. Prestaţiile minime 549

3. VENITUL MINIM GARANTAT 556

3.1. Venitul minim garantat în sistemele actuale de securitate socială 556
3.2. Probleme teoretice şi metodologice privind venitul minim garantat 558

ANEXE 572

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 607

INDEX DE AUTORI 615

Volumul XLII

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23/1996 1

DECIZIA ÎN PARTENERIATUL ECONOMIC ŞI SOCIAL DIN AGRICULTURĂ • EXPERIENŢE INTERNAŢIONALE 3

INTRODUCERE 7

1. ETAPELE PROCESULUI DE ELABORAREA POLITICII DE DEZVOLTARE RURALĂ CU ACCENT PE REVITALIZAREA AGRICULTURII, MODERNIZAREA TEHNOLOGICĂ ŞI MAI BUNA UTILIZARE A RESURSELOR NATURALE 9

2. DIMENSIUNILE APLICĂRII POLITICILOR DE DEZVOLTARE 10

3. ELEMENTELE CE CONTRIBUIE LA FORMULAREA UNEI DECIZII DE DEZVOLTARE RURALĂ CU ACCENT PE REVITALIZAREA AGRICULTURII 12

3.1. Nivelul generalde dezvoltare economico-socială 13
3.2. Asigurarea unor cerinţe minimepentru dezvoltarea unor politici durabile . 14
3.3. Adoptarea şi aplicarea principiului subsidiarităţii 15
3.4. Respectarea şi apropierea de elementelede compatibilitate din politicile agricole comunitare 15
3.5. Respectarea cerinţelor liberalizării comerţului mondial la care a aderat România 16

3.6. Introducerea în politicile agricolea unor elemente instituţionale moderne menite a contribui la asigurarea realizării obiectivelor formulate 16
3.7. Managementul ofertei resurselor, mai ales,a materiilor prime agricole de natură alimentară 17
3.8. Măsuri de ordin financiar..... 18
3.9. Revigorarea şi diversificarea actualelor structuri de producţie din agricultură 19
3.10. Cooperarea între actorii sociali pentru evitarea efectelor nocive ale tehnologiilor agricole practicate asupra mediului..... 19
3.11. Elaborarea şi implementarea unui cadru legislativ care să favorizeze iniţiativa antreprenorială la nivelul producătorilor agricoli..... 19

4. DECIZIILE DE DEZVOLTARE A RAMURII. FACTORI DE INFLUENŢĂ ŞI METODEDE ANALIZĂ 21

4.1. Principalii factori care induc perturbaţii în procesul decizional de dezvoltare a agriculturii în perioada de tranziţie la economia de piaţă..... 21
4.2. Analiza deciziilor de dezvoltare a ramurii, element important al proiectării tipologiei instituţionale şi a mecanismelor de acţiune 23

5. SISTEMUL INSTITUŢIONALDE MATERIALIZARE A DECIZIILORDE DEZVOLTARE 26

5.1. Sistemul instituţional şi principalele sale trăsături 26
5.2. Parteneriatul, instituţie activă pentru materializarea deciziilor 29

6. TIPURI DE DECIZII FORMULATE ÎN CADRUL PARTENERIATULUI PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI A SPAŢIULUI RURAL 35

6.1. Decizii privind restructurarea agriculturii..... 35
6.2. Patru tipuri de decizii privind promovarea serviciilor specifice şi a activităţilor industriale de valorificare a resurselor locale în vederea reducerii disparităţilor regionale..... 37
6.3. Decizii privind restructurareaadministraţiei locale..... 43
6.4. Decizii privind formarea profesională 46
6.5. Decizii privind aplicarea principiului subsidiarităţii în vederea susţinerii dezvoltării autonome a unor regiuni, precum şi pentru integrarea economico-socialăa populaţiei minoritare 48
6.6. Diversitatea deciziilor de dezvoltare rurală globală şi tipurile de parteneriat implicate..... 50

6.7. Decizii de dezvoltare rurală la nivel transfrontalier 62

BIBLIOGRAFIE 70

PROBLEME ECONOMICE NR. 24/1996 _____ 71

PRIVATIZAREA ÎN AGRICULTURA ROMÂNIEI. EVALUĂRI PREZENTE ŞI PROSPECTIVE *73*

INTRODUCERE 77

1. EVALUĂRI ALE STADIULUI ACTUAL AL PRIVATIZĂRII ÎN AGRICULTURĂ 78

1.1. Premisele privatizării agriculturii 78

1.2. Necesitatea şi obiectivele privatizării în agricultură 81

1.3. Stadiul actual al privatizării în agricultură 82

2. SECTORUL PRIVAT AGRICOL. FORMAREA NOILOR STRUCTURI AGRARE ÎN ROMÂNIA 90

2.1. Sectorul privat constituit din gospodării ţărăneşti şi societăţi comerciale pe acţiuni 90

2.2. Sectorul privat al gospodăriilor ţărăneşti – principalul segment al agriculturii private 90

3. PROBLEME PROSPECTIVE DE REZOLVAT 93

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1996 _____ 95

REFORMELE ECONOMICE ÎN ŢĂRILE ÎN TRANZIŢIE *97*

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1996 _____ 109

STADIUL DEZVOLTĂRII AGRICULTURII ROMÂNIEI COMPARATIV CU STATELE UNIUNII EUROPENE *111*

INTRODUCERE 115

1. METODOLOGIA DE ANALIZĂ COMPARATIVĂ A STADIULUI DE DEZVOLTARE A AGRICULTURII 117

2. ANALIZA AGRICULTURII ROMÂNIEI COMPARATIV CU STATELE UNIUNII EUROPENE FOLOSIND METODA DIAGNOSTICĂRII MULTICRITERIALE 122

1. Forţa economică a ramurii (FER) 122
2. Resursele umane (RL) 123
3. Consumurile agroalimentare (CONS) 124
4. Asigurarea cantitativă a factorilor de producţie (FP) 125
5. Consumurile specifice de factori de producţie (CSFP) 127
6. Structura culturilor (SC) 128
7. Randamentele din producţia vegetală (RPV) 129
8. Producţiile agricole vegetale (PATV) 130
9. Efectivele de animale (EA) 131
10. Randamentele la sectorul de creştere a animalelor (RPA) 132
11. Producţiile animale totale (PATA) 133
12. Estimatorul global de performanţă al agriculturii 134

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1996 _____ 137

Perspectivele integrării depline a ţărilor est-europene în Uniunea Europeană 139

1. INTRODUCERE 143

1.1. Şovăielile primilor paşi 143
1.2. O viziune mai precisă 144
1.3. Ultimele declaraţii 146

2. EXTINDEREA PIEŢEI UNICE INTERNE CĂTRE EST 147

2.1. Cartea Albă, un document al pregătirii ţărilor est-europene (Ţ.E.E.) pentru aderare 147
2.2. Scopul şi semnificaţia Cărţii Albe 148
2.3. Domenii abordate 149
2.4. Evaluări privind situaţia din ţările candidate la aderarea la Uniunea Europeană (U.E.), conţinute în Cartea Albă 149
2.5. Opinii privind extinderea pieţei interne unice (P.I.U.) către Est 151

3. PUNCTE SENSIBILE ALE NEGOCIERILOR PRIVIND VIITOAREA INTEGRARE A Ţ.E.E, ÎN U.E. 154

A. Transferurile financiare 154
3.1. Evaluare generală 154
3.2. Ultimele evaluări 156
3.3. Finanţarea preaderării 157
B. Dosarul agricol [3] 157
3.1. Importanţa agriculturii pentru Ţ.E.E. şi pentru U.E. 157
3.2. Situaţia actuală a agriculturii în Ţ.E.E. 159
3.3. Consecinţele integrării Ţ.E.E. în U.E. în domeniul 162
4. REFERINŢE ŞI ALTE SURSE BIBLIOGRAFICE 168

PROBLEME ECONOMICE NR. 28/1996 169

ORIENTĂRI ŞI EXPERIENŢE PRIVIND REFORMELE SECURITĂŢII SOCIALE ÎN UNELE ŢĂRI CENTRAL ŞI EST-EUROPENE 171

1. INTRODUCERE 175
2. PROTECŢIA ÎMPOTRIVA ŞOMAJULUI 177
3. SISTEMELE DE PENSII 179
4. ALOCAŢII FAMILIALE ŞI ASISTENŢĂ SOCIALĂ 184
5. OCROTIREA SĂNĂTĂŢII. BOALĂ ŞI MATERNITATE 188
BIBLIOGRAFIE 204

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1996 207

FINANŢAREA SECURITĂŢII SOCIALE. IMPLICAŢII ECONOMICE ÎN CONTEXTUL REFORMEI 209

1. PRINCIPALELE MECANISME DE FINANŢARE 213
2. FINANŢAREA SECURITĂŢII SOCIALE ÎN ROMÂNIA. SCURTĂ DESCRIERE 216
3. ANALIZA COMPARATIVĂ CU UNELE ŢĂRI CENTRAL ŞI EST-EUROPENE 220

4. CHELTUIELILE DE SECURITATE SOCIALĂ PE PRINCIPALELE SCHEME ŞI SURSE DE FINANŢARE 226

5. PROBLEME ACTUALE ALE REFORMEI FINANŢĂRII SECURITĂŢII SOCIALE 230

PROBLEME ECONOMICE NR. 30/1996 _____ 239

IDENTIFICAREA ZONELOR RURALE CU DISFUNCŢIONALITĂŢI ÎN AGRICULTURĂ 241

INTRODUCERE 245

I. METODA DE LUCRU PENTRU IDENTIFICAREA ŞI DELIMITAREA ZONELOR RURALE CU DISFUNCŢIONALITĂŢI ÎN DOMENIUL AGRICOL 247

II. DISFUNCŢIONALITĂTI MAJORE ÎN AGRICULTURĂ DELIMITATE ZONAL PE CRITERII 249

2.1. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de raportul existent între activităţile agricole şi cele non-agricole 249

2.2. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de gradul de acoperire a activităţilor agricole cu forţă de muncă 250

2.3. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalitâţi generate de predominanţa populaţiei rurale tinere inactive 251

2.4. Identificarea si delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de înzestrarea cu principalii factori de producţie ai agriculturii 251

2.5. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de raportul dintre producţia agricolă şi cea industrială 252

2.6. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de structurile de proprietate existente 253

2.7. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalităţi generate de structurile producţiei agricole vegetale 256

2.8. Identificarea şi delimitarea zonelor cu disfuncţionalilăţi generate de structurile producţiei agricole animaliere 258

2.9. Identificarea şi delimitarea zonelor rurale cu disfuncţionalităţi generate de mărimea veniturilor agricole realizate 261

2.10. Identificarea şi delimitarea zonelor rurale cu disfuncţionalifăţi generate de mărimea principalilor indicatori de dezvoltare 262

III. DELIMITAREA ZONELOR RURALE CU DISFUNCŢII ACUTE ÎN DOMENIUL AGRICOL 264

BIBLIOGRAFIE 265

PROBLEME ECONOMICE NR. 31/1996 _____ 267

ASPECTE SPECIFICE PRIVIND ECONOMIA ŢĂRILOR ÎN TRANZIŢIE *269*

SCHIMBĂRILE ŞI COOPERAREA ECONOMICĂ ÎNTRE FRANŢA ŞI ROMÂNIA ÎN PERIOADA 1990-1995 273

Comerţul 273
Investiţiile 276

BANCA EUROPEANĂ PENTRU RECONSTRUCŢIE ŞI DEZVOLTARE – UN INSTRUMENT ÎN SPRIJINUL ŢĂRILOR AFLATE ÎN TRANZIŢIE 279

Un mandat de funcţionare în sprijinul tranziţiei economice 280
Organizare şi activităţi 281
Bilanţ şi perspective 285

REŢEAUA INDUSTRIALĂ DIN CEHIA ŞI SLOVACIA 287

Cehia 287
Slovacia 292

FINANŢAREA INVESTIŢIILOR ÎNTREPRINDERILOR ÎN RUSIA, CEHIA ŞI ROMÂNIA 293

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/1996 _____ 301

CALITATEA ACTIVITĂŢII INSTITUŢIILOR PUBLICE ŞI COMBATEREA CORUPŢIEI. Anchetă efectuată în Bucureşti - iulie 1996 ..... *303*

I. ASPECTE METODOLOGICE 307

II. CUM RĂSPUND AUTORITĂŢILE PUBLICE AŞTEPTĂRILOR POPULAŢIEI 309

II.1. Antoritățile în imaginea publică 309
II.2. Imaginea publică: 1992-1996 310
II.3. Imaginea publică: Bucureşti 1996 - România 1995 312

III. PARTIDELE POLITICE 314

IV. SURSE CE CONTRIBUIE LA FORMAREA OpINIEI ASUPRA iNSTITUŢIILOR PUBLICE 315

V. ÎNCREDEREA ÎN MASS-MEDIA 317

V.l. Încrederea în presa scrisă 317
V.2. Încrederea în televiziune 319
V.3. Încrederea în radio 320

VI. EVALUAREA CALITĂŢII SERVICIILOR PUBLICE 322

VII. ASISTENŢA MEDICALĂ Şi AŞTEPTĂRILE POPULAŢIEI 323

VIII. TEMERILE POPULAŢIEI 325

IX. CORUPŢIA ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ 327

IX.1. Cauzele corupţiei 327
IX.2. Percepţia corupţiei 328
IX.3. Fenomenele care favorizează corupţia 331

PROBLEME ECONOMICE NR. 33-34/1996 333

LIBERTĂŢILE PUBLICE ÎN ROMÂNIA - SISTEMUL INSTITUŢIONAL- *335*

CAPITOLUL 1 - INTRODUCERE 339

1. Scopul şi oportunitatea cercetării 339
2. Obiective 339
3. Metode şi tehnici de cercetare 340
4. Populaţia investigată 340

CAPITOLUL 2 - LIBERTĂŢI PUBLICE - PRECIZĂRI CONCEPTUALE - 342

CAPITOLUL 3 - CONDIŢIILE LIBERTĂŢILOR PUBLICE 348

CAPITOLUL 4 - CLASIFICAREA LIBERTĂŢILOR. TIPURI. CRITERII 350

CAPITOLUL 5 - LIBERTĂŢILE PUBLICE îN ROMÂNIA 354

5.1. Libertatea economică 354

5.2. Libertatea politică 358
5.3. Libertatea de asociere. Libertatea de întrunire. Libertatea sindicală 360
5.4. Libertatea religioasă 363
5.5. Libertatea de exprimare 367
5.6. Libertatea de opinie 368
5.7. Libertatea de creaţie 369
5.8. Libertatea presei 370
5.9. Libertatea de acces la informaţie şi cultură 372
5.10. Libertatea de alegere a formei de învăţământ 373
5.11. Libertatea minorităţilor de a-şi păstra limba maternă şi tradiţiile spirituale 374
5.12. Libertatea de a circula în străinătate 376

CAPITOLUL 6 - FENOMENE CARE LIMITEAZĂ LIBERTĂŢILE PUBLICE 378

CAPITOLUL 7 - NEVOIA DE EDUCAŢIE 384

CAPITOLUL 8 - COMPETENŢE INSTITUŢIONALE. SENTIMENTUL DE A FI OM LIBER 386

CAPITOLUL 9 - REPERE VALORICE 392

CONCLUZII 395

LUCRĂRI CONSULTATE 397

PROBLEME ECONOMICE NR. 35-36/1996 399

DISPONIBILITĂŢI ŞI CERINŢE ÎN DOMENIUL FORŢEI DE MUNCĂ ÎN INDUSTRIE 401

INTRODUCERE 405

CAPITOLUL 1: PIAŢA MUNCII ÎN ROMÂNIA - PREZENT ŞI PERSPECTIVE 406

1.1. Caracteristici ale pieţei muncii în România 407
1.2. Implicaţii ale restructurării economiei asupra pieţei muncii 408

CAPITOLUL 2: POSIBILITĂŢI DE ECHILIBRARE A PIEŢEI FORŢEI DE MUNCĂ 412

2.1. Oferta de forţă de muncă - caracteristici şi tendinţe 412
2.2. Cererea de forţă de muncă - caracteristici şi tendinţe 414
2.3. Armonizarea raportului cerere-ofertă de forţă de muncă în industrie şi implicaţiile asupra şomajului în condiţiile procesului de restructurare.... 416

CAPITOLUL 3: MODALITĂŢI DE ASIGURARE A FLEXIBILITĂŢII OFERTEI DE FORŢĂ DE MUNCĂ..... 420

3.1. Coordonate ale politicii pro-active în domeniul forţei de muncă în industrie 420
3.2. Perfecţionarea sistemului educaţional-formativ 422
3.3. Reconversia profesională a forţei de muncă 426
3.4. Costurile privind terapia activă şi pasivă a şomajului - dimensiuni şi perspective 431

CONCLUZII..... 435

ANEXE 437

PROBLEME ECONOMICE NR. 37/1996 _____ 443

TRANZIŢIA LA ECONOMIA DE PIAŢĂ „MODELUL MAGHIAR” *445*

CUVÂNT ÎNAINTE..... 449

1. O INTRODUCERE OBLIGATORIE 451

2. PRINCIPALELE ATRIBUTE ALE TRANZIŢIEI 454

2.1. Economia de piaţă capitalistă - obiectiv fundamental al tranziţiei 454
2.2. Primul program de reformă..... 455
2.3. Crearea noului mediu economic, de piaţă..... 456

3. STRUCTURILE DE PROPRIETATE MOŞTENITE: PREMISE ŞI OBIECT AL PRIVATIZĂRII 469

3.1. Întreprinderea de stat - întreprinderea socialistă standard..... 469
3.2. Cooperativele 470
3.3. Societăţile comerciale..... 470
3.4. Proprietatea capitalului străin..... 471

4. PROCESUL PRIVATIZĂRII..... 473

4.1. Cadrul legislativ şi instituţional..... 473

4.2. Corporatizarea - precondiţie a privatizării 474

5. REZULTATE ŞI DEZVOLTĂRI ACTUALE ALE PRIVATIZĂRII 483

PROBLEME ECONOMICE NR. 38-39/1996 _____ 487

PENSIONARII ÎN PERIOADA 1990-1995 489

I. PENSIONARII ŞI BENEFICIARII DE AJUTOR SOCIAL 495

II. PENSIA MEDIE 509

III. PUTEREA DE CUMPĂRARE A PENSIEI 520

ANEXE 527

BIBLIOGRAFIE 533

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1996 _____ 535

IMPLICAŢII ECONOMICE ALE MODERNIZĂRII INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR 537

INTRODUCERE 541

1. INFLUENŢE ALE COSTURILOR DE TRANSPORT ASUPRA ACTIVITĂŢII AGENŢILOR ECONOMICI 542

2. RELAŢIA DINTRE TRANSPORTURI ŞI AMPLASAREA TERITORIALĂ A ACTIVITĂŢII ECONOMICE 546

3. EFECTE ALE MODERNIZĂRII INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR LA NIVELUL GOSPODĂRIILOR POPULAŢIEI 552

4. INFLUENŢE LA NIVEL MACROECONOMIC ALE LUCRĂRILOR DE ÎNTREŢINERE, ÎNNOIRE ŞI EXTINDERE A REŢELEI DE TRANSPORT 557

PROBLEME ECONOMICE NR. 41-42-43/1996 _____ 563

SALARIU - INFLAŢIE ÎN ECONOMIA ÎN TRANZIŢIE 565

1. ELEMENTE INTRODUCTIVE 569
1.1. Stabilirea şi menţinerea echilibrelor micro şi macroeconomice 569
1.2. Atenuarea spiralei inflaţioniste prin erodarea veniturilor populaţiei 569
2. TENDINŢE ÎN EVOLUŢIA CELOR DOI PARAMETRI AI RELAŢIEI SALARIU-INFLAŢIE 570
2.1. Inflaţia - însoţitor cvasipermanent al tranziţiei 570
2.2. Sporirea veniturilor salariate - stimulent al dezvoltării şi restructurării economiei 572
3. CORELAŢIA SALARIU-INFLAŢIE. FACTORI. EFECTE. LIMITE 583
3.1. Salariul - factor al inflaţiei prin costuri 585
3.2. Salariul - stimulent al inflaţiei prin cerere 603
3.3. Rezultate ale interacţiunii salarii-preţuri 606
4. ELEMENTE ALE UNEI POLITICI SALARIATE NEINFLAŢIONISTE. PERSPECTIVE. RESTRICŢII 611
ANEXE 615

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/1996 _____ 623

DE CE TREBUIE SĂ-ŞI DEZVOLTE ROMÂNIA SECTORUL DE SERVICII? 625

CARE SUNT PRINCIPALELE TENDINŢE PE PLAN INTERNAŢIONAL ÎN CEEA CE PRIVEŞTE DEZVOLTAREA SECTORULUI DE SERVICII? 629

CUM SE RAPORTEAZĂ ROMÂNIA FAŢĂ DE ACESTE TENDINŢE PE PLAN INTERNAŢIONAL? 630

DE CE TREBUIE SĂ-ŞI DEZVOLTE ROMÂNIA SECTORUL DE SERVICII? 631

CE AR TREBUI FĂCUT PENTRU DEZVOLTAREA SECTORULUI ROMÂNESC DE SERVICII? 636

CARE AR FI PRINCIPALELE REPERE PE CARE FACTORII POLITICI TREBUIE SĂ LE AIBĂ ÎN VEDERE LA FUNDAMENTAREA NOII POLITICI COMERCIALE ÎN

SFERA SERVICIILOR? 639

CÂTEVA CONSIDERENTE FINALE 643

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 644

PROBLEME ECONOMICE NR. 45/1996 _____ 645

PRIVATIZAREA AGRICOLĂ ÎN UNGARIA *647*

NOTĂ INTRODUCTIVĂ 651

1. STRUCTURA AGRARĂ ÎNAINTE DE TRANZIŢIE 653

2. SECTORUL PRIVAT ÎN AGRICULTURĂ ÎNAINTE DE TRANZIŢIE 655

3. FERMELE MARI ÎN DEZVOLTAREA RURALĂ ÎNAINTE DE TRANZIŢIE 656

4. CRIZELE MARII AGRICULTURI 657

5. ABORDAREA POLITICĂ A STRUCTURILOR AGRICOLE LA ÎNCEPUTUL TRANZIŢIEI 659

6. RESTRUCTURAREA PRIN LEGISLAŢIE: PROBLEMA PĂMÂNTULUI 660

7. RESTRUCTURAREA PRIN LEGISLAŢIE: SCHIMBĂRI STRUCTURALE 664

8. TRENDURI ÎN RESTRUCTURARE 666

9. DEZVOLTĂRI ALE PIEŢEI FUNCIARE 668

10. POSIBILE CONCLUZII 670

PROBLEME ECONOMICE NR. 46/1996 _____ 673

CALITATEA VIEŢII POPULAŢIEI RURALE DIN REZERVAŢIA BIOSFEREI DELTA DUNĂRII *675*

INTRODUCERE 679

CAPITOLUL 1. STANDARDUL DE VIAŢĂ ŞI SURSELE SALE 681

1. Veniturile totale ale populaţiei 681
2. Consumul alimentar din resursele proprii 683
3. Ce cred oamenii despre veniturile lor? 684

CAPITOLUL 2. PROPRIETATEA PRIVATĂ ÎN DELTA DUNĂRII 686

1. Locuinţa 686
2. Echipamentul gospodăriei 687
3. Proprietatea funciară 687
4. Uneltele de pescuit 688
5. Privatizarea 689

CAPITOLUL 3. SERVICIILE ECONOMICE ŞI SOCIALE 690

1. Serviciile economice 690
2. Accesul la informaţie şi cultură 694

CAPITOLUL 4. Calitatea percepută a vieţii 698

1. Starea de sănătate 698
2. Confortul locuinţei 698
3. Viaţa de muncă 699
4. Temerile populaţiei 700
5. Starea conflictală 701
6. Mediul social de viaţă 701
7. Influenţa izolării 702
8. lntenţia de a părăsi Delta 703
9. Satisfacţia faţă de viaţă 703

CAPITOLUL 5. IMPACTUL LEGII REZERVATIEI BIOSFEREI DELTA DUNĂRII 705

1. Efectele legii asupra persoanei 705
2. Mediul în care legea acţionează asupra vieţii indivizilor 706
3. Impactul asupra mediului natural 706
4. Consecinţe economică 707
5. Impactul social 709
6. Impactul legii asupra gradului de civilizaţie al localităţilor 710
7. Contribuţia legii (a cunoaşterea Deltei Dunării pe plan Internaţional 710

CONCLUZII 712

BIBLIOGRAFIE 714

INDEX DE AUTORI _____ 715

Volumul XLIII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/1997 _____ 1

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1996 ..... *3*

I. ACTIVITATEA DE CERCETARE 7

1. Strategia tranziţiei la economia de piaţă 7
2. Strategia aderării României la Uniunea Europeană 8
3. Calitatea vieţii şi politica socială 8
4. Integrarea economică a României cu Republica Moldova 8
5. Valorificarea operelor unor economişti români 9
6. Elaborarea dicţionarului economic enciclopedic 9

II. CONTRACTE DE CERCETARE, COLABORĂRI, STUDII OPERATIVE, ASISTENTĂ DE SPECIALITATE 11

III. MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE 12

IV. RELAŢII INTERNAŢIONALE ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ECONOMICE 13

V. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ ŞI EDITORIALĂ 15

VI. ACTIVITATEA DE DOCTORAT ŞI PERFECŢIONARE PROFESIONALĂ 16

VII. ACTIVITATEA ÎN CADRUL CONSILIILOR ŞTIINŢIFICE ŞI BIROURILOR EXECUTIVE 17

ANEXE 19

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3/1997 _____ 61

ZONELE ECONOMICE LIBERE NUCLEE DE INTEGRARE ECONOMICĂ *63*

INTRODUCERE 67

Capitolul 1 - CONCEPTUL DE ZONĂ ECONOMICĂ LIBERĂ 68

1.1. Definirea conceptului 68
1.2. Scurt istoric 69

Capitolul 2 - TEORIA ŞI METODOLOGIA ZONELOR ECONOMICE LIBERE 72

2.1. Teorii referitoare la zonele economice libere 72
2.2.TipoIogia zonelor economice libere 72

Capitolul 3 - IMPORTANŢA ZONELOR ECONOMICE LIBERE 76

3.1. Caracteristicile zonelor economice libere 76
3.2. Tendinţe în structurarea zonelor economice libere 77

Capitolul 4 - DISTRIBUŢIA PE MAPAMOND A ZONELOR ECONOMICE LIBERE 79

4.1. Zonele economice libere din ţările dezvoltate 79
4.2. Zonele libere din ţările în curs de dezvoltare 81

Capitolul 5 - ZONELE ECONOMICE LIBERE AUTOHTONE 84

5.1. Zonele economice libere din România 84
5.2. Zonele economice libere din Republica Moldova 84

Capitolul 6 - ZONELE ECONOMICE LIBERE - NUCLEE DE INTEGRARE ECONOMICĂ 86

6.1. Avantajele şi eficienţa zonelor economice Hbere 86
6.2. Dezavantaje ale zonelor economice libere 87

BIBLIOGRAFIE 107

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 4/1997 _____ 113

REFORMA SISTEMULUI DE PENSII DIN ROMÂNIA - Cerinţe şi opţiuni 115

1. PREMISE ŞI PROBLEME ALE REFORMEI 119

1.1. Limitele regimurilor de pensii în vigoare 119
1.2. Premise majore 120

1.3. Probleme şi dileme de rezolvat 121

2. TRANZIŢIA ŞI FUNCŢIONAREA REGIMURILOR DE PENSII..... 123

2.1. Deteriorarea raportului de susţinere 123
2.2. Metode de finanţare. Contribuţia de asigurări sociale de stat şi execuţia bugetelor 126
2.3. Bugetul fondului pentru pensia suplimentară..... 131
2.4. Bugetul fondului asigurărilor sociale ale agricultorilor 133
2.5. Deprecierea şi nivelarea pensiilor de asigurări sociale de stat 135
2.6. Mărimea pensiilor şi minimul de trai..... 139

3. REEVALUAREA CADRULUI DE ORGANIZARE ŞI FUNCŢIONARE A SISTEMULUI DE PENSII. DIRECŢII DE ACŢIUNE 147

3.1. Creşterea în perspectivă a numărului de pensionari şi a necesarului de fonduri pentru pensii. Principalii factori de influenţă 147
3.2. Regimurile de pensii şi gradul de cuprindere a forţei de muncă în asigurările sociale 149
3.3. Finanţarea pensiilor de asigurări sociale de stat Necesitatea participării persoanelor asigurate la plata contribuţiilor. Rolul statului..... 154
3.4. Vârsta standard de pensionare..... 156
3.5. Rata de înlocuire şi formula de calcul a pensiei. Indexarea pensiilor..... 157
3.6. Pensia suplimentară..... 163
3.7. Organizarea şi funcţionarea asigurărilor sociale de stat şi a fondului pensiei suplimentare 164

4. FONDURILE PRIVATE DE PENSII..... 166

4.1. Dimensiunea fondurilor private de pensii în unele ţări dezvoltate 166
4.2. Perspective ale dezvoltării fondurilor private de pensii în România 167

5. UNELE CONCLUZII 169

NOTE BIBLIOGRAFICE 180

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6/1995 _____ 183

MECANISMUL PIEŢEI Componente, sistemul pieţelor economice şi modelele economiei de piaţă 185

INTRODUCERE 189

Capitolul 1 - COMPONENTELE MECANISMULUI PIEŢEI 190

1.1. Legea cererii şi ofertei 190
1.2. Concurenţa 194
1.3. Preţurile 200

Capitolul 2 - SISTEMUL PIEŢELOR ECONOMICE 208

2.1. Piaţa bunurilor şi serviciilor 209
2.2. Piaţa muncii 218
2.3. Piaţa de capital 227
2.4. Piaţa monetară 232

Capitolul 3 - ECHILIBRUL ECONOMIC GENERAL DIN ISTORIA TEORIILOR 240

Capitolul 4 - MODELELE ECONOMIEI DE PIAŢĂ 245

4.1. Tipurile de modele teoretice ale economiei de piaţă 245
4.2. Semnificaţia unor categorii specifice în modelele teoretice ale economiei de piaţă 247
4.3. Modele concrete de economie de piaţă 256

BIBLIOGRAFIE 263

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/1997 265

PARTENERIATUL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ 267

INTRODUCERE 271

REFORMA INSTITUŢIONALĂ ÎN RURAL, COMPONENTĂ A FORMĂRII SOCIETĂŢII CIVILE. PARTENERIATUL PENTRU DEZVOLTARE SOCIO-ECONOMICĂ (Simona BARA) 272

Structurile instituţionale 273
Scurt istoric 273
Starea structurilor instituţionale din mediul rural românesc 274
Schimbarea instituţională şi reforma ramurii 277
Bibliografie 278

INSTITUŢIILE COMUNITARE
(Lucian IONESCU, Carmen IONESCU) 280

Parlamentul European 281
Consiliul Miniştrilor Uniunii Europene 281
Consiliul European 282
Comisia Europeană 282
Curtea Europeană de Justiţie 283
Curtea de Conturi 284
Comitetul Economico-Social şi Comitetul Regional 284
Institutul Monetar European şi Banca Centrală Europeană 285
Serviciile veterinare guvernamentale 286
Serviciile de sol 288
Serviciile de protecţia plantelor 289
Serviciile de reproducţie şi selecţie a animalelor 290
Bibliografie 291

PARTENERIATELE − UN DEMERS PENTRU DEZVOLTAREA RURALĂ (Minodora MOLDOVAN) 292

Parteneriatele − instrumente utilizate în politica de dezvoltare rurală 293
Perspective oferite sectorului public 294
Perspective oferite sectorului privat 294
Caracteristicile economico-sociale ale zonei rurale şi perspectivele de dezvoltare ale acesteia 295
Măsuri şi acţiuni întreprinse pentru dezvoltarea parteneriatului în spaţiul rural românesc 297
Bibliografie 298

INSTITUŢIILE PARTENERIALE ŞI FUNCŢIONAREA LOR. TIPURI ŞI RELAŢII (Ioana ROMAN) 300

Instituţiile parteneriale şi mecanismele lor de funcţionare 300
Tipuri de parteneriate instituţionale 303
Bibliografie 310

PARTENERIATUL ŞI PROTECŢIA SOCIALĂ ÎN MEDIUL RURAL. EXPERIENŢE EUROPENE (Simona BARA, Ana GEORGESCU, Minodora MOLDOVAN) 312

1. Experienţe europene privind ocuparea forţei de muncă 314
2. Experienţe europene privind conceptul de şanse egale de gen 317
Bibliografie 321

PRINCIPII ŞI PRACTICI PARTENERIALE ÎN PROGRAMELE EUROPENE PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI RURALULUI (Mirela RUSALI) 322

Parteneriate şi tipuri de programe parteneriale 322
Coerenţa principiilor parteneriale în programele Uniunii Europene 325
Bibliografie 328

ECONOMIA REPUBLICII MOLDOVA LA RĂSCRUCEA TRANZIŢIEI (Prof.dr. Nicolae BELLI) 329

1. Moştenirea economică − premisă majoră a tranziţiei 329
2. Reformele economice 333
3. Privatizarea: evoluţii, stadiu ţi perspective 336
4. Reformele economice şi privatizarea in agricultură 338
Bibliografie 340

INTEGRAREA MOLDO-ROMÂNĂ ÎN CONTEXTUL CRIZEI DE SISTEM A ŢĂRILOR EST EUROPENE (Gheorghe AVRĂMIŢĂ) 340

1. Criza de sistem şi efecte 344
2. Necesitatea integrării 344
3. Determinanţi ai integrării 345
4. Etape posibile ale integrării 346
Bibliografie 347

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/1997 _____ 349

MECANISMUL PIEŢEI. TRANZIŢIA ROMÂNIEI SPRE ECONOMIA SOCIALĂ DE PIAŢĂ (Un alt fel de reformă) 351

INTRODUCERE 355

Capitolul 1 – CONCEPŢIA ECONOMIEI SOCIALE DE PIAŢĂ 356

Capitolul 2 – TRANZIŢIA LA ECONOMIA SOCIALĂ DE PIAŢĂ 359

2.1. Derobarea de dictatul F.M.I. 359
2.2. Crearea şi lărgirea pieţei interne 362
2.3. Limitarea criminalităţii economice şi a economiei subterane 365
2.4. Revizuirea măsurii de liberalizare a preţurilor 370
2.5. Transformarea socioeconomică prin convertirea conceptului de eficienţă specific economiei de comandă, la principiile economiei de piaţă 375
2.6. Tranziţia la economia de piaţă prin asumarea principiului social 377

Capitolul 3 – ELEMENTELE DEFINITORII ALE ECONOMIEI MIXTE 379

Capitolul 4 – FUNDAMENTELE TEORETICE ALE CELUI DE – "AL TREILEA DRUM" 387

4.1. Limitele gândirii şi practicii în spiritul economiei de piaţă 389
4.2. Asimilarea principiului social în gândirea economică 392
4.3 Conceptul de planificare macroeconomică în economia socială de piaţă .. 400
4.4. Este posibil şi necesar un "al treilea drum" pentru ţările în curs de dezvoltare? 403

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9-10/1997 _____ 407

SISTEMUL DE INTEGRARE, PE PRODUS, A CEREALELOR PANIFICABILE. PROIECTAREA SISTEMULUI DE INTEGRARE ŞI DE RESTRUCTURARE PE FILIERA CEREALELOR DE PANIFICAŢIE 409

Capitolul 1 - SISTEMUL DE INTEGRARE PE FILIERA CEREALELOR DE PANIFICAŢIE 413

1.1. Relaţiile instituţionale 416
1.2. Variabilele de reglare 420
1.3. Cooperativele de servicii 433

Capitolul 2 - RESTRUCTURAREA ŞI PRIVATIZAREA AGENŢILOR ECONOMICI CU CAPITAL MAJORITAR DE STAT DIN FILIERA CEREALELOR DE PANIFICAŢIE 435

2.1. Variante de dezvoltare a producţiei de grâu în România în perspectiva anilor 1997-2010 435

2.2. Organizarea exploataţii lor agricole cultivatoare de cereale 444
2.3. O nouă strategie de marketing..... 447
2.4. Scenarii de dezvoltare şi privatizare în sectorul de stocare - morărit – panificaţie (1997-2010)..... 449

Capitolul 3 - STUDIU DE CAZ PRIVIND INTEGRAREA AGROINDUSTRIALĂ LA S.C. DÂMBOVIŢA DIN BUCUREŞTI 460

CONCLUZII..... 469

BIBLIOGRAFIE..... 474

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11/1997 _____ 479

ASPECTE ECONOMICE ALE RAPORTURILOR STAT - COLECTIVITĂŢI LOCALE ÎN ŢĂRILE UNIUNII EUROPENE..... 481

1. PRELIMINARII..... 485

2. ABORDĂRI TEORETICE..... 487

2.1. Studii teritorializate 487
2.2. Teoria reglării şi structurile teritoriale 489

3. CERCETĂRI APLICATE..... 491

3.1. Etape şi abordări..... 491
3.2. Dimensiunea spaţială a economiei 492
3.3. Organizarea teritorială şi eficienţa economică 493

4. STATUL ŞI MEDIUL ECONOMIC LOCAL..... 495

4.1. Obiective..... 495
4.2. Participanţi şi responsabilităţi 496
4.3. Instrumente 497

5. DESCENTRALIZAREA ŞI INTERVENŢIILE ECONOMICE ALE COLECTIVITĂŢILOR LOCALE 499

5.1. Legalizarea competenţelor economice locale 499
5.2. Acţiuni economice ale autorităţilor teritoriale 500
5.3. Câmpul de acţiune şi unele efecte 502

6. ACOPERIREA FINANCIARĂ A COMPETENŢELOR LOCALE 505
6.1. Poziţia financiară 505
6.2. Resursele locale 506
6.3. Relaţiile stat-finanţe locale 508
6.4. Finanţarea locală prin credite 509
BIBLIOGRAFIE 510

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/1997 _____ 513

MODIFICĂRI STRUCTURALE ALE BALANŢEI ENERGETICE A ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA ANULUI 2020 515

INTRODUCERE 519

Capitolul 1 - TENDINŢE PRIVIND MODIFICĂRILE STRUCTURALE ALE BALANŢELOR ENERGETICE - la nivel mondial, pe ţări şi grupe de ţări 521

1.1. Tendinţe de restructurare a balanţei energetice a ţărilor membre ale IEA (International Energy, Agency) 521
1.2. Tendinţe de restructurare a balanţelor energetice ale ţărilor nemembre IEA din Asta, America Latină, Orientul Mijlociu şi Africa 531
1.3. Reforma sectorului energetic şi influenţa sa asupra structurii balanţei energetice a ţărilor cu economie in tranziţie 532
1.4. Politici de creştere a eficienţei energetice 539

BIBLIOGRAFIE 541

Capitolul 2 - EVOLUŢIA STRUCTURII BALANŢEI ŞI A EFICIENŢEI ENERGETICE ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 1989-1995 542

2.1. Evoluţia cererii şi ofertei de energie 542
2.2. Evoluţia eficienţei energetice în România în perioada 1989-1994 548

Capitolul 3 - PREMISELE CONTURĂRII UNOR VARIANTE DE RESTRUCTURARE A BALANŢEI ENERGETICE A ROMÂNIEI 552

3.1. Premise ale conturării unor variante de restructurare a oferta de energie . 552
3.2. Premisele conturării unor variante de restructurare a cererii de energie ... 559

Capitolul 4 - VARIANTE DE RESTRUCTURARE A BALANŢE! ENERGETICE A ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA ANILOR 2020 570

4.1. Elemente teoretice şi metodologice ale modelului de prognosticare a structurii balanţei energetice a României în perspectiva anilor 2020 571

4.2. Evoluţia balanţei energetice a României în perioada 1995-2020 574

Capitolul 5 - CONCLUZII. POLITICI, DIRECŢII DE ACŢIUNE ŞI MĂSURI PENTRU SUSŢINEREA MODIFICĂRILOR STRUCTURALE ALE BALANŢEI ENERGETICE..... 595

1. Aspecte generale 595

2. Tendinţe şi orientări..... 596

3. Premise ale modificărilor balanţei energetice a României..... 598

4. Premise ale modificărilor structurale în industrie 600

5. Armonizarea modificărilor structurale ale balanţei energetice cu cele ale industriei 602

6. Direcţii de acţiune şi măsuri 605

INDEX DE AUTORI _____ 609

Volumul XLIV

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1997 _____ 1

REFORME ECONOMICE ÎN ŢĂRILE ÎN TRANZIŢIE • modelul rusesc de reformă agrară • experimentul maghiar de privatizare în agricultură • Ucraina în tranziţie..... 3

I. MODELUL RUSESC DE REFORMĂ AGRARĂ..... 7

1. Conţinutul şi caracteristicile reformei agrare ruse..... 10

2. Principalele rezultate ale reformei agrare ruse, până în 1995 11

2.1. Reorganizarea colhozurilor şi sovhozurilor..... *12*

2.2. Crearea sectorului privat în agricultura Rusiei..... *13*

3. Drepturile de proprietate şi circulaţia pământului 15

4. Alte probleme privind mediul economic de piaţă al agriculturii..... 16

4.1. Liberalizarea preţurilor *16*
4.2. Liberalizarea pieţei agroalimentare *16*
4.3. Liberalizarea creditului şi a dobânzilor *16*
4.4. Înlocuirea sistemului de achiziţii de stat şi al repartiţiilor centralizate de resurse pentru agricultură, cu structuri noi de piaţă *17*
5. Tendinţe de spargere a monopolului industrial 17
6. Menţinerea, deocamdată, a subvenţiilor agricole 17
II. EXPERIMENTUL MAGHIAR DE PRIVATIZARE ÎN AGRICULTURĂ 20
1. Structura agrară înainte de tranziţie 20
2. Abordarea politică a reformei economice agricole 22
3. Abordarea legislativă a reformei economice din agricultura maghiară 23
4. Schimbări structurale 24
5. Tendinţe în restructurare 25
6. Tendinţe privind formarea pieţei funciare 26
III. UCRAINA ÎN TRANZIŢIE 28
1. Reforme de piaţă orientată 28
2. De la trecut la viitor 29
3. A implementa denaţionalizarea şi privatizarea pe o cale civilizată 29
4. Politicile monetare şi de credit 31

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1997 _____ 33

COORDONATE ALE POLITICILOR DE CREŞTERE A COMPETITIVITĂŢII PRODUCŢIEI INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ROMÂNEŞTI ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE 35
1. ESTIMĂRI PRIVIND AVANTAJELE COMPARATIVE 39
2. COMPETITIVITATEA INDUSTRIILOR NAŢIONALE 42
3. POLITICA UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL COMPETITIVITĂŢII 49
4. COORDONATE ALE POLITICILOR DE CREARE ŞI CREŞTERE A AVANTAJULUI COMPETITIV ÎN INDUSTRIA ROMÂNEASCĂ 51

PROBLEME ECONOMICE NR. 3/1997 _____ 55

POSIBILITĂŢI DE ARMONIZARE ALE POLITICILOR ENERGETICE ALE ROMÂNIEI Şi REPUBLICII MOLDOVA PENTRU ACCELERAREA PROCESULUI DE INTEGRARE ÎN U.E. 57

INTRODUCERE 61

Capitolul 1 - COORDONATE, PE PLAN MONDIAL, ALE POLITICILOR ENERGETICE 62

Capitolul 2 - STAREA ECONOMICĂ A ROMÂNIEI ŞI REPUBLICII MOLDOVA 69

Capitolul 3 - SISTEMUL ENERGETIC AL ROMÂNIEI ŞI REPUBLICII MOLDOVA 78

Capitolul 4 - POSIBILITĂŢI DE INTEGRARE A SECTORULUI ENERGETIC AL ROMÂNIEI CU CEL AL REPUBLICII MOLDOVA 87

Capitolul 5 - CONCLUZII ŞI DIRECŢII DE ACŢIUNE PENTRU ARMONIZAREA POLITICILOR ENERGETICE ALE CELOR DOUĂ ŢĂRI 90

PROBLEME ECONOMICE NR. 4-5/1997 _____ 93

SISTEMUL DE INTEGRARE, PE PRODUS, A CEREALELOR PANIFICABILE • Abordări conceptuale şi metodologice 95

INTRODUCERE 99

Capitolul 1 - INTEGRAREA AGROINDUSTRIALĂ ŞI MARKETINGUL AGRICOL: DETERMINĂRI TEORETICO-METODOLOGICE 102

1.1. Integrarea agroindustrială şi agroalimentară 102
1.2. Fillera agroalimentară 110
1.3. Marketingul agricol şi agroalimentar modern: mecanisme, funcţii şi exigenţe actuale 113
1.4. Experienţe internaţionale în domeniul integrării agroindustriale şi a marketingului agricol 115

Capitolul 2 - PREMISE ALE INTEGRĂRII PE FILIERA CEREALELOR PANIFICABILE ÎN ROMÂNIA 119

2.1. Delimitarea filierei cerealelor panificabile 119
2.2 Tipuri de filiere şi gradul de integrare 121
2.3. Polul ntegrator şi dimensiunea "spaţiului integrat" 124

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1997 _____ 133

ŞCOALA DE LA FREIBURG ŞI NEOLIBERALISMUL GERMAN 135

1. PRELIMINARII 139

2. LIBERALISMUL GERMAN 141

3. WALTER EUCKEN - FONDATORUL ORDOLIBERALISMULUI 143

4. INTERDEPENDENŢA ECONOMIE - DREPT 151

5. ROLUL COLECŢIEI "ORDNUNG DER WIRTSCHAFT" ŞI AL REVISTEI "ORDO" ÎN PROMOVAREA DOCTRINEI ŞCOLII DE LA FREIBURG 156

6. DISCIPOLII 158

7. IMPLEMENTAREA DOCTRINEI 160

BIBLIOGRAFIE 165

PROBLEME ECONOMICE NR. 7/1997 _____ 167

O OGLINDĂ A ÎNTREGII PROBLEMATICI ECONOMICE A TRANZIŢIEI UNEI ŢĂRI - Relaţiile economice externe ale Republicii Moldova: afirmare şi perspective 169

1. TREI CARACTERISTICI DOMINANTE ALE LUCRĂRII 175

2. DESCHIDEREA ŢĂRII SPRE EXTERIOR 176

3. CORELAŢIA DINTRE ECONOMIA MONDIALĂ ŞI ECONOMIILE NAŢIONALE 179

4. POTENŢIALUL INTEGRATOR AL REPUBLICII MOLDOVA ÎN ECONOMIA MONDIALĂ 182

5. NIVELUL ŞI STRUCTURA ECONOMIEI NAŢIONALE 184

6. COMERŢUL EXTERIOR AL REPUBLICII MOLDOVA: POARTĂ A PROSPERITĂŢII SAU A SĂRĂCIEI? 189

7. INVESTIŢIILE DE CAPITAL STRĂIN ÎN REPUBLICA MOLDOVA..... 195

8. ASISTENŢA ECONOMICĂ EXTERNĂ..... 197

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/1997 _____ 203

ECONOMIA SOCIALĂ DE PIAŢĂ - Concepte şi aplicaţii..... 205

1. REPERE ISTORICE PRIVIND EVOLUŢIA CONCEPTULUI DE ECONOMIE SOCIALĂ DE PIAŢĂ..... 209

2. PRINCIPIILE ECONOMIEI SOCIALE DE PIAŢĂ..... 217

3. MODELE ALE ECONOMIEI SOCIALE DE PIAŢĂ 221

3.1. Modelul keynesist..... 221
3.2. Modelul neokeynesist 223
3.3. Modelul neoclasic american sau anglo-saxon..... 223
3.4. Modelul neoclasic european..... 225
3.5. Modelul de economii de piaţă mixte..... 226
3.6. Modelul german de economie socială de piaţă..... 226
3.7. Modelul nordic european 229
3.8. Modelul japonez de economie de piaţă 230

Bibliografie..... 232

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1997 _____ 233

ASPECTE PRIVIND DESCHIDEREA COMERCIALĂ ÎN ŢĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST 235

DESCHIDEREA COMERCIALĂ A ŢĂRILOR DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST: TRAIECTORII, FORŢE SUBADIACENTE ŞI PERSPECTIVE 239

Care sunt forţele care au ghidat politica comercială a ţărilor din Europa Centrală şi de Est..... 239
Un numitor comun: opţiunea pentru inserţie în plan internaţional şi integrare europeană 244
Învăţăminte şi perspective..... 245

RELAŢIILE COMERCIALE ALE ŢĂRILOR DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST CU ŢĂRILE DIN BAZINUL DE SUD AL MĂRII MEDITERANE 247

ROLUL CURSULUI DE SCHIMB ÎN CADRUL INTEGRĂRII INTERNAŢIONALE A ŢĂRILOR AFLATE ÎN TRANZIŢIE: CAZUL POLONIEI ŞI UNGARIEI 253

Experienţele Poloniei şi Ungariei *254*
Consecinţele în ceea ce priveşte raportul competitivitate-preţ *255*
Apreciere privind competitivitatea economiilor în tranziţie în funcţie de preţurile relative *257*

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/1997 _____ 259

MACROMODELUL ECONOMIEI ROMÂNEŞTI DE TRANZIŢIE • Funcţiile econometrice ale versiunii 1997 261

I. FUNCŢIILE ECONOMETRICE ALE VERSIUNII 1997 A MACROMODELULUL ECONOMIEI ROMÂNEŞTI DE TRANZIŢIE 265

II. FUNCŢIILE ECONOMETRICE PENTRU VARIABILELE LUNARE 277

PROBLEME ECONOMICE NR. 11/1997 _____ 283

PROBLEME ACTUALE ALE ECONOMIEI ŢĂRILOR DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST AFLATE ÎN TRANZIŢIE 285

BANCA MONDIALĂ RELEVĂ CONTRASTE PROFUNDE ÎNTRE ECONOMIILE ŢĂRILOR AFLATE ÎN TRANZIŢIE 289

Fiecare ţară a răspuns în felul său problemelor ridicate de trecerea la economia de piaţă *289*
Cele două imperative sunt: liberalizare şi stabilizare *290*
Modul de privatizare este ales în funcţie de circumstanţe *291*
Asigurarea coeziunii sociale prin lupta contra sărăciei *293*
Constatări şi recomandări pentru prezent şi viitor *294*
Concluzie generală *296*

ANEXA 297

AVÂNTUL MICROÎNTREPRINDERILOR DIN ŢĂRILE EUROPEI CENTRALE ŞI DE EST 298

Primele semne de stabilizare *302*

GESTIUNEA LOCALĂ ÎN ŢĂRILE DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST 304

O autonomizare efectivă dar limitată în realitate *304*
Organizarea administrativă locală în funcţie de ţară *305*

PROBLEME ECONOMICE NR. 12-13/1997 _____ 313

BLOCAJUL INVESTIŢIONAL • FORME, CAUZE, EFECTE ŞI POSIBILE CĂI DE REDRESARE 315

1. ABORDĂRI CONCEPTUALE 319

2. FORME DE MANIFESTARE A BLOCAJULUI INVESTIŢIONAL 320

3. CAUZELE ŞI FACTORII DETERMINANŢI AI BLOCAJULUI INVESTIŢIONAL 328

3.1. Volumul si structura ofertei *329*
3.2. Blocaje generate de întârzieri în aprobarea bugetului *330*
3.3. Factori de blocaje investiţionale rezultaţi din anchete *331*

4. RESTRUCTURAREA, INVESTIŢIILE ŞI "PSEUDOTERŢIALIZAREA" 341

Investiţii ante şi post-privatizare *342*

5. SURSE ŞI NECESARUL DE FINANŢARE A INVESTIŢIILOR ŞI A RESTRUCTURĂRII 346

5.1. Sursele finanţării investiţiilor si ale restructurării *346*
5.2. Volumul necesar al finanţării restructurării prin investiţii *351*
5.3. Finanţarea restructurării si a modernizării în construcţii de maşini *354*
5.4. Investiţiile directe de capital străin în România *357*
5.5. Potenţialul investiţional prin piaţa de capital *362*
5.5.1. Piaţa de capital a FPS *363*
5.5.2. Valoarea de piaţă a acţiunilor vândute de FPS în anul 1996 ..... *366*
5.5.3. Valoarea de piaţă a acţiunilor la Bursa de Valori Bucureşti (BVB) *369*

5.5.4. Piaţa OTC (RASDAQ) *371*
6. DIRECŢII DE ELIMINARE A BLOCAJULUI INVESTIŢIONAL 374
6.1. Direcţii de eliminare a blocajului investitional pe termen scurt *374*
6.1.1. Măsuri pentru agenţii economici *374*
6.1.2. Măsuri care privesc sistemul financiar-bancar *375*
6.1.3. Necesitatea stabilirii unor priorităţi în profil teritorial *375*
6.2. Măsuri de eliminare a blocajului investiţional pe termen mediu şi lung *376*

PROBLEME ECONOMICE NR. 14/1997 _____ 377

UN PLAN DE REFORMĂ PE BAZE CONCURENŢIALE A ÎNVĂŢĂMÂNTULUI SUPERIOR DIN ROMÂNIA 379
I. PREZUMŢII ŞI OBIECTIVE 383
II. CARENŢE ALE PREZENTULUI SISTEM DE ÎNVĂŢĂMÂNT SUPERIOR DIN ROMÂNIA 384
III. CARACTERISTICILE "PRODUSULUI" UNIVERSITAR 388
IV. EXTERNALITĂŢILE ŞI ALTE ARGUMENTE PENTRU SUBVENŢIONARE 392
V. FACTORII DE PRODUCŢIE AI DOMENIULUI 397
VI. ALOCAREA EFICIENTĂ ŞI NECESITATEA PREŢURILOR PENTRU PRODUSUL UNIVERSITAR 399
VII. ORGANIZAREA PRIVATĂ A ÎNVĂŢĂMÂNTULUI SUPERIOR CA STRUCTURĂ CONCURENŢIALĂ 401
VIII. ORGANIZAREA PRIVATĂ CA STRUCTURĂ CONCURENŢIALĂ CU DIFERITE FORME DE SUBVENŢIONARE STATALĂ 403
IX. ORGANIZARE PRIVATĂ CU PREŢURI FIXE ŞI SUBVENŢIONARE PRIN VOUCHERE 406
X. CONCLUZII 407

PROBLEME ECONOMICE NR. 15/1997 _____ 409

SĂRĂCIA. PREMISE, PERCEPŢIE ŞI CUANTIFICĂRI 411

SĂRĂCIA - O ABORDARE TEORETICĂ 415

SĂRĂCIE "ABSOLUTĂ" ŞI SĂRĂCIE "RELATIVĂ" 417

PRAGURI DE SĂRĂCIE DETERMINATE ÎN FUNCŢIE DE NEVOILE FUNDAMENTALE 418

Metoda energiei nutritive *419*
Metoda determinării părţii din buget destinate alimentaţiei *419*
Elasticitatea venitului destinat cererii de produse alimentare *420*
O segmentare a pragurilor în funcţie de grupe? *421*

PRAGURI DE SĂRĂCIE RELATIVĂ 423

PRAGURI DE SĂRĂCIE SUBIECTIVĂ 425

DUBLUL PRAG DE SĂRĂCIE 426

SĂRĂCIA ŞI EXCLUZIUNEA SOCIALĂ ÎN ŢĂRILE EUROPENE DEZVOLTATE 427

TREI TIPURI DE RAPORT SOCIAL ÎN CEEA CE PRIVEŞTE SĂRĂCIA 428

Sărăcia integrată *428*
Sărăcia marginală *428*
Sărăcia descalificantă *429*

RAPORTUL SOCIAL PRIVIND SĂRĂCIA ÎN FUNCŢIE DE ŢARĂ 430

Societăţi mediteraneene şi sărăcie integrată *430*
Europa şi sărăcia marginală *430*

FRANŢA, MAREA BRITANIE ŞI SĂRĂCIA DESCALIFICANTĂ 432

PROBLEME ECONOMICE NR. 16-17-18/1997 _____ 435

SISTEMUL DE INTEGRARE, PE PRODUS, A CEREALELOR PANIFICABILE • Starea actuală a pieţei şi a filierei cerealelor panificabile 437

Capitolul 1. STAREA ACTUALĂ A PIEŢEI CEREALELOR PANIFICABILE Şi A PRODUSELOR DE PANIFICAŢIE 441

1.1. Cererea şi oferta de grâu şi produse de panificaţie - coordonate de bază ale securităţii alimentare în România *441*

1.2. Consumul uman de cereale (în echivalent făină) în România în anii 1989-1995 ..... *446*
1.3. Evoluţia preţurilor medii la cereale, grâu şi la principalele produse de panificaţie (1989-1995) *447*

Capitolul 2 - FILIERA GRÂULUI: PRODUCŢIE-PRELUCRARE - DISTRIBUŢIE - MECANISME DE REGLARE 450

2.1. Filiera inputurilor de bunuri şi servicii pentru agricultură *450*
2.2.Resursele de producţie din filiera grâu - produse de panificaţie *453*
2.3. Producţia de grâu, făină, pâine, paste făinoase şi specialităţi de patiserie *457*
2.4. Distribuţia pe filiera cerealelor de panificaţie *457*
2.5. Subvenţii, impozite, taxe, dobânzi *469*
2.5.1. Subvenţiile la producător şi subvenţiile la consumator *469*
2.5.2. Impozitele pe filiera cerealelor de panificaţie *475*
2.5.3. Taxa pe valoarea adăugată *477*
2.5.4. Dobânzile bancare plătite pe filiera produselor de panificaţie *479*
2.6.Costul, preţul, profitul înregistrat de produsele din filieră *480*
2.7.Valoarea adăugată pe filiera cerealelor panificabile *484*

BIBLIOGRAFIE 503

PROBLEME ECONOMICE NR. 19-20/1997 _____ 505

STRATEGIA DEZVOLTĂRII SECTORULUI ENERGETIC ÎN PERSPECTIVA ANULUI 2020 507

Capitolul 1 - PROBLEME FUNDAMENTALE ALE CONTURĂRII STRATEGIILOR ŞI POLITICILOR DE DEZVOLTARE A SECTORULUI ENERGETIC 511

1.1. Condiţii impuse României pentru integrarea în structurile economice ale U.E. *511*
1.2. Raportul între dezvoltarea economică şi modul de utilizare a potenţialului naţional de resurse energetice *519*
1.3. Perspectivele industriei şi a celorlalte ramuri ale economiei naţionale *523*
1.4. Politici de restructurare a sectorului energetic în funcţie de restructurarea industriei în condiţiile asigurării eficienţei energetice *530*

Capitolul 2 - SITUAŢIA ACTUALĂ A SECTORULUI ENERGETIC 533

Capitolul 3 - SCHIŢA DE STRATEGIE PRIVIND DEZVOLTAREA SECTORULUI ENERGETIC 559

Capitolul 4 - CONCLUZII, PROPUNERI DE MĂSURI PENTRU APLICAREA STRATEGIEI 582

INDEX DE AUTORI _____ 589

Volumul XLV

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/1997 _____ 1

CARACTERISTICI SOCIOECONOMICE ŞI CULTURALE ALE FAMILIILOR SĂRACE CU MULŢI COPII 3

CUVÂNT ÎNAINTE 7

Capitolul I. SĂRĂCIA ŞI IMPACTUL SĂU ASUPRA GENERAŢIILOR TINERE 8

1. Categorii socioeconomice cu pondere mare în rândul familiilor numeroase ... 9
2. Capitole ale consumului greu afectate de starea de sărăcie 11

Capitolul II. CONDIŢII DE VIAŢĂ SPECIFICE FAMILIILOR SĂRACE CU COPII 16

1. Veniturile mici – cauză principală a stării de sărăcie 17
2. Deficienţe în alimentaţie 19
3. Uzura avansată – caracteristică principală a articolelor de îmbrăcăminte şi a încălţămintei 23
4. Situaţia locuinţelor şi a dotărilor gospodăreşti aflate în folosinţa familiilor sărace cu copii 25

Capitolul III. SĂNĂTATEA, PREGĂTIREA ŞCOLARĂ ŞI COEZIUNEA ÎN FAMILILE SĂRACE CU MULŢI COPII 28

1. Precaritatea sănătăţii în familiile sărace 28
2. Pregătire şcolară deficitară a copiilor din familiile sărace 29
3. Lipsa de unitate în familiile numeroase 33

Capitolul IV. ASPIRAŢII LIMITATE – UNA DINTRE CARACTERISTICILE FAMILIILOR SĂRACE 35

1. Viitorul profesional al copiilor din familiile sărace
în viziunea părinţilor 35
2. Modalităţi de utilizare a unor posibile venituri mai mari
în opinia celor săraci 38
3. Soluţii de depăşire a dificultăţilor în opţiunea familiilor
sărace cu copii 39
Capitolul V. CARACTERISTICI DEMOGRAFICE ŞI DE PLANING
FAMILIAL ALE FAMILIILOR SĂRACE CU MULŢI COPII 41
ÎN LOC DE ÎNCHEIERE 44

PROBLEME ECONOMICE NR. 22/1997 _____ 47

*SITUAŢIA MACROECONOMICĂ ACTUALĂ A ŢĂRILOR
DIN EUROPA CENTRALĂ Şl DE EST 49*
VEDERE DE ANSAMBLU 53
POLONIA MERGE PE DRUMUL REFORMEI 57
REPUBLICA CEHĂ OBŢINE PERFORMANŢE 60
SLOVACIA - CEA MAI PERFORMANTĂ ŢARĂ DIN
EUROPA DE EST ÎN 1996 62
UNGARIA CONTINUĂ PROCESUL DE MACROSTABILIZARE
ECONOMICĂ 65
SLOVENIA - REZULTATE PROMIŢĂTOARE 68
CROAŢIA - REFACEREA ÎNCEPE ÎNCET 71
REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 74

PROBLEME ECONOMICE NR. 23/1997 _____ 75

*„MARKETING ŞI CULTURĂ" - un comentariu de
prof. univ. dr. Nicolae BELII 77*
INTRODUCERE 81
1. NOUTATEA TEMATICĂ A LUCRĂRII 82
2. CONCEPTELE DE CULTURĂ ŞI MARKETINGUL CULTURAL 83
3. CERCETAREA DE MARKETING CULTURAL 87

4. PIAŢĂ, CONSUM ŞI POLITICI CULTURALE 89

PROBLEME ECONOMICE NR. 24/1997 _____ 95

TENDINŢE ALE COMPETITIVITĂŢII PRODUSELOR INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE DIN ROMÂNIA 97

Capitolul 1 - ASPECTE ALE COMPETITIVITĂŢII INTERNAŢIONALE CU PRODUSE INDUSTRIALE 101

1.1. Consideraţii generale 101

1.2. Influenţa preţului asupra competitivităţii, pe pieţele internaţionale 103

Capitolul 2 - COMPETITIVITATEA INTERNAŢIONALĂ A PRODUSELOR INDUSTRIALE ROMÂNEŞTI 107

2.1. Performanţele industriei prelucrătoare româneşti din perspectiva schimburilor economice cu Uniunea Europeană 107

2.2. Influenţa structurii costurilor de producţie, asupra competitivităţii 117

2.3. Perspectivele creşterii competitivităţii produselor industriilor prelucrătoare din România, pe pieţele internaţionale 118

Bibliografie 131

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1997 _____ 133

ECONOMIA MONDIALĂ. PREVIZIUNI LA ORIZONTUL ANILOR 2010-2015 135

VEDERE DE ANSAMBLU ASUPRA SITUAŢIEI ECONOMIEI MONDIALE 139

ŢĂRILE DIN UNIUNEA EUROPEANĂ (UE) 143

ŢĂRILE DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST (ŢECE) 145

STATELE EX-SOVIETICE 147

STATELE ASIATICE 149

STATELE AFRICANE 152

STATELE DE PE CELE DOUĂ CONTINENTE AMERICANE 153

AUSTRALIA ŞI CELELALTE TERITORII DIN PACIFIC 154

STATELE UNITE ALE AMERICII 155

ROMÂNIA ANULUI 2000 ŞI SITUAŢIA ACTUALĂ 157

PREVIZIUNI GLOBALE PENTRU ANII 2010-2015 159

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 161

PROBLEME ECONOMICE NR. 26-27-28/1997 _____ 163

ROLUL RELAŢIILOR ECONOMICE ROMÂNO-GERMANE ÎN CONTEXTUL ASOCIERII ŞI OPORTUNITĂŢII DE PREADERARE A ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ • ANALIZA EFICIENŢEI SECTORIALE 165

INTRODUCERE 169

I. PARTICULARITĂŢI ALE ECONOMIEI GERMANE ÎN PREZENT 171

1. Un scenariu de integrare 172
2. Un scenariu restrictiv 177

II. ANALIZA STATISTICO-ECONOMICĂ A VOLUMULUI ŞI A STRUCTURII COMERŢULUI EXTERIOR ROMANO-GERMAN, ÎN PERIOADA 1990-1996 181

1. Privire de ansamblu asupra schimburilor economice ale României cu ţările Uniunii Europene 181
1.1. Tendinţe generale ale exporturilor 182
1.2. Tendinţe generale ale importurilor 184
1.3. Comerţul exterior al României cu Germania şi cu alţi parteneri europeni 185
2. Schimburile externe româno-germane. Tendinţe şi modificări structurale .. 188
2.1. Exporturile efectuate de România pe categorii pe produse 192
2.2. Importurile efectuate de România pe categorii de produse 193
2.3. Specializarea comerţului dintre România şi Germania 195

ANEXE 201

3. Schimburile pe grupe de mărfuri între România şi Germania. Comparaţie, analiza dinamică, structurală cu alte ţări ale U.E. 206
3.1. Grupa produselor agricole şi alimentare 206
3.2. Grupa produselor industriale 209
3.3. Alte produse numai exportate sau numai importate în şi din Germania şi ţările U.E. 213

III. EFICIENŢA SCHIMBURILOR DE MĂRFURI ŞI PRODUSE ÎNTRE ROMÂNIA ŞI GERMANIA 216

1. Coeficienţii de relevare a avantajelor comparative (R.C.A.) 216
2. Preţurile la importuri şi exporturi 224

IV. BALANŢA COMERCIALĂ A ROMÂNIEI CU R.F.G. 230
1. Deficitul general al balanţei comerciale, evoluţie şi tendinţe: comparaţie cu alte ţări 230
2. Analiza deficitului pe grupe de mărfuri 232
3. Aspecte ale balanţei de plăţi 234
V. INVESTIŢIILE DIRECTE DE CAPITAL GERMAN ÎN ROMÂNIA 237
CONSTATĂRI ŞI CONCLUZII 243
BIBLIOGRAFIE 248

PROBLEME ECONOMICE NR. 29/1997 _____ 251

RELAŢIILE PUBLICE – COMPONENTĂ ESENŢIALĂ ÎN CUCERIREA PIEŢEI INTERNE ŞI INTERNAŢIONALE 253
1. RELAŢIILE PUBLICE - SEMNIFICAŢII ŞI EVOLUŢII 257
Ce sunt relaţiile publice (RP)? 257
Funcţiile relaţiilor publice 258
Rolul specialistului în relaţiile publice 259
Rădăcini în istorie 261
Dar România? 262
2. RELAŢIILE PUBLICE LA ÎNTRETĂIERE DE DRUMURI 264
Comunicarea formalizată în relaţiile publice 264
Relaţiile publice faţă în faţă cu reclama 265
Marketingul - un părinte bun 266
Relaţiile publice în diversitate 268
3. PULSUL PIEŢEI INTERNE ŞI INTERNAŢIONALE PRIN RELAŢIILE PUBLICE 269
Ce se întâmplă pe plan internaţional? 269
Ce spun românii? Ce este de făcut? 270
BIBLIOGRAFIE 278

PROBLEME ECONOMICE NR. 30/1997 _____ 279

EVALUAREA BENEFICIILOR ŞI COSTURILOR MODERNIZĂRII REŢELEI DE TRANSPORT 281
INTRODUCERE 285

COMPARAREA SITUAŢIEI ÎNFĂPTUIRII PROIECTELOR CU SITUAŢIA REALIZĂRII LOR 287

DISTRIBUŢIA EFECTELOR ŞI EFORTURILOR AFERENTE PROIECTELOR 290

INFLUENŢELE LEGĂTURILOR DINTRE MODURILE DE TRANSPORT ASUPRA BENEFICIILOR ŞI COSTURILOR PROIECTELOR DE MODERNIZARE 294

ACTUALIZAREA PERIODICĂ A CALCULELOR ECONOMICE PRIVIND MODERNIZAREA REŢELEI DE TRANSPORT 296

PROBLEME ECONOMICE NR. 31/1997 299

SITUAŢIA ECONOMICĂ A CHINEI. RELAŢIILE CU HONG KONG-UL ŞI TAIWANUL 301

INTRODUCERE 305

CHINA: DISPARIŢIA LUI DENG XIAOPING NU AFECTEAZĂ CLIMATUL SOCIOECONOMIC 306

TRECEREA CHINEI LA „ECONOMIA DE PIAŢĂ SOCIALĂ” 308

SITUAŢIA ECONOMICĂ A HONK KONG-ULUI 319

SITUAŢIA ECONOMICĂ A TAIWANULUI 321

PREVIZIUNI PENTRU EVOLUŢIA SITUAŢIEI ECONOMICE A CHINEI 323

BIBLIOGRAFIE 324

PROBLEME ECONOMICE NR. 32-33/1997 325

VENITURI SALARIALE - DIAGNOZĂ - PERSPECTIVE 327

Capitolul 1. CONSIDERAŢII INTRODUCTIVE 331

Capitolul 2. VENITUL SALARIAL ÎN ECONOMIA DE TRANZIŢIE. CONŢINUT. FUNCŢII 344

2.1. Precizări conceptuale 344

2.2. Formarea şi evoluţia salariului la frontiera dintre teoriile neoclasice şi cele instituţionale 345

2.3. O alternativă promiţătoare: sistemul de participare financiară (la profit sau la rezultate) 348

2.4. Natura, funcţii şi factori ai evoluţiei salariului 350
Capitolul 3. REFORMA SISTEMULUI DE SALARII. NECESITATE. CONŢINUT. PRINCIPII. ETAPE 356
3.1. Moştenirea. Repere semnificative ale politicii de salarii înainte de 1989. 357
3.2. Un moment de derută cu efecte pe termen mediu şi lung - anul 1990 359
3.3. Reforma salariilor - prioritate a creării unei noi pieţe a muncii 361
Capitolul 4. EVOLUŢII ATIPICE ALE SALARIILOR. DETERMINĂRI ŞI IMPACT ECONOMIC ŞI SOCIAL 376
4.1. Deteriorarea raportului dintre dinamica salariului nominal şi cea a salariului real 376
4.2. Diferenţe de salarii economic nelegitimate, nestimulative 380
4.3. Salariul minim naţional la frontiera dintre funcţia de protecţie socială şi control a creşterii costului forţei de muncă 386
4.4. Distribuţii asimetrice ale salariaţilor pe grupe de salarii 390

PROBLEME ECONOMICE NR. 34/1997 _____ 393

PROBLEME ŞI PERSPECTIVE ALE TRANZIŢIEI ÎN ROMÂNIA 395

1. INTRODUCERE 399
2. CARACTERISTICILE SISTEMULUI POLITICO-ECONOMIC DIN PERIOADA COMUNISTĂ 402
2.1. Neconcordanţa dintre doctrina comunistă şi modul ei de implementare 402
2.2. Tipuri de diferenţiere politică şi economică 402
3. PROBLEMELE INSTITUŢIONALE ALE PERIOADEI DE TRANZIŢIE 404
3.1. Deziderate ale economiilor în tranziţie 404
3.2. Probleme structurale şi instituţionale 404
3.3. Eşecul remedierii deficienţelor instituţionale 408
4. PERSPECTIVE DE ACCELERARE A RITMULUI REFORMEI 411
4.1. Rolul unui stat puternic 411
4.2. Aspectul dual al societăţilor aflate în tranziţie 411
4.3. Modelul creşterii autosusţinute 413

4.4. Măsuri macroeconomice necesare implementării modelului creşterii autosusţinute 419
5. CONCLUZII 421
BIBLIOGRAFIE 423

PROBLEME ECONOMICE NR. 35-36/1997 425

INSTITUŢIILE PIEŢEI MUNCII 427
1. CONCEPTUL Şl TIPOLOGIA INSTITUŢIILOR 432
2. INSTITUŢIILE PIEŢEI MUNCII: GENEZĂ Şl CADRU SPECIFIC DE REGLEMENTARE Şl ACŢIUNE 435
2.1. Geneză 435
2.2. Cadrul general 437
3. TIPOLOGIA INSTITUŢIILOR PIEŢEI MUNCII. FUNCŢII SPECIFICE 439
3.1. Instituţii ale cererii de forţă de muncă 440
3.2. Instituţii ale ofertei de forţă de muncă 441
3.3. Instituţii ale echilibrului pieţei muncii 443
4. PREZENTAREA COMPARATIVĂ A INSTITUŢIILOR ECHILIBRULUI PIEŢEI MUNCII ÎN ROMÂNIA CU CELE DIN ŢĂRILE ASOCIATE ŞI MEMBRE ALE U.E. 455
5. CRITERII DE EVALUARE A ACTIVITĂŢII INSTITUŢIILOR PIEŢEI MUNCII 466
BIBLIOGRAFIE 476

PROBLEME ECONOMICE NR. 37-38/1997 477

MODELAREA PROCESELOR ECONOMICE ALE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ CU AJUTORUL TEORIEI REŢELELOR 479
INTRODUCERE 483
1. ACTIVITĂŢI ECONOMICE DESFĂŞURATE ÎN REŢEA 484
1.1. Definire, trăsături 484
1.2. Externalltăţile reţelei 486
1.3. Tranzacţii în reţea 487
2. MĂSURAREA REŢELEI 494

2.1. Dimensiunile reţelei 494
2.2. Variabilele reţelei 497
3. UTILIZAREA REŢELEI 506
3.1. Funcţia de utilitate 506
3.2. Efectul de reţea 508
4. ECONOMIA NAŢIONALĂ CA REŢEA 517
4.1. Abordarea macro 518
4.2. Abordarea micro 521
4.3. Economia tranziţiei 523
CONCLUZII 528
BIBLIOGRAFIE 540

PROBLEME ECONOMICE NR. 39-40-41/1997 _____ 543

FORMAREA PROFESIONALĂ A FORŢEI DE MUNCĂ
• conţinut/mutaţii şi exigenţe din perspectiva noii construcţii europene 545
1. CÂTEVA REPERE GENERALE 551
2. PUNCTUL DE START. O IMAGINE GLOBALĂ 561
2.1. Indicatorul dezvoltării umane (I.D.U.) 561
2.2. Speranţa de viaţă şcolară. Rata brută sau netă de cuprindere în învăţământul de diferite grade 565
2.3. Învăţământul postobligatoriu 567
2.4. Cheltuieli publice pentru învăţământ. Relaţia cheltuieli pentru formare profesională - politici active ale pieţei muncii 569
3. POLITICI DE FORMARE PROFESIONALĂ ÎN ŢĂRILE UNIUNII EUROPENE. OBIECTIVE. PRINCIPII.CARACTERISTICI 572
3.1. Obiective. Politici de formare profesională 572
3.2. Obiective 574
3.3. Principii 590
3.4. Caracteristici 593
3.5. Revigorarea formării profesionale continue, caracteristică şi cerinţă a formării profesionale 599
4. SISTEMUL DE FORMARE PROFESIONALĂ SUB SEMNUL ÎNNOIRII. EVOLUŢII RECENTE. EXIGENŢE VIITOARE 611

4.1. Nevoia de reformă 611
4.2. Principalele caracteristici ale formării profesionale iniţiale 613
4.3. Evoluţii recente. Tendinţe. Incertitudini şi blocaje 620
4.4. Parteneriatul transnaţional -o şansă ce trebuie valorificată: PROGRAMUL LEONARDO DA VINCI 631
5. REMARCI FINALE 640
5.1. Câteva concluzii 640
5.2. Probleme deschise 641
REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 643
ANEXE 645

PROBLEME ECONOMICE NR. 42-43/1997 _____ 647

INVENTARIEREA, REEVALUAREA Şl PRIVATIZAREA PATRIMONIULUI SOCIETĂŢILOR CU CAPITAL MAJORITAR DE STAT 649

I. PUNCTUL DE VEDERE AL FONDULUI PROPRIETĂŢII DE STAT 653
II. UNELE CONCLUZII TEORETICO-METODOLOGICE ŞI PRACTICE 658
III. PREŢUL MEDIU DE PIAŢĂ AL ACŢIUNILOR VÂNDUTE DE FONDUL PROPRIETĂŢII DE STAT 663
1. Metode şl scheme de privatizare 663
2. Obiectivele privatizării 664
3. Preţul de piaţă al acţiunilor vândute de Fondul Proprietăţii de Stat în perioada 23.12.1992 - 1.11.1996 666
4. Valoarea de piaţă a acţiunilor vândute de F.P.S. În anul 1996 669
5. Valoarea de piaţă a acţiunilor la Bursa de Valori Bucureşti şi pe piaţa OTC (RASDAQ) 671
6. Aspecte strategice 675
IV. EFECTE RESTRUCTURATIVE ALE PRIVATIZĂRII DE MASĂ 678
1. Diversitatea efectelor 678
2. Schimbări în management 681
3. Supradimensionarea acţionarială a Fondurilor Proprietăţii Private 682
4. Dimensiunea socială a privatizării de masă 685

5. Fondurile de restructurare 687
6. Mărirea participării Fondului Proprietăţii de Stat la societăţi privatizate în masă 689
7. Suprasubscrierea 691
8. Subsubscrlerea 695
9. Blocajele privatizării de masă: forme şl remedii 699
10. Creşterea numărului de falimente 701
11. Portofolii diversificate 702
12. Alte efecte 703
ÎNCHEIERE 705

PROBLEME ECONOMICE NR. 44-45/1997 709

VENITURI SALARIALE - DIAGNOZĂ. PERSPECTIVE 711

Capitolul 1. CORELAŢII ÎNTRE COSTUL SALARIAL ŞI PRINCIPALII INDICATORI AI ECONOMIEI 715

1.1. Consideraţii preliminare 715
1.2. Corelaţia salariu-productivitate a muncii 722
1.3. Corelaţia cost salarial-ocupare a forţei de muncă 732
1.4. Corelaţia salariu-inflatie 746

Capitolul 2. POLITICA DE CONTROL A SALARIILOR. NECESITATE. LIMITE 767

Capitolul 3. REPERE STRATEGICE ALE UNEI POLITICI EFICIENTE DE VENITURI SALARIATE 779

3.1. Disfuncţionalităţi şi blocaje 779
3.2. Nevoia de coerentă 783
3.3. Obiective 784
3.4.Mecanisme şi priorităţi 786
3.5. Restricţii 790
3.6. Forţe motrice 792

PROBLEME ECONOMICE NR. 46/1997 795

CONSIDERAŢII PRIVIND ESTIMAREA RITMULUI PROGRESULUI TEHNIC NEÎNCORPORAT ŞI A SUBSTITUŢIEI FACTORILOR DE PRODUCŢIE • PARTEA I 797

Capitolul 1 - EVOLUŢIA CONCEPTULUI ŞI A SFEREI DE APLICABILITATE A FUNCŢIILOR DE PRODUCŢIE 801

Capitolul 2 - ASPECTE TEORETICO-METODOLOGICE ALE INTERPRETĂRII REZULTATELOR ESTIMĂRII PARAMETRILOR FUNCŢIILOR DE PRODUCŢIE 807

INDEX DE AUTORI _____ 829

Volumul XLVI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1/1998 _____ 1

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1997 ..... *3*

I. ACTIVITATEA DE CERCETARE 7

II. CONTRACTE DE CERCETARE, COLABORĂRI, STUDII OPERATIVE, ASISTENTĂ DE SPECIALITATE 10

III. MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE 12

IV. RELAŢII INTERNAŢIONALE IN DOMENIUL CERCETĂRIl ECONOMICE 14

V. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ ŞI EDITORIALĂ 15

VI. ACTIVITATEA DE DOCTORAT ŞI PERFECŢIONARE PROFESIONALĂ 17

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 2/1997 _____ 41

COMPORTAMENTUL ECONOMIC ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ DIN SECOLELE XV-XVIII (Sinteză) *43*

INTRODUCERE 47

Capitolul 1. CADRUL NAŢIONAL 48

Capitolul 2. RETROSPECTIVĂ ISTORICĂ 51
2.1 Mercantiliştii 51
2.2. Fiziocraţii 53
2.3. Şcoala clasică 56
Bibliografie 76

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/1998 _____ 77

OPORTUNITĂŢI DE RESTRUCTURARE A INDUSTRIEI ZAHĂRULUI ROMÂNESC - STUDII DE CAZ - *79*

1. PIAŢA ZAHĂRULUI PE PLAN NAŢIONAL ŞI INTERNAŢIONAL 83
1.1. Problematica complexă actuală din industria zahărului 83
1.2. Câteva aspecte comparative cu industria zahărului din ţările europene 85
1.3. Rezultatele obţinute de societăţile comerciale în campania 1996-1997 87
2. STUDIILE DE CAZ 90
2.1. Societatea comercială Fabrica de zahăr Bod SA, judeţul Braşov 90
2.2. Societatea Comercială Zalec SA Lechinţa, judeţul Bistriţa-Năsăud 96
2.3. Societatea comercială Zahărul S.A. Sascut, judeţul Bacău 106
2.4. Societatea Comercială Pyretus SA Fălciu, judeţul Vaslui 112
2.5. Societatea Comercială Zahărul SA Lieşti, judeţul Galaţi 117
2.6. Societatea Comercială Zahărul SA Oradea, judeţul Bihor 125
2.7. Societatea Comercială Zamur SA Tg.Mureş, judeţul Mureş 131
2.8. Societatea Comercială Beta SA Ţăndărei, judeţul Ialomiţa 142
2.9. Societatea Comercială Danubiana SA Roman, judeţul Neamţ 152
BIBLIOGRAFIE 160

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6-7/1998 _____ 161

MODIFICĂRI STRUCTURALE ALE INDUSTRIEI DE PRELUCRARE PRIMARĂ ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN U.E. *163*

INTRODUCERE 167

Capitolul 1 – PROBLEME ALE AJUSTĂRILOR STRUCTURALE DIN INDUSTRIILE DE PRELUCRARE PRIMARĂ 168

1.1. Obiectivele politicilor de ajustare structurală în industriile de prelucrare primară 168
1.2. Delimitări economice şi tehnologice ale industriilor de prelucrare primară169
1.3. Criterii şi indicatori de evaluare a modificărilor structurale în industriile de prelucrare primară 183

Capitolul 2 – MODIFICĂRI STRUCTURALE ÎN INDUSTRII DE PRELUCRARE PRIMARĂ 188

2.1. Rafinarea ţiţeiului 188
2.1.1. Tendinţe în U.E. şi în alte ţări în industria de rafinare 189
2.2. Industria siderurgică 207
2.3. Industria metalurgică a metalelor neferoase 221
2.4. Industria cimentului şi a materialelor de construcţii 249
2.5 Industrii de prelucrare primara a unor resurse regenerabile 262
2.6. Reciclarea deşeurilor şi a materialelor refolosibile (MR) 288
2.7. Industria de producere a energiei electrice şi termice 299

Capitolul 3 - CONSIDERAŢII PRIVIND INFLUENŢA MODIFICĂRILOR STRUCTURALE DIN INDUSTRIILE DE PRELUCRARE PRIMARĂ ASUPRA COMPETITIVITĂŢII PRODUSELOR INDUSTRIALE 314

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8-9/1998 _____ 325

GÂNDIREA ECONOMICĂ DIN SECOLELE XIX – XX DESPRE COMPORTAMENTUL ECONOMIC (SINTEZĂ) 327

INTRODUCERE 331

1. MOBILUL ACTIVITĂŢII ANTREPRENORIALE ŞI MIJLOCUL PE REALIZARE 332

2. COMPORTAMENTUL RAŢIONAL 355

3. COMPORTAMENTUL DE PRODUCŢIE 356

4. COMPORTAMENTUL DE REPARTIŢIE (DISTRIBUŢIE) 362

5. COMPORTAMENTUL DE SCHIMB 371
5.1. Comportamentul de schimb intern 371
5.2. Comportamentul de schimb extern 373
6. COMPORTAMENTUL DE CONSUM 382
7. COMPORTAMENTUL DE ACUMULARE, ECONOMISIRE ŞI INVESTIŢIE 389
8. COMPORTAMENTUL ÎN DOMENIUL OCUPĂRII 395
9. COMPORTAMENTUL ECONOMIC ŞI ROLUL STATULUI 398
BIBLIOGRAFIE 406

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10-11/1998 407

ASPECTE TEORETICE ALE ARMONIZĂRII POLITICII MONETARE A ROMÂNIEI CU POLITICA MONETARĂ A UNIUNII EUROPENE 409

Capitolul 1. EVOLUTIA UNIUNII ECONOMICE ŞI MONETARE ŞI PERSPECTIVELE ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 413
1.1. Uniunea Monetară Europeană, politica monetară şi fiscal-bugetară în statele membre ale Uniunii Europene 413
1.2. Impactul Uniunii Monetare Europene asupra perspectivelor aderării ţărilor candidate la Uniunea Europeană 422

Capitolul 2. ADAPTAREA POLITICII MONETARE NAŢIONALE LA CERINŢELE POLITICII MONETARE A UNIUNII MONETARE EUROPENE 434
2.1. Sistemul European al Băncilor Centrale Europene şi constituirea Băncii Centrale Europene 437
2.2. Obiective şi responsabilităţi 438

Capitolul 3. ARMONIZAREA REGLEMENTĂRII/ DEREGLEMENTĂRII BANCARE NAŢIONALE CU SISTEMUL EUROPEAN 444
3.1. Aspecte generale ale reglementării/dereglementării bancare 444
3.2. Reglementarea/dereglementarea în spaţiul bancar şi financiar european actual 446

3.3. Fenomenele reglementării/dereglementării în câteva
ţări membre ale Uniunii Europene 453
3.4. Necesitatea armonizării reglementărilor bancare
în ţara noastră 459

Capitolul 4. COSTURILE UNEI MONEDE COMUNE 465

4.1. Beneficiile unei monede comune 465
4.2. Sporirea bunăstării în condiţii mai puţin incerte 468
4.3. Incertitudinea ratei de schimb şi mecanismul formării preţului 471
4.4. Concluzii 473

Capitolul 5. CANALE DE TRANSMITERE A POLITICII MONETARE 474

5.1. Canalele tradiţionale ale ratei dobânzii 474
5.2. Canalele preţurilor altor active 476
5.3. Canalul ratei de schimb valutar 476
5.4. Canalul cursurilor acţiunilor 477
5.5. Canalele preţurilor locuinţelor şi terenurilor 478
5.6. Canalul creditului 478
5.7. Canalul creditului bancar 479
5.8. Canalul bilanţurilor 480
5.9. Efectele asupra patrimoniului menajelor 482
5.10. Crizele financiare 484
5.11. Evaluare generală 485
5.12. Concluzii utile pentru elaborarea politicii monetare a băncii centrale 486

Capitolul 6. ASPECTE TEORETICE ŞI PRACTICE ALE ARMONIZĂRII
STATISTICII MONETARE LA NIVELUL UNIUNII
EUROPENE 488

6.1. Prevederile Tratatului de la Maastricht şi realizările
obţinute până în prezent 488
6.2. Aspecte metodologice ale statisticii monetare, bancare şi financiare 490
6.3. Statistica agregatelor nemonetare şi statistica creditului 492
6.4. Emiterea banilor 493
6.5. Statistica agregatelor monetare în Uniunea Monetară
Europeană 493
6.6. Statistica creditului 496
6.7. Creditul acordat de banca centrală 496

6.8. Sistemul conturilor naţionale şi dezvoltări recente ale contabilităţii naţionale 497
6.9. Orientări ale cercetării franceze în domeniul contabilităţii naţionale 498

BIBLIOGRAFIE 500

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/1998 _____ 503

PATRONUL ÎNTREPRINDERII MICI ŞI MIJLOCII - INVESTITOR ŞI MANAGER 505

INTRODUCERE 509

Capitolul I - ROLUL ÎNTREPRINZĂTORULUI ÎN CREAREA FIRMEI 510

Capitolul II - ÎNTREPRINZĂTORUL CREATOR DE PIAŢĂ 517

Capitolul III - STABILIREA ALGORITMULUI DE MATERIALIZARE A IDEILOR DE AFACERI 537

Capitolul IV - DUALISMUL PATRONULUI-MANAGER ÎN FUNCŢIONAREA IMM 551

Capitolul V - SCHIŢĂ DE PROGRAM NAŢIONAL PENTRU SPRIJINIREA DEZVOLTĂRII IMM ROMÂNEŞTI ŞI INTEGRAREA LOR EUROPEANĂ 570

A. Interferenţe între interesele patronului şi cele ale statului 570
B. Contribuţia patronului-manager la internaţionalizarea afacerilor(integrarea europeană a IMM) 572
C. Elaborarea unei schiţe de program naţional de sprijin pentru dezvoltarea IMM şi integrarea lor europeană 574

BIBLIOGRAFIE 578

INDEX DE AUTORI _____ 579

Volumul XLVII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1998 _____ 1

CARTEA VERDE A COMERŢULUI EUROPEAN - proiect *3*

1. INTRODUCERE 7

2. STRUCTURA ŞI DEZVOLTAREA COMERŢULUI 9

2.1. Importanţa economică şi socială a comerţului 9
2.2. Concentrare şi concurenţă în comerţ 11
2.3. Dezvoltarea comerţului independent organizat 13
2.4. Dezvoltarea pieţei unice şi internaţionalizarea 14

3. ROLUL ŞI INIŢIATIVELE STATELOR MEMBRE ŞI ALE UE ÎN DOMENIUL COMERCIAL 17

3.1. Iniţiative ale statelor membre 17
3.2. Rolul şi iniţiativele UE 18

4. NOI PROVOCĂRI PENTRU COMERŢ 21

4.1. Asigurarea eficienţei pieţei unice 21
4.2. Mediul întreprinderilor 25
4.3. Ocupare, competitivitate şi coeziune 27
4.4. Societatea informaţiei şi comerţul 30

5. OPŢIUNI PENTRU VIITOR 35

PROBLEME ECONOMICE NR. 2/1998 _____ 37

SĂNĂTATEA POPULAŢIEI MONDIALE ÎN ULTIMUL DECENIU. FACTORI DE RISC ÎN EPOCA ACTUALĂ *39*

1. CADRUL DEMOGRAFIC 43

2. CADRUL SOCIAL-ECONOMIC 46

3. SĂNĂTATEA POPULAŢIEI MONDIALE 50

3.1. Speranţa de sănătate 50
3.2. Tranziţia epidemiologică 51

3.3.Caracteristici specifice zonei central şi est europene 54
3.4. Anii de viaţă pierduţi prin deteriorarea sănătăţii populaţiei la nivel mondial 58
3.5. Riscurile existenţei umane 62

PROBLEME ECONOMICE NR. 3-4/1998 _____ 69

CUANTIFICĂRI ALE DINAMICII POTENŢIALULUI ECONOMIEI ROMÂNEŞTI • Partea a II-a 71

Capitolul 1 - DELIMITAREA ETAPELOR EVOLUŢIEI POTENŢIALULUI ECONOMIEI ROMÂNEŞTI 75

Capitolul 2 - REGIMUL PRODUCTIVITĂŢII MUNCII ÎN CURSUL CICLURILOR ECONOMICE DECENALE 86

Capitolul 3 - INTENSITATEA SUBSTITUŢIEI FACTORILOR DE PRODUCŢIE ÎN CURSUL INDUSTRIALIZĂRII ŞI AL TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 96

Capitolul 4 - POSIBILE EVOLUŢII ALE SUBSTITUŢIEI FACTORILOR DE PRODUCŢIE ÎN PERSPECTIVA CONSOLIDĂRII INSTITUŢIILOR ECONOMIEI DE PIAŢĂ ŞI A TRANZIŢIEI SPRE SOCIETATEA POSTINDUSTRIALĂ 106

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1998 _____ 109

CONJUNCTURA ECONOMICĂ A UNGARIEI. CINE-I URMEAZĂ EXEMPLUL? 111

INTRODUCERE 115

Obiectivele strategiei economice guvernamentale 118

Continuarea refacerii economice 120

Nivelul producţiei industriale 121

Situaţia salariilor reale şi a economiilor populaţiei 123

Deficit comercial de 1,145 miliarde de dolari 124

Ungaria: foarte atractivă pentru investitorii străini 125

Previziuni pentru economia naţională a Ungariei 127

Bibliografie 129

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/1998 _____ 131

ŞTIINŢA ECONOMICĂ - CUNOAŞTERE ŞI CONSTRUCŢIE DE REALITATE ECONOMICĂ. CONDIŢII LOGICE ALE RAŢIONAMENTELOR SPECIFICE ŞTIINŢEI ECONOMICE 133

Capitolul 1 - INTRODUCEREA ÎN METODOLOGIA ŞTIINŢEI ECONOMICE 137

1.1. Ştiinţa economică şi distincţia "pozitiv/normativ" 138
1.2. De la Karl R.Popper la Milton Friedman 140
Note bibliografice 145

Capitolul 2 - TESTABILITATEA ÎN ŞTIINŢA ECONOMICĂ 146

Referinţe bibliografice 152

Capitolul 3 - ROLUL MODELULUI ÎN ECONOMIE SI EFECTELE PRACTICE ALE APLICĂRII ACESTUIA 153

3.1. Modelarea în ştiinţa economică 153
3.2. Econometria si construcţia de modele economice 157
Referinţe bibliografice 175

PROBLEME ECONOMICE NR. 7/1998 _____ 177

SCHIMBĂRI ÎN SISTEMUL PUBLIC DE PENSII ÎN ROMÂNIA 179

1. INTRODUCERE 183

2. CONŢINUTUL ŞI LIMITELE REGIMURILOR PUBLICE DE PENSII 185

2.1. Regimul pensiilor de asigurări sociale de stat 185
2.2. Regimul pensiei suplimentare 190
2.3. Regimul pensiilor de asigurări sociale pentru agricultori 191

3. PRINCIPALELE PROBLEME ALE REFORMEI SISTEMULUI DE PENSII 194

3.1. Cu privire la regimurile de pensii 194

3.2. Finanţarea regimului public de pensii 197
3.3. Vârsta legală de pensionare 199
3.4. Rata de înlocuire şi formula de calcul a pensiei 200

Referinţe bibliografice 204

PROBLEME ECONOMICE NR. 8-9/1998 _____ 207

PROCESE, DECALAJE ŞI TENDINŢE PRIVIND OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ 209

1. STRUCTURA POPULAŢIEI OCUPATE DIN ROMÂNIA ŞI DIN UNIUNEA EUROPEANĂ PE GRUPE DE OCUPAŢII. SIMILARITATE SAU COMPLEMENTARITATE 217

2. EVOLUŢII ALE POPULAŢIEI OCUPATE LA NIVELUL RAMURILOR ECONOMIEI NAŢIONALE 224

2.1. Tendinţe ale evoluţiei populaţiei ocupate pe ramuri ale economiei, în România şi U.E. 225
2.2. Gradul de mobilitate a ocupării în România şi în ţările U.E. 228
2.3. Ocuparea şi eficienţa ocupării în industria prelucrătoare 232

3. CONCLUZII ŞI DIRECŢII DE CERCETARE VIITOARE 240

Bibliografie selectivă 251

PROBLEME ECONOMICE NR. 10-11/1998 _____ 253

PERSPECTIVA ACTUALĂ A INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 255

O INTRODUCERE... CRONOLOGICĂ 259

Capitolul 1 - NOI CONCEPTE ŞI NOI TEORII PRIVIND INTEGRAREA 261

1.1. Etimologie; evoluţia semnificaţiilor conceptului de integrare 261
1.2. Concepte derivate, care ajută la limitarea mai clară a conceptului de integrare 264
1.3. Conceptele conexe conceptului de integrare pot fi grupate în 265
1.4. Noi teorii privind integrarea 266

Capitolul 2 - ORGANIZAŢII ŞI INSTRUMENTE REGIONALE ALE INTEGRĂRII 274

2.1. Dispunerea zonală a organizaţiilor şi instrumentelor integrării 274
2.2. Grupări central – europene 281
2.3. Noi organisme ale integrării 283

Capitolul 3 - EFECTE ALE PROCESULUI INTEGRAŢIONIST 289

Capitolul 4 - ANALIZA EFECTELOR INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UE 295

Capitolul 5 - PERSPECTIVA ACTUALĂ A INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 300

Capitolul 6 - ACŢIUNILE CE TREBUIE ÎNTREPRINSE ÎN FIECARE ETAPĂ 305

Anexa 1 - STRATEGIA DELORS pentru Comunitatea Europeană (februarie 1988) 311
Anexa 4 - Principalii indicatori economici ai României în ultimii trei ani 316
Anexa 5 - Perspectivele de integrare a României în UE – conform Documentului „Agenda 2000” al Comisiei Europene 317

BIBLIOGRAFIE 321

PROBLEME ECONOMICE NR. 12/1998 _____ 327

COMUNICAREA ÎN MASĂ - COMPONENTA ECOLOGICĂ DE STIMULARE A REFORMEI ŞI INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 329

1. PREAMBUL - CLARIFICĂRI DE TERMENI ŞI INTERPRETĂRI 333

2. PIAŢA SPRE CARE NE ÎNDREPTĂM: UNIUNEA EUROPEANĂ 336

2.1. Identitate sau diversitate culturală? 336
2.2. Prin reclamă - către caracteristici ale comunicării în masă europene 338

3. TRĂSĂTURI ALE CULTURILOR NAŢIONAL-ORGANIZAŢIONALE CE INFLUENŢEAZĂ COMUNICAREA ÎN MASĂ 341

4. DESPRE COMUNICAREA ÎN MASĂ PE PLAN MONDIAL 347

4.1. Societate informaţională sau o societate bine informată? 347
4.2. Comunicarea internaţională şi legea informaţiilor 349

5. DESPRE REFORMA DIN ROMÂNIA PRIN MASS-MEDIA 350

6. CONCLUZII 354

BIBLIOGRAFIE 355

PROBLEME ECONOMICE NR. 13/1998 _____ 357

PRODUCEREA ZAHĂRULUI ÎN ROMÂNIA. POTENŢIALTEHNICO-ECONOMIC ACTUAL Şl PERFORMANŢE EUROPENE 359

1. POTENŢIALUL AGRICOL Şl TEHNICO-ECONOMIC DE ASIGURARE A CONSUMULUI DE ZAHĂR AL ROMÂNIEI 363

1.1. Câteva date tehnice şi tehnologice ale sfeclei de zahăr 363

1.2. Tonalitatea la sfecla de zahăr 366

1.3. Evoluţia suprafeţelor şi producţiilor la sfecla de zahăr în perioada 1991-1996 368

1.4. Alternative posibile de acoperire a necesarului de zahăr pentru consum 374

1.5. Factori de producţie ce influenţează calitatea materiei prime din industria zahărului 376

1.6. Aportul de zahăr la producţia planificată a societăţilor comerciale 378

2. EVALUAREA POTENŢIALULUI ECONOMICO-FINANCIAR ACTUAL Şl ÎNPERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 384

2.1. Costuri şi preţuri pe filiera zahărului 384

2.2. Evoluţia politicii comunitare în industria zahărului 391

3. REORGANIZAREA Şl MODERNIZAREA PROCESULUI DE PRODUCERE A ZAHĂRULUI 397

Bibliografie 400

PROBLEME ECONOMICE NR. 14-15/1998 _____ 401

MODIFICĂRI STRUCTURALE ŞI OPERAŢIONALE ALE SISTEMULUI BANCAR ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN COMUNITATEA EUROPEANĂ 403

PROCESUL ISTORIC AL INTEGRĂRII EUROPENE 407

SISTEMUL MONETAR ŞI SISTEMUL BANCAR EUROPEAN 410

ROMÂNIA ŞI INTEGRAREA EUROPEANĂ 415

SITUAŢIA ACTUALĂ A SISTEMULUI BANCAR ROMÂNESC 419

MODIFICĂRILE ÎN LEGISLAŢIA FINANCIAR-BANCARĂ 422

MODIFICĂRILE STRUCTURALE ALE SISTEMULUI BANCAR 426

MODIFICĂRI OPERAŢIONALE ALE SISTEMULUI BANCAR 429

MODIFICAREA OPERAŢIUNILOR BĂNCII NAŢIONALE
A ROMÂNIEI 431

MODIFICAREA SISTEMULUI DE PLĂŢI 438

a. Realizarea politicii monetare 440
b. Stabilitatea sistemului financiar 440
c. Funcţionarea eficientă a sistemului de plăţi 441

MODIFICĂRI OPERAŢIONALE ÎN CADRUL BĂNCILOR 442

ANALIZA PROFITABILITĂŢII BANCARE 444

MODIFICĂRI ALE STRUCTURII CAPITALULUI 447

PROBLEME ECONOMICE NR. 16/1998 _____ 449

PIAŢA INTERNĂ ŞI EXTERNĂ A STRUGURILOR - ALTERNATIVE DE POLITICI DE REDRESARE A PRODUCŢIEI 451

Capitolul I - OFERTA ŞI CEREREA DE STRUGURI ÎN ACTUALA CONJUNCTURĂ INTERNĂ 455

Capitolul II - BALANŢA OFERTĂ-CERERE LA STRUGURI 462

Capitolul III - ASPECTE ALE PIEŢEI INTERNAŢIONALE A STRUGURILOR ŞI A VINULUI 464

Capitolul IV - POLITICI DE REDRESARE A PRODUCŢIEI VITI-VINICOLE ROMÂNEŞTI 468

Bibliografie 469

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/1998 _____ 471

PIAŢA INTERNĂ ŞI EXTERNĂ A LAPTELUI ŞI A PRODUSELOR LACTATE - alternative de politici comerciale- *473*

Capitolul 1 - ANALIZA STĂRII ACTUALE A PIEŢEI LAPTELUI 477

1.1. Oferta şi cererea de lapte 477

Capitolul 2 - POLITICA DE PREŢURI ŞI SUBVENŢII 485

2.1. Preţuri 485

2.2. Subvenţii 488

Capitolul 3 - POLITICA COMUNITARĂ ÎN SECTORUL LAPTELUI 490

Capitolul 4 - COMERŢUL EXTERIOR CU PRODUSE LACTATE AL ROMÂNIEI 496

Bibliografie 499

PROBLEME ECONOMICE NR. 18-19/1998 _____ 501

MĂSURAREA SĂRĂCIEI *503*

MĂSURAREA SĂRĂCIEI 507

1. Definirea şi metoda de măsurare a sărăciei 508

Sărăcia - fenomen multidimensional 508

Sărăcie absolută şi relativă 513

Sărăcie şi excludere socială 515

Obiectiv şi subiectiv în definirea sărăciei 515

2. Baza statistică a evaluării sărăciei 516

Sursele de date 517

Veniturile sau cheltuielile 519

Scala de echivalenţă 520

3. Pragul sărăciei 523

Pragul de sărăcie absolut sau metoda evaluării nevoilor fundamentale 524

Pragul relativ de sărăcie 529

Pragul subiectiv de sărăcie 532

4. Indicatorii sărăciei 534
Indicatori ai incidenţei sărăciei 535
Indicatori ai intensităţii sărăciei 536
Indicatori ai severităţii sărăciei 539
Indicatori ai dinamicii sărăciei 542
Bibliografie 543

PROBLEME ECONOMICE NR. 20/1998 _____ 549

PIAŢA INTERNĂ ŞI EXTERNĂ A TOMATELOR ŞI A CARTOFILOR - alternative de politici comerciale 551

Capitolul 1 - ABORDĂRI CONCEPTUALE 555
1.1. Piaţa - teorie şi realitate 555
1.2. Particularităţile pieţei produselor horticole 556

Capitolul 2 - ANALIZA STADIULUI ACTUAL DE ORGANIZARE A PIEŢEI 558
2.1. Oferta 558
2.2. Cererea 568
2.3. Raportul cerere-ofertă la nivel zonal 574
2.4. Destinaţia producţiei 577
2.5. Preţuri 579

Capitolul 3. POLITICI PE PRODUS 583
3.1. Evoluţia politicii comunitare a produselor horticole 583
3.2. Tendinţe şi politici pe produse în ţările din fostul bloc socialist, în perspectiva aderării la UE 588
3.3. Şansele integrării pieţei produselor horticole în piaţa externă 591
Bibliografie 603

PROBLEME ECONOMICE NR. 21-22/1998 _____ 605

COORDONATE ALE SĂRĂCIEI ÎN ROMÂNIA 607

COORDONATE ALE SĂRĂCIEI ÎN ROMÂNIA 611

1. Modalităţi de evaluare a sărăciei în România 612

2. Sursele de date 613

3. Variante ale pragului sărăciei..... 618

Minimul de trai 618
Pragul de sărăcie determinat după metoda Ravallion..... 621
Pragul de sărăcie relativ 622

4. Rata sărăciei..... 623

5. Profilul sărăciei 626

6. Harta sărăciei 637

ANEXE 643

BIBLIOGRAFIE..... 659

PROBLEME ECONOMICE NR. 23-24/1998 _____ 665

REFORMA SECURITĂŢII SOCIALE ÎN ROMÂNIA. EVALUĂRI DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ- Reforma sistemului de sănătate în România..... 667

Capitolul 1 - REFORMA SISTEMULUI DE SĂNĂTATE: CONTEXT ŞI FACTORI DE INFLUENŢĂ..... 673

1.1. Contextul naţional şi european al reformei 673
1.2. Factorii de influenţă..... 677

Capitolul 2 - REFORMA SISTEMULUI SERVICIILOR DE SĂNĂTATE..... 688

2.1. Scurt istoric: România are tradiţii îndelungate în organizarea îngrijirilor de sănătate..... 688
2.2. Politica sanitară în anii ’90 - coordonate de bază..... 689
2.3. Reforma sistemului îngrijirilor medicale: conţinut, principii, obiective... 690
2.4. Experimentul - pilot: evaluare, impact 700

Capitolul 3 - REFORMA FINANŢĂRII SISTEMULUI SERVICIILOR DE SĂNĂTATE 706

3.1. Obiective şi măsuri privind reforma finanţării 706
3.2 Asigurările sociale de sănătate - sursă alternativă de finanţare..... 710

REFERIRI BIBLIOGRAFICE, NOTE 719

INDEX DE AUTORI _____ 730

Volumul XLVIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 25/1998 _____ 1

INVESTIŢIILE ÎN ECONOMIA ROMÂNIEI *3*

1. PARTICULARITATI ŞI TENDINTE ÎN PROCESELE INVESTIŢIONALE DIN ECONOMIA DE TRANZIŢIE A ROMÂNIEI 7

1.1. Investiţiile - condiţie a redresării şi restructurării economice 7
1.2. Dinamică şi particularităţi ale investiţiilor 12
1.3. Structuri pe surse de finanţare şi ramuri 14
1.4. Finanţarea investiţiilor prin piaţa de capital 20

2. INVESTIŢIILE DE CAPITAL STRĂIN IN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ 23

2.1. Tendinţe cantitative şi structuri 23
2.2. Investitorii străini pe sectoare 28
2.3. Repere strategice în promovarea investiţiilor directe de capital străin 33
2.4. Mediul de afaceri în România 36

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1998 _____ 41

DECALAJE ÎN MODERNIZAREA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI *43*

1. SENSUL SCHIMBĂRILOR ŞI DECALAJELE SOCIAL-ECONOMICE 47

2. O BIFURCARE IDEOLOGICĂ SEMICENTENARĂ DE LA SENSUL SCHIMBĂRII (1938-1988) 49

3. UN MODUL CONDENSAT AL SCHIMBĂRILOR: TRECEREA LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 53

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1998 _____ 57

MUTAŢII ÎN FOLOSIREA TIMPULUI LIBER ÎN MEDIUL URBAN DIN ROMÂNIA.....59

1. CONSIDERAŢII GENERALE.....63

2. CONCEPTE ŞI DEFINIŢII ALE TIMPULUI LIBER 64

3. MODALITĂŢI DE PETRECERE A TIMPULUI LIBER ÎN MEDIUL URBAN 70

3.1.Dimensiunile şi structura investigaţiei.....70

3.2. Disponibilul de timp liber 71

3.3. Modalităţi de petrecere a timpului liber pe spaţii de desfăşurare.....74

PROBLEME ECONOMICE NR. 28-29/1998 _____ 93

PIAŢA CEREALELOR - conjunctură mondială şi context naţional 95

Capitolul 1 - ABORDĂRI CONCEPTUALE 99

1.1. Definirea pieţei cerealelor: forţele si mecanismele pieţei 99

1.2. Caracteristici, particularităţi si funcţii ale pieţei cerealelor 100

Capitolul 2 - CEREREA ŞI OFERTA DE CEREALE ÎN LUME ŞI ÎN ROMÂNIA 104

2.1. Oferta (producţia) de cereale în lume 104

2.2. Consumul de cereale în lume 110

2.3. Cererea si oferta de cereale în România 114

Capitolul 3 - COMERŢUL MONDIAL DE CEREALE.....117

Capitolul 4 - DISTRIBUŢIA PE FILIERĂ A CEREALELOR ÎN ROMÂNIA 122

Capitolul 5 - PREŢUL CEREALELOR ÎN LUME ŞI ÎN ROMÂNIA 132

5.1. Preţul cerealelor pe piaţa mondială 132

5.2. Preţul şi politica preţului la cereale în România.....136

5.3. Structura costului de producţie şi a preţului la principalele produse si servicii din filiera de panificaţie 139

Capitolul 6 - LIBERALISM ŞI INTERVENŢIONISM PE PIAŢA

CEREALELOR - PREMISE, MUTAŢII, CONTRADICŢII 146
6.1. Necesitatea intervenţiei statului pe piaţa cerealelor..... 146
6.2. Controlul preturilor la producător si la consumator 148
6.3. Susţinerea producătorilor agricoli prin reducerea preţului la input-urile agricole..... 153
6.4. Intervenţia statului prin fiscalitate..... 155
6.5. Intervenţii asupra comerţului exterior cu cereale 156

Capitolul 7 - INTEGRAREA ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 160

7.1. Premise ale integrării agriculturii româneşti în Uniunea Europeană 160

Capitolul 8 - TENDINŢE ŞI OPORTUNITĂŢI PE PIAŢA CEREALELOR..... 164

8.1. Tendinţe pe piaţa cerealelor 164
8.2. Oportunităţi pe piaţa cerealelor 166

Bibliografie 175

PROBLEME ECONOMICE NR. 30/1998 _____ 177

CARACTERISTICI ŞI MODELE MONETARE DE ESTIMARE A ECONOMIEI SUBTERANE 179

INTRODUCERE 183

CE ESTE ECONOMIA SUBTERANĂ? 184

1. Delimitări conceptuale..... 184
2. Cauze ale apariţiei şi dezvoltării economiei subterane..... 186
3. Consecinţe şi particularităţi ale existenţei sectorului subteran..... 188

MODELE MONETARE DE ESTIMARE A ECONOMIEI SUBTERANE 192

1. Modelul ratei monetare..... 192
2. Modelul ratei monetare modificate 195
3. Modelul tranzacţiilor 198
4. Deţinerea de monedă şi fenomenul "big-bill" 199

PROBLEME ECONOMICE NR. 31/1998 _____ 201

ARMONIZAREA MODERNIZĂRII INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR

CU DEZVOLTAREA SISTEMULUI ECONOMIC NAŢIONAL *203*

Capitolul 1 - CEREREA DE INFRASTRUCTURĂ A TRANSPORTURILOR DETERMINATĂ DE ACTIVITATEA ECONOMICĂ 207

1.1. Sistemul de transport şi activitatea economică 207
1.2. Relaţia dotare cu reţea de transport - activitate economică şi socială 210
1.3. Dotarea agenţilor economici cu mijloace de transport 214
1.4. Concluzii 216

Capitolul 2 - IERARHIZAREA PRIORITĂŢILOR ÎN EFECTUAREA LUCRĂRILOR DE MODERNIZARE A INFRASTRUCTURII TRANSPORTURILOR 218

Capitolul 3 - CONSTITUIREA RESURSELOR FINANCIARE NECESARE MODERNIZĂRII REŢELEI DE TRANSPORT 223

3.1. Implicaţiile particularităţilor cererii şi ofertei în infrastructura transporturilor asupra finanţării proiectelor 223
3.2. Finanţarea publică a modernizării infrastructurii transporturilor 226

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/1998 _____ 239

CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ ECONOMICĂ ŞI DEZVOLTAREA *241*

CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ ECONOMICĂ ŞI DEZVOLTAREA 245

POTENŢIALUL CERCETĂRII 246

SISTEMUL DE CERCETARE ECONOMICĂ ŞI PARTICIPAREA LA INTERNAŢIONALIZAREA CERCETĂRII 248

DEZVOLTAREA SOCIAL-ECONOMICĂ, OBIECTIV AL CERCETĂRII 251

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1998 _____ 253

ROLUL INSTITUŢIILOR ÎN DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI A SPAŢIULUI RURAL *255*

INTRODUCERE 259

1. SISTEMUL INSTITUŢIONAL DE SUSŢINERE A DEZVOLTĂRII ECONOMICO - SOCIALE 261

1.1. Sistemul instituţional şi principalele sale trăsături în perioada tranziţiei la economia de piaţă 261
1.2. Instituţiile - mecanisme active pentru materializarea deciziilor de dezvoltare a comunităţilor 264

2. INSTITUŢII PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI A SPAŢIULUI RURAL 271

2.1. Caracteristicile economico-sociale ale parteneriatului pentru dezvoltare rurală 271
2.2. Starea structurilor instituţionale din mediul rural românesc 273
2.3. Măsuri şi acţiuni întreprinse pentru dezvoltarea parteneriatului în spaţiul rural 276
2.4. Evaluări ale acţiunilor întreprinse de organizaţii non-guvernamentale 278
2.5. Reforma instituţională 282

3. PARTENERI POTENŢIALI PENTRU DEZVOLTAREA AGRICULTURII ŞI A SPAŢIULUI RURAL 287

3.1. Parteneri tradiţionali 287
3.2. Parteneri şi instituţii implicate în derularea fenomenelor şi proceselor specifice perioadei actuale 290

4. DERULAREA PROGRAMELOR DE ACTIVITATE PRIN STRUCTURILE INSTITUŢIONALE DE PARTENERIAT 306

Bibliografie 309

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35/1998 _____ 311

DE LA TEORIA ECONOMICĂ WALRASIANĂ LA TEORIILE ECONOMICE ACTUALE 313

INTRODUCERE 317

LÉON WALRAS ŞI TEORIA ECHILIBRULUI GENERAL (TEG) 318

CONTRIBUŢIA LUI V. PARETO LA DEZVOLTAREA TEORIEI ECHILIBRULUI ECONOMIC 327

ECHILIBRUL GENERAL 330

SISTEMUL KEYNESIAN 333

EVOLUŢIA TEORIILOR NEO-WALRASIENE ŞI POST-KEYNESISTE.....337

PROBLEMATICA ECHILIBRULUI ECONOMIC 344

DE LA ECHILIBRU LA DEZECHILIBRE 351

DE LA KEYNESISM LA MONETARISM.....355

RAPORTUL DINTRE TEORIA ECHILIBRULUI GENERAL
ŞI TEORIA BUNĂSTĂRII.....361

TEORIA ECHILIBRELOR NON-WALRASIENE 365

CONCLUZII 371

BIBLIOGRAFIE.....374

PROBLEME ECONOMICE NR. 36/1998 _____377

Eveniment - LANSAREA OFICIALĂ A "RAPORTULUI NAŢIONAL AL DEZVOLTĂRII UMANE" - ediţia 1998 .....*379*

COMUNICAT DE PRESĂ AL REPREZENTANŢEI P.N.U.D. LA BUCUREŞTI CU PRIVIRE LA "RAPORTUL NAŢIONAL AL DEZVOLTĂRII UMANE" - EDIŢIA 1998 - 383

MESAJUL DOMNULUI EMIL CONSTANTINESCU, PREŞEDINTELE ROMÂNIEI.....385

ALOCUŢIUNEA DOAMNEI LEUEEN MILLER, REPREZENTANT REZIDENT AL PROGRAMULUI NAŢIUNILOR UNITE PENTRU DEZVOLTARE 387

ALOCUŢIUNEA DOMNULUI CONSTANTIN IONETE, DIRECTOR GENERAL AL INCE.....390

ALOCUŢIUNEA DOMNULUI VICTOR DINCULESCU, PREŞEDINTE AL COMISIEI NAŢIONALE PENTRU STATISTICĂ.....392

Cuprinsul "Raportului naţional al dezvoltării umane în România - 1998".....393

Colectivul de elaborare al "Raportului Naţional al Dezvoltării Umane" - ediţia 1998 395

PROBLEME ECONOMICE NR. 37/1998 _____ 397

STADIUL ACTUAL ŞI PROPUNERI DE DEZVOLTARE A INDUSTRIEI ÎN TERITORIUL ZONAL RIVERAN DUNĂRII *399*

INTRODUCERE 403

Capitolul 1: PREMISE ŞI COORDONATE ALE POLITICILOR INDUSTRIALE LA NIVEL REGIONAL 404

1.1. Politici industriale - experienţa Uniunii Europene 404
1.2. Politici industriale regionale aplicabile în România 406

Capitolul 2: CARACTERIZAREA GENERALĂ A JUDEŢELOR RIVERANE DUNĂRII ŞI CRITERII DE GRUPARE 409

2.1. Caracterizare generală a judeţelor riverane Dunării 409
2.2. Criterii de grupare a judeţelor riverane Dunării 413

Capitolul 3: PRIORITĂŢI ÎN RESTRUCTURAREA INDUSTRIEI LA NIVEL REGIONAL. IMPORTANŢA ŞI ROLUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII (I.M.M.)..... 420

3.1. Strategii de privatizare şi restructurare la nivel regional 420
3.2. Rolul şi importanţa I.M.M. În restructurarea industrială 422
3.3. Situaţia întreprinderilor mici şi mijlocii la nivelul teritoriului zonal riveran Dunării 425

CAPITOLUL 4. TENDINŢE ÎN PROFILAREA INDUSTRIEI LA NIVEL ZONAL..... 432

BIBLIOGRAFIE..... 436

PROBLEME ECONOMICE NR. 38-39/1998 _____ 437

STIMULAREA CONSTITUIRII ŞI FUNCŢIONĂRII IMM ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ACESTORA ÎN ECONOMIA EUROPEANĂ..... *439*

COORDONATE FAVORABILE ALE DEZVOLTĂRII IMM ÎN ECONOMIA EUROPEANĂ..... 443

1. În Uniunea Europeană 444

1.1. Instituţiile Uniunii Europene implicate în politica dezvoltării IMM 444
1.2. Programe comunitare specifice IMM 447

2. ÎN ROMÂNIA 489
2.1. Cadrul instituţional 490
2.2. Cadrul legislativ 495
2.3. Programul PHARE în perioada 1993-1995 498
BIBLIOGRAFIE 514

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1998 _____ 517

COSTUL FORŢEI DE MUNCĂ DIN PERSPECTIVA PREGĂTIRII PENTRU ADERAREA LA UE. EVOLUŢII. DECALAJE *519*

1. DE LA CONCEPTUL DE COST AL FORŢEI DE MUNCĂ LA CEL DE COST AL MUNCII 525

2. COSTUL MUNCII. DIMENSIUNI. EVOLUŢII 531
2.1. Costul unitar al muncii 532
2.2 Costul muncii-element al costului de producţie 543

3. Structura costului muncii 546
3.1. Principalele componente ale costului muncii 546
3.2. Deplasări structurale 548
3.3. Structura analitică a costului muncii. Evoluţii. Tendinţa 550

4. COSTUL MUNCII - FACTOR DE AJUSTARE A PERFORMANŢELOR 563
4.1. Interdependenţa dintre costul muncii şi productivitate 563
4.2. Costul mediu al muncii şi rata şomajului 568

5. EVOLUŢII ALE COMPONENTELOR COSTULUI MUNCII. CARACTERISTICI. FORME. EFECTE 573
5.1. Evoluţii ale plăţilor pentru muncă 575
5.2. Optimizarea mărimii şi conţinutului componentei sociale a costului muncii 576
5.3. Diminuarea fiscalităţii veniturilor individuale din muncă 581
5.4. Conversia parţială a costului nesalarial în cost pentru muncă 582
5.5. Expansiunea formulelor flexibile de remunerare a factorului munca 583

6. RESTRICŢII ÎN EVOLUŢIA COSTULUI MUNCII ÎN ROMÂNIA DIN PERSPECTIVA PREGĂTIRII ECONOMIEI PENTRU INTEGRARE 585

BIBLIOGRAFIE 591

PROBLEME ECONOMICE NR. 41/1998 _____ 593

RESTRUCTURAREA ŞI PRIVATIZAREA ÎN ROMÂNIA (1998) *595*

1. CADRUL INSTITUŢIONAL ŞI LEGISLATIV 599

2. CORPORATIZAREA REGIILOR AUTONOME ÎN SOCIETĂŢI COMERCIALE-POTENŢIAL DE RESTRUCTURARE ŞI PRIVATIZARE 602

2.1. Restructurarea într-o manieră fermă 602

2.2. Principalele dificultăţi ale restructurării şi relansării producţiei 604

3. MECANISME DE RESTRUCTURARE ŞI PRIVATIZARE 605

3.1. Reducerea blocajului financiar şi a pierderilor în economie - factor propulsor al restructurării şi privatizării 605

3.2. Privatizare prin bursa de valori şi RASDAQ 606

3.3. Facilităţile privatizării, investiţiilor directe şi restructurării 607

4. REZULTATE PRELIMINARE (PRIVATIZAREA ÎN 1997) 610

5. PROGRAMUL DE PRIVATIZARE ÎN ANUL 1998 615

PROBLEME ECONOMICE NR. 42/1998 _____ 617

MANAGEMENTUL ŞI REFORMA ECONOMICĂ *619*

ROLUL ŞI CÂMPUL DE ACŢIUNE AL MANAGEMENTULUI 623

BLOCAJUL MANAGERIAL 628

Conţinutul şi forme de manifestare 628

Cauzele principale ale blocajului managerial 629

Distrugerea rapidă şi nepregătită şi a structurilor de strategie 631

Abandonarea sistemului de planificare 632

Lipsa de strategii şi politici coerente, realiste şi eficiente 635

Pulverizarea răspunderii 635

Blocaje între managementul macro şi microeconomic 637

EFECTE ALE BLOCAJULUI MANAGERIAL 640

CERINŢE ŞI POSIBILITĂŢI DE DEPĂŞIRE A BLOCAJULUI MANAGERIAL 645

Ridicarea pregătirii profesionale şi selecţionarea riguroasă a managerilor 645

Elaborarea şi adoptarea statutului managerului 647

Abordarea sistemică a problemelor manageriale 647

Elaborarea de strategii, politici şi programe coerente şi realiste de restructurare şi dezvoltare economică durabilă 648

Sporirea autorităţii managementului guvernamental 649

PROBLEME ECONOMICE NR. 43-44/1998 _____ 651

MECANISMUL FISCAL PARTICULARITĂŢI ŞI INCIDENŢE ASUPRA RESTRUCTURĂRII 653

1. CONŢINUTUL, OBIECTIVELE ŞI IMPORTANŢA FISCALITĂŢII 657

1.1. Precizări şi delimitări teoretico-conceptuale 657

1.2. Fiscalitatea – instrument de realizare a politicii economice 660

2. PARTICULARITĂŢI ŞI ACCENTE PRIVIND MECANISMUL FISCAL ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN TRANZIŢIE 668

3. IMPACTUL FISCALITĂŢII ASUPRA PROCESULUI DE RESTRUCTURARE AL SOCIETĂŢILOR COMERCIALE ŞI A ACTIVITĂŢII ECONOMICE A ACESTORA 698

4. REMODELAREA SISTEMULUI FISCAL - CONDIŢIE A RELANSĂRII ACTIVITĂŢII ECONOMICE ŞI IMPULSIONĂRII PROCESULUI DE RESTRUCTURARE 714

Bibliografie selectivă 722

PROBLEME ECONOMICE NR. 45/1998 _____ 725

PROTECŢIA SOCIALĂ A ŞOMERILOR 727

1. PROTECŢIA SOCIALĂ A ŞOMERILOR ÎN ŢĂRILE UNIUNII EUROPENE 731

1.1. Sisteme de protecţie a şomerilor în ţările Uniunii Europene 731

1.2. Similitudini şi diferenţe între sistemele de protecţie socială a şomerilor din ţările Uniunii Europene 743
1.3. Cheltuielile cu protecţia socială a şomerilor 750

2. PROTECŢIA SOCIALĂ A ŞOMERILOR ÎN ROMÂNIA 755

2.1. Evoluţia şomajului în România 755
2.2. Organisme cu atribuţii în domeniul protecţiei sociale a şomerilor 758
2.3. Prestaţii de protecţie socială a şomerilor 761
2.4.Surse de finanţare a prestaţiilor de protecţie socială a şomerilor 766
2.5. Cheltuieli cu protecţia socială a şomerilor 769
2.6. Eficienţa măsurilor de protecţie socială a şomerilor 773

Concluzii 784

BIBLIOGRAFIE 785

PROBLEME ECONOMICE NR. 46/1998 _____ 787

DEZVOLTAREA REGIONALĂ ŞI UTILIZAREA FORŢEI DE MUNCĂ 789

1. CONCEPTUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ. EVOLUŢII. NUANŢĂRI 793

1.1. Scurtă incursiune istorică 793
1.2 Factori ai dezvoltării regionale în contextul globalizării fluxurilor economico-financiare 796

2. INTEGRAREA, DEZVOLTAREA TERITORIALĂ ŞI UTILIZAREA FORŢEI DE MUNCĂ ÎN ŢĂRILE UNIUNII EUROPENE 799

3.POLITICI REGIONALE ALE UNIUNII EUROPENE 806

3.1. Cadrul instituţional 806
3.2. Iniţiativa locală - factor de susţinere a ocupării forţei de muncă 814

4. DISPARITĂŢI REGIONALE ÎN UTILIZAREA FORŢEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA 818

4.1. Consideraţii preliminare 818
4.2. Un nou cadru al dezvoltării regionale 820

5. DIRECŢII DE ACŢIUNE 827

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/1998 _____ 673

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ în anul 1998 719

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ în anul 1998 841

I. Analele Institutului Naţional de Cercetări Economice, nr. 1, 2-3, 4-5, 6/1998 846

II. Studii şi cercetări economice, nr. 1, 2, 3-4, 5-6-7, 8-9, 10-11, 12/1998 846

III. Probleme economice, nr. 1, 2, 3-4, 5, 6, 7, 8-9, 10-11, 12, 13, 14-15, 16, 17, 18-19, 20, 21-22, 23-24, 25, 26, 27, 28-29, 30, 31, 32, 33, 34-35, 36, 37, 38-39, 40, 41, 42, 43-44, 45, 46, 47/1998 847

IV. Romanian Economic Research Observer, nr. 1, 2, 3-4, 5, 6-7, 8, 9, 10, 11-12/1998 851

V. Alte lucrări ale institutelor 852

VI. Lucrări publicate în regim editorial prin editura EXPERT 852

INDEX DE AUTORI _____ 854

Volumul XLIX

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1/1999 _____ 1

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1998 ..... *3*

I. ACTIVITATEA DE CERCETARE 7

II. CONTRACTE DE CERCETARE, COLABORĂRI, STUDII OPERATIVE, ASISTENŢĂ DE SPECIALITATE 11

III. MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE 14

IV. RELAŢII INTERNAŢIONALE ÎN DOMENIUL CERCETĂRII ECONOMICE 15

V. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ ŞI EDITORIALĂ 16

VI. ACTIVITATEA DE DOCTORAT ŞI DE PERFECŢIONARE PROFESIONALĂ 17

Anexă 18

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 2/1999 _____ 27

POATE ROMÂNIA SĂ REZOLVE PROBLEMA ZAHĂRULUI FOLOSIND MATERIE PRIMĂ PROPRIE? *29*

1. NECESITATE ŞI OBIECTIVE 34

2. PRĂBUŞIREA PRODUCŢIEI DE SFECLĂ DE ZAHĂR DUPĂ 1989 36

2.1. Evoluţiile tendenţiale de ansamblu ale producţiei 36

2.2. Evoluţia sectorului privat în producţia naţională 39

3. DETERIORAREA PRODUCŢIEI ŞI A CONSUMULUI DE ZAHĂR DUPĂ 1989 41

4. ZAHĂRUL ÎN COMERŢUL EXTERIOR AL ROMÂNIEI (1989-1997) 43

4.1. Indicatorii importului şi exportului de zahăr 43

4.2. Noul regim vamal al importurilor 44

5. PIAŢA ŞI POLITICILE ZAHĂRULUI 48

5.1. Cerere, ofertă, preţ - forţe fundamentale ale pieţei 48

5.2. Indicatorii definitorii ai pieţei zahărului în România 49

5.3. Liberalism şi protecţionism în organizarea şi funcţionarea pieţei zahărului 51

5.4. Preţul de producţie al zahărului românesc şi raporturile sale cu preţul internaţional 59

6. DECALAJELE ECONOMICE EXISTENTE. AMPLOARE ŞI TENDINŢE 62

6.1. Decalajele iniţiale şi nivelul lor din 1985-1989 62

6.2. Decalajele în perioada de tranziţie 68

7. CONCEPTUL NECESAR ROMÂNIEI ÎN SOLUŢIONAREA PROBLEMEI ZAHĂRULUI 72

7.1. Parametrii definitorii ai conceptului 72
7.2. Condiţii şi direcţii de acţiune 74

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/1999 _____ 79

REALIZĂRI ŞI PERSPECTIVE ALE REFORMEI SISTEMULUI FISCAL ÎN ROMÂNIA ÎN VEDEREA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ. DESCENTRALIZAREA BUGETARĂ 81

PREAMBUL 85

Capitolul I - BUGETELE LOCALE ŞI FINANŢELE PUBLICE LOCALE 86

1.1. Realităţi în domeniul bugetelor locale 86
1.2. Perspective ale sistemului finanţelor locale 89
1.3. Sectorul public şi dimensiunea sa managerială în contextul tranziţiei 90

Capitolul II - CONSTITUIREA ŞI GESTIONAREA BUGETELOR LOCALE ... 97

2.1. Principiile administraţiei publice locale 97
2.2. Veniturile şi cheltuielile administraţiei publice locale 100
2.3. Gestiunea financiară a colectivităţilor locale 105
2.4. Aspecte privind impozitul local 109

Capitolul III - DESCENTRALIZAREA BUGETARĂ 112

3.1. Consideraţii privind locul şi rolul bugetelor locale în România 112
3.2. Finanţele locale ale ţărilor europene cu economie de piaţă dezvoltată 119
3.3. Organizarea administrativă şi finanţele locale în ţări cu economie în tranziţie 124

Capitolul IV - FINANŢAREA ADMINISTRAŢIILOR PUBLICE LOCALE 140

4.1. Organizarea administraţiilor publice locale 140
4.2. Sursele de venituri ale bugetelor locale 142
4.3. Surse de venituri ale municipiului Bucureşti 147

CONCLUZII ŞI PROPUNERI 151

Mutaţii în ceea ce priveşte controlul federal asupra cheltuielilor locale 155

Intermediarii regionali 156

BIBLIOGRAFIE 164

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6/1999 _____ 165

COMPORTAMENTUL ECONOMIC ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE DIN ROMÂNIA 167

INTRODUCERE 171

Capitolul 1. MOBILUL ACTIVITĂŢII ANTREPRENORIALE ŞI MIJLOCUL LUI DE REALIZARE 174

1.1 Mizeria reformei: pauperizarea populaţiei 174
1.2 Renaşterea individualismului 180
1.3 Familismul - comportament economic 198

Capitolul 2 - COMPORTAMENTUL DE PRODUCŢIE 226

2.1. Evoluţia producţiei 226
2.2. Dimensiunea şi comportamentul firmei 232
2.3. Consecinţa unui comportament constrâns: formarea arieratelor 239
2.4. Întreruperea producţiei prin conflicte colective de muncă 244

Capitolul 3 - COMPORTAMENTUL DE REPARTIŢIE 246

3.1. Societăţile şi cvasisocietăţile nefinanciare 250
3.2. Gospodăriile populaţiei 251
3.3. Administraţia publică 252

Capitolul 4 - COMPORTAMENTUL DE SCHIMB 254

4.1. Comportamentul de schimb intern 254
4.2. Comportamentul de schimb extern 259

Capitolul 5 - COMPORTAMENTUL DE CONSUM 266

5.1. Nivelul consumului 266
5.2. Substituţia în consum alimentar 268
5.3. Consumul de bunuri de folosinţă îndelungată 270
5.4. Consumul de servicii 271

Capitolul 6 - COMPORTAMENTUL DE ECONOMISIRE,

ACUMULARE ŞI INVESTIŢIE 273

6.1. Ansamblul economiei 273
6.2. Societăţi şi cvasisocietăţi nefinanciare 274
6.3. Gospodăriile populaţiei 275

Capitolul 7 - COMPORTAMENTUL ECONOMIC ŞI ROLUL STATULUI 277

7.1. Responsabilitatea statului 277
7.2. Aparatul de stat 281

Bibliografie 283

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/1999 _____ 285

PARTICULARITĂŢI ALE CERERII ŞI OFERTEI DE MĂRFURI ÎN SPAŢIUL RURAL ROMÂNESC 287

Capitolul 1 - CONVERSIA NECESITĂŢILOR DE CONSUM ALE POPULAŢIEI RURALE SUB IMPACTUL RESTRUCTURĂRILOR ECONOMICE ACTUALE 291

1.1. Necesităţile de consum alimentar în condiţiile socio-economice actuale 293
1.2. Influenţa proprietăţii funciare asupra necesităţilor de consum nealimentar 300
1.3. Serviciile în mediul rural 304
1.4. Tendinţe şi mutaţii posibile în structura necesităţilor de consum ale populaţiei rurale 305

Capitolul 2 - PARTICULARITĂŢILE OFERTEI DE MĂRFURI ŞI SERVICII DIN MEDIUL RURAL 308

2.1. Oferta industriei în aprovizionarea zonei rurale 308
2.2. Cooperaţia de consum, ca agent ofertant în mediul rural 311
2.3. Oferta agenţilor economici privaţi 314

Capitolul 3 - PERSPECTIVA SCHIMBĂRII STRUCTURII SORTIMENTALE A CERERII DE MĂRFURI ŞI SERVICII ÎN MEDIUL RURAL 317

3.1. Modificări ale cererii de produse agroalimentare în condiţiile dezvoltării gospodăriilor ţărăneşti şi fermelor familiale 317

3.2. Creşterea cererii de resurse materiale pentru agricultura particulară..... 321
3.3. Schimbări de atitudine în asigurarea confortului familial la sate 323

Bibliografie 326

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/1999 _____ 327

ÎNTREPRINDERILE MICI ŞI MIJLOCII SFIDEAZĂ VIITORUL 329

INTRODUCERE 333

1. ÎNTREPRINDERILE MICI ŞI MIJLOCII – CARACTERISTICI GENERALE 335

1.1. Conceptul de întreprindere mică şi mijlocie 335
1.2. Caracteristici generale ale activităţii IMM..... 336
1.3. Tendinţe recente în evoluţia sectorului IMM 337

2. EVOLUŢIA IMM ÎN ŢĂRILE VEST-EUROPENE..... 340

2.1. Prezentare generală..... 340
2.2. Situaţia pe ţări 340

3. EVOLUŢIA IMM ÎN ŢĂRILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE..... 346

3.1. Prezentare generală..... 346
3.2. Situaţia pe ţări 346

4. EVOLUŢIA IMM ÎN ROMÂNIA 350

4.1 Caracteristici actuale ale activităţii IMM..... 350
4.2. Strategii propuse pentru sectorul IMM 355

5. SPRIJINUL FINANCIAR ACTUAL ACORDAT SECTORULUI IMM DIN ROMÂNIA 365

CONCLUZII SUMARE..... 373

ANEXE 374

Bibliografie..... 388

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9-10/1999 _____395

MANAGEMENTUL SOCIETĂŢILOR COMERCIALE PE ACŢIUNI ÎN CONDIŢIILE DEZVOLTĂRII ACŢIONARIATULUI ŞI A PIEŢEI BURSIERE.....*397*

CUVÂNT INTRODUCTIV 401

Capitolul 1 - TENDINŢE ALE ORGANIZĂRII BURSELOR DE VALORI MOBILIARE, IMPLICAŢII ASUPRA MANAGEMENTULUI SOCIETĂŢILOR COMERCIALE 402

1.1. Perfecţionarea organizării burselor de valori mobiliare din ţările dezvoltate, facilităţi oferite societăţilor comerciale în vederea atragerii acestora pe piaţa bursieră 402

1.2. Preocupări privind organizarea pieţei bursiere din ţara noastră 409

1.3. Cerinţe revenite managementului societăţilor comerciale în condiţiile cotării la bursă 417

Capitolul 2 - MODIFICĂRI ÎN STRUCTURA ACŢIONARIATULUI, IMPLICAŢII ASUPRA MANAGEMENTULUI SOCIETĂŢILOR COMERCIALE ŞI A RELAŢIILOR ACESTUIA CU PROPRIETARII 423

2.1. Abordări moderne în teoria guvernării întreprinderii 423

2.2. Tendinţe ale schimbării structurii acţionariatului 428

2.3. Separarea funcţiilor de proprietate, conducere şi de control - realitate a întreprinderilor mari înscrise la bursă 431

2.4. Consiliul de administraţie - loc de armonizare a intereselor managerilor şi acţionarilor 437

2.5. Structura acţionariatului şi managementul societăţilor comerciale cotate la bursă din ţara noastră.....442

2.6. Tendinţe ale reformării guvernării întreprinderii în condiţiile modificării structurii acţionariatului 452

ANEXE 464

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11-12/1999_____481

CONJUNCTURA ECONOMIEI MONDIALE.....*483*

CONJUNCTURA ECONOMIEI MONDIALE.....487

Introducere 487
Evoluţia conjuncturii pe plan mondial 487
Prognoza de bază 489
Aspecte de politică economică 496
Politica economică pentru stimularea înviorării 497
Dezbaterea asupra regimului de curs de schimb practicat în economiile în dezvoltare 500
Incertitudini şi riscuri ale prognozei 501

AMERICA DE NORD 504

UNIUNEA EUROPEANA 510

ECONOMIILE ÎN TRANZIŢIE 516

BULGARIA 525

Tendinţe actuale 525
Previziuni 526

CEHIA 527

Tendinţe recente 527
Perspective 529

CROAŢIA 531

Prognoze 533

POLONIA 535

Tendinţe actuale 535
Previziuni 536

RUSIA 539

Considerente fiscale 540

SLOVACIA 542

Tendinţe recente 542
Prognoze 543

SLOVENIA 545

Evoluţii recente 545

Prognoze 546

JAPONIA 548

AFRICA 551

Prognoze pentru 1999-2004 553
Şansele dezvoltării Africii 557
Perspectivele de dezvoltare pentru 1999 şi pe termen mediu 561

ASIA DE VEST 562

Israel 564
Turcia 566

ANALIZA EVOLUŢIEI MACROECONOMICE A REGIUNII ASIA-PACIFIC 569

AMERICA LATINĂ ŞI CARAIBE 576

CONCLUZIILE PRIMULUI RAPORT AL SECRETARIATULUI OMC PRIVIND EVOLUŢIA COMERŢULUI INTERNAŢIONAL 582

Principalele caracteristici ale comerţului mondial în 1998 583
Repercusiuni ale scăderii preţurilor produselor primare 590
Perspectivele comerţului mondial în 1999 591

PREŢURILE MĂRFURILOR: CICLURI LA NIVEL MONDIAL ŞI TENDINŢE PE TERMEN LUNG 595

Efectele crizei asiatice şi ale recesiunii din Japonia 596
Indicii de preţuri oferiţi de Fondul Monetar Internaţional 596
Tendinţele pe termen lung 596
Metale neferoase 597

INDEX DE AUTORI 600

Volumul L

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/1999 1

SALARIUL MINIM – instrument de combatere a sărăciei 3

PREAMBUL 7

Formele şi sfera de acţiune a salariului minim 8

Funcţiile salariului minim 10

Modalităţi şi criterii de stabilire a salariului minim 13

Revizuirea salariului minim 22

Salariul minim în România 23

BIBLIOGRAFIE 30

PROBLEME ECONOMICE NR. 2-3/1999 33

MUTAŢII ÎN TURISMUL ROMÂNESC 35

1. LOCUL OFERTEI ROMÂNEŞTI DE TURISM ÎN EUROPA 39

2. PRODUSE TURISTICE ROMÂNEŞTI 40

2.1. Vacanţe pe litoralul Mării Negre 40
2.2. Cură balneară 45
2.3. Turism montan 49
2.4. Turism cultural 54
2.5. Turism de week-end 58
2.6. Turism de afaceri şi congrese 61
2.7. Turism deltaic 64

3. STRUCTURI TURISTICE 67

3.1. Structuri turistice de primire 67
3.2. Reţeaua de alimentaţie publică 72
3.3. Agrementul 73

4. INFRASTRUCTURA ÎN DOMENIUL TRANSPORTURILOR 78

4.1. Reţeaua rutieră 78
4.2. Reţeaua feroviară 80
4.3. Reţeaua de transport aerian 82
4.4. Reţeaua de transport fluvial şi maritim 82
4.5. Reţeaua serviciilor de comunicaţii 83

5. CEREREA TURISTICĂ – MUTAŢII 84
5.1. Evoluţia circulaţiei turistice 86
5.2. Pieţe externe emitente de turişti pentru România 88
5.3. Circulaţia turistică în principalele zone ale ţării 91
5.4. Excursii externe cu turişti români 94
5.5. Turismul intern al ţării noastre 95
5.6. Turismul intern în activităţile touroperatorilor români 96

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/1999 _____ 97

BĂTRÂNII. SEGMENT AL POPULAŢIEI DEFAVORIZATE. ANCHETĂ LA NIVELUL CAPITALEI *99*

CUVÂNT ÎNAINTE 103

Capitolul I. STRUCTURA EŞANTIONULUI LUAT ÎN ANALIZĂ 104

Capitolul II. CARACTERISTICI ALE VIEŢII POPULAŢIEI VÂRSTNICE DIN BUCUREŞTI 109

1. Limitele suportului economic 109
2 .Starea sănătăţii - una din problemele grave ale persoanelor de vârstă înaintată115
3. Timpul liber - spaţiul temporal nediversificat 116
4. Răspunsuri concludente 117

Capitolul III. SITUAŢIA BĂTRÂNILOR INTERNAŢI ÎN CĂMINE 119

1. Premise ale analizei 119
2. Aprecieri asupra condiţiilor de viaţă din cămine 120
3. Relaţiile interumane 122
4. Răspunsuri de sinteză 122

CONCLUZII DE ANSAMBLU 124

PROBLEME ECONOMICE NR. 5/1999 _____ 139

SUPRAVEGHEREA PRUDENŢIALĂ EXERCITATĂ DE BANCA NAŢIONALĂ A ROMÂNIEI ASUPRA UNEI BĂNCI *141*

INTRODUCERE 145

Capitolul I - ACTIVITATEA DE AUTORIZARE A CONSTITUIRII DE NOI SOCIETĂŢI BANCARE 146

Capitolul II - REGLEMENTAREA PRUDENŢIALĂ A ACTIVITĂŢII BANCARE 151

Capitolul III - SUPRAVEGHEREA PRUDENTIALĂ 162

Capitolul IV - ANALIZA UNUI STUDIU DE CAZ CONCLUZII SI PROPUNERI 165

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 168

PROBLEME ECONOMICE NR. 6-7/1999 _____ 179

AJUSTĂRI STRUCTURALE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN STRUCTURILE ECONOMICE ALE UNIUNII EUROPENE 181

INTRODUCERE 185

Capitolul 1 - EXPERIENŢA ALTOR ŢĂRI PRIVIND RESTRUCTURAREA INDUSTRIILOR EXTRACTIVE, ENERGETICE ŞI DE PRELUCRARE PRIMARĂ 186

1.1. Industria extractivă a gazelor naturale 187
1.2. Industria extractivă şi de rafinare a petrolului 192
1.3. Industria extractivă a cărbunelui 195
1.4. Producţia şi distribuţia energiei electrice şi termice 197
1.5. Industria siderurgică, metalurgie şi metalurgie neferoasă 199
1.6. Industria cimentului şi a materialelor de construcţii 204
1.7. Industria de prelucrare a lemnului 205
1.8. Industria de textile şi produse textile 207
1.9. Industria de pielărie, tăbăcărie, finisare, încălţăminte 208

Capitolul 2 - STADIUL REFORMEI ECONOMICE ÎN SECTOARELE EXTRACTIV ŞI DE PRELUCRARE PRIMARĂ ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN U.E. 211

2.1. Situaţia industriei extractive a gazelor naturale din România 211
2.2. Situaţia industriei extractive şi de rafinare a petrolului din România 214
2.3. Industria extractivă a cărbunelui; producerea şi distribuţia energiei electrice 216

2.4. Stadiul reformei economice în sectorul metalurgiei neferoase 224
2.5. Stadiul reformei economice în sectorul siderurgic 228
2.6. Evoluţia reformei economice în industria cimentului şi a materialelor de construcţii 232
2.7. Stadiul reformei economice în sectoarele prelucrării primare a resurselor regenerabile 235

Capitolul 3 - RESTRUCTURAREA INDUSTRIEI DE PRELUCRARE PRIMARĂ ŞI COMPETITIVITATEA PRODUSELOR INDUSTRIALE 243

3.1. Evoluţia producţiei industriale româneşti în perioada 1989-1997 244
3.2. Competitivitatea produselor industriale româneşti şi specializarea acestora pe piaţa externă 250
3.3. Competitivitatea produselor industriale în funcţie de criteriul VAB şi de criteriul consumului energetic 254
3.4. Influenţa restructurării industriei de prelucrare primară asupra competitivităţii produselor manufacturate 259

CONCLUZII FINALE 270

ANEXE 273

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/1999 _____ 277

CONTRIBUŢII PRIVIND DETERMINAREA RENTEI FUNCIARE ÎN AGRICULTURĂ *279*

CUPRINSUL ANALITIC AL TEZEI 284

INTRODUCERE 289

PRINCIPALELE REZULTATE ALE CERCETĂRII 292

ELEMENTE ORIGINALE PROMOVATE ÎN TEZA 299

1. Determinarea rentei funciare prin metoda valorii reale 299

1.1. Determinarea rentei diferenţiale I 303
1.2. Determinarea rentei diferenţiale II 305
1.3. Determinarea rentei funciare a patrimoniului funciar arabil al României 310

2. Posibilităţi de îmbunătăţire a evidenţei calitative a terenurilor 310

3. Modalităţi operative de evaluare a terenurilor 314
3.1. Determinarea valorii pământului pe baza fundamentării valorii unui punct bonitare 314
3.2. Determinarea valorii terenului pe baza valorii de randament a pământului 319
3.3. Determinarea valorii terenului pe baza rentei funciare 320

CONCLUZII FINALE 322

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ 325

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/1999 _____ 341

MUTAŢII PREVIZIBILE ÎN VIAŢA ECONOMICĂ ŞI SOCIALĂ A POPULAŢIEI RURALE 343

1. RESTRUCTURAREA ECONOMICĂ RURALĂ ÎN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST 347

2. FENOMENE ACTUALE DEMOSOCIALE ÎN RÂNDUL POPULAŢIEI RURALE 352

3. INFLUENŢA APLICĂRII LEGII FONDULUI FUNCIAR ÎN REVITALIZAREA SOCIOECONOMICĂ A SATULUI ROMÂNESC 357

4. IMPACTUL CREŞTERII DISPONIBILITĂŢILOR BĂNEŞTI ALE POPULAŢIEI RURALE ASUPRA CERERII DE MĂRFURI ŞI SERVICII 361

5. MUTAŢII POSIBILE PSIHOSOCIALE ÎN MEDIUL RURAL SUB INFLUENŢA DEZVOLTĂRII AGROTURISMULUI 363

6. REFLECTAREA TRADIŢIILOR, OBICEIURILOR ŞI OBIŞNUINŢELOR RURALE ÎN NECESITĂŢILE DE PRODUSE ŞI SERVICII 365

Bibliografie 368

PROBLEME ECONOMICE NR. 10-11/1999 _____ 369

ROLUL COMERŢULUI EXTERIOR ÎN CREŞTEREA ECONOMICĂ 371

1. FUNDAMENTELE TEORETICE ALE UNEI CREŞTERI BAZATE PE COMERŢUL EXTERIOR 375

1.1. Rolul comerţului exterior în cadrul unei teorii a creşterii economice bazate pe stimularea cererii 375
1.2. Modelul neoclasic al creşterii economice 381
1.3. Creşterea endogenă în prezenţa comerţului internaţional 382
1.4. Diferenţa de productivitate şi beneficiul social asociate sectorului exportator 397

2. POLITICA COMERCIALĂ - INSTRUMENT AL STRATEGIILOR DE CREŞTERE ECONOMICĂ 400

2.1. Abordări clasice ale strategiilor de creştere bazate pe comerţul exterior: substituirea importurilor şi promovarea exporturilor 400
2.2. Implicaţiile noilor modele de creştere pentru politica economică 405

3. ROLUL COMERŢULUI EXTERIOR ÎN CREŞTEREA ECONOMICĂ A ROMÂNIEI 410

3.1. Relaţia comerţ exterior- creştere economică după 1989 414
3.2. O analiză a rolului comerţului exterior în creşterea economică pe termen lung a României 422

Bibliografie 439

PROBLEME ECONOMICE NR. 12-13/1999 443

PSIHOLOGIA CRIZELOR. ANALIZA CRIZEI DE ÎNCREDERE 445

INTRODUCERE 449

PARTEA I - Orizont teoretic 452

1. Principalele teze şi idei 452
2. Epoca în care trăim 457
3. Paradoxul schimbărilor sociale 462

PARTEA A II-A - Psihosociologia crizei 470

1. Particularităţile debutului tranziţiei - efecte psihosociale pe termen lung - 470
2. Criza economică. Resorturile şi efectele ei psihologice şi psihosociale 478
3. Determinări psihologice şi psihosociale ale crizelor politice 485

PARTEA a III-a - ÎNCREDEREA - NEÎNCREDEREA ÎN SISTEMUL RELAŢIILOR SOCIALE 498

1. Un cuplu categorial esenţial 498
2. Instituţionalizarea 503
3. Rolul determinativ al factorilor psihosociali 507

Bibliografie selectivă 511

PROBLEME ECONOMICE NR. 14-15/1999 513

PIAŢA DE CAPITAL ŞI GUVERNAREA CORPORATIVĂ 515

1. ROLUL GUVERNĂRII CORPORATIVE ÎN FUNCŢIONAREA PIEŢEI DE CAPITAL 519

1.1. Piaţa de capital şi restructurarea 522
1.2. Subcapitalizarea – caracteristică a întreprinderilor româneşti 527
1.3. Incidenţa pieţei de capital asupra restructurării economiei 534

2. INSTITUŢII ALE PIEŢEI DE CAPITAL 556

3. INSTRUMENTE ŞI MECANISME ALE PIEŢEI DE CAPITAL 569

4. DISFUNCŢIONALITĂŢI MANIFESTATE PE PIAŢA ROMÂNEASCĂ DE CAPITAL ŞI CĂI DE ÎMBUNĂTĂŢIRE A FUNCŢIONĂRII EI 582

4.1. Disfuncţionalităţi 582
4.2. Căi de îmbunătăţire a funcţionării pieţei de capital 588

PROBLEME ECONOMICE NR. 16-17/1999 593

AJUSTĂRI ALE POLITICILOR AGRICOLE ROMÂNEŞTI LA RIGORILE COMUNITARE 595

INTRODUCERE 599

Capitolul 1: INDUSTRIA ZAHĂRULUI 600

1.1. Rigorile comunitare legate de producţia şi comerţul cu zahăr 600
1.2. Strategia de politică sectorială 608
Bibliografie selectivă 608

Capitolul 2: INDUSTRIA ULEIULUI 610
2.1. Reglementări derivate din perspectiva aderării la U.E. 610
2.2. Evoluţia comerţului României cu grăsimi animale şi vegetale 613
Bibliografie selectivă 616

Capitolul 3: SECTORUL VITICOL 617
3.1. Situaţia actuală a sectorului viti-vinicol din Uniunea Europeană 617
3.2. Fiscalitatea în sectorul vinului 620
3.3. Politica comunitară şi reforma în sectorul vinului 621
3.4. Balanţa comerţului cu vin a României 623
Bibliografie selectivă 626

Capitolul 4: SECTORUL LAPTELUI 628
4.1. Politica Comunitară în sectorul laptelui 628
4.2. Coordonate ale restructurării sectorului laptelui din România în vederea aderării la Uniunea Europeană 632
4.3. Comerţul exterior cu produse lactate al României 636
Bibliografie selectivă 639

Capitolul 5: ANGAJAMENTELE ROMÂNIEI ÎN CADRUL OMC: PROBLEME PRIVIND ADERAREA LA U.E. 640
Bibliografie selectivă 646

PROBLEME ECONOMICE NR. 18-19/1999 647

MARKETINGUL ECOLOGIC - CONCEPTE, PRACTICI ŞI OPORTUNITĂŢI DE PIAŢĂ – Partea I – *649*

CUVÂNT ÎNAINTE 653

1. DEFINIŢIE ŞI CONCEPT 656
1.1. De la marketing, la marketing ecologic 656

2. STRATEGIA ŞI PROGRAMUL DE ACŢIUNE 662
2.1. Mixul de marketing ecologic 662
2.2. Ciclul de viaţă al produsului şi impactul asupra activităţii de marketing ecologic. 672
2.3. Marketing ecologic internaţional 675

3. PIAŢA MONDIALĂ A BUNURILOR ŞI SERVICIILOR ECOLOGICE, SEGMENT IMPORTANT AL MARKETINGULUI 682

4. POSIBILITĂŢILE ŞI DIFICULTĂŢILE ÎN ACTIVITATEA DE ECOMARKETING ÎN ROMÂNIA 694

BIBLIOGRAFIE 702

PROBLEME ECONOMICE NR. 20-21/1999 _____ 705

MARKETINGUL ECOLOGIC - CONCEPTE, PRACTICI ŞI OPORTUNITĂŢI DE PIAŢĂ – Partea a II-a 707

1. ORGANIZAŢII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ CU INFLUENŢĂ ASUPRA PROMOVĂRII PIEŢEI PRODUSELOR ECOLOGICE 711

2. CADRUL FAVORABIL UNEI PIEŢE A PRODUSELOR ECOLOGICE 713

3. INSTRUMENTE PENTRU PROMOVAREA PRODUSELOR ECOLOGICE 720

3.1. Marcarea de mediu 720
3.2. Auditul de mediu 729
3.3. Standarde şi norme ecologice 731
3.4. Alte înţelegeri voluntare 737

4. OPORTUNITĂŢI PENTRU MARKETINGUL ECOLOGIC ÎN ROMÂNIA 739

4.1. Industria românească şi cerinţele de mediu tipice reglementărilor din Uniunea Europeană 739
4.2. Agenda 2000: puncte de vedere ale Comisiei U.E. În legătură cu solicitarea României de aderare la Uniunea Europeană; incidenţă cu promovarea produselor ecologice 747
4.3. Căi de acţiune pentru promovarea produselor ecologice în România, oportunităţi pentru export pe pieţele U.E. 749
4.4. Concluzii 751

BIBLIOGRAFIE 752

INDEX DE AUTORI _____ 754

Volumul LI

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23/1999 _____ 1

PROFITABILITATEA ŞI DIMENSIUNEA ÎNTREPRINDERILOR ÎN ECONOMIA ROMÂNIEI 3

1. ROLUL ÎNTREPRINDERILOR MARI ŞI EFICIENŢA ÎN ECONOMIA ROMÂNIEI 7

2. REPARTIZAREA PROFITULUI ŞI A PIERDERILOR PE SECTOARE 9

2.1. Profitul 9

2.2. Pierderile 13

2.3. Analiza pe sectoare a raportului profit/pierderi 16

3. EFICIENŢA ECONOMICĂ ÎN SECTORUL PRIVAT, MIXT ŞI DE STAT ... 20

4. EFICIENŢA ECONOMICĂ REGIONALĂ 24

5. ÎNTREPRINDERILE MARI ŞI EFICIENŢA ECONOMICĂ ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE 34

6. VENITURILE DIN COMERŢ ÎN FUNCŢIE DE MĂRIMEA FIRMEI 42

7. DIMENSIUNEA ÎNTREPRINDERILOR ŞI EXPORTUL 45

8. EFICIENŢA ECONOMICĂ ŞI FORMA DE PROPRIETATE A CAPITALULUI 51

9. CREDITAREA PE TIPURI DE AGENŢI ECONOMICI: TENDINŢE ŞI PARTICULARITĂŢI 56

PROBLEME ECONOMICE NR. 24-25/1999 _____ 63

TRANZIŢIA ŞI CRIZA SISTEMULUI DE PENSII *65*

1. PRINCIPALELE FORME ALE CRIZEI 69

2. DEPRECIEREA INDICATORILOR PRIVIND PENSIILE 71

2.1. Scăderea pensiei reale 71

2.2. Reducerea cantităţii de bunuri şi servicii cumpărate cu o pensie lunară 75

2.3. Dimensiunea pensiei exprimată în dolari SUA 77
2.4. Numărul şi proporţia pensionarilor cu pensii inferioare veniturilor/cheltuielilor care definesc pragul sărăciei absolute 78
2.5. Politica de venituri şi deteriorarea raportului dintre pensii şi salarii 80
2.6. Nivelarea pensiilor 82

3. SUBMINAREA ELEMENTELOR VITALE ALE SISTEMULUI DE PENSII 85

3.1. Deteriorarea raportului de susţinere-dintre salariaţi şi pensionari 85
3.2. De la bugete de asigurări sociale de stat excedentare la bugete deficitare 88

4. CREŞTEREA LA LIMITA EXTREMĂ A CONTRIBUŢIEI DE ASIGURĂRI SOCIALE DE STAT 91

4.1. Noi cote de contribuţii de asigurări sociale 91
4.2. Stimulente şi penalităţi privind plata contribuţiilor de asigurări sociale 93

5. RECORELAREA PENSIILOR 95

5.1. Necesitatea recorelării 95
5.2. Măsuri de recorelare a pensiilor Recorelarea din octombrie 1996 100

6. ÎN LOC DE CONCLUZII 105

PROBLEME ECONOMICE NR. 26/1999 _____ 117

DEZVOLTAREA DURABILĂ A INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI 119

1. ESENŢA CONCEPTULUI DE DEZVOLTARE DURABILĂ A INDUSTRIEI 123

1.1. Dezvoltarea durabilă a industriei 124
1.2. Practica dezvoltării durabile a industriei 126
1.3. Abordarea dezvoltării industriale durabile în România 128

2. PREMISE ALE ABORDĂRII CONCEPTULUI DE DEZVOLTARE DURABILĂ ÎN PRACTICA INDUSTRIALĂ DIN ROMÂNIA 130

2.1. Argumente în favoarea considerării conceptului dezvoltării durabile în politicile şi strategiile industriale din România 131

2.2. Rezerve faţă de oportunitatea conceptuluide dezvoltare durabilă a industriei româneşti 132

3. PRECONDIŢII PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ A INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI 134

3.1. Punerea sub control a evoluţiei industriei 134

3.2. Promovarea unor componente ale dezvoltării industriale durabile 142

CONCLUZII 147

Bibliografie 148

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/1999 _____ 151

NOUA ORDINE MONDIALĂ - note de lectură - *153*

1. SUVERANITATEA NU ADUCE BOGĂŢIE 157

2. GLOBALIZAREA - ASUMAREA UNUI CONCEPT NEÎNŢELES 158

3. CE ÎNSEAMNĂ "NOUA ORDINE MONDIALĂ" 162

4. BANCHERII MONDIALI - SCOPURI OCULTE? 166

PROBLEME ECONOMICE NR. 28/1999 _____ 167

MODELE NON-LINEARE ŞI HAOS ÎN ECONOMIE - probleme teoretice şi aplicaţii - *169*

Capitolul 1. MODELE NON-LINEARE CU TIMP DISCRET ŞI MODELE NON-LINEARE CU TIMP CONTINUU 173

1.1. Scurtă prezentare a evoluţiei modelării non-lineare 173

1.2. Comportamentul complex al ecuaţiei logistice simple 174

1.3. Sisteme globale unidimensionale cu timp discret 182

1.4. Sisteme globale multidimensionale discrete 184

1.5. Sisteme globale cu timp continuu 188

Capitolul 2. APLICAŢII ALE MODELELOR NON-LINEARE LA TRANZIŢIA ECONOMIILOR EST-EUROPENE 192

2.1. Consideraţii privind dinamica relaţiei inflaţie-şomaj în perioada de tranziţie 192
2.2. Modelul stagflaţiei. evidenţe empirice şi trenduri 193
2.3. Fazele tranziţiei 197

Bibliografie 199

PROBLEME ECONOMICE NR. 29-30-31/1999 _____ 201

ASOCIEREA ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ. EFECTE PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG 203

INTRODUCERE 207

Capitolul I - TENDINŢE IN POLITICA COMERCIALA COMUNĂ A UNIUNII EUROPENE DUPĂ 1990 210

1.1. Scurt istoric al funcţionării P.C.C. 210
1.2. Tendinţe în P.C.C. faţă de ţările dezvoltate 214
1.3.Tendinţe în P.C.C. faţă de ţările în dezvoltare 219
1.4. Tendinţe în P.C.C. faţă de ţările din Europa Centrală şi de Est 224

Capitolul II. ACORDUL DE ASOCIERE A ROMÂNIEI LA U.E. - EFECTE PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG 248

2.1.Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre România şi U.E. Înainte şi după 1990 248
2.2. Obiectivele Acordului de Asociere a României la Uniunea Europeană ... 250
2.3. Tendinţe în evoluţia schimburilor comerciale ale României cu Uniunea Europeana după semnarea acordului de asociere 257
2.4. Efectele acordului de Asociere a României la Uniunea Europeană asupra exporturilor româneşti de produsele industriale şi agricole pe pieţele ţărilor comunitare 274

Capitolul III - CONSIDERENTE PRIVIND ADERAREA ÎN PERSPECTIVĂ A ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 283

3.1. Contextul geo-politic al integrării României în structurile economice comunitare 283
3.2. Raportul Comisiei U.E. - "Agenda 2000" privind stadiul pregătirii aderării României la U.E. 285

3.3. Consideraţii privind şansele României de aderare la UE în perspectiva anilor 2005-2010 287

CONCLUZII 291

ANEXE 296

BIBLIOGRAFIE 301

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/1999 _____ 302

ROMÂNIA SCENARII PROSPECTIVE MACROECONOMICE 304

MEDIUL ECONOMIC INTERNAŢIONAL 308

1. Analize prospective pe termen scurt şi mediu 308
2. Estimări recente privind economia mondială 310

CADRUL EUROPEAN ECONOMIA UNIUNII EUROPENE ÎN ANII 1998 - 2000 314

1. Probleme actuale privind Uniunea Europeană 314
2. Economia Uniunii Europene: estimări (1998) şi analize prospective (1999-2000) 316
3. Estimări prospective pe termen lung 322
4. Principalii indicatori economici din Uniunea Europeană 322
5. Estimări recente privind evoluţia economică pe termen scurt 327

CADRUL REGIONAL. SITUAŢIA ECONOMICĂ ŞI PERSPECTIVELE DE DEZVOLTARE ÎN CENTRUL ŞI ESTUL EUROPEI 330

1. Starea economică actuală a ţărilor din Europa Centrală şi de Est 330
2. Perspectivele de dezvoltare în Centrul şi Estul Europei 333
3. Analize prospective recente privind dezvoltarea economică în Europa Centrală şi de Est 339

ECONOMIA NAŢIONALĂ ÎN PERIOADA 1990-1998 344

1. Evoluţia economiei naţionale în perioada 1990-1997 344
2. Evoluţia economiei naţionale în anul 1998 350

PROGNOZA PRINCIPALILOR INDICATORI MACROECONOMICI. ECONOMIA NAŢIONALĂ ÎN PERSPECTIVA ANILOR 1999-2005 353

1. Ipoteze de fundamentare a previziunilor macroeconomice 353
2. Proiecţii macroeconomice pe termen scurt şi mediu 356

Anexe 363

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/1999 _____ 367

ECONOMIA AGROALIMENTARĂ. ELEMENTE DE CERERE, OFERTĂ ŞI MECANISME DE REGLARE *369*

Capitolul 1: STAREA ACTUALĂ A ECONOMIEI AGROALIMENTARE 373

1.1. Evoluţii contradictorii dintre agricultură şi industria alimentară 373
1.2. Reculul performanţelor economice sectoriale 374
1.3. Dinamica economiei agroalimentare în fluxurile comerciale externe 378

Capitolul 2: CEREREA AGREGATĂ AGROALIMENTARĂ 380

2.1. Evoluţii recente 380
2.2. Cererea intermediară în economia agroalimentară 382
Bibliografie selectivă 385

Capitolul 3: PARTICULARITĂŢI ALE CERERII DE PRODUSE ALIMENTARE 387

Capitolul 4: ASPECTE METODOLOGICE 392

4.1. Estimarea parametrilor ecuaţiilor cererii de produse alimentare 392
4.2. Estimarea coeficienţilor de elasticitate ai cererii de produse alimentare în funcţie de preţuri şi venituri 396
Bibliografie selectivă 403

PROBLEME ECONOMICE NR. 34/1999 _____ 405

EVALUAREA INSTITUŢIILOR PUBLICE (Studiu comparativ 1992-1996-1998) - sondaj efectuat în Bucureşti, mai-iunie 1998 ..... *407*

1. ASPECTE TEORETICE ŞI METODOLOGICE 411

2. ESTIMAREA ÎNCREDERII ÎN AUTORITĂŢILE PUBLICE 414

3. PERCEPŢIA CORUPŢIEI 418

4. AUDIENŢA Şl ÎNCREDEREA POPULAŢIEI ÎN MASS-MEDIA 423
4.1. Televiziunea 423
4.2. Radio România - Actualităţi 425
4.3. Presa scrisă 427
5. PARTIDELE POLITICE ŞI ÎNCREDEREA POPULAŢIEI 429
5.1. Membri de partid, simpatizanţi; încrederea populaţiei 429
5.2. Parlamentul văzut de bucureşteni 430
6. PRIMĂRIA VĂZUTĂ DE BUCUREŞTENI 431
7. ASISTENŢA MEDICALĂ - opţiuni, tendinţe, satisfacţii 432
PROBLEME ECONOMICE NR. 35-36/1999 _____ 437
TEORII DESPRE TRANZIŢIA LA ECONOMIADE PIAŢĂ ÎN UNELE ŢĂRI EUROPENE ŞI TRANSEUROPENE - Studiu comparativ 439
Capitolul 1 - PROBLEME TEORETICE ALE TRANZIŢIEILA ECONOMIA DE PIAŢĂ 443
Capitolul 2 - TRANZIŢIA ŞI PERCEPEREA ACESTEIA PE CONTINENTUL EUROPEAN 454
Capitolul 3 - PROCESUL TRANZIŢIONAL PE CONTINENTUL ASIATIC 479
Capitolul 4 - ASPECTE ALE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ ÎN ŢĂRILE AMERICII LATINE 491

PROBLEME ECONOMICE NR. 37-38/1999 _____ 497
DEZVOLTAREA LOCALĂ ÎN POLITICA REGIONALĂ A UNIUNII EUROPENE 499
DEZVOLTAREA LOCALĂ ÎN POLITICA REGIONALĂ A UNIUNII EUROPENE 503
I. EXPERIENŢE DE DEZVOLTARE LOCALĂÎN ŢĂRI ALE UNIUNII EUROPENE 505
1. Consideraţii metodologice 505

2. Tendinţe generale ale dezvoltării locale în Uniunea Europeană 506
3. Structurile care intervin în domeniul dezvoltării economico-sociale 510
4. Obiectivele diferitelor experienţe de dezvoltare locală 513
5. Principii de acţiune 514
6. Principii utilizate la punerea în practică a mijloacelor 517
7. Structuri şi mijloace utilizate 518
8. Tendinţe 520
9. Câteva constatări desprinse din experienţele analizate 522

II. METODOLOGIA ELABORĂRII PROIECTELOR TERITORIALE ÎN SCOPUL STIMULĂRII INIŢIATIVELOR LOCALE DE DEZVOLTARE 524

1. Ghid metodologic al dezvoltării locale 524
2. De la strategii la acţiune: instrumentele şi modul lor de utilizare 534
3. Un instrument special adaptat: subvenţiile globale 542

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/1999 _____ 549

SISTEMUL BANCAR ROMÂNESC ŞI ADERAREA LA UNIUNEA EUROPEANĂ 551

1. PERSPECTIVELE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 555

2. AJUSTAREA POLITICILOR MONETARE ŞI VALUTARE ALE BĂNCII NAŢIONALE A ROMÂNIEI, ÎN CONCORDANŢĂ CU POLITICILE EUROPENE 560

3. MODIFICĂRI LEGATE DE MODERNIZAREA ŞI EFICIENTIZAREA STRUCTURILOR ŞI A GAMEI OPERAŢIONALE A BĂNCILOR 565

4. ÎNTĂRIREA CONCURENŢEI BANCARE, CA FACTOR DE RIDICARE A NIVELULUI CALITATIV AL ACTIVITĂŢII BANCARE 567

ANEXE 569

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/1999 _____ 575

CORUPŢIA LA ROMÂNI ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE (Partea I) *577*

1. DOUĂ EVALUĂRI ALE CORUPŢIEI ÎN ROMÂNIA. DIMENSIUNEA ŞI GRAVITATEA LOR 581

2. CORUPŢIA - DEVIANŢĂ SOCIALĂ DE CONŞTIINŢĂ ŞI COMPORTAMENT 587

2.1. Cadrul conceptual al corupţiei 587
2.2. Demersul sociologic 586
2.3. Demersul juridic 587
2.4. Concepţia economiştilor despre corupţie 588

3. ATRIBUTE DEFINITORII ALE CORUPŢIEI 593

3.1. Corupţia - viciu uman care poate să adoarmă, dar nu moare niciodată 593
3.2. Corupţia - crimă deliberată 593
3.3. Corupţia n-are naţionalitate, ea este universală 594
3.4. Adversarii corupţiei - autorii ei 594
3.5. Corupţia - prietena discretă a puterii 597
3.6. Corupţia - act de profundă injustiţie socială 599

4. CAUZELE CORUPŢIEI 601

4.1. Cauzele corupţiei în dezbaterile internaţionale 601
4.2. Cauza cauzelor corupţiei 602
4.3. Slăbiciuni şi incoerenţe ale legislaţiei 604
4.4. Venalitatea justiţiei 605
4.5. Monopolul şi renta 608
4.6. Politicile economice restrictive şi de intervenţie ale statului 609
4.7. Tranziţia ca atare - sursă cauzală multiplă a corupţiei 609

5. PRINCIPII ŞI MECANISME ALE CORUPŢIEI 611

5.1. Pregătirea terenului şi a echipei de atac 611
5.2. Crearea deliberată a stării de confuzie 611
5.3. Aruncarea în costurile întreprinderiia furturilor din aceasta 611
5.4. Crearea de întreprinderi căpuşe 612
5.5. Crearea de firme fantomă 612
5.6. Plasarea de “cârtiţe” în sistemul instituţional al statului 613

INTEGRAREA ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ. CERINŢE PENTRU DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ REGIONALĂ *617*

Capitolul 1 - POLITICA SECTORIALĂ INDUSTRIALĂ ÎN INTERFERENŢĂ CU DEZVOLTAREA REGIONALĂ ÎN U.E. 621

Capitolul 2 - STAREA ACTUALĂ A INDUSTRIEI ROMÂNIEI 623

2.1. Problemele industriei României în perspectiva integrării în U.E. 623

2.2. Starea industriei României în perspectiva integrării în U.E. 624

2.3. Capacitatea României de a face faţă presiunilor concurenţiale şi forţelor pieţei U.E. 625

2.4. Realizări ale României în domeniul industriei menţionate în AGENDA 2000 – Raportul U.E. pentru România pe 1998 628

Capitolul 3 - OBIECTIVE PRIORITARE ALE DEZVOLTĂRII INDUSTRIALE REGIONALE ÎN ROMÂNIA 630

Capitolul 4 - TIPOLOGIA CERINŢELOR PENTRU DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ REGIONALĂ CE DECURG DIN STRATEGIA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN U.E. 633

1. Cerinţe de ordin legislativ 633

2. Cerinţe de ordin instituţional 634

3. Cerinţe legate de existenţa factorilor de producţie şi a infrastructurii moderne 634

4. Cerinţe legate de protejarea mediului 634

5. Cerinţe legate de capacitatea reală şi potenţială de a rezista concurenţei internaţionale a mărfurilor şi serviciilor din ţările U.E. 634

6. Cerinţe legate de performanţa şi eficienţa economică caracteristice IMM 635

7. Cerinţe privind locul şi rolul întreprinderilor industriale publice 635

8. Cerinţe privind atenuarea şomajului de lungă durată prin reconversie profesională 635

9. Cerinţe legate de dezvoltarea rurală, inclusiv prin crearea de unităţi agroindustriale competitive, în concordanţă cu conceptul comunitar de dezvoltare rurală integrată, multisectorială 635

10. Cerinţe privind existenţa unui cadru legislativ permisibil, atractiv şi stabil pentru investitorii străini, în scopul atingerii tehnologiilor avansate ale marilor concerne industriale. 635

Capitolul 5 - PROBLEME CU CARE SE CONFRUNTĂ DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ REGIONALĂ ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA U.E. 637

5.1 Decalajele de dezvoltare industrială între regiunile României 637

5.2. Volumul redus al investiţiilor străine în industria României 638

5.3. Cooperarea industrială în cadrul Acordului european România- U. E., instituind o asociere între România, pe de o parte şi Comunităţile Europene şi statele membre ale acestora pe de altă parte, constituie unul din instrumentele de natură să accelereze investiţiile străine în România 640

5.4. Necesitatea optimizării procesului de privatizare 640

5.5. Opţiuni mai apropiate sau mai îndepărtate de opiniile experţilor Comisiei U.E., BERD şi OCDE privind perspectivele dezvoltării industriale regionale în România 642

5.6. Nivelul salariilor şi gradul de protecţie a mediului – factori importanţi în deciziile de dezvoltare industrială regională în vederea integrării României în U.E. 645

Capitolul 6 - NECESITATEA UNUI SISTEM DE INDICATORI PRIVIND DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ REGIONALĂ ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA U.E. 650

BIBLIOGRAFIE 652

PROBLEME ECONOMICE NR. 42-43/1999 _____ 655

ANALIZA COMPARATIVĂ A STADIULUI ACTUAL AL DEZVOLTĂRII IMM ÎN ROMÂNIA ŞI EUROPA 657

1. ANALIZA SECTORIALĂ 661

1.1. Numărul şi structura întreprinderilor mici şi mijlocii 661

1.2. Dimensiunea întreprinderilor mici şi mijlocii 671

1.3. Performanţele economice şi financiare ale întreprinderilor mici şi mijlocii 678

2. ANALIZA REGIONALĂ 689
2.1. Politica regională în concepţia C.E.E. 689
2.2. Analiză regională a IMM în România 700
CONCLUZII 707

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/1999 _____ 709

CONSUMUL NEALIMENTAR SUB INFLUENŢA INFLAŢIEI 711

1. CONSUMUL - FACTOR STIMULATORAL DEZVOLTĂRII ECONOMICE 715
1.1. Funcţiile consumului 715
1.2. Forme ale consumului 716
1.3. Factori de influenţă a consumului 717
2. CHELTUIELILE DE CONSUM ALE POPULAŢIEI 725
2.1. Structura cheltuielilor de consum 725
2.2. Cheltuieli pentru produse nealimentare 727
2.3. Înzestrarea cu bunuri de folosinţă îndelungată 732
3. INFLUENŢA PREŢURILOR ASUPRA CHELTUIELILOR NEALIMENTARE DE CONSUM 740
CONCLUZII 745
ANEXE 747

PROBLEME ECONOMICE NR. 45/1999 _____ 751

CRITERIUL ECONOMIC ŞI ADERAREA ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 753

1. EXTINDEREA UNIUNII EUROPENE 757
2. DECALAJE ECONOMICE ŞI SOCIALE DINTRE ROMÂNIA, ŢĂRILE UE ŞI ŢĂRILE CANDIDATE LA UNIUNE 758
3. EVOLUŢIA PRINCIPALILOR INDICATORI MACROECONOMICI ÎN PERIOADA 1989-1998 771

4. ÎN LOC DE CONCLUZII 777

Note bibliografice 779

PROBLEME ECONOMICE NR. 46/1999 _____ 781

PARTENERIATUL CONSUMATOR - ÎNTREPRINDERE PRODUCĂTOARE ... 783

INTRODUCERE 787

1. ROLUL ALEGERII EFECTUATE DE CONSUMATOR ÎN CONSTRUIREA AVANTAJULUI COMPETITIV 789

2. INTRAREA MARKETINGULUI ÎN ERA DIVERSITĂŢII SE ÎNSCRIE ÎNTR-O NOUĂ PROBLEMATICĂ GLOBALĂ 792

3. CONSUMATORUL ŞI NOUL MARKETING DE DISTRIBUŢIE 794

4. GEOMARKETING ŞI STRATEGIILE TRANSFRONTALIERE 795

5. OPŢIUNEA "UNIVERSULUI DE CONSUM" ŞI "EFFICIENT CONSUMER RESPONSE" 796

6. COMPORTAMENTUL DE CONSUM ALIMENTAR ÎNTRE SPECIFICUL NAŢIONAL, REGIONAL, LOCAL ŞI STANDARDIZAREA INTERNAŢIONALĂ 797

7. CONSUMATORUL ŞI CALITATEA VIEŢII 799

8. CONSUMATORUL ŞI POLITICA CONCURENŢEI 802

9. REABILITAREA ROLULUI CONSUMATORILOR ŞI DIALOGUL TRANSATLANTIC 806

10. ETICA MARKETINGULUI, SUVERANITATEA CONSUMATORULUI ŞI PROVOCAREA POZITIVĂ A ACESTUIA 812

11. DIVERSITATEA CONSUMATORILOR, "MARŞURILE" LOR, POSIBILITATEA UNUI MARKETING ETNIC ŞI EGALIZAREA CULTURALĂ 815

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/1999 _____ 819

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1999 821

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 1999 825

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 1999 830

I. ANALELE INSTITUTULUI NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE830

II. STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 830

III. PROBLEME ECONOMICE..... 831

IV. REVISTA ROMÂNĂ DE ECONOMIE 835

V. ROMANIAN ECONOMIC RESEARCH OBSERVER (OBSERVATEUR DE LA RECHERCHE ECONOMIQUE ROUMAINE)..... 835

VI. LUCRĂRI PUBLICATE ÎN REGIM EDITORIAL PRIN EDITURA EXPERT 837

INDEX DE AUTORI _____ 838

Volumul LII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/2000 _____ 1

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE ÎN ANUL 1999.....3

I. ACTIVITATEA DE CERCETARE 8

II. CONTRACTE DE CERCETARE, COLABORĂRI, STUDII OPERATIVE, ASISTENTĂ DE SPECIALITATE 12

III. MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE ÎN STRĂINĂTATE 13

IV. MANIFESTĂRI ŞTIINŢIFICE ORGANIZATE ÎN ŢARĂ 14

V. DEPLASĂRI ÎN STRĂINĂTATE 15

VI. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ 16

VII. ACTIVITATEA PUBLICISTICĂ PRIN INTERMEDIUL CIDE 17

VIII. LUCRĂRI REPREZENTATIVE PENTRU ACTIVITATEA INCE ÎN 1999..... 18

IX. DIFICULTĂŢI ÎNTÂMPINATE, CU IMPACT ASUPRA

REZULTATELOR PROFESIONALE 19

ANEXE 20

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/2000 _____ 107

PIAŢA FUNCIARĂ ÎN ROMÂNIA – FORMARE ŞI FUNCŢIONALITATE 109

1. CONŢINUTUL ŞI PRINCIPALELE CARACTERISTICI 113

1.1. Precizări noţionale 113
1.2. Funcţiile pieţei funciare 113
1.3. Caracteristici principale 114
1.4. Îmbinarea mecanismelor pieţei libere cu intervenţia statului pe piaţa funciară 115

2. TRANSFERUL COMPLET DE PROPRIETATE PRIN VÂNZAREA-CUMPĂRAREA DE TEREN 117

2.1. Cadrul general - condiţii şi acţiuni 117
2.2. Avantaje şi pericole 120
2.3. Preţul de piaţă, reglator al pieţei pământului şi "barometru" al prosperităţii sau declinului agriculturii 121
2.4. Evaluarea bănească a pământului 127
2.5. Dimensiunea pieţei de vânzare - cumpărare a pământului agricol 137
2.6. Dezvoltarea şi consolidarea pieţei de vânzare-cumpărare a pământului .. 140

3. TRANSFERUL LIMITAT DE PROPRIETATE ASUPRA PĂMÂNTULUI PRIN ARENDARE 144

3.1. Arendarea - principala formă de "marfalitate" a pământului 144
3.2. Cadrul legislativ al arendării 148
3.3. Arenda - conţinut şi modalităţi de calculare 151
3.4. Mecanisme de reglare a pieţei funciare 156

BIBLIOGRAFIE 161

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5/2000 _____ 165

MAX WEBER ŞI ESENŢA CAPITALISMULUI 167

CUVÂNT ÎNAINTE (Asupra obiectului, întinderii, metodologiei şi diviziunii acestei lucrări) 171

SECŢIUNEA ÎNTÂI - FILOSOFIILE SOCIALE PROCAPITALISTE: UTILITARISM; EVOLUŢIONISM; DURKHEIMISM 176

SECŢIUNEA A DOUA - MESIANISMUL ANARHIC - O ABORDARE ANTIBURGHEZĂ 201

SECŢIUNEA A TREIA - DESPRE ESENŢA CAPITALISMULUI ABORDAREA LUMII BURGHEZE DIN PERSPECTIVA CONCEPŢIEI LUI MAX WEBER 212

BIBLIOGRAFIE 224

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6/2000 _____ 227

OPORTUNITĂŢI ŞI RESTRICŢII ALE DEZVOLTĂRII INDUSTRIALE LA NIVEL REGIONAL ÎN ROMÂNIA *229*

1. Dezvoltarea industrială regională: tradiţii, oportunităţi şi caracteristici 233

2. Disparităţi socioculturale regionale 244

3. POTENŢIALUL UMAN 251

Bibliografie selectivă 259

ANEXE 260

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 7/2000 _____ 277

OFERTA DE FORŢĂ DE MUNCĂ. DIMENSIUNI, SURSE ŞI FACTORI DETERMINANŢI *279*

1. Unele consideraţii privind studiul ofertei de muncă 283

2. OFERTA DE MUNCĂ, PRECIZĂRI TERMINOLOGICE ŞI CONCEPTUALE 285

3. DIMENSIUNILE OFERTEI DE FORŢĂ DE MUNCĂ 287

4. SURSELE ŞI FACTORII OFERTEI DE FORŢĂ DE MUNCĂ 290

4.1. Dimensiunea populaţiei 291
4.2. Distribuirea pe vârste a populaţiei 295
4.3. Rata de participare a forţei de muncă 298
4.4. Timpul de muncă 309
4.5. Calitatea forţei de muncă 312

5. CONCLUZII 314

ANEXE 317

Bibliografie selectivă 324

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8-9/2000 _____ 327

PRODUCŢIA AGRICOLĂ A ROMÂNIEI SUB IMPACTUL TRANZIŢIEI *329*

1. PRODUCŢIA AGRICOLĂ ŞI EFICIENŢA MACROECONOMICĂ A AGRICULTURII 333

1.1. Evoluţia producţiei agricole şi implicaţiile acesteia asupra industriei alimentare, consumului alimentar al populaţiei şi comerţului exterior 333
1.2. Eficienţa macroeconomică a agriculturii 342

2. FORMAREA SURSELOR INVESTITIONALE DE DEZVOLTARE A EXPLOATAŢIILOR AGRICOLE 352

2.1. Îmbunătăţirea activităţii de producţie - sursă de bază pentru dezvoltarea agriculturii 354
2.2. Rolul schimbului produselor, al pieţei, în realizarea surselor de dezvoltare 358
2.3. Dezvoltarea activităţii extraagricole. Alternative pentru agricultura cu timp parţial 363
2.4. Surse atrase rambursabile 369
2.5. Surse atrase nerambursabile 373

3. PROMOVAREA FACTORILOR CALITATIVI - OBIECTIV PRIORITAR AL DEZVOLTĂRII AGRICULTURII 379

3.1. Cunoaşterea - resursă inepuizabilă a dezvoltării economiilor avansate 379
3.2. Management şi cultură managerială 381

3.3. Înnoirea aparatului tehnic - de maximă urgenţă 382
3.4. Promovarea tehnologiile avansate - indispensabile agriculturii performante 384

BIBLIOGRAFIE 391

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10-11-12/2000 _____ 393

PROCESE ŞI TENDINŢE ÎN SFERA OCUPĂRII ŞI ŞOMAJULUI
• Analize comparative *395*

1. REMARCE PRELIMINARE 399

2. EVOLUŢIILE OCUPĂRII ŞI ŞOMAJULUI ÎN ROMÂNIA. CORELAŢII ŞI SEMNIFICAŢII ALE ACESTORA ÎN CONDIŢIILE TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 400

3. PROCESE ŞI TENDINŢE ÎN SFERA OCUPĂRII FORŢEI DE MUNCĂ. COMPARAŢII INTERNAŢIONALE 403

3.1. Ocuparea globală 403
3.2. Ocuparea pe sexe 405
3.3. Ocuparea pe sectoare de activitate 406
3.4. Ocuparea după statut 415
3.5. Ocuparea cu timp parţial 420
3.6. Durata muncii 424
3.7. Ocuparea urbană informată a forţei de muncă 432

4. PROCESE ŞI TENDINŢE ÎN SFERA ŞOMAJULUI. COMPARAŢII INTERNAŢIONALE 435

4.1. Evoluţia şomajului 435
4.2. Şomajul pe sexe 438
4.3. Şomajul tânăr 438
4.4. Şomajul de lungă durată 446
4.5. Şomajul educaţional 448

CONCLUZII ŞI PROPUNERI 451

ANEXE 456

Bibliografie selectivă 484

INDEX DE AUTORI _____ 485

Volumul LIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/2000 _____ 1

VALORIFICAREA CAPITALULUI UMAN ÎN CADRUL ZONELOR DE DEZVOLTARE *3*

1. Dinamici sectoriale ale populaţiei ocupate 7

2. Intensitatea modificărilor structurale 17

3. Diferenţieri teritoriale ale structurii populaţiei ocupate 26

4. Productivitatea muncii în profil teritorial 30

5. Diferenţierea salariilor în profil teritorial 33

6. Variabilitatea teritorială a ratei şomajului 37

7. Concluzii şi direcţii de acţiune pentru o mai bună utilizare a forţei de muncă în plan regional 41

PROBLEME ECONOMICE NR. 2-3-4/2000 _____ 47

COORDONATE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE A INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI *49*

Capitolul 1 - DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ DURABILĂ ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII ECONOMICE GENERALE 53

1.1. Precizări conceptuale şi noţionale 54

1.2. Oportunitatea abordării dezvoltării industriale durabile în România 56

1.3. Abordări precedente ale conceptului de dezvoltare durabilă pe plan naţional58

1.4. Relaţia resurse naturale - dezvoltare industrială durabilă 60

Bibliografie 70

Capitolul 2 - ELEMENTE TEORETICE DE MODELARE MATEMATICĂ UTILIZATE ÎN FORMALIZAREA DEZVOLTĂRII ECONOMICE DURABILE, CU APLICABILITATE LA DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ 71

2.1. Contextul problematic al demersului teoretic de modelare a dezvoltării durabile 71

2.2. Câteva clarificări conceptuale privind "capitalul", fie el natural, fie economic 72
2.3. Elemente teoretice de modelare matematică a dezvoltării industriale durabile 76
Bibliografie 86

Capitolul 3 - DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ DURABILĂ - INTERFERENŢE CU CONTEXTUL SOCIAL 87

3.1. Rolul industriei în progresul social 87
3.2. Analiza situaţiei forţei de muncă din industrie. Propuneri pentru promovarea laturilor pozitive şi limitarea celor negative în perspectiva realizării unei dezvoltări industriale durabile 98
Bibliografie 104

Capitolul 4 - DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ DURABILĂ ŞI PROTECŢIA MEDIULUI 105

4.1. Situaţia protecţiei mediului în România şi poluarea produsă de industrie 105
4.2. Pasivul de mediu 113
Bibliografie 120

Capitolul 5 - REPERE PENTRU ELABORAREA UNEI POLITICI NAŢIONALE DE DEZVOLTARE INDUSTRIALĂ DURABILĂ. LIMITE ALE APLICABILITĂŢII CONCEPTULUI LA ECONOMIILE ÎN TRANZIŢIE 121

ANEXE 127

PROBLEME ECONOMICE NR. 5-6-7/2000 _____ 137

ECONOMIA SOCIALĂ DE PIAŢĂ - TEORIE ŞI PRACTICĂ 139

INTRODUCERE 143

CAPITOLUL 1 - Conceptul de economie socială de piaţă - de la W. Eucken la A. Műller-Armack 156

1.1. W. Eucken şi neoliberalismul german. Principiul ordinii 156
1. 2. Alfred Müller-Armack - creatorul conceptului de economie socialã de piaţã160
1.3. Şanse şi riscuri ale economiei sociale de piaţã 164
1.4. Evoluţia raportului teorie - practicã, în economia germanã - privire istoricã165

CAPITOLUL 2 - COMPONENTELE SISTEMULUI ECONOMIEI SOCIALE DE PIAŢĂ - ANALIZĂ CRITICĂ 172

2.1. Politica economicã 172

2.2. Politica socialã 176

CAPITOLUL 3 - PARTICULARITĂŢI ALE TRANSFORMĂRII DE SISTEM ÎN NOILE LANDURI GERMANE 196

3.1. Caracterul unic al tranziţiei landurilor est-germane la un nou sistem economic şi politic . Efortul financiar 196

3.2. Privatizarea şi politica structuralã 199

CAPITOLUL IV - ÎN LOC DE EPILOG - CÂT DE SOCIALĂ MAI POATE SĂ FIE ECONOMIA SOCIALĂ DE PIAŢĂ 210

1. Tensiunile apărute în modelul german în noul context intern şi internaţional210

2. Limitele statului social 213

3. Germania în faţa dilemei schimbare - continuitate 221

Bibliografie selectivă 228

PROBLEME ECONOMICE NR. 8/2000 _____ 239

DE LA "LIMITELE CREŞTERII ŞI ALE CERTITUDINII" LA "INCERTITUDINEA CONSTRUCTIVĂ A CONCURENŢEI" 241

Introducere 245

1. Testarea mersului reformei statului în funcţie de nivelul operaţionalizării obiectivelor politicii în domeniul concurenţei 247

2. Mediul economic în România şi aplicarea legislaţiei concurenţei 251

3. Promovarea relaţiilor autorităţilor concurenţei cu agenţii economici, organismele neguvernamentale şi comunitatea oamenilor de afaceri din România 256

4. Încurajarea cooperării între reglementare şi operaţiunea economică de piaţă 258

5. Când nu pot sau nu obţin pieţele concurentiale rezultatele scontate? 261

PROBLEME ECONOMICE NR. 9-10/2000 _____ 265

LAUREAŢII NOBEL PENTRU ECONOMIE - 1990-1999 ..... *267*

ARGUMENT..... 271

1. ECONOMIA CA ŞTIINŢĂ, O RECUNOAŞTERE TÂRZIE. CINE SUNT LAUREAŢII NOBEL PENTRU ECONOMIE?..... 273

2. LAUREAŢII NOBEL PENTRU ECONOMIE 1990-1999. SCURTE CARACTERIZĂRI ALE TEORIILOR ŞI CONTRIBUŢIILOR PREMIATE 277

1990: Harry Markowitz, Merton Miller, William Sharpe - Finanţele reintră în drepturi..... 277

a) De la calculul individual a lui H. Markowitz 277
b) ...la CAPM al lui W. Sharpe 278
c) Miller sau paradoxurile firmei 279
d) Referinţe bibliografice 279

1991: Ronald Coase - La graniţa dintre economie şi drept 280

a) Costurile de tranzacţie 280
b) Drepturile de proprietate 280
c) Dreptul reexaminat din perspectivă economică 281
d) Referinţe bibliografice 282

1992: Gary Becker - Imperialismul raţionalităţii 282

a) O singură metodă de analiză... 282
b).... aplicabilă domeniilor eclectice 283
c) Câteva critici 284
d) Referinţe bibliografice 284

1993: Robert W. Fogel, Douglas C. North - Revoluţia cliometrică 285

a) Alegerea metodologică 285
b) Analiza contrafactuală..... 285
c) Schimbarea instituţională şi creşterea economică 286
d) Referinţe bibliografice 287

1994: John F. Nash, John C. Harsanyi, Reinhard Selten: Economia, un joc de strategii 287

a) Echilibrul Nash 288
b) Mâna tremurândă a lui Selten 289

c) Informaţia incompletă a jucătorilor lui Harsanyi 289
d) Referinţe bibliografice 289

1995: Robert E. Lucas - Reîntoarcerea la Homo oeconomicus 290

a) (In)Eficacitatea politicii economice 290
b) Critica lui Lucas..... 292
c) Referinţe bibliografice..... 292

1996: James A. Mirrlees, William S. Vickrey - Investigările în serviciul economiei publice 293

a) De la problemele construirii tarifelor.... 293
b).... la acelea de licitaţie 294
c) Incitare şi impozitare..... 294
d) O idee, două concepţii..... 295
e) Referinţe bibliografice..... 295

1997: Robert C. Merton, Myron S. Scholes - Opţiunea cea bună..... 296

a) Formula Black-Scholes..... 296
b)... aplicabilă imediat... 297
c)... şi cu importanţă ştiinţifică considerabilă 298
d) Referinţe bibliografice 298

1998: Amartya Kuvar Sen - Economia este o ştiinţă morală..... 298

a) Etică şi economie 299
b) Preferinţe individuale şi decizii colective..... 299
c) Indicii bunăstării şi ai sărăciei..... 300
d) Foametea contemporană..... 300
e) Referinţe bibliografice..... 301

1999: Robert A. Mundell - De la macroeconomie internaţională la euro..... 301

a) Modelul Mundell-Fleming..... 301
b) Dinamica monetară 303
c) Evitarea instabilităţii economice 303
d) Influenţa asupra cercetării 304
e) Zonele monetare optimale 304
f) Alte contribuţii 305
g) Referinţe bibliografice 305

3. CINE AR PUTEA FI PREMIANŢII NOBEL DE MÂINE 306
a) Câteva nume 306
b) Imperialismul economic 308
c) Contraatacul empirismului..... 310
d) Către economia experimentală..... 311
e) Se va deschide economia către alte ştiinţe? 313

PROBLEME ECONOMICE NR. 11/2000 _____ 323

CONDIŢII DE TRAI ALE PENSIONARILOR DIN ROMÂNIA 326

CUVÂNT ÎNAINTE 329

1. CARACTERISTICI ALE VIEŢII FAMILIILOR DE PENSIONARI DIN ROMÂNIA, ÎN PREZENT 332

1.1. Veniturile - în decalaj mare în raport cu nevoile de consum 332
1.2. Implicaţii ale nivelului veniturilor asupra condiţiilor de trai ale familiilor de pensionari..... 337
1.3. Locuinţa şi problemele derivate 341
1.4. Modul de folosire a timpului de care dispun pensionarii în afara celui necesar pentru satisfacerea nevoilor fiziologice 342

2. DESTĂINUIRI AMARE 344

3. ALTE DOVEZI ALE SITUAŢIEI DEFAVORABILE A PENSIONARILOR 346

4. MODALITĂŢI DE A VEDEA SCHIMBAREA 348

PROBLEME ECONOMICE NR. 12/2000 _____ 351

SECTORUL MINIER ŞI GEOLOGIC DIN ROMÂNIA ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE - Consideraţii asupra unei strategii nedirectionate derulate în intervalul 1996-2000 353

1. STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A SECTORULUI ŞI LOCUL ACESTUIA ÎN ANSAMBLUL ACTIVITĂŢII INDUSTRIALE..... 357

2. CE S-A ÎNTÂMPLAT ÎN SECTORUL MINIER ŞI GEOLOGIC ÎN PERIOADA 1996-2000..... 363

3. CAPACITĂŢILE DE PRODUCŢIE, DESTINAŢIA PRODUCŢIEI, NIVELUL TEHNIC AL PRODUSELOR, TEHNOLOGIILOR ŞI DOTĂRILOR 366

4. O STRATEGIE PENTRU COSTURILE DE PRODUCŢIE ŞI SUBVENŢIONAREA PRODUSELOR MINIERE 368

Bibliografie 372

PROBLEME ECONOMICE NR. 13/2000 373

TRANZIŢIA ECONOMIEI MONDIALE 375

1. UN CONCEPT VECHI ÎN HAINE NOI 379

2. CE NI SE OFERĂ PE TAVĂ 381

2.1. Maurice Guernîer - "Tiers Monde -Trois Quartes de Monde" (1980) 381
2.2. John Nassbit, Patricia Abrudene -Anul 2000 Megatendinţe 381
2.3. Lester Thurow - Head to Head - the cotning economic battle among Japon, Europe and America (1992) 382
2.4. Hisao Kanamorii - Japan to Prosper in the XXI century (1991) 382
2.5. Jacque Attali - Winners and Losers in the Corning World Order (1991) . 382
2.6. Regionalism sau lumea multipolară 383
2.7. Globalizarea economiei mondiale sau lumea unipolară 383

3. GLOBALIZAREA ECONOMIEI, ÎN FOLOSUL CUI? 385

3.1. Criza umană planetară 385
3.2. Scopul ocult al globalizării 386
3.3. Statistica versus globalizare 388

PROBLEME ECONOMICE NR. 14-15/2000 391

STIMULAREA INIŢIATIVELOR LOCALE ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ (I) 393

CAPITOLUL 1 - CONCEPTUL DEZVOLTĂRII LOCALE ŞI AL INIŢIATIVELOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ. FACTORII STIMULĂRII INIŢIATIVELOR LOCALE 397

1.1. Dezvoltarea locală şi teritoriul 397

1.2. Argumente în favoarea politicilor de dezvoltare locală 399
1.3. Contextul şi originea iniţiativelor de dezvoltare locală 405
1.4. Sprijinul central acordat iniţiativelor de dezvoltare locală 408
1.5. Microfactorii iniţiativelor locale 409
1.6. Factori stimulativi ai apariţiei iniţiativelor locale 410
1.7. Premise exogene necesare stimulării iniţiativelor de dezvoltare locală.... 412
1.8. Efectele iniţiativelor locale 413
1.9. Iniţiativele Economice Locale (IEL) 414
1.10. Mijloace de stimulare a iniţiativelor locale în tara noastră 420

CAPITOLUL 2 - LOCUL DEZVOLTĂRII LOCALE ÎN POLITICA UNIUNII EUROPENE..... 428

2.1. Ingineria dezvoltării locale 429
2.2. Coordonarea dezvoltării locale cu politica regională a Uniunii Europene 430
2.3. Dezvoltarea locală concepută ca economie la scară umană..... 432
2.4. Rolul Comisiei Europene în dezvoltarea locală 432
2.5. Evoluţia concepţiei Uniunii Europene asupra utilizării Fondurilor Structurale (ERDF)..... 435
2.6. Rolul întreprinderilor mici şi mijlocii în ţări ale Uniunii Europene 436
ANEXE 437

PROBLEME ECONOMICE NR. 16/2000 _____ 445

SISTEMUL DE RATING BANCAR ŞI DE AVERTIZARE TIMPURIE C.A.M.P.L. *447*

1. PREZENTARE GENERALĂ 451

2. CARACTERIZAREA COMPONENTELOR CARE STAU LA BAZA DETERMINĂRII GRADULUI COMPUS DE CLASIFICARE..... 455

2.1. Adecvarea capitalului (C) 455
2.2. Calitatea activelor (A) 455
2.3. Management (M)..... 456
2.4. Profitabilitatea (P) 457
2.5. Lichiditatea (L)..... 457

PROBLEME ECONOMICE NR. 17-18/2000 _____ 461

LAUREAŢII NOBEL PENTRU ECONOMIE - 1980-1989 ..... *463*

ARGUMENT (2) 467

1980: Lawrence R. Klein - Keynes într-un model matematic 468

a) Sinteza lui Klein 468
b) Modele operaţionale 469
c) O cercetare activă în econometrie 470
d) Referinţe bibliografice 470

1981: James Tobin - Integrarea pieţelor financiare şi economia reală 471

a) Teoria selecţiei de portofoliu 471
b) Relaţia între pieţele financiare şi pieţele reale 472
c) Coeficientul q al lui Tobin 472
d) Taxa Tobin 473
e) Referinţe bibliografice 473

1982: George Stigler - Cui foloseşte reglementarea? 473

a) Informaţia are un cost 473
b) De la rezultatul empiric... 474
c) ... la teoria reglementării 475
d) Un aport durabil la economia industrială 475
e) Referinţe bibliografice 476

1983: Gerard Debreu - "Mâna invizibilă" 476

a) De la intuiţie ia demonstraţie 476
b) Un echilibrul general eficient şi stabil 477
c) Noi instrumente matematice 477
d) Lucrări de interes general 478
e) Referinţe bibliografice 478

1984: Richard Stone - Înţelegerea economiei cu ajutorul contabilităţii 479

a) Scurt recurs istoric 479
b) Contabilitatea naţională nu este o contabilitate propriu-zisă! 480
b) Baza teoretică 480
d) Armonizarea internaţională 481

e) Referinţe bibliografice 481

1985: Franco Modigliani - Ghid de economisire şi de investiţie 481

a) Teoria ciclului de viaţă 482
b) Cele două teoreme Modigliani-Miller 483
c) Referinţe bibliografice 484

1986: James M. Buchanan - Statul nu este un despot binevoitor 485

a) Natura statului 485
b) Principiul unanimităţii 485
c) Despre importanţa regulilor 487
d) Referinţe bibliografice 487

1987: Robert Solow - Modelarea matematică a creşterii economice 488

a) Creşterea şi starea staţionară 488
b) Cercetare aplicată înainte de toate 489
c) Un cercetător eclectic 490
d) Referinţe bibliografice 490

1988:. Maurice Allais - Economistul nerecunoscut 491

a) Echilibrul general şi optimumul Pareto 491
b) Un model alternativ 492
c) Referinţe bibliografice 493

1989: Trygve Haavelmo - Părinteie econometriei moderne 493

a) Econometria în impas 493
b) Revoluţia probabilistă 494
c) Obstacolul interdependenţei datelor 495
d) Alte contribuţii 495
e) Referinţe bibliografice 496
Surse bibliografice necitate în text 506

PROBLEME ECONOMICE NR. 19-20/2000 _____ 507

SERVICIILE DE CONSUM PENTRU POPULAŢIE 509

1. COMPLEMENTARITATEA PRODUCŢIE - SERVICII ÎN CONTEXTUL GLOBALIZĂRII ECONOMICE 513

2. LOCUL SERVICIILOR ÎN ECONOMIE 517
2.1. Serviciile - factor stimulativ al creşterii economice 517
2.2. Dimensiunile economice ale sectorului serviciilor 519
3. SERVICIILE DE CONSUM PENTRU POPULAŢIE 525
4. RELAŢII ÎNTRE PIAŢA SERVICIILOR ŞI PIAŢA BUNURILOR 530
4.1. Tendinţe în evoluţia ofertei 530
4.2. Factorii care influenţează cererea de servicii a populaţiei 532
4.3. Raporturi între piaţa serviciilor şi piaţa bunurilor 534
5. CONSUMUL DE SERVICII – INDICATOR AL NIVELULUI DE TRAI AL POPULAŢIEI 537
BIBLIOGRAFIE 546

PROBLEME ECONOMICE NR. 21-22/2000 547
LAUREAŢII NOBEL PENTRU ECONOMIE – 1969-1979 549
ARGUMENT (3) 553
1969: Ragnar Anton Kittil Frisch, Jan Tinbergen -Matematica şi econometria în serviciul comerţului 554
a) Econometria instituţionatizată de către Frisch 554
b) Regula lui Tinbergen 555
c) Referinţe bibliografice 556
1970: Paul Samuelson - Economistul erudit 556
a) O metodologie unificată 556
b) Lucrări de referinţă în numeroase domenii 557
c) O muncă de legătură 558
d) Referinţe bibliografice 559
1971: Simon Kuznets - Măsurarea şi înţelegerea creşterii economice 559
a) Condiţiile unei bune analize 559
b) Învăţămintele studiului creşterii economice 560
c) Referinţe bibliograice 562

1972: Kenneth J. Arrow, John R. Hicks - în căutarea echilibrului general şi a bunăstării 562

a) Modelul Arrow - Debreu 562
b) Hicks - "părintele microeconomiei"... 563
c) ... şi al modelului IS-LM..... 563
d) Referinţe bibliografice 565

1973: Wassily Leontief - Economia în cifre..... 565

a) Matricea inputs-outputs..... 565
b) Coeficienţii tehnici..... 567
c) Paradoxul Leontief..... 567
d) Referinţe bibliografice 568

1974: Friedrieh A. von Hayek, Gunnar K. Myrdal -De la economia pură la ştiinţele sociale..... 568

a) Teoria monetară a suprainvestiţiei a lui Hayek..... 568
b) Myrdal - un precursor ai revoluţiei keynesiene 569
c) Interdependenţa economicului cu socialul..... 570
d) Referinţe bibliografice 570

1975: Leonid V. Kantorovici, Tjalling C. Koopmans - Despre sărăcia resurselor 571

a) Economie ... şi sărăcie..... 571
b) Kantorovici sau cum se ameliorează planul 571
c) Koopmans şi economia resurselor naturate 572
d) Referinţe bibliografice 573

1976 Milton Friedman - Contrarevoluţia keynesiană..... 573

a) Pozitivismul economic 573
b) Funcţia de consum şi venitul permanent 574
c) Cruciada monetaristă..... 574
d) Rata de şomaj natural... 575
e)... şi curba Phillips..... 575
f) Referinţe bibliografice 576

1977: Bertil Ohlin, James Edward Meade -Manual de istorie internaţională..... 576

a) Schimbul internaţional: cauze şi consecinţe 576

b) Controversele Ohlin-Keynes 577
c) Politica economică în economia deschisă..... 577
d) Referinţe bibliografice 578

1978: Herbert A. Simon - Este raţional omo oeconomicus? 579

a) De la raţionalitatea limitată..... 579
b)... la un nou model de luare a deciziilor 579
c) Despre importantele consecinţe asupra teoriei întreprinderii..... 579
d)... şi a organizării, în general..... 580
e) Conceptul Mic-Mac al lui Simon..... 580
f) Referinţe bibliografice 581

1979: Sir Arthur W. Lewis, Theodore W. Schultz -Găsirea căilor de dezvoltare 581

a) Modelul Lewis şi teoria dezvoltării..... 581
b) Schultz: pionier în probleme agricole... 583
c)... şi în teoria capitalului uman..... 583
d) Referinţe bibliografice 583

Surse bibliografice necitate în text..... 591

PROBLEME ECONOMICE NR. 23-24-25/2000 _____ 593

STIMULAREA INIŢIATIVELOR LOCALE ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ (II) *595*

CAPITOLUL 1 - CONCEPŢIA UNIUNII EUROPENE ŞI A OECD PRIVIND INIŢIATIVELE LOCALE PENTRU OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ 599

1.1. Iniţiativele Locale pentru Crearea de Locuri de Muncă şi Ocuparea Populaţiei (ILO)..... 600
1.2. Principalele domenii în care sunt localizate iniţiativele locale pentru crearea de locuri de muncă şi ocuparea populaţiei 600
1.3. Funcţiile, organizarea şi obiectivele iniţiativelor economice locale pentru crearea de noi locuri de muncă şi ocuparea populaţiei 602
1.4. Existenţa unui cadru naţional corespunzător..... 606
1.5. Agenţi potenţiali şi reali la nivel local..... 609
1.6. Rezultate şi evaluări 617

1.7. Experienţa unor Iniţiative Locale de Ocupare privită critic 618

CAPITOLUL 2 - SINTEZĂ A EXPERIENŢELOR DE DEZVOLTARE LOCALĂ ÎN ŢĂRI ALE UNIUNII EUROPENE 628

2.1. Consideraţii metodologice 628
2.2. Tendinţe generale ale dezvoltării locale în Uniunea Europeană 629
2.3. Structurile care intervin în domeniul dezvoltării economico-sociale 633
2.4. Obiectivele diferitelor experienţe de dezvoltare locală 636
2.5. Principii de acţiune 637
2.6. Principii utilizate la punerea în practică a mijloacelor 640
2.7. Structuri şi mijloace utilizate 641
2.8. Tendinţe 643
2.9. Câteva constatări desprinse din experienţele analizate 644

CAPITOLUL 3 - SCHIŢĂ METODOLOGICĂ PROPUSĂ DE COMISIA EUROPEANĂ PENTRU ELABORAREA PROIECTELOR TERITORIALE, ÎN SCOPUL STIMULĂRII INIŢIATIVELOR LOCALE DE DEZVOLTARE 647

3.1. Ghid metodologic al dezvoltării locale 647
3.2. De la strategie la acţiune: instrumentele şi modul lor de utilizare 657
3.3. Un instrument special adaptat: subvenţiile globale 664

ANEXE 668

INDEX DE AUTORI 672

Volumul LIV

PROBLEME ECONOMICE NR. 26-27/2000 1

*DOCTRINA **ŞI** PRACTICA F.M.I.* *3*

1. F.M.I. VĂZUT DE EL ÎNSUŞI 7

1.1. Scurt istoric 7
1.2. F.M.I. - aspecte preliminare 8
1.3. Autoevaluarea şi evaluarea externă a practicii F.M.I. 9
1.4. F.M.I. şi stabilizarea economică: aceeaşi reţetă pentru toţi? 12

1.5. F.M.I. – creditor internaţional de ultimă instanţă1 (un fel de Casă de amanet, n.n., V.S.) 16
1.6. Puţină statistică 17

2. DOCTRINA ŞI PRACTICA F.M.I. - O PRIVIRE CRITICĂ A INFLUENŢEI ASUPRA TRANZIŢIEI LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 19

3. ROMÂNIA ŞI F.M.I. 22

3.1. Crearea şi lărgirea pieţei interne 22
3.2. Un exemplu 25
3.3. Stabilizarea macroeconomică - din eşec în eşec 26

ANEXĂ 31

PROBLEME ECONOMICE NR. 28-29/2000 41

TEHNOLOGIE - MEDIU - ECONOMIE • atitudine pentru calitate. AMBALAREA MĂRFURILOR 47

1. DEFINIREA AMBALAJULUI ŞI A OPERAŢIUNII DE AMBALARE A MĂRFURILOR 47

2. FUNCŢIILE AMBALAJELOR 49

2.1. Funcţia de conservare şi protecţie a produselor 49
2.2. Strategia alegerii materialelor de ambalare 51
2.3. Funcţia de manipulare, depozitare şi transport 52
2.4. Funcţia de promovare a produselor 53

3. MATERIALE UTILIZATE LA AMBALAREA MĂRFURILOR 54

3.1. Hârtia şi cartonul 54
3.2. Materiale plastice 57
3.3. Materiale metalice de ambalare 62
3.4. Sticla 67
3.5. Ambalajele din lemn 69
3.6. Ambalajele din materiale textile 70
3.7. Materiale complexe de ambalare 70

4. METODE ŞI TEHNICI DE AMBALARE A MĂRFURILOR 75

4.1. Procedee de ambalare a mărfurilor 75

4.2. Ambalarea aseptică 78
4.3. Ambalarea în vid 84

5. ASPECTE SPECIFICE ALE AMBALĂRII MĂRFURILOR ÎN RELAŢIE CU PROTECŢIA CONSUMATORULUI 87

5.1. Impactul ambalajelor asupra mediului înconjurător 89
5.2. Eliminarea deşeurilor din materiale de ambalare polistratificate 92
5.3. Legislaţia europeană în domeniul recuperării, reciclării şi reutilizării deşeurilor provenite din ambalarea mărfurilor 93
5.4. Noul sistem de codificare pentru reciclarea materialelor plastice de ambalare 95

PROBLEME ECONOMICE NR. 30-31/2000 _____ 97

EVOLUŢIA CONSUMULUI POPULAŢIEI ÎN CONDIŢIILE SPECIFICE ALE TRANZIŢIEI *99*

INTRODUCERE 103

CAPITOLUL I. TRANZIŢIA ROMÂNIEI SPRE ECONOMIA DE PIAŢĂ 105

1.1. Mecanisme-tipologii de funcţionare a economiei de piaţă 105
1.2. Caracteristici şi particularităţi ale economiei de tranziţie 107
1.3. Performanţe ale tranziţiei în România 109

CAPITOLUL II. PIAŢA BUNURILOR DE CONSUM 121

2.1. Generalităţi şi scurte consideraţii teoretice 121
2.2. Piaţa bunurilor de consum productiv. Particularităţi 126
2.3. Piaţa bunurilor de consum pentru populaţie 131

CAPITOLUL III. CONSUMUL FINAL AL POPULAŢIEI 134

3.1. Locul consumului final al populaţiei în cererea agregată 134
3.2. Cererea populaţiei pentru bunuri şi servicii de consum 137
3.3. Aspecte ale consumului la nivelul gospodăriei 140

CAPITOLUL IV. DIAGNOZA CONSUMULUI POPULAŢIEI 153

BIBLIOGRAFIE 164

PROBLEME ECONOMICE NR. 32/2000 _____ 167

TENDINŢE ŞI STRUCTURI ALE EMIGRAŢIEI DIN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 1980-1999 ..... *169*

1. PRECIZĂRI METODOLOGICE ŞI CONSIDERENTE GENERALE 173

2. PROPORŢIILE MIGRAŢIEI 175

3. EMIGRAŢIA ABSOLUTĂ PE GRUPE DE VÂRSTĂ ŞI SEXE..... 179

4. NIVELURI ŞI STRUCTURI EDUCAŢIONALE ALE EMIGRAŢIEI..... 186

5. EMIGRAŢIA PE PROFESII 192

6. EMIGRAŢIA PE NAŢIONALITĂŢI (GRUPURI ETNICE) 196

7. EMIGRAŢIA PE ŢĂRI DE DESTINAŢIE 200

8. TENDINŢE ÎN EVOLUŢIA FLUXURILOR DE EMIGRAŢIE DIN ROMÂNIA 204

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE..... 204

PROBLEME ECONOMICE NR. 33/2000 _____ 205

DIN ISTORIA INSTITUTULUI DE CERCETĂRI ECONOMICE *207*

1. ÎNFIINŢAREA INSTITUTULUI ŞI CONTEXTUL ISTORIC 211

2. PRIMII ANI DE ACTIVITATE ŞI CRITICA ABATERILOR DE LA DOGMA MARXIST-LENINISTĂ..... 212

3. AFIRMAREA UNOR FACTORI FAVORIZANTI AI ACTIVITĂŢII DE CERCETARE ÎN ANII '60-'65 215

4. TEMATICA DE CERCETARE ŞI PRINCIPALELE REZULTATE 220

5. TREI GENERAŢII DE CERCETĂTORI 222

6. DETERIORAREA CONDIŢIILOR DE CERCETARE ÎN ANII '80 223

Anexe 227

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35/2000 _____ 249

TENDINŢE ÎN REFORMA FISCALĂ ROMÂNEASCĂ 251

INTRODUCERE 255

1. STRATEGIA FISCALĂ ÎN SPAŢIUL MICROECONOMIC 256

1.1. Efectele translaţiei fiscale asupra comportamentului agenţilor economici 258

1.2. Incidenţa impozitelor indirecte asupra preţurilor 259

1.3. Taxa pe valoarea adăugată şi inflaţia 260

2. FISCALITATEA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ, ÎN CONTEXTUL EXTINDERII INTEGRĂRII ECONOMICE 264

2.1. Reduceri de cote şi scutiri de TVA, în diferite ţări 266

3. CERINŢE PRIVIND POLITICA IMPOZITELOR ÎN ŢĂRILE ÎN TRANZIŢIE 268

4. POLITICA FISCALĂ A AUTORITĂŢILOR ROMÂNE 270

4.1. Reforma fiscală în România 270

5. REFORMA CHELTUIELILOR BUGETARE ÎN ROMÂNIA 273

6. COSTURILE ECONOMICE ŞI SOCIALE ALE POLITICII FISCALE 274

7. NECESITATEA ADOPTĂRII UNUI COD FISCAL MODERN, ADAPTAT STANDARDELOR EUROPENE 278

ANEXE 285

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 288

PROBLEME ECONOMICE NR. 36-37/2000 _____ 289

PIAŢA BUNURILOR ŞI SERVICIILOR ŞI GUVERNAREA CORPORATIVĂ ÎN ROMÂNIA 291

1. PIAŢA BUNURILOR **ŞI** SERVICIILOR COMPONENTA DE BAZĂ A ECONOMIEI DE PIAŢĂ 295

1.1. Consideraţii generale **295**

1.2. Incidenţa guvernării corporative asupra organizării şi funcţionării întreprinderilor **299**

1.3. Rolul pieţei bunurilor şi serviciilor în dezvoltarea întreprinderilor **307**

2. MECANISMUL DE ECHILIBRARE A CERERII ŞI OFERTEI DE BUNURI ŞI SERVICII 311

2.1. Componentele de bază ale mecanismului pieţei bunurilor şi serviciilor... 311

2.2. Mecanismul competiţiei..... 315

2.3. Mecanismul preţurilor 320

3. DISFUNCŢIONALITĂŢI ÎN MECANISMUL DE ORGANIZARE ŞI FUNCŢIONARE A PIEŢEI DE BUNURI ŞI SERVICII 328

3.1. Starea economiei româneşti 328

3.2. Piaţa internă de bunuri şi servicii 334

3.3. Piaţa externă de bunuri şi servicii..... 352

4. DIRECŢII DE ÎMBUNĂTĂŢIRE A ORGANIZĂRII ŞI FUNCŢIONĂRII PIEŢEl BUNURILOR ŞI SERVICIILOR..... 357

BIBLIOGRAFIE..... 362

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/2000 _____ 365

RESTRUCTURAREA INDUSTRIALĂ De la teorie la efecte practice 367

1. SCURTE DELIMITĂRI ETIMOLOGICO-INTRODUCTIVE 371

2. DESTRUCTURAREA ŞI RESTRUCTURAREA INDUSTRIALĂ - TENDINŢE, FACTORI ŞI IMPLICAŢII DOMINANTE 372

3. DINAMICA TEHNOLOGICĂ ŞI REVOLUŢIILE INDUSTRIALE 373

4. CONSECINŢE ECONOMICE, INSTITUŢIONAL -ORGANIZATORICE ŞI SOCIALE ALE TRANZIŢIEI ŞI RESTRUCTURĂRII SISTEMELOR INDUSTRIALE ŞI TEHNOLOGICE..... 377

5. CONCLUZII PRELIMINARE 388

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/2000 _____ 393

EVOLUŢII NOMINALE ŞI REALE ALE ECONOMIEI NAŢIONALE ÎN PERIOADA 1990-1998 ..... *395*

PROBLEME ECONOMICE NR. 40-41/2000 _____ 417

STRATEGII DE PREŢURI ORIENTATIVE PENTRU INTEGRAREA ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 419

Introducere 423

Capitolul 1 - INFLUENŢA PREŢURILOR ASUPRA P.I.B., ÎN ROMÂNIA ŞI ÎN ALTE STATE EUROPENE 424

1.1. Dinamica produsului intern brut în statele dezvoltate şi în cele aflate în tranziţie 424

1.2. Probleme metodologice ale prognozării valorilor reale şi nominale ale P.I.B. 426

1.3. Gradul de influenţare a creşterii preţurilor cu ridicata şi de consum asupra mărimii PIB 430

1.4. Influenţele majore ale structurii volumelor fizice, precum şi ale preţurilor schimburilor comerciale internaţionale asupra mărimii PIB 435

1.5. Locul preţurilor în determinarea mărimii PIB 436

Capitolul 2 - PREŢURILE ÎN CONDIŢIILE PIEŢELOR FINANCIAR INTEGRATE ŞI ALE CONCURENŢEI LA EXPORT 439

2.1. Aspecte eclectice cu privire la posibilităţile de elaborare a strategiilor de preţuri în condiţiile concurenţei externe 439

2.2. Aspecte eclectice referitoare ta experienţa internaţională a strategiilor preţurilor externe 443

2.3. Derularea schimburilor comerciale în perioada de tranziţie spre economia de piaţă 449

2.4. Consideraţii privind strategiile de preţuri ale ţărilor în curs de dezvoltare452

2.5. Consideraţii privind comerţul exterior al României 455

2.6. Concluzii 458

ANEXE 461

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 485

PROBLEME ECONOMICE NR. 42/2000 _____ 487

POLITICILE INDUSTRIALE: CERTITUDINE ŞI RISCURI 489

1. DEFINIREA, NECESITATEA ADOPTĂRII ŞI TIPOLOGIA

POLITICILOR INDUSTRIALE 493
1.1. Definirea politicilor industriale 493
1.2. Factorii care impun promovarea unor politici industriale 494
1.3. Tipuri de politici industriale 496
2. RISCURILE POLITICILOR INDUSTRIALE 500
2.1. Definirea riscului 500
2.2. Specificul riscului în politica industrială 501
2.3. Deficienţe şi riscuri potenţiale ale unor tipuri de politici industriale 503
3. RISCURILE UNOR POLITICI INDUSTRIALE DE SUCCES 506
3.1. Cazul Coreei de Sud 506
3.2. Cazul Irlandei 509
4. CONCLUZII ŞI ÎNVĂŢĂMINTE 513
4.1. Concluzii desprinse din experienţa internaţională 513
4.2. Învăţăminte pentru politica industrială a unei ţări în tranziţie. Cazul României 514
BIBLIOGRAFIE 516

PROBLEME ECONOMICE NR. 43-44/2000 519

POLITICA FISCALĂ ŞI BUNĂSTAREA SOCIALĂ ÎNTR-O ECONOMIE DURABILĂ 521

ABSTRACT 525
INTRODUCERE 526
CAPITOLUL 1 - TRANZIŢIA SPRE O ECONOMIE DURABILĂ 530
1.1 Definirea conceptului de dezvoltare durabilă 530
1.2. Coordonate ale tranziţiei spre o economie durabilă 533
1.3. Considerente metodologice ce ar permite tranziţia spre o economie durabilă 543
1.4. Priorităţi ale tranziţiei economiei româneşti spre o economie durabilă 546
CAPITOLUL 2. POLITICA FISCALĂ ÎN PERIOADA TRANZIŢIEI SPRE O ECONOMIE DURABILĂ 553

2.1. Fiscalitatea în Uniunea Europeană, în contextul extinderii integrării economice 555
2.2. Efectele translaţiei fiscale asupra comportamentului agenţilor economici558
2.3. Cerinţe privind politica impozitelor în ţările în tranziţie 559
2.4. Politica fiscală a autorităţilor române 565
2.5. Unele concluzii privind politica fiscală în tranziţie. 578

CAPITOLUL 3. BUNĂSTAREA SOCIALĂ ÎNTR-O ECONOMIE DURABILĂ, EXPRIMATĂ PRIN IBED 580

3.1. Conceptul Indicatorul Bunăstării Economice Durabile -IBED 580
3.2. Elemente metodologice de comensurare a bunăstării economice 583
3.3. Modificări majore ale IBED revizuit 586
3.4. IBED şi Sistemul Conturilor Naţionale şi a Conturilor Ecologice (SCNCE)588

ANEXE 590

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 592

PROBLEME ECONOMICE NR. 45-46/2000 _____ 595

TEORII ŞI MODELE DE EVALUARE ECONOMICĂ A CAPITALULUI NATURAL • STUDII DE CAZ PENTRU ROMÂNIA 597

CUVÂNT INTRODUCTIV 601

Partea I - Abordări teoretice privind posibilităţile de evaluare şi gestiune ale capitalului natural..... 602

CAPITOLUL 1 - CAPITALUL NATURAL: POSIBILITĂŢI ŞI LIMITE DE EVALUARE..... 602

CAPITOLUL 2 - PUNCTE DE VEDERE PRIVIND POSIBILITĂŢILE DE EVALUARE A RESURSELOR NATURALE – COMPONENTĂ A CAPITALULUI NATURAL 610

2.1. Preocupări privind evaluarea potenţialului de resurse naturale până ia jumătatea secolului XX 610
2.2. Preocupări contemporane privind evaluarea potenţialului de resurse naturale..... 611
2.3. Preocupări privind evaluarea potenţialului de resurse naturale din România614

CAPITOLUL 3 - GEOPOLITICA RESURSELOR NATURALE 619

PARTEA A II-A - Metode şi modele de evaluare economică a capitalului natural 634

CAPITOLUL 4 - METODE DE EVALUARE ECONOMICĂ A FONDULUI FORESTIER 634

CAPITOLUL 5 - METODE DE EVALUARE ECONOMICĂ A RESURSELOR DE APĂ 640

CAPITOLUL 6 - METODE DE EVALUARE ECONOMICĂ A RESURSELOR MINERALE SOLIDE 646

CAPITOLUL 7 - METODE DE EVALUARE ECONOMICĂ A ZĂCĂMINTELOR DE HIDROCARBURI 663

Partea a III-a - Studii de caz – Evaluarea economică a resurselor forestiere şi minerale din România 678

CAPITOLUL 8 - EVALUAREA ECONOMICĂ A FONDULUI FORESTIER ŞI CINEGETIC 678

CAPITOLUL 9 - EVALUAREA ECONOMICĂ A REZERVELOR DE HIDROCARBURI 693

BIBLIOGRAFIE 702

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/2000 705

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 2000 707

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 2000 711

1. CONTRIBUŢII LA PROGRAMUL DE CERCETARE AL CENTRULUI ROMÂN DE ECONOMIE COMPARATĂ ŞI CONSENSUALĂ 717

2. VOLUME EDITORIALE PUBLICATE PENTRU CENTRUL ROMÂN DE ECONOMIE COMPARATĂ ŞI CONSENSUALĂ 725

3. STRUCTURA TEMATICĂ ŞI AUTORII STUDIILOR PUBLICATE ÎN ANUL 2000 726

4. CĂRŢI 730

4.1. Volume editoriale realizate în anul 2000 prin Editura Expert cu autori sau coordonatori cercetători ai INCE 730
4.2. Alte lucrări realizate în regim editorial 731

INDEX DE AUTORI _____ 733

Volumul LV

ANALE NR. 1/1996 _____ 1

POPULAŢIA ROMÂNIEI: ÎNCOTRO? 3

CUVÂNT DE DESCHIDERE 7

Acad. Vladimir TREBICI

SITUAŢIA DEMOGRAFICĂ A ROMÂNIEI: DIAGNOZĂ ŞI PROSPECTIVĂ 9

Conf. univ. dr. Vasile GHEŢĂU

INEGALITATEA ÎN FAŢA MORŢII: DEMOGRAFIE DIFERENŢIALĂ 15

Dr. Valentina MIHĂILĂ

TENDINŢE NOI ÎN MIGRAŢIA INTERNĂ? 21

Prof. dr. Dumitru SANDU

1. Volum şi structură pe medii rezidenţiale 21
2. Distanţa de migraţie 22
3. Schimbarea structurilor cauzale 23
4. Cauzalitatea actuală a schimburilor migratorii dintre sat şi oraş 24
Concluzii 28

CÂTEVA DILEME ALE POLITICII DEMOGRAFICE. O PERSPECTIVĂ SOCIOLOGICĂ 35

Prof. dr. Cătălin ZAMFIR

CERCETAREA DEMOGRAFICĂ ÎN ROMÂNIA 39

Acad. Vladimir TREBICI

ANALE NR. 2/1996 _____ 45

POPULAŢIA ROMÂNIEI ŞI MINORITĂŢILE NAŢIONALE: PREZENT ŞI PERSPECTIVE 47

Acad. Vladimir **TREBICI,** Conf. univ. dr. Vasile **GHEŢĂU**

MINORITĂŢILE NAŢIONALE DIN ROMÂNIA: PREZENT ŞI ESTIMAŢIE PROSPECTIVĂ (I) 51

Acad. Vladimir TREBICI

Argument *51*

Informaţia statistică şi calitatea ei *53*

Minoritatea etnică maghiară şi problema Transilvaniei *53*

Ceangăii din Moldova, originea lor şi situaţia lor actuală *56*

Aspecte demografice diferenţiale *61*

Un eşantion: judeţele Covasna şi Harghita *62*

Migraţie internă şi colonizare *63*

Demografie şi istorie *66*

NOTE 68

Bibliografie 70

O PROIECTARE CONDIŢIONALĂ A POPULAŢIEI ROMÂNIEI PE PRINCIPALELE NAŢIONALITĂŢI (1992-2025) 75

Conf. univ. dr. Vasile GHEŢĂU

1. INTRODUCERE *75*

2. POPULAŢIILE PROIECTATE *76*

3. CÂTEVA CONSIDERAŢII ASUPRA IPOTEZELOR *81*

4. REZULTATE *82*

VI. ÎN LOC DE CONCLUZII *91*

BIBLIOGRAFIE *91*

ANALE NR. 3/1996 _____ 105

DEMOGRAFIE – bibliografie selectată de autor - 107

Acad. Vladimir TREBICI

A. CĂRŢI, AUTOR, COAUTOR, STUDII INCLUSE ÎN VOLUME *111*
B. STUDII ŞI ARTICOLE *116*
C. COMUNICĂRI Şl REFERATE *120*
D. VARIA *123*
E. TRADUCERI *124*

ANALE NR. 4/1996 _____ 125

ANALE. INSTITUTUL NAŢONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE 127

CUVÂNT ÎNAINTE *131*
ASPECTE ALE MORTALITĂŢII MATERNE ÎN ROMÂNIA, ÎN ULTIMII 10 ANI *133*
Silvia FLORESCU, Ion POPA, Niculae CONSTANTINOVICI
Obiective *133*
Metodă *133*
Rezultate *133*
Concluzii *136*

INFLUENŢA POLITICILOR NATALISTE ASUPRA CALITĂŢII BIOLOGICE A NOU-NĂSCUTULUI, ÎN ROMÂNIA, ÎNTRE 1989 şi 1994 148

Cristiana GLAVCE, Irina POPESCU
Concluzii *165*
Bibliografie *167*

EFECTELE DECESELOR EVITABILE ASUPRA SPERANŢEI DE VIAŢĂ LA NAŞTERE, ÎN ROMÂNIA 168

Valentina MIHĂILĂ, Maria BĂDULESCU, Dan ENĂCHESCU
Metoda *170*
Rezultate *171*
Concluzii *173*

PERSPECTIVE ALE MORTALITĂŢII, PE CAUZE DE DECES, ÎN ROMÂNIA 175

Cornelia MUREŞAN
I. România în context internaţional *175*
II. Evoluţia structurii mortalităţii *180*

III. Natura crizei din anii 1991–1994 ..... *186*
IV. Perspective ale mortalităţii pentru anul 2000 ..... *189*
Bibliografie *193*

MODIFICĂRI ÎN NIVELUL ŞI EVOLUŢIA MORTALITĂŢII INFANTILE ÎN ROMÂNIA 194

Silvia FLORESCU, Ion POPA, Dan ENĂCHESCU

Introducere *194*
Material şi metode *194*
Rezultate *196*
Concluzii *199*
Bibliografie *200*

MORTALITATEA INFANTILĂ – O SFIDARE PENTRU ROMÂNI – rezultate ale unor cercetări sociodemografice în judeţul Constanţa 201

Ana Rodica STAICULESCU BREZEANU

CRONICA DE LA SINAIA 207

Ionica BEREVOESCU

INDEX DE AUTORI **211**

Volumul LVI

ANALE NR. 1/1997 ..... **1**

EVOLUŢIA FERTILITĂŢII ÎN ROMÂNIA DE LA TRANSVERSAL LA LONGITUDINAL 3

Vasile **GHEŢĂU**

ABSTRACT 7

1. INTRODUCERE 10

2. VIZIUNEA TRANSVERSALĂ A FENOMENULUI 11

3. VIZIUNEA LONGITUDINALĂ A FENOMENULUI 30

4. REMARCI FINALE 37

REFERINŢE..... 39

ANALE NR. 2-3/1997 _____ 87

TECHNOLOGY TRANSFER FROM RESEARCH TO INDUSTRY.
A COMPARATIVE APPROACH TO THE ROMANIAN EXPERIENCE
IN THE EUROPEAN CONTEXT 89

Steliana SANDU

INTRODUCTION 93

CHAPTER I. WEST EUROPEAN THEORIES AND PRACTICES..... 99

CHAPTER II. THE DUTCH EXPERIENCE IN THE FIELD OF
INNOVATION AND TECHNOLOGY TRANSFER AND ITS
RELEVANCE TO ROMANIA..... 141

CHAPTER III. THE SMSS CONTRIBUTION TO TECHNOLOGY
TRANSFER IN THE NETHERLANDS AND ROMANIA 187

CHAPTER IV. ROLE OF THE NATIONAL RESEARCH ACTIVITY IN
THE TECHNOLOGY TRANSFER IN THE
NETHERLANDS AND ROMANIA 205

CHAPTER V. CONCLUSIONS 227

BIBLIOGRAPHIC REFERENCES..... 233

ANALE NR. 4/1997 _____ 245

REFORMA SECURITĂŢII SOCIALE DIN ROMÂNIA - O URGENŢĂ
A VIITORULUI APROPIAT..... 247

Mariana STANCIU

DE CE AM SCRIS ACEASTĂ LUCRARE 251

MESAJ PENTRU CITITORII GRĂBIŢI 252

INTRODUCERE 253

2. PERSPECTIVĂ ASUPRA SECURITĂŢII SOCIALE INTERNAŢIONALE 304

3. PROTECŢIA SOCIALĂ ÎN ŢĂRILE ÎN CURS DE DEZVOLTARE 342

4. REFORMA SECURITĂŢII SOCIALE DIN ROMÂNIA – O URGENŢĂ A VIITORULUI APROPIAT 350

ANEXĂ 379

BIBLIOGRAFIE 381

ANALE NR. 5/1997 _____ 385

TENDINŢE ALE FENOMENELOR DEMOGRAFICE ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 1930–1996 391

Maria **SIMION**

I. EVOLUŢIA NUMĂRULUI ŞI STRUCTURII SOCIOECONOMICE A POPULAŢIEI 392

II. EVOLUŢIA MIŞCĂRII NATURALE A POPULAŢIEI 407

III. GOSPODĂRIA ŞI FAMILIA 411

IV. MIŞCAREA MIGRATORIE 413

V. EVOLUŢII DEMOGRAFICE POSIBILE 422

VI. CONSIDERAŢII GENERALE 425

BIBLIOGRAFIE 427

ANEXE 429

ANALE NR. 6/1997 _____ 439

ŞOMAJUL ÎN ROMÂNIA ÎN ANII 1991-1996 441

Corneliu **PRISĂCARU,** Cace Adriana **ROMAŞ**

1. ŞOMAJUL CA PROBLEMĂ SOCIO-ECONOMICĂ 445

2. FENOMENUL ŞOMAJULUI 455

3. AJUTORUL MEDIU DE ŞOMAJ, ALOCAŢIA MEDIE DE SPRIJIN ŞI AJUTORUL MEDIU PENTRU INTEGRAREA PROFESIONALĂ 483

4. PUTEREA DE CUMPĂRARE A AJUTORULUI DE ŞOMAJ A ALOCAŢIEI DE SPRIJIN ŞI A AJUTORULUI PENTRU INTEGRARE PROFESIONALĂ 485

5. FAMILII DE ŞOMERI: VENITURI, CHELTUIELI ŞI CONSUM 488

6. FAMILII DE ŞOMERI ŞI FAMILII DE SALARIAŢI 504

7. ÎN LOC DE CONCLUZII 508

BIBLIOGRAFIE 525

INDEX DE AUTORI 527

Volumul LVII

ANALE NR. 1/1998 _____ 1

DECUPAJE TERITORIALE ŞI POLITICĂ DE DEZVOLTARE REGIONALĂ ÎN ROMÂNIA 3

Acad. Vladimir TREBICI 7

Prof. dr. Ioan IANOŞ 20

Prof. dr. Dumitru SANDU 23

ANALE NR. 2-3/1998 _____ 33

AGRICULTURA ROMÂNIEI ÎN CONTEXT NAŢIONAL ŞI EUROPEAN. Forţe inerţiale şi din amice ale restructurării agriculturii 35

CAPITOLUL I. DIMENSIUNEA NAŢIONALĂ ŞI INTERNAŢIONALĂ A RESTRUCTURĂRII AGRICULTURII ROMÂNIEI 39

RECONSIDERAREA STRUCTURILOR ADIACENTE AGRICULTURII ÎN SCOPUL UNEI DEZVOLTĂRI RURALE INTEGRATE 41

Prof.dr. Dinu GAVRILESCU, dr. Floarea BORDÂNC,
Violeta FLORIAN, Aurelia SÂRBU .....

FORMAREA ÎN SPIRIT MANAGERIAL A PRODUCĂTORULUI AGRICOL 49

Prof. dr. Radu VOICU, Tudor MOGA.....

FORŢE INERŢIALE ŞI DINAMICE ALE RESTRUCTURĂRII AGRICULTURII 55

Dr. Ioan DAVIDOVICI.....

CONTACTAREA ROMÂNIEI LA CARTA EUROPEANĂ A SPAŢIULUI RURAL 67

Dr. Floarea BORDÂNC .....

TEHNOLOGII PERFORMANTE ÎN PRODUCŢIA ANIMALĂ FOLOSITE NEPERFORMANT. NUTRIŢIA..... 77

Dr. doc. Gh. BURLACU .....

AGROTURISMUL – VECTOR AL DEZVOLTĂRII RURALE INTEGRATE... 83

Prof. dr. Victor MANOLE, Ştefan MITRACHE .....

CAPITOLUL II. POLITICI DE AJUSTARE STRUCTURALĂ A AGRICULTURII ŞI A SPAŢIULUI RURAL - Studii de caz 93

EXPLOATAŢIA FAMILIALĂ. TIPOLOGIE ŞI DESTIN 95

Prof. dr. Marin POPESCU

ATUURI ŞI RESTRICŢII ALE EXPLOATAŢIEI AGRICOLE FAMILIALE .. 117

Camelia TOMA, Eugen BURCEA, Mana TOMESCU .....

ATITUDINI ŞI COMPORTAMENTE SOCIO-ECONOMICE ALE MENAJELOR DE PENSIONARI DIN MEDIUL RURAL 125

Liviu-Mihail **MATEESCU**.....

RESURSELE LOCALE RURALE – POTENŢIAL AL DEZVOLTĂRII INTEGRATE..... 135

Aurelia SÂRBU .....

OPINII, VALORI ŞI PERCEPŢII ALE SATULUI ROMÂNESC ÎN TRANZIŢIE 143

Tincuţa IOZU.....

ATITUDINEA PUTERII PUBLICE FAŢĂ DE PLURIACTIVITATEA

AGRICOLĂ: DETERMINANŢI ECONOMICI, SOCIALI ŞI POLITICI 152
Marioara RUSU .....
METAMORFOZE TIPOLOGICE ALE MANAGEMENTULUI FERMELOR . 161
Elena SIMA .....
RESTRUCTURAREA AGRICULTURII ŞI UTILIZAREA RESURSELOR DE MUNCĂ O PERSPECTIVĂ ARDELEANĂ 168
Prof. dr. Maria VINCZE.....
AGRICULTURA ÎN ECONOMIA JUDEŢULUI IAŞI O ABORDARE REGIONALĂ 177
Dr. Valentin BOHATEREŢ, Cristian HOŢEA.....
ALTERNATIVE ŞI PERFORMANŢE ALE SOCIETĂŢILOR COMERCIALE AGRICOLE ÎN PERSPECTIVA RESTRUCTURĂRII ŞI PRIVATIZĂRII .. 182
Dr. Dinu GAVRILESCU, Eugen BURCEA, Aurelia SÂRBU .....

ABSTRACTS. INERŢIAL AND DYNAMIC FORCES OF AGRICULTURE RESTRUCTURING 187

ANALE NR. 4-5/1998 _____ 197
POPULAŢIA ROMÂNIEI DUPĂ NAŢIONALITATE ŞI RELIGIE. DEMOGRAFIE REGIONALĂ ŞI DIFERENŢIALĂ 199
Acad. Vladimir TREBICI.....
ADHORTATIO 203
I. STRUCTURA ETNICĂ A POPULAŢIEI ROMÂNIEI..... 211
II. STRUCTURA CONFESIONALĂ A POPULAŢIEI ROMÂNIEI 255
III. UNELE INFORMAŢII ISTORICE PRIVIND MINORITĂŢILE NAŢIONALE ŞI RELIGIILE DIN ROMÂNIA 277
IV. PERSPECTIVE 295
ANEXĂ 296

ANALE NR. 6/1998 _____ 297

O STRATEGIE REALISTĂ ŞI EFICIENTĂ DE OCUPARE A FORŢEI DE MUNCĂ ŞI COMBATERE A ŞOMAJULUI 299

Dr. Steliana PERŢ .....

1. OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ – O PRIORITATE. DE CE? 306

2. PROIECTUL EUROPEAN DE RELANSARE A OCUPĂRII 318

3. PIAŢA MUNCII DIN ROMÂNIA DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII 324

4. O STRATEGIE A OCUPĂRII FORŢEI DE MUNCĂ 340

Referinţe bibliografice 355

ANEXE 357

INDEX DE NUME 365

Volumul LVIII

ANALE NR. 1-2/1999 _____ 1

CONDIŢIONAREA SOCIALĂ A MORTALITĂŢII 3

PROFILUL MORTALITĂŢII PE CAUZE DE DECES ÎN ROMÂNIA 7

Valentina MIHAILĂ

MORTALITATE ÎN PROFIL TERITORIAL 13

Aura Mihaela ZAMFIRESCU

SINUCIDERE ŞI AGRESIUNE 25

Cristina Elena BRADATAN

EVALUĂRI SOCIALE ALE FENOMENELOR DEMOGRAFICE. CAZUL MORTALITĂŢII 37

Andra Aldea LĂZĂROIU

ANALE NR. 3-4/1999 _____ 89

PROBLEME ECONOMICE ALE SPAŢIULUI RURAL

DIN MOLDOVA (PARTEA I)..... 91

RISCUL ÎN AGRICULTURĂ 95

Gheorghe IONESEI

STUDII DE DEZVOLTARE ECONOMICO-SOCIALĂ
A COMUNELOR JUDEŢULUI IAŞI. ORIZONT 2004 101

Valentin-Mihai BOHATEREŢ, Krisztina-Melinda DOBAY
Ovidiu GHERASIM

ASPECTE COMPARATIVE PRIVIND DEZVOLTAREA RURALĂ
A COMUNELOR GROPNIŢA, JUDEŢUL IAŞI, ŞI PĂSTRĂVENI,
JUDEŢUL NEAMŢ 114

Ovidiu GHERASIM, Vintilă MIHĂILESCU,
Valentin-Mihai BOHATEREŢ

MODELAREA CONCEPTUAL – MATEMATICĂ A EVOLUŢIEI PE
TERMEN LUNG A STOCULUI DE HUMUS DIN SOLURILE
SITUATE PE VERSANŢI CVASILINIARI..... 133

Cristian–Valeriu Patriche

NIVELURI DE PRODUCŢIE VEGETALĂ DE CONDIŢIONARE
TERMORADIATIVĂ ŞI HIDROTERMORADIATIVĂ..... 147

Cristian–Valeriu Patriche

O ANALIZĂ A PRINCIPALELOR TIPURI DE EXPLOATAŢII
AGRICOLE DIN ROMÂNIA ÎN ETAPA ACTUALĂ..... 156

Cristian Romeo HOTEA

PROPUNERI DE ÎMBUNĂTĂŢIRE A EVIDENŢEI CALITATIVE
A TERENURILOR 166

Valentin-Mihai Bohatereţ

JURNALUL ŞI FIŞA EXPLOATAŢIEI – INSTRUMENTE DE ANALIZĂ
TEHNICOECONOMICĂ A EXPLOATAŢIEI AGRICOLE 170

Cristian Romeo HOTEA

EVALUAREA OPERATIVĂ A TERENURILOR, PE EXEMPLUL
ZONELOR JUDEŢENE DIN IAŞI ŞI A JUDEŢELOR DIN MOLDOVA ... 176

Valentin-Mihai BOHATEREŢ

PARTICULARITĂŢI ALE CALCULUI VENITURILOR ÎN EXPLOATAŢIILE AGRICOLE 184

Cristian Romeo HOTEA

NECESITATEA „INTERNALIZĂRII" COSTURILOR ECOLOGICE ÎN AGRICULTURA 190

Ştefan AMARIŢEI

APLICAREA IMPOZITULUI NEGATIV PE VENIT ÎN COMBATEREA SĂRĂCIEI 195

Petru IVANOF

EFECTELE INTERDEPENDENŢEI SALARII-PREŢURI ASUPRA POPULAŢIEI 200

Petru IVANOF

PÂRGHIILE ECONOMICE – MIJLOACE DE CONTROL ŞI LIMITARE ALE POLUĂRII ÎN ACTIVITATEA AGRICOLĂ 205

Ştefan AMARIŢEI

POLII PRODUCŢIEI AGRICOLE COMERCIALE AI JUDEŢULUI IAŞI 212

Krisztina-Melinda DOBAY Valentin-Mihai BOHATEREŢ

ORGANIZAŢII DE AFACERI ŞI VALOAREA INFORMAŢIEI ÎN ECONOMIA AGRARĂ 228

Gheorghe IONESEI, Krisztina-Melinda DOBAY

ANALE NR. 5-6/1999 _____ 237

CONTRIBUŢII ALE CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE ECONOMICE LA PREFIGURAREA TEORIEI TRANZIŢIEI 239

Dr. Valeriu IOAN-FRANC

1. CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ ECONOMICĂ ROMÂNEASCĂ. 1990-2000 243

2. INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE – INCE, PRINTRE PRIMELE INSTITUŢII ALE TRANZIŢIEI 251

3. TRANZIŢIA ŞI REFORMA ECONOMICĂ – PROVOCAREA DECENIULUI

ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ ROMÂNEASCĂ 257
4. ROMÂNIA ŞI INTEGRAREA ECONOMICĂ EUROPEANĂ 284

INDEX DE AUTORI 299

Volumul LIX

ANALE NR. 1/2000 _____ 1

CONTRIBUŢII LA FUNDAMENTAREA SISTEMULUI DE EVALUARE A LUCRĂRILOR DE CERCETARE ŞTIINŢIFICĂ ECONOMICĂ. UN INDICATOR DE RELEVANŢĂ 3

Dr. Valeriu IOAN-FRANC, Dr. Lucian-Liviu ALBU

CONSIDERAŢII INTRODUCTIVE 7

ADDENDA. UN PUNCT DE VEDERE: Fundamentarea unui indicator de relevanţă – Contribuţie semnificativă la dezvoltarea domeniului evaluării economice a eficienţei activităţii de cercetare ştiinţifică 26

Dr. Luoana SANTAROSSA

ANALE NR. 2-3/2000 _____ 29

POTENŢIALUL UMAN AL ROMÂNIEI. REPARTIŢIE TERITORIALĂ ŞI PERSPECTIVE LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI XXI 31

dr. Maria SIMION 31

INTRODUCERE 35

1. EVOLUŢIA DEMOGRAFICĂ. CONSIDERAŢII GENERALE 36

2. CONTEXTUL ECONOMIC ROMÂNESC ŞI RĂSPUNSUL VARIABILELOR DEMOGRAFICE 38

3. POTENŢIALUL UMAN 47

CONCLUZII 60

BIBLIOGRAFIE 63

ANALE NR. 4/2000 _____ 133

DEZVOLTAREA RURALĂ ÎN ROMÂNIA. MODELE INSTITUŢIONALE, LEGISLAŢIE FINANCIARĂ ŞI IMPACTUL ECONOMICO-SOCIAL 135

CUVÂNT ÎNAINTE 139

1. MODELE INSTITUŢIONALE ALE DEZVOLTĂRII RURALE ÎN ROMÂNIA 140

Violeta FLORIAN, Minodora MOLDOVAN, Marin POPESCU, Mioara RUSU, Carmen ŞTEFĂNESCU

2. IMPACTUL AJUSTĂRII STRUCTURALE ASUPRA FERMELOR FAMILIALE ÎN ROMÂNIA 208

Violeta FLORIAN, Filon TODEROIU

3. SATUL ÎN TRANZIŢIE 252

Andreea UDREA, Răzvan STAN

4. AGRICULTURA ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 265

Roxana-Theodora GUREANU

5. CASELE FĂLOASE. LOCUINŢĂ, RUDENIE ŞI SCHIMB INFORMAL ÎN COMUNA ŞOTÂNGĂ, JUD. DÂMBOVIŢA 286

Cristina COROŞ

6. REFORMELE AGRARE ÎN ROMÂNIA – SCURTĂ PREZENTARE..... 297

Monica TUDOR

INDEX DE AUTORI 309

Volumul LX

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/2001 _____ 1

IMPACTUL RESTRUCTURĂRII ŞI AL PRIVATIZĂRII ASUPRA FINANŢĂRII ŞI CAPITALIZĂRII AGENŢILOR ECONOMICI 3

Capitolul 1. Finanţarea şi capitalizarea firmelor româneşti în perioada de tranziţie la economia de piaţă 7

1.1. Aspecte privind evoluţia tranziţiei în perioada 1990-1999 în România 7

1.2. Definirea conceptului de capital economic la nivel microeconomic 12

1.3. Efectele inflaţiei asupra nivelului capitalului economic 14

1.4. Decapitalizarea, reducerea resurselor financiare şi blocajul financiar 16

Capitolul 2. Locul şi rolul privatizării în asigurarea cu resurse financiare la nivel microeconomic 25

2.1. Aspecte privind evoluţia cadrului legal în domeniul privatizării şi impactul acesteia asupra asigurării cu resurse finanaciare a agenţilor economici 25

2.2. Privatizarea societăţilor comerciale cu capital de stat. Rezultate şi efecte asupra situaţiei financiare la nivel macroeconomic 31

2.3. Transformările instituţionale 34

2.4. Drepturile de proprietate şi eficienţa acestora 38

2.5. Privatizare, restructurare şi postprivatizare 41

2.6. Corelaţia între privatiare, reformă şi procesul de finanţare la nivel microeconomic 49

Capitolul 3. Influenţa restructurării în procesul de finanţare a agenţilor economici 68

3.1. Cadrul legal al restructurării: evoluţie şi deziderate pentru asigurarea cu resurse financiare ale agenţilor economici 68

3.2.Tipologia proceselor de restructurare şi relaţia cu finanţarea ia nivel microeconomic 73

3.3. Rezultatele în plan financiar ale procesului de restructurare la nivel microeconomic 81

3.4. Procesului de restructurare financiari si corelarea acestuia cu finanţarea Ia nivel microeconomic 87

3.5. Aspecte privind perfecţionarea procesului de restructurare în vederea îmbunătăţirii finanţării agenţilor economici 90

Capitolul 4 Concluzii şi propuneri 98

Bibliografie 106

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 3-4/2001 _____ 109

MECANISME CONCURENŢIALE ÎN ASIGURAREA DEZVOLTĂRII DURABILE 111

Introducere 115

Capitolul 1. TRANZIŢIA SPRE O ECONOMIE DURABILĂ 119

1.1. Interacţiunea omului cu societatea 119

1.2. Conţinutul conceptului de dezvoltare durabilă 124

1.3. Cadrul juridic pentru susţinerea politicii de dezvoltare durabilă 128

Capitolul 2. CONCURENŢA ŞI PRINCIPALELE MECANISME 135

2.1. Concurenţa — mecanism al economiei de piaţă 135

2.2. Strategii de adaptare a preţurilor la cerinţele pieţei în funcţie de tipul de concurenţă 137

2.3. Impactul ajutorului de stat asupra concurenţei 141

2.4. Concurenţa fiscală în atragerea investiţiilor străine directe 144

Capitolul 3. POLITICA FUZIUNILOR ÎNTR-O ECONOMIE DURABILĂ 151

3.1. Unele consideraţii privind politica fuziunilor 151

3.2 Aspecte privind managementul ecologic în contextul integrărilor verticale 158

3.3. Consideraţii privind politica fuziunilor în Uniunea Europeană 165

Capitolul 4. PRIORITĂŢI ALE DEZVOLTĂRII DURABILE. REFORMA ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN PERSPECTIVA SUSŢINERII CONCURENŢEI 176

4.1. Priorităţi şi domenii ale dezvoltării durabile 176

Capitolul 5. PROMOVAREA UNEI POLITICI DE CONCURENŢĂ ACTIVĂ ÎNDREPTATĂ ÎN DIRECŢIA ADOPTĂRII ACQUIS-ULUI COMUNITAR 187

5.1. Conţinutul obligaţiilor asumate prin acquis-ul comunitar 187

5.2. Stadiul actual al adoptării acquis-ului comunitar în domeniul concurentei 189

ANEXE PUNCTE DE VEDERE AUTORIZATE 191

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5-6-7/2001 _____ 197

STIMULAREA PRIN CREDITARE A CREŞTERII POTENŢIALULUI ECONOMIC AL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII 199

1. MECANISME DE CREDITARE A ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII ÎN ROMÂNIA ŞI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 203

1.1. Noţiunea de credit: definire şi tipuri 203

1.2. Nevoile de finanţare ale IMM 206

1.3. Surse de finanţare a activităţii IMM 213

1.4. Ciclul de dezvoltare şi finanţarea firmei 228

1.5. Mecanisme de creditare a IMM în România 232

1.6. Programul PHARE Naţional 1998 – Fondul pentru restructurare industrială şi dezvoltarea resurselor umane 234

2. CREDITUL BANCAR - SURSA EXTERIOARĂ PRINCIPALĂ DE FINANŢARE A ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII 240

2.1. Principalele componente ale sistemului financiar 240

2.2. Activitatea de creditare a IMM 245

3. INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE, SURSA DE FINANŢARE A ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII 265

3.1. Tendinţe în evoluţia investiţiilor străine directe (ISD) pe plan mondial şi în România 265

3.2. Modalităţi de finanţare externă a întreprinderilor mici şi mijlocii 272

3.3. Politica de atragere a investiţiilor străine directe 280

4. RELAŢIILE PUBLICE ÎN SPRIJINUL CREDITĂRII IMM 284

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8-9/2001 _____ 303

PROBLEME MONETAR-FINANCIARE ALE FORMĂRII ECONOMIEI DE PIAŢĂ ÎN ROMÂNIA ÎN PERIOADA 1990-2000 305

Capitolul 1. EVOLUŢIA BALANŢEI DE PLĂŢI ŞI A DATORIEI EXTERNE A ROMÂNIEI ÎN PERIOADA 1990-2000 309

1.1. Echilibrarea balanţei de plăţi a României 309

1.2. Balanţa de plăţi externe în economia românească 326

1.3. Concluzii 346

Capitolul 2. PIAŢA DE CAPITAL ÎN CONDIŢIILE ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 352

2.1. Piaţa de capital în România în perioada de tranziţie 352

2.2. Bursa de valori Bucureşti 357

2.3. Sistemul pieţei RASDAQ 364

2.4. Importanţa şi obiectivele pieţei româneşti de capital în condiţiile aderării la Uniunea Europeană 369

2.5. Evoluţia indicatorilor pieţei româneşti de capital în perioada 1996-noiembrie 2000 375

CONCLUZII 380

Capitolul 3. POLITICA MONETARĂ: OBIECTIVE, INSTRUMENTE, CONSECINŢE, PERSPECTIVE 382

3.1. Caracteristici financiare ale perioadei 1990-1999 ..... *382*

3.2. Evoluţia variabilelor financiare şi monetare în perioada 1990-1999 ..... *383*

3.3. Obiectivele politicii monetare *387*

3.4. Instrumentele politicii monetare şi de curs *390*

3.5. Consecinţele politicii monetare şi de curs *393*

3.6. Perspectivele politicii monetare în România *395*

3.7. Integrarea politicii monetare în politica europeană *398*

ANEXE 407

Bibliografie 415

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 10/2001 _____ 417

COSTURI ALE INTEGRĂRII DE MEDIU ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ - studiu de caz: bateriile şi acumulatorii 419

ARGUMENT 423

INTRODUCERE 424

1. EVALUAREA SITUAŢIEI ACTUALE 426

1.1. Evoluţia numărului total de autovehicule înscrise în circulaţie 426

1.2. Estimări ale cantităţii medii anuale de plumb din acumulatorii uzaţi 428

2. CADRUL TEORETICO-METODOLOGIC AL ESTIMĂRII COSTULUI IMPLEMENTĂRII HG PRIVIND GESTIONAREA BATERIILOR ŞI ACUMULATORILOR CARE CONŢIN SUBSTANŢE PERICULOASE 432

2.1. Palierul ecologic 432

2.2. Palierul economic 432

3. ESTIMĂRI ALE INFRASTRUCTURII ŞI CHELTUIELILOR GENERATE DE IMPLEMENTAREA HG PRIVIND BATERIILE ŞI ACUMULATORII CARE CONŢIN SUBSTANŢE PERICULOASE 438

3.1. Estimări ale cheltuielilor agenţilor economici autorizaţi să comercializeze acumulatori auto 440

3.2. Estimări ale cheltuielilor pentru colectarea acumulatorilor uzaţi 442

3.3. Estimări ale cheltuielilor privind instalaţia de reciclare 449

3.4. Estimări ale cheltuielilor generale de administrare a sistemului 450

4. CONCLUZII 452

ANEXE *454*

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11/2001 _____ 471

ALTERNATIVE ALE DETERMINĂRII INFLAŢIEI DE BAZĂ ÎN ROMÂNIA 473

INTRODUCERE 477

1. O PRIVIRE DE ANSAMBLU ÎN LITERATURĂ 478

1.1. Inflaţia – un fenomen monetar? 478

1.2. Inflaţia de bază – abordare teoretică 479

1.3. Definirea inflaţiei de bază 481

2. METODE STATISTICE DE DETERMINARE A INFLAŢIEI DE BAZĂ. ABORDARE STOHASTICĂ 483

2.1. Scurt istoric 483

2.2. Estimatori alternativi 484
2.3. Estimatori robuşti 485
2.4. Estimatori – L 486
2.5. Estimatori – M şi estimatori – R 487
2.6. Argumente pro şi contra ajustării 487
2.7. Criterii de alegere a estimatoriior 493

3. MODELE ALE DISTRIBUŢIEI MODIFICĂRILOR PREŢURILOR 496

3.1. Modelul distribuţiei mixte normale 496
3.2. Modificări de preţuri mixt normale şi boltirea distribuţiei agregate 497
3.3. Eficienţa medianei eşantionului fată de media acestuia 499

4. DETERMINAREA INFLAŢIEI DE BAZĂ ÎN ROMÂNIA 502

4.1. Excluderea indicilor preţurilor extrem de volatile din eşantion 504
4.2. Determinarea inflaţiei de bază prin eliminarea variaţiei sezoniere 512
4.3. Determinarea inflaţiei de bază prin utilizarea LIE 514
4.4. Robusteţea calculelor mediei ajustate 520
4.5. Probleme legate de aplicarea pentru cazul României a metodologiei utilizată de Bryan ş.a. 521

5. Un model cu preţuri „volatile": modificări de preţuri cu distribuţie mixtă log-normală 525

6. IMPLICAŢII PENTRU ESTIMAREA INFLAŢIEI DE BAZĂ 529

Alegerea estimării ţintă a tendinţei centrale 529
Estimarea ratei inflaţiei de bază 532
Tratarea asimetriei 533
Concluzii 535
Bibliografie 537

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 12/2001 _____ 539

FINANŢELE IMM – STUDIU DE CAZ ÎN ZONA MUSCEL 541

INTRODUCERE 545

CAPITOLUL 1. IMM-URI: DEFINIRE, CADRU JURIDIC ŞI EVOLUŢII RECENTE 546

CAPITOLUL 2. ZONA MUSCEL - ACTIVITĂŢI, AGENŢI ECONOMICI ŞI PERFORMANŢE ÎNREGISTRATE 550

2.1. Activităţi economice identificate, perioada 1991-1999 550

2.2. Agenţi economici operatori, perioada 1991-1999 553

2.3. Grupări multicriteriale ale agenţilor economici 556

2.4. Analiza agenţilor economici pe principalele grupe omogene de activităţi *565*

CAPITOLUL 3. PROFILUL MULTIDIMENSIONAL AL COMUNELOR MUSCELENE 571

CAPITOLUL 4. CONCLUZII 573

Referinţe bibliografice 574

INDEX DE AUTORI 586

Volumul LXI

PROBLEME ECONOMICE NR. 1/2001 _____ 1

GLOBALIZAREA Şl INTEGRAREA EUROPEANĂ Şanse şi provocări pentru dezvoltarea economico-socială a României 3

GLOBALIZAREA Şl INTEGRAREA EUROPEANĂ. Şanse şi provocări pentru dezvoltarea economico-socială a României* 7

I. GLOBALIZAREA Şl POLITICILE ECONOMICE 7

1. Intensitate şi rapiditate 7

2. Globalizare şi regionalizare 9

3. Reguli globale şi reguli regionale 9

II. PREGĂTIREA ECONOMIEI PENTRU GLOBALIZARE 11

1. Accelerarea reformelor 11

2. Înlocuirea politicilor discreţionare cu reguli 11

3. Creşterea coerenţei politicilor macroeconomice 13

4. Creşterea competitivităţii firmelor 13

5. Revizuirea politicilor cursului de schimb 14

6. Creşterea stabilităţii în timp a regulilor 18

PROBLEME ECONOMICE NR. 2-3/2001 19

SECTORUL BANCAR ROMÂNESC ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN STRUCTURILE EUROPENE 21

Partea I. EVOLUŢIA REGLEMENTĂRII BANCARE DIN ROMÂNIA ÎN CONDIŢIILE INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 25

Introducere 25

Capitolul 1. REGLEMENTĂRILE BANCARE - ASPECTE GENERALE 27

1.1. Definiţia şi importanţa reglementărilor bancare 27

1.2. Organismele de tutelă în domeniul reglementării bancare 28

1.3. Reglementările bancare: geneză, obiective 30

Capitolul 2. REGLEMENTAREA SISTEMULUI BANCAR EUROPEAN 34

2.1. Etapele reglementării sistemului bancar european în ultimele trei decenii cu caracteristicile lor principale 34

2.2. Procesul de reglementare bancară europeană până la adoptarea Actului Unic (decembrie 1985) 35

2.3. Actul European Unic - moment al accelerării procesului de reglementare bancară europeană 36

2.3.1. Directive privind liberalizarea mişcărilor la capitaluri 36

2.3.2. Directiva privind libera circulaţie a serviciilor şi produselor financiare şi bancare 37

2.3.3. Directive privind armonizarea minimală a reglementărilor bancare 38

2.4. Procesul de reglementare bancară europeană a anilor '90 40

Capitolul 3. REGLEMENTAREA BANCARĂ ROMÂNEASCĂ ÎN CONDIŢIILE INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 42

3.1. Piaţa unică - oportunitate şi provocare pentru România 42

3.2. Necesitatea unei reglementări adecvate a activităţii bancare româneşti, în condiţiile integrării europene 43

3.3. Unele domenii vizate de armonizarea reglementărilor bancare româneşti, în perioada 1991 - 1999 46

Concluzii 56

Bibliografie selectivă 57

Partea a ll-a. SISTEMUL BANCAR - PREZENT ŞI PERSPECTIVE 59

1.1. Definirea conceptelor 59

1.2. Componenţa, domeniile de activitate şi problematica sistemului bancar 60
1.3. Starea actuală a sistemului bancar românesc 61
1.4. Cerinţe ale dezvoltării economice 66
1.4.1. Societăţile bancare - finanţatori ai diverselor activităţi economice 68
1.4.2. Societăţile bancare - utilizatori de fonduri 73
1.4.3. Societăţile bancare - beneficiari ai dispoziţiilor legislative, normative şi de reglementări 74
1.4.4. Activităţi bancare auxiliare 74
1.5. Cerinţe ale integrării europene 75
1.6. Cerinţe ale integrării internaţionale 79
1.7. Concluzii 80
Bibliografie 81

PROBLEME ECONOMICE NR. 4/2001 83

METODE ŞI TEHNICI DE CERCETARE ŞI EVALUARE A CERERII ŞI OFERTEI TURISTICE 85

INTRODUCERE 89

CEREREA TURISTICĂ 90

1. Concepte. Definiţii 90
1.2. Metode cantitative de evaluare *90*
1.3. Evaluări calitative 94
1.4. Studiul de piaţă 96

2. OFERTA TURISTICĂ 97

2.1. Concepte. Definiţii 97
2.2. Metode cantitative de evaluare 97
2.3. Evaluări calitative 105

3. ZONAREA TURISTICĂ – METODA DE EVALUARE A CERERII ŞI OFERTEI TURISTICE 111

ANEXĂ 114

PROBLEME ECONOMICE NR. 5-6/2001 117

INDUSTRIA CONSTRUCTOARE DE MAŞINI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ - reformă

şi restructurare 119

Capitolul 1. TENDINŢE MAJORE ÎN DEZVOLTAREA INDUSTRIEI CONSTRUCTOARE DE MAŞINI PE PLAN MONDIAL 123

1.1. Trăsături generale 123

1.2. Tendinţe în structura pe firme a industriei constructoare de maşini 133

1.3. Strategii adoptate de principalele firme din domeniul industriei constructoare de maşini pe plan mondial 138

1.4. Modificări în cadrul internaţional de competitivitate 141

1.4.1. Industria autovehiculelor 143

1.4.2. Industria tehnologiei informatice şi a telecomunicaţiilor 147

1.4.3. Perspective în domeniul competitivităţii pe plan mondial 151

1.5. Dezvoltarea durabilă - obiectiv major al marilor corporaţii 155

Capitolul 2. RESTRUCTURAREA INDUSTRIEI CONSTRUCTOARE DE MAŞINI A ROMÂNIEI -OPORTUNITĂŢI ŞI RESTRICŢII 159

2.1. Locul ramurii în economia românească 159

2.2. Oportunităţi şi restricţii pentru reformă şi restructurare în cadrul ramurii 163

2.3. Utilizarea investiţiilor străine directe ca factor de creştere a competitivităţii şi de ajustare structurală a ramurii 172

Bibliografie selectivă 179

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8/2001 _____ 181

EVALUAREA TURISMULUI ÎN REPUBLICA MOLDOVA 183

1. CIRCULAŢIA TURISTICĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA – PROBLEME ŞI PERSPECTIVE 187

2. POTENŢIALUL TURISTIC 198

2.1. Potenţialul turistic natural 198

2.2. Potenţialul turistic antropic 217

2.3. Zone ale Republicii Moldova cu potenţial turistic şi direcţii de valorificare. Forme de turism 231

Anexe 242

PROBLEME ECONOMICE NR. 9/2001 _____ 251

FONDUL DE MEDIU ŞI INSTRUMENTELE ECONOMICE NECESARE

PENTRU BUNA FUNCŢIONARE A ACESTUIA ÎN ROMÂNIA 253

1. DEFINIRE ŞI PRINCIPII CE STAU LA BAZA FUNCŢIONĂRII FONDULUI PENTRU MEDIU 257

2. CARACTERUL PRIORITAR AL ASIGURĂRII FUNCŢIONALITĂŢII FONDULUI DE MEDIU 259

3. RESURSELE FONDULUI DE MEDIU. INSTRUMENTE ECONOMICE ... 262

3.1. Veniturile Fondului 262

3.2. Instrumente economice 266

4. OBIECTIVELE FINANŢABILE PRIN FONDUL PENTRU MEDIU 270

5. MODUL DE ADMINISTRARE A FONDULUI 274

6. EVALUAREA NIVELULUI RESURSELOR DESTINATE PROTECŢIEI MEDIULUI ÎN PERIOADA 1985-1999 275

6.1. Perioada 1985-1991 275

6.2. Perioada 1992-1999 276

7. OBSERVAŢIILE UE PRIVIND LEGEA FONDULUI PENTRU MEDIU ŞI PROPUNERI DE REMEDIERE A ACESTEIA 281

8. CONCLUZII. PROBLEME DESCHISE 284

Bibliografie 291

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/2001 _____ 293

CONTRIBUŢIA FEMEILOR LA DEZVOLTAREA CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE. CAZUL ROMÂNIEI 295

Capitolul 1. FEMEILE ŞI CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ 299

1.1. Cerinţe prioritare în domeniul cercetării 299

1.2. Forţa de muncă feminină - un potenţial subutilizat 300

Capitolul 2. STATUTUL COMPLEX AL FEMEII ÎN SOCIETATEA ROMÂNEASCĂ A TRANZIŢIEI 303

2.1. Aspectul economic şi profesional 303

2.2. Aspectul familial 306

2.3. Aspectul biodemografic 306

2.4. Aspectul politico-legislativ 307

2.5. Aspectul cultural 308

2.6. Tendinţe în evoluţia statutului femeii 309

Capitolul 3. FORŢA DE MUNCĂ FEMININĂ DIN CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ ROMÂNEASCĂ - mentalităţi şi experienţe 310

3.1. Mentalitatea creativă 310

3.2. Mentalităţi şi conduite disfuncţionale 312

3.3. Concluzii 313

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12-13/2001 _____ 315

AGRICULTURA ROMÂNIEI - de la economia de comandă la economia de piaţă 317

1. INTRODUCERE 321

1.1. Tranziţia – conţinut şi condiţii de realizare 321

1.2.Multifuncţionalitatea agriculturii 326

2. AGRICULTURA ROMÂNIEI LA FINELE ANILOR '80 331

2.1.Structura de proprietate şi de organizare a producţiei 331

2.2.Alocarea factorilor de producţie 334

2.3. Evoluţia producţiei agricole 338

2.4. Participarea agriculturii la dezvoltarea industriei alimentare, consumului populaţiei şi a comerţului exterior 342

2.5. Aportul agriculturii la crearea venitului naţional. Eficienţa macro şi microeconomică a agriculturii 344

2.6. Impactul agriculturii asupra creşterii economice şi situaţia ţărănimii 347

3. FORMAREA SISTEMULUI AGRAR COMPATIBIL CU ECONOMIA DE PIAŢĂ CONCURENŢIALĂ 352

3.1. Decolectivizarea. Consecinţe pozitive şi negative 352

3.1.1. Reconstituirea şi constituirea dreptului de proprietate asupra pământului 353

3.1.2. Retrocedarea suprafeţelor agricole 358

3.1.3. Retrocedarea terenurilor forestiere 363

3.2. Dezetatizarea şi privatizarea 365

3.3. Formarea unei noi structuri de proprietate 371

3.3.1. Tipurile şi formele de proprietate. Caracteristici principale 371

3.3.2. Evoluţia tipurilor şi formelor de proprietate 374

3.4. Formarea noii structuri de organizare a producţiei agricole 379

4. EXPLOATAŢIA FAMILIALĂ - COMPONENTA PRINCIPALĂ A GOSPODĂRIEI AGRICOLE INDIVIDUALE ŞI A AGRICULTURII

ROMÂNIEI 387
4.1. Precizări noţionale 387
4.2. Compatibilitatea exploataţiei familiale cu economia de piaţă modernă ... 388
4.3. Starea actuală a exploataţiilor familiale. Caracteristici şi tipuri dominante 392
4.3.1. Forţa de muncă 393
4.3.2. Suprafaţa de teren 394
4.3.3. Profilul şi caracterul producţiei 395
4.3.4. Destinaţia produselor şi inserţia în economia de piaţă 396
4.3.5. Venituri, cheltuieli şi consum 396
4.4. Formarea exploataţiilor familiale moderne - obiectiv strategic de interes naţional. Direcţii principale de acţiune 398
4.5. Diminuarea fragmentării suprafeţelor de teren şi creşterea dimensiunii exploataţiilor 399
Bibliografie 405

PROBLEME ECONOMICE NR. 14/2001 _____ 409

VALORIFICAREA PATRIMONIULUI TURISTIC ÎN PROFIL TERITORIAL (Studiu de caz: Judeţul Neamţ) 411

Introducere 415

1. TURISMUL SI PLANIFICAREA TERITORIULUI 417

1.1. Turismul şi factorul spaţiu 417
1.1.1. Condiţii şi consecinţe ale dezvoltării turismului în spaţiu 417
1.1.2. Spaţiul - „materie primă" în dezvoltarea turismului 418
1.2. Legătura între oferta şi cererea turistică 419
1.3. Complexitatea planificării spaţiale a zonelor turistice şi dependenţa sa de alţi factori ai dezvoltării 420
1.4. Tipologii de amenajare turistică 422
1.4.1. Consideraţii conceptuale 422
1.4.2. Tipologii de amenajare turistică 423

2. AMENAJAREA TURISTICĂ ÎN TARA NOASTRĂ 425

2.1. Strategii de amenajare turistică; obiective şi principii 425
2.2. Modele de amenajare turistică 426
2.2.1. Schiţe şi detalii de sistematizare 427
2.2.2. Amenajarea turistică a zonei montane 427
2.2.3. Amenajarea staţiunilor balneoclimaterice 429

2.2.4. Amenajarea turistică a zonei de litoral 430
2.2.5. Alte modele de amenajare turistică 430

3. AMENAJAREA TURISTICĂ A ZONEI NEAMŢ 434

3.1. Evaluarea componentelor ofertei turistice a zonei Neamţ 434
3.2. Evaluarea cererii turistice 436
3.3. Program de amenajare turistică a zonei turistice Neamţ 439

PROBLEME ECONOMICE NR. 15-16/2001 _____ 457

FLUXURILE DE CAPITAL ŞI POLITICI PRIVIND INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE 459

1. FLUXURILE DE INVESTIŢII STRĂINE ÎN CONTEXTUL PROCESULUI DE GLOBALIZARE A ECONOMIEI MONDIALE 465

2. RELAŢII INVESTIŢIONALE ŞI POLITICE ALE ŢĂRILOR CU ECONOMII DEZVOLTATE 470

2.1. Semnificaţia investiţiilor străine directe pentru economiile ţărilor dezvoltate şi contribuţia la dezvoltarea economiei mondiale 470
2.2. Principalii investitori şi distribuţia lor geografică 472
2.3. Distribuţia sectorială a investiţiilor străine directe în economiile ţărilor dezvoltate 475
2.4. Importanţa fuziunilor şi achiziţiilor transnaţionale în creşterea fluxurilor de investiţii directe în străinătate 478

3. RELAŢIILE INVESTIŢIONALE ŞI POLITICE ALE ŢĂRILOR ÎN DEZVOLTARE 479

4. RELAŢII INVESTIŢIONALE ŞI POLITICI ALE ŢĂRILOR CU ECONOMII ÎN TRANZIŢIE 482

Anexe 487
Bibliografie 501

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/2001 _____ 505

PIAŢA ROMÂNEASCĂ DE CAPITAL ÎN CONTEXT INTERN ŞI INTERNAŢIONAL - trecut, prezent şi perspective 507

1. REPERE ALE DEZVOLTĂRII ISTORICE 511

2. EVOLUŢII ŞI PARTICULARITĂŢI ALE PIEŢELOR DE CAPITAL

NAŢIONALE DIN STATE DEZVOLTATE ECONOMIC 517
2.1. Noţiuni teoretice 517
2.2. Piaţa de capital din SUA 521
2.3. Piaţa de capital britanică 524
2.4. Piaţa de capital japoneză 526
2.5. Piaţa de capital germană 528
2.6. O comparaţie între ratele dobânzii pe termen lung, corespunzătoare investiţiilor în titluri financiare americane şi europene 529
2.7. O comparaţie între modelele diverselor pieţe de capital 530
3. EVOLUŢII ŞI PARTICULARITĂŢI ALE PIEŢELOR DE CAPITAL DIN ŢĂRI EUROPENE CU ECONOMIE ÎN CURS DE DEZVOLTARE ... 533
3.1. Piaţa de capital în Ungaria 533
3.2. Piaţa de capital în Polonia 533
3.3. Piaţa de capital în Croaţia 534
3.4. Piaţa de capital în Slovacia 535
3.5. Piaţa de capital în România 535
3.6. Piaţa de capital în Turcia 536
3.7. Date şi comparaţii privind evoluţia pieţelor de capital naţionale 537
4. CERINŢE PRIVIND FUNCŢIONALITATEA PIEŢEI ROMÂNEŞTI DE CAPITAL 539
Bibliografie 543

PROBLEME ECONOMICE NR. 18-19/2001 _____ 557
DIALOG SOCIAL ŞI CONCERTARE ÎN ŢĂRILE CANDIDATE: ROMÂNIA 559
INTRODUCERE GENERALĂ 563
1. DIALOGUL SOCIAL 565
1.1. Aspecte generale 566
1.2. Statul şi dialogul social 567
1.3. Reprezentarea lucrătorilor în întreprinderi 569
2. ORGANIZAŢIILE SINDICALE 571
3. PATRONATUL 586
4. CONTRACTUL COLECTIV. NEGOCIEREA - MECANISM AL CONCERTĂRII SOCIALE 607

5. INTEGRAREA ÎN UE ŞI PARTENERIATUL SOCIAL ÎN ROMÂNIA..... 613
6. CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI. VIITORUL TRIPARTITISMULUI ÎN ROMÂNIA 615
Bibliografie 619

PROBLEME ECONOMICE NR. 20/2001 _____ 621

CONCEPTUL DE SĂRĂCIE - DEZBATERI TEORETICE CONTEMPORANE 623
1. CONCEPTUL DE SĂRĂCIE ÎN ECONOMIA BUNĂSTĂRII 627
2. INEGALITĂŢILE ECONOMICO-SOCIALE - CAUZĂ SI EFECT ALE SĂRĂCIEI 630
2.1. Abordarea inegalităţilor economice în literatura de specialitate 630
2.2. Inegalităţile din perspectivă sociologică. Conceptul de frustrare relativă 632
3. EGALITATE VERSUS EFICIENŢĂ 634
3.1. Egalitatea în statul minimal şi în statul bunăstării 634
3.2. Tipuri de egalitate: egalitatea utilitaristă, egalitatea utilităţii totale, egalitatea rawlsiană 637
3.2.1. Egalitatea utilitaristă 637
3.2.2. Egalitatea utilităţii totale 639
3.2.3. Egalitatea rawlsiană 639
4. PROBLEMA SĂRĂCIEI ÎNTRE INDIVIDUALISM SI COLECTIVISM 640
5. TEORIA JUSTIŢIEI 644
5.1. Conceptul de dreptate socială în abordările teoretice contemporane..... 644
5.2. Teorii normative şi pozitive ale redistribuirii 647
6. EFECTE PERVERSE ALE POLITICII DE REDISTRIBUIRE. INVESTIŢIA ÎN CAPITALUL UMAN 650
7. O ABORDARE SOCIOBIOLOGICĂ A SĂRĂCIEI DIN PERSPECTIVA INTERACŢIUNILOR SOCIALE 652
Bibliografie 653

PROBLEME ECONOMICE NR. 21/2001 _____ 655

TEORII ŞI STRATEGII ALE INTEGRĂRII EUROPENE 657

1. INTRODUCERE SAU O SCURTĂ FILOZOFIE A ARHITECTURII MONDIALE ACTUALE 661
2. CONCEPTUL DE „INTEGRARE ECONOMICĂ" 663
2.2. „Integrarea" şi „integrarea economică" - abordări conceptuale 664
3. TEORII ALE INTEGRĂRII EUROPENE 668
4. STRATEGII ALE INTEGRĂRII EUROPENE 678
4.1. Scurt istoric al retrospectivei ideii europene 678
4.2. Procesul modern al integrării europene 680
Bibliografie selectivă 690

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23-24/2001 _____ 695

CAPITALUL UMAN - FACTOR-CHEIE AL CREŞTERII ECONOMICE DURABILE. CONVERGENŢE ŞI DISPARITĂŢI 697
Capitolul 1. CONSIDERAŢII INTRODUCTIVE 702
Capitolul 2. DELIMITĂRI CONCEPTUALE. PRECIZĂRI METODOLOGICE 707
2.1. Preliminarii. De ce? 707
2.2. Concepte. Interferenţe şi zone de contact 708
Capitolul 3. „CERCUL VICIOS AL RESURSELOR UMANE" TREBUIE SPART 719
3.1. O dilemă: cercul sau cercurile vicioase ale capitalului uman? 720
3.2. Elemente şi factori ai „cercului vicios al resurselor umane" 720
3.3. Trebuie şi poate fi depăşit cercul vicios (cercurile vicioase)? Cum? 728
Capitolul 4. CAPITALUL UMAN ÎN ROMÂNIA. PROGRESE ŞI LIMITE 731
4.1. O moştenire controversată: continuitate şi discontinuitate 732
4.2. Impactul tranziţiei. Cerinţe şi restricţii 736
4.2.1. Precizări preliminare 736
4.2.2. Evaluări ale capitalului uman 738
4.3. Învăţământul şi educaţia continuă - factori-cheie ai evoluţiei capitalului uman. Distorsiuni şi efecte de lungă durată 746
4.3.1. Cererea de învăţământ. Unele aspecte relevante 746
4.3.2. Oferta sistemului de învăţământ 752
Capitolul 5. INCIDENŢE PE PIAŢA MUNCII: PROFESIONALIZARE

versus DEPROFESIONALIZARE 756
5.1. Şomaj. Subperformanţă. Precarizare a ocupării 756
5.2. Profesionalizare versus deprofesionalizare. Aspecte generale 765
5.3. Migraţia forţei de muncă – profesionalizare şi deprofesionalizare 767
5.3.1.Migraţia internă 769
5.3.2.Migraţia externă 770
ANEXE 774
Referinţe bibliografice 787
ABREVIERI 790

PROBLEME ECONOMICE NR. 25-26/2001 _____ 791

RESPECTAREA DREPTURILOR SOCIALE. MENTALITĂŢI ŞI PERCEPŢII LA NIVELUL POPULAŢIEI ROMÂNIEI (1999-2000) 793
ARGUMENT 797
Capitolul 1. DREPTURILE SOCIALE - Definiţii. Tipologie - PREMISE TEORETICE 798
1.1 Aspecte generale 798
1.2. Charta socială europeană - document de referinţă pentru definirea şi promovarea drepturilor economice şi sociale. Principii prioritare 799
1.3. Drepturile sociale şi paradigma dezvoltării umane 804
Capitolul 2. MENTALITĂŢI ŞI PERCEPŢII LA NIVELUL POPULAŢIEI INVESTIGATE 810
2.1. Perspectiva metodologică 810
2.2. Aspecte desprinse din cercetarea sociologică 811
CONSIDERAŢII FINALE 826
Bibliografie 829

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/2001 _____ 831

ECONOMIA AGROALIMENTARĂ: CONCEPT ŞI ABORDĂRI METODOLOGICE 833
1. ASPECTE CONCEPTUALE – DEFINIŢII ŞI CLASIFICĂRI 837
1.1. Conceptul de economie agroalimentară în gândirea economică 837
1.2. Delimitări conceptuale între complexul agricol şi complexul agroindustrial841

1.3. Specificitatea conceptului de economie agroalimentară în România 842

2. ECONOMIA AGROALIMENTARĂ ŞI CONCEPTUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 844

2.1. Cadrul conceptual al dezvoltării agricole durabile 844

2.2. Agricultura României şi conceptul dezvoltării durabile 848

3. SURSE INFORMAŢIONALE ŞI METODE STATISTICE UTILIZATE ÎN MĂSURAREA PERFORMANŢEI ŞI COMPETITIVITĂŢII ECONOMIEI AGROALIMENTARE ROMÂNEŞTI 849

Bibiliografie 854

INDEX DE AUTORI _____ 857

Volumul LXII

PROBLEME ECONOMICE NR. 28-29/2001 _____ 1

IMPACTUL MODIFICĂRII PREŢURILOR RELATIVE ASUPRA ALOCĂRII RESURSELOR 3

Introducere. RELEVANŢA PREŢURILOR RELATIVE PENTRU DECIZIA ECONOMICĂ 7

Capitolul 1. ROLUL PREŢURILOR RELATIVE ÎN REGLAREA MECANISMELOR CONCURENŢIALE, SPECIFICE ECONOMIEI DE PIAŢĂ 8

1.1 Definirea preţurilor relative 8

1.2 Probleme ale producătorilor 9

1.2.1. Noi perspective de obţinere a profitului *10*

1.3. Noile preţuri relative 10

1.4. Schimbări în cantitatea cererii şi a ofertei 11

1.5. Alocarea resurselor 13

1.5.1. Rolul pieţelor de factori în alocarea resurselor 15

1.6. Realocarea resurselor 20

Capitolul 2. PIAŢA ŞI EFECTELE MODIFICĂRII PREŢURILOR RELATIVE ÎN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA ANILOR ’90 26

2.1. Starea economiei 26
2.2. Reforma preţurilor în România 29
2.2.1. Liberalizarea graduală a preţurilor 29
2.2.2. Inflaţia şi ajustarea preţurilor relative 30
2.2.3. Dispersia preţurilor şi inflaţia 31
2.3. Dependenţa corelaţiilor intersectoriale de evoluţia preţurilor relative 34
2.3.1. Foarfecele preţurilor *37*
2.4. Modificarea structurii preţurilor relative la principalele produse industriale39
2.5.Impactul modificării preţurilor relative asupra structurii producţiei şi a factorilor 44

Capitolul 3. PREŢURILE RELATIVE ŞI TRANSFERURILE INTERSECTORIALE DE CAPITAL (O PERSPECTIVĂ SECTORIALĂ) 48

Capitolul 4. CONSIDERAŢII PRIVIND EFECTELE MODIFICĂRII STRUCTURII PREŢURILOR RELATIVE ASUPRA PRODUCŢIEI ŞI A FACTORILOR, ÎN CONTEXTUL OBIECTIVELOR DIN STRATEGIA DE DEZVOLTARE PE TERMEN MEDIU A ROMÂNIEI..... 53

Anexe 56
Bibliografie 96

PROBLEME ECONOMICE NR. 30-31-32/2001 _____ 99

MANAGEMENTUL FINANŢĂRII ACTIVITĂŢII AGENŢILOR ECONOMICI ÎN CONDIŢIILE CONSOLIDĂRII ECONOMIEI DE PIAŢĂ ÎN ROMÂNIA..... 101

Capitolul 1. MANAGEMENTUL FINANŢĂRII – COMPONENTĂ A MANAGEMENTULUI STRATEGIC AL FIRMEI..... 105

Capitolul 2. INSTRUMENTELE MANAGEMENTULUI FINANŢĂRII: PLAN DE FINANŢARE, BUGET DE INVESTIŢII, INSTRUMENTE ANALITICE 111

2.1. Conţinutul planului de finanţare..... 112
2.2. Studiu de caz – S.C.AVICOLA BUFTEA S.A. 119
2.3. Concluzii şi propuneri 124

Capitolul 3. GESTIUNEA FINANŢĂRII CICLULUI DE EXPLOATARE 126

3.1. Aspecte privind reducerea resurselor financiare şi blocajul financiar în România după 1989 126

3.2. Aspecte privind definirea conceptului de gestiune financiară pe termen scurt 129
3.3. Politici adoptate în domeniul capitalului de lucru 130
3.3.1. Stabilirea politicii şi strategiei în domeniul fondului de rulment 130
3.3.2. Politici alternative de finanţare a capitalului de lucru. 134
3.4. Controlul stocurilor şi gestiunea financiară 143
3.5. Managementul numerarului şi al valorilor mobiliare lichide 147
3.5.1. Valori mobiliare lichide în comparaţie cu împrumutul bancar 148
3.5.2. Punerea în practică apoliticilor de lichiditate ale firmei 149
3.6. Instrumente de finanţare pe termen scurt a fondului de rulment 150
3.7. Posibilităţi de analiză a surselor de finanţare pe baza bilanţului restructurat 153
Capitolul 4. DECIZIA DE FINANŢARE PE TERMEN LUNG. ASPECTE TEORETICE ŞI PRACTICE 159
4.1. Rentabilitatea investiţiilor 161
4.2. Previzionarea nevoilor de finanţare pe termen lung 163
4.2. Analiza procesului investiţional la nivel micro şi macroeconomic 168
Capitolul 5. FINANŢAREA INTERNAŢIONALĂ A FIRMELOR ROMÂNEŞTI ÎN PERIOADA TRANZIŢIEI 178
5.1. Finanţarea comercială pe termen scurt, mediu şi lung 178
5.2. Finanţarea investitională internaţională 181
ANEXE 186
Bibliografie 194

PROBLEME ECONOMICE NR. 33-34-35/2001 _____ 197

SCHIŢE ALE RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI NAŢIONALE ÎN CADRUL REGIUNILOR DE DEZVOLTARE ALE ROMÂNIEI - Partea I 199
Introducere 203
Capitolul 1. IMPACTUL POLITICILOR MACROECONOMICE ŞI ALE CELOR DE AJUSTARE STRUCTURALĂ ASUPRA DEZVOLTĂRII INDUSTRIALE LA NIVELUL REGIUNILOR DE DEZVOLTARE 204
1.1. Efectele politicilor bugetară, fiscală, monetară şi a cursului de schimb ... 204
1.1.1. Cadrul teoretic şi forme de manifestare a politicilor macroeconomice 205

1.1.2. Politicile de stabilizare şi efectele lor asupra dezvoltării industriale la nivelul regiunilor de dezvoltare 209
1.1.3. Gestiunea locală în contextul reformelor economice şi al restructurării industriei în cadrul R.D. 216
1.2. Efectele politicilor comerciale 219
1.3. Efectele politicilor de privatizare şi restructurare 223
1.4. Efectele politicii energetice 234
1.5. Efectele politicilor privind valorificarea capitalului natural 240
1.6. Efectele politicilor de dezvoltare a infrastructurilor 251
1.7. Efectele politicilor în domeniul forţei de muncă 258
Capitolul 2. SCHIŢĂ METODOLOGICĂ PRIVIND UN MODEL AL APRECIERII PERSPECTIVELOR DE DEZVOLTARE INDUSTRIALĂ LA NIVEL REGIONAL 269
2.1. Incursiune sintetică în teoria modelării dezvoltării regionale 269
2.2. Construcţia unui model propus, adecvat disponibilităţilor informaţionale existente 274
2.2.1. Abordarea conceptuală 274
2.2.2. Variabilele modelului 275
2.2.3. Recomandări privind utilizarea modelului 276
Bibliografie 283

PROBLEME ECONOMICE NR. 36-37-38/2001 _____ 285

SCHIŢE ALE RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI NAŢIONALE ÎN CADRUL REGIUNILOR DE DEZVOLTARE ALE ROMÂNIEI - Partea II 287
Capitolul 3. PREMISE ŞI PERSPECTIVE POSIBILE ALE EVOLUŢIEI INDUSTRIALE LA NIVELUL REGIUNILOR DE DEZVOLTARE 291
3.1. Regiunea 1 Nord-Est 291
3.2. Regiunea 2 Sud-Est 305
3.3. Regiunea 3 Sud 319
3.4. Regiunea 4 Sud-Vest 323
3.5. Regiunea 5 Vest 328
3.6. Regiunea 6 Nord-Vest 342
3.7. Regiunea 7 Centru 355
3.8. Regiunea 8 Bucureşti-llfov 368

Capitolul 4. MĂSURI NECESARE PENTRU VALORIFICAREA CU SUCCES A OPORTUNITĂŢILOR ÎNTREVĂZUTE DE DEZVOLTAREA INDUSTRIALĂ LA NIVEL REGIONAL 387

4.1. Soluţii privind reconversia forţei de muncă din profilul industrial 387
4.2. Îmbunătăţirea mediului de afaceri propice dezvoltării industriale 391
4.3. Perfecţionări necesare ale cadrului instituţional şi legislativ privind dezvoltarea regională 397
Bibliografie 401

PROBLEME ECONOMICE NR. 39-40/2001 _____ 403

SISTEMUL INTEGRAT AL INDICATORILOR DEZVOLTĂRII DURABILE 405

CUVÂNT ÎNAINTE 409

1. INDICATORII INTEGRAŢI AI DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN CONTEXTUL ACTUAL 412

2. DEZVOLTAREA DURABILĂ A SECTORULUI ENERGETIC 425

2.1. Impactul sectorului energetic asupra mediului 425
2.2. Concepte şi tendinţe actuale la nivel global 430
2.3. Strategia energetică a României 434
Energie electrică şi termică 435
Energia nucleară 438
Gazele naturale 439
Petrolul 440
Combustibilii solizi 440

3. INDICATORII INTEGRAŢI AI DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN SECTORUL ENERGETIC AL ROMÂNIEI 441

3.1. Indicatori ai furnizării energiei 441
3.2. Indicatori ai consumului final de energie 446
3.3. Indicatori ai industriei energetice 454
3.4. Indicatori ai surselor de energie regenerabilă 459
3.5. Indicatori de eficienţă energetică 460
3.6. Indicatori ai emisiilor din sectorul energetic 466

4. EVOLUŢIA INTENSITĂŢII ENERGETICE ÎN ŢĂRILE EUROPENE 467

Bibliografie 487

PROBLEME ECONOMICE NR. 41/2001 _____ 489

ECONOMIA REPUBLICII MOLDOVA DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ (I) 491

REPUBLICA MOLDOVA - CĂI DE INTEGRARE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 495

1. Avantajele comparative ale economiei Moldovei 495
2. Reforme economice în Moldova 502

DE CE A RATAT REPUBLICA MOLDOVA INTEGRAREA EUROPEANĂ 508

STAREA FINANCIARĂ A ŢĂRII – FACTOR IMPORTANT AL ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ..... 514

ROLUL GRUPURILOR INDUSTRIAL-FINANCIARE ÎN PROCESUL DE GLOBALIZARE. IMPACTUL LOR ASUPRA ECONOMIEI REPUBLICII MOLDOVA..... 521

Bibliografie..... 526

PIAŢA INVESTIŢIONALĂ ÎN REPUBLICA MOLDOVA: CONSIDERAŢII ACTUALE ÎN CONTEXTUL REFORMELOR ECONOMICE ŞI PERSPECTIVELOR INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 528

Bibliografie..... 541

PROBLEME ECONOMICE NR. 42/2001 _____ 543

ECONOMIA REPUBLICII MOLDOVA DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ (II) 545

SIMULAREA INTEGRĂRII REPUBLICII MOLDOVA ÎN DIFERITE GRUPĂRI ECONOMICE REGIONALE 549

INTEGRAREAA INTERNAŢIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA – FACTOR AL CREŞTERII ECONOMICE 560

1. Consideraţii conceptuale asupra integrării..... 560
2. Republica Moldova – ţară europeană. De ce fel de integrare are ea nevoie?562
3. Probleme ale comerţului exterior al Republicii Moldova..... 567

TENDINŢE ŞI POLITICI AGROAIIMENTARE ÎN PERSPECTIVA

INTEGRĂRII REPUBLICII MOLDOVA ÎN COMUNITATEA EUROPEANĂ 571

1. Principalele evoluţii ale producţiei agricole 572
2. Coordonate ale integrării agroalimentare 578
3. Comerţul exterior agroalimentar 579
4. Costuri, fiscalitate si subvenţii 582

ADAPTAREA ECONOMIEI IA TENDINŢELE MONDIALE – PREMISĂ A INTEGRĂRII ŢĂRII ÎN STRUCTURILE EUROPENE ŞI MONDIALE 587

1. Noi corelaţii între naţional si internaţional 587
2. Comerţul exterior – motorul dezvoltării economiei 589
3. Alţi factori favorizanţi ai exportului 590

PROBLEME ECONOMICE NR. 43-44/2001 593

EVALUĂRI ALE STĂRII ACTUALE A ECONOMIEI REPUBLICII MOLDOVA 595

REFLECŢII ASUPRA PROBLEMELOR SOCIOECONOMICE ALE REPUBLICII MOLDOVA 599

1. Principiile administrării economiei Republicii Moldova 599
2. Probleme curente în economia naţională a Republicii Moldova 600
3. Ieşirea Republicii Moldova din criza economică este posibilă 603
4. Modalităţile de depăşire a crizei economice din Republica Moldova 605

PRIVATIZAREA ÎN REPUBLICA MOLDOVA: REALIZĂRI, MODIFICĂRI, EFECTE, PROBLEME 606

REPERE STRATEGICE ALE STOPĂRII DEZINDUSTRIALIZĂRII REPUBLICII MOLDOVA 613

INVESTIŢIILE – REPER STRATEGIC AL CREŞTERII PERFORMANŢEI ECONOMICE 618

METODOLOGIA COMPOZIŢIONALĂ A MEDIULUI COMUNITĂŢILOR DIN LOCALITĂŢILE RURALE ŞI URBANE ALE REPUBLICII MOLDOVA 624

Bibliografie 631

REVITALIZAREA ACTIVITĂŢII UNITĂŢILOR ECONOMICE PRIN

IMPLEMENTAREA MANAGEMENTULUI STRATEGIC 632
Bibliografie 639
PROBLEMA ESTIMĂRII JUSTIFICATE A POTENŢIALULUI REZULTATIV AL ÎNTREPRINDERII ÎN CONDIŢIILE ACTUALE DE DEZVOLTARE 640
Bibliografie 645
EVALUĂRI PRIVIND STADIUL ACTUAL AL SISTEMULUI BANCAR DIN REPUBLICA MOLDOVA 646
1. Experienţe bancare internaţionale şi învăţămintele lor 646
2. Dezvoltarea sistemului bancar al Republicii Moldova 647
2.1. Măsuri ale BNM pentru consolidarea sistemului bancar 648
2.2. Dobânzile bancare 649
2.3. Creditele bancare. Facilităţi şi riscuri 650
3. Asociaţiile de economii şi împrumut 652
4. Dezvoltări prospective ale sistemului bancar 652
UNELE ASPECTE COMPARATIVE ALE AGREGATELOR MACROECONOMICE DINTRE ECONOMIA REPUBLICII MOLDOVA ŞI ROMÂNIA 654
STRATEGIA NAŢIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ A REPUBLICII MOLDOVA 660
1. Necesitatea şi scopul elaborării Strategiei pentru dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova 660
2. Iniţiativa elaborării strategiei DD 661
3. Pornind de la recomandările Agendei 21 661
Partea I-a a strategiei 662
1. Principiile dezvoltării durabile ale Republicii Moldova 662
2. Filosofia şi coordonatele strategiei 663
3. Stategia concepe prezentul ca parte a viitorului 664
Partea a II-a a strategiei 664
Partea a III-a a strategiei 665
PRIVATIZAREA ŞI GOSPODĂRIILE DE TIP NOU ÎN AGRICULTURA MOLDOVEI 668
MARKETINGUL UNIVERSITAR CU PRIVIRE SPECIALĂ LA REPUBLICA MOLDOVA 673
1. Caracteristici ale serviciilor de învăţământ 673

2. Programul de studii – produsul marketingului universitar 674
3. Nevoile practicii – criteriu fundamental al calităţii serviciilor 676
4. Nomenclatorul optim şi ciclul de viaţă al serviciilor..... 677
CONSECINŢELE FINANCIARE ŞI MANAGERIALE ALE PRIVATIZĂRII ÎN REPUBLICA MOLDOVA 682

PROBLEMELE DEMOGRAFICE ALE REPUBLICII MOLDOVA ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE LA ECONOMIA DE PIAŢĂ 688
IMPACTUL FACTORULUI INOVAŢIONAL ŞI AL COMERŢULUI EXTERIOR ASUPRA POLITICII INDUSTRIALE 693

PROBLEME ECONOMICE NR. 45-46/2001 _____ 699
COSTURI ALE INTEGRĂRII DE MEDIU ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ - studiu de caz: uleiurile uzate 701
ARGUMENT..... 705
1. CONSIDERAŢII PRELIMINARE 706
2. EVALUAREA SITUAŢIEI ACTUALE 711
2.1. Evoluţia numărului total de autovehicule înscrise în circulaţie..... 712
2.2. Estimări ale consumului mediu anual de uleiuri 713
3. CADRUL TEORETICO-METODOLOGIC AL ESTIMĂRII COSTULUI IMPLEMENTĂRII HG PRIVIND GESTIONAREA ULEIURILOR UZATE..... 716
3.1. Palierul ecologic 716
3.2. Palierul economic 716
4. ESTIMĂRI ALE INFRASTRUCTURII ŞI CHELTUIELILOR GENERATE DE IMPLEMENTAREA HG PRIVIND RECICLAREA ULEIURILOR UZATE 724
4.1. Estimări ale cheltuielilor pentru agenţii economici autorizaţi să comercializeze uleiuri minerale auto sau care prin activitatea lor generează uleiuri auto uzate 726
4.2. Estimări ale cheltuielilor pentru colectarea si valorificarea uleiurilor uzate727
4.3. Estimări ale cheltuielilor generale de administrare a sistemului 733
5. Concluzii..... 735

ANEXE 740
Bibliografie 765

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/2001 _____ 767

LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 2001 769

CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 2001 773

I. Programele de cercetare, informare documentară şi editoriale 773
II. Cooperarea internaţională 775
A. PROBLEME ECONOMICE 777
B. STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE 779
C. ROMANIAN ECONOMIC RESEARCH OBSERVER 780
D. ANALELE INSTITUTULUI NATIONAL DE CERCETĂRI ECONOMICE781
E. POPULAŢIE ŞI SOCIETATE 782
F. REVISTA ROMÂNĂ DE ECONOMIE 783
G. ROMANIAN JOURNAL OF ECONOMIC FORECASTING 784
H. CONTRIBUŢII LA PROGRAMUL DE CERCETARE AL CENTRULUI ROMÂN DE ECONOMIE COMPARATĂ ŞI CONSENSUALĂ AL ACADEMIEI ROMÂNE 786
I. ALTE LUCRĂRI 788
Volume editoriale realizate în anul 2001 788

INDEX DE AUTORI _____ 791

Volumul LXIII

ANALE NR. 1/2001 _____ 1

ECONOMIA ROMÂNIEI. SCENARII PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG ALE DEZVOLTĂRII DURABILE 3

Introducere 7

1. Dezvoltarea durabilă. Concepte, obiective, principii 9

2. Evoluţia economiei româneşti în perioada de tranziţie 15

2.1. Indicatorii macroeconomici relevanţi 15

2.2. Analiza modificărilor structurale din perioada de tranziţie 20

3. Scenarii privind evoluţia produsului intern brut per capita în România pe termen mediu şi lung 27

3.1. Consideraţii metodologice preliminare 27

3.2. Ipoteze ale scenariilor 28

3.3. Analiza scenariilor elaborate 31

3.4. Estimarea resurselor necesare scenariilor analizate 36

În loc de concluzii 42

BIBLIOGRAFIE 44

ANEXE 45

ANALE NR. 2/2001 _____ 89

INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII - UN DECENIU DE ACTIVITATE - 91

1. INSTITUTUL DE CERCETARE A CALITĂŢII VIEŢII – UN DECENIU DE ACTIVITATE 95

2. PUNCTELE CRITICE ALE POLITICII SOCIALE ÎN ROMÂNIA 98

2.1. Dilemele politicii sociale în tranziţie 98

2.2. Caracteristici ale politicii sociale în primii 10 ani ai tranziţiei 100

2.3. Profilul statului bunăstării în perioada tranziţiei 102

3. ROMÂNIA ÎN CONTEXTUL PRINCIPALELOR TENDINŢE SOCIAL-ECONOMICE EUROPENE DIN ANII ’90 104

3.1. Repere demografice 105
3.2. Dinamica familiilor şi gospodăriilor 106
3.3. Sănătatea 108
3.4. Educaţia şcolară şi universitară 108
3.5. Participarea pe pieţele muncii 109
3.6. Produsul intern brut 112
3.7. Veniturile şi inflaţia 113
Bibliografie 122

4. EXPLOATAŢIA FAMILIALĂ ŞI PERSPECTIVELE EI ÎN AGRICULTURA ROMÂNIEI 123

4.1. Contextul macrosocial al problemei 123
4.2. Locul exploataţiei familiale în tipologia exploataţiilor agricole 126
4.3. Starea prezentă a exploataţiei agricole familiale şi perspectivele ei 130

5. REPREZENTĂRI ASUPRA FUNCŢIILOR SOCIALE ALE STATULUI 135

5.1. Tipuri de state ale bunăstării 135
5.2. Coordonate ale furnizării bunăstării în sistemul socialist 137
5.3. Furnizarea bunăstării în perioada de tranziţie 137
5.4. Cine trebuie să asigure bunăstarea? 142
5.5. Stat minimal/stat maximal – susţinători 146
5.6. Modele în furnizarea bunăstării – tipuri de susţinători 148
5.7. Concluzii 152
Bibliografie 156

6. CONCEPTUL DE POLITICĂ SOCIALĂ 158

6.1. Problemele sociale – o abordare teoretică 159
6.2. Perspectiva patologiei sociale 165
6.3. Perspectiva dezorganizării sociale 167
6.4. Perspectiva conflictului de valori 168
6.5. Perspectiva comportamentului deviant 169
6.6. Perspectiva etichetării sociale 170
6.7. Perspectiva critică 171
Bibliografie 173

7. PUNCTE CRITICE ALE FINANŢĂRII POLITICILOR SOCIALE ÎN ROMÂNIA 174

Bibliografie 182

8. ŞOMERII: POLITICI DE SPRIJIN 183

8.1. Politici de sprijin pentru şomeri 184
8.2. Politici de suport pentru disponibilizaţi 189
8.3. Concluzii 195
Bibliografie 196

9. ŞOMAJUL ÎN ROMÂNIA ÎNTRE POLITICI SOCIALE ŞI CONSECINŢE 197

9.1. Şomajul ca problemă socioeconomică 198
9.2. Şomajul în România 202
9.3. Concluzii 211
Bibliografie 211

10. NEVOIA DE LOCUINŢE ÎN ROMÂNIA 213

10.1. Cadrul general 214
10.2. Cine are nevoie de locuinţe 229
Bibliografie 239

11. DILEME ALE POLITICILOR SOCIALE REFERITOARE LA GENERAŢIILE EXTREME DIN ROMÂNIA, ÎN PERIOADA TRANZIŢIEI 241

12. FAMILIILE MONOPARENTALE ÎN ROMÂNIA – SITUAŢIA SOCIOECONOMICĂ 248

12.1. Particularităţi ale familiilor monoparentale ca structură familială deficitară 248
12.2. Măsuri de protecţie socială adresate familiilor monoparentale 252
12.3. Atitudinile populaţiei faţă de problema socială a familiilor monoparentale 254
12.4. Bibliografie 261

13. DIMENSIUNEA IMPACTULUI SOCIO-ECONOMIC AL DEZASTRELOR PROVOCATE DE INUNDAŢII ÎN ROMÂNIA ANILOR ’90 262

13.1. Aria de producere a inundaţiilor şi frecvenţa acestora în România, în perioada 1992-1998 264
13.2. Elementele de impact ale inundaţiilor produse în perioada 1992-1998 266
13.3. Durata inundaţiilor 268

14. PROBLEME SOCIALE ASOCIATE MEDIULUI URBAN 273

14.1. Aglomeraţie urbană, patologie socială şi amenajarea oraşului 273
14.2. Mediul urban şi relocarea urbană 275
14.3. Efecte ale dislocării – sărăcirea populaţiei 277
14.4. Violenţa urbană 283
Bibliografie 285

15. NOUL MANAGEMENT ADMINISTRATIV 286

15.1. Introducere 286
15.2. Evaluare instituţională 289
15.3. Structurarea relaţiilor de încredere 291
15.4. Concluzii 292
Bibliografie 293

16. RELAŢIILE INTERETNICE ÎN ROMÂNIA 294

16.1. Revirimentul cercetărilor în domeniu 294
16.2. Situaţia socială – sistemul de referinţă al relaţiilor şi interacţiunilor interetnice 295
16.3. Calitatea relaţiilor interetnice 300

17. INTERETNICITATE ŞI DEMOGRAFIE ÎN ROMÂNIA DIN PERSPECTIVĂ ISTORICĂ 303

18. MINORITĂŢI MUSULMANE ÎN ROMÂNIA LA SFÂRŞITUL SECOLULUI XX Cercetări de psihologie socială 308

Bibliografie 330

19. APARIŢII EDITORIALE SEMNATE DE CERCETĂTORI DIN I.C.C.V... 331

ANALE NR. 3-4/2001 337

MODELE MACROECONOMICE - Abordări teoretice şi aplicaţii 339

TEORIA CLASICĂ ŞI MODELUL CLASIC 343

1. Teoria cantitativă a banilor 344
2. Legea lui Say 344
3. Modelul clasic 345
4. Modelul lui Walras (echilibrul general) 354

MESAJUL INIŢIAL AL DOCTRINEI KEYNESIENE 357

1. Cadrul istoric al elaborării operei keynesiene 357
2. Paradigma cererii efective 358
3. Funcţia de consum 360
4. Funcţia de investiţii 361
5. Principiul multiplicatorului 362
6. Funcţia de lichiditate 365
7. Funcţia de utilizare a forţei de muncă 367
8. Aplicarea doctrinei keynesiene la realităţile economiei româneşti 368

Bibliografie 371

MODELUL IS – LM 372

1. "Reconcilierea" lui Keynes cu „clasicii" 372
2. Unele proprietăţi ale modelului IS-LM 375
3. Cazuri speciale ale modelului IS-LM 378
4. Particularităţi ale modelului IS-LM în cazul României 379

Bibliografie 379

MONETARISMUL – ABORDARE TEORETICĂ ŞI APLICAŢII 381

1. Monetarismul. Definiţii şi principii 381
2. Modelul monetar. De la teoria cantitativă la teoria venitului nominal 383
3.Teoria venitului permanent 387
4. Teoria ciclului de viaţă 391
5. Problema diviziunii impulsului monetar între sectorul real şi preţuri 393
6. Modelul IS-LM în gândirea lui Friedman 394
7. Friedman şi curba lui Phillips 395
8. Aspecte ale economiei româneşti 400

Bibliografie 406

MODELUL CAGAN AL HIPERINFLAŢIEI ÎN INTERPRETAREA EXPECTATIILOR RAŢIONALE* 407

TEORIA ECHILIBRELOR NEWALRASIENE 410

1. O sinteză a teoriei echilibrelor newalrasiene 410
2. Echilibre newalrasiene tipice în economia de piaţă 414
3. Rafinarea teoriei privind echilibrele newalrasiene în economia de piaţă 416
4. O privire critică asupra teoriei echilibrelor newalrasiene în contextul globalizării 422
5. Dezechilibrele pieţei forţei de muncă în contextul transformării economiei româneşti 424

Bibliografie 428

BOUNDED RATIONALITY, VERY YOUNG FINANCIAL MARKETS AND THE EU ENLARGEMENT 429

1. Introduction 429
2. Main features of semi-mature and very young financiai markets 430
3. Adjusting Evolutionary Algorithms to achieve global convergence 432

Acknowledgements 440
References 440
Appendix 442

NOUA ECONOMIE KEYNESIANĂ 443

1. Caracteristici definitorii ale noii economii keynesiene 443
2. Deviaţia salariilor de la nivekri de echilibru 444
3. Starea lentă a preţurilor 446
4. Coordonarea activităţii economice 449
5. Realităţile economice româneşti şi conceptele noii economii keynesiene 449

Bibliografie 452

MODELE ALE CICLULUI AFACERILOR – Probleme teoretice şi aplicaţii – 453

Introducere 453
1. Abordări empirice: trend versus ciclu; şocuri permanente şi tranzitorii 454
2. Integrarea ciclurilor afacerilor în ciclurile lungi 463

3. Modele nonlineare cu timp discret şi modele nonlineare cu timp continuu 468
Bibliografie 487

MODELUL MUNDELL-FLEMING 491

1. Modelul Mundell-Fleming în cazul cursului de schimb fix/flexibil şi a mobilităţii perfecte a capitalului 491
2. Sinteza efectului politicilor economice în modelul Mundell-Fleming 494
3. Cazul economiei României în cadrul analitic al modelului Mundell-Fleming 495
4. O sinteză privind noţiunea de competitivitate 496
5. Indicatori de competitivitate 501
6. Competitivitatea de preţ şi balanţa de plăţi 505
Bibliografie 508

METODE DE EVALUARE A COMPETITIVITĂŢII 509

PARITATEA PUTERII DE CUMPĂRARE 514

1. Conceptul de Paritate a Puterii de Cumpărare 514
2. Programul de Comparare Europeană (PCE) 515
3. Cadrul metodologic al comparării 517

TEORIA SISTEMELOR MULTINIVEL ŞI MODELAREA MACROECONOMICĂ 520

1. Izvoarele teoriei sistemelor multinivel (TSM) 520
2. Probleme de decizii 523
3. Concepte fundamentale sie TSM 525
4. Tipologia nivelelor 527
5. Problemele principale ale TSM 529
6. Sisteme cu două nivele (binivel) 531
7. Metode de optimizare a sistemelor multinivel 532
8. Concluzii 535
Bibliografie 535

MODELELE DEMOECONOMICE 537

Bibliografie 545

PIAŢA MUNCII INDUSTRIALE DIN PERSPECTIVA MODELĂRII

MACROECONOMICE - tendinţe, instituţii, realocare - 546
1. Economii în tranziţie, evoluţii la nivel macro, politici economice şi evoluţiile sectorului industrial 546
2. Cadrul instituţional al negocierilor salariale şi rigiditatea salariilor relative 554
3. Realocare, rigidităţi şi restructurare 556
4. „Mâna invizibilă" a realocării 561
5. Concluzii 569
Bibliografie 574

INDEX DE AUTORI _____ 577

Volumul LXIV

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2/2002 _____ 1

CONTURAREA PROFILULUI INDUSTRIAL AL REGIUNILOR ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 3

INTRODUCERE 7

Capitolul 1. UTILIZAREA ANALIZEI INPUT-OUTPUT PENTRU STUDIEREA RELAŢIILOR INTERRAMURI LA NIVEL INTRA ŞI INTERREGIONAL 13

1.1. Analiza input-output la nivelul unei regiuni 13
1.2. Analiza input-output la nivel interregional 17

Capitolul 2. STRUCTURA ŞI REPARTIZAREA TERITORIALĂ A RAMURILOR INDUSTRIALE ÎN ŢARA NOASTRĂ 23

2.1. Dinamica industriei în perioada de tranziţie 23
2.2. Profilul industrial al regiunilor 32

Capitolul 3. STUDIU DE CAZ – ZONA MUNŢILOR APUSENI 80

3.1. Caracterizarea zonei Munţilor Apuseni 80
3.2. Poli de dezvoltare economică în zona Munţilor Apuseni 82

Capitolul 4. CONCLUZII 88

POLITICA DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎN CONDIŢIILE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ – IMPACTUL ASUPRA COMPETITIVITĂŢII INDUSTRIALE 99

Introducere 103

Partea I. POLITICI, INSTRUMENTE SI MĂSURI DE CONFORMARE A ACTIVITĂŢILOR INDUSTRIALE CU CERINŢELE PROTECŢIEI MEDIULUI 104

Capitolul 1. Politici de protecţie a mediului utilizate în ţările Uniunii Europene. Posibilităţi şi limite de aplicare în România 104

1.1. Politici de protecţie a mediului utilizate în ţările Uniunii Europene 104

1.2. Posibilităţi şi limite de aplicare în România 107

Capitolul 2. Cerinţe prevăzute în acquis-ul comunitar de mediu care vizează domeniul industrial 117

2.1. Conformarea cu cerinţele Directivei privind prevenirea şi controlul integrat al poluării industriale, nr. 96/61 (IPPC) 117

2.2. Conformarea cu cerinţele Directivei nr. 96/82/EEC privind controlul pericolului de accident major implicând substanţe periculoase SEVESO II (COMAH) 123

2.3. Conformarea cu cerinţele Directivei nr. 88/609/EEC privind limitarea emisiilor de poluanţi specifici în atmosferă prin instalaţii mari de ardere (LCP) 126

2.4. Conformarea cu cerinţele Directivei nr. 1999/13/EEC privind limitarea emisiilor de compuşi organici volatili datorate utilizării solvenţilor în anumite activităţi şi instalaţii (VOC) 130

2.5. Conformarea cu cerinţele Regulamentului nr. 1836/93 privind schemele voluntare de eco-management şi audit (EMAS) 131

2.6. Conformarea cu cerinţele Regulamentului nr. 880/92 privind eco-etichetarea 132

Capitolul 3. Instrumente economice şi de reglementare utilizate în controlul poluării industriale 141

ANEXE 147

Partea II-a. PROBLEME ECOLOGICE DETERMINATE DE RAMURILE POLUATOARE ALE INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI 158

Capitolul 4. Efectele principalelor ramuri poluatoare ale industriei româneşti asupra factorilor de mediu 158

Capitolul 5. Situaţia tehnologică, actuală şi de perspectivă, a principalelor ramuri poluatoare 164

5.1. Industria extractivă a petrolului, gazelor naturale şi prelucrarea primară a petrolului..... 164
5.2. Industria extractivă a cărbunelui 166
5.3. Industria siderurgică 168
5.4. Industria de producere a energiei electrice şi termice..... 170

Capitolul 6. Probleme ecologice specifice generate de industriile poluatoare..... 171

6.1. Industria extractivă a petrolului, gazelor naturale şi prelucrarea primară a petrolului 171
6.2. Industria extractivă a cărbunelui 176
6.3. Industria siderurgică 180
6.4. Industria de producere a energiei electrice şi termice..... 186

Capitolul 7. Măsuri de conformare cu cerinţele de protecţie a mediului, aplicabile în ramurile industriale..... 190

7.1. Industria extractivă a petrolului, gazelor naturale şi prelucrarea primară a petrolului 190
7.2. Industria extractivă a cărbunelui 192
7.3. Industria siderurgică 194
7.4. Industria de producere a energiei electrice şi termice..... 196

Partea a III-a. IMPACTUL POLITICII DE PROTECŢIE A MEDIULUI ASUPRA COMPETITIVITĂŢII INDUSTRIALE 199

Capitolul 8. Model de echilibru general al economiei naţionale – posibilităţi şi limite de folosire pentru analiza influenţei politicii de mediu asupra competitivităţii industriale 199

Capitolul 9. Efecte pozitive şi negative ale conformării industriilor poluatoare cu cerinţele protecţiei mediului 212

Concluzii 222
ANEXE 226

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6-7/2002 _____ 253

OCUPAREA ŞI ŞOMAJUL ÎN ROMÂNIA 255

1. CONSIDERAŢII INTRODUCTIVE 259
2. ROLURI/FUNCŢII ALE OCUPĂRII 263
3. OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ – COPILUL VITREG AL TRANZIŢIEI 270
3.1. Precizări sumare 270
3.2. Zece ani de criză sistemică a ocupării forţei de muncă 271
3.3. Dimensiuni, caracteristici şi tendinţe ale evoluţiei volumului ocupării 272
3.4. Continuitate şi discontinuitate în evoluţiile structurii ocupării forţei de muncă 278
4. ŞOMAJUL CRONIC – DEZECHILIBRU FUNCŢIONAL AL PIEŢEI MUNCII. DIMENSIUNI. CARACTERISTICI. TENDINŢE PE TERMEN SCURT, MEDIU ŞI LUNG 290
4.1. Dimensiuni şi intensitate 290
4.2. Vulnerabilitate diferită în faţa riscului de şomaj 291
5. TRANZIŢIA DE LA ŞCOALĂ LA MUNCĂ – ÎNTRE ASPIRAŢII ŞI REALITĂŢI 297
5.1. Confruntarea dintre cererea economică şi, respectiv, cea socială de educaţie şi formare profesională 297
5.2. Caracteristici şi semnale ale tranziţiei de la şcoală ta muncă 299
6. CRIZA MECANISMELOR ŞI POLITICILOR DE OCUPARE 302
6.1. Productivitatea muncii – măsură a eficienţei dezocupării forţei de muncă 302
6.2. Costul forţei de muncă – mecanism de descurajare a ocupării şi de stimulare a muncii la negru 304
6.3. Costul total al forţei de muncă – mecanism de descurajare a ocupării în sectorul formal al economiei 313
6.4. Politicile pieţei muncii între stimularea ocupării şi protecţia socială 315
7. ANUL 2000 – MOMENT DE RĂSCRUCE AL STĂRII ŞI EVOLUŢIEI OCUPĂRII? DURABILITATE ŞI CONJUNCTURĂ 320
7.1. Nou şi vechi în starea şi evoluţia ocupării (anii 2000 şi 2001) 321
7.2. Politicile pieţei muncii. Schimbări notabile în raportul măsuri active – măsuri pasive 325
7.3. Lecţiile tranziţiei 330

8. ÎN LOC DE CONCLUZII – PRIORITĂŢI ŞI DIRECŢII DE CERCETARE ŞI ACŢIUNE 333

8.1. Constatări de sinteză 333
8.2. Priorităţi şi direcţii de acţiune 336
8.3. Unele probleme de cercetare 340

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/2002 _____ 363

ECONOMIA NAŢIONALĂ ŞI INTEGRAREA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 365

1. Analiza costurilor şi a beneficiilor extinderii europene – implicaţii pentru sectorul formal şi informal în economiile în tranziţie 369

1. Introducere 369
2. Modelarea efectului integrării 371
3. Datele 377
4. Estimarea modelului 380
5. Rezultatele simulărilor 382
6. Concluzii şi recomandări 385
Bibliografie 385

2. Metode de estimare a PIB-ului lunar – Filtrul Kalman 386

1. Procedura spaţiului stării 386
2. Procedura filtrului Kalman 390
3. Concluzii orientative 392
Bibliografie 393

3. Ciclul de afaceri într-o economie de piaţă – Terminologie şi mecanisme. O privire retrospectivă asupra economiei româneşti în perioada de tranziţie 394

Introducere 394
1. Definirea conceptului de ciclu al afacerilor 394
2. Fluctuaţii ciclice ale producţiei în România în perioada de tranziţie 405
Bibliografie 410

4. Impactul politicii salariale asupra inflaţiei 411

ANEXE 418
Bibliografie 419

5. Politica fiscală în Euroland 420

1. Introducere 420
2. Teoria zonelor monetare optime cu privire la politica fiscală
într-o uniune monetară 420
3. Limite la centralizarea bugetelor naţionale într-o uniune monetară 421
4. Situaţia în Uniunea Europeană 422
5. Relaţia deficit bugetar – datorie publică 423
6. Constrângeri fiscale în UEM 424
7. Critici aduse Tratatului de la Maastricht şi Pactului de Creştere şi Stabilitate425
8. Concluzie 427
Bibliografie 428
6. Consideraţii generale asupra sistemului de impozitare în România, în
contextul aderării la UE 429
Bibliografie 432
7. Aspecte ale competitivităţii unor sectoare ale economiei româneşti 433
1. Noţiuni generale privind competitivitatea 433
2. Indicatori de măsurare şi caracterizare a competitivităţii 435
3. Competitivitatea unor sectoare ale economiei româneşti 437
4. Avantaje/dezavantaje comparative în relaţiile cu ţările Uniunii Europene
şi ţările candidate la aderare 440
Bibliografie 441
ANEXE 442
8. Investiţiile directe cu impact semnificativ în economie 450
1. Un nou cadru legislativ – comparaţie cu cel existent. Facilităţi pentru
investitori 450
2. Stadiul actual al investiţiilor externe directe şi societăţilor cu capital străin în
România 452
3. Alte iniţiative şi desfăşurări în domeniul investiţional (2002) 456

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9-10/2002 _____ 459

*RECONSTRUCŢIA SISTEMULUI FINANCIAR-BANCAR ROMÂNESC
ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII EUROPENE* 461

Capitolul 1. Politica monetară a României în perspectiva integrării în Uniunea
Europeană şi a consolidării durabile a economiei de piaţă 465
1.1. Deschideri conceptuale asupra politicii monetare 465

1.2. Premisele integrării europene şi ale dezvoltării economice durabile ale României 469
1.3. Politica monetară – componentă esenţială a politicii economice 471
1.4. Concluzii şi propuneri 491
Capitolul 2. Adaptarea supravegherii bancare din România la cerinţele integrării europene 493
2.1. Riscurile bancare – premise ale instituirii supravegherii bancare 493
2.2. Formele de manifestare ale supravegherii bancare 495
2.3. Alte consideraţiuni vizând supravegherea bancară 499
2.4. Supravegherea bancară în România 500
Capitolul 3. Impactul euro asupra balanţei de plăţi externe a României în perspectiva integrării în Uniunea Europeană 510
3.1. Cerinţe integraţioniste privind elaborarea balanţei de plăţi 510
3.2. Criteriile integrării şi situaţia României 516
3.3. Valuta de referinţă şi comportamentul balanţei de plăţi a României 518
3.4. Impactul cursului de schimb asupra soldului balanţei comerciale 520
3.5. Concluzii 522
Capitolul 4. Contribuţia pieţei de capital la finanţarea investiţiilor din România – condiţie primordială a dezvoltării durabile şi a integrării în Uniunea Europeană 528
4.1. Piaţa de capital în cadrul sistemului financiar naţional 528
4.2. Piaţa românească de capital – posibilă sursă de finanţare a investiţiilor 534
4.3. Aportul pieţei de capital la finanţarea investiţiilor în România. Unde suntem şi unde am dori să ajungem? 540
4.4. Concluzii 544
Capitolul 5. Abordarea strategică a pieţelor financiare în perspectiva globalizării 546
5.1. Globalizare, diversificare, reţelizare 546
5.2. Pieţele financiare în cadrul reţelelor globale 549
5.3. Integrarea pieţelor financiare în cadrul reţelelor globale 554
Bibliografie 558
ANEXE 563

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11-12/2002_____568

STRATEGIA FISCAL-BUGETARĂ A ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN STRUCTURILE EUROPENE 570

INTRODUCERE 574

Capitolul 1. Obiectivele strategice ale politicii fiscal-bugetare în perspectiva integrării în structurile europene 575

1.1. Corelarea politicilor bugetare 575
1.2. Reforma fiscală – obiectivele acesteia în perspectiva integrării europene 582
1.3. Crearea unei organizaţii fiscale mondiale 588

Capitolul 2. Sistemul fiscal românesc şi adaptarea acestuia la condiţiile integrării 592

2.1. Conceptul de sistem fiscal şi cerinţele pe care un sistem fiscal modern trebuie să le îndeplinească pentru a fi eficient 592
2.2. Strategia fiscală a statelor comunitare, în contextul extinderii integrării economice 593
2.3. Cerinţe şi evoluţii în adaptarea sistemelor fiscale ale statelor în tranziţie la exigenţele şi mecanismele pieţei unice 596
2.4. Adaptarea sistemului fiscal românesc la cerinţele integrării 598
2.5. Orientări, soluţii pentru racordarea sistemului de impozite şi taxe la cerinţele interne şi ale pieţei unice în domeniu 610

Capitolul 3. Gestiunea trezoreriei finanţelor publice 613

3.1. Gestiunea mişcărilor de fonduri în Trezoreria statului 613
3.2. Previzionarea fluxurilor de intrare şi a fluxurilor de ieşire 617
3.3. Finanţarea deficitelor bugetare 619

Capitolul 4. Reforma cheltuielilor publice 625

4.1. Noţiuni generale 625
4.2. Evoluţia cheltuielilor publice în perioada 1990-1999 626
4.3. Structura economică a cheltuielilor publice ale României 638
4.4. Evoluţia viitoare a cheltuielilor bugetare ale României 641

Capitolul 5. Caracteristicile intervenţionismului în economiile europene 649

5.1. Consideraţii teoretice cu privire fa intervenţionism 649
5.2. Prezentare de ansamblu a specificului politicilor fiscal-bugetare în statele Uniunii Europene 651

5.3. Politica fiscal-bugetară a ţărilor admise pentru aderarea la Uniunea Europeană 658
5.4. Intervenţionismul ca stare de fapt în România 660
5.5. Analiză comparativă 664
Bibliografie 672

INDEX DE AUTORI 674

Volumul LXV

PROBLEME ECONOMICE NR. 1-2/2002 1

SĂRĂCIA ŞI EXCLUDEREA SOCIALĂ ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 3

1. Problematica sărăciei la nivelul Uniunii Europene 7

2. Metode de măsurare a sărăciei şi a excluderii sociale 10

2.1. Metode aplicate în evaluările naţionale 10
2.2. Metoda Eurostat 11
2.3. Sistemul de indicatori ai incluziunii sociale 14

3. Dimensiuni ale sărăciei 17

3.1. Incidenţa sărăciei 18
3.2. Profilul sărăciei 22
3.3. Persistenţa sărăciei 25
3.4. Deficitul de venituri 26

4. Coordonate ale excluderii sociale 27

5. Venitul minim garantat în ţările Uniunii Europene 34

5.1. Locul venitului minim garantat în sistemele de protecţie socială 34
5.2. Caracteristici ale schemelor de venit minim garantat 40

6. Planurile naţionale de combatere a sărăciei şi a excluderii sociale 43

ANEXE 45

PROBLEME ECONOMICE NR. 3-4-5/2002 _____ 73

EFICIENŢA UTILIZĂRII RESURSELOR NATURALE ÎN INDUSTRIE 75

Cuvânt introductiv 79

Capitolul 1. CADRUL METODOLOGIC DE ABORDARE – factori de influenţă, cerinţe şi indicatori de analiză a eficienţei economice a utilizării resurselor naturale 81

1.1. Abordarea multicriterială a eficienţei economice în exploatarea şi utilizarea resurselor naturale 81

1.2. Probleme specifice determinării eficienţei economice a exploatării şi utilizării resurselor minerale 86

1.3. Eficienţa economică în industriile producătoare de bunuri intermediare obţinute din resurse minerale 98

1.4. Probleme specifice eficienţei exploatării şi utilizării resurselor forestiere 101

ANEXĂ 106

Capitolul 2. EXPLOATAREA ŞI UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR DE PETROL, GAZE NATURALE ŞI PRODUSE PETROLIERE 107

2.1. Industria extractivă a hidrocarburilor în contextul economic naţional 107

2.2. Caracteristicile industriei de exploatare a hidrocarburilor din România .. 109

2.3. Eficienţa utilizării hidrocarburilor pe filiere tehnologice de prelucrare ... 117

ANEXE 123

Capitolul 3. EFICIENŢA UTILIZĂRII RESURSELOR DE CĂRBUNE PE FILIERE ALE INDUSTRIILOR DE BUNURI INTERMEDIARE 130

3.1. Eforturile necesare pentru obţinerea cărbunilor 131

3.2. Principalele filiere tehnologice de utilizare a resurselor de cărbune şi delimitarea domeniilor de analiză pe aceste filiere 137

3.3. Consideraţii cu privire la eficienţa utilizării cărbunilor 142

Concluzii 144

ANEXĂ 146

Capitolul 4. EFICIENŢA UTILIZĂRII MINEREURILOR NEFEROASE PE FILIERE ALE INDUSTRIILOR DE BUNURI INTERMEDIARE 148

4.1. Situaţia actuală a industriei miniere în domeniul exploatării minereurilor neferoase în România 153

4.2. Utilizarea eficientă a minereurilor pe filiere de obţinere a metalelor neferoase 163

Capitolul 5. EXPLOATAREA ŞI UTILIZAREA EFICIENTĂ A RESURSELOR FORESTIERE 170

5.1. Caracteristicile fondului forestier din România. Eficienţa exploatării resurselor forestiere 170

5.2. Eficienţa utilizării resurselor forestiere 174

Bibliografie 183

PROBLEME ECONOMICE NR. 6/2002 _____ 185

AGRICULTURA ECOLOGICĂ ŞI PERCEPŢIA SCHIMBĂRII DE LA CANTITATE LA CALITATE 187

Introducere 191

1. Delimitări conceptuale ale unor termeni de specialitate 193

2. Principiile şi regulile producţiei agroalimentare ecologice 195

3. Conversia producţiei convenţionale la producţia ecologică 198

4. Produsele agroalimentare ecologice pe plan mondial 200

5. Piaţa produselor agroalimentare ecologice în Uniunea Europeană 201

6. Produsele agroalimentare ecologice în România 207

Concluzii 211

Bibliografie 211

ANEXE 212

PROBLEME ECONOMICE NR. 7-8-9/2002 _____ 215

OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ DIN PERSPECTIVA RACORDĂRII LA COORDONATELE STRATEGIEI EUROPENE PENTRU OCUPARE

(SEO) — O ABORDARE GLOBALĂ 217

1. Argumente pentru o nouă abordare a ocupării forţei de muncă 221

2. Criza ocupării forţei de muncă – o criză durabilă cu impact agravant asupra costului tranziţiei 233

2.1. Nevoia de clarificări conceptuale 233

2.2. Zece ani de declin şi precarizare a ocupării forţei de muncă 237

3. România în context european 253

3.1. Punctul de start 253

3.2. Relaţia creştere economică–ocupare a forţei de muncă. Tendinţe pe termen lung 259

3.3. Strategia europeană pentru ocupare. Procese şi tendinţe semnificative pentru conturarea unui nou pattern al ocupării 263

4. Perspective şi riscuri 281

4.1. Directivele CE privind SEO pe anul 2001 281

4.2. Posibile riscuri 283

4.3. În loc de concluzii: o nouă filosofie şi noi instrumente de susţinere a ocupării forţei de muncă 285

ANEXE 295

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 320

PROBLEME ECONOMICE NR. 10/2002 _____ 323

IMPACTUL ÎMBĂTRÂNIRII DEMOGRAFICE ASUPRA OFERTEI POTENŢIALE DE FORŢĂ DE MUNCĂ 325

1. Consideraţii generale asupra procesului de îmbătrânire demografică 329

2. Evoluţia procesului de îmbătrânire demografică în România după cel de-al doilea război mondial 332

3. Evoluţia populaţiei active – oferta potenţială pe piaţa forţei de muncă în ultimele cinci decenii 337

4. Perspective demoeconomice la orizontul anului 2020 342

4.1. Evoluţia proiectată a populaţiei în vârstă de muncă (15-64 de ani) până în anul 2020 342
4.2. Mutaţii în structura pe vârste a populaţiei în vârstă de muncă 344
4.3. Raportul de înlocuire 345
4.4. Evoluţia probabilă a populaţiei active până în anul 2020 346

5. Concluzii 350

Bibliografie selectivă 355

PROBLEME ECONOMICE NR. 11-12/2002 357

PROBLEMA CHELTUIELILOR DE ÎNTREŢINERE OBLIGATORII ALE REZIDENŢILOR LA BLOC 359

1. Construirea de locuinţe la bloc în anii socialismului 363

2. Criza locuirii la bloc din anii '90 366

3. Semnale în presa românească privind acutizarea problemei cheltuielilor obligatorii ale familiei care locuieşte la bloc 367

4. Metoda de cercetare 372

5. Caracteristici sociodemografice ale gospodăriilor urbane româneşti şi veniturile acestora în anul 1999 373

5.1. Evoluţia veniturilor familiilor de salariaţi în anii '90 în raport cu nivelul minim de trai 375
5.2. Veniturile pensionarilor în raport cu nivelul de subzistenţă aferent pensionarilor din mediu urban 375

6. Cheltuielile de consum şi tendinţele structurilor consumului de bunuri şi servicii 377

6.1. Cheltuielile pentru întreţinerea locuinţei – comparaţii internaţionale 382

7. Percepţii ale populaţiei asupra calităţii vieţii, în datele ICCV 383

8. Calitatea locuirii în anii tranziţiei 390

9. Consumul de energie al românilor 396

10. Evoluţia cheltuielilor efective cu întreţinerea locuinţei ale familiei care

locuieşte la bloc, în anii '90, în Bucureşti şi Braşov 398
10.1. Cheltuielile pentru întreţinerea locuinţei..... 398
10.2. Cheltuielile pentru alimentarea cu energie electrică..... 399
10.3. Scăderea la nivel naţional a indicatorilor privind consumul de utilităţi casnice..... 400
10.4. Cheltuielile pentru plata serviciului telefonic 401
10.5. Evoluţia unor cheltuieli obligatorii din bugetul unei familii, în raport cu nivelul de subzistenţă calculat de ICCV, în perioada 1990-2000 402

Concluzii 403

ANEXE 405

Bibliografie..... 411

PROBLEME ECONOMICE NR. 13-14/2002 _____ 413

INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE – tendinţe structurale 415

Partea I. TENDINŢE MAJORE IN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ SI PE PLAN MONDIAL 419

Capitolul 1. Locul şi rolul industriei prelucrătoare în economia Uniunii Europene 419

Capitolul 2. Tendinţe generale în evoluţia, structura şi nivelul de performanţă ale industriei prelucrătoare a Uniunii Europene, comparativ cu SUA şi Japonia 424

Capitolul 3. Principalii factori ai evoluţiei structurii industriei prelucrătoare a Uniunii Europene..... 434

Partea a II-a. TENDINŢE MAJORE IN PRINCIPALELE SECTOARE ALE CONSTRUCŢIEI DE MAŞINI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ SI PE PLAN MONDIAL. DIRECŢII ŞI ORIENTĂRI PENTRU PROCESUL DE AJUSTARE SECTORIALĂ, ÎN VEDEREA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 446

Capitolul 1. Tendinţe majore în industria constructoare de maşini în Uniunea Europeană..... 446

1.1. Construcţii metalice şi produse din metal 446
1.2. Maşini şi echipamente 448
1.3. Maşini electrice şi echipamente electronice 451
1.4. Mecanică fină, optică şi ceasuri 454
1.5. Mijloace de transport 456

Capitolul 2. Direcţii şi orientări ale procesului de ajustare sectorială în vederea integrării României în Uniunea Europeană 460

Bibliografie 477

PROBLEME ECONOMICE NR. 15-16/2002 _____ 479

COSTURI ŞI BENEFICII ALE RESTRUCTURĂRII MODELULUI DE FUNCŢIONARE A PIEŢEI FORŢEI DE MUNCĂ 481

1. Clarificarea noţiunii de model al ocupării forţei de muncă 485

2. Modele de ocupare a forţei de muncă în ţările cu economie de piaţă consolidată 488

3. Tendinţe ale transformării modelelor de ocupare a forţei de muncă, în contextul globalizării şi extinderii utilizării tehnologiilor informaţionale 491

4. Evoluţia duratei muncii 502

5. Modificări ale structurii profesionale a populaţiei ocupate 514

6. Mutaţii în statusul ocupaţional al populaţiei ocupate 520

7. Direcţii de acţiune pentru creşterea stabilităţii ocupării forţei de muncă în ţările Uniunii Europene 524

Bibliografie 530

ANEXE 531

PROBLEME ECONOMICE NR. 17/2002 _____ 549

MODELE ŞI STRATEGII ALE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 551

1. Statele central şi est-europene în contextul procesului de integrare europeană 555

1.1. Modele ale integrării economice în spaţiul central şi est-european..... 555
1.2. Transformările sistemice de după 1989 din Europa Centrală şi de Est în contextul procesului integrării europene..... 558
1.3. Integrarea progresivă a statelor central şi est-europene în Uniunea Europeană..... 563

2. Integrarea României în structurile europene..... 568

2.1. O scurtă privire istorică asupra relaţiilor dintre România şi Uniunea Europeană..... 568
2.2. Transformările sistemice din România după 1989: continuarea şi adâncirea lor..... 569
2.3. Etapele importante ale procesului complex de integrare a României în Uniunea Europeană..... 576

3. Noua construcţie europeană şi aderarea României la Uniunea Europeană..... 589

Bibliografie selectivă 592

PROBLEME ECONOMICE NR. 18/2002 _____ 597

DE CE POLITICĂ AGRICOLĂ ARE NEVOIE ROMÂNIA? 599

Introducere..... 603

Ce politică agricolă trebuie să promoveze România? 605

1. Evaluarea politicilor agricole: restricţii şi oportunităţi..... 605

2. Posibile opţiuni strategice..... 607

2.1. Formarea şi dezvoltarea pieţelor concurenţiale..... 608
2.2. Relansarea procesului investiţional 611
2.3. Formarea unei structuri agrare performante..... 615
2.4. Facilitarea procesului de creştere a productivităţii marginale a resurselor de muncă din zonele rurale 619

Anexă 624

Intervenţii 628

PROBLEME ECONOMICE NR. 19/2002 _____ 639

INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE, MODERNIZAREA

ŞI ÎNZESTRAREA CU FACTORI 641

1. CONSIDERAŢII GENERALE..... 645

2. CONCEPTUL DE INVESTIŢII STRĂINE 649

2.1. Clasificarea investiţiilor străine..... 649
2.2. Investiţiile străine, motive, interese 651
2.3. Investiţiile străine directe şi principalele categorii de investitori 654

3. FORMELE INVESTIŢIILOR STRĂINE DIRECTE 656

4. CORPORAŢIA TRANSNAŢIONALĂ ŞI INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE 657

4.1. Conceptul privind corporaţia transnaţională 657
4.2. Corporaţiile transnaţionale, creşterea rolului investiţional şi înzestrarea cu factori 660

5. INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE ŞI ÎNZESTRAREA CU FACTORI 662

5.1. Teoria înzestrării cu factori 662
5.2. Teoria avantajelor competitive 663
5.3. Rolul investiţiilor străine directe în modernizarea factorilor de producţie, crearea şi susţinerea avantajelor competitive în România 666

BIBLIOGRAFIE..... 672

PROBLEME ECONOMICE NR. 20-21/2002 _____ 675

IMPACTUL SOCIOECONOMIC AL FENOMENELOR NATURALE DEZASTRUOASE ÎN ROMÂNIA - inundaţii, alunecări de teren, secetă 677

DEZASTRELE NATURALE – FENOMENE MEREU ÎN ATENŢIA SOCIETĂŢII 681

Capitolul 1. SISTEMUL DE CONCEPTE REFERITOARE LA FENOMENE NATURALE DEZASTRUOASE 683

Capitolul 2. INUNDAŢIILE, UNUL DINTRE CELE MAI FRECVENTE FENOMENE NATURALE DEZASTRUOASE..... 685

Capitolul 3. ALUNECĂRILE DE TEREN. CONSECINŢE ASUPRA COMUNITĂŢILOR UMANE DIN ROMÂNIA 705

Capitolul 4. MANIFESTĂRI ALE SOLIDARITĂŢII CU POPULAŢIA AFECTATĂ DE UNELE DEZASTRE NATURALE – INUNDAŢII ŞI ALUNECĂRI DE TEREN 709

Capitolul 5. REACŢII ALE POPULAŢIEI LA INIŢIATIVELE DE SOLIDARITATE NAŢIONALĂ 714

Capitolul 6. SECETA, ARIDIZAREA ŞI DEŞERTIFICAREA. EFECTE ASUPRA COMUNITĂŢILOR UMANE 716

6.1. Consideraţii generale asupra fenomenului 716
6.2. Seceta, aridizarea şi deşertificarea în România 717
6.3. Politici sociale în zonele afectate de secetă, aridizare şi deşertificare 724
6.4. Strategia prevenirii şi combaterii secetei, aridizării şi deşertificării în România 725

Bibliografie 727

ANEXE 730

PROBLEME ECONOMICE NR. 22-23/2002 _____ 743

PIAŢA INTERNĂ UNICĂ 745

Capitolul 1. CONCEPTUL PIEŢEI INTERNE 749

1.1. Conceptul pieţei comune 749
1.2. Conceptul pieţei unice (INTERNE) 751
1.3. Strategia pieţei interne din 1999 756

Capitolul 2. LIBERA CIRCULAŢIE A MĂRFURILOR 761

2.1. Crearea şi funcţionarea uniunii vamale 762
2.2. Reglementări de bază în domeniul vamal al Uniunii Europene 762
2.3. Uniunea vamală - fundament al UE şi element esenţial al pieţei interne unice 763
2.4. Influenţa lărgirii UE şi negocierilor OMC asupra sistemului vamal al UE 766
2.5. Program de consolidare: Uniunea vamală 2002 767
2.6. Rolul sistemului vamal pe piaţa internă unică 769

2.7. Efectele creării şi funcţionării pieţei interne unice asupra comerţului intra şi extra-comunitar 770

Capitolul 3. LIBERA CIRCULAŢIE A SERVICIILOR 772

3.1. Tratatul de la Roma şi libera circulaţie a serviciilor 772
3.2. Progresul integrării pieţei serviciilor 773
3.3. Strategia pieţei interne în domeniul serviciilor 774

Capitolul 4. LIBERA CIRCULAŢIE A CAPITALURILOR 776

4.1. Tratatul de la Roma şi libera circulaţie a capitalului 776
4. 2. Impactul Actului Unic European şi al Tratatului de la Maastricht 776
4.3. Impactul introducerii euro asupra pieţei de capital 777
4.4. Principalele etape ale construcţiei monetare europene 778

Capitolul 5. LIBERA CIRCULAŢIE A PERSOANELOR ÎN SPAŢIUL UNIUNII EUROPENE 790

5.1. Evoluţia conceptului de liberă circulaţie a persoanelor 790
5.2. Strategia Uniunii Europene privind libera circulaţie a persoanelor 792
5.3. Impactul liberei circulaţii a persoanelor din ţările central şi est- europene asupra UE 795

Bibliografie 799

PROBLEME ECONOMICE NR. 24/2002 _____ 803

VIITORUL UNIUNII EUROPENE LA ORIZONTUL ANULUI 2010 805

Introducere 809

Capitolul 1. PERFORMANŢELE ŢĂRILOR CENTRAL ŞI EST-EUROPENE CANDIDATE LA ADERARE - PREMISĂ A PROCESULUI DE EXTINDERE A UNIUNII EUROPENE 811

1.1. Progresele ţărilor central şi est-europene candidate la UE în realizarea criteriilor economice de aderare 811
1.2. Progrese sensibile ale negocierilor de aderare 823

Capitolul 2. STRATEGIA UNIUNII EUROPENE DE EXTINDERE SPRE EST 828

2.1. Strategia extinderii UE şi divergenţe de opinii în ţările membre 828
2.2. Scenarii şi calendare posibile privind aderarea celor 12 ţări candidate 830

Capitolul 3. ROMÂNIA ÎN ECUAŢIA INTEGRĂRII EUROPENE..... 834

3.1. Direcţii posibile de dezvoltare a României, în funcţie de estimarea costuri-beneficii intersectoriale în perspectiva aderării la UE 834
3.2. Impactul tranziţiei şi procesului de integrare europeană asupra României. Modalităţi de transformare a efectelor negative în efecte pozitive..... 834

Capitolul 4. UNIFICAREA CONTINENTULUI EUROPEAN - O ABORDARE LA ORIZONTUL VIITORULUI-TRECUT..... 839

4.1. Anul 2010 - „Visul" de la Copenhaga s-a îndeplinit 839
4.2. Costuri şi beneficii în plan economic şi social după extinderea Uniunii Europene la UE 27..... 842
4.3. Probleme cu care se confruntă UE după extindere..... 844

Bibliografie..... 846

INDEX DE AUTORI _____ 849

Volumul LXVI

PROBLEME ECONOMICE NR. 25-26/2002 _____ 1

EVOLUŢII ALE POLITICII COMERCIALE A UNIUNII EUROPENE..... 3

INTRODUCERE 7

Capitolul 1 POLITICA COMERCIALĂ COMUNĂ – PILON PRINCIPAL AL INTEGRĂRII ECONOMICE ÎN CADRUL UNIUNII EUROPENE 9

1.1. Prevederile Tratatului de la Roma privind punerea în aplicare a unei politici comerciale comune (PCC) 9
1.2. Factori interni şi externi ce au determinat şi condiţionat politica comercială comună a UE 12
1.3. Mecanismele politicii comerciale comune a UE şi efectele asupra comerţului intra şi extracomunitar..... 21

Capitolul 2. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE A UNIUNII EUROPENE FATĂ DE ŢĂRILE ÎN DEZVOLTARE..... 40

2.1. Asocierea ţărilor din Africa, Caraibe şi Pacific (ACP) la Uniunea Europeană (Convenţia de la Lome). 40
2.2. Evoluţia cadrului juridic al relaţiilor economice ale Uniunii Europene cu ţările din Bazinul Mării Mediterane..... 43
2.3. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre UE şi ţările membre ale Consiliului de Cooperare a Golfului (CCG)..... 49
2.4. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre UE şi ţările Americii Latine. 50
2.5. Forumul de Cooperare Economică dintre Uniunea Europeană şi ţările Asiei de sud – est (ASEM)..... 55
2.6. Cadrul juridic al relaţiilor economice între Uniunea Europeană şi India.... 59
2.7. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Africa de Sud 60

Capitolul 3. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE COMUNE A UNIUNII EUROPENE FAŢĂ DE FOSTELE ŢĂRI SOCIALISTE..... 62

3.1. Asocierea ţărilor din Europa Centrală şi de Est la Uniunea Europeană..... 62
3.2. Cadrul juridic actual al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Rusia 69
3.3. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice între Uniunea Europeană şi Ucraina 72
3.4. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi China 74

Capitolul 4. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE COMUNE A UNIUNII EUROPENE FAŢĂ DE ŢĂRILE DEZVOLTATE 77

4.1. Spaţiul Economic European – noua formă de reglementare a cadrului juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi ţările membre ale Asociaţiei Europene a Liberului Schimb (AELS)..... 77
4.2. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi SUA..... 80
4.3. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Canada..... 83
4.4. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Japonia..... 84

ANEXE 86

PROBLEME ECONOMICE NR. 27/2002 _____ 101

INTEGRAREA CERCETĂRII - DEZVOLTĂRII ŞI INOVĂRII DIN

ROMÂNIA ÎN SPAŢIUL EUROPEAN AL CERCETĂRII - FUNDAMENTE STRATEGICE 103

1. Etape de transformare a sistemului C-D din România 107

1.1. De la sistemul C-D la sistemul naţional de inovare..... 107

1.2. *Programul naţional de cercetare-dezvoltare „Orizont 2000”* - etapă importantă de implementare a obiectivelor reformei sistemului C-D..... 110

1.3. Relaţia dintre prioritătile sistemului C-D şi dezvoltarea economico-socială 114

2. Sistemul C-D din România în context european 117

2.1. Prioritătile C-D în documente guvernamentale..... 117

2.2. Integrarea CDI din România în spaţiul european al cercetării 118

3. Sistemul naţional de inovare..... 130

3.1. Tendinţe pe plan european în domeniul inovării..... 130

3.2. Caracteristici ale sistemului românesc de inovare..... 135

4. Performanţele sistemului CDI din România în comparaţie cu unele ţări europene 142

4.1. Monitorizarea performanţei inovative a ţărilor UE – provocare pentru noi politici în domeniul CDI 142

4.2. Există un model de inovare european? 144

4.3. Repere europene pentru elaborarea politicilor din domeniul cercetării şi inovării în România 145

4.4. Resursele umane din C-D şi atractivitatea profesiunii de cercetător ştiinţific145

4.5. Investiţiile publice şi private în C-D..... 148

Bibliografie..... 159

PROBLEME ECONOMICE NR. 28-29-30/2002 _____ 161

FUNDAMENTE ECONOMICE ALE PROTECŢIEI SOCIALE ÎN ROMÂNIA ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII EUROPENE..... 163

Capitolul 1. SISTEMELE DE PENSII..... 167

1.1. Reforma sistemelor de pensii în ţările Uniunii Europene 167

1.2. Reforma sistemului de pensii în România 177

Bibliografie..... 183

Capitolul 2. SISTEMELE DE SĂNĂTATE 184
2.1. Introducere 184
2.2. Cadrul economico-social 186
2.3. Constrângeri economice. Mărimea şi structura resurselor 188
2.4. Performanţe 195
2.5. Reformele sistemelor de sănătate în unele ţări membre ale UE. Obiective şi rezultate 199
Anexe 206
Bibliografie 209
Capitolul 3- SISTEMELE DE PROTECŢIE SOCIALĂ A ŞOMERILOR 210
3.1. Probleme de funcţionalitate şi sustenabilitate 210
3.2. Reforme organizatorice şi de sistem 218
3.3. Perspective europene în domeniul protecţiei sociale a şomerilor 231
Bibliografie 234
Capitolul 4. COMBATEREA SĂRĂCIEI - OBIECTIV AL DEZVOLTĂRII 235
4.1. Combaterea sărăciei şi a excluderii sociale – obiectivul preocupărilor sociale la nivelul Uniunii Europene 235
4.2. Dimensiuni ale sărăciei 239
4.3. Profilul sărăciei 244
4.4. Persistenţa sărăciei 246
4.5. Deficitul de venituri 247
4.6. Coordonate ale excluderii sociale 247
4.7. Venitul minim garantat - instrument de protecţie a persoanelor afectate de sărăcie 250
ANEXE 259
Bibliografie 268

PROBLEME ECONOMICE NR. 31/2002 271

ROMÂNIA ŞI MODELUL EUROPEAN DE AGRICULTURĂ ŞI DE DEZVOLTARE A SPAŢIULUI RURAL 273
CONSIDERAŢII PRELIMINARE 277
1. RAPORTUL DINTRE POPULAŢIE ŞI SUPRAFEŢELE DE TEREN 279

2. PONDEREA MUNCII SALARIATE 282

3. CONTRIBUŢIILE RAMURII LA OCUPARE ŞI VALOAREA NOU CREATĂ 283

4. INVESTIŢII MEDII PE O PERSOANĂ OCUPATĂ 285

5. STRUCTURA SECTORIALĂ A AGRICULTURII 286

6. STRUCTURA SUPRAFEŢEI CULTIVATE ŞI TALIA EXPLOATAŢIILOR 290

7. PRODUCŢIE, PRODUCTIVITATE ŞI RANDAMENTE FIZICE 293

8. MECANISME DE PREŢURI 298

9. TRANSFERURILE BUGETARE CĂTRE SECTORUL AGRICOL 299

PROBLEME ECONOMICE NR. 32-33/2002 _____ 303

CREŞTEREA PERFORMANŢELOR SISTEMULUI INSTITUŢIONAL – PREMISĂ A DEZVOLTĂRII DURABILE A ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ŞI INTEGRĂRII EI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 305

INTRODUCERE 309

1. PRECIZĂRI CONCEPTUALE 312

1.1. Competitivitatea, ca problematică de cercetare nu beneficiază de un sistem teoretic închegat, de sine stătător şi larg recunoscut de economiştii teoreticieni şi practicieni. 312

1.2. Concurenţa 315

1.3. Capacitatea şi calitatea activităţilor instituţiilor 319

2. RIDICAREA CAPACITĂŢII INSTITUŢIILOR ROMÂNEŞTI PENTRU STIMULAREA CONCURENŢEI ŞI COMPETITIVITĂŢII 322

2.1. Capacitatea de acţiune a întreprinderii 322

2.2. Capacitatea principalelor instituţii de privatizare a întreprinderilor de stat 340

2.3. Instituţii de supraveghere şi stimulare a concurenţei 353

3. FORMULAREA CERINŢELOR PENTRU SPORIREA CALITĂŢII ACTIVITĂŢII INSTITUŢIILOR ADMINISTRAŢIEI PUBLICE ROMÂNEŞTI 362

3.1. Misiunea administraţiei publice 362
3.2. Situaţia actuală a administraţiei publice 365
3.3. Cerinţe pentru sporirea calităţii activităţii instituţiilor administraţiei publice368

BIBLIOGRAFIE 379

PROBLEME ECONOMICE NR. 34-35/2002 _____ 385

CIRCULAŢIA FORŢEI DE MUNCĂ ÎN CONDIŢIILE (PRE) ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ. DESCHIDERI. RESTRICŢII. EFECTE 387

Capitolul 1. CONSIDERAŢII INTRODUCTIVE 391

1.1. Principalele obiective ale fazei i a proiectului de cercetare pe anul 2002 vizează următoarele probleme 391
1.2. Concepte de bază 392
1.3. Structura lucrării 394

Capitolul 2. ASPECTE METODOLOGICE PRIVIND SISTEMUL DE INDICATORI Al MIGRAŢIEI CU PRIVIRE SPECIALĂ LA MIGRAŢIA EXTERNĂ 395

2.1. Recomandările ONU privind statistica migraţiei internaţionale 395
2.2. Colectarea informaţiilor necesare. Principalele surse de date privind migraţia internaţională 407
2.3. Baza de date Eurostat referitoare la migraţia internaţională 409
2.4. Indicatori relativi ai migraţiei internaţionale 410
2.5. Metode de analiză a corelaţiilor dintre fluxurile migratorii şi unii indicatori demoeconomici 411

Capitolul 3. COSTURI ŞI BENEFICII ALE MIGRAŢIEI INTERNAŢIONALE 413

3.1. Efecte în plan demografic 413
3.2. Efecte asupra funcţionării forţei de muncă 415
3.3. Efecte asupra bugetului consolidat al statului 417
3.4. Gradul de integrare al imigranţilor 417
3.5. Efecte asupra balanţei de plăţi 418

Capitolul 4. SISTEMUL DE INDICATORI DIN ROMÂNIA. O TENTATIVĂ DE DIAGNOSTIC 420

4.1. Argumente. De ce? 420
4.2. Limite ale actualului sistem de indicatori 421
4.3. Baza informaţională şi sistemul de indicatori ai migraţiei interne 424
4.4. Migraţia externă: emigraţie / imigraţie 433

Capitolul 5 REMARCE FINALE 439

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 447

PROBLEME ECONOMICE NR. 36/2002 _____ 449

RELAŢIILE COMERCIALE EXTERNE ROMÂNO-VEST-EUROPENE (UE) LA SFÂRŞITUL SECOLULUI XX 451

1. SCHIMBURILE COMERCIALE EXTERNE 455

2. FLUXURILE COMERCIALE EXTERNE ROMÂNEŞTI 456

3. DIMENSIUNI ŞI IMPLICAŢII ALE COMERŢULUI EXTERIOR CU ŢĂRILE UE 458

4. EVOLUŢIA INDICATORILOR 460

5. COEFICIENŢI SEMNIFICATIVI 463

6. RITMUL DE CREŞTERE AL PIB-ULUI 464

7. EVOLUŢIA IMPORTURILOR ŞI A EXPORTURILOR ROMÂNEŞTI ÎN RAPORT CU UE 465

8. DIVERSIFICAREA COMERŢULUI EXTERIOR CU ŢĂRILE UE 468

9. STRUCTURA FLUXURILOR COMERCIALE ÎN DOMENIUL EXPORTULUI 470

10. SCHIMBĂRI ÎN STRUCTURA IMPORTURILOR ROMÂNEŞTI DIN UE 472

PROBLEME ECONOMICE NR. 37/2002 _____ 477

MECANISMELE DE PIAŢĂ ÎN SPRIJINUL TRANSPUNERII ÎN ROMÂNIA A STANDARDELOR UE DE PROTECŢIE A MEDIULUI 479

INTRODUCERE 483

Capitolul 1. IMPLICAŢII ECONOMICE ŞI DE MEDIU ALE FOLOSIRII SISTEMULUI DE PLĂŢI (IMPOZITE ŞI TAXE) DE MEDIU ÎN STATELE EUROPENE 485

Capitolul 2. FORMAREA PREŢULUI RESURSELOR NATURALE, PÂRGHIE PRINCIPALĂ ÎN STIMULAREA PROTECŢIEI MEDIULUI. CAZUL APEI 498

Teoria preţului optim pentru apă 498
Oferta şi cererea 498
Cererea de apă 499
Principiul valorilor marginale egale 500
Optimalitate, drepturi de proprietate şi cost de oportunitate 501
Costul furnizării apei 502
Valoarea apei pentru irigaţii în Anglia 506
Serviciile de mediu 506
Concluzii 507

Capitolul 3. INSTRUMENTELE ECONOMICE ALE POLITICII DE MEDIU ÎN SECTORUL APEI 509

O privire de ansamblu asupra preţurilor apei în Europa 509
Costul apei şi finanţarea sa 510

Bibliografie 516

PROBLEME ECONOMICE NR. 38/2002 _____ 517

COSTURI ŞI BENEFICII ALE ADOPTĂRII DE CĂTRE ROMÂNIA A LEGISLAŢIEI EUROPENE DE PROTECŢIE A MEDIULUI 519

INTRODUCERE 523

1. ELEMENTE METODOLOGICE DE ESTIMARE A COSTURILOR DE PROTECŢIE A MEDIULUI; COMPARAŢII INTERNAŢIONALE 524

1.1. Indicatori de cost 525
1.2. Studii şi analize care au estimat costurile de conformare în domeniul deşeurilor 526
1.3. Constatări şi concluzii parţiale 530

2. ANALIZA COSTURILOR ASOCIATE DIRECTIVELOR PRIVIND

GESTIUNEA DEŞEURILOR 533
2.1. Directiva-cadru privind deşeurile 533
2.2. Caracterizare generală a Directivei privind depozitarea deşeurilor 535
2.3. Obiective şi criterii ale strategiei naţionale de gestiune a deşeurilor elaborate de ICIM 539
2.4. Estimarea costurilor de implementare a Directivei privind depozitarea deşeurilor 543
3. DOCUMENT DE POZIŢIE AL ROMÂNIEI, CAPITOLUL 22: PROTECŢIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR 548
3.1. Acceptarea acquis-ului comunitar 548
3.2. Perioadele de tranziţie solicitate 548
4. FONDUL DE MEDIU – INSTRUMENT DE FINANŢARE A INVESTIŢIILOR 551
4.1. Cheltuielile pentru protecţia mediului 551
4.2. Privire de ansamblu asupra fondurilor de mediu din ECE 553
4.3. Performanţa fondurilor de mediu în ECE 556
4.4. Concluzii parţiale privind fondurile de mediu 558
5. POZIŢIA COMUNITĂŢII EUROPENE 559
5.1. Raportul Comisiei Europene asupra progresului realizat de România pe calea aderării - 8 noiembrie 2000 559
5.2. Raportul Comisiei Europene asupra progresului realizat de România pe calea aderării - 13 noiembrie 2001 561
ANEXE 564
BIBLIOGRAFIE 570

PROBLEME ECONOMICE NR. 39/2002 573

POLITICI FISCALE ŞI BUGETARE ÎN ROMÂNIA 1990-2000. IULIAN VĂCĂREL 575
1. PATRU CARACTERISTICI DOMINANTE 580
2. STRUCTURA TEMATICĂ A LUCRĂRII 583
3. TREI PROBLEME DE FOND 585

3.1. Prima problemă: modul de apreciere a moştenirii economice a trecutului585
3.2. A doua problemă: legitimitatea şi eficienţa reformelor bugetare şi fiscale593

4. PROBLEMA A TREIA: RAPORTURILE ROMÂNIEI CU ORGANIZAŢIILE FINANCIARE INTERNAŢIONALE: FMI 603

PROBLEME ECONOMICE NR. 40/2002 _____ 613

POLITICA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 615

1. CONCEPTUL DE „POLITICĂ DE DEZVOLTARE REGIONALĂ" 619

2. ELABORAREA ŞI IMPLEMENTAREA POLITICII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ ÎN ROMÂNIA ÎN VEDEREA ADERĂRII LA UE 623

2.1. Necesitatea existenţei unei politici de dezvoltare regională 623
2.2. Cadrul legal al politicii de dezvoltare regională 624
2.3. Cadrul instituţional pentru implementarea măsurilor de politică regională626
2.4. Instrumente financiare pentru realizarea politicii regionale 628
2.5. Obiectivele politicii regionale 629
2.6. Planul Naţional de Dezvoltare Regională - instrument al politicilor regionale 630
2.7. Concentrarea fondurilor – principiu de bază în acordarea fondurilor UE pentru dezvoltare regională 637
2.8. Programul Phare – componenta Coeziune Economică şi Socială (CES).. 640

3. METODOLOGIA DE ELABORARE A PLANURILOR REGIONALE ÎN CONCORDANTĂ CU CRITERIILE UE 644

BIBLIOGRAFIE 652

PROBLEME ECONOMICE NR. 41-42/2002 _____ 657

EVALUAREA GRADULUI DE ALINIERE A ROMÂNIEI LA ACQUIS-UL COMUNITAR PRIVITOR LA POLITICA INDUSTRIALĂ 659

1. INDUSTRIA ROMÂNEASCĂ DUPĂ UNSPREZECE ANI DE TRANZIŢIE: SUNT VIZIBILE SEMNELE RESTRUCTURĂRII? 663

1.1. Premisele demarării procesului de reformă 663
1.2. Modificările structurale produse în industrie 664

1.3. Modificările produse în structura pe dimensiuni a întreprinderilor industriale şi în eficienţa economică a activităţii acestora 671
1.4. Modificările produse în structura proprietăţii din întreprinderile industriale675
1.5. Progrese, obstacole şi deficienţe în restructurarea regiilor autonome şi a societăţilor comerciale din industrie 683

2. PROGRESE ŞI OBSTACOLE ÎNREGISTRATE ÎN ROMÂNIA ÎN DOMENIILE COMPONENTELOR POLITICII INDUSTRIALE..... 692

2.1. Domeniul concurenţei..... 693
2.2. Domeniul dezvoltării regionale 699
2.3. Domeniul inovării şi difuzării tehnologice 706
2.4. Domeniul dezvoltării întreprinderilor mici şi mijlocii..... 712
2.5. Domeniul relaţiilor comerciale externe 720

PROBLEME ECONOMICE NR. 43/2002 _____ 729

POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ ŞI PERSPECTIVELE PROBABILE DE EVOLUŢIE. CARACTERIZAREA POLITICILOR AGRICOLE ROMÂNEŞTI DIN PERIOADA ASOCIERII LA UNIUNEA EUROPEANĂ.... 731

1. POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ ŞI PERSPECTIVELE PROBABILE DE EVOLUŢIE..... 735

1.1. Crearea şi funcţionarea Politicii Agricole Comune 735
1.2. Mecanismele PAC..... 739
1.3. Reglementările Politicii Agricole Comune pentru principalele produse agricole..... 741
1.4. Perspectivele de evoluţie ale PAC..... 749

2. CARACTERIZAREA POLITICILOR AGRICOLE ROMÂNEŞTI DIN PERIOADA ASOCIERII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 752

2.1. Cadrul general 752
2.2. Politicile agricole din perioada asocierii la Uniunea Europeană: forţe inerţiale şi dinamice în procesul dezvoltării..... 753

Anexă 765

Bibliografie..... 767

PROBLEME ECONOMICE NR. 44/2002 769

CLUSTERI. APLICAŢII ÎN ECONOMIE 771

INTRODUCERE 775

1. CONCEPTUL STATISTIC 777

1.1. Analiza clusterilor; metodologie 777
1.2. Analiza clusterilor: aplicaţie la evaluarea tipologiei gospodăriilor populaţiei 779

2. CLUSTERI ÎN DOMENIUL SOCIAL 788

2.1. Rolul comunicării în sociologia comunităţilor 788
2.2. Structurare socială şi rolul informaţiei 788
2.3. Modele matematice de formare a grupurilor 790

3. CLUSTERI ECONOMICI 803

3.1. Modelul „diamond" al lui Porter 804
3.2. Cele cinci forţe care definesc competitivitatea în sensul lui Porter 804
3.3. Competitivitatea la nivel microeconomic 805
3.4. Competitivitatea ramurilor. Factori favorabili şi bariere 806
3.5. Avantajul competitiv în industria navală din România. Studiu de caz 807

BIBLIOGRAFIE 819

PROBLEME ECONOMICE NR. 45/2002 821

GLOBALIZAREA ÎN GÂNDIREA ECONOMICĂ CONTEMPORANĂ 823

I. INTRODUCERE: GLOBALIZAREA – TRANSFORMARE ISTORICĂ 827

II. CONCEPTUL GLOBALIZĂRII ÎN DEZBATERILE INTERNAŢIONALE CONTEMPORANE; CONFRUNTĂRI DE IDEI 830

1. Concepţia Clubului de la Roma: globalizarea – interdependenţă între ţări la scară mondială, fără frontiere naţionale 830
2. Concepţia Forumului Economic Mondial (FEM): globalizarea – deschiderea pieţelor lumii şi formarea unei pieţe mondiale unice 832
3. Globalizarea în concepţia organismelor ONU 833
4. David Korten: globalizarea – o versiune modernă a imperialismului 841

5. J. K. Galbraith: globalizarea – rezultat al internaţionalizării vieţii economice 843
6. Antoine Ayoub: mondializarea – o nouă dimensiune a liberului-schimb 844
7. Chris Mulheart şi Howard Vane: globalizarea – economie internaţională sau economie globală? 847
8. Jacques Percebois: mondializarea – reţea transnaţională de decizie 850
9. Harold James: globalizarea – integrare transnaţională, dizolvantă a statului-naţiune 851
10. Shahid Yusuf: globalizarea şi localizarea – modelatoare ale dezvoltării 855
11. Viitorologii despre globalizare 859

PROBLEME ECONOMICE NR. 46/2002 _____ 873

NOUA ECONOMIE ŞI COMERŢUL ELECTRONIC. IMPLICAŢII PENTRU POLITICILE ECONOMICE 875

1. INTRODUCERE 879

2. NOU ŞI VECHI ÎN NOUA ECONOMIE 881

2.1. Ce este noua economie? 881
2.2. Noua economie, Internetul şi comerţul electronic 883
2.3. Noua economie şi economia serviciilor 887

3. NOUA ECONOMIE, PRODUCTIVITATEA ŞI CREŞTEREA ECONOMICĂ 890

3.1. Paradoxul productivităţii 890
3.2. Impactul sectorial al TIC şi al Internetului 893
3.3. Sectorul de servicii şi noile TIC: un proces de *feedback* 895

4. NOUA ECONOMIE ŞI ŢĂRILE DEZVOLTATE 900

4.1. Implicaţiile microeconomice ale noii economii 900
4.2. Implicaţii prin prisma politicilor economice 904

5. NOUA ECONOMIE ŞI ŢĂRILE MAI PUŢIN DEZVOLTATE 909

5.1. Decalajul digital 909
5.2. Şansele şi perspectivele tranziţiei la noua economie 910
5.3. Provocările la adresa politicilor industriale 913

6. CONCLUZII 917

BIBLIOGRAFIE 919

INDEX DE AUTORI 922

Volumul LXVII

ANALE NR. 1-2/2002 1

ROMÂNIA LA ÎNCEPUTUL MILENIULUI AL TREILEA - text prescurtat 3

Capitolul I. STAREA ECOLOGICĂ 7

1.1. Rezervele minerale şi energetice 7

1.2. Reconstrucţia ecologică 10

1.3. Reconstrucţia regională 15

Capitolul II. STAREA ECONOMICĂ 25

2.1. Reducerea activităţii ramurilor operative 25

2.2. Rolul exagerat al sectoarelor speculative 63

2.3. Privatizarea şi reforma – reverii naţionale 77

Capitolul III. STAREA SOCIALĂ 91

3.1. Resursele umane – capitalul cel mai preţios 91

3.2. Calitatea serviciilor sociale 101

3.3. Specificul poporului român 112

Bibliografie selectivă 119

ANALE NR. 3-4/2002 125

DECLINUL DEMOGRAFIC ROMÂNESC ŞI EFECTELE SALE ECONOMICE 127

Introducere 131

Capitolul I. Teorii şi modele ale relaţiei populaţie – economie 136

I.1. Dinamica populaţiei şi dinamica economiei. Retrospectivă istorică 137
I.2. Populaţia – factor al dinamicii economice 140
I.3. Managementul demoeconomic 156
Capitolul II. Evoluţia fenomenelor demografice în România 160
II.1. Teoria tranziţiei demografice – teze noi 160
II.2. Tendinţele mişcării naturale a populaţiei României 161
II.3. Factori de influenţă ai mişcării naturale a populaţiei în ultimii ani 166
II.4. Ipoteze privind evoluţia mişcării naturale a populaţiei României folosite în proiectările demografice 172
II.5. Evoluţia sporului natural 176
II.6. Mişcarea migratorie externă 177
II.7. Evoluţia numărului populaţiei 180
Capitolul III. Evoluţia structurii sistemului demografic în România 185
III.1. Structura demografică a populaţiei 185
III. 2. Gospodăria şi familia 190
III.3. Structura populaţiei după caracteristici socioeconomice 191
Capitolul IV. Caracteristicile sistemului economic 211
IV.1. Nivelul şi profilul dezvoltării economice până în 1989 211
IV.2. Caracteristicile sistemului economic în perioada 1989 – 1997 213
Capitolul V. Efectele caracteristicilor sistemului demografic asupra rezultatelor economice ale reformei 225
V.1. Consecinţele scăderii numărului populaţiei 225
V.2. Consecinţele modificării structurii populaţiei 229
Capitolul VI. Consecinţele economice ale scăderii populaţiei în perioada următoare a reformei 236
VI.1. Caracteristicile şi durata perioadei de reformă economică 236
VI.2. Cadrul teoretic de analiză 240
VI.3. Influenţa scăderii populaţiei asupra ofertei 244
VI.4. Ocuparea în condiţiile scăderii populaţiei 255
VI.5. Influenţa scăderii populaţiei asupra cererii agregate 259

VI.6. Echilibrul macroeconomic – dificultăţi de realizare 271
Capitolul VII. Elemente ale unei strategii de dezvoltare economică în condiţiile scăderii populaţiei 274
VII.1. Factori de influenţă a eficienţei forţei de muncă 274
VII.2. Modificarea condiţiilor ofertei 281
VII.3. Relaxarea cererii 283
VII.4. Adecvarea ofertei de forţă de muncă 284
VII.5. Realocarea forţei de muncă 289
VII.6. Politici economice pentru combinarea eficientă a factorilor 291
VII.7. Aportul valorilor sociale 292
Bibliografie 293
Anexe 307
INDEX DE AUTORI 310

Volumul LXVIII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 1-2-3/2003 1
EVALUAREA INFLUENŢEI FACTORILOR DE PRODUCŢIE ASUPRA DEZVOLTĂRII DURABILE A INDUSTRIEI NAŢIONALE. UN MODEL POSIBIL 3
INTRODUCERE 7
Capitolul 1. ABORDĂRI TEORETICE ALE PROBLEMATICII FACTORILOR DE PRODUCŢIE 10
1.1. Teoria clasică a creşterii 12
1.2. Critica liberalismului clasic 14
1.3. Teoria economică a lui Keynes 15
1.4. Teoriile creşterii dezechilibrate, în prelungirea analizei keynesiene 16
1.5. Gândirea economică în România, în contextul evoluţiilor

factorilor de producţie, din secolul XIX până în 1940 ..... *17*
1.6. Curentul neoclasic sau teoriile creşterii echilibrate *23*
1.7. Teoriile de creştere endogenă care legitimează intervenţia statului *25*
1.8. Teoria progreselor calitative *26*
1.9. Alte teorii ale creşterii economice din perioada contemporană *28*
1.10. Teoria dezvoltării economice *30*
Bibliografie *35*

Capitolul 2. ASPECTE RELEVANTE PENTRU ROMÂNIA PRIVIND IMPACTUL FACTORILOR DE PRODUCŢIE ASUPRA DEZVOLTĂRII DURABILE A INDUSTRIEI 36

2.1. Influenţe determinante ale factorului capital asupra performanţelor industriei naţionale *38*
2.2. Implicaţii actuale şi de perspectivă ale forţei de muncă asupra dezvoltării industriei naţionale *52*
2.3. Valenţele factorului progres tehnic în dezvoltarea durabilă a industriei *78*
Concluzii *91*
Bibliografie *93*

Capitolul 3. MODELE MACROECONOMICE. TENDINŢE ŞI DEZVOLTĂRI RECENTE ÎN DOMENIUL MODELĂRII 95

3.1. Elemente teoretice de modelare a creşterii şi dezvoltării economice *95*
3.2. Consideraţii de ordin metodologic. Procesul modelării, clase de modele *102*
3.3. Definirea modelului ales şi operaţionalizarea acestuia în cazul industriei prelucrătoare *109*
Bibliografie *117*

Capitolul 4. O PARALELĂ ÎNTRE REZULTATELE OBŢINUTE PRIN CELE DOUĂ MODALITĂŢI DE ANALIZĂ UTILIZATE. EVOLUŢII PREVIZIBILE LA NIVELUL INDUSTRIILOR NAŢIONALE, ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII INDUSTRIALE PE PLAN MONDIAL 118

4.1. Consideraţii asupra deosebirilor şi similitudinilor dintre cele două metode de abordare utilizate *118*
4.2. Industria mondială în contextul globalizării producţiei

şi pieţelor *121*
4.3. Perspectivele reconfigurării industriei româneşti *131*

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 4/2003 _____ 181

CAPITALUL SOCIAL ROL ŞI FUNCŢII ÎN MODERNIZAREA RELAŢIILOR INDUSTRIALE 183

1. Capitalul social – un concept nou 187

2. Capitalul social – factor de bunăstare economică şi socială 198

2.1. Geneză. Filiaţiuni de idei *198*
2.2. Încrederea – concept-cheie, în jurul căruia gravitează întreaga teorie a capitalului social *201*
2.3. Capitalul social individual *202*
2.4. Relaţia dintre capitalul social şi capitalul uman *203*
2.5. Analize şi constatări empirice *206*
2.6. Capitalul social şi rolul său în funcţionarea, pieţelor din economie *209*
2.7. Externalităţi pozitive multiple *212*
2.8. Externalităţi negative. Efecte perverse. Critici ale teoriei capitalului social *216*
2.9. Politici de stimulare a capitalului social. Iniţiative şi experimente *219*

3. Măsurarea capitalului social – un demers încă imprecis şi controversat 222

4. Relaţiile industriale – arenă de manifestare plenară a capitalului social 231

Surse bibliografice *244*

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 5/2003 _____ 247

REFORMA INSTITUŢIONALĂ A UNIUNII EUROPENE EXTINSE 249

CUVÂNT INTRODUCTIV 253

1. PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂŢII – FACTOR AL REFORMELOR INSTITUŢIONALE ALE UNIUNII EUROPENE 257

2. CREŞTEREA CAPACITĂŢII INSTITUŢIONALE ŞI PIAŢA 262

2.1. Conceptul instituţional al pieţei sub raportul factorilor de continuitate şi schimbare *262*
2.2. Instituţiile: dilema permanenţă-flexibilitate *265*
2.3. Instituţiile şi reducerea incertitudinii *267*

2.4. Procesele de piaţă şi dinamica instituţională *269*
2.5. Soluţia instituţională a conflictelor de interese *272*

3. SCENARII INSTITUŢIONALE DE REFORMĂ 275

3.1. Provocările reformei instituţionale *275*
3.2. Schimbări în competenţele şi structura principalelor instituţii europene în condiţiile extinderii *288*

4. SOLUŢIA PENTRU EUROPA FEDERALĂ VERSUS EUROPA STATELOR 297

4.1. Repere pentru reforma instituţională *297*
4.2. Obiective şi competenţe *301*
4.3. Structura instituţională *303*
4.4. Procedura constituantă şi diferenţierea în integrare *311*
REFERINŢE BIBLIOGRAFICE *313*

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 6-7/2003 _____ 315

PROCESE, FENOMENE CARACTERISTICE ŞI TENDINŢE ALE CIRCULAŢIEI FORŢEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA 317

Precizări preliminare 321

Partea I MIGRAŢIA INTERNĂ 324

Capitolul 1. POPULAŢIE ŞI MIGRAŢIE INTERNĂ 326

1.1. Populaţia totală *326*
1.2. Structura populaţiei pe grupe de vârstă *327*
1.3. Migraţia internă. Dimensiuni. Intensitate. Tendinţe *328*
1.4. Structura migraţiei interne *330*

Capitolul 2. FLUXURILE MIGRAŢIEI INTERNE 334

2.1. Evoluţia populaţiei pe medii *334*
2.2. Aspecte generale privind fluxurile migraţiei interne *335*
2.3. Migraţia regională *337*

Capitolul 3. CONCLUZII. PROPUNERI 343

Partea a II-a MIGRAŢIA EXTERNĂ 347

Capitolul 4. MIGRAŢIA EXTERNĂ – UN PROCES MULTIDIMENSIONAL, EVOLUTIV 347

4.1. Conţinut/sferă de cuprindere 347
4.2. Cadrul instituţional al liberei circulaţii a persoanelor şi a forţei de muncă 353

Capitolul 5. VOLUMUL ŞI INTENSITATEA MIGRAŢIEI EXTERNE. ROMÂNIA ÎN CONTEXT INTERNAŢIONAL 369

5.1. Migraţia externă totală 369
5.2. Imigranţii – o forţă de muncă tot mai necesară pentru ţările dezvoltate ale lumii 373
5.3. Emigranţii – un cadou prea costisitor, oferit celor şi aşa mai bogaţi 384
5.4. Repatriaţii – avantaj sau pierdere pentru ţara de origine? 390
5.5. Azilanţii şi refugiaţii – segment „conjunctural" al migraţiei internaţionale 392

Capitolul 6. PARTICULARITĂŢI SOCIO-DEMO-ECONOMICE ALE EMIGRAŢIEI DIN ROMÂNIA 396

6.1. Caracteristici ale fluxurilor de emigraţie 396
6.2. Tendinţe 407

Capitolul 7. EFECTE. DILEME ŞI PARADOXURI ALE MIGRAŢIEI EXTERNE 409

7.1. Migraţia externă – între speranţă şi scepticism 409
7.2. Efecte economice contradictorii 413
7.3. Concluzii. Întrebări 422

ANEXE 426

Bibliografie 456

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 8/2003 _____ 459

PROCESE DEFINITORII ŞI TENDINŢE ÎN INTEGRAREA ECONOMICĂ EUROPEANĂ. STRATEGII DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ A ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 461

1. INTRODUCERE 465

2. UTILIZAREA MODELELOR PENTRU DEFINIREA STRATEGIILOR ECONOMICE 470

3. SCENARII ALTERNATIVE DE DEZVOLTARE MACROECONOMICĂ A ROMÂNIEI 473

3.1. Modelul LINK 473
3.2. Compararea a două scenarii alternative ale modelelor Dobrescu si UNK 475

4. SIMULAREA ŞI TESTAREA UNOR SCENARII MACROECONOMICE UTILIZÂND MODELUL HERMIN 479

4.1. Scenariul de bază pentru perioada 1998-2010 480
4.2. Şocurile asupra variabilelor 485
4.3. Un al doilea scenariu care ia în calcul şi progresul tehnologic 490
4.4. Compararea celor două scenarii 491

5. SIMULAREA UNOR SCENARII PENTRU SISTEMUL DE PROTECŢIE SOCIALĂ 494

5.1. Finanţarea sistemului contribuţiilor sociale în România 496
5.2. Prognoze şi scenarii asociate 502

6. APLICAŢII ÎN MICROECONOMIE: UN MODEL CANTITATIV AL CERERII ŞI PREŢURILOR ÎN INDUSTRIA CIMENTULUI 510

6.1. Descrierea teoretică a construcţiei modelului 510
6.2. Estimarea parametrilor modelului. (Datele utilizate, variabilele şi ecuaţiile modelului matematico-economic) 518
6.3. Simulări bazate pe analiza cantitativă ale activităţii în industria cimentului din România 521
6.4. Concluzii 528

7. Anexe 530

Bibliografie 536

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 9-10/2003 _____ 539

FORMULAREA IPOTEZELOR ŞI CONSTRUIREA SCENARIILOR PRIVIND EVOLUŢIA ÎN PERSPECTIVA ANULUI 2010 A INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI ŞI A RAMURILOR INDUSTRIALE. DEFINIREA MĂSURILOR ŞI INSTRUMENTELOR ECONOMICO-SOCIALE NECESARE APLICĂRII POLITICII INDUSTRIALE 541

1. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI ENERGETICE 545

1.1. Condiţiile ofertei şi cererii de electricitate 545
1.2. Ipoteze şi scenarii 554
1.3. Măsuri şi instrumente 556

2. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI EXTRACŢIEI ŞI PRODUCŢIEI DE ŢIŢEI 565

2.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 565
2.2. Ipoteze şi scenarii 565
2.3. Măsuri şi instrumente 568

3. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI EXTRACŢIEI ŞI PRODUCŢIEI DE GAZE NATURALE 569

3.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 569
3.2. Ipoteze şi scenarii 569
3.3. Instrumente şi măsuri 573

4. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI EXTRACŢIEI ŞI PRODUCŢIEI DE SARE 577

4.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 577
4.2. Ipoteze şi scenarii 579
4.3. Măsuri şi instrumente 581

5. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI INDUSTRIEI CHIMICE ŞI PETROCHIMICE 583

5.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 583
5.2. Ipoteze şi scenarii 585
5.3. Măsuri şi instrumente 588

6. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI EXTRACŢIEI ŞI PRODUCŢIEI DE URANIU 591

6.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 591
6.2. Ipoteze şi scenarii 591
6.3. Măsuri şi instrumente 597

7. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI DE VALORIFICARE A RESURSELOR DE APĂ 598

7.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 598
7.2. Ipoteze şi scenarii 598
7.3. Măsuri şi instrumente 600

8. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI EXTRACŢIEI ŞI PRODUCŢIEI DE PRODUSE MINIERE (CĂRBUNE ŞI MINEREURI METALIFERE) 603

8.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 603
8.2. Ipoteze şi scenarii 605
8.3. Măsuri şi instrumente 607

9. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI INDUSTRIEI SIDERURGICE 614

9.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 614
9.2. Ipoteze şi scenarii 616
9.3. Măsuri şi instrumente 619

10. IPOTEZE, SCENARII ŞI INSTRUMENTE ALE STRATEGIEI DE EXPLOATARE A LEMNULUI INDUSTRIA DE PRELUCRARE A LEMNULUI 621

10.1. Obiectivele dezvoltării ramurii 621
10.2. Ipoteze şi scenarii 626
10.3. Măsuri şi instrumente 628

11. INDUSTRIA CELULOZEI, HÂRTIEI ŞI CARTONULUI 630

11.1. Starea actuală a industriei de celuloză, hârtie şi carton 630
11.2. Ipoteze şi scenarii 632
11.3. Măsuri şi instrumente 633
Bibliografie 636

ANEXE 637

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 11-12/2003 651

STRATEGIA FISCAL-BUGETARĂ A ROMÂNIEI ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN STRUCTURILE EUROPENE 653

INTRODUCERE 657

Capitolul 1. OBIECTIVELE STRATEGICE ALE POLITICII FISCAL-BUGETARE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN STRUCTURILE EUROPENE 658

1. 1. Corelarea politicilor bugetare 658
1.2. Reforma fiscală – obiectivele acesteia în perspectiva integrării europene 666

1.3. Crearea unei organizaţii fiscale mondiale *672*

Capitolul 2. SISTEMUL FISCAL ROMÂNESC ŞI ADAPTAREA ACESTUIA LA CONDIŢIILE INTEGRĂRII 676

2.1. Conceptul de sistem fiscal şi cerinţele pe care un sistem fiscal modern trebuie să le îndeplinească pentru a fi eficient *676*
2.2. Strategia fiscală a statelor comunitare, în contextul extinderii integrării economice *677*
2.3. Cerinţe şi evoluţii în adaptarea sistemelor fiscale ale statelor în tranziţie la exigenţele şi mecanismele pieţei unice *680*
2.4. Adaptarea sistemului fiscal românesc la cerinţele integrării *683*
2.5. Orientări, soluţii pentru racordarea sistemului de impozite şi taxe la cerinţele interne şi ale pieţei unice în domeniu *695*

Capitolul 3. GESTIUNEA TREZORERIEI FINANŢELOR PUBLICE 697

3.1. Gestiunea mişcărilor de fonduri în Trezoreria statului *697*
3.2. Previzionarea fluxurilor de intrare şi a fluxurilor de ieşire *702*
3.3. Finanţarea deficitelor bugetare *704*

Capitolul 4. REFORMA CHELTUIELILOR PUBLICE 710

4.1. Noţiuni generale *710*
4.2. Evoluţia cheltuielilor publice în perioada 1990-1999 ..... *712*
4.3. Structura economică a cheltuielilor publice ale României *723*
4.4. Evoluţia viitoare a cheltuielilor bugetare ale României *727*

Capitolul 5. CARACTERISTICILE INTERVENŢIONISMULUI ÎN ECONOMIILE EUROPENE 735

5.1. Consideraţii teoretice cu privire la intervenţionism *735*
5.2. Prezentare de ansamblu a specificului politicilor fiscal-bugetare în statele Uniunii Europene *737*
5.3. Politica fiscal-bugetară a ţărilor admise pentru aderarea la Uniunea Europeană *744*
5.4. Intervenţionismul ca stare de fapt în România *747*
5.5. Analiză comparativă *751*
Bibliografie *758*

INDEX DE AUTORI **760**

Volumul LXIX

PROBLEME ECONOMICE NR. 47/2003 _____ 1

MODELE DE AGRICULTURĂ ŞI POLITICI AGRICOLE 3

1. CONTEXTUL INTERNAŢIONAL ACTUAL AL MODELELOR DE AGRICULTURĂ ŞI DE POLITICI AGRICOLE 7

1.1. Diferitele accepţiuni istorice ale politicilor agricole 8

1.2. Principiile unei agriculturi durabile 10

1.3. Agricultura multifuncţională 10

2. COSTUL POLITICII PUBLICE ÎN FAVOAREA AGRICULTURII DURABILE ÎN SUA 14

2.1. Principiile directoare şi costurile durabilităţii în SUA 14

2.2. Populaţia, forţa de muncă, pământul, numărul de ferme şi outputul agricol în SUA – evoluţii istorice 15

2.3. Costul politicii agricole americane 17

3. COSTUL POLITICII AGRICOLE COMUNITARE (PAC) 25

3.1. Evoluţii generale şi contextul actual al PAC 25

3.2. Regimul plăţilor directe în contextul extinderii Uniunii 28

3.3. Regimul ajutoarelor directe naţionale 29

3.4. Regimul normal al plăţilor directe 29

3.5. Cotele de producţie şi alte instrumente de gestiune a ofertei 29

3.6. Susţinerea dezvoltării rurale 30

3.7. Evaluarea costurilor bugetare ale UE 31

4. COSTURI ŞI BENEFICII POTENŢIALE ALE INTEGRĂRII AGRICULTURII ROMÂNEŞTI ÎN PIAŢA UNICĂ 34

Bibliografie 36

PROBLEME ECONOMICE NR. 48/2003 _____ 39

ELABORAREA MODULULUI ARHITECTURAL ŞI ONFIGURAŢIONAL AL SISTEMULUI FINANCIAR 41

1. DATE DE IDENTIFICARE 45
2. PERIOADA AFECTATĂ 45
3. CONSULTANŢI 45
4. TERMENI-CHEIE 46
5. PRINCIPALELE ACTIVITĂŢI DESFĂŞURATE 46
6. PROGRAMUL DE ANALIZĂ A MATERIALULUI DOCUMENTAR DIN FAZA A TREIA A SUBPROIECTULUI 46
7. SINTEZA CERCETĂRII DOCUMENTARE A FAZEI A TREIA A SUBPROIECTULUI 47
ANEXĂ ABREVIERI UTILIZATE 78

PROBLEME ECONOMICE NR. 49/2001 _____ 83

EVALUAREA COMPETITIVITĂŢII RODUSELOR ŞI SECTOARELOR INDUSTRIALE ROMÂNEŞTI PE PIEŢELE INTERNAŢIONALE 86

1. FACTORI DETERMINANŢI AI COMPETITIVITĂŢII ŞI EVOLUŢIA LOR ÎN TIMP 91
   1.1. Factori mondoeconomici 91
   1.2. Factori economici naţionali 93
      1.2.1. Resursele locale _____ 93
      1.2.2. Dimensiunea şi structura cererii interne _____ 94
      1.2.3. Industriile înrudite şi de subansamble _____ 94
      1.2.4. Structura industrială şi concurenţa _____ 94
   1.3. Rolul şi influenţa politicilor guvernamentale 95
   1.4. Alţi factori ce pot influenţa competitivitatea 95
2. ELABORAREA UNUI MODEL ECONOMETRIC DE EVALUARE A COMPETITIVITĂŢII STATICE ŞI DINAMICE A UNOR INDUSTRII ŞI SUBINDUSTRII NAŢIONALE. PUNCTE DE OPTIM 96
   2.1. Evaluarea competitivităţii. Indicatori relevanţi ai competitivităţii statice şi dinamice 96
   2.2. Premisele construcţiei şi implementării modelelor la nivelul fiecărui domeniu industrial 101
   2.3. Virtuţi şi limite ale modelului operaţionalizat 102
   2.4. Modele matematice de evaluare a competitivităţii industriilor naţionale . 103

3. UTILIZAREA ANALIZEI COMPETITIVITĂŢII PENTRU CONTURAREA DIRECŢIILOR DE RESPECIALIZARE A PRODUCŢIEI INDUSTRIALE NAŢIONALE 119

3.1. Avantaje reale şi potenţiale ale produselor şi sectoarelor industriale româneşti pe pieţele internaţionale (analiză multicriterială) 119

Concluzii 127

Bibliografie 129

PROBLEME ECONOMICE NR. 50/2003 _____ 145

BENEFICII ALE ADOPTĂRII LEGISLAŢIEI EUROPENE DE PROTECŢIA MEDIULUI 147

1. INTRODUCERE 151

2. METODE DE EVALUARE A PAGUBELOR ADUSE MEDIULUI PRIN POLUARE 152

2.1. Importanţa problemelor apărute prin poluarea mediului 152

2.2. Deteriorarea mediului şi consecinţele acesteia 154

2.3. Tehnicile de evaluare 155

2.4. Selectarea metodei de evaluare a impactului specific 157

2.5. Evaluarea de piaţă a efectelor fizice (EPEF) 160

3. BENEFICII ALE TRANSPUNERII ŞI IMPLEMENTĂRII LEGISLAŢIEI UE ÎN DOMENIUL PROTECŢIEI MEDIULUI 164

3.1. Cerinţe ale directivelor Uniunii Europene privind mediul ambiant şi efectele acestora 164

3.2. Tipuri de beneficii aferente adoptării legislaţiei UE 166

3.3. Examinarea tipurilor de beneficii 168

3.4. Evaluarea indicativă a beneficiilor 171

4. CUANTIFICAREA BENEFICIILOR 173

4.1. Beneficii cuantificabile 173

4.2. Mărimea beneficiilor pentru ţările candidate la aderare 173

4.3. Beneficiile potenţiale pe sectoare 176

ANEXE 181

Bibliografie 192

PROBLEME ECONOMICE NR. 51/2003 _____ 193

STRATEGII PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG PRIVIND DEZVOLTAREA REGIONALĂ ÎN ROMÂNIA, ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 195

Capitolul 1. PRINCIPII ALE POLITICILOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 199

1.1. Consideraţii generale 199
1.2. Principii ale analizei regionale 199
1.3. Principii ale politicilor de dezvoltare regională 200

Capitolul 2. OBIECTIVE ALE STRATEGIILOR DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 209

2.1. Atenuarea dezechilibrelor în dezvoltarea regională 209
2.2. Susţinerea teritorială a proceselor macroeconomice şi a priorităţilor naţionale 211
2.3. Obiective ale strategiilor de dezvoltare regională în România 212

Capitolul 3. STRATEGII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ PENTRU ROMÂNIA 219

3.1. Reguli generale privind elaborarea strategiilor regionale 219
3.2. Orientări recente în politicile regionale 220
3.3. Scenarii prospective privind dezvoltarea regională 223
Bibliografie 229

PROBLEME ECONOMICE NR. 52-53/2003 _____ 241

ANALIZA SISTEMULUI AGROALIMENTAR ROMÂNESC 243

INTRODUCERE 247

Capitolul I. SECTORUL AGROALIMENTAR ÎN CURS DE TRANSFORMARE ÎN VEDEREA ADERĂRII LA UE 248

1.1. Transformarea sectorului agroalimentar – repere macroeconomice est-europene 248
1.2. Oportunităţi şi factori critici ai ajustărilor la rigorile UE 250

Capitolul II. SISTEMUL AGROALIMENTAR ROMÂNESC: EVALUĂRI STRUCTURAL-CANTITATIVE ŞI CALITATIVE 257

2.1. Mutaţii structural-cantitative ale sistemului agroalimentar în economia românească, perioada 1990–2000 257
2.1.1. Modificarea ponderilor sectorului în ansamblul economiei naţionale ____ *257*
2.1.2. Factori cantitativi şi calitativi ai dezvoltării agriculturii în perioada 1990-2000 ____ *263*
2.2. Sistemul agroalimentar românesc: structuri şi performanţe sectoriale 266

Capitolul III. DIMENSIUNI REGIONALE ALE SECTORULUI AGROALIMENTAR ROMÂNESC 279

3.1. Dinamica regională a principalilor indicatori macroeconomici 279
3.2. Disparităţi regionale ale înzestrării cu resurse şi factori de producţie agricolă 281
3.3. Decalaje regionale de performanţe agricole 285

Capitolul IV. SECTORUL AGRICOL ROMÂNESC: ANALIZĂ COMPARATIVĂ DIN PERSPECTIVĂ EUROPEANĂ 289

4.1. Decalaje de nivel al indicatorilor fizici şi valorici 289
4.2. Disparităţi de performanţe economice sectoriale 293

Capitolul V. SISTEMUL AGROALIMENTAR ŞI DEZVOLTAREA RURALĂ. STUDII DE CAZ 297

5.1. Arealele rurale studiate: principalele caracteristici 297
5.2. Impactul instituţiilor dezvoltării rurale la nivel comunitar (comuna Daia, judeţul Giurgiu) 299
5.3. Instituţiile dezvoltării rurale – impact comunitar asupra economiei agricole (comuna Tărtăşeşti, judeţul Dâmboviţa) 306

Capitolul VI. CONCLUZII 319

Bibliografie 320

PROBLEME ECONOMICE NR. 54/2003 ____ 323

FINANŢAREA PROTECŢIEI SOCIALE ÎN ŢĂRILE MEMBRE ALE UE ŞI ÎN ROMÂNIA 325

1. CHELTUIELILE DE PROTECŢIE SOCIALĂ ŞI FINANŢAREA ACESTORA ÎN ŢĂRILE MEMBRE ALE UE 329

1.1. Elemente introductive 329

1.2. Cheltuielile de protecţie socială 330
1.3. Finanţarea protecţiei sociale..... 340
1.4. Remarci finale 344
Bibliografie 346

2. FINANŢAREA PENSIILOR PUBLICE ÎN ŢĂRILE UE ŞI ÎN ROMÂNIA.. 347

2.1. Dimensiunea cheltuielilor pentru pensii 347
2.2. Sisteme de finanţare a pensiei publice 348
2.3. Contribuţiile persoanelor asigurate şi ale patronilor 349
2.4. Participarea statului la finanţarea pensiilor 352
2.5. Finanţarea pensiilor în România..... 353
2.6. Contribuţiile de asigurări sociale..... 355
2.7. Subvenţiile de la bugetul de stat..... 356

3. FINANŢAREA PRESTAŢIILOR DE ŞOMAJ 358

3.1. Surse de finanţare a prestaţiilor de şomaj în ţările UE 358
3.2. Resurse ale fondului de şomaj în România 362
3.3. Cheltuielile cu prestaţiile de şomaj în ţările UE..... 364
3.4. Cheltuielile de şomaj în România şi factori de influenţă 368
3.5. Remarci finale 370
Bibliografie 377

PROBLEME ECONOMICE NR. 55/2003 _____ 379

RELAŢIILE COMERCIALE EXTERNE ROMÂNO-VEST-EUROPENE (UE) ÎN SECOLUL XX..... 381

TENDINŢE GENERALE 385

ADDENDA: 1938..... 396

ANEXĂ 399

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 402

PROBLEME ECONOMICE NR. 56-57/2003 _____ 403

CONCURENŢA ŞI AJUTOARELE DE STAT ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 405

Partea I: POLITICA CONCURENŢEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ..... 409

Capitolul 1. IMPLICAŢII ALE POLITICII CONCURENŢEI ASUPRA PIEŢEI INTERNE A UNIUNII EUROPENE 409

1.1. De ce o politică a concurenţei pentru piaţa internă a Uniunii Europene? . 410
1.2. Este necesară o politică comună a concurenţei?..... 412
1.3. Regimul comunitar al concurenţei..... 413
1.4. Interconexiuni ale politicii concurenţei din UE cu regimurile naţionale şi globale 414
1.5. Considerente privind compatibilitatea politicii concurenţei cu politica industrială în UE..... 416

Partea a II-a: COMPONENTELE POLITICII CONCURENŢEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 417

Capitolul 2. ACORDURI ŞI PRACTICI CONCERTATE; CARTELURI 420

2.1. Definirea acordurilor anticoncurenţiale şi a practicilor concertate 420
2.2. Tipuri de acorduri anticoncurenţiale funcţie de nivelurile la care sunt încheiate 421
2.3. Clasificarea acordurilor din punct de vedere al tipului de încălcare a concurenţei 425
2.4. Reglementarea acordurilor şi practicilor cu efecte anticoncurenţiale prin aplicarea articolului 81 al Tratatului UE 435

Capitolul 3. ABUZUL DE POZIŢIE DOMINANTĂ 437

3.1. Poziţia dominantă – definiţie şi implicaţii 437
3.2. Criteriile de evaluare a poziţiei dominante 438
3.3. Abuzul de poziţie dominantă 439
3.3.1. Definiţie, clasificare _____ *439*
3.3.2. Tipuri de practici abuzive _____ *440*
3.4. Companiile publice sau cele ce beneficiază de drepturi exclusive sau speciale în aplicarea art. 82 al Tratatului UE 442
3.5. Reglementarea abuzului de poziţie dominantă de către autorităţile comunitare, efecte..... 443

Capitolul 4. CONTROLUL FUZIUNILOR ŞI ACHIZIŢIILOR 446

4.1. Forme ale procesului de concentrare 446
4.2. Principalele tipuri de fuziuni şi efectele acestora 447
4.3. Evoluţii recente în domeniul fuziunilor 448
4.4. Importanţa Regulamentului fuziunilor 449
4.5. Rolul Comisiei Europene în aplicarea Regulamentului fuziunilor 450

4.6. Analiza economică a "dimensiunii comunitare" a concentrărilor 452

Partea a III-a. AJUTOARELE DE STAT ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 455

Capitolul 5. POLITICA UE ÎN DOMENIUL AJUTOARELOR DE STAT..... 455

5.1. Obiectivele reglementărilor..... 455
5.2. Principii şi implementare 458
5.3. Controlul ajutoarelor de stat de către Comisia Europeană..... 459
5.4. Modernizarea controlului ajutoarelor de stat 462
5.5. Conţinutul reglementărilor de exceptare pentru acordarea ajutorului de stat 463
5.6. Relaţia între organismele naţionale de reglementare şi reglementarea concurenţei la nivel comunitar 464

Capitolul 6. AJUTORUL DE STAT REGIONAL PENTRU MARILE PROIECTE DE INVESTIŢII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 465

6.1. Cadrul multisectorial – obiective, criterii pentru reducerea efectelor de distorsionare a concurenţei..... 465
6.2. Reforma sistemului de control al ajutoarelor de stat pentru marile investiţii din Uniunea Europeană din anul 2002 467

BIBLIOGRAFIE..... 471

PROBLEME ECONOMICE NR. 58/2003 _____ 473

EFECTELE LĂRGIRII SPRE EST ASUPRA UNIUNII EUROPENE 475

EXTINDEREA CĂTRE EST, UN PROCES IREVERSIBIL..... 479

Capitolul I. INTEGRAREA EUROPEANĂ: SCENARII, PROVOCĂRI, PERSPECTIVE..... 481

Capitolul II. INTEGRAREA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ A ŢĂRILOR AFLATE ÎN TRANZIŢIE: ÎNDEPLINIREA CERINŢELOR ŞI A SARCINILOR RĂMASE..... 493

Capitolul III. REFORMELE STRUCTURALE ÎN ŢĂRILE CANDIDATE LA ADERARE..... 505

Capitolul IV. IMPLICAŢIILE ECONOMICE ALE LĂRGIRII UNIUNII EUROPENE CĂTRE EST 514

PROBLEME ECONOMICE NR. 59-60/2003 523

COMENSURAREA ŞI EVALUAREA DECALAJELOR ECONOMICE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ... 525

Partea I. TRANSFORMĂRI ECONOMICE CALITATIVE ŞI CANTITATIVE ÎN ROMÂNIA ŞI ŢĂRILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ ... 529

1.1. Factori de stimulare a transformărilor economice şi sociale din ţările central şi est-europene ... 529

1.2. Factori de influenţă a performanţelor economice în ţările candidate – evoluţii comparative ... 531

1.3. Evaluarea performanţelor şi a decalajelor economice între ţările central şi est-europene şi a decalajelor faţă de UE ... 541

Partea a II-a. REFORMELE ŞI STABILIZAREA MACROECONOMICĂ ÎN ŢĂRILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE CANDIDATE, MENITE SĂ DETERMINE REDUCEREA DECALAJELOR FAŢĂ DE UE ... 551

2.1. Bulgaria ... 551

2.2. Cehia ... 560

2.3. Estonia ... 568

2.4. Ungaria ... 575

2.5. Lituania ... 583

2.6. Polonia ... 591

2.7. Slovacia ... 603

2.8. Slovenia ... 610

Bibliografie ... 620

PROBLEME ECONOMICE NR. 61-62-63/2003 623

REFORMA INTERNĂ A UNIUNII EUROPENE ... 625

INTRODUCERE. REFORMA INTERNĂ A UNIUNII EUROPENE ... 629

Capitolul 1. REFORMA CONSTITUŢIONALĂ A UNIUNII EUROPENE ... 637

1.1. Uniunea Europeană ca realitate juridică ... 640

1.2. Actele normative emise de instituţiile comunitare ... 642

1.3. Acordurile internaţionale la care UE este parte ... 645

1.4. Raportul dintre dreptul comunitar şi dreptul naţional 647
1.5. Principii ce guvernează Uniunea Europeană 651
1.6. Perfecţionarea guvernării democratice în UE 661

Capitolul 2. REFORMA INSTITUŢIONALĂ A UNIUNII EUROPENE 664

2.1. Metoda comunitară (metoda Monnet) vs. metoda interguvernamentală .. 669
2.2. Compromisul instituţional realizat prin Tratatul de la Nisa 671
2.3. Rolul viitoarei Conferinţe Interguvernamentale în stabilirea noului cadrul instituţional 678
2.4. Reforma instituţională din perspectiva ţărilor candidate 679

Capitolul 3. REFORMA POLITICII AGRICOLE COMUNE (PAC) ÎN CONTEXTUL EVOLUŢIEI INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 683

3.1. Reforma principiilor de bază ale PAC 683
3.2. Încercări de reformă în domeniul politicii agricole comune (PAC) 686
3.3. Obiectivele urmărite prin reforma PAC 687
3.4. Realizări şi contradicţii pe planul reformei PAC 691
3.5. Rolul politicii agricole comune în viitor 694
3.6. Raportul Comisiei – Agenda 2000 – privind reforma politicii agricole comune în contextul lărgirii UE 696
3.7. Evoluţia PAC în contextul reglementărilor Rundei Uruguay 698
3.8. Situaţia actuală a reformei PAC 702

Capitolul 4. REFORMA ÎN DOMENIUL POLITICILOR COMUNE ALE UNIUNII EUROPENE 705

4.1. Reforma politicilor energetice 705
4.2. Reforma în domeniul politicii regionale 717

Capitolul 5. REFORMA POLITICILOR COMPLEMENTARE ALE UNIUNII EUROPENE 730

5.1. Reforma socială a Uniunii Europene 730
5.2. Reforma în industrie şi cercetare ştiinţifică–tehnologică (CST) 739
Bibliografie selectivă 749

PROBLEME ECONOMICE NR. 64-65-66/2003 _____ 755

POLITICA REGIONALĂ 757

Capitolul 1. POLITICA REGIONALĂ COMUNITARĂ – INSTRUMENT DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ ECHILIBRATĂ 761

1.1. Necesitatea unei politici regionale comunitare 761
1.2. Cadrul juridic şi instituţional şi etapele punerii în practică a politicii regionale 766

Capitolul 2. FUNCŢIONAREA POLITICII REGIONALE COMUNITARE 778

2.1. Obiectivele şi principiile politicii regionale a Uniunii Europene 778
2.2. Cadrul programării politicii regionale 791

Capitolul 3. SUPORTUL FINANCIAR AL POLITICII REGIONALE COMUNITARE 800

3.1. Fondurile directe 800
3.2. Fondurile indirecte 805

Capitolul 4. RELAŢIA DINTRE POLITICA REGIONALĂ ŞI ALTE POLITICI ŞI INIŢIATIVE COMUNITARE 807

4.1. Regiunile şi politica agricolă comună (PAC) 807
4.2. Regiunile, politica industrială şi problemele întreprinderilor 808
4.3. Regiunile, politica concurenţei şi măsurile de salvgardare 812
4.4. Regiunile şi politica comunitară în domeniul ştiinţei şi tehnologiei şi dezvoltării societăţii informatizate 813
4.5. Regiunile şi politica comunitară în domeniul transporturilor 815
4.6. Regiunile şi dezvoltarea pescuitului 815
4.7. Regiunile şi ocuparea forţei de muncă 816
4.8. Regiunile şi politica în domeniul mediului şi amenajării teritoriului 816

Capitolul 5. COOPERAREA INTERFIRME, INSTRUMENT AL POLITICII DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 818

5.1. Rolul “organismelor-catalizator” în punerea în practică a demersului de cooperare interfirme 819
5.2. Punerea în practică a sistemelor de cooperare interfirme 821

Capitolul 6. EVALUĂRI ŞI EXEMPLE DE REUŞITE ŞI DE PROIECTE RECENT APROBATE ALE POLITICII REGIONALE COMUNITARE 828

6.1. Evaluări ale politicii regionale comunitare 828
6.2. Reuşite ale aplicării politicii regionale comunitare: exemplul Irlandei şi al landului Bavaria 837

6.3. Exemple de proiecte recent aprobate 843

Capitolul 7. NOILE DIMENSIUNI ALE POLITICII REGIONALE COMUNITARE ÎN CONTEXTUL EXTINDERII UNIUNII EUROPENE 850

7.1. Asistenţa financiară acordată ţărilor candidate la aderare 850

7.2. Politica regională comunitară în perspectiva lărgirii Uniunii Europene ... 860

7.3. Politica regională a României în perspectiva aderării la Uniunea Europeană 865

Bibliografie selectivă 874

PROBLEME ECONOMICE NR. 67/2003 _____ 877

EXAMINAREA CERINŢELOR RINCIPALE PRIVIND ÎMBUNĂTĂŢIREA MEDIULUI ECONOMICO-SOCIAL ROMÂNESC ŞI PERFECŢIONĂRILOR IMPUSE ACTUALULUI SISTEM INSTITUŢIONAL 879

1. PRECIZĂRI CONCEPTUALE ŞI PROBLEME ACTUALE PRIVIND MEDIUL ECONOMIC ŞI DE AFACERI 883

2. RELAŢIA DINTRE PERFECŢIONAREA SISTEMULUI INSTITUŢIONAL ŞI ÎMBUNĂTĂŢIREA MEDIULUI ECONOMICO-SOCIAL 888

3. DEZVOLTAREA SISTEMULUI BANCAR ŞI CONTRIBUŢIA SA LA CREAREA ŞI ÎMBUNĂTĂŢIREA MEDIULUI ECONOMICO-SOCIAL .. 895

3.1. Restructurarea instituţională a sistemului bancar 895

3.2. Disfuncţionalităţi ale mediului economic şi ale activităţii sistemului bancar 899

3.3. Cerinţe actuale privind activitatea sectorului bancar 903

4. CREAREA ŞI DEZVOLTAREA PIEŢEI DE CAPITAL 905

4.1. Probleme actuale ale pieţei de capital 906

4.2. Concluzii, recomandări, propuneri 909

5. REFORMA FISCALĂ – COMPONENTĂ ESENŢIALĂ A MEDIULUI ECONOMICO-SOCIAL 911

5.1. Cerinţe ale reformei fiscale 912

5.2. Măsuri de reformă fiscală 913

5.3. Aspecte critice şi discutabile ale politicii fiscale 914

5.4. Concluzii şi propuneri 917

6. CREŞTEREA CAPACITĂŢII ECONOMIEI DE ATRAGERE A INVESTIŢIILOR STRĂINE DIRECTE 920
6.1. Aspecte generale 920
6.2. Evoluţia fluxurilor de ISD. Factori de influenţă şi aspecte instituţionale . 921
6.3. Concluzii 925
Bibliografie 925

PROBLEME ECONOMICE NR. 68/2003 _____ 929

PROTECŢIA APEI. REDUCEREA POLUĂRII CU AJUTORUL INSTRUMENTELOR ECONOMICE 931

INTRODUCERE 935

1. RESURSELE ŞI CERINŢELE DE APĂ ALE ROMÂNIEI 936

2. OBIECTIVELE STRATEGIEI DE PROTECŢIE A APEI 938

2.1. La nivelul UE 938
2.2. În România 944

3. CADRUL LEGISLATIV 946

3.1. În UE 946
3.2. În România 960

4. CADRUL INSTITUŢIONAL 965

4.1. În UE 965
4.2. În România 971

5. ASPECTE ECONOMICE ŞI FINANCIARE 976

5.1. În UE 976
5.2. În România 980
Bibliografie 984

PROBLEME ECONOMICE NR. 69/2003 _____ 985

CERCETAREA ŞTIINŢIFICĂ EFECTE ECONOMICO-SOCIALE ÎN ROMÂNIA 987

Capitolul 1. PREMISE TEORETICE 991

Capitolul 2. INDICATORI DE EVALUARE A EFECTELOR ECONOMICO-SOCIALE ALE CERCETĂRII-DEZVOLTĂRII . 1003

Capitolul 3. ANALIZA UNOR INDICATORI AI EFECTELOR ECONOMICE ALE CERCETĂRII–DEZVOLTĂRII DIN ROMÂNIA 1010

Capitolul 4. IMPACTUL C-D ASUPRA INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE . 1016

Referinţe bibliografice..... 1028

PROBLEME ECONOMICE NR. 70/2003 _____ 1029

INDUSTRIA INFORMAŢIEI ŞI COMUNICAŢIILOR ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ..... 1031

Capitolul 1. TENDINŢE ACTUALE ÎN DOMENIUL TELECOMUNICAŢIILOR PE PLAN MONDIAL 1035

Capitolul 2. TENDINŢE ÎN DOMENIUL TELECOMUNICAŢIILOR ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 1049

Capitolul 3. POLITICA UNIUNII EUROPENE ÎN DOMENIUL SOCIETĂŢII INFORMAŢIEI ŞI AL TELECOMUNICAŢIILOR..... 1056

Capitolul 4. POLITICA ROMÂNIEI ÎN DOMENIUL SOCIETĂŢII INFORMAŢIEI ŞI AL TELECOMUNICAŢIILOR..... 1063

Capitolul 5. SCHIŢĂ PENTRU O STRATEGIE NAŢIONALĂ ÎN DOMENIUL TEHNOLOGIILOR INFORMAŢIEI ŞI COMUNICAŢIILOR 1071

Bibliografie 1075

INDEX DE AUTORI _____ 1077

Volumul LXX

PROBLEME ECONOMICE NR. 71/2003_____ 1

TRANSPORTURILE, SUPORT AL DEZVOLTĂRII REGIONALE DIN ROMÂNIA..... 3

INTRODUCERE 7

Capitolul 1. INFLUENŢE LA NIVEL REGIONAL ALE EVOLUŢIEI TRANSPORTURILOR ROMÂNEŞTI 8

Capitolul 2. DEZVOLTAREA REŢELELOR TRANSEUROPENE ŞI COOPERAREA TRANSFRONTALIERĂ 19
2.1. Considerente generale 19
2.2. Tendinţe actuale 21
2.3. Principalele acţiuni privind dezvoltarea reţelei de transport transeuropean 23
Capitolul 3. PROGRAME ŞI INIŢIATIVE COMUNITARE LA NIVEL TRANSFRONTALIER, SUPORT AL DEZVOLTĂRII REŢELELOR DE TRANSPORT EUROPEAN 26
Capitolul 4. ROLUL PLANIFICĂRII SPAŢIALE ŞI DEZVOLTAREA REŢELELOR TRANSEUROPENE ÎN REGIUNEA TRANSFRONTALIERĂ ROMÂNIA-UNGARIA 36
4.1. Planificarea teritorială privită prin prisma cooperării transfrontaliere 36
4.2. Aspecte generale ale regiunii de cooperare transfrontalieră România-Ungaria. Probleme specifice 37
4.3. Principalii factori restrictivi şi favorizanţi ai cooperării transfrontaliere dintre România şi Ungaria 41
Bibliografie 47

PROBLEME ECONOMICE NR. 72-73/2003 49
TRANSPORTURILE ROMÂNEŞTI ŞI PROCESUL DE ADERARE LA UNIUNEA EUROPEANĂ 51
INTRODUCERE 55
Capitolul 1. PREMISE ALE MODERNIZĂRII TRANSPORTURILOR DIN ROMÂNIA 56
1.1. Strategia dezvoltării transporturilor – elemente definitorii şi obiective 56
1.2. Starea generală actuală a transporturilor din România 62
Capitolul 2. CERINŢE EUROPENE PRIVIND MODERNIZAREA TRANSPORTURILOR 97
2.1. Politici şi priorităţi comunitare 97
2.2. Cerinţe privind modernizarea transporturilor româneşti ce decurg din politica UE în domeniu 101
2.3. Răspunsuri, acţiuni şi resurse necesare alinierii României la cerinţele europene 103
Concluzii 113
Bibliografie 116

PROBLEME ECONOMICE NR. 74/2003 117

IDENTIFICAREA DECALAJELOR DINTRE ROMÂNIA ŞI ŢĂRILE MEMBRE UE ÎN PRIVINŢA INSTRUMENTELOR ECONOMICE DE PROTECŢIE A MEDIULUI - Studiu de caz: protecţia apei 119

Capitolul 1. CARACTERISTICI ŞI PERSPECTIVE ALE POLITICILOR DE PROTECŢIE A APEI ÎN ŢĂRILE MEMBRE ŞI CANDIDATE ALE UNIUNII EUROPENE 123

1.1. Aplicarea instrumentelor economice de protecţie a mediului pentru resursele de apă în cadrul Uniunii Europene 123

1.2. Impactul Directivelor comunitare asupra managementului şi preţului apei în statele membre UE 137

Capitolul 2. MECANISMELE ECONOMICE SPECIFICE ÎN DOMENIUL RESURSELOR DE APĂ ÎN ROMÂNIA 146

2.1. Aplicarea instrumentelor economice de protecţie a mediului pentru resursele de apă în România 147

2.2. Caracteristici şi perspective ale politicii de protecţie a apei în România 152

Bibliografie 158

PROBLEME ECONOMICE NR. 75/2003 _____ 159

DECALAJELE INOVAŢIONALE DINTRE ROMÂNIA ŞI ŢĂRILE UE 161

1. O NOUĂ ABORDARE LA NIVEL EUROPEAN A DECALAJELOR INOVAŢIONALE 165

2. EVALUAREA DECALAJELOR INOVAŢIONALE DINTRE ROMÂNIA ŞI ALTE ŢĂRI EUROPENE 173

3. ROLUL INOVĂRII ÎN CREŞTEREA COMPETITIVITĂŢII 183

4. COMPETITIVITATEA PRODUCŢIEI INDUSTRIALE ROMÂNEŞTI 188

Referinţe bibliografice 193

PROBLEME ECONOMICE NR. 76/2003 _____ 195

IMPACTUL PREADERĂRII ASUPRA CIRCULAŢIEI FORŢEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA. PROCESE ŞI TENDINŢE CONTRADICTORII 197

1. SCURT ISTORIC AL FENOMENELOR MIGRATORII VEST-EUROPENE 201

2. TEORII ASUPRA MIGRAŢIEI 205

3. REDUCEREA DECALAJELOR ÎN MATERIE DE VENITURI PRINCIPALA MIZĂ PENTRU RELAXAREA FENOMENELOR MIGRATORII 211

Surse bibliografice 232

PROBLEME ECONOMICE NR. 77-78-79/2003 _____ 235

PROCESE DEFINITORII ŞI TENDINŢE ÎN POLITICA COMERCIALĂ EXTERNĂ A UNIUNII EUROPENE 237

INTRODUCERE 241

Capitolul I. POLITICA COMERCIALĂ COMUNĂ – PILON PRINCIPAL AL INTEGRĂRII ECONOMICE ÎN CADRUL UNIUNII EUROPENE 243

1.1. Prevederile Tratatului de la Roma privind punerea în aplicare a unei politici comerciale comune (PCC) 243

1.2. Factori interni şi externi ce au determinat şi condiţionat politica comercială comună a UE 245

1.3. Mecanismele politicii comerciale comune a UE şi efectele asupra comerţului intra şi extracomunitar 254

Capitolul II. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE A UNIUNII EUROPENE FAŢĂ DE ŢĂRILE ÎN DEZVOLTARE 274

2.1. Asocierea ţărilor din Africa, Caraibe şi Pacific (ACP) la Uniunea Europeană (Convenţia de la Lomé) 274

2.2. Evoluţia cadrului juridic al relaţiilor economice ale Uniunii Europene cu ţările din Bazinul Mării Mediterane 277

2.3. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre UE şi ţările membre ale Consiliului de Cooperare a Golfului (CCG) 283

2.4. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre UE şi ţările Americii Latine 284

2.5. Forumul de Cooperare Economică dintre Uniunea Europeană şi ţările Asiei de Sud-Est (ASEM) 289

2.6. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi India 293

2.7. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Africa de Sud 294

Capitolul III. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE COMUNE A UNIUNII EUROPENE FAŢĂ DE FOSTELE ŢĂRI SOCIALISTE 296

3.1. Asocierea ţărilor din Europa Centrală şi de Est la Uniunea Europeană 296

3.2. Cadrul juridic actual al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Rusia 304

3.3. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Ucraina 307

3.4. Cadrul juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi China 309

Capitolul IV. TENDINŢE ALE POLITICII COMERCIALE COMUNE A UNIUNII EUROPENE FAŢĂ DE ŢĂRILE DEZVOLTATE 311

4.1. Spaţiul Economic European – noua formă de reglementare a cadrului juridic al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi ţările membre ale Asociaţiei Europene a Liberului Schimb (AELS) 311
4.2. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi SUA 314
4.3. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Canada 316
4.4. Cadrul juridic actual şi de perspectivă al relaţiilor economice dintre Uniunea Europeană şi Japonia 317
Capitolul V. CONSIDERAŢII PRIVIND PERSPECTIVELE ŞI POSIBILE IMPLICAŢII ALE LĂRGIRII UNIUNII EUROPENE ÎN 2004 319
5.1. Dificultăţile finalizării negocierilor în 2002 şi a aderării în 2004 319
5.2. Posibilele implicaţii ale lărgirii Uniunii Europene de la 15 la 25 de membri .. 324
REZUMATUL REGLEMENTĂRII ANTIDUMPING A UNIUNII EUROPENE (NR. 384/1996), PE ARTICOLE 342
UNIUNEA EUROPEANĂ: PROPUNERI DE REGLEMENTARE A LITIGIILOR COMERCIALE ÎN CADRUL OMC) 345
Bibliografie selectivă 348

PROBLEME ECONOMICE NR. 80/2003 _____ 349
INVESTIŢII ÎN ECONOMIA NAŢIONALĂ ŞI ÎMPRUMUTURI STRĂINE CONTRACTATE DE ROMÂNIA ÎN SECOLUL AL XX-LEA 351
1. INVESTIŢII ÎN ECONOMIA NAŢIONALĂ ŞI ÎMPRUMUTURI STRĂINE CONTRACTATE DE ROMÂNIA ÎN SECOLUL AL XX-LEA 355
2. MIŞCAREA CAPITALULUI PUBLIC EXTERN 373
2.1. Evaluări orientative şi globale 373
2.2. Capitalul iniţial angajat 374
2.3. Capitalul rămas de plată 375
2.4. Câteva comentarii suplimentare 375
Bibliografie 383

PROBLEME ECONOMICE NR. 81-82/2003 _____ 385
PRESTAŢIILE SOCIALE ÎN ŢĂRILE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE ŞI ÎN ROMÂNIA 387
CUVÂNT ÎNAINTE 391
Capitolul 1. PRESTAŢIILE SOCIALE. CARACTERIZARE GENERALĂ 392
1.1. Cadrul analizei 392

1.2. Precizări conceptuale 393
1.3. Volumul şi structura prestaţiilor sociale în ţările membre ale Uniunii Europene395
Referinţe bibliografice 400
Capitolul 2. PRESTAŢIILE PRIVIND PENSIILE 401
2.1. În Uniunea Europeană 401
2.2. Prestaţiile privind pensiile în România 413
Bibliografie 414
Capitolul 3. PRESTAŢIILE ÎN DOMENIUL ÎNGRIJIRII SĂNĂTĂŢII 415
3.1. Sfera de cuprindere 415
3.2. Cheltuielile cu prestaţiile de sănătate 415
3.3. Elemente definitorii ale prestaţiilor de sănătate, pe ţări 423
Referinţe bibliografice 438
Capitolul 4. PRESTAŢIILE SOCIALE ÎN SISTEMELE DE PROTECŢIE A ŞOMERILOR 440
4.1. Forme ale prestaţiilor de şomaj 440
4.2. Condiţii de eligibilitate 441
4.3. Nivelul şi durata prestaţiilor 442
4.4. Prestaţiile de şomaj în ţările membre UE 443
4.5. Prestaţiile de şomaj în România 460
Referinţe bibliografice 462
Capitolul 5. PRESTAŢIILE SOCIALE ORIENTATE SPRE COMBATEREA SĂRĂCIEI463
5.1. Venitul minim garantat 463
5.2. Prestaţii asociate venitului minim garantat 476
5.3. Prestaţii minime categoriale şi ajutoare speciale 477
5.4. Volumul prestaţiilor 480
5.5. Impactul prestaţiilor sociale asupra incidenţei sărăciei 486
Referinţe bibliografice 487

PROBLEME ECONOMICE NR. 83-84/2003 _____ 489

MODELUL STRUCTURAL ŞI FUNCŢIONAL AL SISTEMULUI FINANCIAR ROMÂNESC 493
1. DATE DE IDENTIFICARE 497
2. ECHIPA DE CERCETARE 497
3. PERIOADA AFECTATĂ 497
4. CONSULTANŢI 498
5. TERMENI-CHEIE 498

6. PRINCIPALELE ACTIVITĂŢI DESFĂŞURATE 498
7. SINTEZA CERCETĂRII DOCUMENTARE A FAZEI A PATRA A SUBPROIECTULUI 499
8. GLOSAR DE CONCEPTE, TERMENI ŞI SIMBOLURI 552

PROBLEME ECONOMICE NR. 85/2003 587

IDENTIFICAREA PRIORITĂŢILOR POLITICILOR DE DEZVOLTARE A AGRICULTURII 589
1. CADRUL INSTITUŢIONAL ŞI LEGISLATIV AL POLITICILOR AGRICOLE 593
2. CARACTERISTICI DEFINITORII ALE POLITICII AGRICOLE 595
3. POLITICI AGRICOLE PE TERMEN SCURT ŞI MEDIU 601
3.1. Politica preţurilor 601
3.2. Politici de creditare 606
3.3. Politici funciare 607
Bibliografie 628

PROBLEME ECONOMICE NR. 86/2003 631

IDENTIFICAREA PRIORITĂŢILOR POLITICILOR DE DEZVOLTARE ÎN MEDIUL RURAL 633
INTRODUCERE 637
Capitolul I. POLITICI ŞI STRATEGII RURALE 639
Capitolul II. ACTORII SOCIALI AI POLITICILOR ŞI STRATEGIILOR RURALE 646
Capitolul III. POLITICILE SPECIFICE ZONELOR RURALE DEFAVORIZATE 657
Capitolul IV. PRIORITĂŢILE ARMONIZĂRII LEGISLATIVE 665
Bibliografie 668

PROBLEME ECONOMICE NR. 87/2003 669

MODELAREA EFECTELOR ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ ASUPRA VARIABILELOR DE POLITICĂ BUGETARĂ 671
1. INTRODUCERE 675
2. EVOLUŢII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 677
3. VARIABILE DE POLITICĂ MACROECONOMICĂ 678
4. MODELAREA VARIABILELOR DE POLITICĂ BUGETARĂ 679
5. MODELAREA EFECTELOR INTEGRĂRII 692
6. DATELE696

7. ESTIMAREA MODELULUI 700
8. REZULTATELE SIMULĂRILOR 701
9. CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI 703
Anexe 705
Bibliografie 711

PROBLEME ECONOMICE NR. 88-89/2003 713
DREPTURILE ŞI STRUCTURILE DE PROPRIETATE. REGLEMENTĂRI JURIDICE .. 715
1. REGIMUL JURIDIC AL PROPRIETĂŢII ÎN ROMÂNIA 719
2. REGIMUL JURIDIC AL PROPRIETĂŢII ÎN ŢĂRILE DIN ESTUL EUROPEI 725
2.1. Bulgaria 725
2.2. Fosta Republică Federativă Cehoslovacă 727
2.3. Fosta Germanie de Est 728
2.4. Polonia 732
2.5. Ungaria 733
3. REGIMUL JURIDIC AL PROPRIETĂŢII ÎN UNELE ŢĂRI MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE 736
3.1. Franţa 736
3.2. Germania 738
3.3. Italia 738
3.4. Spania 739
3.5. Marea Britanie. Sistemul *common law* 739
4. Concluzii 740
ADDENDA 1 742
ADDENDA 2 809
Bibliografie 813

PROBLEME ECONOMICE NR. 90/2003 815
REFORMA SISTEMULUI DE PENSII ÎN ROMÂNIA. EVOLUŢII COMPARATIVE 817
INTRODUCERE 821
1. CONDIŢIILE SOCIALE ŞI ECONOMICE ALE REFORMEI SISTEMULUI DE PENSII ÎN ROMÂNIA 822
1.1. Tendinţe demografice 822
1.2. Ocuparea forţei de muncă 825
1.3. Deficitul fiscal şi inflaţia 829

2. EFORTURI RECENTE ÎN CADRUL REFORMEI 833
2.1. Introducerea "Pilonului 1" 833
2.2. Controverse şi probleme după adoptarea Legii nr. 19/2000 835
2.3. "Recolerarea" pensiilor: un mijloc de diminuare a inechităţilor 836
2.4. Controverse privitoare la Pilonul 2 şi schimbări de poziţie 837
2.5. Schema pensiilor opţionale ocupaţionale (SPOO) 840
2.6. SPOO: versiunea românească a reformei pensiilor? 842
2.7. Limite ale dezvoltării sistemului de pensii cu capitalizare 843
3. CONCLUZII 846
Note 846
Referinţe bibliografice 849

PROBLEME ECONOMICE NR. 91/2003 851

DISFUNCŢIONALITĂŢI INSTITUŢIONALE VS RIDICAREA PERFORMANŢELOR ACTIVITĂŢII ECONOMICO-SOCIALE 853
1. SECTORUL PRIVAT AL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII 857
2. SISTEMUL INSTITUŢIILOR SOCIALE 867
2.1. Aspecte actuale ale politicii sociale 868
2.2. Orientări pentru reformele sociale viitoare 871
3. ORGANIZAŢIILE NEGUVERNAMENTALE 875
4. CONCLUZII ASUPRA REFORMEI ECONOMICO-SOCIALE 880
Bibliografie 885

PROBLEME ECONOMICE NR. 92/2003 887

DETERMINĂRI ŞI IMPLICAŢII ALE MODIFICĂRILOR STRUCTURALE ÎN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE 889
1. RADIOGRAFIA REFORMEI ECONOMICE DIN ROMÂNIA REALIZATĂ DE COMISIA EUROPEANĂ 893
2. MODIFICĂRILE STRUCTURALE DIN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE ÎN PERIOADA 1990-2000 897
3. ROLUL MODELATOR AL INVESTIŢIILOR ÎN CONFIGURAREA INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE 901
4. MODIFICĂRILE STRUCTURALE ÎN EXPORTUL INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ŞI LEGĂTURILE ACESTORA CU CELE DIN PRODUCŢIA INDUSTRIALĂ 911

5. POTENŢIALUL INOVAŢIONAL ŞI MODIFICĂRILE STRUCTURALE DIN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE 916
6. DINAMISMUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII ŞI MODIFICĂRILE STRUCTURALE ÎN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE 923
7. APRECIERI GENERALE. DIRECŢII DE ACŢIUNE VIITOARE 929
Bibliografie 937

PROBLEME ECONOMICE NR. 93/2003 939

MODELAREA SUSTENABILITĂŢII DATORIEI PUBLICE ÎN VEDEREA ADERĂRII LA UE 941
1. INTRODUCERE 945
2. DINAMICA DATORIEI EXTERNE DUPĂ ANUL 1989 947
2.1. Modificări structurale semnificative în perioada 1990-2000 947
2.2. Comportamentul indicatorilor de îndatorare 956
3. PARAMETRII ECUAŢIEI DINAMICII DATORIEI PUBLICE 958
3.1. Parametrii ecuaţiei dinamicii datoriei publice 958
3.2. Relaţia cu politica fiscală 962
3.3. Relaţia cu politica monetară. Contribuţia taxei pe inflaţie 964
3.4. Relaţia dintre sectorul public şi deficitul extern 967
4. FUNCŢIA SUSTENABILITĂŢII 971
4.1. Sunt oare sustenabile deficitele? 971
4.2. Variabilele şi parametrii funcţiei de sustenabilitate 973
Bibliografie selectivă 983

PROBLEME ECONOMICE NR. 94/2003 989

ECHILIBRUL DIMENSIONAL ŞI INAMISMUL REÎNNOIRII ÎNTREPRINDERILOR. CONDIŢII ESENŢIALE ALE ACCELERĂRII RESTRUCTURĂRII INDUSTRIEI 991
Capitolul I. TENDINŢE ÎN ŢĂRILE DEZVOLTATE PRIVIND PERFECŢIONAREA CONFIGURAŢIEI PIRAMIDALE A SISTEMULUI PRODUCTIV AL INDUSTRIEI, ÎN VEDEREA ACCELERĂRII AJUSTĂRII STRUCTURALE A ACESTEIA 995
1.1. Caracteristicile mediului economic şi provocările care stau în faţa întreprinderii 995
1.2. Ajustarea structurală şi acceleratorii acesteia 998
1.3. Configuraţia piramidală a sistemului productiv al industriei din ţările dezvoltate în procesul de ajustare structurală a acesteia 1002

Capitolul II. CARACTERISTICI ALE CONFIGURAŢIEI PIRAMIDALE A SISTEMULUI PRODUCTIV AL INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI 1015
2.1. Structura dimensională 1015
2.2. Dinamica demografiei industriale 1019
2.3. Probleme, priorităţi şi cerinţe ale perfecţionării configuraţiei piramidale a sistemului productiv al industriei în vederea accelerării ajustării structurale 1031

PROBLEME ECONOMICE NR. 95/2003 _____ 1039

ANALIZE ŞI PROGNOZE ANUALE ŞI PE TERMEN MEDIU PE BAZA MODELULUI „DOBRESCU” 1041
INTRODUCERE 1045
1. MACROMODELUL “DOBRESCU” – caracteristici generale 1045
2. STRUCTURA MACROMODELULUI ECONOMIEI ROMÂNEŞTI DE TRANZIŢIE (Versiunea 2000) 1048
2.1. Principalele dependenţe din blocul “Output şi absorbţie” 1049
2.2. Principalele dependenţe din blocul “Factori de producţie şi venitul din muncă” 1049
2.3. Principalele dependenţe din blocul “Variabile financiare şi monetare” 1050
3. ESTIMĂRILE MODELULUI (1998-2002) 1051
3.1. Ipoteze 1051
3.2. Analiza previziunilor (1998-2001) 1052
3.3. Analiza previziunilor pentru 2002 1054
3.4. Rezultate preliminate pentru 2002 1057
4. SCENARII ALTERNATIVE PENTRU 2003 1060
4.1. Introducere 1060
4.2. Ipoteze de lucru pentru 2003 – *Scenariul dezirabil (S1)* 1060
4.3. Ipoteze de lucru pentru *Scenariile “ţintă”* S2, S3, S4 1061
4.4. Comentarii – scenariile ţintă *S2* şi *S3* 1062
4.5. Comentarii – scenariul ţintă *S4* 1067
5. SCENARII ALTERNATIVE PE TERMEN MEDIU 1073
5.1. Ipoteze de lucru pentru scenariul de referinţă 1073
5.2. Comentarii – scenariul de referinţă 1074
5.3. Ipoteze de lucru pentru scenariul “ţintă” 1079
5.4. Rezultatele simulărilor 1079
5.5. Comentarii – scenariul “ţintă” 1080
Bibliografie selectivă 1086

INDEX DE AUTORI **1087**

Volumul LXXI

ANALE NR. 1-2/2003 **1**

CONFIGURAŢIA ÎN REŢEA A PIEŢELOR FINANCIARE 3

1. CONFIGURAŢIA ÎN REŢEA A SISTEMULUI FINANCIAR-MONETAR 7
   1.1. Formele monedei şi fluxurile asociate 7
   1.2. Reţelele fluxurilor de monedă 9
   1.3. Reţeaua monetară complexă 20
   1.4. Arhitectura reţelei monetare complexe 26
   1.5. Abordări matriceale ale reţelei monetare 29
   1.6. Secvenţele metodologice ale abordării matriceale 38
   1.7. Operaţionalizarea informaţională a algoritmului matriceal 52
   1.8. Concluzii 61
   1.9. Glosar de concepte, termeni şi simboluri 63

2. CONCEPTUL DE REŢEA MONETARĂ, ELEMENTE CONSTITUTIVE ŞI CONFIGURAŢIA ACESTEIA 100
   2.1. Reţeaua socionomică 100
   2.2. Reţeaua primală a câmpului monetar 102
   2.3. Reţeaua financiar-monetară 104
   2.4. Indicatorii reţelelor 106
   2.5. Reţeaua fluxurilor de monedă 108

3. ABORDAREA ÎN REŢEA A ECONOMIEI SUBTERANE 112
   3.1. Consideraţii generale 112
   3.2. Hexagonul triadic delimitativ: segmentarea economiei 113
   3.3. Sursele economiei subterane 116
   3.4. Componentele economiei subterane 121
   3.5. Operaţionalizarea şi evaluarea economiei subterane 125
   3.6. Modelul reducţionist al reţelei 128
   3.7. Metoda de estimare a economiei subterane 137

3.8. Listă de simboluri 145

4. STAREA ŞI EVOLUŢIA FINANCIAR–MONETARĂ A ECONOMIEI – ABORDARE ÎN REŢEA 149
4.1. Economia ca reţea: stare şi evoluţie 149
4.2. Coordonatele conceptuale ale cercetării 151
4.3. Metodologia cercetării 152
4.4. Algoritmul operaţionalizării reţelei matriceale 161

5. INSTITUŢIONALIZAREA ŞI REGLEMENTAREA ÎN REŢEA A PIEŢELOR FINANCIARE 165
5.1. Piaţa financiară colectoare (PFC) 165
5.2. Piaţa financiară plasatoare (PFP) 170
5.3. Matricea reţelei instituţionale a pieţei financiare 175
5.4. Reţeaua pieţelor financiare (RPF) 177
5.5. Listă de simboluri 179

6. ABORDAREA ÎN REŢEA A CONFIGURAŢIEI ZONALE – CONDIŢIE A FINANŢĂRII DSTRIBUTIVE A PROTECŢIEI MEDIULUI 182
6.1. Deteriorarea mediului - proces global al habitatului speciei 182
6.2. Configuraţia pentagonală a zonelor deteriorării mediului 183
6.3. Structura pentagonală a poluării mediului 189
6.4. Reţeaua pentagonală a protecţiei mediului 194
6.5. Modelul pentagonal financiar al reţelei om-mediu 198

ANALE NR. 3-4/2003 215

CLASELE SOCIALE ÎN ROMÂNIA 217

1. CLASELE SOCIALE: DEFINIŢII ŞI PUNCTE DE VEDERE CU PRIVIRE LA FORMAREA, DEZVOLTAREA, CARACTERISTICILE ŞI ROLUL LOR 221
1.1. Concepţia marxistă asupra claselor 221
1.2. Postmarxismul şi clasele sociale 224
1.3. Clase – status 227
1.4. Puncte de vedere româneşti din prima jumătate a secolului XX 232

2. CLASELE SOCIALE DIN ROMÂNIA ÎN PERIOADA REGIMULUI COMUNIST 241
2.1. Trecerea la comunism 241

2.2. Formarea structurii de clasă comuniste în România 243
2.3. Puncte de vedere ale sociologilor cu privire la structura de clasă în perioada comunistă 252
2.4. Modernizarea şi structura de clasă 255
2.5. Omogenizarea, diferenţierea şi relaţiile dintre clase 261

3. POSTCOMUNISMUL ŞI RESTRUCTURAREA DE CLASĂ ÎN ROMÂNIA 267
3.1. Premise teoretice 275
3.2. Schimbări cu efecte directe asupra restructurării de clasă 276
3.3. Structura de clasă rezultată din autoplasare 283
3.4. Restructurarea de clasă 291
3.5. Clasa muncitoare 293
3.6. Ţărănimea 303
3.7. Clasa de mijloc 311
3.8. Clasa de sus 318
3.9. Clasa de jos 320

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 321

INDEX DE AUTORI 324

Volumul LXXII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 13-14/2004 1

RELAŢIILE INDUSTRIALE • CONCEPT • ARIE PROBLEMATICĂ • PROCESE ACTUALE LA NIVEL EUROPEAN 3

1. PRECIZĂRI INTRODUCTIVE 7

2. SPRE O ECONOMIE DE PIAŢĂ FUNCŢIONALĂ 12
2.1. Economie de piaţă funcţională. De ce şi cum? 12
2.2. O piaţă a muncii funcţională 18

3. RELAŢIILE INDUSTRIALE UN CONCEPT ÎN EVOLUŢIE 25
3.1. Conceptul de relaţii industriale 28
3.2. Funcţii 32
3.3. Dimensiuni 37

4. CONŢINUTUL PROBLEMATIC AL RELAŢIILOR INDUSTRIALE 42
4.1. Forme principale de derulare a relaţiilor industriale 42
4.2. Principalele zone problematice. Deplasări şi progrese 46
4.3. Unele tendinţe şi accente noi 48
4.4. Sisteme naţionale 51
4.5. Aplicarea şi extinderea contractelor colective. Experienţe variate 57
5. RELAŢIILE INDUSTRIALE ÎN CONTEXTUL LĂRGIRII UE (În loc de concluzii) 63
5.1. Promemoria 63
5.2. Premise. Convergenţe şi divergenţe 64
5.3. Provocări ale (pre)aderării 69
ANEXE 73
REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 93
ABREVIERI 96

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 15-16/2004 97
RECONSTRUCŢIA INSTITUŢIONALĂ ŞI INSTRUMENTALĂ A SISTEMULUI FINANCIAR ROMÂNESC ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UE 99
1. Date de identificare 103
2. Echipa de cercetare 103
3. Perioada afectată 103
4. Consultanţi 103
5. Termeni-cheie 104
6. Principalele activităţi desfăşurate 104
7. Reconstrucţia instituţională şi instrumentală a sistemului financiar românesc în perspectiva integrării în UE 105
A. Formele monedei şi fluxurile asociate 105
B. Reţelele fluxurilor de monedă 107
C. Reţeaua monetară complexă 118
D. Arhitectura reţelei monetare complexe 124
E. Abordări matriceale ale reţelei monetare 127
F. Secvenţele metodologice ale abordării matriceale 136
G. Operaţionalizarea informaţională a algoritmului matriceal 150
H. Necesitatea şi obiectivele restructurării sistemului financiar 159
I. Restructurarea în reţea a sistemului financiar 167
J. Concluzii 176
GLOSAR DE CONCEPTE, TERMENI ŞI SIMBOLURI 179

SOCIETATEA INFORMAŢIONALĂ – SOCIETATEA CUNOAŞTERII. EDUCAREA ŞI FORMAREA FORŢEI DE MUNCĂ ... 223

CUVÂNT ÎNAINTE ... 227

1. ROMÂNIA ÎN CONTEXT MONDIAL ŞI EUROPEAN ... 235

1.1. România în context mondial ... 236
1.2. UE în cursa pentru construirea SC-SI. Aspecte parţiale ... 245

2. ROMÂNIA ÎN CURSA PENTRU RECUPERAREA DECALAJELOR. PREZENT ŞI PERSPECTIVE ... 252

2.1. Evoluţii pline de speranţă ... 252
2.2. Disparităţi regionale ... 255
2.3. SI în administraţie ... 256
2.4. Drumul spre Europa ... 257
2.5. Şi… un optimism mai robust ... 257
2.6. Concluzii parţiale. Priorităţi ... 259

3. EDUCAŢIA: PILON AL CONSTRUIRII SC-SI ... 260

3.1. Precizări conceptuale necesare ... 260
3.2. Stocul de învăţământ – măsură a capabilităţii cognitive a forţei de muncă ... 262
3.3. Educaţie – industrie în dezvoltare rapidă ... 265
3.4. Învăţământul secundar superior – vector de bază al sistemului educativ ... 269
3.5. Învăţământul terţiar în ascensiune ... 271
3.6. Dotarea instituţiilor publice de învăţământ din România cu echipament TIC – în suferinţă ... 275
3.7. Subfinanţarea – boală cronică a învăţământului din România ... 282

4. CORELAŢIA DINTRE EDUCAŢIE ŞI OCUPAREA FORŢEI DE MUNCĂ ... 289

4.1. Dinamică mai accelerată a creşterii ocupării în sectoare de vârf. Experienţa Uniunii Europene ... 289
4.2. Şi unele aspecte ale structurii ocupaţionale a forţei de muncă ... 295
4.3. Structura ocupaţională a forţei de muncă în evoluţie ... 298
4.4. Rata de ocupare a forţei de muncă – creşte ... 300
4.5. Şomaj şi rată de şomaj pe o curbă ascendentă ... 303

5. ŞI UNELE DIRECŢII PRIORITARE DE ACŢIUNE ... 307

GLOSAR ... 309

NOTE. BIBLIOGRAFIE ... 313

ANEXE ... 318

ABREVIERI ... 350

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 19-20-21/2004 _____ 351

NIVELUL DE TRAI ÎN SPAŢIUL UNIUNII EUROPENE
- O ABORDARE COMPARATIVĂ - 353

INTRODUCERE 357

1. INSTRUMENTE TRADIŢIONALE DE MĂSURARE A SĂRĂCIEI ÎN LITERATURA DE SPECIALITATE 373

1.1. Consideraţii generale 373
1.2. Identificarea sărăciei 374
1.3. Agregarea sărăciei şi scala de echivalenţă 377

2. PRAGUL DE SĂRĂCIE 391

2.1. Pragul de sărăcie absolută 392
2.2. Pragul de sărăcie relativă 397
2.3. Pragul de sărăcie subiectivă 401

3. INDICATORI PARŢIALI ŞI GLOBALI AI SĂRĂCIEI 404

3.1. Indicatori parţiali ai incidenţei şi intensităţii sărăciei 404
3.2. Indicatori globali ai sărăciei 407
3.3. Indicatori ai bunăstării 415
4.4. Metoda cvasiordonărilor congruente 419

4. MĂSURAREA MULTIDIMENSIONALĂ A SĂRĂCIEI 423

4.1. Conceptul de sărăcie multidimensională 423
4.2. Indicele sintetic multidimensional (TFR – Totally Fuzzy and Relative) 428
4.3. Instrumente de măsurare multidimensională a sărăciei 441
4.4. Teoria informaţiei şi măsurarea multidimensională a inegalităţii şi sărăciei 453

5. MĂSURAREA MULTIDIMENSIONALĂ ŞI COMPARATIVĂ A SĂRĂCIEI, PE BAZA PANELULUI EUROPEAN ECHP 455

5.1. Prezentarea bazei de date ECHP 455
5.2. Descrierea proiectului de cercetare şi a metodologiei 458
5.3. Selectarea variabilelor şi construirea funcţiei de sărăcie 465
5.4. Funcţia sărăciei multidimensionale determinată pe baza metodei TFR 477
5.5. Influenţa sistemului de ponderare 480
5.6. Analiza comparativă a metodei TFR cu cea a poziţiei sociale relative a unităţii mediane 485
5.7. Concluzii derivate din rezultatele empirice 490

ÎN LOC DE ÎNCHEIERE 494

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 497

EVALUĂRI ASUPRA DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN ZONA MUSCEL
- Studiu de caz - 505

INTRODUCERE 509

PARTEA I. PREMISE TEORETICE ALE DEZVOLTĂRII LOCALE DURABILE 510

Capitolul 1. ARGUMENTE TEORETICE ŞI REPERE METODOLOGICE LEGATE DE CONCEPTUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 510

Capitolul 2. PREMISE GEODEMOECONOMICE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN JUDEŢUL ARGEŞ ŞI ZONA MUSCEL 518

Capitolul 3. MODELE ALE DEZVOLTĂRII LOCALE RURALE 522

3.1. Profilul socioeconomic al comunităţii rurale Albeşti 525
3.2. Profilul socioeconomic al comunităţii rurale Lereşti 528
3.3. Profilul socioeconomic al comunităţii rurale Schitu Goleşti 533
3.4. Profilul socioeconomic al comunităţii rurale Valea Mare Pravăţ 537

PARTEA A II-A. OPORTUNITĂŢI ŞI CONSTRÂNGERI ALE DEZVOLTĂRII LOCALE 541

Capitolul 1. CAPITALUL DEMOGRAFIC 541

Capitolul 2. BUGETUL GOSPODĂRIEI RURALE 550

2.1. Percepţia subiectivă asupra nivelului de trai 550
2.2. Surse de venit 554
2.3. Cheltuieli şi economii 559
2.4. Autoconsumul 561

Capitolul 3. PROPRIETATEA ŞI PIAŢA FUNCIARĂ 566

3.1. Proprietatea funciară 566
3.2. Piaţa funciară 568

Capitolul 4. TIPURI DE COMPORTAMENTE ECONOMICE 577

a) Maşinism şi servicii mecanice 577
b) Construcţii productive 585
c) Comportament productiv 587
d) Comportament comercial 588
e) Forţa de muncă 604
f) Servicii de consultanţă 607
g) Comportament investiţional 609

Capitolul 5. PERCEPEREA UNIVERSULUI URBAN ŞI COMPORTAMENTE LATENTE REZIDENŢIALE 612

A. Perceperea universului urban 612
B. Comportamente rezidenţiale latente 614

PARTEA A III-A. CONCLUZII ŞI PROPUNERI 616

Capitolul 1. EVALUĂRI ALTERNATIVE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN ZONA MUSCEL 616
BIBLIOGRAFIE 618
ANEXE 620

INDEX DE AUTORI _____ 637

Volumul LXXIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 96/2004 _____ 1

ROLUL STATULUI ÎN ORIENTAREA ŞI CONTROLUL ACTIVITĂŢII ECONOMICO-SOCIALE - PRINCIPALELE TENDINŢE PE PLAN MONDIAL..... 3

1. PRINCIPALELE INCIDENŢE ALE STATULUI ÎN ECONOMIE..... 7

2. PRINCIPALELE CARACTERISTICI ALE UNOR MECANISME DE REGLARE A ACTIVITĂŢII ECONOMICE: PIAŢA ŞI STATUL..... 10

3. EXPANSIUNEA ŞI REGRESIUNEA ROLULUI STATULUI ÎN ECONOMIA DE PIAŢĂ MODERNĂ 17

4. ROLUL STATULUI ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE..... 25

5. CERINŢE ACTUALE ALE INTERVENŢIEI STATULUI ÎN ECONOMIA ROMÂNIEI..... 34

BIBLIOGRAFIE 38

PROBLEME ECONOMICE NR. 97/2004 _____ 41

CLIMATUL DE AFACERI ÎN PROFIL TERITORIAL - STUDIU DE CAZ PENTRU ZONA MUSCEL 43

1. CLIMATUL DE AFACERI ÎN ROMÂNIA..... 47
1.1. Cadrul macroeconomic 47

1.2.Rolul şi ponderea IMM-urilor în economia României.....51

2. CLIMATUL DE AFACERI LOCAL – SUPORT AL DEZVOLTĂRII VIITOARE A ZONEI MUSCEL.....58

2.1. Repere şi instrumentar metodologic de analiză a climatului de afaceri local 58

2.2. Climatul de afaceri local – puncte forte şi puncte slabe, nivel şi structură ..59

3. CONCLUZII ŞI PROPUNERI PRIVIND DEZVOLTAREA ECONOMICO-SOCIALĂ A ZONEI MUSCEL 69

BIBLIOGRAFIE.....71

PROBLEME ECONOMICE NR. 98/2004 _____ 73

DEBLOCAREA FINANCIARĂ.....75

1. EVOLUŢIA BLOCAJULUI FINANCIAR 80

2. CAUZELE PROFUNDE ALE BLOCAJULUI FINANCIAR 85

3. CONSECINŢELE BLOCAJULUI FINANCIAR 95

4. ÎN ÎMPREJURĂRI EXCEPŢIONALE SE IMPUN MĂSURI DE EXCEPŢIE 98

PROBLEME ECONOMICE NR. 99/2004 _____ 107

REGLEMENTĂRI SPECIFICE PRIVIND ADMINISTRAREA PREŢURILOR ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ ÎN TRANZIŢIE 109

1. ELEMENTE TEORETICE PRIVIND PROCESUL DE REGLEMENTARE . 113

1.1. Evoluţia şi modelele teoriei reglementării 114

1.2. Sectoarele supuse reglementărilor 121

1.3. Mecanismele reglementării guvernamentale 122

2. APLICAREA TEORIEI REGLEMENTĂRII ÎN ROMÂNIA.....124

3. PRINCIPALELE ETAPE DE LIBERALIZARE A PREŢURILOR.....129

4. CONCLUZII 142

BIBLIOGRAFIE 144

PROBLEME ECONOMICE NR. 100/2004 _____ 147

AVANTAJE ŞI DISPARITĂŢI ÎN DOMENIUL RESURSELOR UMANE DIN C-D ÎN ROMÂNIA COMPARATIV CU ALTE ŢĂRI 149

INTRODUCERE 153

Capitolul 1. TENDINŢE PRIVIND RESURSELE UMANE DIN ŞTIINŢĂ ŞI TEHNOLOGIE 156

1.1. Precizări metodologice 156

1.2. Analiza resurselor umane din C-D din România în comparaţie cu diferite ţări europene 158

1.3. Educaţia – factor primordial al asigurării forţei de muncă competente pentru domeniul C-D 162

Capitolul 2. EVOLUŢIA PERSONALULUI DIN ACTIVITATEA DE C-D DIN ROMÂNIA 168

BIBLIOGRAFIE 183

PROBLEME ECONOMICE NR. 101/2004 _____ 185

DIRECŢII DE ACŢIUNE, MĂSURI ŞI INSTRUMENTE DE ÎMBUNĂTĂŢIRE A FUNCŢIONALITĂŢII ŞI EFICIENŢEI SISTEMELOR DE PROTECŢIE SOCIALĂ ÎN ROMÂNIA 187

CUVÂNT ÎNAINTE 191

1. SCOPUL ŞI PRINCIPALELE OBIECTIVE ALE REFORMELOR 192

1.1. În ţări europene dezvoltate 192

1.2. În România 193

2. REFORMA SISTEMULUI DE PENSII 195

2.1. Progrese şi limite în reformarea sistemului de pensii 195

2.2. Probleme şi direcţii de acţiune 197

Referinţe bibliografice 200

3. REFORMA SISTEMULUI SANITAR DIN ROMÂNIA 201

3.1. Elemente care particularizează obiectivele reformei 201

3.2. Direcţii de acţiune şi rezultate 202

3.3. Probleme şi soluţii posibile 205

Referinţe bibliografice 210

4. REFORMA SISTEMULUI DE PROTECŢIE SOCIALĂ A ŞOMERILOR ... 211
4.1. Experienţa ţărilor membre ale UE ... 211
4.2. Efecte ale reformei sistemului asigurărilor de şomaj în România ... 218
4.3. Orientări şi direcţii de acţiune în perspectiva integrării europene ... 220
Referinţe bibliografice ... 225

PROBLEME ECONOMICE NR. 102-103/2004 ... 227

CIRCULAŢIA FORŢEI DE MUNCĂ. SCENARII, POSIBILE EVOLUŢII ... 229

1. PRELIMINARII ... 233
1.1. Obiective ... 233
1.2. Context general. Factori asociaţi ... 233

2. CIRCULAŢIA: MIGRAŢIA ŞI MOBILITATEA FORŢEI DE MUNCĂ. UNELE CLARIFICĂRI CONCEPTUALE ... 239
2.1. Concept ... 239
2.2. Libera circulaţie a persoanelor şi /sau a forţei de muncă ... 240
2.3. Migraţia ... 242
2.4. Mobilitatea forţei de muncă / a lucrătorilor / a capitalului uman ... 242

3. DIMENSIUNI. FORME. CARACTERISTICI ALE MIŞCĂRII MIGRATORII. IMPACTUL TRANZIŢIEI. CONCLUZII FINALE ... 245
3.1. Migraţia internă ... 245
3.2. Migraţia externă ... 247
3.3. Efectele migraţiei, cu accent pe migraţia externă ... 255

4. O TENTATIVĂ DE PREVIZIONARE A CIRCULAŢIEI PERSOANELOR ŞI A FORŢEI DE MUNCĂ ... 260
4.1. Concepte, metode şi tehnici ... 260
4.2. Unele rezultate ... 263
4.3. Scenarii ale migraţiei externe în România ... 266

5. PROBLEME ŞI PRIORITĂŢI ALE UNEI ŢĂRI ÎN TRANZIŢIE: ROMÂNIA ... 281
5.1. Unele precizări ... 281
5.2. Dileme ... 283
5.3. Priorităţi şi direcţii de acţiune ... 287
5.4. Unele semne de întrebare ... 289

NOTE ŞI REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 290

ANEXE..... 296

PROBLEME ECONOMICE NR. 104/2004 _____ 301

PRODUSUL CULTURAL – CONCEPT-CHEIE ÎN ABORDAREA ECONOMICĂ A CULTURII 303

1. ACCEPŢIUNILE CONCEPTULUI..... 307

2. TIPURI DE PRODUSE CULTURALE 314

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE..... 326

PROBLEME ECONOMICE NR. 105/2004 _____ 327

STRATEGIA DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN VIZIUNEA ORGANIZAŢIEI INTERNAŢIONALE A FRANCOFONIEI..... 329

STRATEGIA DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN VIZIUNEA ORGANIZAŢIEI INTERNAŢIONALE A FRANCOFONIEI 333

1. ISTORICUL DEZVOLTĂRII DURABILE..... 333

2. FRANCOFONIA ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ 336

3. IMPORTANŢA REUNIUNII LA NIVEL ÎNALT DE LA OUAGADOUGOU..... 340

PROBLEME ECONOMICE NR. 106/2004 _____ 347

SIMULAREA DINAMICII UNOR INDICATORI MACROECONOMICI PE TERMEN MEDIU 349

INTRODUCERE 353

1. CONTEXTUL MACROECONOMIC ACTUAL..... 355

2. OBIECTIVE ŞI MĂSURI ALE POLITICII FINANCIARE PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG..... 358

3. PREZENTAREA MODELELOR ŞI A IPOTEZELOR FOLOSITE LA ELABORAREA SCENARIILOR 364

4. REZULTATELE SIMULĂRILOR:SCENARII DE PROGNOZĂ PÂNĂ LA ORIZONTUL ANULUI 2007 368

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 372

PROBLEME ECONOMICE NR. 107/2004 _____ 377

METODE UTILIZABILE PENTRU EFICIENTIZAREA SISTEMULUI INSTITUŢIONAL ROMÂNESC 379

1. CREŞTEREA PERFORMANŢELOR ACTIVITĂŢII ADMINISTRAŢIEI PUBLICE ROMÂNEŞTI 383

2. EVIDENŢIEREA CELOR MAI ADECVATE METODE, TEHNICI ŞI PROCEDURI CE POT FI UTILIZATE PENTRU RIDICAREA EFICIENŢEI ACTIVITĂŢII INSTITUŢIILOR PUBLICE 388

2.1. Managementul prin comparaţie sau benchmarking 389

2.2. Managementul prin obiective a organizaţiilor publice 394

2.3. Managementul prin bugete 401

2.4. Managementul prin proiecte 406

3. STABILIREA CONDIŢIILOR ŞI A POSIBILITĂŢILOR DE APLICARE A METODELOR MODERNE DE MANAGEMENT 411

3.1. Descentralizarea şi consolidarea autonomiei organizaţiilor publice 411

3.2. Stabilirea unor structuri organizatorice adecvate scopurilor fiecărei organizaţii publice 414

3.3. Modernizarea managementului public 417

3.4. Determinarea posibilităţilor de aplicare în organizaţiile publice a noilor metode de management 419

BIBLIOGRAFIE 420

PROBLEME ECONOMICE NR. 108-109/2004 _____ 423

ANALIZA COST-BENEFICIU A ADOPTĂRII ACQUIS-ULUI COMUNITAR DE MEDIU 425

1. INTRODUCERE 429

2. ESTIMAREA COSTURILOR DE CONFORMARE LA LEGISLAŢIA DE PROTECŢIE A MEDIULUI DIN UNIUNEA EUROPEANĂ 430

2.1. Probleme metodologice în estimarea costurilor de conformare 431

2.2. De la "costuri adiţionale" la "costuri totale" 435
2.3. Indicatori de cost 436

3. ESTIMAREA COSTURILOR DE CONFORMARE ÎN ROMÂNIA 439
3.1. Costuri de conformare totale 439
3.2. Estimarea costurilor de conformare pe directive specifice 441
3.3. Costurile de conformare în ţările candidate 451

4. BENEFICII ALE TRANSPUNERII ŞI IMPLEMENTĂRII LEGISLAŢIEI UE ÎN DOMENIUL PROTECŢIEI MEDIULUI 453
4.1. Tipuri de beneficii aferente adoptării legislaţiei UE 454
4.2. Evaluarea calitativă a beneficiilor rezultate din transpunerea legislaţiei UE . 459
4.3. Cuantificarea fizică a beneficiilor şi reducerea presiunii asupra mediului, pe sectoare 460
4.4. Beneficii potenţiale datorate implementării directivelor privind controlul poluării industriale, în România 465
4.5. Valoarea beneficiilor 469

5. ANALIZA COST – BENEFICIU (ACB) 471
5.1. Elemente metodologice 471
5.2. Instrumentarea analizei 474

6. FINANŢAREA INVESTIŢIILOR DE PROTECŢIE A MEDIULUI 475
6.1. Consideraţii generale 475
6.2. Planificarea financiară 477

7. CONCLUZII ŞI PROPUNERI 484
7.1. Concluzii privind costurile 484
7.2. Concluzii privind beneficiile 485
7.3. Propuneri 487

8. ANEXE 489

9. BIBLIOGRAFIE 492

PROBLEME ECONOMICE NR. 110/2004 _____ 495

COSTURILE ŞI BENEFICIILE RESPECTĂRII CONDIŢIILOR DE MEDIU ALE UNIUNII EUROPENE STUDIU DE CAZ: PROTECŢIA APEI 497

1. ESTIMAREA COSTURILOR IMPLICATE DE POLITICILE DE PROTECŢIE A MEDIULUI PENTRU ADERAREA LA UNIUNEA EUROPEANĂ 501
1.1. Aspecte generale 501
1.2. Indicatori ai costurilor totale şi suplimentare 502
1.3. Consideraţii strategice privind implementarea legislaţiei şi a politicii de protecţie a mediului în UE şi în ţările candidate 504

2. COSTURILE ŞI BENEFICIILE EVALUATE PENTRU ADOPTAREA DIRECTIVELOR DE PROTECŢIE A MEDIULUI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 507
2.1. O analiză comparativă a directivelor 508
2.2. Analiza comparativă a statelor membre UE (din punct de vedere al costurilor implementării directivelor de mediu) 513
2.3. Aspecte privind cerinţele şi costurile transpunerii *acquis*-ului comunitar mediu în România 515

3. PROBLEME ECONOMICO–FINANCIARE ŞI IMPLICAŢII ALE IMPLEMENTĂRII DIRECTIVELOR EUROPENE ŞI A DIRECTIVEI-CADRU A APEI ÎN ROMÂNIA 521

4. ANALIZA ECONOMICĂ A IMPLEMENTĂRII DIRECTIVEI-CADRU A APEI 524
4.1. Importanţa, etapele şi rezultatele preconizate ale analizei economice 524
4.2. Evaluarea costurilor şi a beneficiilor implementării Directivei-cadru a apei a Uniunii Europene (Water Framework Directive CE/22 dec. 2000) 530

BIBLIOGRAFIE 541

PROBLEME ECONOMICE NR. 111/2004 _____ 543

FUNDAMENTAREA TEORETICO-METODOLOGICĂ A EVALUĂRII COSTURILOR ŞI BENEFICIILOR INTEGRĂRII ÎN UNIUNEA MONETARĂ EUROPEANĂ 545

INTRODUCERE 549

DE LA ROMA LA MAASTRICHT: SCURTĂ ISTORIE A UNIUNII ECONOMICE ŞI MONETARE (UEM) 550

METODOLOGIA DE EVALUARE A COSTURILOR ŞI BENEFICIILOR ÎN PERIOADA DE PREADERARE 554

1. Armonizarea legislativă 555
2. Capacitatea administrativă 556
3. Problema convergenţei nominale şi problema convergenţei reale. Cazul României 556

BIBLIOGRAFIE 558

EXPERIENŢA INTEGRĂRII MONETARE ÎN EUROPA ŞI RELEVANŢA EI PENTRU ROMÂNIA. PRINCIPALELE PROBLEME 559
Alternative la moneda unică. Problematizări: 560
Problematizări privind integrarea monetară a statelor care au devenit membre ale Uniunii Economice şi Monetare 560
Abordare metodologică privind integrarea monetară a statelor vest europene încă nemembre ale UEM 564
Semnificaţia acestor probleme pentru integrarea monetară a României. Abordare metodologică 565
Bibliografie 566

TEORIA ZONEI MONETARE OPTIME 567
Varianta iniţială a teoriei şi analiza critică generală 567
Criteriul circulaţiei forţei de muncă 569
Gradul de deschidere a economiei 570
Criteriul de diversificare a producţiei 572
Similaritatea structurilor economice 572
Corelarea nivelului inflaţiei 573
Integrarea comercială 573
Integrarea financiară 575
Sincronizarea ciclurilor de afaceri 576
Flexibilitatea preţurilor şi a salariilor 577
Mecanismul de transmisie a politicii monetare 577
Corelarea şocurilor şi a variaţiei cursului de schimb 577
Sunt criteriile propuse endogene? 578
Versiunea lărgită a teoriei monetare optime 578
Evaluarea şocurilor asimetrice 580
Concluzii 581
Bibliografie 582

PROBLEME ECONOMICE NR. 112/2004 _____ 583

PRIORITĂŢILE POLITICILOR AGRICOLE ŞI RURALE ROMÂNEŞTI ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 585

INTRODUCERE 589

Capitolul 1. ANALIZA SITUAŢIEI ECONOMICE ŞI SOCIALE A COMUNITĂŢILOR RURALE DIN ROMÂNIA 591

1.1. Structuri funciare şi de organizare a exploatării pământului 591
1.2. Structuri productive 596
1.3. Marketing 598
1.4. Servicii pentru agricultură 599
1.5. Structuri ale resurselor de muncă 601
1.6. Sărăcia rurală 602

Capitolul 2. ANALIZA INSTITUŢIONALĂ A COMUNITĂŢILOR RURALE ROMÂNEŞTI 612

2.1. Dimensiunea puterii centrale 613
2.2. Dimensiunea puterii locale 615
2.3. Dimensiunea sistemului organizaţiilor nonguvernamentale 618

Capitolul 3. IDENTIFICAREA AREALELOR LA NIVELUL CĂRORA SUNT NECESARE INTERVENŢII ECONOMICO-SOCIALE ÎN VEDEREA ADERĂRII LA UE 620

BIBLIOGRAFIE 623

PROBLEME ECONOMICE NR. 113/2004 _____ 625

COMENSURAREA ŞI EVALUAREA DECALAJELOR ECONOMICE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII 627

COMENSURAREA ŞI EVALUAREA DECALAJELOR ECONOMICE ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII 631

POLONIA 642

REPUBLICA CEHĂ 647

SLOVACIA 651

SLOVENIA 655

UNGARIA..... 659

BIBLIOGRAFIE..... 663

PROBLEME ECONOMICE NR. 114-115/2004 _____ 665

DETALIEREA PROGRAMULUI DE ACŢIUNE PENTRU APLICAREA POLITICII INDUSTRIALE PRECONIZATE..... 667

Capitolul 1. SECTORUL DE EXTRACŢIE A ŢIŢEIULUI 671
1.1. Priorităţile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 671
1.2. Planul de acţiune..... 673

Capitolul 2. SECTORUL DE RAFINARE A ŢIŢEIULUI ŞI INDUSTRIA PETROCHIMICĂ..... 678
2.1. Direcţiile şi obiectivele sectorului de prelucrare ţiţei şi petrochimie pe termen mediu şi lung 678
2.2. Planul de acţiune..... 679

CAPITOLUL 3. SECTORUL DE EXTRACŢIE ŞI PRELUCRARE A SĂRII .. 680
3.1. Priorităţile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 680
3.2. Planul de acţiune..... 682

Capitolul 4. SECTORUL DE EXTRACŢIE A GAZELOR NATURALE 685
4.1. Priorităţile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 685
4.2. Planul de acţiune..... 691

Capitolul 5. SECTORUL CARBONIFER 695
5.1. Priorităţile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 695
5.2. Planul de acţiune..... 697

Capitolul 6. SECTORUL DE EXTRACŢIE A MINEREULUI DE URANIU 700
6.1. Priorităţile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 700
6.2. Planul de acţiune..... 701

Capitolul 7. SECTORUL GESTIONĂRII RESURSELOR DE APĂ DIN ROMÂNIA 702
7.1. Priorităţile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 702
7.2. Planul de acţiune..... 702

Capitolul 8. SECTORUL DE EXTRACŢIE ŞI PRELUCRARE A MINERALELOR METALIFERE. INDUSTRIA SIDERURGICĂ . 704
8.1. Priorităţile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 706
8.2. Planul de acţiune 706

Capitolul 9. SECTORUL DE EXPLOATARE A SUBSTANŢELOR NEMETALIFERE ŞI A ROCILOR UTILE 710
9.1. Priorităţile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 710
9.2. Planul de acţiune 711

Capitolul 10. SECTORUL DE EXPLOATARE ŞI PRELUCRARE A LEMNULUI. INDUSTRIA MOBILEI 717
10.1. Priorităţile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 717
10.2. Planul de acţiune 721

Capitolul 11. SECTORUL RECICLĂRII MATERIALELOR REFOLOSIBILE 732
11.1. Priorităţile şi obiectivele strategice ale dezvoltării sectorului 732
11.2. Planul de acţiune 739

BIBLIOGRAFIE 741

PROBLEME ECONOMICE NR. 116/2004 _____ 743

ABORDĂRI TEORETICO-METODOLOGICE PRIVIND COSTURILE ŞI BENEFICIILE INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 745

1. INTRODUCERE 749

2. COSTURI ŞI BENEFICII. PRINCIPALELE ACCEPŢII DATE TERMENILOR 750
2.1. Sfera de cuprindere 752
2.2. Factorul timp 754

3. ABORDAREA COSTURILOR ŞI BENEFICIILOR DIN PERSPECTIVA FACTORILOR DE PRODUCŢIE 757
3.1. Impactul aderării asupra capitalului uman 757
3.2. Impactul asupra capitalului 760
3.3. Impactul asupra factorului natural 761
3.4. Cunoaşterea 762

4. ASPECTE TEORETICO-METODOLOGICE SECTORIALE 762

4.1. Implicaţiile procesului de integrare asupra industriei 763
4.2. Comerţul exterior 764
4.3. Sectorul agricol 775

PROBLEME ECONOMICE NR. 117/2004 _____ 779

MODELAREA SCENARIILOR PENTRU STRATEGIA ECONOMICĂ DE INTEGRARE 781

I. INTRODUCERE 785

II. PRINCIPII ŞI METODOLOGII DE ELABORARE A SCENARIILOR DE INTEGRARE 786

III. CRITERIILE DE LA LISABONA ŞI PROVOCĂRILE ADRESATE ŢĂRILOR CANDIDATE 803

IV. INDICATORII STRUCTURALI - CEL MAI RECENT INSTRUMENT DE MĂSURARE A PERFORMANŢELOR ECONOMICE PROMOVAT DE UNIUNEA EUROPEANĂ 807

V. INDICATORII STRUCTURALI ŞI SCENARIILE DE INTEGRARE ALE ROMÂNIEI 810

BIBLIOGRAFIE 816

PROBLEME ECONOMICE NR. 118/2004 _____ 821

POLITICI MACROECONOMICE - CRITERII DE PERFORMANŢĂ 823

INTRODUCERE 827

1. ADERAREA ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ 829
1.1. Criterii şi obiective 829
1.2. Strategia de aderare la Uniunea Europeană 830
1.2.1. Politici de stabilizare _____ 831

2. VARIABILE DE POLITICĂ MACROECONOMICĂ 838
2.1. Principalele variabile incluse în model 838
2.2. Principalele evoluţii şi dependenţe 840

3. SIMULĂRI DE SCENARII PRIVIND VARIABILELE DE POLITICĂ BUGETARĂ 846

3.1. Scenariul de referinţă 846
3.2. Scenariul creşterii înzestrării tehnice 852
3.3. Scenariul creşterii transferurilor economice 853
3.4. Scenariul creşterii transferurilor sociale 855
3.5. Scenariul scăderii fiscalităţii 856

4. CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI 857

ANEXE 858

BIBLIOGRAFIE 873

INDEX DE AUTORI 875

Volumul LXXIV

PROBLEME ECONOMICE NR. 119/2004 1

DIRECŢII DE RECONSTRUCŢIE A POLITICILOR AGRICOLE ROMÂNEŞTI ŞI A CELOR COMUNITARE 3

INTRODUCERE 5

1. MODELELE DE PRODUCŢIE ŞI DE CONSUM AGROALIMENTAR 9
1.1. Principalele modele de consum alimentar 9
1.2. Emergenţa modelului alimentar agroindustrial în societatea modernă 10
1.3. Sistemul alimentar şi modelele de consum în condiţiile modernităţii recente 12

2. EMERGENŢA SISTEMELOR DE AGRICULTURĂ PRODUCTIVISTĂ 14
2.1. Evoluţii istorice 14
2.2. Efecte politice ale agriculturii productiviste 17

3. CONŢINUTUL ŞI EVOLUŢIA POLITICII AGRICOLE COMUNE 21
3.1. Obiective şi mijloace ale PAC 21
3.2. Reforma politicilor agricole comunitare 33

4. POLITICILE AGRICOLE EUROPENE ÎN CONTEXTUL NEGOCIERILOR DIN CADRUL OMC 40
4.1. Poziţia UE în contextul negocierilor din cadrul OMC 42
4.2. Evoluţii recente ale negocierilor şi poziţiile OMC şi UE 47

5. POLITICILE AGRICOLE ÎN PERSPECTIVA LĂRGIRII SPRE EST A UNIUNII EUROPENE 51

PROBLEME ECONOMICE NR. 120/2004 _____ 57

RELAŢIILE INDUSTRIALE ŞI CONSOLIDAREA GUVERNĂRII CORPORATIVE 59

1. GUVERNAREA CORPORATIVĂ ŞI RELAŢIILE INDUSTRIALE: ELEMENT DETERMINANT AL TIPOLOGIEI UNEI ECONOMII NAŢIONALE 63

2. IMPACTUL MODELELOR DE CONTROL AL ACTIVITĂŢII FIRMEI ASUPRA RELAŢIILOR INDUSTRIALE 69

3. PARTICIPAREA LUCRĂTORILOR LA PROCESUL DE LUARE A DECIZIEI ÎN CADRUL FIRMEI ÎN ŢĂRILE CU ECONOMIE DE PIAŢĂ CONSOLIDATĂ 74

4. INTERDEPENDENŢA DINTRE GUVERNAREA CORPORATIVĂ ŞI RELAŢIILE INDUSTRIALE ÎN CURSUL PROCESULUI DE IMPLEMENTARE A MECANISMELOR CONCURENŢIALE ÎN ROMÂNIA 79

5. ARGUMENTE PENTRU STIMULAREA SINERGIEI DINTRE GUVERNAREA CORPORATIVĂ ŞI RELAŢIILE INDUSTRIALE 88

BIBLIOGRAFIE 95

PROBLEME ECONOMICE NR. 121/2004 _____ 97

ECHILIBRUL DIMENSIONAL ŞI DINAMISMUL REÎNNOIRII ÎNTREPRINDERILOR 99

Capitolul 1. TENDINŢE ÎN ŢĂRILE DEZVOLTATE PRIVIND PERFECŢIONAREA CONFIGURAŢIEI PIRAMIDALE A SISTEMULUI PRODUCTIV AL INDUSTRIEI, ÎN VEDEREA ACCELERĂRII AJUSTĂRII STRUCTURALE A ACESTEIA 103

1.1. Caracteristicile mediului economic şi provocările care stau în faţa întreprinderii 103
1.2. Ajustarea structurală şi acceleratorii acesteia 106
1.3. Configuraţia piramidală a sistemului productiv al industriei din ţările dezvoltate în procesul de ajustare structurală a acesteia 110

Capitolul 2. CARACTERISTICI ALE CONFIGURAŢIEI PIRAMIDALE A SISTEMULUI PRODUCTIV AL INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI 123
2.1. Structura dimensională 123
2.2. Dinamica demografiei industriale 127
2.3. Probleme, priorităţi şi cerinţe ale perfecţionării configuraţiei piramidale a sistemului productiv al industriei în vederea accelerării ajustării structurale 139

PROBLEME ECONOMICE NR. 122-123/2004 _____ 147

ADERAREA ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ: IMPACTUL ASUPRA STATULUI BUNĂSTĂRII ROMÂNESC 149

1. CONSTITUIREA UNIUNII EUROPENE ŞI RELAŢIA CU ŢĂRILE CANDIDATE 154
1.1. Istoric şi evoluţie 154
1.2. Principalele tratate ale Uniunii Europene 157
1.3. Extinderea Uniunii Europene 161
1.4. Negocierea Uniunii Europene cu România 162

2. CONSTRUCŢIA INSTITUŢIONALĂ A UNIUNII EUROPENE 164
2.1. Palierele decizionale şi preşedinţia Uniunii Europene 164
2.2. Structura instituţională a Uniunii Europene 166

3. DIRECŢIILE DE POLITICĂ SOCIALĂ ADOPTATE LA NIVELUL UNIUNII EUROPENE 172
3.1. Scurt istoric 172
3.2. Obiective generale ale direcţiilor de politică socială 175
3.3. Direcţii comune de politică socială 177
3.4. Strategia Europeană de Ocupare a Forţei de Muncă 179
3.5. Planurile Naţionale de Promovarea a Incluziunii Sociale 180
3.6. Planul Naţional de Promovare a Incluziunii Sociale în România 184

4. ANALIZA IMPACTULUI ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ ASUPRA STATULUI BUNĂSTĂRII ROMÂNESC 187
4.1. Statul bunăstării 187
4.2. Schimbări ale statului bunăstării românesc după 1989 190
4.3. Impactul extinderii Uniunii Europene asupra statului bunăstării românesc 193

5. ANALIZA IMPACTULUI POTENŢIAL AL PROCESULUI GLOBALIZĂRII ASUPRA STATULUI BUNĂSTĂRII 197
5.1. Analiză conceptuală 197
5.2. Globalizarea economică 199
5.3. Impactul globalizării asupra statului bunăstării 203

6. CONCLUZII 206

BIBLIOGRAFIE 208

PROBLEME ECONOMICE NR. 124/2004 _____ 211

DEFICITUL BUGETAR CA RESURSĂ ECONOMICĂ 213

INTRODUCERE 217

1. PERCEPŢIA DEFICITULUI LA NIVELUL SOCIETĂŢII 218

2. DEFICITUL ECONOMIC ŞI ECONOMIA DE PIAŢĂ 219

3. ACCEPŢIUNILE DEFICITULUI BUGETAR 223

4. SEMNIFICAŢIA CA RESURSĂ ECONOMICĂ A DEFICITULUI BUGETAR 226
4.1. Incursiune în praxeologie 226
4.2. Acceptabilitate şi limite politice ale deficitului bugetar 228
4.3. Constrângerile deficitului bugetar 229
4.4. Administrarea deficitului bugetar ca resursă economică 230

BIBLIOGRAFIE 233

PROBLEME ECONOMICE NR. 125-126/2004 _____ 235

IMPACTUL SOCIAL DIFERENŢIAT AL CREŞTERII COSTURILOR UTILITĂŢILOR PUBLICE ASUPRA CONSUMULUI POPULAŢIEI 237

INTRODUCERE 241

1. PREMISELE FUNCŢIONĂRII SOCIALE A FAMILIEI/GOSPODĂRIEI ROMÂNEŞTI ÎN TRANZIŢIE 243
   1.1. Tendinţe de schimbare ale unor practici de consum colectiv 243
   1.2. Problema delimitării trebuinţelor minime ale omului modern 245

2. PRECARIZAREA SITUAŢIEI ECONOMICE A POPULAŢIEI MAJORITARE DIN ROMÂNIA 247
   2.1. Dimensiunile sărăciei în România 248
   2.2. Precarizarea situaţiei economice a salariaţilor şi trebuinţele de integrare socială ale acestora 249

3. EVOLUŢII RELEVANTE ALE STRUCTURILOR DE CONSUM ÎN ANII TRANZIŢIEI 252
   3.1. Caracteristici esenţiale ale modelului de consum statistic mediu 252
   3.2. Deteriorarea severă a parametrilor cantitativi şi calitativi ai consumului alimentar 257
   3.3. Înzestrarea locuinţelor cu bunuri de folosinţă îndelungată strict necesare – un lux pentru populaţia majoritară 263
   3.4. Ponderea cheltuielilor nealimentare în totalul cheltuielilor de consum – în scădere pentru majoritatea categoriilor de consumatori, după anul 2000 265
   3.5. Creşterea tarifelor serviciilor creează presiuni în sensul schimbării ierarhiei clasice a trebuinţelor 268

4. IMPACTUL SOCIAL DIFERENŢIAT AL CREŞTERII CHELTUIELILOR UTILITĂŢILOR PUBLICE ASUPRA CONSUMULUI POPULAŢIEI 272
   4.1. Diferenţierea cheltuielilor pentru întreţinerea locuinţei 272
   4.2. Efectele sociale ale datoriilor la plata întreţinerii locuinţei 275
   4.3. Microstrategii de răspuns ale populaţiei faţă de criza sistemului centralizat de distribuţie a utilităţilor publice 278
   4.4. Situaţia în iarna 2003 – 2004 280

5. CE ESTE DE FĂCUT 284

BIBLIOGRAFIE 285

ANEXE 287

PROBLEME ECONOMICE NR. 127-128/2004 293

SFIDĂRILE GLOBALIZĂRII LA ADRESA STATULUI-NAŢIUNE 295

Capitolul 1. RAPORTUL STAT NAŢIONAL-GLOBALIZARE, UN RAPORT CONFLICTUAL DEFAVORABIL STATULUI 299

1.1. Trei orientări conceptuale privind viitorul statului-naţiune în cadrul globalizării 300

1.2. Două premise conflictuale ale globalizării: decalajele economice şi decalajele de maturitate istorică a statelor naţionale 301

1.3. Statele-naţiune occidentale: primele apărute în istorie şi tot primele în conflict cu globalizarea 314

1.4. Viitorul statului-naţiune în viziunea unor partide şi lideri politici şi de opinie contemporani 327

Capitolul 2. PERMEABILIZAREA FRONTIERELOR NAŢIONALE: PRIMUL ATAC AL GLOBALIZĂRII ASUPRA STATULUI–NAŢIUNE 347

2.1. Precizări prealabile necesare 347

2.2. Permeabilizarea frontierelor în cadrul globalizării 350

PROBLEME ECONOMICE NR. 129-130/2004 359

SUVERANITATEA NAŢIONALĂ A STATELOR ÎN STRÂNSORILE GLOBALIZĂRII 361

1. FORMULAREA PROBLEMEI: DOUĂ PREMISE DETERMINANTE 365

2. OPINII PRIVIND VIITORUL SUVERANITĂŢII NAŢIONALE ÎN CADRUL GLOBALIZĂRII 368

3. CONCEPTUL DE SUVERANITATE NAŢIONALĂ. ATRIBUTE ŞI FUNCŢII DEFINITORII 373

3.1. Suveranitatea naţională – autoritate supremă a statului-naţiune 373

3.2. Suveranitatea naţională – principiu de drept democratic 373

3.3. Suveranitatea naţională se sprijină pe surse proprii de putere 373

3.4. Suveranitatea naţională – expresie a voinţei populare 374

3.5. Suveranitatea naţională – factor de putere al ordinii internaţionale 375

3.6. Suveranitatea naţională este relativă, nu absolută şi exclusivă 376

3.7. Suveranitatea naţională – categorie istorică supusă schimbării. Origini şi evoluţii contemporane 377

4. ORIGINILE SUVERANITĂŢII NAŢIONALE ŞI ECOURILE SALE ÎN ACTUALITATE 379

5. SUVERANITATEA NAŢIONALĂ ÎN EPOCA MODERNĂ. DINAMICI ŞI STRUCTURI RELAŢIONALE 382

5.1. Echilibrul de putere – teorie a marilor puteri expansioniste 382

5.2. Războaiele în dinamica suveranităţii naţionale. Trecut şi prezent 385

5.3. Revoluţiile – factori modernizatori ai suveranităţii naţionale 394

6. DINAMICA SUVERANITĂŢII NAŢIONALE ÎN CADRUL GLOBALIZĂRII 396

6.1. Opinii privind viitorul suveranităţii naţionale 396

6.2. Transformările internaţionale contemporane – modelatoare ale dinamicii suveranităţii naţionale 398

7. CĂDEREA EUROPEI DE EST ŞI REFLEXUL EI EUROPEAN ŞI MONDIAL 437

PROBLEME ECONOMICE NR. 131/2004 _____ 441

COMERŢUL ELECTRONIC ÎN ROMÂNIA – EVALUAREA CADRULUI JURIDIC ŞI INSTITUŢIONAL 443

INTRODUCERE 447

1. CADRUL JURIDIC ŞI DE REGLEMENTARE PENTRU GESTIONAREA COMERŢULUI ELECTRONIC LA NIVEL COMUNITAR 448

2. CADRUL DE REGLEMENTARE A COMERŢULUI ELECTRONIC ŞI A SOCIETĂŢII INFORMAŢIONALE ÎN ROMÂNIA 452

3. PREMISE LEGISLATIVE ŞI INSTITUŢIONALE ALE CONSTITUIRII ÎNCREDERII 463

ANEXĂ 470

BIBLIOGRAFIE 474

CULTURĂ, CULTE, CINEMATOGRAFIE ŞI PROTECŢIA DREPTULUI DE AUTOR 477

Capitolul 1. POLITICI CULTURALE. STRATEGII CULTURALE – PRECIZĂRI CONCEPTUALE. DEZIDERATUL ARMONIZĂRII 481

1.1. Cultura în contextul geopolitic, economic şi social actual 482

1.2. Drepturile culturale – drepturi fundamentale ale omului 484

1.3. Principii şi obiective generale ale politicilor şi strategiilor culturale 485

1.4. Cultura – serviciu public 486

1.5. Principiile şi obiectivele politicii culturale din România. Rolul Ministerului Culturii şi Cultelor 487

1.6. Tinerii – segment social prioritar al politicilor culturale 489

1.7. Multiculturalitate şi dialog social 490

1.8. Conceptul de dezvoltare regională şi implicaţiile lui la nivelul strategiei sectorului cultural 491

Capitolul 2. CADRUL NORMATIV DE ELABORARE ŞI IMPLEMENTARE A POLITICILOR ŞI STRATEGIILOR CULTURALE 493

2.1. Principiile guvernării democratice 493

2.2. Reglementări generale şi reglementări specifice cu incidenţă majoră asupra politicilor şi strategiilor culturale 494

Capitolul 3. REFORMA SISTEMULUI INSTITUŢIONAL 498

3.1. Starea de fapt 498

3.2. Opţiuni de reformă a sistemului instituţiilor publice de cultură 499

Capitolul 4. DIMENSIUNEA ECONOMICĂ A DOMENIULUI CULTURII 501

4.1. Aspecte economice ale creaţiei, producţiei şi difuzării de bunuri şi servicii culturale 501

4.2. Susţinerea financiară a culturii 502

Capitolul 5. STRATEGII PENTRU DOMENII CULTURALE SPECIFICE 508

5.1. Strategii de dezvoltare a ofertei specifice instituţiilor publice de cultură 508

5.2. Strategia în domeniul patrimoniului cultural 508

5.3. Protejarea culturii tradiţionale şi a patrimoniului intangibil 517

5.4. Accesul la cultura scrisă şi stimularea lecturii publice 520

5.5. Artele spectacolului 523
5.6. Artele vizuale 525
5.7. Sistemul educaţiei permanente 527
5.8. Cultele religioase 532

Capitolul 6. STRATEGII INTERSECTORIALE 535
6.1. Consideraţii generale 535
6.2. Industriile culturale 536
6.3. Turismul cultural 545
6.4. Formarea resurselor umane 547
6.5. Stimularea creativităţii 550

Capitolul 7. FUNDAMENTAREA ŞTIINŢIFICĂ A STRATEGIILOR DIN DOMENIUL CULTURII 554

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 562

PROBLEME ECONOMICE NR. 134/2004 _____ 569

INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE ŞI SCHIMBĂRILE DE STRUCTURĂ ŞI PERFORMANŢĂ ÎN ECONOMIILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE 571

1. POTENŢIALUL ŞI PERFORMANŢA ECONOMIILOR ÎN TRANZIŢIE ÎN ATRAGEREA FLUXURILOR DE ISD 575

2. FORMELE ŞI MOTIVAŢIILE ISD ÎN ŢĂRILE CENTRAL ŞI EST-EUROPENE: CELE MAI BUNE PREMISE ALE UNUI IMPACT DE RESTRUCTURARE? 583

3. PARTICIPARE ÎN CONTINUĂ CREŞTERE A SECTORULUI STRĂIN ÎN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE A ŢĂRILOR CENTRAL-EUROPENE 587

4. EFICIENŢA ECONOMICĂ A FIRMELOR CU PARTICIPARE DE CAPITAL STRĂIN ÎN STATELE ÎN TRANZIŢIE 589

5. SECTORUL STRĂIN DIN INDUSTRIA PRELUCRĂTOARE DIN ROMÂNIA: DIMENSIUNE ŞI PERFORMANŢĂ 591

6. CONCLUZII 602

ANEXE 604

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 606

PROBLEME ECONOMICE NR. 135-136/2004 609

EVOLUŢIA PROCESULUI DE GLOBALIZARE ŞI INTEGRARE REGIONALĂ LA ÎNCEPUT DE SECOL ŞI MILENIU 611

Capitolul 1. NOILE DIMENSIUNI ALE PROCESULUI DE GLOBALIZARE ŞI INTEGRARE REGIONALĂ 615

1.1. Reflecţii asupra evoluţiei procesului de globalizare şi integrare regională 615

1.2. Considerente de natură conceptuală 617

1.3. De la concept la abordări pragmatice 640

1.4. Noile coordonate ale cooperării la scara spaţiilor geoeconomice central şi sud-est european 642

Capitolul 2. ECONOMII EMERGENTE ÎN REGIUNEA MĂRII NEGRE 644

2.1. Regiunea Mării Negre 644

2.2. Economii de piaţă emergente în regiunea Mării Negre 658

2.3. Analiza dinamicii comerţului exterior al ţărilor membre ale Organizaţiei Cooperării Economice a Mării Negre (OCEMN) 668

2.4. Transport şi reţele de telecomunicaţii 673

Capitolul 3. ROLUL INVESTIŢIILOR STRĂINE DIRECTE ÎN SUSŢINEREA PROCESULUI DE GLOBALIZARE 677

3.1. Globalizarea şi procesele economice la începutul secolului XXI 677

3.2. Dimensiunea mondială a fluxurilor de investiţii străine directe 678

3.3. Investiţiile străine directe şi globalizarea 680

3.4. Globalizarea şi evoluţiile recente în dinamica mondială a fluxurilor mondiale de investiţii străine directe 683

3.5. Modificări structurale pe termen lung în fluxurile mondiale de investiţii străine directe 687

CONCLUZII 690

BIBLIOGRAFIE 692

PROBLEME ECONOMICE NR. 137-138-139/2004 697

PRIORITĂŢILE POLITICILOR AGRICOLE ŞI RURALE ROMÂNEŞTI ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 699

Capitolul 1. ANALIZA SECTORULUI INDUSTRIAL: TENDINŢE INTERNE VS. TENDINŢE EXTERNE 703
1.1. Evaluarea generală a stării economiei româneşti şi a progreselor înregistrate pe calea reformei economice 703
1.2. Tendinţe în modificările structurale din industrie în perioada 1990-2001 707
1.3. Tendinţe în orientarea selectivă a investiţiilor către sectoarele industriale711
1.4. Competitivitatea sectoarelor industriale româneşti pe pieţele internaţionale şi perspectivele de dezvoltare a acestor sectoare 716
1.5. Reflectarea competitivităţii sectoarelor industriei prelucrătoare în comerţul exterior al României 724
1.6. Potenţialul de dezvoltare a sectoarelor industriale 727
Bibliografie 728

Capitolul 2. FACTORI DE COMPETITIVITATE A ECONOMIEI ROMÂNEŞTI 730
2.1. Conceptul de competitivitate – precizări noţionale şi clarificări conceptuale 730
2.2. Câteva concluzii rezultate din cercetările efectuate 737
2.3. Modelul „ celor nouă factori” 738
2.4. Factori determinanţi ai competitivităţii şi evoluţia lor în timp 738
Bibliografie 744

Capitolul 3. ANALIZA SECTORULUI DE EXTRACŢIE A CĂRBUNELUI ŞI A MINEREULUI DE URANIU 747
3.1. Cărbune 747
3.2. Minereu de uraniu 751
Bibliografie 757

Capitolul 4. ANALIZA SECTORULUI EXTRACTIV AL HIDROCARBURILOR 758
Bibliografie 767

Capitolul 5. CONDIŢIA ACTUALĂ A SECTORULUI DE EXTRACŢIE A MINEREURILOR NEFEROASE ÎN ROMÂNIA 769

Capitolul 6. ANALIZA SECTORULUI ENERGETIC 782
6.1. Industria de producere a energiei electrice 782
6.2. Eficienţa energetică 786
6.3. Surse regenerabile 788
Bibliografie 791

Capitolul 7. ANALIZA SECTORULUI IMM PE DOMENII DE ACTIVITATE 793
7.1. Formarea de noi afaceri, rata de supravieţuire şi performanţele sectorului IMM 793

Capitolul 8. INVESTIŢIILE STRĂINE ÎN ROMÂNIA 805
8.1. Cum operează investitorul străin? 805
8.2. Comparaţia problematicii investiţiilor directe din România cu situaţia din Cehia, Polonia şi Ungaria 811
8.3. Investiţiile de portofoliu 812

Capitolul 9. PREZENTAREA GEOGRAFICĂ A ROMÂNIEI – ANALIZĂ ECONOMICĂ LA NIVEL REGIONAL 816

Capitolul 10. ANALIZA FENOMENULUI URBANIZĂRII ŞI A DISPARITĂŢILOR URBAN-RURAL 829
10.1. Caracteristici evolutive ale fenomenului de urbanizare în România. Disparităţi urban – rural 829
10.2. Disparităţi în dezvoltarea teritorială şi regională şi soluţii de remediere 832
10.3. Diferenţe urban-rural 837
10.4. Concluzii 845

PROBLEME ECONOMICE NR. 140-141/2004 849

ANALIZA SWOT A DOMENIILOR ŞI SECTOARELOR ECONOMIEI NAŢIONALE 851

Capitolul 1. SINTEZA STĂRII ACTUALE A INDUSTRIEI ROMÂNEŞTI – ANALIZA SWOT A SECTORULUI INDUSTRIAL 855

Capitolul 2. ANALIZA SWOT A FACTORILOR DE COMPETITIVITATE A ECONOMIEI ROMÂNEŞTI 862
2.1. Interrelaţia factori de producţie – competitivitate 862
2.2. Elementele-cheie pentru creşterea competitivităţii industriei naţionale 864
2.3. Analiza SWOT asupra evoluţiei şi tendinţelor înregistrate în relaţia competitivitate – factori de producţie 867

Capitolul 3. ANALIZA SWOT A INDUSTRIEI EXTRACTIVE A CĂRBUNILOR ŞI A MINEREULUI DE URANIU 871
3.1. Sectorul carbonifer 871

3.2. Minereul de uraniu 876
Bibliografie 880

Capitolul 4. ANALIZA SWOT A SECTORULUI EXTRACTIV AL HIDROCARBURILOR 881
Bibliografie 887

Capitolul 5. ANALIZA SWOT A SECTORULUI DE EXTRACŢIE A MINEREURILOR NEFEROASE 888

Capitolul 6. ANALIZA SWOT A SIDERURGIEI ROMÂNEŞTI 891

Capitolul 7. ANALIZA SWOT A SECTORULUI DE PRODUCERE A ENERGIEI ELECTRICE ŞI TERMICE 894
Concluzii 903
Bibliografie 903

Capitolul 8. ANALIZA SWOT A SECTORULUI IMM PE DOMENII DE ACTIVITATE 904
8.1. IMM-urile forţa motrice a dezvoltării economiei 904
8.2. Perspective ale sectorului IMM în contextul aderării la UE 908
8.3.Consolidarea şi dezvoltarea sectorului IMM 912
Concluzii 917
Bibliografie 918

Capitolul 9. ANALIZA SWOT PRIVIND INVESTIŢIILE STRĂINE ÎN ROMÂNIA 919

Capitolul 10. ANALIZA SWOT PRIVIND PERSPECTIVELE REINDUSTRIALIZĂRII ÎN PROFIL REGIONAL 925

Capitolul 11. ANALIZA SWOT A FENOMENULUI URBANIZĂRII ŞI A DISPARITĂŢILOR URBAN-RURAL 947

INDEX DE AUTORI 953

Volumul LXXV

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 25/2005 _____ 1

ECONOMIA AGROALIMENTARĂ A ROMÂNIEI: MULTIFUNCŢIONALITATE, RESURSE, OPORTUNITĂŢI ŞI RESTRICŢII ÎN PERSPECTIVĂ REGIONALĂ *3*

PARTEA I. MULTIFUNCŢIONALITATEA AGRICULTURII ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ 7

INTRODUCERE 7

CAPITOLUL 1. MULTIFUNCŢIONALITATEA AGRICULTURII – REPERE ONTOLOGICE 9

1.1. Dezvoltarea durabilă – obârşia multifuncţionalităţii 9

1.2. Multifuncţionalitatea şi distorsiunile concurenţei. 10

CAPITOLUL 2. MULTIFUNCŢIONALITATEA ŞI MODELE DE DEZVOLTARE AGRICOLĂ ŞI RURALĂ 15

2.1. „Amici" şi „sceptici" ai conceptului de multifuncţionalitate 15

2.2. Conceptualizări pragmatice şi ordine de mărime 16

2.3. Complementarităţi „multifuncţionalitate" – „dezvoltare durabilă" 18

PARTEA A II-A. RESURSE SI PREMISE ALE DEZVOLTARII DURABILE REGIONALE IN SECTORUL AGROALIMENTAR 22

INTRODUCERE 22

CAPITOLUL 3. RESURSELE ECONOMIEI AGROALIMENTARE ŞI CONCEPTUL DE DEZVOLTARE DURABILĂ 23

3.1. Abordări teoretice ale conceptului de dezvoltare durabilă 23

3.2. Relaţia agricultură – dezvoltare durabilă: cadru conceptual 28

CAPITOLUL 4. RESURSELE ECONOMIEI AGROALIMENTARE ROMÂNEŞTI – NIVEL ŞI TENDINŢE ÎN PROFIL REGIONAL 30

4.1. Înzestrarea cu resurse în economia agroalimentară, în funcţie de regiuni, 1989-2002 30

4.2. Disparităţi regionale ale înzestrării cu resurse şi factori de producţie agricolă 33

4.3. Productivitatea muncii în economia agroalimentară – o premisă a dezvoltării durabile regionale 41

CAPITOLUL 5. PROGRAME ŞI TIPURI DE PROIECTE ADECVATE DEZVOLTĂRII DURABILE REGIONALE 45

BIBLIOGRAFIE 53

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 26-27/2005 _____ 55

NAŢIONALISM ŞI GLOBALIZARE 57

CAPITOLUL I NAŢIONALISMUL ŞI GLOBALIZAREA – FORŢE FUNDAMENTAL OPUSE ALE SOCIETĂŢII CONTEMPORANE 61

1. Naţionalismul – concept social-politic de atitudine comportamentală 62

1.1. Abordări conceptuale. Confruntări de idei 62

1.2. Naţionalismul antiglobalizare • formă istorică nouă de naţionalism 68

CAPITOLUL II. SURSELE NAŢIONALISMULUI CONTEMPORAN – SURSE CONFLICTUALE ALE GLOBALIZĂRII 79

1. Revendicările frontierelor istorice ale noilor state independente 79

2. Fundamentalismul islamic contemporan: o privire în viitor cu faţa spre trecut .. 87

3. Iredentismul: trecut prestigios, prezent antiistoric 88

4. Conflictele interetnice – potenţiale războaie civile şi destrămări de state naţionale 90

4.1. Kurzii – sursă principală de conflict interetnic în Orientul Mijlociu 92

4.2. Cipru – scena unui dublu conflict interetnic, scizionist şi de purificare etnică 95

4.3. Balcanii – placa turnantă a naţionalismelor europene 98

4.4. ETA şi IRA – două focare naţionalist-teroriste ale Europei Occidentale 130

4.5. Caucazul – un alt „butoi cu pulbere" în calea globalizării. Trei împrejurări perturbatoare ale Caucazului 135

4.6. Sudanul – sursă de naţionalism arab şi antiarab 165

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 28-29/2005 _____ 171

ORIENTUL MIJLOCIU: CONFLICTE VS. GLOBALIZARE 173

CAPITOLUL 1. LUMEA ISLAMICĂ – UN CAZAN ÎN FIERBERE CONTINUĂ 177

1.1. Dimensiunea demoeconomică 180

1.2. Dimensiunea comunitar-religioasă 184

1.3. Dimensiunea politico-religioasă 192

CAPITOLUL 2. RĂZBOAIELE DIN ORIENTUL MIJLOCIU. IMPACTUL INTERNAŢIONAL 199

2.1. Războiul irakiano-iranian (1980-1988)..... 199
2.2. Primul război anti-irakian. „Furtuna din Deşert” (1991) 200
2.3. Al doilea război antiirakian şi războiul de după război 201
2.4. Dezvăluiri uluitoare anti-Bush la „Comisia 11 Septembrie 2001”..... 224
2.5. Bănuieli neconfirmate mai tari decât realităţile..... 231
2.6. Evenimente trecute care explică prezentul irakian 237
2.7. Dosarul Saddam Hussein. „Leul din Bagdad” devine „Călăul din Bagdad” 238
CAPITOLUL 3. RECONSTRUCŢIA IRAKULUI POSTRĂZBOI..... 249
3.1. Trei premise esenţiale ale reconstrucţiei..... 249
3.2. Modelul reconstrucţiei irakiene: democraţie politică şi economia de piaţă 251
3.3. Participarea ţărilor la reconstrucţia Irakului: un alt front de dispute şi contradicţii 266
3.4. Costurile ocupaţiei străine în Irak: 100 de miliarde de dolari anual.... 269
CAPITOLUL 4. MANAGEMENTUL PETROLULUI IRAKIAN 273
4.1. Irakul – locul doi în lume la zăcămintele de petrol 274
4.2. Marii jucători pe piaţa petrolului irakian: Rusia şi China 276
4.3. Nevoile SUA de petrol – mari şi crescânde 277
4.4. Irakul – zonă geostrategică petrolieră de primă importanţă..... 281
CAPITOLUL 5. TERORISMUL ŞI GLOBALIZAREA TERORII: O ALTĂ FAŢĂ A GLOBALIZĂRII 283
5.1. Două împrejurări istorice premisează terorismul contemporan 283
5.2. Concept, motivaţii, obiective 285
5.3. Reţeaua principalelor grupări şi organizaţii teroriste..... 290
5.4. Terorismul islamic – adversarul cel mai virulent şi sângeros al globalizării 294
5.5. Osama Ben Laden, teroristul numărul 1 şi cel mai căutat om al planetei 301
5.6. Al-Qaeda – organizaţie teroristă internaţională..... 309
5.7. Concluzii..... 318

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 30-31/2005_____321
G. ZANE. LITERATURA ECONOMICĂ ROMÂNEASCĂ DIN TRANSILVANIA ÎN SECOLUL AL XIX-LEA..... 323

OBIECTUL ŞI PROBLEMELE ŞCOLII ECONOMICE ROMÂNEŞTI DIN TRANSILVANIA ÎN SECOLUL AL XIX-LEA 327
PROBLEMA FUNDAMENTALĂ A GÂNDIRII ECONOMICE ROMÂNEŞTI 336
PROBLEMA AGRARĂ ŞI RIDICAREA NIVELULUI AGRICULTURII 349
INDUSTRIA. MESERIILE 371
PROBLEMA DEZVOLTĂRII PIEŢEI: COMERŢUL, CREDITUL, COOPERAŢIA, CĂILE DE COMUNICAŢIE, NOILE ORAŞE 393

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 32/2005 _____ 421
TEORII ALE RIGIDITĂŢILOR NOMINALE 423
INTRODUCERE 427
I. RIGIDITĂŢILE NOMINALE – PÂRGHII ÎN TRANSMISIA MONETARĂ 432
1.1. Diferite tipuri de rigidităţi 433
1.2. Ilustrarea grafică a mecanismelor de pe piaţă în prezenţa rigidităţilor nominale 434
1.3. Acţiune pentru optim economic; scopuri şi instrumente 435
1.4. Note asupra celor nouă cazuri posibile pe piaţă, identificate în tabelul nr. 1.1 436
1.5. Cui îi incumbă dezechilibrul? 440
II. TEORII ALE RIGIDITĂŢILOR NOMINALE ŞI STUDII EMPIRICE ALE EXISTENŢEI LOR 441
2.1. Rigiditatea salariului nominal: teorii şi evidenţe statistice empirice ... 442
2.2. Rigiditatea preţului: teorii şi evidenţe statistice empirice 452
III. MODALITĂŢI DE DETECTARE A RIGIDITĂŢILOR NOMINALE 462
3.1. Detectarea rigidităţii salariului nominal (WR) 462
3.2. Detectarea rigidităţii preţului 472
IV. EFECTELE RIGIDITĂŢILOR NOMINALE ASUPRA ECONOMIEI: IDENTIFICARE, AMPLOARE ŞI PERSISTENŢĂ – UN MODEL DINAMIC STOCHASTIC AL ECHILIBRULUI ECONOMIC GENERAL CU IMPERFECŢIUNI NOMINALE DE AJUSTARE 479
4.1. Modalităţi de modelare econometrică a rigidităţilor nominale 480
4.2. Un model dinamic stochastic al echilibrului general cu rigidităţi nominale: o ilustrare econometrică a existenţei şi amploarei efectelor reale ale rigidităţii nominale 482
4.3. Persistenţa efectelor rigidităţilor nominale 489

V. ANALIZA EXISTENŢEI RIGIDITĂŢILOR NOMINALE ÎN ROMÂNIA .. 492
5.1. Analiza rigidităţii salariului nominal în România 493
5.2. Analiza rigidităţii preţurilor în România 499
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 502

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 33-34/2005_____507
PERSPECTIVELE INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ROMÂNEŞTI ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII DURABILE 509
INTRODUCERE 513
1. PREOCUPĂRI ALE UE ÎN VEDEREA ASIGURĂRII UNEI CREŞTERI ECONOMICE DURABILE 516
1.1. Strategia UE de la Lisabona privind reînnoirea economică, socială şi protecţia mediului 516
1.2. Strategia UE pentru dezvoltarea durabilă 523
2. TENDINŢE PRIVIND EVOLUŢIA INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ÎN UE 536
2.1. Produse alimentare, băuturi şi tutun 536
2.2. Industria textilă, a confecţiilor, pielăriei si încălţămintei 540
2.3. Industria lemnului (exclusiv mobila) şi a hârtiei 544
2.4. Produse chimice, cauciuc şi mase plastice 546
2.5. Industria fibrelor artificiale sau sintetice 549
2.6. Industria cauciucului 550
2.7. Industria maselor plastice 550
2.8. Produse minerale nemetalifere 551
2.9. Sticlă 552
2.10. Ciment, beton, piatră şi alte produse minerale ne metalifere 553
3. FACTORI DETERMINANŢI AI ASIGURĂRII DEZVOLTĂRII PE BAZE DURABILE A INDUSTRIEI 555
4. SCENARII POSIBILE PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE INDUSTRIALĂ DURABILĂ A ROMÂNIEI – ORIZONT 2025 – OPŢIUNI ŞI PRIORITĂŢI ÎN EVOLUŢIILE SECTORIALE 568
4.1. Clasificarea ramurilor industriale după dinamica lor mondială, în perioada 1980-1996 (tabelul nr. 4.1) 568
4.2. Ramuri strategice pentru economia mondială şi pentru cea naţională 569

4.3. Selecţia unor seturi de ramuri industriale ce pot fi considerate prioritare pentru România 570
4.4. Scenarii posibile de alegere a priorităţilor 573
5. DIRECŢII DE ACŢIUNE ÎN VEDEREA ASIGURĂRII DEZVOLTĂRII PE BAZE DURABILE A INDUSTRIEI ŢĂRII NOASTRE 575
5.1. Căutarea şi valorificarea noilor tehnologii 576
5.2. Utilizarea unor noi modalităţi de organizare şi gestionare a întreprinderilor 578
5.3. Încurajarea activităţii antreprenoriate 582
5.4. Integrarea întreprinderii în lanţurile de valoare mondiale 583
5.5. Crearea cadrului instituţional şi organizatoric de sprijinire a inovării şi învăţării de către întreprinderi 591
BIBLIOGRAFIE 594

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 35/2005 _____ 599
THEORETIC AND PRACTICAL APPROACHES TO THE FDI ROLE AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF ROMANIA 601
1. TRENDS OF FOREIGN DIRECT INVESTMENTS AT WORLD LEVEL 605
2. FDI SIZE AND DYNAMICS IN ROMANIA 608
2.1. For the period 1991–2005 608
2.2. FDI in the first semester of 2005 614
2.3. FDI forecasts for the period 2005-2008 615
2.4. Territorial distribution of FDI 615
2.5. Sectoral structure of FDI 619
2.6. FDI structure after country of origin and economic groups 624
2.7. Fields of interest for FDI in Romania 628
3. FOREIGN DIRECT INVESTMENTS IN THE BANKING SECTOR OF ROMANIA 630
4. FOREIGN DIRECT INVESTMENTS, PAYMENT BALANCE AND FOREIGN DEBT 634
5. FDI AND LABOUR MARKET 639
6. MACROECONOMIC DIMENSION OF FDI 646
7. FDI AND THE BUSINESS ENVIRONMENT 651
LITERATURE 659

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 36/2005 _____ 661

COMPETITIVITATEA INTERNĂ ŞI EXTERNĂ A SECTORULUI AGROALIMENTAR ROMÂNESC DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII EUROPENE 663
INTRODUCERE 667
CAPITOLUL 1. COMPETITIVITATEA – UNELE REPERE TEORETICE 668
1.1. Concepte uzuale privind competitivitatea în agricultură 668
1.2. Modalităţi de măsurare a competitivităţii în agricultură 673
CAPITOLUL 2. SECTORUL AGROALIMENTAR ROMÂNESC – STARE ACTUALĂ 677
2.1. Cadrul macroeconomic al sectorului agroalimentar 677
2.2. Economia agroalimentară externă a României – evoluţii recente 680
2.3. Competitivitatea externă a sectorului agroalimentar românesc – cuantificări parţiale 682
2.4. Competitivitatea sectorului agroalimentar în ţările CECCs – elemente comparative 686
CAPITOLUL 3. ALTERNATIVE PROSPECTIVE DE AMELIORARE A COMPETITIVITĂŢII ÎN SECTORUL AGROALIMENTAR ROMÂNESC 691
3.1. Raţiuni şi repere metodice 691
3.2. Ipoteze şi rezultate parţiale 693
CONCLUZII ŞI DESCHIDERI 697
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 706
INDEX DE AUTORI 709

Volumul LXXVI

PROBLEME ECONOMICE NR. 142/2005 1
LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 2004 - SINTEZĂ 3
CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 2004 7
I. COLECŢIA „BIBLIOTECA ECONOMICĂ” 11

II. PUBLICAŢII ÎN LIMBI STRĂINE 14
III. PERIODICE ALE INSTITUTELOR COMPONENTE 17
IV. VOLUME EDITORIALE – EDITURA EXPERT 39

PROBLEME ECONOMICE NR. 143/2005 41
PROTECŢIA MEDIULUI - PRIORITATEA PLANULUI NAŢIONAL DE DEZVOLTARE 43
INTRODUCERE 47
CONCEPTUL DE ECONOMIE A MEDIULUI 50
EVALUAREA CAPITALUL NATURAL 61
PROTECŢIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN ROMÂNIA 64
EVOLUŢIA ECONOMIEI NAŢIONALE DIN PERSPECTIVA DEZVOLTĂRII DURABILE 67
ROMÂNIA ÎN CONTEXT EUROPEAN 68
PROTECŢIA MEDIULUI ÎNCONJURĂTOR ÎN ECONOMIA DE TRANZIŢIE 70
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 75

PROBLEME ECONOMICE NR. 144-145/2005 77
EFICIENŢA ECONOMICĂ ÎN AGRICULTURA ROMÂNIEI - NIVEL, TENDINŢE ŞI DECALAJE FAŢĂ DE UE 79
INTRODUCERE 83
1. EVOLUŢIA PRODUCŢIEI AGRICOLE ŞI A VALORII ADĂUGATE BRUTE – EXPRESII SINTETICE ALE EFICIENŢEI ECONOMICE 87
2. EFICIENŢA ECONOMICĂ A UTILIZĂRII PĂMÂNTULUI 91
2.1. Nivelul şi tendinţa eficienţei economice a utilizării pământului 91
2.2. Sporirea eficienţei economice a utilizării pământului 96
3. CREŞTEREA PRODUCTIVITĂŢII MUNCII 117
3.1. Evoluţia productivităţii muncii în agricultura României 118
3.2. Direcţii principale de creştere a productivităţii muncii 122
4. EFICIENŢA UTILIZĂRII CAPITALULUI 133
4.1. Eficienţa investiţiilor 133
4.2. Eficienţa capitalului fix (imobilizărilor corporale) 140
4.3. Eficienţa consumurilor intermediare 147
5. CONCLUZII 152
BIBLIOGRAFIE 156

PROBLEME ECONOMICE NR. 146/2005 159
MODIFICĂRI DEMOGRAFICE TERITORIALE ÎN ANII TRANZIŢIEI 161
1. FENOMENELE DEMOGRAFICE ŞI NIVELUL DE TRAI AL POPULAŢIEI 165
1.1. Fenomenele demografice – indicatori ai nivelului de trai 165
1.2. Mortalitatea generală şi cea infantilă. Speranţa de viaţă 165
1.3. Natalitatea şi fertilitatea 167
1.4. Migraţia populaţiei 173
2. TENDINŢE DEMOGRAFICE ÎN PROFIL TERITORIAL 180
2.1. Scăderea numărului populaţiei pe regiuni şi pe judeţe 180
2.2. Diferenţe teritoriale privind structura populaţiei pe grupe de vârstă 183
2.3. Sporul natural negativ al populaţiei pe mediile urban şi rural 185
2.4. Tendinţa generală de scădere a sporului natural al populaţiei pe judeţe 188
2.5. Scăderea fertilităţii populaţiei feminine sub nivelul necesar înlocuirii generaţiilor (2,1 copii/femeie de 15-49 ani) 189
2.6. Mişcarea migratorie internă a populaţiei 192
2.7. Principalele concluzii 199
BIBLIOGRAFIE 201
ANEXE 203

PROBLEME ECONOMICE NR. 147/2005 219
ROMÂNIA ŞI UNIUNEA EUROPEANĂ: EXPERIENŢA PARCURSĂ ŞI IMINENTA ADERARE 221
PREFAŢARE 225
I. DEZVOLTAREA PENTRU INTEGRARE 227
1. O percepţie asupra integrării 227
2. Accepţiunile integrării 228
3. Rolul opţiunii pentru integrare în cazul României 231
4. Integrarea euroatlantică a României 233
5. Unele lecţii ale dezvoltării pentru integrare 235
6. În loc de încheiere, două întrebări şi două răspunsuri 239
II. ACŢIUNEA PENTRU INTEGRAREA *DE FACTO* A ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 241
1. Momentul decembrie 2004 241

2. Perioada 2005-2006 243
3. Ce se cere unui nou stat membru UE? 246
4. Raportarea României la evoluţiile viitoare ale UE 248
III. INTEGRAREA FINANCIARĂ 250
1. Abordarea ţintirii inflaţiei 251
2. Liberalizarea mişcării capitalului 258
BIBLIOGRAFIE 267

PROBLEME ECONOMICE NR. 148/2005 269
MODEL DE ESTIMARE A PIB-ULUI LUNAR 271
INTRODUCERE 275
1. PREZENTAREA LITERATURII PE PROBLEMA ESTIMĂRII PIB-ULUI LUNAR 277
2. CONSTRUIREA UNUI MODEL TEORETIC DE ESTIMARE A PIB-ULUI LUNAR 279
3. ELABORAREA MODELULUI PENTRU CAZUL ROMÂNIEI 289
BIBLIOGRAFIE 318

PROBLEME ECONOMICE NR. 149/2005 319
ESTIMAREA CORELAŢIILOR MACROECONOMICE PE BAZA DATELOR TRIMESTRIALE 321
1. ESTIMAREA CORELAŢIILOR MACROECONOMICE PE BAZA DATELOR TRIMESTRIALE ŞI PROGNOZA PE TERMEN SCURT ŞI MEDIU 325
1.1. Dinamici în spaţiul european 325
1.2. Problematica estimării ratei naturale a şomajului 326
1.3. Un model de estimare a dinamicii PIB-ului trimestrial 329
1.4. Estimarea parametrilor funcţiilor de regresie 333
Bibliografie selectivă 340
2. STADIUL ACTUAL AL UTILIZĂRII DIVERSELOR METODE ŞI TEHNICI ÎN ESTIMAREA PIB-ULUI TRIMESTRIAL 341
2.1. Stadiul actual al utilizării diverselor metode şi tehnici în estimarea PIB-ului trimestrial 341
2.2. Surse ale erorilor de estimare ale PIB-ului 346
3. EVOLUŢII MACROECONOMICE. COMPARAŢII CU ŢĂRI DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST 347
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 350

PROBLEME ECONOMICE NR. 150-151/2005 355
PIAŢA CEREALELOR ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII ROMÂNIEI LA UNIUNEA EUROPEANĂ ... 357
INTRODUCERE ... 361
1. SEMNIFICAŢIA CEREALELOR ÎN ECONOMIA ROMÂNIEI ... 366
1.1. Orientarea cerealieră a agriculturii româneşti ... 366
1.2. Locul şi rolul cerealelor în economia României ... 368
2. PIAŢA CEREALELOR ÎN ROMÂNIA ... 374
2.1. Cererea şi oferta de produse cerealiere ... 375
2.2. Comerţul cu cereale ... 380
3. PIAŢA CEREALELOR ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ ... 383
3.1. Organizarea comună de piaţă pentru cereale în Uniunea Europeană ... 383
3.2. Piaţa cerealelor în Uniunea Europeană – prezent şi perspectivă ... 387
4. ANALIZA EFICIENŢEI SECTORULUI CEREALE DIN ROMÂNIA ... 391
4.1. Competitivitatea în sectorul producţiei agricole ... 392
4.2. Competitivitatea în sectorul de procesare ... 396
4.3. Oportunităţi şi restricţii pe piaţa cerealelor româneşti ... 401
4.4. Problemele cu care se confruntă sectorul cerealier românesc ... 409
5. PROVOCĂRILE POLITICII AGRICOLE COMUNE ... 411
5.1. Adoptarea sistemului comunitar de intervenţie pe piaţa cerealelor ... 411
5.2. Implementarea acquis-ului comunitar pe piaţa cerealelor ... 416
5.3. Reducerea variabilităţii sezoniere a preţurilor pe piaţa cerealelor româneşti ... 420
5.4. Cerealele româneşti în competiţia integrării pe piaţa europeană şi mondială ... 425
6. COORDONATELE ORGANIZĂRII ŞI GESTIONĂRII PIEŢEI CEREALELOR ÎN ROMÂNIA ... 431
6.1. Sistemul de intervenţie pentru cereale ... 431
6.2. Sistemul de import şi export pentru cereale ... 432
6.3. Sistemul naţional de gradare a cerealelor ... 434
6.4. Sistemul certificatelor de depozit ... 434
6.5. Fondul de garantare pentru certificatele de depozit ... 435
6.6. Organizaţiile interprofesionale pentru cereale ... 436

6.7. Societatea Naţională a Produselor Agricole 437
CONCLUZII 439
BIBLIOGRAFIE 442
ANEXE 444

PROBLEME ECONOMICE NR. 152-153/2005 _____ 457
SISTEMUL BANCAR ROMÂNESC – CARACTERISTICI, EVOLUŢII, TENDINŢE ŞI COMPARAŢII INTERNAŢIONALE 459
1. FACTORII CE CARACTERIZEAZĂ SISTEMUL BANCAR ACTUAL 463
2. EVOLUŢIA SISTEMULUI BANCAR 464
3. ORGANIZAREA SISTEMULUI BANCAR ÎN PREZENT 469
3.1. Caracteristicile sistemelor bancare naţionale. Sisteme bancare în Uniunea Europeană 472
3.2. Sistemul bancar din Olanda 476
3.3. Sistemul bancar din Marea Britanie 477
3.4. Experienţa ţărilor din Europa Centrală şi de Est 481
3.5. Alte sisteme bancare 482
3.6. Băncile multinaţionale 483
4. STRUCTURA SISTEMULUI BANCAR ROMÂNESC 485
4.1. Evoluţia sistemului bancar în România 485
4.2. Evoluţia actuală a sistemului bancar 488
ANEXE 493

PROBLEME ECONOMICE NR. 154-155/2005 _____ 523
DEZVOLTAREA DURABILĂ A SPAŢIULUI RURAL 525
A. STRUCTURI DEMOECONOMICE ALE SPAŢIULUI RURAL 529
1. STRUCTURI DEMOGRAFICE RURALE ŞI ÎNZESTRAREA GOSPODĂRIEI - STUDIU DE CAZ JUDEŢUL GIURGIU 529
1.1. Structura pe vârste a populaţiei rurale şi gradul de înzestrare al gospodăriei 530
1.2. Nivelul educaţional şi gradul de înzestrare a gospodăriilor rurale 533
1.3. Gradul de înzestrare şi numărul de persoane din gospodărie 534
Concluzii 535
Bibliografie 535

2. BUNĂSTAREA GOSPODĂRIILOR RURALE - ŞANSĂ PENTRU CAPITALIZAREA EXPLOATAŢIEI AGRICOLE 537
2.1. Venituri 537
2.2. Cheltuieli 544
2.3. Piaţa financiară rurală 547
Bibliografie 552
B. STRUCTURI GEOECONOMICE 553
1. STRUCTURI DE COOPERARE INTERCOMUNALĂ 553
1.1. Evoluţia structurilor de cooperare intercomunală în România 554
1.2. Modelul francez de cooperare intercomunală şi oportunitatea inserţiei sale în spaţiul românesc 555
1.3. Structuri intercomunale polarizate. Zonele metropolitane urbane 559
Bibliografie 562
2. ATUURI ŞI PUNCTE SLABE ÎN DEZVOLTAREA UNUI MEDIU GEOGRAFIC RESTRICTIV – DELTA DUNĂRII 570
2.1. Analiza SWOT – repere metodologice 570
2.2. Caracterizarea generală a Deltei Dunării 571
Bibliografie 577
C. PEISAJUL ETNOGRAFIC 578
1. DEZVOLTAREA DURABILĂ A PEISAJULUI ETNOGRAFIC 578
Bibliografie 587
2. OLĂRITUL-ACTIVITATE CASNICĂ TRADIŢIONALĂ ÎN SPAŢIUL RURAL VÂLCEAN. STUDIU DE CAZ OLARI-HOREZU 589
Bibliografie 593
POSTFAŢĂ 594

PROBLEME ECONOMICE NR. 156-157/2005 595
DEZVOLTAREA REGIONALĂ DURABILĂ. ÎNTRE ACTUALITATE ŞI NECESITATE 597
CUVÂNT INTRODUCTIV 601
CAPITOLUL 1. SIMILARITĂȚI ȘI DIFERENȚE ÎNTRE CONCEPTELE DE DEZVOLTARE DURABILĂ ŞI DE DEZVOLTARE REGIONALĂ 602
1.1. Principalele obiective ale conceptului de dezvoltare durabilă 604

1.2. Principalele obiective ale conceptului de dezvoltare regională 607
CAPITOLUL 2. MODELAREA PROCESELOR DE DEZVOLTARE DURABILĂ LA NIVEL REGIONAL 610
CAPITOLUL 3. PREMISE GENERALE DE DEZVOLTARE LA NIVELURILE NAŢIONAL ŞI INTERNAŢIONAL 620
CAPITOLUL 4. ROMÂNIA, ÎNTRE PROGRAMUL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ ŞI PRINCIPIILE DEZVOLTĂRII DURABILE 624
CAPITOLUL 5. PREMISE DE DEZVOLTARE DURABILĂ A REGIUNILOR DIN ROMÂNIA 628
CAPITOLUL 6. AGENDA 21 PENTRU REGIUNEA 8 BUCUREŞTI-ILFOV – UN POSIBIL MODEL DE DEZVOLTARE REGIONALĂ DURABILĂ 648
6.1. Premise 649
6.2. Măsuri şi acţiuni necesare susţinerii implementării Agendei 21 în cazul Regiunii 8 Bucureşti-Ilfov 659
CONCLUZII 665
BIBLIOGRAFIE 669

PROBLEME ECONOMICE NR. 158/2005 _____ 671
THIERRY DE MONTBRIAL: ACŢIUNEA ŞI SISTEMUL LUMII - note de lectură de Mihaela PINTICĂ 673
ACŢIUNEA ŞI SISTEMUL LUMII – note de lectură 676

PROBLEME ECONOMICE NR. 159/2005 _____ 703
THIERRY DE MONTBRIAL, CINCISPREZECE ANI CARE AU ZGUDUIT LUMEA - note de lectură de Cristian Dumitrescu 705
CINCISPREZECE ANI CARE AU ZGUDUIT LUMEA – note de lectură 708

PROBLEME ECONOMICE NR. 160/2005 727
ANALIZA CRITICĂ A SERVICIILOR DE SĂNĂTATE PUBLICĂ DIN ROMÂNIA ... 729
INTRODUCERE ... 733
1. TIPOLOGIA REFORMELOR ÎN SISTEMUL SERVICIILOR DE SĂNĂTATE PUBLICĂ ... 734
2. REFORMA UNITĂŢILOR SANITARE BUGETARE DIN ROMÂNIA ... 736
2.1. Reforma structurală şi performanţele spitalelor din România în perioada de tranziţie. Comparaţii cu alte ţări candidate ... 737
2.2. Reforma organizatorică a spitalelor publice în perioada de tranziţie ... 739
3. REFORMA MANAGEMENTULUI SISTEMULUI SANITAR PRIN ÎMBUNĂTĂŢIREA SISTEMELOR INFORMAŢIONALE ÎN ROMÂNIA ... 747
3.1. Conceptul de e-Health sau e-sănătate pe plan mondial ... 747
3.2. Modele de baza pentru comercializarea serviciilor electronice, inclusiv e-Health (e-Sănătate) ... 748
3.3. Avantajul competitiv al firmelor implicate în e-Health ... 749
4. STRATEGIA DEZVOLTĂRII SERVICIILOR INFORMAŢIONALE DE ÎNGRIJIRE A SĂNĂTĂŢII ÎN ROMÂNIA ÎN CONTEXTUL ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ ... 751
4.1. e-Health în Uniunea Europeană, parte a strategiei e-Europe 2005 ... 751
4.2. Analiza comparativă privind îndeplinirea indicatorilor e-Europe 2005 în România, în ţările membre UE şi în cele candidate ... 752
5. UTILIZAREA SERVICIILOR E-HEALTH ÎN ROMÂNIA, ÎN CONTEXT EUROPEAN ... 755
6. ANALIZA CRITICĂ A SISTEMELOR INFORMATICE ÎN SERVICIILE MEDICALE DIN ROMÂNIA ... 759
6.1. Gradul de dezvoltare a sistemului informatic integrat în domeniul sănătăţii ... 759
6.2. Construcţia sistemului informatic şi proiecte de informatică medicală derulate în România ... 760
BIBLIOGRAFIE ... 770

PROBLEME ECONOMICE NR. 161-162/2005 771
EVOLUŢIA FINANCIAR-MONETARĂ A COMUNITĂŢII EUROPENE 1950-2000 773
CAPITOLUL 1. STRATEGII ALE INTEGRĂRII EUROPENE 777
1.1. Scurt istoric al ideii europene 777
1.2. Procesul modern al integrării europene 780
1.3. Uniunea economică şi monetară (UEM). *Acquis*-ul comunitar în domeniul uniunii economice şi monetare 786
Concluzii 791
CAPITOLUL 2. PRIMA TENTATIVA DE CREARE A UNEI UNIUNI MONETARE ÎN EUROPA 792
2.1. Planul Werner 792
Concluzii 795
2.2. Efectele Planului Werner 796
Concluzii 798
CAPITOLUL 3. SISTEMUL MONETAR EUROPEAN (SME) 800
CAPITOLUL 4. UNIUNEA ECONOMICĂ ŞL MONETARĂ (UEM) 804
4.1. Actul unic european 804
4.2. Comitetul Delors (Raportul Delors) 805
4.3. Tratatul de la Maastricht 809
CAPITOLUL 5. MONEDA UNICĂ – EURO – ŞI VIITORUL UE 819
CAPITOLUL 6. PERSPECTIVA UNIUNII MONETARE EUROPENE 826
6.1. Misiunea şi poziţia oficială a Băncii Centrale Europene 826
6.2. Stabilitatea preţurilor 827
6.3. Instrumentele BCE 829
BIBLIOGRAFIE 849

PROBLEME ECONOMICE NR. 163-164-165/2005 853
MODELAREA PROCESELOR DE CLUSTERIZARE ÎN DOMENIUL ECONOMIC ŞI SOCIAL 855
PARTEA I. ANALIZA PRINCIPALELOR RAMURI CARE PRODUC PENTRU PIAŢA EXTERNĂ 859
INTRODUCERE 859
1. DEMERS METODOLOGIC 861
2. PRINCIPALII INDICATORI 864
2.1. Schimbări structurale în formarea resurselor 864

2.2. Schimbări structurale în destinaţia utilizărilor 864
3. SCHIMBĂRI STRUCTURALE ÎN PRINCIPALELE RAMURI EXPORTATOARE (1999 COMPARATIV CU 1989) 865
3.1. Poziţia în cadrul economiei 865
3.2. Metodologia lui Porter: condiţii generale 869
3.3. Metodologia lui Porter: condiţii de cerere 880
3.4. Metodologia lui Porter: industrii-suport 884
3.5. Metodologia lui Porter: politici guvernamentale 888
Bibliografie 903
PARTEA A II-A. ANALIZA PRINCIPALELOR RAMURI CARE PRODUC PENTRU PIAŢA INTERNĂ 905
4. SCHIMBĂRI STRUCTURALE ÎN PRINCIPALELE RAMURI PRODUCĂTOARE PENTRU PIAŢA INTERNĂ: RAMURI CARE PRODUC PENTRU CONSUMUL INTERMEDIAR (1999/1989) 905
4.1. Poziţia în cadrul economiei 905
4.2. Metodologia lui Porter: condiţii generale 908
4.3. Metodologia lui Porter: condiţii de cerere 917
4.4. Metodologia lui Porter: industrii-suport 920
4.5. Metodologia lui Porter: politici guvernamentale 924
5. SCHIMBĂRI STRUCTURALE ÎN PRINCIPALELE RAMURI PRODUCĂTOARE PENTRU PIAŢA INTERNĂ: RAMURI CARE PRODUC PENTRU CONSUMUL FINAL (1999 COMPARATIV CU 1989) 927
5.1. Poziţia în cadrul economiei 927
5.2. Metodologia lui Porter: condiţii generale 929
5.3. Metodologia lui Porter: condiţii de cerere 935
5.4. Metodologia lui Porter: industrii-suport 936
5.5. Metodologia lui Porter: politici guvernamentale 940
6. SCHIMBĂRI STRUCTURALE ÎN PRINCIPALELE RAMURI PRODUCĂTOARE PENTRU PIAŢA INTERNĂ: RAMURI CARE PRODUC PENTRU FORMAREA BRUTĂ DE CAPITAL FIX (1999/1989) 942
6.1. Poziţia în cadrul economiei 942
6.2. Metodologia lui Porter: condiţii generale 943
6.3. Metodologia lui Porter: condiţii de cerere 947
6.4. Metodologia lui Porter: industrii-suport 948
6.5. Metodologia lui Porter: politici guvernamentale 949

ANEXE 951
BIBLIOGRAFIE 969

INDEX DE AUTORI _____ 971

Volumul LXXVII

PROBLEME ECONOMICE NR. 166/2005 _____ 1

COMPARAŢII PE PLAN NAŢIONAL ŞI INTERNAŢIONAL PRIVIND LEGISLAŢIA ŞI MECANISMELE ANTICORUPŢIE 3

I. FENOMENUL CORUPŢIEI ÎN ROMÂNIA. EVALUĂRI ŞI RECOMANDĂRI ALE ORGANISMELOR INTERNAŢIONALE 7

II. COMBATEREA CORUPŢIEI ATÂT ÎN UNELE ŢĂRI CARE AU ADERAT CÂT ŞI ÎN UNELE ŢĂRI CANDIDATE LA ADERAREA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ VECINE ROMÂNIEI 12

III. O POLITICĂ GLOBALĂ A UNIUNII EUROPENE ÎMPOTRIVA CORUPŢIEI 15

1. Terminologie 17
2. Angajamentul politic – o prioritate 18
3. A da efect instrumentelor de drept penal 19
4. Dezvoltarea unei culturi anticorupţie în instituţiile Uniunii Europene 26
5. Prevenirea corupţiei – piaţa unică şi alte politici interne 29
6. Aspecte externe 34

ANEXĂ. ZECE PRINCIPII PENTRU ÎMBUNĂTĂŢIREA LUPTEI ÎMPOTRIVA CORUPŢIEI ÎN ŢĂRILE CE ACCED, SUNT CANDIDATE ŞI ÎN TERŢELE STATE 39

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 41

PROBLEME ECONOMICE NR. 167/2005 _____ 45

EVALUĂRI ASUPRA DEZVOLTĂRII DURABILE A MUNICIPIULUI CÂMPULUNG MUSCEL 47

INTRODUCERE 51

CAPITOLUL I. EVALUAREA SISTEMULUI SOCIOECONOMIC EXISTENT 53
1.1. Capitalul natural 53
1.2. Calitatea factorilor de mediu 56
CAPITOLUL II. EVOLUŢIA CAPITALULUI ANTROPIC 61
2.1. Starea agriculturii muscelene 61
2.2. Industrializarea şi dezindustrializarea municipiului Câmpulung Muscel ... 67
2.3. Organizarea spaţială 71
2.4. Managementul deşeurilor urbane 74
CAPITOLUL III. CAPITALUL SOCIAL ÎN MUNICIPIUL CÂMPULUNG 77
3.1. Structura populaţiei 77
3.2. Starea de sănătate 79
3.3. Sistemul educaţional muscelean 80
3.4. Dimensiunea culturală şi de agrement 82
3.5. Societatea civilă 83
3.6. Ordinea publică şi apărarea 83
CAPITOLUL IV. EVALUĂRI ALTERNATIVE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN MUNICIPIUL CÂMPULUNG 84
BIBLIOGRAFIE 86

PROBLEME ECONOMICE NR. 168-169-170/2005 _____ 87
CULTURĂ, CULTE, INDUSTRII CULTURALE - PRINCIPII, OBIECTIVE STRATEGICE, DIRECŢII DE ACŢIUNE 2007-2013 89
CUVÂNT ÎNAINTE 93
CAPITOLUL 1. PRINCIPII ŞI REPERE ALE DEZVOLTĂRII CULTURII 94
1.1. Diversitatea culturală – dimensiune a societăţii contemporane 94
1.2. Cultura – factor de dezvoltare durabilă 97
1.3. Rolul culturii în procesul de dezvoltare umană 99
1.4. Accesul la cultură şi participarea la viaţa culturală – drepturi culturale fundamentale 100
1.5. Cerinţele guvernării democratice 102
1.6. Dezvoltarea culturii în perspectivă regională 103
CAPITOLUL 2. STRATEGII DE DEZVOLTARE A SECTORULUI CULTURII PE DOMENII DE ACTIVITATE 105
2.1. Patrimoniul cultural naţional 105

2.2. Lectură publică şi biblioteci 134
2.3. Artele vizuale 142
2.4. Artele spectacolului 147
2.5. Sistemul aşezămintelor culturale 155
2.6. Industriile culturale 159
CAPITOLUL 3. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A CULTURII ÎN PLAN REGIONAL 180
3.1. Aspecte generale 180
3.2. Regiunea 1 Nord-Est 183
3.3. Regiunea 2 Sud-Est 186
3.4. Regiunea 3 Sud Muntenia 188
3.5. Regiunea 4 Sud-Vest Oltenia 191
3.6. Regiunea 5 Vest 193
3.7. Regiunea 6 Nord-Vest 195
3.8. Regiunea 7 Centru 198
3.9. Regiunea 8 Bucureşti-Ilfov 201
3.10. Ţinte strategice comune regiunilor de dezvoltare 204
CAPITOLUL 4. CONDIŢII DE REALIZARE A OBIECTIVELOR STRATEGICE 205
4.1. Dezvoltarea capacităţilor instituţionale 205
4.2. Investiţia în dezvoltarea resurselor umane 208
4.3. Finanţarea sectorului culturii 216
4.4. Diplomaţia culturală 224
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 228

PROBLEME ECONOMICE NR. 171-172/2005 231
INDUSTRII CULTURALE (I) 233
CUVÂNT ÎNAINTE 237
CAPITOLUL 1. INDUSTRIILE CULTURALE - ACCEPŢIUNILE CONCEPTULUI 239
CAPITOLUL 2. TRĂSĂTURI ALE INDUSTRIILOR CULTURALE 245
CAPITOLUL 3. DEZVOLTAREA UNOR INDUSTRII CULTURALE ÎN ROMÂNIA - INDUSTRIA CĂRŢII, INDUSTRIA FILMULUI, INDUSTRIA FONOGRAMELOR - 251
3.1. Industria cărţii 254

3.2. Industria filmului 266
3.3. Industria fonogramelor 287
ANEXA 298
REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 299

PROBLEME ECONOMICE NR. 173/2005 _____ 301
ADOPTAREA EURO DE CĂTRE ROMÂNIA RECOMANDĂRI PENTRU PREGĂTIREA UNEI STRATEGII DE SUCCES 303
I. REMARCE INTRODUCTIVE 308
II. PROBLEME CONCEPTUALE PRIVIND STABILIREA MOMENTULUI ŞI A MODALITĂŢII ADOPTĂRII EURO 310
III. OFERTA EUROSISTEMULUI 313
IV. CONTRAOFERTA ROMÂNIEI 317
V. STRATEGIA ADOPTĂRII EURO 321
VI. INTRODUCEREA EURO ÎN LEGISLAŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA PUBLICĂ 326
ANEXE 329
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 330

PROBLEME ECONOMICE NR. 174/2005 _____ 331
INSTITUŢII FINANCIARE IMPLICATE ÎN MANAGEMENTUL DATORIEI EXTERNE 333
1. INSTITUŢII FINANCIARE INTERNAŢIONALE 337
1.1. Banca Reglementelor Internaţionale (Bank of International Settlements) 338
1.2. Fondul Monetar International 340
1.3. Băncile internaţionale de dezvoltare. Banca Mondială 356
1.4. Banca Europeană pentru Reconstrucţie şi Dezvoltare 368
1.5. Banca Europeană de Investiţii 370
2. CARACTERISTICI ALE ÎMPRUMUTURILOR ACORDATE DE ORGANISMELE FINANCIARE INTERNAŢIONALE 372
3. ASISTENŢA FINANCIARĂ EXTERNĂ ACORDATĂ ROMÂNIEI 375
BIBLIOGRAFIE 384

PROBLEME ECONOMICE NR. 175/2005 _____ 385

PROBLEME CONCEPTUAL-METODOLOGICE ALE DETERMINĂRII STATUTULUI OCUPAŢIONAL AL FORŢEI DE MUNCĂ 387

1. DEFINIŢII. CONCEPTE 391

2. MODEL AL STRUCTURII OCUPĂRII FORŢEI DE MUNCĂ 403

3. CLASIFICĂRI INTERNAŢIONALE STANDARD ALE PROFESIILOR 405

4. EDUCAŢIA ŞI FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ - INSTRUMENT FUNDAMENTAL AL MODERNIZĂRII STRUCTURILOR OCUPAŢIONAL-PROFESIONALE 416

SCURTE CONCLUZII 419

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 421

PROBLEME ECONOMICE NR. 176/2005 _____ 423

DATORIA EXTERNĂ - OPŢIUNI REFERITOARE LA PERFECŢIONAREA STRUCTURII, GESTIONĂRII ŞI A MANAGEMENTULUI 425

INTRODUCERE 429

1. ANALIZA PORTOFOLIULUI DATORIEI EXTERNE 433
   1.1. Contextul macroeconomic 433
   1.2. Analiza portofoliului datoriei externe 434
   1.3. Valoarea prezentă a datoriei 439
   1.4. Perioada de trageri 443
   1.5. Elemente definitorii pentru credit 444
   1.6. Tehnici de evaluare a termenilor unui împrumut 446

2. ANALIZA GRADULUI DE ÎNDATORARE ŞI A OPORTUNITĂŢII ÎMPRUMUTULUI 454

3. RESTRUCTURAREA DATORIEI EXTERNE 459
   3.1. Cadrul general pentru restructurarea datoriei 459
   3.2. Scurt istoric al restructurării datoriei 461
   3.3. Restructurarea datoriei externe 462

ANEXĂ 466

CONCLUZII 467

4. ROMÂNIA ÎN PROCESUL DE ADERARE LA UNIUNEA EUROPEANĂ 471
   4.1. Integrarea europeană 471
   4.2. România în procesul de aderare la Uniunea Europeană 472

BIBLIOGRAFIE 475

PROBLEME ECONOMICE NR. 177-178/2005 _____ 477

POLITICA DE CURS DE SCHIMB ŞI COMPETITIVITATEA ECONOMIEI 479

INTRODUCERE 483

1. COMPETITIVITATEA ECONOMIEI 487

1.1. Fundamente macroeconomice teoretice ale competitivităţii internaţionale: definire, factori determinanţi, măsurare 487

1.2. Impactul cursului de schimb nominal asupra soldului balanţei comerciale ca indicator al competitivităţii externe 490

2. DETERMINANŢII ŞI COMPORTAMENTUL CURSULUI VALUTAR 496

2.1. Cursul de schimb nominal 496

2.2. Cursul de schimb real 505

CONCLUZII 516

III. POLITICA DE CURS DE SCHIMB ŞI COMPETITIVITATEA ECONOMIEI 518

3.1. Regimul de curs valutar şi competitivitatea economiei 519

3.2. Liberalizarea contului de capital 523

3.3. Politica de curs de schimb – instrumente de intervenţie ale băncii centrale 524

3.4. Un model econometric teoretic al cursului de schimb real 527

IV. POLITICA DE CURS DE SCHIMB ŞI COMPETITIVITATEA ECONOMIEI ÎN ROMÂNIA 532

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 548

PROBLEME ECONOMICE NR. 179/2005 _____ 551

EDUCAŢIA ŞI FORMAREA PROFESIONALĂ CONTINUĂ – MECANISM DE MODERNIZARE A STRUCTURILOR OCUPAŢIONAL-PROFESIONALE 553

1. A ÎNVĂŢA SĂ ÎNVEŢI – CONCEPTUL-CHEIE AL ÎNVĂŢĂRII PERMANENTE 557

2. EDUCAŢIA CONTINUĂ – FACTOR AL DEZVOLTĂRII DURABILE 561

3. OBIECTIVE MAJORE ALE UE ÎN DOMENIUL EFPC 564

4. ÎNVĂŢAREA PERMANENTĂ – PRIORITATE PENTRU CETĂŢENII UNIUNII EUROPENE 569

5. CADRUL ACTUAL DE ORGANIZARE ŞI FUNCŢIONARE A FORMĂRII PROFESIONALE CONTINUE ÎN ROMÂNIA 573
5.1. Organizare 573
5.2. Finanţarea FPA 574
BIBLIOGRAFIE 579

PROBLEME ECONOMICE NR. 180-181/2005 581
THE POTENTIAL AND NEEDS OF THE NEW MEMBER STATES 583
NOTE 587
EXECUTIVE SUMMARY 589
1. INTRODUCTION 590
2. MAIN CHALLENGES AND OPPORTUNITIES 591
2.1. Levels of GDP/capita and economic growth 591
2.2. Labour markets, human capital and employment 593
2.3. Upgrading physical infrastructure 595
2.4. Research, technological development and innovation 597
2.5. Business, trade and FDI 599
2.6. Geography 600
3. RANKING AND SEQUENCING COHESION POLICY INVESTMENTS 602
4. POLICY INTERACTIONS, SYNERGIES AND TRADE-OFFS 608
4.1. Main earmarks of promoting economic and social policies; limits and constraints 608
4.2. Stimulating elements of promoting the policies' coherence in Romania 609
4.3. Elements of strengthening the policies' synergy 610
4.4. Recent evolutions 611
4.5. Policy measures required for increasing synergies 614
5. THE GEOGRAPHICAL FOCUS OF THE STRATEGY 615
5.1. Tensions between national goals and balanced development 615
5.2. Categories of Cohesion policy spending 620
5.3. Ranking and sequencing 623
5.4. Uneven Synergies and trade-offs at regional level 624
5.5. Coordinating between different Objectives 625
6. THE DOMESTIC POLICY AND INSTITUTIONAL CONTEXT 626
7. THE EFFICIENCY OF THE PUBLIC SECTOR 633

7.1. Regulatory framework 634
7.2. Instability of central institutions and low resources allocated to local level institutions 638
8. INSTITUTIONAL AND ADMINISTRATIVE ASPECTS OF THE COHESION POLICY 640
9. CONCLUSIONS 647
ANNEX 1: DATA TABLES (CONTENT OF THE EXCEL FILES) 649
ANNEX 2: DRAFT REGULATION 2007-2013 ELIGIBLE CATEGORIES OF FUNDING UNDER THE CONVERGENCE OBJECTIVE 653
BIBLIOGRAPHY 657

PROBLEME ECONOMICE NR. 182/2005 _____ 661
STABILITATEA FINANCIARĂ 663
REZUMAT 667
1. STABILITATEA FINANCIARĂ – OBIECTIV AL POLITICILOR PUBLICE 668
2. TEORII ALE STABILITĂŢII FINANCIARE 671
3. CE ESTE STABILITATEA FINANCIARĂ? 673
4. CONCLUZII CU RELEVANŢĂ PENTRU STAREA FINANCIARĂ A UNEI ECONOMII 676
5. EXERCIŢIUL UNEI EVALUĂRI A STABILITĂŢII FINANCIARE A ROMÂNIEI 677
6. EVALUAREA DE ANSAMBLU A STABILITĂŢII 678
7. METODOLOGIA EVALUĂRII 679
BIBLIOGRAFIE 681

PROBLEME ECONOMICE NR. 183/2005 _____ 683
CONDIŢIILE DE VIAŢĂ DIN MEDIUL RURAL 685
PRELIMINARII 689
1. DIAGNOZA CONDIŢIILOR DE VIAŢĂ DIN RURAL 694
2. EVALUAREA DE CĂTRE POPULAŢIA DIN RURAL A EFECTULUI SCHIMBĂRILOR POSTDECEMBRISTE ASUPRA CONDIŢIILOR DE VIAŢĂ 703

3. DIRECŢII DE ACŢIUNE 706
BIBLIOGRAFIE 710

PROBLEME ECONOMICE NR. 184-185/2005 _____ 715

EVIDENŢIEREA PERFORMANŢELOR COMPETITIVE ALE ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ÎN PERIOADA DE TRANZIŢIE – DIAGNOZA SITUAŢIEI ACTUALE 717

STUDIU DE DIAGNOZĂ A SITUAŢIEI ACTUALE PRIVIND COMPETITIVITATEA GLOBALĂ A RAMURILOR 721

1. COMPETITIVITATEA RAMURILOR. FACTORI FAVORABILI ŞI BARIERE 723

2. CADRUL GENERAL 725

3. COMPETITIVITATEA GLOBALĂ A PRINCIPALELOR RAMURI EXPORTATOARE 730

3.1. Poziţia ramurilor exportatoare în cadrul economiei 730

3.2. Metodologia lui Porter: condiţii generale 741

3.3. Metodologia lui Porter: condiţii de cerere 756

3.4. Metodologia lui Porter: industrii suport 760

3.5. Metodologia lui Porter: politici guvernamentale 763

3.6. Corelaţii între principalii indicatori (ecuaţiile econometrice ale competitivităţii) şi concluzii 766

ANEXE 768

BIBLIOGRAFIE 773

PROBLEME ECONOMICE NR. 186-187/2005 _____ 775

INDUSTRII CULTURALE (II). RESURSELE UMANE: STRUCTURĂ OCUPAŢIONALĂ ŞI EXPERIENŢE PROFESIONALE 777

ARGUMENT 781

CAPITOLUL 1 – RESURSELE UMANE – COMPONENTĂ ESENŢIALĂ A SISTEMULUI CULTURII 783

CAPITOLUL 2 – FORMAREA PERSONALULUI DIN INDUSTRIILE CULTURALE 800

CAPITOLUL 3 – CARIERE PROFESIONALE 804

CAPITOLUL 4 – DESPRE STATISTICILE CULTURALE ŞI INDICATORII RELATIVI LA OCUPARE ÎN SISTEMUL CULTURII 819

ANEXE 824

BIBLIOGRAFIE 835

PROBLEME ECONOMICE NR. 188-189/2005 _____ 837

EDUCAŢIA ŞI ÎNVĂŢAREA PE TOT PARCURSUL VIEŢII, MAI MULT DECÂT FPC/EA. CLARIFICĂRI CONCEPTUALE 839

1. INTRODUCERE 843

2. ÎNVĂŢAREA PE TOT PARCURSUL VIEŢII - PILON AL SOCIETĂŢII SEC. XXI 846

3. CARACTERUL DUAL AL SISTEMULUI DE ÎNVĂŢARE 850

4. EDUCAŢIA ŞI FORMAREA PROFESIONALĂ PE TOT PARCURSUL VIEŢII (EFPPV) – O NOUĂ VIZIUNE ŞI OPŢIUNE. CARACTERISTICI ALE EFPPVÂ 854

5. ÎNVĂŢAREA – PILON AL CONSTRUIRII ŞI DEZVOLTĂRII SC. PRECIZĂRI CONCEPTUALE 865

6. EDUCAŢIA ŞI TRAININGUL -„INDUSTRIE" ÎN DEZVOLTARE RAPIDĂ 868

7. SPAŢIUL ACADEMIC EUROPEAN - UN PROCES EFERVESCENT DE CREARE ŞI CONSOLIDARE A ÎNVĂŢĂRII 875

8. MEMORANDUMUL PRIVIND EDUCAŢIA ŞI FORMAREA PROFESIONALĂ PE TOT PARCURSUL VIEŢII – DOCUMENT DE REFERINŢĂ AL ÎNVĂŢĂRII ÎN SEC. XXI 884

9. UNELE CONCLUZII 898

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 900

INDEX DE AUTORI _____ 903

Volumul LXXVIII

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 37/2006 _____ 17

DIAGNOSTICAREA SISTEMULUI DE FINANŢARE, PRODUCŢIE ŞI DISTRIBUŢIE A SERVICIILOR DE SĂNĂTATE ÎN UNELE ŢĂRI EUROPENE - ANALIZA SWOT ASUPRA SISTEMULUI DE SĂNĂTATE DIN ROMÂNIA 19

1. SISTEMUL DE SĂNĂTATE: CONCEPT ŞI IMPORTANŢĂ.....23

2. ELEMENTE DEFINITORII ALE STĂRII DE SĂNĂTATE A POPULAŢIEI DIN ROMÂNIA 29

2.1. Speranţa de viaţă.....29

2.2. Mortalitatea şi morbiditatea 29

3. PROVOCĂRI PENTRU SISTEMELE NAŢIONALE DE SĂNĂTATE.....34

4. POTENŢIALUL ACTUAL AL SISTEMULUI DE SĂNĂTATE ROMÂNESC 39

4.1. Resursele materiale 39

4.2. Resurse umane.....41

4.3. Resursele tehnologice 42

5. IMPACTUL DETERMINANŢILOR MAJORI AI STĂRII DE SĂNĂTATE 44

5.1. Determinanţii socioeconomici ai stării de sănătate.....44

5.2. Comportamente sanitare legate de factorii de risc ai sănătăţii 50

5.3. Condiţiile proaste de mediu.....53

5.4. Promovarea sănătăţii.....54

6. EVALUAREA CALITATIVĂ A UNOR COMPONENTE-CHEIE CU IMPACT NEMIJLOCIT ASUPRA PERFORMANŢEI SISTEMULUI DE SĂNĂTATE ROMÂNESC 55

6.1. Rezultatele sondajului de opinie în rândul pacienţilor 55

Aria de acoperire teritorială a unităţilor sanitare.....58

6.2. Rezultatele sondajului de opinie în rândul medicilor incluşi în eşantionul format pe cele trei tipuri de asistenţă medicală 65

6.3. Percepţia managerilor şi medicilor din casele judeţene de asigurări de sănătate asupra sistemului de distribuţie a serviciilor de sănătate 76

7. CONCLUZII 86

8. BIBLIOGRAFIE 95

9. ANEXĂ STATISTICĂ INTERNAŢIONALĂ.....97

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 38/2006 _____ 119

REDUCEREA SĂRĂCIEI PRODUCĂTORILOR AGRICOLI OBIECTIV PRINCIPAL AL REALIZĂRII UNEI DEZVOLTĂRI DURABILE 121

Lista tabelelor.....124

Lista anexelor.....125

INTRODUCERE 127

CAPITOLUL 1 AGRICULTORUL (ŢĂRANUL ROMÂN) – BENEFICIAR SAU PERDANT AL TRANZIŢIEI 131

1.1. Agricultorul (ţăranul) ca proprietar.....131

1.2. Agricultorul – om de afaceri 132

1.3. Agricultorul – consumator de bunuri şi servicii 134

CAPITOLUL 2 POLARIZAREA SOCIALĂ ÎN AGRICULTURĂ.....137

2.1. Dinamica sărăciei. Satul – polul sărăciei 137

2.2. Sursele sărăciei producătorilor agricoli.....139

2.3. Destinul exploataţiilor agricole individuale, cu deosebire de subzistenţă şi semisubzistenţă. Perspectivele diminuării sărăciei 150

2.3.1. Reducerea numărului de exploataţii 150

2.3.2. Ocuparea. Reducerea suprapopulaţiei şi creşterea gradului de ocupare 154

CAPITOLUL 3 DEZVOLTAREA ŞI PERFECŢIONAREA APARATULUI DE PRODUCŢIE ÎN SCOPUL CREŞTERII EFICIENŢEI SOCIALE ŞI DIMINUĂRII DECALAJULUI FAŢĂ DE UNIUNEA EUROPEANĂ 163

3.1. Evoluţia unor indicatori relevanţi ai aparatului de producţie 163

3.2. Forţa de muncă şi productivitatea muncii în agricultura României şi în ţările UE în 2004.....165

3.3. Ponderea productivităţii muncii din agricultură în productivitatea naţională a muncii.....167

3.4. Eficienţa utilizării suprafeţei agricole în România comparativ cu UE şi ţările membre 169
3.5. România – exportator net de produse agricole şi agroalimentare 172

CAPITOLUL 4 CONCLUZII 177

ANEXE 182

BIBLIOGRAFIE 198

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 39/2006 _____ 201

ASPECTE TEORETICE ŞI PRACTICE PRIVIND PREVENIREA ŞI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR 203

1. ROLUL STATELOR ÎN PREVENIREA ŞI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR ÎN PLAN INTERNAŢIONAL 207

2. COLABORAREA INTERNAŢIONALĂ ÎN LUPTA ÎMPOTRIVA RECICLĂRII FONDURILOR 215

3. RECOMANDĂRI ALE GRUPULUI DE ACŢIUNE FINANCIARĂ AL G 7 ÎN DOMENIUL PREVENIRII ŞI COMBATERII SPĂLĂRII BANILOR ÎN PLAN INTERNAŢIONAL 220

4. PREVENIREA ŞI COMBATEREA RECICLĂRII FONDURILOR ÎN ROMÂNIA 223

5. INSTRUMENTELE JURIDICE ALE STATULUI ROMÂN ÎN LUPTA DE PREVENIRE ŞI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR 227

6. CĂI ŞI METODE ADOPTATE DE STATUL ROMÂN PENTRU PREVENIREA ŞI COMBATEREA CRIMINALITĂŢII ORGANIZATE - FENOMEN GENERATOR DE BANI MURDARI 235

7. INCRIMINAREA PENALĂ A UNOR FAPTE DE SPĂLARE A BANILOR 240

8. COOPERAREA INTERINSTITUŢIONALĂ DIN ŢARA NOASTRĂ ÎN ACEST DOMENIU 245

9. ASPECTE PRACTICE ÎN DOMENIUL COMBATERII SPĂLĂRII BANILOR 247

10. SERVICIUL ANALIZĂ ŞI SINTEZĂ AL OFICIULUI NAŢIONAL DE PREVENIRE ŞI COMBATERE A SPĂLĂRII BANILOR 252

11. COMPARTIMENTUL DE MANAGEMENT AL INFORMAŢIILOR CLASIFICATE 253

12. LOCUL ŞI ROLUL OFICIULUI ÎN LUPTA IMPOTRIVA CORUPŢIEI ŞI FINANŢĂRII TERORISMULUI 255

13. COMBATEREA FINANŢĂRII TERORISMULUI 257

14. UNELE CONCLUZII CE REZULTĂ DIN ACTIVITATEA DESFĂŞURATĂ DE OFICIU 259

14.1. Finanţarea de activităţi în economia legală 260

14.2. Efectuarea de operaţiuni financiar-bancare cu sume în numerar în folosul unor persoane fizice 260

15. PROPUNERI PENTRU IMPULSIONAREA ACTIVITĂŢII OFICIULUI NAŢIONAL PENTRU PREVENIREA ŞI COMBATEREA SPĂLĂRII BANILOR 262

16. ACTIVITATEA DESFĂŞURATA DE CĂTRE COMISIA DE SUPRAVEGHERE A ASIGURĂRILOR 264

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 40/2006 _____ 267

DEZVOLTAREA DURABILĂ ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ ŞI POLITICA DE COEZIUNE ECONOMICĂ ŞI SOCIALĂ 269

1. INTRODUCERE 273

2. CONCEPTUL DE DURABILITATE 275

2.1. Durabilitate “slabă” – durabilitate „tare” 275

2.2. Abordarea celor mai importante aspecte 279

2.3. Integrarea dezvoltării durabile în politicile sectoriale 281

2.4. Infrastructura de transport şi mobilitatea 283

3. DEZVOLTAREA DURABILĂ ŞI POLITICA DE COEZIUNE ECONOMICĂ ŞI SOCIALĂ 289

3.1. Implicarea politicii CES în atingerea obiectivelor dezvoltării durabile 293

4. REFORMA POLITICII DE COEZIUNE ECONOMICĂ ŞI SOCIALĂ 297

4.1. Principalele direcţii 297

4.2. Obiective, eligibilitate, resurse 298

4.3. Finanţarea şi responsabilitatea 301

5. ASPECTE INSTITUŢIONALE ALE DEZVOLTĂRII DURABILE 306
5.1. Rolul autorităţilor 306
5.2. Buna guvernanţă 310
5.3. Implicarea nivelului regional.....312
5.4. Durabilitatea în proiectul de Constituţie Europeană 315
6. CONCLUZII.....319
ANEXE 321
BIBLIOGRAFIE.....331

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 41/2006 _____333
PERSPECTIVELE INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ROMÂNEŞTI ÎN CONTEXTUL DEZVOLTĂRII DURABILE.....335
INTRODUCERE 339
1. PREOCUPĂRI ALE UE ÎN VEDEREA ASIGURĂRII UNEI CREŞTERI ECONOMICE DURABILE 342
1.1. Strategia UE de la Lisabona privind reînnoirea economică, socială şi protecţia mediului 342
1.2. Strategia UE pentru dezvoltarea durabilă.....349
2. TENDINŢE PRIVIND EVOLUŢIA INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE ÎN UE 362
2.1. Produse alimentare, băuturi şi tutun 362
2.2. Industria textilă, a confecţiilor, pielăriei şi încălţămintei 366
2.3. Industria lemnului (exclusiv mobila) şi a hârtiei 370
2.4. Produse chimice, cauciuc şi mase plastice 372
2.5. Industria fibrelor artificiale sau sintetice.....375
2.6. Industria cauciucului.....375
2.7. Industria maselor plastice.....376
2.8. Produse minerale nemetalifere 376
2.9. Sticlă 377
2.10. Ciment, beton, piatră şi alte produse minerale nemetalifere 379
3. FACTORI DETERMINANŢI AI ASIGURĂRII DEZVOLTĂRII PE BAZE DURABILE A INDUSTRIEI.....381

4. SCENARII POSIBILE PENTRU ELABORAREA STRATEGIEI DE DEZVOLTARE INDUSTRIALĂ DURABILĂ A ROMÂNIEI - ORIZONT 2025 - OPŢIUNI ŞI PRIORITĂŢI ÎN EVOLUŢIILE SECTORIALE -.....394

4.1. Clasificarea ramurilor industriale după dinamica lor mondială, în perioada 1980-1996 (tabelul nr. 4.1).....394

4.2. Ramuri strategice pentru economia mondială şi pentru cea naţională.....395

4.3. Selecţia unor seturi de ramuri industriale ce pot fi considerate prioritare pentru România.....396

4.4. Scenarii posibile de alegere a priorităţilor.....398

5. DIRECŢII DE ACŢIUNE ÎN VEDEREA ASIGURĂRII DEZVOLTĂRII PE BAZE DURABILE A INDUSTRIEI ŢĂRII NOASTRE.....400

5.1. Căutarea şi valorificarea noilor tehnologii.....401

5.2. Utilizarea unor noi modalităţi de organizare şi gestionare a întreprinderilor.....403

5.3. Încurajarea activităţii antreprenoriale.....406

5.4. Integrarea întreprinderii în lanţurile de valoare mondiale.....408

5.5. Crearea cadrului instituţional şi organizatoric de sprijinire a inovării şi învăţării de către întreprinderi.....416

BIBLIOGRAFIE.....419

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 42/2006 _____ 421

METODE DE CERCETARE A MODELELOR DE CONSUM.....423

1. PRECIZĂRI CONCEPTUALE.....427

2. STRUCTURA UNUI MODEL DE CONSUM.....430

3. METODE ŞI TEHNICI DE CERCETARE A MODELELOR DE CONSUM.....433

4. ECO-EFICIENŢA UTILIZĂRII RESURSELOR ŞI STRATEGIA SUFICIENŢEI.....439

4.1. Consumul de energie şi indicatorul contribuţiei la fenomenul încălzirii globale.....441

4.2. Gestionarea pământului şi iniţierea unor activităţi cu implicaţii directe în sfera consumului.....443

5. STUDII ŞI CERCETĂRI ASUPRA UNOR MODELE DE CONSUM 447
5.1. Modulul alimentar 451
5.2. Consumul de alcool 458
5.3. Restaurante pentru oamenii de afaceri 462
5.4. Cercetări privind serviciile bancare 463
5.5. Jucării şi obiecte din plastic pentru petrecerea timpului liber 464
5.6. Piaţa serviciilor fotografice 466
6. IMPACTUL SCHIMBĂRII MODELELOR DE CONSUM ŞI DEZVOLTAREA DURABILĂ 469
BIBLIOGRAFIE 475

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 43/2006 _____ 483

COMPETITIVITATEA SUBSISTEMULUI DISTRIBUŢIEI SERVICIILOR DE SĂNĂTATE. ELABORAREA UNEI METODOLOGII DE EVALUARE 485
1. PERFORMANŢA SERVICIILOR DE SĂNĂTATE: CONCEPT ŞI IMPORTANŢĂ 489
1.1. Performanţa sistemelor de servicii de sănătate în viziunea teoreticienilor 489
1.2. Performanţa sistemelor de servicii de sănătate în viziunea unor organizaţii internaţionale şi la nivelul unor ţări 491
1.3. Performanţa - un concept greu de măsurat? 492
2. EVALUAREA PERFORMANŢEI ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂŢII: TENDINŢE PE PLAN MONDIAL 495
2.1. Cadrul de evaluare a performanţei sistemelor de sănătate promovat de OMS 495
2.2. Cadrul de evaluare a performanţei sistemelor de sănătate promovat de Biroul regional european al OMS 499
2.3. Cadrul de evaluare a performanţei sistemelor de sănătate promovat de OCDE 501
2.4. Studii întreprinse la nivel european 501
2.5. Practici în domeniul evaluării performanţei îngrijirilor de sănătate în unele ţări dezvoltate 505

3. COMPETITIVITATEA SUBSISTEMULUI DISTRIBUŢIEI SERVICIILOR DE SĂNĂTATE. ELABORAREA UNEI METODOLOGII DE EVALUARE 510

3.1. Spre un model integrator al sistemului de sănătate 510

3.2. Indicatori de evaluare a competitivităţii unui sistem de sănătate 514

3.3. Metodologia de evaluare a competitivităţii subsistemului distribuţiei serviciilor de sănătate 518

BIBLIOGRAFIE 523

LISTĂ ANEXE 526

ANEXE 527

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 44-45/2006 563

CREATIVITATEA ŞI INOVAREA - EXPERIENŢE EUROPENE 565

CAPITOLUL 1 INDICATORII INOVATIVITĂŢII IMM ÎN ŢĂRILE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE ŞI ÎN ŢĂRILE CANDIDATE 569

Bibliografie selectivă 597

CAPITOLUL 2 EVALUAREA COMPETITIVITĂŢII SECTORULUI IMM DIN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UE 598

2.1. Competitivitatea şi dezvoltarea economică durabilă 598

2.2. Metodologia pentru evaluarea competitivităţii sectorului IMM 605

Concluzii 629

CAPITOLUL 3 *CLUSTERING*-UL – FACTOR DE CREŞTERE A INOVATIVITĂŢII IMM 640

3.1. Clarificări conceptuale 640

3.2. Evaluarea activităţii de *clustering* 651

3.3. Direcţii de cercetare şi perfecţionare a cadrului teoretico-metodologic – consideraţii conclusive 655

CAPITOLUL 4 FACTORI ŞI MECANISME PRIVIND FINANŢAREA IMM INOVATIVE 656

4.1. IMM inovative: abordare conceptuală 656

4.2. Specificul finanţării IMM inovative 659

4.3. Capitalul de risc – forma de finanţare a IMM inovative 666
4.4. Stimularea IMM inovative prin programele-cadru de C&D ale UE şi prin alte acţiuni recente 674

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 46-47/2006_____679

CIVILIZAŢIA RURALĂ DIN ROMÂNIA ÎN PERSPECTIVA INTEGRĂRII ÎN UE (I) 681

CIVILIZAŢIA RURALĂ ŞI STUDIEREA EI.....685

ELOGIUL AGRICULTURII ŞI AL SATULUI.....688

SAT ŞI ORAŞ, DOUĂ TIPURI DE VIAŢĂ SOCIALĂ.....690

CIVILIZAŢIE ORI CULTURĂ? SE EXCLUD UNA PE ALTA SAU SUNT COMPLEMENTARE? 693

SOCIOLOGIA MONOGRAFICĂ GUSTI, O PARADIGMĂ ORIGINALĂ DE CERCETARE A SATULUI 696

AGRICULTURA ŞI SATUL ÎN ROMÂNIA ŞI ÎN UE.....698

ŢĂRANUL ROMÂN, CREATORUL CIVILIZAŢIEI RURALE 706

EXPLOATAŢIA AGRICOLĂ 710

GOSPODĂRIA.....714

RECONSTITUIREA CLASEI ŢĂRĂNEŞTI DUPĂ REVOLUŢIA DIN 1989 717

EVOLUŢIA PROPRIETĂŢII AGRICOLE ÎN PERIOADELE ISTORICE PREMODERNE (PÂNĂ LA 1848) 728

ASPECTE ISTORICE PRIVIND EVOLUŢIA PROPRIETĂŢII AGRICOLE ÎN PERIOADELE PREMODERNE ÎN SPAŢIUL ROMÂNESC 732

OBŞTEA ŢĂRĂNEASCĂ, ELEMENT FUNDAMENTAL AL AGRICULTURII ŞI PROPRIETĂŢII AGRICOLE ÎN PERIOADA CRISTALIZĂRII EVULUI MEDIU ÎN SPAŢIUL ROMÂNESC (SEC. III – XIII) 741

EVOLUŢIA AGRICULTURII ŞI A PROPRIETĂŢII AGRICOLE ÎN PERIOADA CONSOLIDĂRII EVULUI MEDIU ÎN SPAŢIUL ROMÂNESC: TRANSILVANIA, BANAT, CRIŞANA, MARAMUREŞ, MUNTENIA ŞI MOLDOVA (SEC.XIV-XVIII).....746

EVOLUŢIA AGRICULTURII ŞI PROPRIETĂŢII AGRICOLE ÎN PERIOADA DESTRĂMĂRII RELAŢIILOR FEUDALE (SEC.XVIII-1848) ÎN: TRANSILVANIA, CRIŞANA, BANAT, MARAMUREŞ, BUCOVINA, MUNTENIA ŞI MOLDOVA 766

EVOLUŢIA AGRICULTURII ŞI A PROPRIETĂŢII AGRICOLE ÎN BASARABIA (1812 – 1848) 783

EVOLUŢIA AGRICULTURII ŞI A PROPRIETĂŢII AGRICOLE ÎN DOBROGEA (1800-1848) 785

CONCLUZII 788

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 48/2006 _____ 793

DESCOMPUNEREA BLANCHARD-QUAH 795

I. DESCOMPUNEREA BLANCHARD-QUAH DINAMICA ŞOCURILOR INFLAŢIONISTE. ESTIMĂRI PE DATE LUNARE PENTRU ECONOMIA ROMÂNIEI 799

Abstract 799
Introducere 799
1. Datele 804
2. Modelul 808
3. Rezultate 810
4. Descompunerea varianţei 813
5. PIB potenţial şi *output-gap* 815

II. ANALIZA ŞOCURILOR DIN DOMENIUL MONETAR, VALUTAR ŞI FISCAL CU AJUTORUL FUNCŢIILOR IMPULS-RĂSPUNS POLITICI MONETARE BAZATE PE PIB POTENŢIAL. ESTIMĂRI PE DATE LUNARE PENTRU ECONOMIA ROMÂNIEI 830

1. Datele 830
2. Modele econometrice 832
2.1. Modelul construit pe baza vectorului de autoregresie (VAR – anexa nr. 1) 833
2.2. Un model de corectare a erorii (VECM – anexa nr. 3) 836

RĂSPUNSUL *OUTPUT-GAP* LA DEZECHILIBRELE EXTERNE. ŞOCURI ÎN POLITICILE VALUTARE. ESTIMĂRI PE DATE LUNARE PENTRU ECONOMIA ROMÂNIEI 843

1. Datele 851
2. Modelul 846
2.1. Modelul construit pe baza vectorului de autoregresie (anexa nr. 1 – VAR): 846
2.2. Modelul de corectare a erorii (anexa nr. 2 – VEC) 848

RĂSPUNSUL *OUTPUT-GAP* LA ŞOCURI ÎN POLITICILE FISCALE. ESTIMĂRI PE DATE LUNARE PENTRU ECONOMIA ROMÂNIEI 855

1. Datele 855
2. Modelul 857
2.1. Modelul construit pe baza vectorului de autoregresie (anexa nr. 1 –VAR): 858

BIBLIOGRAFIE 862

INDEX DE AUTORI _____ 865

Volumul LXXIX

PROBLEME ECONOMICE NR. 190/2006 _____ 1
LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 2005 - SINTEZĂ 3
A. CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ ÎN ANUL 2005 7
I. Programele de cercetare, informare documentară şi editoriale 7
II. Cooperarea internaţională 9
B. SINTEZA LUCRĂRILOR PUBLICATE ÎN ANUL 2005 10
I. Colecţia "Biblioteca economică" 10
II. Publicaţii în limbi străine 12
III. Periodice ale institutelor componente 15
IV. Volume editoriale – Editura Expert 38

PROBLEME ECONOMICE NR. 191/2006 _____ 41
RISCURILE ECONOMICE – O PROVOCARE LA ADRESA SECURITĂŢII NAŢIONALE 43
CUVÂNT-ÎNAINTE 47

Capitolul 1. ASPECTE PRAXEOLOGICE 50
1.1. Realism şi idealism în relaţiile internaţionale 50
1.2. Conceptul de strategie şi dimensiunea ei subiectivă..... 52
1.3. Economicul şi securitatea 53
Capitolul 2. RISCURILE ECONOMICE ŞI STRATEGIA DE SECURITATE NAŢIONALĂ..... 56
2.1. Resursele de securitate naţională..... 56
2.2. Securitatea naţională a României şi factorul economic 57
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ..... 67

PROBLEME ECONOMICE NR. 192-193/2006 _____ 69
SĂNĂTATEA POPULAŢIEI DIN ROMÂNIA ÎN CONTEXT EUROPEAN..... 71
1. INTRODUCERE 75
2. ELEMENTE ALE CADRULUI SOCIO – ECONOMIC CU IMPACT ASUPRA SĂNĂTĂŢII..... 77
2.1. Profilul demografic..... 77
2.2. Parametri ai dezvoltării economice 78
3. STAREA DE SĂNĂTATE. EVALUĂRI COMPARATIVE ROMÂNIA–ŢĂRI EUROPENE 80
3.1. Speranţă de viaţă scăzută 80
3.2. Speranţa de viaţă în stare bună de sănătate (healthy life expectancy – HALE)..... 82
3. 3. Diferenţe notabile în profilul mortalităţii..... 86
3.4. Dimensiuni ale morbidităţii 101
4. CAUZE DE ÎMBOLNĂVIRE ŞI FACTORI DE RISC PENTRU SĂNĂTATE..... 109
4.1. Principalele cauze de îmbolnăvire..... 110
4.2. Factori de risc ce se pot preveni 112
5. CHELTUIELILE PENTRU SĂNĂTATE..... 119
BIBLIOGRAFIE ŞI SURSE DE DATE 124
ANEXE 126

PROBLEME ECONOMICE NR. 194/2006 _____ 151
LIBERALIZAREA COMERŢULUI CU SERVICII ÎN UE – IMPLICAŢII PENTRU ROMÂNIA..... 153
INTRODUCERE 157
1. SERVICIILE ÎN CONTEXTUL PIEŢEI INTERNE: O SUCCINTĂ RETROSPECTIVĂ 158

2. CAUZELE INTENSIFICĂRII PREOCUPĂRILOR UE VIZÂND LIBERALIZAREA PIEŢELOR DE SERVICII 161
3. COSTURILE FRAGMENTĂRII PIEŢEI INTERNE A SERVICIILOR 163
4. NOUA OFENSIVĂ A COMISIEI EUROPENE DE LIBERALIZARE A PIEŢELOR DE SERVICII 167
4.1. Semnificaţia Directivei privind serviciile în piaţa internă 169
4.2. Planul de acţiune în vederea sporirii competitivităţii serviciilor de producţie 175
5. IMPACTUL ASUPRA ROMÂNIEI AL INTEGRĂRII SERVICIILOR ÎN PIAŢA INTERNĂ 178
5.1. Efecte în termeni politici şi comerciali 178
5.2. Dezavantajele competitive ale României în sfera serviciilor 181
5.3. Sugestii în termeni de politică economică 188
BIBLIOGRAFIE 195

PROBLEME ECONOMICE NR. 195-196/2006 197
REGLEMENTĂRI PRIVIND OPERAŢIUNILE DE LEASING 199
INTRODUCERE 203
Capitolul I. ESENŢA ŞI BAZELE ECONOMICE ALE LEASINGULUI 205
1.1. Scurtă schiţă istorică 205
1.2. Tipurile şi clasificarea raporturilor de leasing 211
Concluzii 222
Capitolul II. PARTICULARITĂŢILE OPERAŢIUNILOR DE LEASING 224
2.1. Generalităţi specifice operaţiunilor de leasing 224
2.2. Ratele de leasing (ratele de redevenţă) 229
2.3. Algoritmul calculării plăţii ratelor de leasing 231
2.4. Avantajele şi limitele operaţiunilor de leasing 233
Concluzii 237
Capitolul III. REGLEMENTĂRI PRIVIND OPERAŢIUNILE DE LEASING 239
3.1. Caracterizarea generală a cadrului juridic 239
3.2. Oportunităţi şi impedimente legale în dezvoltarea leasingului 249
3.3. Structura contractul de leasing 250
Concluzii 253
CONCLUZII 254
GLOSAR 256
BIBILOGRAFIE 259

PROBLEME ECONOMICE NR. 197/2006 261
IMPACTUL NOII ECONOMII ASUPRA ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII 263
EFECTELE GLOBALIZĂRII ASUPRA COMPETITIVITĂŢII FIRMEI 267
Eforturi în definirea competitivităţii 268
Măsurarea competitivităţii naţionale 270
IMPLICAŢII ASUPRA POLITICILOR DE STIMULARE A COMPETITIVITĂŢII 278
Strategia naţională 278
Politici şi strategii proiectate după stadiul de dezvoltare al economiei 280
LOCUL IMM ÎN COMPETIŢIA INTERNAŢIONALĂ 284
Tendinţe contemporane 284
Diamantul virtual 286
Specializarea firmelor şi oportunităţile create IMM-urilor 287
NOILE STRATEGII DE CREŞTERE A COMPETITIVITĂŢII IMM 289
Realizarea de alianţe strategice 289
Preluări şi fuzionări 290
Subcontractori specializaţi 291
Reţele electronice 291
Reţele informale 292
Reţele de firme şi instituţii de sprijin: clusterele 292
FIRMA ÎN NOUA ECONOMIE BAZATĂ PE CUNOAŞTERE 298
Caracteristicile economiei bazate pe cunoaştere 298
Efectele induse la nivelul factorilor economici 300
Inovaţia şi prosperitatea firmei 304
Inovaţie şi productivitate 305
Inovaţie şi competitivitate 306
FACTORII CE CONDIŢIONEAZĂ ABILITATEA IMM DE A INOVA 309
Mediului de afaceri şi rolul său în stimularea inovaţiei 309
Strategia firmelor 311
MĂSURAREA CAPACITĂŢII INOVATIVE 313
Indicele inovaţiei 313
Indicele inovaţiei şi indicele competitivităţii 314
CONCLUZII: NOI OPORTUNITĂŢI STIMULATIVE ALE IMM 316

PROBLEME ECONOMICE NR. 198-199/2006 319
CONDUITA POLITICII MONETARE ÎN CONTEXTUL STRATEGIEI ŢINTIRII INFLAŢIEI 321
INTRODUCERE 325
Capitolul I. PRELIMINARII ALE STRATEGIEI ŢINTIRII INFLAŢIEI 327
1. Scurte aserţiuni despre politica monetară 329
2. Beneficiile stabilităţii preţurilor 331
3. Teorie şi practică în ţintirea inflaţiei 332
4. Modelarea inflaţiei ca instrument de acompaniere a deciziei de politică monetară 335
5. Despre rolul prezent al politicii monetare 339
6. Provocări actuale pentru politica monetară 342
Capitolul II. ABORDAREA ŢINTIRII INFLAŢIEI DE CĂTRE BNR 345
1. Nevoia de o ancoră nominală 345
2. Precondiţii ale trecerii la strategia ţintirii inflaţiei 347
3. Conţinutul strategiei de ţintire a inflaţiei 351
4. De ce ţintirea inflaţiei 352
5. Provocări recente la adresa politicii monetare a BNR şi răspunsul prin conduita acesteia 354
6. Clauzele de exonerare 357
7. O posibilă analiză a derapajului de la ţintă 360
8. Cronologia măsurilor configurând strategia de ţintire a inflaţiei 363
Capitolul III. UNIUNEA EUROPEANĂ ŞI MONETARĂ 366
1. Politica monetară unică: strategie şi implementare 366
2. Cadrul operaţional de acţiune al Băncii Centrale Europene 369
Capitolul IV. FED SUB PREŞEDINŢIA LUI ALAN GREENSPAN 373
ADDENDA. ŢINTIREA DIRECTĂ A INFLAŢIEI. (GLOSAR ALCĂTUIT DE BNR) 377
BIBLOGRAFIE SELECTIVĂ 389

PROBLEME ECONOMICE NR. 200/2006 391
NICHOLAS GEORGESCU–ROEGEN. O SCURTĂ ANALIZĂ A EVOLUŢIEI ŞTIINŢEI 393
INTRODUCERE: ORIENTARE ÎN PROBLEME ECONOMICE 397
1. ŞTIINŢA: O SCURTĂ ANALIZĂ A EVOLUŢIEI SALE 397
2. CONCEPTE, NUMERE ŞI CALITATE 411

3. UNELE LECŢII PRIVIND OBIECTUL OFERIT DE FIZICĂ 441
4. EVOLUŢIA FAŢĂ DE MECANICĂ 477
5. CONCLUZII GENERALE PENTRU ECONOMIŞTI 486

PROBLEME ECONOMICE NR. 201/2006 _____ 526
COLECTAREA CREANŢELOR FISCALE PREVĂZUTĂ DE "CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ" 528
Capitolul 1. NOŢIUNI GENERALE 532
1.1. Introducere 532
1.2. Dispoziţii generale aplicabile activităţilor de administrare a creanţelor fiscale 533
Capitolul 2. COLECTAREA CREANŢELOR FISCALE – ELEMENTE DE NOUTATE ADUSE DE "CODUL DE PROCEDURĂ FISCALĂ" 539
2.1. Definirea colectării creanţelor 539
2.2. Termenele de plată 539
2.3. Stingerea creanţelor fiscale prin plată 540
2.4. Compensarea şi restituirea de sume 541
2.5. Dobânzi şi penalităţi de întârziere 542
2.6. Constituirea de garanţii 545
2.7. Prescripţia dreptului de a cere executarea silită şi a dreptului de a cere compensarea sau restituirea 546
Capitolul 3. DISPOZIŢII COMUNE PRIVIND EXECUTAREA SILITĂ 548
3.1. Titlurile de creanţă şi titlurile executorii 548
3.2. Organele de executare silită şi obiectul executării silite 549
3.3. Modalităţile de executare silită 551
3.4. Contestaţia la executarea silită 564
BIBLIOGRAFIE 570

PROBLEME ECONOMICE NR. 202/2006 _____ 572
GLOBALIZAREA PIEŢELOR ŞI SPĂLAREA BANILOR 574
1. GLOBALIZAREA – REALITATE A LUMII ÎN CARE TRĂIM 578
2. GLOBALIZAREA ÎNTRE CONCEPT ŞI REALITATE 580
3. FENOMENUL GLOBALIZĂRII PIEŢELOR ECONOMICO-FINANCIARE MONDIALE 583
4. IMPACTUL GLOBALIZĂRII ASUPRA PIEŢELOR DE CAPITAL ŞI ASUPRA SPĂLĂRII BANILOR 587

PROBLEME ECONOMICE NR. 203/2006 592
CONDIŢII DE LOCUIT. ANALIZĂ COMPARATIVĂ ROMÂNIA – UE 594
INTRODUCERE 598
1. SPAŢIUL LOCUIBIL 604
2. STRUCTURA DE PROPRIETATE A FONDULUI LOCATIV 614
3. STANDARDUL LOCUINŢEI 618
CONCLUZII 624
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 627

PROBLEME ECONOMICE NR. 204/2006 628
FORŢA DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA PERFORMANŢE ŞI CONSTRÂNGERI DIN PERSPECTIVA ADERĂRII 630
1. CONSIDERAŢII PRELIMINARE 634
2. CONDIŢIILE DEMOGRAFICE – OPORTUNITĂŢI PIERDUTE 641
3. MODIFICĂRI CANTITATIVE ŞI CALITATIVE ALE POPULAŢIEI ACTIVE 644
4. POPULAŢIA INACTIVĂ – ADEVĂRATA PROVOCARE A POLITICILOR PIEŢEI MUNCII 648
5. SENSURI ALE MODIFICĂRILOR STRUCTURALE ÎN DOMENIUL OCUPĂRII FORŢEI DE MUNCĂ 661
6. EFICIENŢĂ ŞI PERFORMANŢĂ A MUNCII NAŢIONALE 666
7. OCUPAREA ŞI POTENŢIALUL DE CREŞTERE ECONOMICĂ 676
ANEXE 681
REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 684

PROBLEME ECONOMICE NR. 205/2006 686
SISTEMUL COMERCIAL MULTILATERAL ŞI GLOBALIZAREA 688
INTRODUCERE 692
1. GLOBALIZAREA: OPORTUNITĂŢI ŞI RISCURI 694
2. CĂTRE O NOUĂ PARADIGMĂ A POLITICILOR COMERCIALE ŞI A COORDONĂRII ACESTORA PE PLAN GLOBAL 699
3. PRIORITĂŢI ALE AGENDELOR COMERCIALE NAŢIONALE ÎN CONTEXTUL GLOBALIZĂRII: CAZUL ŢĂRILOR ÎN CURS DE DEZVOLTARE ŞI AL CELOR ÎN TRANZIŢIE 703
4. TENDINŢE ÎN REDIMENSIONAREA RAPORTULUI: POLITICI COMERCIALE NAŢIONALE – POLITICI GLOBALE 708
4.1. Rolul OMC şi al regulilor sale. „Runda Doha" 708

4.2. Agenda comercială tradiţională a OMC: accesul pe pieţele de bunuri şi servicii 714
4.3. Procesul de formulare de noi reguli: agenda reglementărilor interne 716
5. NOILE DIMENSIUNI ALE GUVERNANŢEI GLOBALE A OMC ŞI PROVOCĂRILE ÎN TERMENI DE DEZVOLTARE 726

BIBLIOGRAFIE 732

PROBLEME ECONOMICE NR. 206-207/2006 736
COORDONATE ALE DEZVOLTĂRII ECONOMICO-SOCIALE REGIONALE CU IMPACT ÎN ACTIVITATEA BANCARĂ 738
1. CONSIDERAŢII GENERALE – REGIUNEA DE DEZVOLTARE ŞI DEZVOLTAREA REGIONALĂ 742
2. ABORDĂRI INTERNAŢIONALE – POLITICA REGIONALĂ A UNIUNII EUROPENE 744
2.1. Concepte de bază privind politica de dezvoltare regională a UE 744
2.2. Politici regionale în ţări membre ale Uniunii Europene 753
2.3. Dezvoltarea regională în ţări din Europa Centrală şi de Est 756
3. ABORDĂRI INTERNE – POLITICA REGIONALĂ A ROMÂNIEI 758
3.1. Concepte de bază 758
3.2. Zonarea teritoriului, profiluri economico-sociale ale regiunilor din România 763
4. ELEMENTE CARE SUSŢIN NECESITATEA PARTICULARIZĂRII REGIONALE A OFERTEI DE PRODUSE/SERVICII BANCARE DIN ROMÂNIA ŞI PROMOVĂRII UNEI ACTIVITĂŢI PROFITABILE 765
4.1. Aspecte generale 765
4.2. Factori economico-sociali care determină necesitatea adoptării unor politici bancare regionale de produs şi de reţea 766
ANEXE 771

PROBLEME ECONOMICE NR. 208/2006 790
TENDINŢE ÎN EVOLUŢIA SISTEMELOR FISCALE ALE ŢĂRILOR MEMBRE ALE OCDE, UNIUNII EUROPENE ŞI ROMÂNIEI 792
1. CONSIDERAŢII GENERALE 796
2. MUTAŢII INTERVENITE ÎN NIVELUL FISCALITĂŢII ŞI ÎN STRUCTURA IMPOZITELOR PERCEPUTE ÎN ŢĂRILE MEMBRE ALE OCDE, ÎN PERIOADA 1965-2002 799
3. EVOLUŢII ALE IMPOZITELOR PERCEPUTE ÎN ŢĂRILE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE, ÎN PERIOADA 1995-2006 807

4. SISTEMUL FISCAL AL ROMÂNIEI ÎN AJUNUL ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 820
5. CONCLUZII 838

PROBLEME ECONOMICE NR. 209/2006 844
REGLEMENTAREA SERVICIILOR FINANCIARE EUROPENE 846
1. PROCESUL DE CONVERGENŢĂ A SERVICIILOR FINANCIARE 850
1.1. Aplicarea tuturor reglementărilor adoptate deja (sau obligarea statelor membre ale Uniunii Europene să le aplice) 852
1.2. Crearea cadrului viitoarelor structuri de reglementare şi de supraveghere ale pieţelor serviciilor financiare 853
1.3. Reconsiderarea procedurii Lamfalussy 853
1.4. Cooperarea internaţională, mai intensivă în domeniile: servicii financiare, contabilitate şi guvernanţă corporatistă 853
1.5. Elaborarea de proiecte de legi concrete şi implementarea lor 854
2. RAPORTUL LAMFALUSSY 855
BIBLIOGRAFIE 865

PROBLEME ECONOMICE NR. 210-211-212-213/2006 866
FORMELE TIPOLOGICE DE NAŢIONALISM ŞI GLOBALIZAREA 868
INTRODUCERE 872
1. NAŢIONALISMUL DE TIP PATRIOTIC: PRO SAU ANTIGLOBALIZARE? 873
1.1. Patria – fundamentul patriotismului 873
1.2. Patriotismul – expresia ideologică a patriei 875
2. NAŢIONALISMUL DE TIP IMPERIALIST CONTEMPORAN 877
2.1. Naţionalismul american – model modern de naţionalism de tip imperialist 878
2.2. Naţionalismul rus postsovietic, naţionalism de tip imperialist 1003
2.3. Naţionalismul islamic contemporan – extremism războinic politico-religios 1065
2.4. Autodeterminarea etnică; spargerea statelor naţionale 1072
2.5. Naţionalismul vest-european, reflex adversativ al integrării şi globalizării 1076
2.6. Concluzii 1110

INDEX DE AUTORI 1116

Volumul LXXX

PROBLEME ECONOMICE NR. 214-215-216-217/2006 1

ELEMENTE DEFINITORII ALE PLANULUI NAŢIONAL DE DEZVOLTARE 2007-2013 ... 3

INTRODUCERE ... 7

CAPITOLUL 1. PRIORITĂŢI ALE DEZVOLTĂRII INDUSTRIEI PRELUCRĂTOARE PENTRU PERIOADA 2007-2013 ... 11

CAPITOLUL 2. DIRECŢII STRATEGICE DE EVOLUŢIE A INDUSTRIEI ŞI A SECTOARELOR INDUSTRIALE ... 37

2.1. Repere ... 37

2.2. Scenarii privind evoluţia posibilă a nivelului unor indicatori relevanţi pe ansamblul industriei şi pe sectoarele acesteia, la orizontul anului 2013 ... 40

CAPITOLUL 3. DIRECŢII DE ACŢIUNE ŞI MĂSURI NECESARE APLICĂRII CU SUCCES A POLITICILOR VIZÂND CREŞTEREA COMPETITIVITĂŢII INDUSTRIALE ... 63

CAPITOLUL 4. DEZVOLTAREA INFRASTRUCTURII CALITĂŢII ŞI STIMULAREA APLICĂRII LEGISLAŢIEI ARMONIZATE ÎN DOMENIILE REGLEMENTATE ... 71

CAPITOLUL 5. DEZVOLTAREA CAPACITĂŢII DE ECOLOGIZARE A PRODUSELOR ŞI A PROCESELOR DE FABRICAŢIE ... 76

CAPITOLUL 6. CREŞTEREA COMPETITIVITĂŢII ÎN SECTORUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII ... 84

CAPITOLUL 7. PARTICIPAREA INVESTIŢIILOR STRĂINE LA DEZVOLTAREA ECHILIBRATĂ, SOCIOECONOMICĂ A TUTUROR REGIUNILOR ŢĂRII ... 92

CAPITOLUL 8. IMPORTANŢA DEZVOLTĂRII URBANE ŞI ROLUL PROGRAMELOR DE DEZVOLTARE URBANĂ ÎN CONTEXTUL VIITOAREI POLITICI REGIONALE A UE, DUPĂ ANUL 2006 ... 99

8.1. Obiective ... 103

8.2. Identificarea priorităţilor naţionale de dezvoltare pentru perioada 2007-2013 109
8.3. Stabilirea obiectivelor pentru realizarea acestor priorităţi şi cuantificarea indicatorilor pentru monitorizarea lor 112

CAPITOLUL 9. EZVOLTAREA ŞI MODERNIZAREA INFRASTRUCTURII DE TRANSPORT 116
9.1. Obiective strategice 118

CAPITOLUL 10. AGRICULTURA, DEZVOLTAREA RURALĂ ŞI PESCUITUL 130
10.1. Îmbunătăţirea calităţii vieţii în zonele rurale prin diversificarea economiei rurale 135
10.2. Dezvoltarea economică durabilă a fermelor şi a exploataţiilor forestiere 136
10.3. Creşterea competitivităţii sectoarelor agricol şi forestier şi adaptarea ofertei la cerinţele pieţei 137
10.4. Promovarea iniţiativelor locale prin încurajarea acţiunilor de tip „LEADER+” 141
10.5. Asigurarea pescuitului durabil şi dezvoltarea acvaculturii 141

CAPITOLUL 11. PROTEJAREA ŞI ÎMBUNĂTĂŢIRE A CALITĂŢII MEDIULUI 144

CAPITOLUL 12. RESURSELE UMANE 173

CAPITOLUL 13. PRIORITĂŢI DE DEZVOLTARE ÎN DOMENIUL SĂNĂTĂŢII 195

BIBLIOGRAFIE 198

PROBLEME ECONOMICE NR. 218/2006 _____ 201

CURSUL DE SCHIMB DE ECHILIBRU 203

1. INTRODUCERE 207

2. TEORIA MODELĂRII CURSULUI DE SCHIMB A MONEDEI 209

3. FUNDAMENTE TEORETICE ALE MODELULUI BEER 215
3.1. Criterii în alegerea modelului 215
3.2. Modele ale cursului de schimb de echilibru 216
3.3. Ecuaţia modelului BEER 219

ANEXĂ 223

REFERINŢE 225

PROBLEME ECONOMICE NR. 219/2006 _____ 227

NUPŢIALITATEA ŞI DIVORŢIALITATEA DIN ROMÂNIA ÎN CONTEXTUL CELEI DE-A DOUA TRANZIŢII DEMOGRAFICE 229

REZUMAT 233

INTRODUCERE 234

1. CEA DE-A DOUA TRANZIŢIE DEMOGRAFICĂ ÎN EUROPA 235
   1.1. Caracteristicile fenomenului 235
   1.2. Puncte de vedere 236

2. CONTEXTUL POLITICO-ECONOMIC ŞI CĂSĂTORIILE ÎN ROMÂNIA 239
   2.1. Perioada socialistă 240
   2.2. Perioada tranziţiei spre economia de piaţă 242

3. MODELUL NUPŢIAL ROMÂNESC 245
   3.1. Caracteristici generale 245
   3.2. Intrarea tânărului în faza de adult 252

4. STABILITATEA FAMILIEI 258
   4.1. Durata medie a căsătoriei desfăcute prin divorţ 258
   4.2. Caracteristici ale divorţialităţii 259

5. ÎN LOC DE CONCLUZII 265

BIBLIOGRAFIE 270

PROBLEME ECONOMICE NR. 220/2006 _____ 271

MODELE DE DETERMINARE A NIVELULUI CURSULUI DE SCHIMB NOMINAL ŞI REAL 273

INTRODUCERE _____ 277

CAPITOLUL I. MODELE DE DETERMINARE A NIVELULUI CURSULUI DE SCHIMB NOMINAL ŞI REAL 279
1.1. Literatura empirică relevantă 279
1.2. Modele relevante ale cursului de schimb 282

CAPITOLUL II. MODELUL FEER – UN MODEL AL ECHILIBRULUI CURSULUI DE SCHIMB 289
2.1. Consideraţii privind conceptul FEER 289
2.2. Prezentarea modelului FEER 291

CONCLUZII 296

BIBLIOGRAFIE 297

PROBLEME ECONOMICE NR. 221/2006 _____ 299

SEMNIFICAŢIA SEMINARULUI METODOLOGIA ŞI LOGICA CUNOAŞTERII ECONOMICE – NICHOLAS GEORGESCU-ROEGEN 301

ARGUMENT: DE CE UN SEMINAR NICHOLAS GEORGESCU-ROEGEN? 305

I. SUGESTII EPISTEMOLOGICE ÎN *LEGEA ENTROPIEI ŞI PROCESUL ECONOMIC* 307

1. INTRODUCERE 309

2. TEORETICITATE ŞI PREVIZIUNE ÎN ŞTIINŢA ECONOMICĂ 311
2.1. Sugestia 1 311
2.2. Sugestia 2 314
2.3. Sugestia 3 316
2.4. Sugestia 4 319

3. CONCLUZII ŞI REMARCI FINALE 324

4. NOTE, COMENTARII ŞI REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 326

II. ECONOMIA GÂNDIRII UMANE ŞI TRANSPUNEREA SA ÎN ŞTIINŢA ECONOMICĂ 332

REZUMAT 332

1. O ÎNTREBARE CARE AŞTEAPTĂ UN RĂSPUNS 333

2. NEVOIA DE REFORMULARE A ÎNTREBĂRII 336

3. CONSTRÂNGERI ŞI REZULTATE SURPRINZĂTOARE ALE EXERCIŢIULUI ECONOMIEI 338

4. REVENIREA LA ÎNTREBAREA INIŢIALĂ 341

5. EXOGENIZAREA ECONOMIEI GÂNDIRII UMANE 343

6. BIBLIOGRAFIE DE BAZĂ 348

PROBLEME ECONOMICE NR. 222/2006 _____ 349

POLITICA CURSULUI DE SCHIMB VALUTAR ÎN ROMÂNIA, ÎN PERSPECTIVA ADERĂRII LA UNIUNEA EUROPEANĂ 351

CAPITOLUL I. PRINCIPALELE TENDINŢE ALE POLITICII CURSULUI DE SCHIMB ÎN ROMÂNIA, DUPĂ ANUL 1990 355

1.1. Politica cursului de schimb, pe perioada 1990-1993 355

1.2. Politica cursului de schimb, pe perioada 1994 – 1996 356

1.3. Politica cursului de schimb în perioada 1997 – 2006 360

1.4. Efectele politicii cursului de schimb, în perioada de după 1990 370

CAPITOLUL II. CURSUL DE SCHIMB AL ROMÂNIEI ÎN CONTEXTUL ADERĂRII LA UNIUNEA ECONOMICA ŞI MONETARĂ 372

2.1. Criteriile de la Maastricht 372

2.2. Moneda unică – EURO 374

CONCLUZII 378

BIBLIOGRAFIE 383

PROBLEME ECONOMICE NR. 223-224/2006 _____ 389

UNELE REPERE PENTRU STUDIUL PRODUCTIVITĂŢII ÎN ECONOMIA EUROPEANĂ ACTUALĂ 391

1. CADRUL DE ANALIZĂ A PRODUCTIVITĂŢII ŞI COMPETITIVITĂŢII 395

2. DEFINIREA PRODUCTIVITĂŢII TOTALE ŞI PARŢIALE ÎN ECONOMIE 401

3. INDICATORI DE PRODUCTIVITATE ÎN ECONOMIA CONTEMPORANĂ 414

4. PRODUCTIVITATEA PARŢIALĂ ŞI LEGEA RANDAMENTELOR DESCRESCÂNDE 427

5. UNELE CERINŢE PRIVIND CALCULUL AVANTAJELOR COMPARATIVE DIN PERSPECTIVA EFICIENŢEI 441

6. PREMISE ŞI DESCHIDERI 456

BIBLIOGRAFIE 457

PROBLEME ECONOMICE NR. 225/2006 _____ 461

PROCEDURA CODECIZIEI ÎN CADRUL UNIUNII EUROPENE. PREVEDERILE TRATATELOR DE LA MAASTRICHT ŞI AMSTERDAM 463

MOTIVAŢIE 467

INTRODUCERE 468

CAPITOLUL I. DE LA COMUNITATEA EUROPEANĂ A CĂRBUNELUI ŞI OŢELULUI LA TRATATUL UNIUNII EUROPENE 472

CAPITOLUL II. TRATATUL DE LA MAASTRICHT 478

CAPITOLUL III. PROCEDURA CODECIZIEI 482

CAPITOLUL IV. TRATATUL DE LA AMSTERDAM 500

PROBLEME ECONOMICE NR. 226-227/2006 _____ 507

SCHEMA GENERALIZATĂ MANOILESCU PRIVIND SCHIMBUL INTERNAŢIONAL DE BUNURI. O PREZENTARE GENERALĂ 509

SUMAR 513

SUMAR AL AUTORULUI 515

1. CADRUL GENERAL DE OBSERVARE A AVANTAJULUI COMPARATIV: BARTERUL A DOUĂ ENTITĂŢI ECONOMICE CU DOUĂ PRODUSE 518

2. SCHIMBUL INTERNAŢIONAL DE BUNURI CONTRA MONEDĂ 533

3. AVANTAJUL COMPARATIV ÎN SCHIMBUL BARTER PRIN MODIFICAREA PREŢURILOR INTERNE ÎN BAZA COSTURILOR DE COMERŢ 542

4. RELAŢIA DINTRE AVANTAJUL COMPARATIV ŞI CEL ABSOLUT ÎN SCHIMBUL DE BUNURI 560

5. EXTINDEREA APLICĂRII AVANTAJULUI COMPARATIV ÎN SCHIMBURILE INTERNE 567

6. IMPORTUL ŞI EXPORTUL DE VALOARE NAŢIONALĂ ÎN SCHIMBUL INTERNAŢIONAL DE BUNURI 576

7. UNELE PREMISE ŞI DESCHIDERI 580

BIBLIOGRAFIE 583

ANEXĂ 586

PROBLEME ECONOMICE NR. 228-229/2006 _____ 593

PRINCIPIUL AVANTAJULUI COMPARATIV – ÎNTRE VALABILITATEA GENERALĂ *ŞI DEMITIZAREA SA* 595

REZUMAT 599

1. VALABILITATEA GENERALĂ A PRINCIPIULUI AVANTAJULUI COMPARATIV 600

1.1. Schema generalizată Manoilescu (etapa I). O tratare exhaustivă 603

1.2. Frontiera posibilităţilor de producţie şi specializarea în producţia mondială 618

1.3. Etapa a II-a a schemei generalizate. Productivitatea naţională 624

2. UNELE REPERE PRIVIND DEMITIZAREA AVANTAJULUI COMPARATIV 632

2.1. Repere privind cadrul de folosire (limitată) a schemei analitice generalizate Manoilescu 633

2.2. Unele explicaţii sumare referitoare la alţi algoritmi de bază ai schemei generalizate 640

2.3. Limitele de folosire a principiului avantajului comparativ în actele de schimb 644

2.4. Delimitarea obiectului ştiinţei economice din perspectiva studierii schimburilor comerciale 652

3. PREMISE ŞI DESCHIDERI 658

BIBLIOGRAFIE 661

PROBLEME ECONOMICE NR. 230-231-232/2006 _____ 665

ACCESUL POPULAŢIEI LA SERVICIILE PUBLICE 667

1. PRECIZĂRI CONCEPTUALE 671
1.1. Conceptul de serviciu public 671
1.2. Administrarea sectorului public 673
1.3. Evaluarea serviciilor publice 676
1.4. Finanţarea serviciilor/instituţiilor publice 680

2. CONSUMUL DE SERVICII - UN MODUL DISTINCT ÎN CADRUL MODELULUI DE CONSUM MINIM AL POPULAŢIEI DIN ROMÂNIA 683

3. ACCESUL ACTUAL AL POPULAŢIEI DIN ROMÂNIA LA SERVICIILE DISTRIBUITE PRIN INTERMEDIUL PIEŢEI 686
3.1. Caracteristici definitorii ale modelului de consum mediu al populaţiei din România 686
3.2. Indicele preţurilor de consum 688
3.3. Cheltuielile pentru plata serviciilor în anul 2004 690

4. MECANISME ŞI FACTORI CARE INFLUENŢEAZĂ ACCESUL POPULAŢIEI LA SERVICIILE ADMINISTRATIVE 695
4.1. Capital social-capital relaţional. Stocul de relaţii utile şi importanţa lui în contextul societăţii româneşti 695
4.2. Neîncrederea în instituţii şi corupţia 699
4.3. Bariere de acces la serviciile publice 704
4.4. Costuri economice şi sociale ale (non) accesului la unele servicii administrative 705

5. ACCESUL POPULAŢIEI LA SERVICIILE MEDICALE 720
5.1. Factori medicali, sociali şi economici cu influenţă asupra accesului 720

5.2. Prognoza demografică şi direcţii largi de acţiune în sfera medicală 725
5.3. Finanţarea activităţilor preventive 726
5.4. Pachetul de servicii şi accesul la medicamente 728
5.5. Analiza principalelor probleme de morbiditate şi mortalitate legate de accesul la serviciile de sănătate 732
5.6. Accesul la sănătate al grupurilor vulnerabile 736

6. SERVICIILE DE SALUBRITATE PUBLICĂ DIN BUCUREŞTI 741
6.1. Instituţii naţionale şi atribuţii 741
6.2. Impactul serviciilor publice de salubritate asupra calităţii vieţii populaţiei 746
6.3. Implicarea societăţii civile în acţiuni vizând îmbunătăţirea serviciilor de salubritate 752

7. ACCESUL LA UTILITĂŢILE PUBLICE – FACTOR MAJOR DE CONDIŢIONARE A CONSUMULUI DE ENERGIE AL POPULAŢIEI 755
7.1. Resursele şi consumul de energie al populaţiei 755
7.2. Protecţia socială a populaţiei cu venituri mici faţă de creşterile preţurilor la energie 763

8. SERVICIILE DE TRANSPORT 768
8.1. Mijloacele şi activităţile de transport călători 768
8.2. Drumurile publice 770
8.3. Transportul interurban şi internaţional de pasageri 772

9. SERVICIILE DE TELECOMUNICAŢII 775
9.1. Servicii de poştă, telefonie şi telegrafie 775
9.2. Comunicaţiile radio şi televiziune 776

10. ARMONIZAREA LEGISLATIVĂ A SERVICIILOR PUBLICE DIN ROMÂNIA CU ACQUIS-UL COMUNITAR 779
10.1. Implicaţii ale acquis-ului comunitar pentru serviciile publice din România 779
10.2. Serviciile publice de gospodărie comunală 780
10.3. Serviciile publice de alimentare cu apă şi de canalizare 782
10.4. Serviciile publice de salubrizare 783
10.5. Serviciul public de iluminat 785
10.6. Serviciile publice de administrare a domeniului public şi privat 786

BIBLIOGRAFIE 787

PROBLEME ECONOMICE NR. 233/2006 _____ 793

INDUSTRIILE MASS-MEDIA (I) – CONCEPTE, STRUCTURI, FRONTIERE ... 795

CAPITOLUL 1. DELIMITAREA DOMENIULUI: DEFINIŢII ŞI CRITERII DE CLASIFICARE 799
1.1. Termeni-cheie şi concepte conexe 799
1.2. Criterii de clasificare a mijloacelor de comunicare în masă 800

CAPITOLUL 2. STRUCTURILE SISTEMULUI MASS-MEDIA 806
2.1. Industriile audiovizuale 806
2.2. Industria presei tipărite 813

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ 818

PROBLEME ECONOMICE NR. 234/2006 _____ 819

ECONOMIA ROMÂNIEI ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI XX 821

1. O SINTEZĂ A EVOLUŢIEI CADRULUI INSTITUŢIONAL. IMPACTUL ASUPRA RITMURILOR DE CREŞTERE ECONOMICĂ 825

2. PRINCIPALII INDICATORI DE CUANTIFICARE A RITMULUI CREŞTERII ECONOMICE ÎN ROMÂNIA, ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XX-LEA 828

3. PERIODIZAREA EVOLUŢIEI ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XX-LEA 829

4. CORELAŢIA DINTRE DINAMICA VENITULUI NAŢIONAL ŞI CEA A PRODUSULUI SOCIAL ÎN PERIOADA 1950-1989 833

5. EVOLUŢIA PIB ÎN ROMÂNIA, ÎN ANII 1980 839

6. DINAMICA ECONOMIEI ROMÂNEŞTI ÎN CONTEXT CENTRAL-EUROPEAN, ÎN ULTIMUL DECENIU AL SECOLULUI AL XX-LEA 843

ANEXE 847

BIBLIOGRAFIE 851

PROBLEME ECONOMICE NR. 235-236/2006 853

VENITURILE POPULAŢIEI DIN ROMÂNIA – COMPARAŢII CU STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE – 855

1. PRECIZĂRI METODOLOGICE 859

2. VENITURILE POPULAŢIEI DIN ROMÂNIA 863
   2.1. Nivelul veniturilor disponibile 863
   2.2. Structura veniturilor 864
   2.3. Distribuţia veniturilor 869

3. VENITURILE POPULAŢIEI DIN STATELE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE 877
   3.1. Veniturile disponibile: nivel şi distribuţie 877
   3.2. Formarea şi structura veniturilor 883

ANEXE 894

REFERINŢE BIBLIOGRAFICE ŞI SURSE DE DATE 922

INDEX DE AUTORI _____ 923

Volumul LXXXI

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 49-50/2007 _____ 1

POPULAŢIA FEMININĂ DIN ROMÂNIA 3

INTRODUCERE 7

CAPITOLUL 1. POPULAŢIA FEMININĂ: NUMĂR, STRUCTURĂ, PREGĂTIRE ŞCOLARĂ, OCUPARE ŞI ŞOMAJ 9
   1.1. Structura populaţiei feminine 9
   1.2. Pregătirea şcolară 13
   1.3. Ocupare şi şomaj 15

CAPITOLUL 2. POPULAŢIA FEMININĂ DIN PERSPECTIVĂ ISTORICĂ 24
   2.1. Populaţia feminină în Europa Occidentală 24
   2.2. Populaţia feminină în spaţiul românesc 30

CAPITOLUL 3. POPULAŢIA FEMININĂ ÎN POSTCOMUNISM 41
3.1. Populaţia feminină în România după 1989..... 41
3.2. Strategii de viaţă 47
3.3. Stiluri de viaţă 53
3.4. Sunt femeile mulţumite de viaţa lor? 59
BIBLIOGRAFIE..... 64

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 51/2007 _____ 67
SISTEME DISIPATIVE, ENTROPIE ŞI SUSTENABILITATE 69
1. SISTEME DISIPATIVE ŞI VITEZA ENTROPIEI..... 73
2. STRUCTURA VITEZEI ENTROPIEI 76
3. DERIVAREA UNUI CRITERIU DE SUSTENABILITATE..... 87
3.1. O tipologie posibilă a sistemelor disipative 87
3.2. Sisteme disipative şi sustenabilitate entropică 89
4. RAŢIONALITATE ŞI SUSTENABILITATE 94
5. ASUPRA RELATIVITĂŢII NOŢIUNII DE MEDIU COMPLEMENTAR..... 98
6. UNELE CONCLUZII 106
NOTE, COMENTARII ŞI REFERINŢE BIBLIOGRAFICE 109

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 52-53/2007_____ 117
FACTORII CREŞTERII ECONOMICE ŞI NOUA ECONOMIE – ANALIZĂ ŞI PROGNOZĂ..... 119
INTRODUCERE 123
1. CORELAŢII ŞI TENDINŢE PE TERMEN MEDIU ŞI LUNG - IMPACTUL "NOII ECONOMII" 124
1.1. Noua economie – economie a serviciilor..... 124
1.2. Caracteristici ale penetrării „noii economii" 129
1.3. Evaluări la nivel macroeconomic..... 137
Bibliografie selectivă..... 148
Anexe 150
2. TEHNOLOGIA INFORMAŢIEI ŞI "NOUA ECONOMIE"..... 153
2.1. Indicatori pentru comerţul electronic..... 153
2.2. Gradul de e-readiness pentru România 2001-2006 157
2.3. Piaţa internă a serviciilor IT&C..... 160

2.4. Piaţa de comerţ electronic în România: magazinele virtuale 164
Bibliografie selectivă 170
3. CALITATEA FORŢEI DE MUNCĂ ŞI CREŞTEREA ECONOMICĂ ÎN ROMÂNIA 172
3.1. Sistemul de învăţământ în România şi creşterea economică 172
3.2. Pregătirea profesională a forţei de muncă 179
Concluzii 183
Bibliografie 184
Anexe 185
4. ANALIZA PIEŢEI ASIGURĂRILOR DIN ROMÂNIA ÎN ANUL 2005 192
Introducere 192
4.1. Abordări teoretice ale asigurărilor 193
4.2. Evoluţia pieţei asigurărilor 198
Bibliografie 209
Anexe 210

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 54/2007 _____ 217
POSIBILITĂŢI DE PERFECŢIONARE A MECANISMULUI FINANŢĂRII PENTRU DEZVOLTAREA LOCALĂ 219
1. SISTEMUL DE FINANŢARE LA NIVEL NAŢIONAL 223
1.1. Resursele financiare publice 228
2. INSTITUŢIILE PUBLICE LOCALE 230
2.1. Rolul, competenţele şi responsabilităţile autorităţilor administraţiei publice locale 231
2.2. Impactul aderării la Uniunea Europeană asupra finanţelor publice 231
2.3. Veniturile şi cheltuielile bugetare 232
3. PERFECŢIONAREA MECANISMULUI FINANŢĂRII 244
3.1. Aplicarea principiului autonomiei locale financiare 244
3.2. Descentralizarea financiară 247
3.3. Măsuri administrative existente la nivel naţional privind perfecţionarea finanţării 253
3.4. Cadrul instituţional de împrumuturi pentru dezvoltarea locală 257
BIBLIOGRAFIE 268

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 55-56/2007 269

PROVOCĂRI PENTRU PROTECŢIA SOCIALĂ DERIVATE DIN ÎMBĂTRÂNIREA DEMOGRAFICĂ ŞI DIN EVOLUŢIILE PIEŢELOR DE MUNCĂ 271

1. INTRODUCERE 275

2. ÎMBĂTRÂNIREA DEMOGRAFICĂ ŞI A FORŢEI DE MUNCĂ – FACTORI DE RISC PENTRU SISTEMUL PROTECŢIEI SOCIALE DIN ROMÂNIA 277

2.1. Consideraţii teoretice privind relaţia dintre protecţia socială şi evoluţiile din domeniul populaţiei şi al forţei de muncă 277

2.2. Îmbătrânirea populaţiei şi a forţei de muncă potenţiale – un proces care avansează 278

2.3. Ocuparea forţei de muncă în contextul îmbătrânirii 284

3. FLEXICURITATEA PE PIAŢA MUNCII. IMPLICAŢII PENTRU PROTECŢIA SOCIALĂ 292

3.1. Contextul modificării relaţiilor de muncă. De la ocupare stabilă la ocupare flexibilă? 293

3.2. Flexicuritatea. Definiţii şi dimensiuni 297

3.3. Forme flexibile de ocupare pe piaţa forţei de muncă. Implicaţii pentru protecţia socială 304

4. CONCLUZII 318

BIBLIOGRAFIE ŞI SURSE DE DATE 321

ANEXE 323

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 57-58/2007 329

CULTURĂ ŞI ECONOMIE (I) 331

TRĂIREA RELIGIOASĂ CA EXPERIENŢĂ A OMULUI DE CULTURĂ 335

1. *Creatio ex nihilo*. Omul – încununare a creaţiei lui Dumnezeu. Puterea cuvântului 335

2. Trăirea religioasă – accepţiunile noţiunii. Credinţa, premisă a trăirii religioase 339

Bibliografie 346

CONCEPTUL DE METAECOLOGIE: DEFINIŢIE, DIMENSIUNI, FINALITATE 347

1. Abordarea generală a conceptului metaecologiei 348

2. Abordarea specifică metaecologiei 351

Concluzie 360
Bibliografie 360
PRECEPTELE BIBLICE ŞI GLOBALIZAREA 362
PERSPECTIVĂ CREŞTINĂ ASUPRA MODERNIZĂRII TREBUINŢELOR OMULUI 381
1. Cel ce a primit în stăpânire Pământul 381
2. Iisus Hristos modelul uman absolut Autonomia umană faţă de resursele pământeşti 391
3. Trezvia (luciditatea perceperii realităţii) şi deosebirea binelui de rău 404
Bibliografie 408
CREDITUL DIN PERSPECTIVA BIBLICĂ 409
COORDONATE BIBLICE ALE NOŢIUNII DE MONEDĂ 417

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 59-60/2007 431
MANAGEMENTUL DEŞEURILOR, COMPONENTĂ ESENŢIALĂ A POLITICII DE MEDIU ÎN UE 433
CAPITOLUL 1. IMPORTANŢA MANAGEMENTULUI DEŞEURILOR CA OBIECTIV PRIORITAR AL POLITICII DE MEDIU A UE 437
1.1. Noţiunea de deşeuri 438
1.2. Clasificarea deşeurilor 440
1.3. Impactul generării de deşeuri asupra mediului şi sănătăţii 445
1.4. Principiile care stau la baza managementului deşeurilor în UE 447

CAPITOLUL 2. ACTIVITĂŢILE DE BAZĂ CE DEFINESC MANAGEMENTUL DEŞEURILOR 460
2.1. Necesitatea prevenirii şi minimizării generării de deşeuri 460
2.2. Recuperare, reciclare, refolosire a materialelor, recuperare a energiei, cei patru „R" ai managementului deşeurilor 461
2.3. Importanţa tratării deşeurilor; principalele modalităţi de tratare şi eliminare a deşeurilor; tendinţe viitoare 475
CAPITOLUL 3. PRINCIPALELE ASPECTE LEGISLATIVE CARE GUVERNEAZĂ MANAGEMENTUL DEŞEURILOR LA NIVELUL ŢĂRILOR UE; CÂTEVA MODIFICĂRI RECENTE 493
3.1. Revizuirea cadrului legislativ referitor la tratarea deşeurilor 493

3.2. Revizuirea legislaţiei referitoare la substanţele chimice 493
3.3. Interzicerea utilizării substanţelor periculoase în echipamentele electrice şi electronice 495
3.4. Necesitatea existenţei unor standarde comune cât şi a unei pieţe comune pentru reciclare la nivelul UE 496
CAPITOLUL 4. STRATEGIA DE GESTIONARE ŞL MANAGEMENTUL DEŞEURILOR ÎN ROMÂNIA 498
4.1. Necesitatea elaborării strategiei de gestionare a deşeurilor 498
4.2. Problemele cu care se confruntă gestionarea deşeurilor în România 499
4.3. Proiecte majore pentru sectorul de deşeuri 502
4.4. Legislaţie europeană aplicată în România în vederea dezvoltării managementului deşeurilor 503
4.5. Managementul deşeurilor în România 503
CAPITOLUL 5. STUDIU DE CAZ: EVALUAREA NORMELOR EUROPENE PRIVIND DEŞEURILE METALICE 512
INTRODUCERE 512
5.1. Prezentare generală 515
5.2. Corespondenţa dintre CPSA şi nomenclatoarele internaţionale 517
5.3. Principalele nomenclatoare şi corespondenţe în domeniul deşeurilor feroase 522
5.4. Informaţii necesare creării bazei de date 528
Bibliografie selectivă 535

INDEX DE AUTORI _____ 537

Volumul LXXXII

PROBLEME ECONOMICE NR. 237/2007 _____ 1
LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 2006 – SINTEZĂ – 3
CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ IN ANUL 2006 7
I. Programele de cercetare, informare documentară şi editoriale 7
II. Cooperarea internaţională 8

I. COLECŢIA „BIBLIOTECA ECONOMICĂ” 10
II. PUBLICAŢII ÎN LIMBI STRĂINE 13
III. PERIODICE ALE INSTITUTELOR COMPONENTE 16
V. VOLUME EDITORIALE – CIDE 29
VI. VOLUME EDITORIALE – Editura Expert 30

PROBLEME ECONOMICE NR. 238-239/2007 _____ 31

DIMENSIUNI ALE COMPETITIVITĂŢII COMERŢULUI EXTERIOR AGROALIMENTAR ROMÂNESC ÎN RELAŢIA CU UE 33

1. Introducere 37
2. Obiective şi metode de analiză 39
3. Dinamici ale comerţului exterior agroalimentar al României 41
4. Dinamici ale comerţului agroalimentar pe relaţia cu UE 50
5. Evoluţia competitivităţii produselor agroalimentare româneşti pe relaţia cu UE, după indicii avantajului comercial comparativ 61
6. Concluzii 65
7. Bibliografie 66

Anexe 67

PROBLEME ECONOMICE NR. 240-241/2007 _____ 79

OCUPAREA ŞI UTILIZAREA FORŢEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA ÎN A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XX-LEA 81

ARGUMENT 85

1. CORELAŢIA DINTRE CARACTERISTICILE CADRULUI INSTITUŢIONAL, DINAMICA POPULAŢIEI OCUPATE ŞI MOBILITATEA STATUSULUI OCUPAŢIONAL 87
2. SENSUL ŞI INTENSITATEA MODIFICĂRII STRUCTURII SECTORIALE A POPULAŢIEI OCUPATE 94
3. EVOLUŢIA PRODUCTIVITĂŢII RELATIVE A MUNCII LA NIVEL SECTORIAL 105
4. CUANTIFICAREA IMPACTULUI MOBILITĂŢII SECTORIALE A POPULAŢIEI OCUPATE ASUPRA PRODUCTIVITĂŢII SOCIALE A MUNCII 110

5. CORELAŢIA DINTRE DINAMICA OCUPĂRII FORŢEI
DE MUNCĂ ŞI DINAMICA PRODUCTIVITĂŢII MUNCII 116
6. CONCLUZII 122
Bibliografie 123

PROBLEME ECONOMICE NR. 242/2007 _____ 125

OCUPARE ŞI CALITATE A VIEŢII
Rezultatele unei cercetări empirice 127
INTRODUCERE 131
REPREZENTĂRILE POPULAŢIEI DESPRE VIAŢA BUNĂ ŞI OCUPAŢIE . 136
1. ORIENTĂRI DE VALOARE: VIAŢA, MUNCA ŞI BANII 136
2. VALORIZAREA ŞI IERAHIZAREA OCUPAŢIILOR 140
3. PREFERINŢELE OCUPAŢIONALE 144
4. ŞANSE PE PIAŢA MUNCII 146
5. PERCEPŢII ALE ORDINII ECONOMICE: GRUPUL
DE REFERINŢĂ 146
6. MOTIVAŢIA MUNCII 149
REMARCI FINALE 152
Bibliografie 153

PROBLEME ECONOMICE NR. 243-244/2007 _____ 155

INDUSTRIILE MASS-MEDIA - particularităţile produselor mass-media - 157
FUNCŢII ŞI TIPURI DE PRODUSE MASS-MEDIA.
CONSIDERAŢII GENERALE 161
CARACTERISTICILE PRODUSELOR MASS-MEDIA 165
CRITERII ŞI TIPOLOGII 168
"Trădaţi în dragoste" la *Prima* - de la *reality show* la un teatru
de cea mai proastă calitate - 170
Cazul *Libertatea* 172
Cultura la televiziune 174
Audienţa revistelor româneşti 177
„Cititorii lor sunt oameni activi, de vârstă medie, exigenţi,
dornici să se informeze şi, uneori, avizi de ştiri senzaţionale" 184

Bibliografie 188

PROBLEME ECONOMICE NR. 245-246/2007 _____ 191

FINANŢAREA LOCALĂ: PRACTICI COMPARATE ROMÂNIA-UNIUNEA EUROPEANĂ 193

1. STRUCTURI TERITORIALE INTRANAŢIONALE 197
1.1. Structuri teritoriale în Uniunea Europeană 197
1.2. Structuri teritoriale în România 203
2. CHELTUIELILE PUBLICE LOCALE 208
2.1. Cheltuielile publice locale în Uniunea Europeană 208
2.2. Cheltuielile publice locale în România 215
3. VENITURILE COLECTIVITĂŢILOR LOCALE 225
3.1. Veniturile colectivităţilor locale în Uniunea Europeană 225
3.2. Veniturile colectivităţilor locale în România 229
4. DATORIA/EXCEDENTUL ŞI SOLDUL BUGETELOR LOCALE 234
Anexă: Cadrul legislativ 246
Bibliografie 247

PROBLEME ECONOMICE NR. 247-248-249/2007 _____ 249

CALITATEA VIEŢII VÂRSTNICILOR – vârstnicii români şi semenii lor europeni – *251*

Capitolul 1 ÎMBĂTRÂNIREA POPULAŢIEI: PROVOCĂRI ŞI RĂSPUNSURI ALE EUROPEI 255
1.1. Interesul Uniunii Europene faţă de problema îmbătrânirii populaţiei. Scurt istoric 255
1.2. Caracteristici şi tendinţe ale evoluţiei demografice 256
1.3. Efecte şi provocări implicate de îmbătrânirea populaţiei 262
1.4. Cum să facem faţă: demersul politic al UE 266
Capitolul 2 FENOMENUL ÎMBĂTRÂNIRII – OBIECT AL CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE 273
2.1. Necesitatea cercetării. Aportul ştiinţelor umane şi sociale 273
2.2. Cercetări mono şi pluridisciplinare 274
2.3. Cercetarea şi partenerii nonştiinţifici 275
2.4. Identificarea direcţiilor de cercetare 276

2.5. Cercetări internaţionale privind îmbătrânirea 276
2.6. Un posibil inventar al cercetărilor necesare privind îmbătrânirea 278
Capitolul 3 CUM TRĂIESC VÂRSTNICII ROMÂNI ŞI SEMENII LOR EUROPENI 280
3.1. Standardul de viaţă al populaţiei vârstnice 280
3.1.1. Veniturile 280
3.1.2. Cheltuieli de consum 281
3.1.3.Evaluarea subiectivă a veniturilor 282
3.1.4. Nivelul de viaţă al vârstnicilor europeni 283
3.1.5. Locuinţa 284
3.2. Viaţa de familie 285
Capitolul 4 SĂNĂTATEA – COMPONENTĂ ESENŢIALĂ A CALITĂŢII VIEŢII VÂRSTNICILOR 287
4.1. Sănătatea şi calitatea vieţii 287
4.2. Sănătatea subiectivă a vârstnicilor 289
4.3. Indicatori statistici ai sănătăţii 292
4.4. Consumul de îngrijiri de sănătate 297
4.5. Sănătatea socială 303
4.6. Stil de viaţă sănătos 305
Bibliografie 306

PROBLEME ECONOMICE NR. 250-251/2007 _____ 309

SCENARII ALTERNATIVE DE PREVIZIUNE A COMPORTAMENTULUI ECONOMIC PE GRUPE DE RAMURI 311

Introducere 315
1. Scurt demers metodologic 317
2. Modele tip panel pentru nivelul doi de agregare din cadrul industriei prelucrătoare 318
3. Modele tip panel pentru subgrupe de ramuri în cadrul industriei prelucrătoare (subgrupa industria grea _IG, industria chimică _ICH, industria construcţiilor de maşini JCM) 323
4. Modelul de tip M2 (fără omogenitate) pentru celelalte ramuri ale industriei prelucrătoare 329
5. Scenarii alternative de evoluţie pentru ramurile industriei prelucrătoare 332

Bibliografie selectivă 353

PROBLEME ECONOMICE NR. 252/2007 _____ 355

CENTENAR NICHOLAS GEORGESCU-ROEGEN 357

OPERA LUI NICHOLAS GEORGESCU-ROEGEN ŞI DISCUŢII ÎN JURUL EI 361

NICHOLAS GEORGESCU-ROEGEN, UNUL DINTRE CEI MAI MARI ECONOMIŞTI-MATEMATICIENI AI SECOLULUI al XX-lea 370

Bibliografie selectivă 381

PROBLEME ECONOMICE NR. 253/2007 _____ 383

NOILE DIMENSIUNI ALE GLOBALIZĂRII ŞI INTEGRĂRII REGIONALE 385

1. COORDONATE DEFINITORII ALE PROCESULUI DE GLOBALIZARE ŞI INTEGRARE REGIONALĂ 387

1.1. Abordări conceptuale 387

1.2. Naţional şi regional în contextul globalizării 390

1.3. Cooperarea internaţională în ecuaţia procesului de globalizare – regionalizare 391

1.4. Rolul Organizaţiei Naţiunilor Unite – ONU în dinamica globalizării: evoluţie şi reformă 392

2. INTEGRARE, COOPERARE ŞI PARTENERIAT LA SCARĂ INTERREGIONALĂ 398

2.1. Forme şi modalităţi de redimensionare a procesului de integrare şi cooperare internaţională 398

PROBLEME ECONOMICE NR. 254-255/2007 _____ 405

TAXELE DE *MEDIU* — principii, tendinţe, bariere şi soluţii — 407

1. PRINCIPALELE JUSTIFICĂRI ALE APLICĂRII TAXELOR DE MEDIU. 413

1.1. Introducerea costurilor “externe” în preţuri 413

1.2. Efectul de stimulare 415

1.3. Minimizarea costurilor de control al poluării 416

1.4. Încurajarea inovării 417

1.5. Creşterea veniturilor bugetare 417

1.6. Câştiguri de mediu multiple, ca beneficii secundare 418
1.7. Principalele avantaje ale taxelor de mediu 418
2. TIPURILE DE TAXE DE MEDIU 419
3. TENDINŢE ÎN APLICAREA TAXELOR DE MEDIU 421
3.1. Tendinţe generale în taxare şi veniturile din taxele de mediu 422
3.2. Reforma Verde a taxelor 422
4. EFICIENŢA TAXELOR DE MEDIU 425
5. IMPLEMENTAREA TAXELOR DE MEDIU: BARIERE ŞI SOLUŢII 428
5.1. Competitivitatea 429
5.2. Excepţiile 430
5.3. Echitatea şi sistemul de preţuri şi taxe existent 431
5.4. Câteva comentarii asupra cunoaşterii eficienţei măsurilor de mediu 432
5.5. Costuri administrative de implementare 432
5.6. Câteva dintre recomandările factorilor de decizie europeni pentru acţiunile viitoare 433
Bibliografie 434

PROBLEME ECONOMICE NR. 256-257/2007 441

MECANISME ALE PIEŢEI DE CAPITAL ÎN ROMÂNIA COMPARATIV CU ALTE ŢĂRI — cadrul instituţional şi legislativ — 443

Introducere 447
1. REGLEMENTAREA, ORGANIZAREA ŞI FUNCŢIONAREA PIEŢEI DE CAPITAL DIN ROMÂNIA 448
1.1. Considerente teoretice şi practice 448
1.2. Sisteme de reglementare, organizare şi control în pieţele dezvoltate 450
1.3. Cadrul de reglementare al pieţei de capital din România 452
2. CADRUL INSTITUŢIONAL AL PIEŢEI DE CAPITAL DIN ROMÂNIA 454
2.1. Comisia Naţională a Valorilor Mobiliare 454
2.2. Intermediarii (direcţi) 458
2.2.1. Societăţile de servicii de investiţii financiare 460
2.2.2. Instituţii de credit 463
2.2.3. Intermediari din state membre şi nemembre 463
2.3. Traderi 464

2.4. Consultanţii de investiţii şi agenţiile de rating 465
2.5. Organisme de plasament colectiv (intermediarii indirecţi) 465
2.5.1. Organismele de plasament colectiv în valori mobiliare..... 466
2.5.2. Alte organisme de plasament colectiv 470
2.6. Alte instituţii şi organisme ale pieţei de capital..... 472
2.6.1. Fondul de Compensare a Investitorilor..... 472
2.6.2. Societăţile de administrare a investiţiilor..... 473
2.6.3. Depozitarii 475
2.7. Sistemele alternative de tranzacţionare..... 476
2.8. Operatori de piaţă 476
2.8.1. Piaţa reglementată 476
2.8.2. Bursa de Valori Bucureşti..... 478
2.8.3. Bursa Electronică RASDAQ..... 486
2.8.4. Bursa Monetar-Financiară şi de Mărfuri Sibiu 487
3. MECANISME INSTITUŢIONALE EXISTENTE PE PIEŢELE DIN ROMÂNIA..... 488
3.1. Depozitarul central 488
3.2. Sistemul de compensare-decontare a tranzacţiilor 489
3.3. Sistemul conturilor în marjă la Casa Română de Compensaţie 490
3.4. Reguli prudenţiale şi de conduită 492
3.5. Transparenţa şi integritatea operaţiunilor 493
4. Concluzii..... 495
Bibliografie 495

PROBLEME ECONOMICE NR.258-259-260/2007 499
ZONELE CU POTENŢIAL DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ – VECTORI AI CREŞTERII COMPETITIVITĂŢII REGIONALE 501
INTRODUCERE 505
Capitolul I Competitivitatea – la "graniţa" dintre colaborare şi cooperare în cadrul reţelelor de firme/regiuni 509
Triunghiul instabil al „celor 3 C"..... 510
Costurile de colaborare şi cooperare 512
Factori care favorizează apariţia „celor 3 C" - proximitate, încredere şi învăţare - 515
Reţele economice de firme/regiuni 517

Operaţiunea de restructurare industrială în evoluţia reţelelor de firme/regiuni 520
Succesul firmelor mici şi colaborarea: modelul japonez 524
Succesul firmelor mari transnaţionale şi colaborarea: modelul global 526
Concluzii 530
Capitolul II ANALIZA SPECIALIZĂRII SECTORIALE A ECONOMIEI JUDEŢELOR ÎN CADRUL REGIUNILOR DE DEZVOLTARE . 532
1. Structura sectorială a populaţiei ocupate 532
2. Localizarea activităţilor industriale pe judeţe 537
3. Potenţialul de dezvoltare industrială a judeţelor, în plan regional 551
3.1. Resursele minerale 552
3.2. Resursele silvice 552
3.3. Sectorul serviciilor. Turism 562
Capitolul III POTENŢIALUL DE DEZVOLTARE A ZONELOR MONTANE ŞI CONTRIBUŢIA ACESTORA LA COMPETITIVITATEA REGIONALĂ ÎN ROMÂNIA 569
1. Zona montană în contextul noii coeziuni europene şi al extinderii 569
1.1. Potenţialul natural, economic şi social al zonelor montane în Uniunea Europeană 570
1.2. Acţiuni şi măsuri specifice zonelor montane în Uniunea Europeană 573
2. Zona montană în România 579
2.1. Caracteristici naturale şi demografice 580
2.2. Economia zonelor montane 582
2.3. Aspecte instituţionale şi legislative privind zona montană din România 583
3. Programe comunitare pentru dezvoltarea zonelor montane din România 585
ÎNCHEIERE 592
BIBLIOGRAFIE 595
INDEX DE AUTORI 599

Volumul LXXXIII

PROBLEME ECONOMICE NR. 261-262/2007 _____ 1

INDUSTRIA AUTO EUROPEANĂ ÎN CONTEXT GLOBAL
- Trăsături, evoluţii, tendinţe, perspective - 3

INTRODUCERE 7

Capitolul 1 PRINCIPALELE TRĂSĂTURI, EVOLUŢII ŞI TENDINŢE PE PIAŢA MONDIALĂ A AUTOVEHICULELOR 9

Capitolul 2 INDUSTRIA AUTO EUROPEANĂ ÎN CONTEXT GLOBAL 18

2.1. Importanţa economică a sectorului 18

2.2. Profilul ramurii 20

2.3. Procesul de consolidare şi restructurare 22

2.4. Ocuparea capacităţilor de producţie în cadrul sectorului 24

Capitolul 3 PRINCIPALELE TENDINŢE ÎN DOMENIUL COMPETITIVITĂŢII 27

3.1. Performanţa industriei auto europene pe pieţele de export 27

3.2. Dimensiunile pieţei interne 34

3.3. Extinderea UE şi industria auto europeană 37

3.4. Activitatea de cercetare-dezvoltare şi inovare - factor de competitivitate în cadrul ramurii 38

Capitolul 4 CADRUL DE REGLEMENTARE 45

Capitolul 5 PERSPECTIVELE INDUSTRIEI AUTO EUROPENE - OPORTUNITĂŢI ŞI RESTRICŢII 49

5.1. Analiza SWOT a industriei auto europene 49

5.2. Evoluţii previzibile ale industriei auto europene 54

5.3. Principalele direcţii de acţiune relevante din punct de vedere al competitivităţii industriei auto 57

BIBLIOGRAFIE 58

PROBLEME ECONOMICE NR. 263-264/2007 _____ 59

AJUTOARELE DE STAT ŞI FINANŢAREA CERCETĂRII-DEZVOLTĂRII 61

1. CERCETAREA–DEZVOLTAREA–INOVAREA ÎN ROMÂNIA 63

1.1. Modalităţi de finanţare 65
1.2. Finanţarea cercetării–dezvoltării în România şi ajutoarele de stat 67
2. AJUTOARELE DE STAT ŞI CERCETAREA-DEZVOLTAREA ÎN UE 71
3. REFORMA CADRULUI DE REGLEMENTARE AL UE PRIVIND AJUTOARELE DE STAT PENTRU CERCETARE-DEZVOLTARE ŞI INOVARE 73
3.1. Rezultatele consultării publice asupra reformei ajutoarelor de stat din perioada 2005-2009: prioritățile din domeniul ajutoarelor de stat pentru cercetare-dezvoltare şi inovare 73
3.2. Probleme în domeniul inovării şi C-D evidenţiate de respondenţi 74
3.3. Rezoluţia Parlamentului European privind reforma ajutoarelor de stat, în perioada 2005-2009 75
4. CONTRIBUŢIA REFORMEI LA DEZVOLTAREA ECONOMIEI BAZATE PE CERCETARE, DEZVOLTARE ŞI INOVARE 78
5. PRIORITĂŢILE NOULUI CADRU PENTRU CERCETARE-DEZVOLTARE ŞI INOVARE 81
6. NOI ORIENTĂRI ALE COMISIEI EUROPENE PRIVIND STIMULENTELE FISCALE PENTRU CERCETARE-DEZVOLTARE 87
6.1. Principii generale privind acordarea stimulentelor fiscale pentru activităţile de cercetare-dezvoltare 87
6.2. Stimulente fiscale generale vs. stimulente fiscale selective 88
6.3. Regimuri de acordarea a stimulentelor fiscale pentru C-D 88
6.4. Tipuri de scutiri de plata impozitelor 89
6.5. Costurile eligibile pentru activităţile de C-D 89
6.6. Exemple de bună practică 90
Bibliografie 92

PROBLEME ECONOMICE NR. 265-266/2007 95
CARPAŢII ROMÂNIEI LA O RĂSCRUCE A ISTORIEI NEVOIA UNEI STRATEGII DE DEZVOLTARE MONTANĂ DURABILĂ ŞI A UNEI POLITICI MONTANE APLICATĂ CONSTANT – ÎN CONTEXTUL PROVOCĂRILOR CLIMATICE ŞI DEMOGRAFICE ALE SECOLULUI XXI 97

Capitolul I CONTEXTUL MONDIAL 105
Capitolul II DESPRE CARPAŢII ROMÂNIEI 111
Capitolul III UNELE CARACTERISTICI, EVOLUŢII ŞI INVOLUŢII DIN ZONELE MONTANE ÎN PERIOADA TRANZIŢIEI (1990 – 2007) 115
Bibliografie selectivă 130

PROBLEME ECONOMICE NR. 267-268/2007 _____ 137
ECONOMIA ARTEI (I) - concepte, principii, metode de cercetare - 139
Capitolul 1 ARTA – NOŢIUNE DESCHISĂ 143
Capitolul 2 DEFINIREA ARTIŞTILOR. CATEGORII OCUPAŢIONALE ÎN DOMENIUL ARTEI 155
Capitolul 3 BENEFICII SOCIALE ALE ARTEI 169
Capitolul 4 IMPACTUL ECONOMIC AL BUNURILOR ŞI AL ACTIVITĂŢILOR ARTISTICE 175
Bibliografie 180

PROBLEME ECONOMICE NR. 269/2007 _____ 183
DECALAJE ECONOMICE ÎNTRE ROMÂNIA ŞI UE-25 ÎNAINTE DE ADERARE *185*
1. Rata de creştere a Produsului Intern Brut 189
2. Productivitatea muncii – factor de influenţă a creşterii economice 191
3. Contribuţia sectoarelor economice la formarea PIB 193
4. Produsul intern brut / locuitor, indicator al nivelului de dezvoltare 193
5. Rata inflaţiei 197
6. Rata şomajului 199
7. Nivelul salariului minim pe economie - factor de atracţie a investiţiilor străine 202
8. Deficitul public 204
9. Rata datoriei publice 205
ANEXE 207

PROBLEME ECONOMICE NR. 270-271/2007 _____ 211
REMODELAREA APARATULUI PRODUCTIV ŞI EVOLUŢIA STRUCTURII POPULAŢIEI OCUPATE 213

ARGUMENT 217
1. SENSUL MOBILITĂŢII STRUCTURII SECTORIALE A POPULAŢIEI OCUPATE ÎN CONTEXTUL TRANZIŢIEI LA SOCIETATEA POSTINDUSTRIALĂ 218
1.1. Viziunea trisectorială a ocupării forţei de muncă 218
1.2. Factorii modelatori ai modificării proporţiei sectorului industrial în totalul populaţiei ocupate în perioada de tranziţie la societatea post-industrială 219
1.3. Tipologii ale terţializării ocupării forţei de muncă 222
2. EVOLUŢII RECENTE ALE STRUCTURII OCUPĂRII FORŢEI DE MUNCĂ ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 230
3. MOBILITATEA STRUCTURII OCUPĂRII FORŢEI DE MUNCĂ ÎN CONTEXTUL RELANSĂRII CREŞTERII ECONOMICE ÎN ROMÂNIA 247
4. CORELAŢII INTERSECTORIALE ÎN PERSPECTIVA MODERNIZĂRII STRUCTURII OCUPĂRII FORŢEI DE MUNCĂ ÎN ROMÂNIA 254
Bibliografie 256

PROBLEME ECONOMICE NR. 272-273/2007 257
ABORDĂRI REGIONALE ALE AGRICULTURII ROMÂNEŞTI 259
Partea I EFICIENŢA EXPLOATAŢIILOR ŢĂRĂNEŞTI INTERBELICE – DIMENSIUNEA REGIONALĂ 263
1. Contabilitatea de gestiune în agricultura ţărănească interbelică 263
1.1. Datele şi studiile interbelice 264
1.2. Regiunile agricole şi sistemele de exploatare interbelice 265
1.3. Posibilitatea utilizării unor instrumente moderne de măsurare a eficienţei 266
2. Rezultatele aplicării DEA asupra datelor interbelice 268
2.1. Situaţia exploataţiilor agricole în perioada crizei 268
2.2. Diferenţe regionale Intre exploataţii în perioada de refacere 270
2.3. Tabloul eficienţei exploataţilor la bilanţul dezvoltării 271
Concluzii 272
Bibliografie 272
Partea a ll-a COMPETITIVITATEA REGIONALĂ A SECTORULUI AGRICOL ROMÂNESC 275

Introducere 275
1. Definirea conceptului de competitivitate regională 276
1.1. Competitivitate la nivel microeconomic versus competitivitate la nivel macroeconomic 276
1.2. Competitivitatea regională 277
1.3. Abordări ale marilor curente de gândire economică privind noţiunile de competitivitate macroeconomică, microeconomică şi regională 278
1.4. Indicatori ai competitivităţii la nivel regional 283
2. Evaluarea eficienţei agriculturii din România în profil regional 286
2.1. Indicatori pentru evaluarea rezultatelor regionale sectoriale 286
2.2. Indicatori determinanţi ai productivităţii regionale 288
Concluzii 295
Bibliografie 296

PROBLEME ECONOMICE NR. 274-275/2007 _____ 299
PROCESUL DE RELOCALIZARE A SERVICIILOR ÎN CONTEXTUL ECONOMIEI ROMÂNEŞTI: PARTICULARITĂŢI, POTENŢIAL ŞI PERSPECTIVE 301
INTRODUCERE 305
1. PROCESUL DE RELOCALIZARE A SERVICIILOR: FAŢETĂ A GLOBALIZĂRII ECONOMIEI MONDIALE 307
1.1. Definirea procesului de relocalizare a serviciilor 307
1.2. Forţele motrice şi anvergura procesului de relocalizare a serviciilor 308
1.3. Relocalizarea serviciilor: fenomen multidimensional 310
1.4. Impactul economic al procesului de relocalizare a serviciilor 313
1.5. Cadrul metodologic pentru analiza procesului de relocalizare din perspectiva economiei româneşti 314
2. INTENSIFICAREA PROCESULUI DE RELOCALIZARE ÎN ECONOMIA ROMÂNEASCĂ: EVIDENŢE FURNIZATE DE DATELE DE COMERŢ 317
2.1. Tendinţele recente în comerţul cu servicii al României şi relevanţa lor pentru procesul de relocalizare 317
2.2. Cauzele creşterii dinamice a exporturilor de servicii: intensificarea proceselor de relocalizare 321

2.3. Servicii “relocalizabile” versus servicii “relocalizate” 324
3. ISD ŞI RELOCALIZAREA SERVICIILOR ÎN CONTEXTUL ECONOMIEI ROMÂNEŞTI..... 327
3.1. Datele statistice oficiale: indicii ale relocalizării serviciilor 328
3.2. Ce relevă sursele alternative (neoficiale) de informaţii? 330
4. EVALUAREA POTENŢIALULUI ROMÂNIEI CA ŢARĂ DE DESTINAŢIE PENTRU SERVICII RELOCALIZATE ÎN PLAN EUROPEAN ŞI GLOBAL 334
4.1. Sectorul românesc de software şi servicii informatice 334
4.2. Complexul de factori care determină potenţialul României ca destinaţie pentru servicii relocalizate 336
4.3. Provocările cu care se confruntă România prin prisma procesului de relocalizare..... 341
5. CONCLUZII ŞI SUGESTII ÎN TERMENI DE POLITICI ECONOMICE..... 345
Concluzii..... 345
Bibliografie 349

PROBLEME ECONOMICE NR. 276-277/2007 _____ 353
SECTORUL AGROALIMENTAR ÎN ECONOMIA NAŢIONALĂ. O STARE ACTUALĂ ŞI EVALUĂRI PROSPECTIVE 355
INTRODUCERE 359
1. CADRUL MACROECONOMIC AL SECTORULUI AGROALIMENTAR 359
1.1. Modificări contradictorii şi dinamici asimetrice ale PIB-ului 360
1.2. Producţia agroalimentară – asimetrii şi puternice oscilaţii 362
2. STRUCTURI ŞI PERFORMANŢE ÎN AGRICULTURĂ – TENDINŢE SEMISECULARE 366
2.1. Structuri demo – economice..... 366
2.2. Înzestrare tehnică a agriculturii 367
2.3. Performanţe pe locuitor 369
2.4. Performanţe pe hectar 370
3. INDUSTRIA ALIMENTARĂ – DIMENSIUNI COMPARATIVE EUROPENE..... 372
3.1. Performanţe pe clase de mărime a întreprinderilor..... 372
3.2. Performanţe sectoriale din perspectivă comparativă europeană..... 373

4. CONTURILE FLUXURILOR MATERIALE „ECONOMIE – MEDIU”..... 375
5. EVALUĂRI PROSPECTIVE ALE PIB ŞI PRODUCŢIEI AGROALIMENTARE..... 383
Concluzii şi deschideri 384
Bibliografie selectivă..... 386
ANEXE 388

PROBLEME ECONOMICE NR. 278-279/2007 _____ 393
RESTURCTURĂRI ŞI MUTAŢII PE PIAŢA INTERNAŢIONALĂ A MATERIILOR PRIME ESENŢIALE PENTRU PRODUCŢIA SIDERURGICĂ: FEROALIAJE DE BAZĂ. IMPACTUL POLITICILOR GLOBALE ASUPRA UNIUNII EUROPENE 395
1. MUTAŢII CU IMPACT PE PIAŢA FEROALIAJELOR DE BAZĂ 399
1.1. Importanţa feroaliajelor de bază în cadrul economiei mondiale 399
1.2. Evoluţia sectorului feroaliajelor de bază în ultimii 15 ani 400
2. PIAŢA FEROMANGANULUI 416
2.1. Rezervele mondiale de mangan..... 416
2.2. Producţia mondială de minereu de mangan şi feromangan..... 417
2.3. Globalizarea - un fenomen care nu ocoleşte piaţa manganului 424
2.4. Consumul mondial de mangan 433
2.5. Fluxuri comerciale internaţionale..... 435
2.6. Analiza conjuncturală şi preţurile practicate pe piaţa manganului 436
2.7. Caracteristicile pieţei manganului 454
Bibliografie 456

PROBLEME ECONOMICE NR. 280-281/2007 _____ 457
TENDINŢE IN INDUSTRIA EUROPEANĂ
• produse alimentare, băuturi şi tutun • metale neferoase..... 459
Capitolul 1 TENDINŢE ÎN INDUSTRIA EUROPEANĂ A PRODUSELOR ALIMENTARE, BĂUTURILOR Şl TUTUNULUI..... 463
1.1. Scurtă prezentare a industriei alimentare, a băuturilor şi tutunului pe plan mondial 463
1.2. Industria alimentară, a băuturilor şi tutunului în Uniunea Europeană..... 468

1.3. Industria alimentară, a băuturilor şi tutunului în România..... 481
Capitolul 2 TENDINŢE ÎN INDUSTRIA DE NEFEROASE DIN EUROPA..... 488
2.1. Aspecte generale..... 488
2.2. Factori de influenţă ai pieţei metalelor neferoase..... 492
2.3. Tendinţe viitoare ale evoluţiei pieţei internaţionale a metalelor neferoase 493
2.4. Situaţia sectorului de neferoase din România 496
2.5. Privatizarea unităţilor producătoare de minereuri şi metale neferoase din România 499
Bibliografie selectivă..... 501

PROBLEME ECONOMICE NR. 282-283-284/2007 _____503
ACCESUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII DIN NOILE STATE MEMBRE ALE UE LA ECONOMIA BAZATĂ PE CUNOAŞTERE..... 505
LISTĂ DE ABREVIERI 509
1. ROLUL ÎNTREPRINDERILOR MICI ŞI MIJLOCII ÎN ECONOMIA UNIUNII EUROPENE, ÎN GENERAL, ŞI A NOILOR STATE MEMBRE, ÎN PARTICULAR 511
1.1. Importanţa sectorului întreprinderilor mici şi mijlocii pentru economie 511
1.2. IMM-urile în economia Uniunii Europene 512
1.3. Rolul IMM-urilor din noile state membre ale Uniunii Europene în sectoarele tehnologice de vârf 515
2. UTILIZAREA TEHNOLOGIILOR INFORMAŢIONALE ŞI DE COMUNICAŢII (TIC) DE CĂTRE IMM-URILE EUROPENE, CONDIŢIE ESENŢIALĂ PENTRU ACCESUL ACESTORA LA ECONOMIA BAZATĂ PE CUNOAŞTERE 525
2.1. Utilizarea reţelelor şi protocoalelor TIC 525
2.2. Utilizarea outsourcing-ului şi cheltuielile IMM-urilor în domeniul TIC..... 527
2.3. Utilizarea standardelor TIC..... 528
2.4. Măsuri de securitate TIC..... 530
2.5. Utilizarea sistemelor TIC pentru integrarea proceselor din activitatea IMM-urilor..... 530

2.6. Colaborarea şi cooperarea online în cadrul sistemului de valori al IMM-urilor. 531
2.7. Utilizarea comenzilor online 532
3. ECONOMIA BAZATĂ PE CUNOAŞTERE ŞI POLITICA COMUNITARĂ PRIVIND INTEGRAREA IMM-URILOR ÎN ACEASTĂ ECONOMIE 537
3.1. Economia bazată pe cunoaştere: concept şi abordare comunitare 537
3.2. Implicarea sectorului IMM-urilor din Uniunea Europeană în cercetarea-dezvoltarea şi inovarea tehnologică 538
3.3. Scăderea ponderii Uniunii Europene în lumea multipolară a ştiinţei şi tehnologiei din punctul de vedere al IMM-urilor 542
3.4. Politici destinate susţinerii integrării IMM-urilor din Uniunea Europeană în economia bazată pe cunoaştere 550
4. PARTICIPAREA IMM-URILOR LA PROGRAMELE DE CERCETARE-DEZVOLTARE ALE UNIUNII EUROPENE ŞI LA CLUSTERELE TEHNOLOGICE 562
4.1. Programul-Cadru 6 şi participarea IMM-urilor la proiectele acestuia 562
4.2. Participarea IMM-urilor din UE la Programul-Cadru 7 şi la Programul-Cadru pentru Competitivitate şi Inovare 567
4.3. Clusterele tehnologice – spaţii de dezvoltare a capacităţilor de cercetare-dezvoltare ale IMM-urilor din noile state membre ale Uniunii Europene 570
Concluzii 575
Bibliografie selectivă 579

INDEX DE AUTORI _____ 581

Volumul LXXXIV

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 61/2008 _____ 1

CONSIDERAŢII TEORETICE PRIVIND RELAŢIA DINTRE MODIFICAREA STRUCTURII PE VÂRSTE A POPULAŢIEI ŞI ECONOMIE *3*

1. INTRODUCERE 7

2. PRINCIPALELE ŞCOLI DE GÂNDIRE PRIVIND RELAŢIA DINTRE POPULAŢIE ŞI ECONOMIE 12

3. SEMNIFICAŢIA MODIFICĂRII STRUCTURII PE VÂRSTE A POPULAŢIEI PENTRU CREŞTEREA ECONOMICĂ 20

3.1. Tranziţia demografică şi dividendele demografice 20
3.1.1. Tranziţia demografică 20
3.1.2. Dividendele demografice 24
3.2. Comportamentul economic pe traseul ciclului de viaţă 30
3.2.1. Teoria ciclului de viaţă 30
3.2.2. Comportamentul economic în funcţie de vârstă 32
3.3. Noi direcţii de cercetare care motivează aducerea în prim plan a implicaţiilor modificării structurii pe vârste 36
3. Conturile naţionale de transferuri 38
4. Unele concluzii 40
Anexa nr. 1 41
Anexa nr. 2 44
Bibliografie 45

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 62-63/2008 _____ 47

INFLUENŢA CONDIŢIILOR DE MEDIU NATURAL ASUPRA DEZVOLTĂRII SPAŢIULUI RURAL *49*

INTRODUCERE 53

1. ABORDAREA ŞTIINŢIFICĂ A RAPORTULUI OM-MEDIU 56

1.1. Cadrul conceptual şi metodologic al regionării spaţiale 56
1.1.1. Definirea conceptelor uzuale 57
1.1.2. Metodologia de cercetare 59

1.2. Dimensiunea şi principalele caracteristici ale spaţiului rural românesc 63
1.2.1. Principalele caracteristici ale spaţiului rural..... 63
1.2.2. Dimensiunea fizică şi demografică a spaţiului rural românesc 66
1.2.3. Dimensiunea administrativă a spaţiului rural românesc..... 69
2. CARACTERIZAREA GENERALĂ A FAVORABILITĂTII/ RESTRICTIVITĂŢII FACTORILOR DE MEDIU NATURAL LA NIVELUL CELOR TREI MARI REGIUNI FIZICO-GEOGRAFICE 73
2.1. Favorabilitatea factorilor de mediu natural în extinderea habitatului uman 73
2.1.1. Favorabilitatea zonei montane..... 74
2.1.2. Favorabilitatea zonei colinare..... 75
2.1.3. Favorabilitatea zonei de câmpie 76
2.2. Diferenţieri teritoriale ale restrictivităţii unor factori de mediu natural..... 77
2.2.1. Panta reliefului ca factor de restrictivitate pentru terenurile agricole..... 79
2.2.2. Principalii factori limitativi ai fertilităţii şi/sau procese de degradare a solului 81
2.2.3. Corelaţia între panta terenurilor şi vulnerabilitatea la eroziune 85
2.2.4. Influenţa secetei asupra structurii culturilor şi a randamentului acestora..... 87
3. REPARTIŢIA ALTITUDINALĂ ŞI DELIMITAREA TIPURILOR DE HABITAT RURAL 91
3.1. Caracterizarea generală hipsometrică a reliefului 92
3.2. Delimitarea administrativă preliminară a principalelor tipuri geografice de habitat uman 93
3.3. Tipurile morfostructurale de aşezări rurale 100
3.3.1. Tipul morfostructural de sat risipit sau împrăştiat 100
3.3.2. Tipul morfostructural de sat răsfirat 102
3.3.3. Tipul morfostructural de sat adunat 103
4. INTERCONDIŢIONALITATEA FACTORILOR DE MEDIU NATURAL ŞI SISTEMELE ZONALE DE AGRICULTURĂ 105
4.1. Acţiunea factorilor de mediu şi optimul ecologic al sistemelor agricole.. 105
4.1.1. Definirea sistemelor agricole..... 105
4.1.2. Optimul ecologic al sistemelor agricole..... 107
4.2. Agroecosistemul - unitate teritorială relevantă a relaţiilor de interconditionalitate a factorilor de mediu şi vocaţia agricolă a solului... 109

4.3. Diferenţieri regionale ale potenţialului agricol 111
4.3.1. Delimitarea teritorială a structurilor cumulative de terenuri agricole 111
4.3.2. Diferenţieri teritoriale ale gradului de încărcătură animalieră 114
CONCLUZII 118
Bibliografie 134

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 64-65-66/2008 _____ 137
DEZVOLTAREA DURABILĂ ŞI PRIORITĂŢILE STRATEGIEI ENERGETICE A ROMÂNIEI 139
Capitolul 1. DIMENSIUNI TEORETICE ŞI PRACTICE ALE UNEI STRATEGII COMUNE A UE ÎN DOMENIUL ENERGIEI 145
1.1. Politica energetică între guvernanța multilaterală şi geopolitică 145
1.1.1. Evoluţia guvernanței energetice către o guvernanță globală 145
1.1.2. Noua strategie europeană privind o energie durabilă, competitivă şi sigură 147
1.1.3. Securitatea energetică: guvernanța multilaterală în favoarea geopoliticii 149
1.2. Energia în Uniunea Europeană, din perspectiva dezvoltării durabile 151
1.2.1. Abordarea strategică a folosirii durabile a resurselor energetice în UE 152
1.2.2. Energia - componentă a strategiei dezvoltării durabile în UE 154
1.3. Pregătirea unei politici energetice comune 162
1.4. Demersuri recente ale Uniunii Europene în direcţia conturării unei strategii comune în domeniul energiei 164
1.4.1. Proiectul „O politică energetică pentru Europa"- ianuarie 2007 164
1.4.2. Planul de acţiune al Consiliului European (2007-2009) pentru „Politica energetică pentru Europa" (EPE) 170
1.4.3. Pachetul de măsuri şi liniile directoare de acţiune pentru sectorul energiei, stabilite de Comisia Europeană:„Energie pentru Europa: o piaţă reală şi siguranţă în aprovizionare" - 19 septembrie 2007 176
1.4.4. Carta europeană a drepturilor consumatorilor de energie 179
1.5. O analiză critică a strategiei energetice a UE 181

1.6. Dimensiunea externă a politicii energetice comune 185
1.6.1. Schimbări in structura raportului de forţe pe piaţa internaţională a petrolului: revenirea în forţă a statelor petroliere 186
1.6.2. Cooperarea dintre UE şi ţările din zona Caspicii 192
1.6.3. Cooperarea în domeniul energiei dintre UE şi Rusia 193
6.3.1. Interesele Rusiei pe pieţele energetice din UE 194
6.3.2. Obiecţiile de fond ale UE împotriva politicii Rusiei în domeniul energiei 196
6.3.3. Măsuri ale UE privind restricţionarea accesului companiilor străine terţe la sectorul său energetic 197
6.3.4. ECFR avertizează că UE va pierde tot mai multe poziţii în relaţiile cu Rusia atât în domeniul energiei cât şi în plan economic 198
6.3.5. Singura concesie făcută de Rusia europenilor- aceea de a informa
din timp asupra posibilelor perturbări în livrările de energie către statele UE 201
1.6.4. Concurenţă sporită pentru gazul din Asia Centrală 201
1.7. Concluzii privind pachetul energetic al UE în vederea realizării unei politici energetice comune 204
Capitolul 2. PRIORITĂŢI STRATEGICE ALE POLITICII ENERGETICE A ROMÂNIEI 208
2.1. Consideraţii generale 208
2.2. Puncte de vedere ale României vis-a-vis de strategia energetică a UE 209
2.3. O interpretare din perspectivă românească a obiectivelor „Cărţii verzi a energiei" 211
2.4. Obiectivele politicii energetice a României din perspectiva dezvoltării durabile 217
2.4.1. Puncte tari şi puncte slabe ale sectorului energiei din România Sectorul energiei din România dispune de: 217
2.4.2. Provocări pentru sectorul energetic din România 217
2.5. Prioritătile strategice ale politicii energetice a României, prin prisma orientărilor strategice ale UE în domeniul energiei 221
Capitolul 3. ELEMENTE DE STRATEGIE A ROMÂNIEI ÎN DOMENIUL CREŞTERII EFICIENTEI ENERGETICE A ACTIVITĂŢII ECONOMICE ŞI A PROMOVĂRII SURSELOR ALTERNATIVE DE ENERGIE - CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI - 229

3.1. Situaţia actuală şi potenţialul de dezvoltare a surselor regenerabile de energie în România 229
3.1.1. Introducere 229
3.1.2. Potenţialul de surse regenerabile de energie din România 231
3.1.3. Instrumente legislative care stau la baza procesului de promovare a surselor regenerabile de energie în România 236
3.1.4. Strategia de valorificare a surselor regenerabile de energie în România 237
3.1.5. Efecte ale unei politici de promovare a SRE 250
3.1.6. Concluzii şi recomandări privind promovarea surselor regenerabile în România 251
3.2. Ramurile energointensive în contextul dezvoltării industriale a României 255
3.3. Caracterizarea principalelor subramuri energointensive ale industriei prelucrătoare 260
3.3.1. Industria produselor chimice de bază 260
3.3.2. Industria oţelului 265
3.3.3. Industria aluminiului 267
3.3.4. Industria celulozei şi hârtiei 268
3.3.5. Industria sticlei şi a produselor din sticlă 269
3.3.6. Industria produselor ceramice 271
3.3.7. Industria cimentului 272
3.4. Concluzii privind politica economică şi industrială ce vizează industriile energointensive 273
Bibliografie 277

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 67-68-69/2008 _____ 283
STRATEGII STRUCTURALE RURALE *285*
INFLUENŢA CONDIŢIILOR DE MEDIU NATURAL ASUPRA DEZVOLTĂRII SPAŢIULUI RURAL 289
INTRODUCERE 289
1. ABORDAREA ŞTIINŢIFICĂ A RAPORTULUI OM-MEDIU 291
1.1. Cadrul conceptual şi metodologic al regionării spaţiale 291
1.2. Dimensiunea şi principalele caracteristici ale spaţiului rural românesc ... 298
2. CARACTERIZAREA GENERALĂ A FAVORABILITĂŢII/RESTRICTIVITĂŢII FACTORILOR DE MEDIU NATURAL, LA NIVELUL CELOR TREI MARI REGIUNI FIZICO-

GEOGRAFICE 308
2.1. Favorabilitatea factorilor de mediu natural în extinderea habitatului uman 308
2.2. Diferenţieri teritoriale ale restrictivităţii unor factori de mediu natural 312
3. REPARTIŢIA ALTITUDINALĂ ŞI DELIMITAREA TIPURILOR DE HABITAT RURAL 325
3.1. Caracterizarea generală hipsometrică a reliefului 326
3.2. Delimitarea administrativă preliminară a principalelor tipuri geografice de habitat uman 328
3.3. Tipurile morfostructurale de aşezări rurale 334
3.4. Intercondiţionalitatea factorilor de mediu natural şi sistemele zonale de agricultură 339
CONCLUZII 345
BIBLIOGRAFIE 349
ANEXE 351
STRATEGII DE DEZVOLTARE RURALĂ PRIN MOBILIZAREA CAPITALULUI UMAN 361
1. Introducere 361
2. Aspecte metodologice 361
3. Dimensiunea demografică 363
4. Dimensiunea educaţională 367
5. Dimensiunea ocupaţională 368
5.1.Diversificarea ocupaţională 368
5.2 Mobilitatea ocupaţională 376
Concluzii 381
STRATEGII PRODUCTIVE ÎN AGRICULTURA ROMÂNIEI – STUDIU DE CAZ – 383
Introducere 383
Studiu de caz – zona de câmpie 386
Metodologie 386
Servicii folosite de gospodăria ţărănească 386
Strategii productive agricole 387
Producţia vegetală 387

Producţia animală 391
Structura vânzărilor 393
Dotări productive ale gospodăriei rurale 395
Servicii folosite de gospodăria rurală 396
Concluzii 398
Strategii productive 398
Dotări productive ale gospodăriei rurale 399
Servicii folosite de gospodăria ţărănească 399
Bibliografie 399
STRATEGII INFORMAŢIONALE ŞI INVESTIŢIONALE ALE COMUNITĂŢILOR RURALE ROMÂNEŞTI 400
1. Strategii investiţionale 400
1.1. Domenii investiţionale potenţiale 401
1.2. Investiţii realizate/ viitoare 408
2. Strategii informaţionale 415
Concluzii 422
STRATEGII RURALE – O ANALIZĂ TEORETICO-EMPIRICĂ 424
Introducere 424
POLITICA AGRICOLĂ COMUNĂ SUB PRESIUNEA SCHIMBĂRII 427
1. Introducere 427
2. Premise şi obiective ale îmbunătăţirii PAC („health check”) 427
3. Propuneri şi aşteptări privind PAC-HC 430
3.1. Schema unică de plată şi decuplarea 430
3.2. Regimurile de piaţă 435
3.3. Pilonul 2 versus Pilonul 1? 436
4. Reforma PAC - orientări pe termen lung 438

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 70-71/2008 443
PIAŢA CEREALELOR. DIMENSIUNI ŞI TENDINŢE REGIONALE 445
INTRODUCERE 449
1. CEREALELE PE PIAŢA PRODUSELOR AGRICOLE -PREZENT ŞI PERSPECTIVĂ 451
1.1. Piaţa mondială a cerealelor 451
1.2. Uniunea Europeană - organizarea comună de piaţă pentru cereale 453
1.2.1. Caracteristicile OCP pentru cereale până în anul 2006 454

1.2.2. Tendinţe pe termen mediu pe piaţa europeană a produselor cerealiere 456
1.2.3. Perspectivele producţiei de cereale a Uniunii Europene 457
2. EVOLUŢIA PIEŢEI CEREALELOR ÎN ROMÂNIA 459
2.1. Oferta de cereale: suprafeţe şi producţii 459
2.2. Depozitarea cerealelor 468
2.3. Procesarea cerealelor: morărit şi panificaţie 472
2.4. Comerţul cu cereale şi produse de morărit şi panificaţie 474
2.5. Consumul de cereale şi produse de morărit şi panificaţie 479
3. DIMENSIUNEA REGIONALĂ A PIEŢEI CEREALELOR 481
3.1. Locul şi rolul sectorului cerealier românesc în profil regional 483
3.2. Dimensiunea regională a producţiei interne de cereale 486
3.3. Potenţialul regional de dezvoltare a pieţei cerealelor 495
3.3.1. Modelul de consum alimentar 495
3.3.2. Tradiţie şi continuitate în cultivarea cerealelor 496
3.3.3. Favorabilitatea factorilor de mediu în extinderea sectorului cerealier 497
4. INTEGRAREA CEREALIERĂ ÎN STRUCTURILE AGRARE EUROPENE 499
4.1. Cadrul instituţional al reglementărilor comunitare 500
4.2. Implementarea acquis-ului comunitar pe piaţa cerealelor 504
4.3. Stabilirea suprafeţei de bază şi a sprijinului direct în România 505
5. POLITICA EUROPEANĂ ŞI ROMÂNEASCĂ ÎN SECTORUL CEREALIER 508
5.1. Măsuri de intervenţie pe piaţa cerealelor 509
5.2. Reducerea "decalajelor calitative" 513
CONCLUZII 515
BIBLIOGRAFIE 518

STUDII ŞI CERCETĂRI ECONOMICE NR. 72/2008 _____ 521
RISCURI ALE UTILIZĂRII INADECVATE A SISTEMELOR INFORMATICE *523*
INTRODUCERE 527

1. CLASIFICĂRI ALE RISCURILOR UTILIZĂRII INADECVATE A SISTEMELOR INFORMATICE 528

2. RISCURILE UTILIZĂRII INTENŢIONAT INADECVATE A SISTEMELOR INFORMATICE 534

2.1. Acte normative 535

2.2. Aspecte etice ale utilizării sistemelor informatice 537

2.2.1. Obligaţiile faţă de societate 538

2.2.2. Obligaţiile faţă de angajator 538

2.2.3. Obligaţiile faţă de clienţi 539

2.2.4. Obligaţiile faţă de colegi 540

2.2.5. Obligaţiile faţă de organizaţie 540

2.2.6. Obligaţiile faţă de profesie 540

3. RISCURILE UTILIZĂRII NEINTENŢIONAT INADECVATE A SISTEMELOR INFORMATICE 543

3.1. Probleme legate de utilizator 543

3.1.1. Erorile umane 543

3.1.2. Riscuri de comportament 546

3.2. Probleme de sistem 548

3.3. Utilizarea inadecvată a sistemelor informatice datorită interfeţelor necorespunzătoare cu utilizatorul 550

3.3.1. Utilizabilitate 551

3.3.2. Tehnica THEA 551

3.4. Alte riscuri 553

4. MĂSURI ŞI ACŢIUNI PREVENTIVE ŞI DE CONTROL 555

4.1. Măsuri preventive şi de control 555

4.1.1. Politici de securitate 556

4.1.2. Instruire şi informare 557

4.1.3. Monitorizare şi control 558

4.1.4. Implementarea de tehnologii preventive de securitate 559

4.1.5. Cooperare 559

4.2. Managementul riscului 560

4.3. Integrarea managementului riscului în ciclul de viaţă a sistemului informatic 561

5. REZULTATE ŞI DISCUŢII 564

5.1. Profilul participanţilor 564

5.2. Riscuri de comportament 565

5.3. Conştientizarea riscurilor 568
CONCLUZII 575
BIBLIOGRAFIE 576
INDEX DE AUTORI 581

Volumul LXXXV

PROBLEME ECONOMICE NR. 285/2008 1
LUCRĂRI PUBLICATE ÎN ANUL 2007 3
CENTRUL DE INFORMARE ŞI DOCUMENTARE ECONOMICĂ
în anul 2007 7
I. Programele de cercetare, informare documentară şi editoriale 7
II. Cooperarea internaţională cu: 8
I. COLECŢIA BIBLIOTECA ECONOMICĂ 10
A. Seria „Probleme economice” 10
B. Seria „Studii şi cercetări economice” 11
II. PUBLICAŢII ÎN LIMBI STRĂINE 12
C. „Romanian Journal of Economic Forecasting” – publicaţia
Institutului de Prognoză Economică 12
III. PERIODICE ALE INSTITUTELOR COMPONENTE 15
D. „Revista română de economie” – publicaţia Institutului
de Economie Naţională 15
E. „Revista de economie industrială” – publicaţia Centrului
de Economia Industriei şi Serviciilor 16
Integrarea României în Uniunea Europeană 16
Dezvoltatrea economică durabilă 16
Analiza macroeconomică 16
Piaţa forţei de muncă 16
Servicii 17
Integrarea României în Uniunea Europeană 18
Cooperare internaţională 18

Politicile Uniunii Europene 18
Economia cunoaşterii 18
Servicii 18
Analiză macroeconomică 18
Energie 19
Economia cunoaşterii 19
Politicile Uniunii Europene 19
Întreprinderi mici şi mijlocii 19
Microeconomie. Management 19
Economia internaţională 19
F. „Studii financiare” – publicaţia Centrului de Cercetări Financiare şi Monetare „Victor Slăvescu” 20
G. „Marketing-Management, studii – cercetări – consulting”, Editura Expert, editura Institutului Naţional de Cercetări Economice 22
Management strategic 22
Managementul resurselor umane 22
Serviciile şi dezvoltarea 22
Managementul calităţii 22
Managementul mediului 22
Managementul financiar 22
Puncte de vedere 23
Cronică academică 23
Exclusivitate 23
Abordări teoretico-metodologice 23
Cercetări de marketing-management 24
Tendinţe, cooperare regională, evenimente 24
Cronică academică 24
Exclusivitate 24
Cercetări de marketing-management 24
Strategii europene 24
Abordări teoretico-metodologice 25
Studiu de caz 25
Cronică academică 25
Cronică editorială 25
H. „Caiete critice” - publicaţia Fundaţiei Naţionale pentru Ştiinţă şi Artă 25

IV. VOLUME EDITORIALE – CIDE.....32
V. VOLUME EDITORIALE – Editura Expert 33

PROBLEME ECONOMICE NR.286-287/2008 _____35
FINANŢAREA DEFICITULUI PRIN MECANISME BUGETARE.....37
1. ACCEPŢIUNEA MODERNĂ A DEFICITULUI BUGETAR 41
2. POLITICI DE FINANŢARE A DEFICITULUI BUGETAR 45
2.1. Politici de creştere a fiscalităţii 46
2.2. Politici de monetizare a deficitului bugetar.....52
2.3. Politici de reducere a cheltuielilor bugetare.....54
2.4. Politici de finanţare prin datoria publică.....57
3. DEFICITUL BUGETAR AL ROMÂNIEI. CONTEXTUL MACROECONOMIC ÎN PERIOADA 2002-2007 ŞI POLITICI PRIVIND ADMINISTRAREA DATORIEI PUBLICE ÎN SCOPUL FINANŢĂRII DEFICITULUI BUGETAR.....60
Concluzii 75
Bibliografie.....77

PROBLEME ECONOMICE NR. 288-289/2008_____79
MODERNIZAREA SISTEMELOR DE PROTECŢIE SOCIALĂ ÎN UE ŞI ROMÂNIA – cazul sistemelor de pensii – 81
1. Protecţia socială în Agenda Lisabona.....85
2. Metoda deschisă de coordonare în domeniul pensiilor – un proces de învăţare în UE? 89
3. Reforma pensiilor în unele ţări ale UE şi în România. Stadiul actual în lumina obiectivelor comune 95
3.1. Privire de ansamblu 95
3.2. Principalele caracteristici ale reformelor în domeniul pensiilor în unele state membre ale UE şi în România 101
3.3. Tendinţe recente privind principalii parametri ai sistemelor de pensii.....114
4. Concluzii.....117
Referinţe bibliografice şi surse de date.....118

PROBLEME ECONOMICE NR. 290-291-292/2008 _____ 121

ACUMULAREA CAPITALULUI ŞI CREŞTEREA ECONOMICĂ ÎN ROMÂNIA ÎN CEA DE-A DOUA JUMĂTATE A SECOLULUI AL XX-LEA..... 123

1. Interdependenţa dintre caracteristicile cadrului instituţional şi regimul acumulării 127

2. Eficienţa aparentă a acumulării capitalului în perioada 1950-1990 132

3. Corelaţia dintre structura formării brute a capitalului şi dinamica PIB în perioada 1980-2000 138

4. Caracteristici ale proceselor investiţionale 143

5. Dinamica acumulării capitalului fix 156

6. Corelaţia dintre productivitatea capitalului şi productivitatea totală a factorilor 163

7. Funcţia de producţie Cobb-Douglas cu randamente de scară nonconstante în cadrul etapelor de dezvoltare a economiei României 171

8. Concluzii. Acumularea capitalului în contextul modificărilor din cadrul instituţional şi aparatul productiv în cea de-a jumătate a secolului al XX-lea 177

Anexe 180

Evoluţia conceptelor de economisiri, investiţii şi eficienţa acestora în gândirea economică 180

A.1. Economisirile şi investiţiile în gândirea economică clasică 180

A.2 Economisirile şi investiţiile în viziunea economiştilor neoclasici 181

A.3. Funcţia de investiţii în modelul lui Keynes 185

A. 4. Modelul IS-LM 187

A.5. Corelaţia dintre economisiri, investiţii, soldul bugetului de stat şi soldul balanţei comerciale 190

A.6. Rolul investiţiilor în modelele de creştere economică pe termen lung 191

A. 6. 1. Modele de creştere economică axate pe cererea de investiţii (capital fix) 192

A. 6. 2. Modele de creştere economică axate pe oferta de investiţii (capital fix) 194

Bibliografie 197

PROBLEME ECONOMICE NR. 293-294/2008 199

SĂRĂCIA – FACTOR DEFAVORIZANT AL CREŞTERII ECONOMICE 201

1. FENOMENUL GENERALIZAT AL SĂRĂCIEI – FACTOR DEFAVORABIL AL CREŞTERII ECONOMICE 205
   1.1. Abordarea economică a sărăciei 207
   1.2. Sărăcia absolută şi sărăcia relativă şi legătura cu o insuficientă distribuire a veniturilor 209
   1.3. Abordări conceptuale şi alternative în evaluarea sărăciei 211
2. POLITICI SOCIALE DE PREVENIRE ŞI COMBATERE A SĂRĂCIEI ŞI DE OCUPARE A FORŢEI DE MUNCĂ ÎN CONTEXTUL CREŞTERII SUSTENABILE 216
   2.1. Dezvoltarea resurselor umane, creşterea gradului de ocupare şi combaterea excluderii sociale 219
   2.2. Strategia guvernamentală pentru dezvoltarea resurselor umane în contextul integrării în Uniunea Europeană 221
3. POLITICA GUVERNULUI PRIVIND CREŞTEREA GRADULUI DE OCUPARE ŞI A RATEI DE PARTICIPARE PE PIAŢA MUNCII 225
4. POLITICI SOCIALE DE REDISTRIBUIRE A VENITURILOR APLICATE ÎN DOMENIUL ASIGURĂRILOR SOCIALE 235

Concluzii 240

Bibliografie 244

PROBLEME ECONOMICE NR. 295-296/2008 247

CARACTERISTICI ŞI EVOLUŢII ALE SECTORULUI TRANSPORTULUI RUTIER DE MĂRFURI DIN ROMÂNIA 249

1. Principalele evoluţii ale creşterii economice şi ale ocupării 253
2. Caracterizarea generală a întreprinderilor active din transporturi, depozitare şi comunicaţii 255
   2.1. Poziţionarea sectorului în economie 255
   2.2 Caracteristici ale întreprinderilor active din subsectorul transporturi şi activităţi conexe 257
   2.3 Companiile şi ocuparea din transportul rutier de marfă 257
3. Volumul de activitate şi dotarea din transportul de mărfuri 262
   3.1 Dimensiunea activităţii de transport de marfă 262
   3.2. Dotarea cu mijloace de transport şi infrastructură specifică 267

4. Cadrul legal şi instituţional tangent cu piaţa muncii din transporturi 273
4.1. Principalele dezvoltări legislative 273
4.2 Sistemul de negocieri colective din sistemul transporturi 279
4.2.1. Nivelul de organizare a negocierilor şi partenerii sociali 279
4.2.2. Principalele evoluţii ale drepturilor salariaţilor în intervalul 2002-2008 281
5. Evoluţii ale unor indicatori ai pieţei muncii consemnate de statistica naţională 284
5.1. Numărul şi structura ocupării 284
5.2. Echilibrul cerere – ofertă pe piaţa muncii 285
5.3. Numărul şoferilor şi nivelul salariilor acestora 287
6. Concluzii 289
Bibliografie selectivă 290

PROBLEME ECONOMICE NR. 297-298-299/2008 _____ 291

INDUSTRIA EUROPEANĂ - TENDINŢE STRUCTURALE, FACTORI DE CREŞTERE, PERSPECTIVE 293
INTRODUCERE 297
Capitolul 1. TENDINŢE STRUCTURALE ÎN INDUSTRIA ŢĂRILOR OECD 300
Capitolul 2. TENDINŢE STRUCTURALE ÎN INDUSTRIA UNIUNII EUROPENE 304
2.1. Structura economiei Uniunii Europene 304
2.2. Productivitatea muncii şi costurile medii cu personalul 313
2.3. Structura pe tipodimensiuni de firme 315
2.4. Tendinţe structurale în comerţul exterior 317
2.5. Câteva consideraţiuni privind evoluţia preţurilor de producţie 324
2.6. Aspecte ale evoluţiei universului firmelor 325
2.7. Evoluţii recente în cadrul economiei industriale 327
Capitolul 3. TEHNOLOGIA INFORMAŢIEI ŞI COMUNICAŢIILE - FACTOR IMPORTANT ÎN TRANSFORMAREA RAPIDĂ A ECONOMIILOR ÎN ULTIMII ANI 332
Capitolul 4. INOVAŢIA – MOTOR DE CREŞTERE A PERFORMANŢEI ECONOMICE 348
Capitolul 5. EVOLUŢII PREVIZIBILE ÎN INDUSTRIA EUROPEANĂ 354

BIbliografie selectivă 367

PROBLEME ECONOMICE NR. 300-301-302/2008 _____ 369

UTILIZAREA RESURSELOR REGENERABILE LA NIVELUL UNIUNII EUROPENE ŞI AL ROMÂNIEI – politici şi acţiuni – 371

INTRODUCERE 375

Capitolul 1. POLITICA ENERGETICĂ A UNIUNII EUROPENE ŞI UTILIZAREA RESURSELOR REGENERABILE 378

1.1. Un obiectiv strategic la baza politicii energetice a Europei 380

1.2. Planul de acţiune 381

1.2.1. Piaţa internă de energie 382

1.2.2. Solidaritatea dintre statele membre şi securitatea aprovizionării cu petrol, gaze şi electricitate 383

1.2.3. Un angajament pe termen lung privind reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră şi sistemul UE de comercializare a emisiilor 384

1.2.4. Un program ambiţios privind măsurile care vizează eficienţa energetică la nivel comunitar, naţional, local şi internaţional 385

1.2.5. Un obiectiv pe termen mai lung pentru energia regenerabilă ... 386

1.2.6. Un plan strategic european privind tehnologiile energetice 389

1.2.7. Către un viitor al combustibililor fosili cu emisii scăzute de CO_2 391

1.2.8. Viitorul energiei nucleare 392

1.2.9. O politică energetică internaţională care apără activ interesele Europei 393

1.3. Integrarea politicilor energetice şi de dezvoltare europene: o situaţie „în care toată lumea câştigă”. Un sistem eficient de monitorizare şi de raportare 395

1.4. Pasul următor 396

Anexe 400

Capitolul 2. UTILIZAREA ENERGIILOR REGENERABILE PENTRU UN VIITOR MAI DURABIL 406

2.1. Contribuţia actuală a energiei regenerabile 407

2.1.1. Electricitatea 408

2.1.2. Biocarburanţii 409

2.1.3. Încălzirea şi răcirea 411

2.1.4. Progresele globale realizate în vederea atingerii obiectivelor privind energia regenerabilă 412
2.2. Etapele viitoare 412
2.2.1. Principiile politicii energiei regenerabile 413
2.2.2. Un obiectiv global pentru UE 413
2.2.3. Un obiectiv pentru biocarburanţi 414
2.2.4. Obiectivele naţionale şi planurile de acţiune; punerea în aplicare a politicii 414
2.2.5. Politicile de promovare şi măsurile adiacente 416
2.3. Evaluarea impactului îndeplinirii obiectivelor privind energiile regenerabile 419
2.3.1. Impactul asupra emisiilor de gaze cu efect de seră şi alte incidenţe asupra mediului 419
2.3.2. Securitatea aprovizionării cu energie 420
2.3.3. Costul şi competitivitatea 420
2.4. Concluzii privind utilizarea energiilor regenerabile pentru un viitor mai durabil 423
Capitolul 3. STRATEGIA ENERGETICĂ A ROMÂNIEI ŞI UTILIZAREA RESURSELOR REGENERABILE 425
3.1. Îmbunătăţirea eficienţei energetice şi promovarea surselor regenerabile de energie 430
3.1.1. Eficienţa energetică 430
3.1.2. Promovarea utilizării resurselor regenerabile de energie 434
3.1.3. Promovarea utilizării biocarburanţilor 435
3.2. Energetica rurală 436
3.2.1. Opţiuni în sfera consumului de energie 436
3.2.2. Opţiuni în sfera alimentării cu energie 437
3.3. Surse pentru finanţarea resurselor regenerabile de energie 438
Capitolul 4. PROIECTE DE UTILIZARE A SURSELOR REGENERABILE ÎN ROMÂNIA. STUDII DE CAZ 441
4.1. Energie termică din rumeguş la Gheorgheni 442
4.2. Biocombustibil la Cluj-Napoca 446
4.3. Energie geotermală utilizată la Oradea 450
4.4. Energie solară la Mangalia 455
4.5. Energie solară la Giurgiu 457
4.6. Panouri fotovoltaice la Universitatea Politehnică Bucureşti 460
4.7. Microhidrocentrală pe râul Anieş 462
4.8. Energie eoliană în Pasul Tihuţa 463

4.9. Concluzii privind proiectele care vizează utilizarea resurselor de energie regenerabilă în România 465
CONCLUZII 466
Bibliografie 468

PROBLEME ECONOMICE NR. 303-304-305/2008 _____ 471

DEZVOLTAREA SOCIETĂŢII INFORMAŢIONALE ÎN ROMÂNIA ŞI PERSPECTIVELE DE CONVERGENŢĂ CU STATELE UNIUNII EUROPENE 473
INTRODUCERE 477
Partea I ABORDAREA MACROECONOMICĂ 479
I.1. STADIUL ACTUAL AL SOCIETĂŢII INFORMAŢIONALE ÎN ROMÂNIA COMPARATIV CU UE 479
Accesul şi utilizarea Internetului 479
Serviciile electronice publice 479
Comerţul electronic 482
Decalajele în adoptarea TIC 483
I.2. INDUSTRIA Şl SERVICIILE TIC DIN ROMÂNIA 485
Producţia şi comerţul industriei şi serviciilor TIC în România 485
Cercetarea, dezvoltarea şi inovarea 493
I.3. O ABORDARE TEHNOLOGIC PROSPECTIVĂ 496
I.4. POLITICI NAŢIONALE ÎN DOMENIUL TIC 503
Concluzii 505
Partea a II-a ABORDAREA MICROECONOMICĂ 509
II.1. CONCEPTUL DE E-INCLUZIUNE Şl SCHIMBĂRILE ORGANIZAŢIONALE GENERATE DE IMPLEMENTAREA UNUI SOFT PENTRU AFACERI ÎN CADRUL UNEI COMPANII 509
II. 2. EFECTELE UTILIZĂRII SOLUŢIILOR DE E-BUSINESS ASUPRA PERFORMANŢEI ECONOMICE A FIRMELOR 523
Modelarea soluţiilor de e-business ca urmare a exigenţelor consumatorilor 527
Modalităţi de îmbunătăţire a calităţii serviciilor online 528
CONCLUZII 530
Bibliografie 531
ANEXE 536

Anexa 1. Iniţiativa 2010 536
Anexa 2. Gradul de sofisticare a serviciilor electronice publice în România şi UE 539
Definiţia sectorului TIC potrivit Eurostat 540
Anexa 4. Metodologia de calcul a competitivităţii sectoarelor industriale româneşti – Indicele compozit ICCS (GEA-IEM) 541

PROBLEME ECONOMICE NR. 306/2008 _____ 545

CORELAŢIA DINTRE RESTRUCTURAREA ECONOMIEI, INTEGRAREA EUROPEANĂ ŞI DINAMICA PRODUCTIVITĂŢII MUNCII 547

1. AVANTAJELE ŞI LIMITELE PRODUCTIVITĂŢII MUNCII ÎN CUANTIFICAREA EFICIENŢEI UTILIZĂRII FORŢEI DE MUNCĂ 551

2. IMPERATIVELE CREŞTERII PRODUCTIVITĂŢII MUNCII ÎN CONTEXTUL IMPLEMENTĂRII DE NOI TEHNOLOGII ŞI A DEZVOLTĂRII CICLICE A ECONOMIEI 554

3. EVOLUŢII RECENTE ALE PRODUCTIVITĂŢII MUNCII ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 563

4. FACTORII DETERMINANŢI AI CREŞTERII PRODUCTIVITĂŢII MUNCII ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRII ROMÂNIEI ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ 572

4.1. Corelaţia dintre dinamica productivităţii muncii şi caracteristicile ofertei de forţă de muncă 572

4.2. Efectul mobilităţii sectoriale a populaţiei ocupate asupra dinamicii productivităţii sociale a muncii 575

4.3. Interferenţele dintre dinamica productivităţii muncii şi cea a comerţului exterior 578

5. CONCLUZII ŞI RECOMANDĂRI PRIVIND ÎMBUNĂTĂŢIREA CALITĂŢII METODELOR DE CUANTIFICARE A EFICIENŢEI UTILIZĂRII FORŢEI DE MUNCĂ 581

PROBLEME ECONOMICE NR. 307-308/2008 _____ 583

OPERAŢIONALIZAREA TRANSFERULUI DE CUNOAŞTERE ŞI COMPETITIVITATEA SECTORULUI DISTRIBUŢIEI BUNURILOR DE CONSUM 585

1. RECONSIDERAREA MANIEREI DE GÂNDIRE ŞI DE COMUNICARE .. 589

2. POLITICA EUROPEANĂ ÎN DOMENIUL CONCURENŢEI ŞI SUPERMARKETURILE 591
3. CONVERSEAZĂ FIRMELE? ARE ACEST LUCRU IMPORTANŢĂ? CE ŞTIM DESPRE RENEGOCIERE? 596
4. PRACTICILE DE RETAIL ŞI TAXELE DE RAFT 599
5. COINCIDENŢA TEMPORALĂ ÎNTRE CONCENTRAREA RETAILULUI ŞI IMPUNEREA TAXELOR DE RAFT 602
6. SĂ FIE TAXELE DE RAFT "DROGUL ALEGERII" CARE NU AJUTĂ EFICIENŢA SISTEMULUI? 603
7. TRANSFERUL PUTERII ALIANŢEI DE CUMPĂRARE PE PIAŢA DE RETAIL PRIN UTILIZAREA TAXELOR DE RAFT 605
8. NEGOCIEREA DINTRE RETAILERI ŞI FURNIZORII ACESTORA 607
9. LEGĂTURA ÎNTRE INVENTARELE PENTRU PRODUSE INDIVIDUALE ŞI INVENTARUL ÎNTREGII FIRME 613
10. CE SE ÎNTÂMPLĂ ÎN CAZUL UNEI PUTERI COSIDERABILE DE NEGOCIERE A RETAILERILOR 615
11. CE S-AR MAI PUTEA FACE PENTRU ÎMBUNĂTĂŢIREA PERFORMANŢEI SISTEMULUI OPERAŢIONAL? 617
12. PROVOCĂRI PENTRU AUTORITĂŢILE DE CONCURENŢĂ 619
13. DE CE ESTE NECESARĂ O NOUĂ LEGE A CONCURENŢEI 624
14. ADAPTAREA COMPORTAMENTULUI CONSUMATORILOR LA REALITATEA AMARĂ A EVOLUŢIEI PREŢURILOR BUNURILOR DE LARG CONSUM 628
15. PROIECTAREA ECOSISTEMULUI CUNOAŞTERII ŞI MANGEMENTUL KNOW-HOW-ULUI CA PÂRGHIE POTENŢIALĂ PENTRU AVANTAJUL COMPETITIV 631
16. TRANSFORMAREA ÎN REALITATE A PRINCIPIILOR CREŞTERII COMUNE AGREATE, PREOCUPARE ACTUALĂ A ABORDĂRII RĂSPUNSULUI EFICIENT PENTRU CONSUMATOR (ECR) 633
17. DE LA CONVERSAŢIE LA CONVERSIE, CONSTRUIND FABRICA SOCIALĂ A COMPORTAMENTULUI ORGANIZAŢIONAL ŞI FURNIZÂND "ESENŢA EXECUŢIEI" 635
INDEX DE AUTORI 638

Volumul LXXXVI

PROBLEME ECONOMICE NR. 309-310-311-312/2008 1

ECONOMIA ŢĂRILOR MEMBRE OCDE PREZENT ŞI VIITOR 3

Introducere 7

Capitolul 1. EVALUĂRI ALE PROCESULUI DE INTEGRARE ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ A NOILOR STATE MEMBRE DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST 10

1.1. Implicaţii pe plan economic ale integrării în Uniunea Europeană 10

Uniunea Europeană – soluţii pentru criza financiară 15

1.2. Implicaţii pe planul comerţului exterior 17

Tendinţe ale comerţului internaţional în anul 2007 şi aprecieri pentru perioada 2008-2009 17

Impactul aderării la Uniunea Europeană asupra ansamblului schimburilor comerciale internaţionale ale statelor din Europa Centrală şi de Est, parte a acestui proces 20

Participarea ţărilor din Europa Centrală şi de Est, care au aderat recent la Uniunea Europeană, la realizarea schimburilor comerciale extracomunitare ale UE 25

Participarea ţărilor din Europa Centrală şi de Est, care au aderat recent la Uniunea Europeană, la realizarea schimburilor comerciale intracomunitare ale UE 34

1.3. Evaluări ale transpunerii şi aplicării legislaţiei pieţei interne unice în noile state membre ale Uniunii Europene 43

Capitolul 2. EVOLUŢIA SITUAŢIEI ECONOMICE ACTUALE ÎN NOILE STATE MEMBRE ALE UNIUNII EUROPENE DIN EUROPA CENTRALĂ ŞI DE EST 48

2.1. Polonia 48

Estimări privind evoluţia principalilor indicatori macroeconomici în anul 2008 50

Previziuni pentru anul 2009 53

Perspectiva adoptării euro în 2012 56

2.2. Cehia 57

Evoluţia conjuncturii economice în 2008 57

Previziuni pentru 2009 59

2.3. Ungaria 60

Estimări 2009 64
2.4. Slovacia 66
Principalele etape ale evoluţiei economiei slovace după aderarea la Uniunea Europeană 66
Evoluţia economiei slovace în 2008 69
Perspective pentru 2009 71
2.5. Bulgaria 72
Evoluţia conjuncturii economice în 2007. Estimări pentru 2008 72
Previziuni pentru 2009 75
Succintă prezentare a efectelor aderării Bulgariei la UE 77
2.6. Slovenia 79
Evoluţia conjuncturii economice în 2008 79
Previziuni pentru 2009 81
Evoluţia exporturilor de mărfuri ale Sloveniei în Uniunea Europeană, în perioada 2003-2007 82
Evoluţia importurilor de mărfuri ale Sloveniei din Uniunea Europeană, în perioada 2003-2007 82
Investiţiile străine directe în Slovenia 83
2.7. Estonia 84
Previziuni 2009 86
2.8. Letonia 88
Previziuni pentru 2009 90
2.9. Lituania 91
Previziuni 2009 96
Bibliografie 108

PROBLEME ECONOMICE NR. 313/2008 111

CAPACITATEA DE FRUCTIFICARE A INVESTIŢIILOR ÎN SECTORUL AGROALIMENTAR ROMÂNESC 113
Introducere 117
CONSIDERAŢII GENERALE 117
POZIŢIA INVESTIŢIONALĂ A ROMÂNIEI ÎN LUME 119
CAPACITATEA DE ABSORBŢIE INVESTIŢIONALĂ 125
INVESTIŢIILE STRĂINE DIRECTE ÎN SECTORUL AGROALIMENTAR 130
CLIMATUL INVESTIŢIONAL 132
Economia subterană 132
Clientelismul politic – „afacerile de cumetrie” 133

Zonele defavorizate 133
Relaţiile cu autoritatea 133
Carenţele legislative 134
Infrastructura 134
Procesul de privatizare 134
Recomandările investitorilor străini 138
Sistemul juridic 138
Regimul fiscal 139
Flexibilitatea pieţei muncii 139
Sectorul bancar 140
Guvernanta corporatistă şi piaţa de capital 140
Mediu 141
Corupţia 141
Câteva concluzii 142
Bibliografie 144

PROBLEME ECONOMICE NR. 314-315/2008 _____ 145

ORGANIZAŢIA PENTRU COOPERARE ŞI DEZVOLTARE ECONOMICĂ (OCDE) - OBIECTIVE, EVOLUŢII PERSPECTIVE - 147
1. EVOLUŢIE PRIN ADAPTAREA OBIECTIVELOR ORGANIZAŢIEI LA REALITĂŢILE ECONOMIEI MONDIALE 151
1.1. Diversificarea obiectivelor - facilitator al repoziţionării organizaţiei în economia mondială 154
1.2. Obiectivele şi poziţia internaţională a OCDE: argumente pentru o evoluţie consecventă 157
2. ABORDAREA ECONOMIEI DE PIAŢĂ 159
3. EVOLUŢIA CENTRULUI DE GREUTATE AL STUDIILOR OCDE 161
3.1. Liberalizarea economiei. 161
3.2. Adaptarea schemelor de gândire OCDE la realităţile globale - necesitate obiectivă 164
3.3. OCDE şi reformele structurale 166
3.4. Codurile de liberalizare 169
3.5. „Lupta împotriva corupţiei" - subiect de studiu în OCDE 176

4. EXTINDEREA ORGANIZAŢIEI PENTRU COOPERARE
ŞI DEZVOLTARE ECONOMICĂ - FORMĂ DE EVOLUŢIE
A ORGANIZAŢIEI 180
4.1. Abordări conceptuale privind procesul de extindere
al Organizaţiei pentru Cooperare şi Dezvoltare Economică 182
4.2. Actuala „extindere a organizaţiei şi angajarea unei colaborări
consolidate în relaţiile cu statele-nemembre" - rezoluţia
Consiliului Ministerial al OCDE din 16 mai 2007 186
Anexa 1 187
Anexa 2 189

PROBLEME ECONOMICE NR. 316-317/2008 _____ 191

*CONVERGENŢA STRUCTURALĂ A ROMÂNIEI CU UNIUNEA
EUROPEANĂ CRITERII NOMINALE DE CONVERGENŢĂ
ECONOMICĂ. RATA INFLAŢIEI ŞI DEZINFLAŢIA* 193

Abstract 197

1. INTRODUCERE NONTEHNICĂ 198
1.1. Obiectivele studiului 198
1.2. Metodologia utilizată 198
1.3. Stadiul cercetării în domeniul studiului 198
1.4. Contribuţiile aduse de autori în domeniul studiului 199
2. CONVERGENŢA STRUCTURALĂ CU UE 201
2.1. Conceptul de convergenţă economică 201
2.1.1. Cu privire la conceptul convergenţei economice 201
2.1.2. Cu privire la unele concepte rivale (concurente)
ale convergenţei economice 204
2.1.3. Cu privire la modalităţile de atingere a convergenţei
economice 206
2.1.4. Cu privire la rolul (funcţiile) convergenţei economice 208
2.2. Intercondiţionarea convergenţă reală - convergenţă nominală 209
3. CRITICA CRITERIILOR NOMINALE DE CONVERGENŢĂ
(MAASTRICHT) 212
4. INFLAŢIA ŞI SPECIILE EI. O ABORDARE ABSTRACTĂ 219
4.1. Putere monetară marginală şi inflaţie 219
4.2. O tipologie generală a ratei inflaţiei 221
5. O DEZVOLTARE METODOLOGICĂ PRIVIND DEZINFLAŢIA 235

5.1. Două specii de dezinflaţie 235
5.2. Asupra a două chestiuni de prag 239
Anexe 241

PROBLEME ECONOMICE NR. 318-319/2008 251

ORGANIZAŢIA PENTRU COOPERARE Şl DEZVOLTARE ECONOMICĂ- UN NOU VAL AL EXTINDERII 253

1. EXTINDEREA ORGANIZAŢIEI PENTRU COOPERARE Şl DEZVOLTARE ECONOMICĂ - PROCES DERULAT PE MAI MULTE ETAPE 257

2. PREGĂTIREA ACTUALULUI VAL DE EXTINDERE AL ORGANIZAŢIEI 262

3. GRUPUL DE LUCRU PENTRU EXTINDERE Şl „RAPORTUL NOBORU" 264
3.1. Ansamblul criteriilor de admitere în OCDE 265
3.2. Analiza criteriilor de eligibilitate 268

4. ACTUALUL VAL DE EXTINDERE - STABILIT PRIN DECIZIILE CONSILIULUI MINISTERIAL DIN MAI 2007 272
4.1. Instrucţiunile tehnice de procedură generală pentru admitere - decizia c(2007)31/final. 272
4.2. „Extinderea organizaţiei şi angajarea unor colaborări consolidate cu statele-nemembre" - decizia cm din 16 mai 2007 276
4.3. Comentarii referitor la decizia OCDE privind actuala etapă de extindere 278
CHILE 286
ESTONIA 287
ISRAELUL 288
FEDERAŢIA RUSĂ 289
SLOVENIA 291

PROBLEME ECONOMICE NR. 320-321/2008 295

PERSPECTIVA OCDE ASUPRA DEZVOLTĂRII DURABILE 297

1. ABORDAREA DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN OCDE 301
Grupul consultativ la nivel înalt (1997) 302
Programe orizontale de dezvoltare durabilă (1998-2001) 303

Grupul ad-hoc pentru dezvoltarea durabilă (2001-2004).....303
Reuniuni anuale ale experţilor pentru dezvoltarea durabilă (RAEDD).....304
Masa rotundă pentru dezvoltarea durabilă.....305
2. DEZVOLTAREA DURABILĂ PREZENTĂ ÎN ANALIZELE INTERSECTORIALE.....306
MEDIU.....306
POLITICI DE MEDIU.....306
SOCIAL.....307
POLITICI SOCIALE.....307
POLITICI EDUCAŢIONALE.....308
POLITICI DE CONSUM.....308
ECONOMIE.....309
POLITICI FISCALE.....309
SUBVENŢII.....310
POLITICI INDUSTRIALE.....311
POLITICI TEHNOLOGICE.....312
PIAŢA INTERNAŢIONALĂ.....313
POLITICI COMERCIALE.....313
POLITICI DIN DOMENIUL INVESTIŢIILOR STRĂINE.....314
POLITICI DE DEZVOLTARE.....315
3. DEZVOLTAREA DURABILĂ Şl ANALIZELE SECTORIALE.....317
AGRICULTURA.....317
PESCUITUL.....319
ENERGIA.....320
TRANSPORTURILE.....323
PRODUCŢIA SECTORIALĂ.....326
SERVICII.....330
4. MĂSURAREA DEZVOLTĂRII DURABILE, CONFORM ACCEPŢIUNII OCDE.....332
Seturi de indicatori.....332
Sistemele de contabilizare.....335
5. EVOLUŢII RECENTE ÎN TRATAREA DEZVOLTĂRII DURABILE LA NIVELUL OCDE.....337
„PROMOTING SUSTAINABLE CONSUMTION - GOOD PRACTICES IN OECD COUNTRIES" (21 MARTIE 2008).....337
„GENDER AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT" (6 MARTIE 2008).....338

„TOWARD SUSTAINABLE AGRICULTURE" (5-16 MAI 2008) 338
„OECD/UNEP CONFERENCE ON RESOURCE EFFICIENCY" (23-25 APRILIE 2008) 340
„RESOURCE PRODUCTIVITY AND THE 3RS" 341
„CHANGING CLIMATE CHANGE: THE NEW DIMENSION OF ECONOMICS" (3 IUNIE 2008) 344

PROBLEME ECONOMICE NR. 322/2008 _____ 347

DIMENSIUNEA CONCURENŢIALĂ A SECTORULUI AGROALIMENTAR ROMÂNESC 349

INTRODUCERE 353

Capitolul I. ABORDĂRI TEORETICE PRIVIND MEDIUL CONCURENŢIAL 353

Capitolul II. REGULI COMUNITARE ANTITRUST CU APLICABILITATE DIRECTĂ ÎN DOMENIULSECTORULUI AGROALIMENTAR ROMÂNESC 358

Capitolul III. DISTORSIONAREA CONCURENŢEI PE PIEŢELE AGROALIMENTARE COMUNITARE ŞI ROMÂNEŞTI *- studii de caz -* 365

A. Piaţa cărnii de vită (cazul COMP/C.38.279/F 3) 365

Conceptul de întreprindere în înţelesul art. 81 din Tratatul CE 366

Conceptul de asociaţie de întreprinderi în înţelesul art. 81 din Tratatul CE 366

Conceptul de acord în înţelesul art. 81 din Tratatul CE 367

Restricţionarea concurenţei 367

Afectarea semnificativă a comerţului între statele membre 368

Regulamentul Consiliului de aplicare a anumitor reguli de concurenţă în domeniul producţiei şi comerţului cu produse agricole 368

B. Piaţa dulciurilor din România (cazul Wrigley) 369

Bibliografie 371

ANEXĂ TABEL DE CORESPONDENŢĂ 373

PROBLEME ECONOMICE NR. 323/2008 _____ 377

COORDONATE ALE ECONOMIEI MONDIALE ÎNTRE DEZIDERATE ŞI REALITĂŢI 379

INTRODUCERE 383
Capitolul I. EXPLOZIA TEHNOLOGICĂ ŞI INFORMAŢIONALĂ – COORDONATĂ DEFINITORIE A GLOBALIZĂRII 385
Societatea informaţională şi impactul tehnologic asupra revitalizării economiei mondiale 385
1.2. Noile valenţe ale componentei ecologice a dezvoltării 388
Capitolul II. SECURITATEA ALIMENTARĂ ŞI ENERGETICĂ MONDIALĂ: ÎNTRE REALITĂŢI ŞI DEZIDERATE 390
2.1. Imperativul soluţionării crizei alimentare şi energetică 390
2.2. Reflecţii asupra evoluţiei economiei mondiale 394

PROBLEME ECONOMICE NR. 324-325/2008 397
ECONOMIA ARTEI (II) PIAŢA ARTELOR TIPOLOGIE. TRĂSĂTURI. CARACTERISTICI 399
Capitolul 1. PIAŢA ARTELOR. ACCEPŢIUNI, TIPOLOGIE 403
Capitolul 2. CERCETAREA PIEŢEI. RELEVANŢA UNOR STUDII EMPIRICE 410
Capitolul 3. CONSUMUL DE ARTĂ 420
3.1. Trăsături generale. Particularităţi 420
3.2. Decizia de consum 423
3.3. Experienţa de consum 427
3.4. Evaluarea postconsum 435
Capitolul 4. DRUMUL ARTEI CĂTRE PUBLICUL El - cu referire la artele vizuale - 437
4.1. Procesul de difuzare a artei 437
4.2. Contribuţia mass-media 440
4.3. Rolul muzeelor şi al colecţionarilor 446
4.4. Vânzarea artei 451
Bibliografie 454

PROBLEME ECONOMICE NR. 326/2008 457
INFORMAŢIA ŞI COMUNICAREA, COMPONENTE ALE PROCESELOR MANAGERIALE 459
1. CREŞTEREA ROLULUI INFORMAŢIEI ÎN PROCESELE MANAGERIALE 463

2. NECESITATEA COMUNICĂRII ÎN PROCESELE MANAGERIALE 477
3. COMUNICAREA ORGANIZAŢIONALĂ 486
Comunicarea informală (neoficială) 488
Comunicarea orală, în scris şi nonverbală 490
4. BARIERE ÎN COMUNICAREA MANAGERIALĂ 501
Surse bibliografice 506

PROBLEME ECONOMICE NR. 327-328/2008 _____ 507
RISCURILE UTILIZĂRII SISTEMELOR DE COMUNICAŢII 509
1. INTRODUCERE 513
2. RISCURILE DE SECURITATE ALE SISTEMELOR DE COMUNICAŢII .. 514
2.1. Vulnerabilităţile reţelelor de comunicaţii 515
2.2. Factori externi care pot perturba funcţionarea echipamentelor de comunicaţii 516
2.2.1. Factori naturali 516
2.2.2. Acţiuni desfăşurate de om 517
2.3. Accesul direct la echipamentele de comunicaţii 519
2.4. Accesul la distanţă pe sistemele de comunicaţii 520
3. COMUNICAREA ÎN SITUAŢII DE CRIZĂ 524
3.1. Definiţii 524
3.2. Modele teoretice 526
3.2.1. Modelul percepţiei riscului 526
3.2.2. Modelul zgomotului mental 527
3.2.3. Modelul dominaţiei negative 527
3.2.4. Modelul determinării încrederii 528
3.2. Câştigarea încrederii şi a credibilităţii 528
4. DEPENDENŢA UTILIZATORILOR DE SISTEMELE DE COMUNICAŢII 530
4.1. Definirea dependenţei utilizatorilor prin utilizarea modelelor comparative 530
4.2. Identificarea comportamentului utilizatorului dependent 531
4.2.1. Chestionare pentru identificarea utilizatorilor dependenţi 531
4.2.2. Primul contact cu Internetul 532
4.2.3. Timpul de lucru săptămânal 532
4.2.4. Aplicaţii folosite frecvent 533
4.3. Utilizarea “normală” a Internetului 534

5. CONCLUZII 543
Anexă - Chestionar 546

PROBLEME ECONOMICE NR. 329-330/2008 _____ 551
STRUCTURI AGRICOLE PRODUCTIVE ÎN PROFIL REGIONAL 553
Introducere 557
Capitolul 1. RESURSELE Şl FACTORII DE PRODUCŢIE DIN AGRICULTURĂ ÎN PROFIL REGIONAL 559
1.1. Resursele funciare 559
1.2. Populaţia şi forţa de muncă din agricultură 561
1.3. Capitalul fix şi investiţiile în agricultură, în profil regional 564
Bibliografie 568
Capitolul 2. EVALUAREA STRUCTURII FERMELOR AGRICOLE DIN CADRUL CELOR OPT REGIUNI DE DEZVOLTARE 570
2.1. Delimitări conceptuale privind problematica pieţelor agricole regionale 570
2.2. Evaluarea structurii fermelor 575
Bibliografie 580
Capitolul 3. EFICIENŢA FACTORILOR DE PRODUCŢIE DIN AGRICULTURĂ 581
3.1. Indicatori pentru evaluarea eficienţei regionale a factorilor de producţie din agricultură 583
3.1.1. Indicatori pentru evaluarea rezultatelor regionale per ansamblu 583
3.1.2. Indicatori pentru evaluarea rezultatelor regionale sectoriale 586
3.1.3. Productivitatea totală a factorilor 588
3.2. Factori structurali care influenţează în mod consistent productivitatea regională a factorilor de producţie din agricultură 590
3.2.1. Structura producţiei agricole 590
3.2.2. Structura pe grupe de vârste a populaţiei ocupate în agricultură 591
3.2.3. Structura fermelor 591
3.2.4. Structura pe culturi a suprafeţei cultivate 594
Bibliografie 598

PROBLEME ECONOMICE NR. 331-332/2008 599
CARACTERISTICILE OFERTEI DE SERVICII DE CONSULTANŢĂ 601
1. CONSIDERAŢII PRELIMINARE 605
2. TIPOLOGIA SERVICIILOR DE CONSULTANŢĂ 608
2.1. Consultanţă în afaceri 608
2.2. Dezvoltare şi integrare 609
2.3. Externalizare (outsourcing) 609
2.4. Alte servicii de consultanţă 609
3. ASPECTE TEORETICE REFERITOARE LA OFERTA DE SERVICII DE CONSULTANȚĂ 613
4. OFERTA DE SERVICII DE CONSULTANŢĂ ÎN ROMÂNIA 618
3. PERSPECTIVE DE DEZVOLTARE A OFERTEI DE SERVICII DE CONSULTANŢĂ 630
6. ASPECTE TEORETICE REFERITOARE LA CEREREA DE SERVICII DE CONSULTANŢĂ 633
7. CEREREA DE SERVICII DE CONSULTANTĂ ÎN ROMÂNIA 638
8. PERSPECTIVE DE DEZVOLTĂRII CERERII DE SERVICII DE CONSULTANŢĂ ÎN ROMÂNIA 643
Membrii Asociaţiei Consultanţilor în Management din România 646
Bibliografie 649
INDEX DE AUTORI 652